

10 **LAR** Yenigün
Haziran 2026

GEÇMİŞTEN GELECEĞE ÇUMRA

Köklü geçmişiyle gurur duyan, güçlü geleceğini birlikte inşa eden Çumra 100 yaşında!

100
YILLIK
GURUR

GELECEĞİN ENERJİSİ SÜRDÜRÜLEBİLİR DÖNÜŞÜMDE SAKLI

Ömrünü tamamlamış lastikler, ileri dönüşüm teknolojimizle yeniden enerjiye ve endüstriyel hammaddelere dönüşüyor.

80.000

TON / YIL
ÖTL İşleme Kapasitesi

30.000

TON / YIL
Tire Pyrolysis Oil (TPO)

25.000

TON / YIL
Recovered Carbon Black

15.000

TON / YIL
Çelik Tel Kazanım

10.000

TON / YIL
Pirolysis

PIROLİTİK YAĞ

KARBON SİYAHİ

ÇELİK TEL

PIROLİTİK GAZ

000
N / YIL
itlik Gaz

Yeni Bir Ev, Yeni Bir Yaşam,

Güvenli ve modern yaşam alanları
inşa etmek için çalışıyoruz,
*projelerimizde sizin konforunuz
ve memnuniyetiniz ön planda!*

RS

AVDANLI HACI
İNŞAAT & GAYRİMENKUL

Bakkalbaşı Mah. 73402
Sokak No:2/1 Çumra

www.ahlatenerji.com.tr

a-en
RECYCLING

ahloil

ahlcarbon

ahlatenerji

Büyük
Hekimoğulları
1985

Hamurumuzda KALİTE VAR

Büyük Hekimoğulları olarak, müşteri memnuniyetini ve kalite standartlarını en üst düzeye çıkarmak için sürekli çaba harcıyoruz. Üretimimizin her aşamasında titizlikle çalışarak, her bir ürünümüzü güvenle sofralarınıza taşıyoruz.

Büyük
Hekimoğulları
1985

GEÇMİŞLE GELECEK BURADA BULUŞUYOR...

ZİYARET SAATLERİ:
08:00 – 20:00

*Selçuklu
Hamamı*

*Seramik
Atölyesi*

MUSTAFA
KAVUŞ
MERAM BELEDİYE BAŞKANI

SER DRIP

The logo for SER DRIP features the word "SER" in blue and "DRIP" in green, both in a bold, italicized, sans-serif font with a white outline. A large green drop is positioned below the "IP" of "DRIP".

serdrip_damla_sulama

Büyükkayacak OSB Mah. 516 Nolu Sok. No : 5 Selçuklu / KONYA / TÜRKİYE
+90 (332) 355 24 94 - info@serdrip.com - www.serdrip.com

Prof. Dr. Mehmet Haberal
Başkent'in sağlık vizyonuna
öncülük eden isim

DÜNDEN BUGÜNE BAŞKENT KONYA

Bilimsel bir vizyondan doğan, sağlık, eğitim ve araştırma alanlarında büyüyen güçlü bir kurum hikayesi.

1975

Prof. Dr. Mehmet Haberal tarafından
Türkiye'de ilk organ nakli gerçekleştirildi.

1993

Başkent Üniversitesi
kuruldu.

1985 - 2007

Ankara, Adana, İzmir,
Alanya, İstanbul
Hastaneleri Kuruldu.

2003

Başkent Üniversitesi KONYA
Uygulama ve Araştırma Hastanesi kuruldu.

Bugün Başkent Konya

Sağlık Hizmeti

Hasta odaklı yaklaşım

Eğitim

Geleceğin sağlık
profesyonellerine katkı

Araştırma

Bilimsel üretim ve
akademik çalışmalar

Uluslararası Hasta Hizmetleri

Çok dilli koordinasyon ve
rehberlik desteği

Sağlıkta güven, bilimde öncülük

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
KONYA UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Mustafa ARSLAN
Yönetim Kurulu Başkanı

100'Ü BİTİRİP 101'E GİRERKEN ÇUMRA

Çumra ile ilgili yazmak bize her zaman zor geliyor, bir o kadar da keyifli.

Zor; zira doğduğumuz, doyduğumuz, kimlik ve kişiliğimizin temellerini atıldığı müstesna coğrafyaya ilişkin ne yazsak eksik kalacak kaygısını taşıyoruz. Keyifli; çocukluğumuzun neşe dolu zamanları, Çarşamba'nın kıyısında güneş ve çamurla yoğrulmuş bedenimiz canlanıyor zihnimizde. Heyecan ve mutluluk da cabası.

Çeşitli vesilelerle ifade ettik: Çumra'nın değerini, yaşadığımız dönem ve zamanın anlamını şimdilerde daha çok kavriyor, yerli yerine koyabiliyoruz.

Hicaz Demiryolu ve Çarşamba'dan başlamak üzere sulama projeleri modern zamanların Çumra'sını şekillendirmiş bulunuyor. Osmanlı ve Anadolu'nun mağdur ve mazlum coğrafyalarından kopup gelen kardeşlerimiz ile birlikte, Toroslar'ın çalışkan insanları ve yerli unsurlar örnek bir toplumsal yapıyı oluşturuyor. Bu yapı kimi zaman gerginlikler üretse de an itibari ile Çumra'nın en özel zenginlikleri arasında yer alıyor.

Tarımsal üretimin pek çok alanında liderliğini muhafaza eden Çumra, uzak olmayan gelecekteki gıda krizinde de Türkiye'nin sigortası konumunda. Yetiştirdiği insanları ile bürokrasinin, siyasetin, sivil toplum ve iş dünyasının Konya'da belirleyici, Türkiye'de dikkate değer merkezleri arasında olduğunu da ifade etmemiz gerekiyor.

İlk yüzyılı kuruluşundaki planlı yerleşimi, ilhamını Çatalhöyük'ten alan tarımsal üretimindeki örnek yapısı, insan kaynakları ile pist başındaki uçak misali tamamlayan Çumra'nın ikinci yüzyılında frenlerini boşaltması ve daha yüksek hedeflere doğru yol alması en büyük temennimizdir.

Gerek deprem riski gerek savunma zaafı gerekse şehircilik sorunları nedeni ile sıkışan Marmara'nın yükünün alınması için genelde Konya özelde Çumra Türkiye'nin önündeki en büyük fırsattır. Organize sanayi bu anlamda hayati önem arz etmektedir. İlçemizin idarecilerinin bu konuyu ıskalamamasını temenni

ediyoruz.

Mersin Limanı'na 'hızlı' ulaşım için devam eden yatırımların mümkün olan en kısa zamanda tamamlanması Çumra'yı lojistik merkezi yapma konusunda önümüze çalışılması gereken bir hedef koyuyor. NATO odaklı, Milli Savunma Ağırlıklı mevcut Hava Üsü'ne sisten uzak uygun alternatif de Çumra olarak gözükmetedir. Kaşınhanı -Çumra Yolu'nun demiryoluna paralel olarak Karaman'a ulaşması, Alanya-Peribacaları Hattı'nın Çumra üzerinden bağlanması Çatalhöyük'ü öne çıkaracak ciddi bir turizm yolu olarak hedef konulması gereken bir diğer alandır. Çumra Şeker Entegre Tesisleri'nin mevcut halinin sürdürülebilmesi ve ilave yatırımlar da bir diğer önemli konudur. Su krizinin giderek yükseldiği bir zamanda suyun verimli kullanımı ile su cimrisi, katma değeri yüksek ürünlere yönelme an itibari ile 'Kızılma' anlayışı ile ele alınmalıdır. Çumra'nın üç merkez ilçe ile entegre olmasının önü açıktır. Bu gerçekliğe dönük adım ve hizmetler zaman geçirmeden devreye alınmalıdır.

Maddi yatırımlar ciddiyete ele alınır ve uygulamaya konulurken, eğitim, sosyal denge, ahlak ve maneviyat seferberlik anlayışı ile ele alınması gereken en büyük meseledir. Dijital çağ toplumsal düzen üzerinde yıkıcı etki doğurmuş, yabancılaşma, bunalım, aile bütünlüğünün korunamaması, intihar gibi sosyal hastalıkları tetiklemiştir. Maddi refahın yeterli olmadığı, iman, kanaat ve şükür duyguları ile bezenmiş, ahlakla tahkim edilmiş, sevgiyle yoğrulmuş bir atmosfere ihtiyacımız bulunmaktadır. Çumra Cihan Harbi ve yokluk yıllarının sonrasında nasıl ki taptaze bir fidan olarak yeşermiş, ışık saçmışsa, bugünün kumkuma, debdebe ve süfliliğinden de çıkmayı bilecektir, bilmelidir. Gönül insanların, ahlak neferlerinin, eşraf halkalarının vaziyet alma, harekete geçme zamanı gelmiştir geçmektedir.

Her ziyaretinde duygudan duyguya koştuğumuz, hatıralarımızı yad ederken yüreğimizin titrediği Çumra'nın nur gibi parlayan geleceğinde buluşmak ümidi ile...

KALİTELİ ENERJİ

KALİTELİ HİZMET

4448186

meramedas

MEDAŞ
MERAM ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.

Hacer CEYLAN ZAMAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

BİR ASRIN ÖTESİNDE, DOKUZ BİN YILLIK KUCAKLAŞMA

Yüzyıllık bir idari hafızanın eşliğinde, elimizde matbaanın taze mürekkep kokusuyla bu özel dergiyi sizlerin beğenisine sunarken, kalbimizde sadece bir ilçenin değil, insanlığın en köklü hikayelerinden birinin heyecanını taşıyoruz.

Bizim hikayemiz kağıt üzerinde yüz yıllık gibi görünse de aslında insanlığın yerleşik hayata geçtiği, buğdayı toprakla, toprağı medeniyetle buluşturduğu dokuz bin yıllık o en eski adreste, Çatalhöyük'te başlıyor. Bu yüzden Çumra, sadece Konya'nın bir ilçesi değil; insanlığın ortak hafızası, medeniyetin ana kucağıdır.

Çumra'yı sadece haritalardaki sınırlarıyla ya da uçsuz bucaksız düzlüğüyle anlatmaya kalkışmak, bu topraklara yapılacak en büyük haksızlıktır. Bu toprakların asıl büyük mucizesi, bağrına bastığı her insanı, rengi, kökeni ne olursa olsun kendi rengine boyayabilmesidir. Yörüğünden göçmenine, dağılısından ovalısına kadar bu geniş coğrafyaya adım atan herkes, Çumra'nın o eşsiz hoşgörüsü potasında erimiş ve öz be öz 'Çumralı' olmuştur.

Bu kozmopolit ve rengarenk yapısıyla Çumra, kimileri için adeta "küçük bir Türkiye" tasviridir. Eskilerin anlattığı, suyun toprağın üzerinde özgürce gezdiği, kanallarla bölünen o eski zamanlarında ise burayı Amsterdam sokaklarına benzetenlerin hafızalardaki izi hala tazedir. Ama ister küçük bir Türkiye densin ister suyun can verdiği bir Avrupa şehri; Çumra, her şeyden önce gönlünün cömertliğiyle kendine

siğnen herkese yetebilen, herkesi doyuran ve sarıp sarmalayan bir aidiyet duygusudur.

SADECE MAHSULÜN DEĞİL, İLİM VE İRFANIN DA BEREKETİ

Biz bu ovayı anlatırken genellikle toprağın altından fişkıran yeşillikten, ambarları dolduran buğdaydan, fabrikaları besleyen pancardan bahsederez. Doğrudur, Çumra toprağının bereketi tartışılmaz bir gerçektir. Ancak bu toprakların bereketi, yalnızca tarlalardan kaldırılan mahsullerin çokluğu ile ölçülemez. Çumra ovası, toprağından çıkan mahsul çeşidi kadar, bu ülkenin geleceğine yön veren, insanlığa ışık tutan ilim ve irfan sahibi yetiştirdiği değerleriyle de bereketli bir memlekettir. Bu topraklardan beslenen zihinler, tıpkı ovanın başakları gibi büyümüş, olgunlaşmış ve ülkenin dört bir yanına ilim, kültür, sanat ve irfan taşımıştır. İnsanı yaşatan, toprağı işleyen ve kelamı güzelleştiren o köklü irfan geleneği, Çumra'nın en az tarımı kadar güçlü bir markasıdır.

Dokuz bin yıl önce kerpiç evlerde atan o ilk kalbin ritmi, bugün Çumra'nın sokaklarında, üretken fabrikalarında, yeşeren tarlalarında ve aydınlık gençlerinin gözlerinde atmaya devam ediyor. Toprağının bolluğu, insanının cömertliği ve bitmek bilmeyen yaşam enerjisiyle Çumra, bir asrı geride bırakırken geleceğe her zamankinden daha umutlu ve daha güçlü bakıyor.

Bu asırlık gurur hepimizin, bu kadim miras hepimize emanettir.

MEDICANA

Var Gücümüzle Güvenle ve Sağlıkla TÜRKİYE'NİN SAĞLIK GRUBU MEDICANA

MEDICANA AIRPORT MEDICAL CENTER MEDICANA ATAKÖY HASTANESİ
MEDICANA ATAŞEHİR HASTANESİ MEDICANA AVCILAR HASTANESİ
MEDICANA BURSA HASTANESİ MEDICANA ÇAMLICA HASTANESİ MEDICANA ÇEŞME
MEDICANA ÇAMLICA TIP MERKEZİ MEDICANA INTERNATIONAL ANKARA HASTANESİ
MEDICANA BAHÇELİEVLER HASTANESİ MEDICANA INTERNATIONAL İSTANBUL HASTANESİ
MEDICANA INTERNATIONAL İZMİR HASTANESİ MEDICANA INTERNATIONAL SAMSUN HASTANESİ
MEDICANA KADIKÖY HASTANESİ MEDICANA KONYA HASTANESİ
MEDICANA SARAYBOSNA HASTANESİ MEDICANA SİVAS HASTANESİ
MEDICANA ZİNCİRLİKUYU HASTANESİ MEDICANA WINCHESTER

10LAR

KONYA
Yenigün

GAZETESİ YEREL
SÜRELİ ÜCRETSİZ EKİ

Yıl: 12 Sayı: 135

YENİBAHAR İLETİŞİM
YAYINCILIK REKLAM VE SAN.
TİC. A.Ş. ADINA SAHİBİ
MUSTAFA ARSLAN

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
HACER CEYLAN ZAMAN

GENEL KOORDİNATÖR
FAHRİ ALTINOK

GRAFİK TASARIM
MERVE DURGUT

EDİTÖR
ALİ EMİR ARSLAN

SAYI EDİTÖRÜ
SADIK GÖKCE

ÇUMRA KÜLTÜR VE SANAT
TOPLULUĞU KATKILARIYLA.

BASKI TARİHİ
HAZİRAN 2026

İLETİŞİM
Musalla Bağları Mahallesi
Dereboyu Sokak 10/1
Selçuklu/KONYA
444 5 158
www.konyayenigun.com

BASKI

Ali Emir ARSLAN
Editör

KÖKLÜ GEÇMİŞ, GÖRKEMLİ GELECEK

Çumra sadece Konya ve Türkiye için değil dünya için önemli bir merkez. Tarihte bilinen ilk büyükşehir bu topraklarda bulunuyor. Çumra'nın üretim geleneği, ticaret altyapısı Çatalhöyük'e dayanıyor. Bir medeniyet merkezi olarak öne çıkan Çumra bu gün de Türkiye için en önemli tarımsal merkez olma unvanına sahip. Pek çok üründe ilk sırada yer alan artık bir sanayi merkezi olma yolunda hızla ilerliyor.

Türkiye'nin en modern şeker fabrikası bu topraklar üzerinde kurulu. Entegre gıda üretim tesisleri adeta bir şehir mesabesinde. Genel ekonomik durum nedeni ile yükseliş seyri yatayın biraz üzerinde gerçekleşmekte olan Çumra Organize Sanayi, ulaşım imkanları, görece uygun arsa temini gibi olumlu etkenlerle tercih edilir bir merkez olarak dikkat çekiyor.

Çumra'da üretimi gerçekleştirilen tarımsal ürünlerin pazarlamasının ilçe odaklı yapılarla içi ve dış pazarlara ulaştırılması, ham üründen yarı mamul ve mamul ürünler haline getirilmesi önümüzdeki süreçte üzerinde durulması gereken önemli bir nokta. Zira Çumralı çiftimizin alın terinin vazgeçilemez değeri bu noktada biraz olsun karşılığını bulmak durumunda. Bu amaçla gerek odalarımızın gerek, eşraf-bürokrat-siyasetçi-tüccarlarımızın bilinçli bir sürece imza atmasına ihtiyaç bulunmakta. Sonuç itibari ile üretmeyi bilen hatta en kalitelisini üreten Çumra'nın karşılığını daha fazla almaya hakkı var. Kanaatimizce konu bir seferberlik anlayışı ile alınmalı. Yurt dışında bulunan hemşerilerimizin katılımları, bürokrasi ile üniversite camiasındaki insan kaynaklarımızın katkıları ile kısa-orta

ve uzun vade projeksiyonuna sahip bir hareket planı oluşturulmalı. Gerekirse çok ortaklı ticari kuruluşlar oluşturulmalıdır.

Evet Çumra köklü bir geçmişe sahip. Aldığı göçlerle ciddi bir kültürel zenginliği bünyesinde barındırıyor. Bu zenginliği çok yönlü değerlendirmiş durumda. Hayatın pek çok alanına insan kaynağı sağlayan Çumra'nın ikinci yüzyılında olduğumuz şu zamanda yeni bir vizyon ile çok daha parlak ufuklara doğru yürümesinin zamanı gelmiş bulunmaktadır. Bu gelecekte, Konya merkez ile daha bütünleşmiş bir Çumra, tercihen tarım ve üretim odaklı müstakil bir üniversite, bölgede üretilen malların milli ve uluslararası pazarlara daha kolay ulaştığı bir altyapı, Çatalhöyük odaklı olmak üzere turizmde çok daha öne çıkmış, şehircilik altyapısını güçlendirmiş ve örnek hale getirmiş Çumra özlemi-mizdir.

Yetiştirdiği insanlardan daha fazla istifade eden, bunun için istişare kanallarını açık tutan Çumra'nın kendine yakışır bir sivil toplum örgütüne sahip olması gerekmektedir.

Son dönemlere kadar Konya siyasetinde hak ettiği ağırlığın karşılığı temsil imkanı bulan Çumra'nın son dönemlerde bu imkandan uzaklaşmış olmasını görmek bizi üzmektedir. Yerel siyasi teşkilatların bu amaçla il ve genel merkezlerini uyarmasında, dinamik hareket içinde olmalarında fayda bulunmaktadır.

Dünyada Türkiye, Türkiye'de Konya, Konya'da Çumra yaklaşımımızı lütfen mazur görünüz. Çünkü bu yaklaşım 85 milyonun lehine olan pozitif ayrımcılık değil hak teslimi anlamına gelen bir yaklaşımdır.

DURMAZ DEMİR

GÜÇLÜ YAPILAR, GÜVENİLİR YARINLAR

Asırlık Çumra, Güvenli Yarınlar.
100. yılımız kutlu olsun!

Çaybaşı Mah. Hacı Bayram Veli
Cad. No:83 ÇUMRA/KONYA

Fethiye Mah. 77763 Sk. No:8
Organize San. Bölgesi
ÇUMRA/KONYA

0542 246 15 61
0332 447 34 00

www.durmazdemir.com.tr
info@durmazdemir.com.tr

Mustafa ÇİFTÇİ
İçişleri Bakanı

KÖKÜMÜZ, HATIRAMIZ, MEMLEKETİMİZ

İnsanın memleketi, gönlünün en derin ve en güzel yerinde saklı duran bir emanettir. Çocukluk sesleri, aile büyüklerinin duası, komşu selamı, toprağın kokusu ve ilk hayat dersleri orada birikir. Benim için Çumra, işte böyle bir yerdir; kökümüzdür, hatıramızdır, alın terimizin, emeğimizin ve gönül bağımızın adıdır.

Çumra'mız, bereketin, çalışkanlığın, vefanın ve memleket sevdasının hikâyesidir. Konya Ovası'nın mümbit toprağında, emeğiyle üreten, sabırla yoğrulan, ahlakıyla iz bırakan insanların yurtdur. Burada toprak, insanı terbiye eder. Ekmek, emekle büyür. Söz, samimiyetle değer kazanır.

Bu yıl Çumra'mızın ilçe hüviyeti kazanmasının 100. yılını idrak ediyoruz. Bir asırlık bu yürüyüş elbette büyük bir iftihar vesilesidir. Ancak Çumra'nın hikâyesi, bir asırlık idarî geçmişin çok ötesine uzanan köklü bir hafızaya sahiptir. Bu topraklar, Konya'nın fethiyle birlikte Anadolu'yu yurt tutan Türkmen aşiretlerinin emeğine, Selçuklu'nun iskân ve ziraat anlayışına, Karamanoğulları'nın vakıf ve imar geleneğine, Osmanlı'nın idare ve üretim düzenine şahitlik etmiştir.

Bugünkü İçeriçumra'dan başlayarak ovaya yayılan bu tarihî yürüyüşte; camiler, kervansaraylar, vakıflar, tahrir defterleri, ziraat kayıtları, muhacirlerin iskânı, demiryolu, sulama tesisleri ve Cumhuriyet döneminde ilçe kimliğine kavuşan modern Çumra vardır. Bu bakımdan 100. yıl, Çumra'nın tarihini sınırlayan bir tarih aralığı olmaktan ziyade; asırlardır süren birikimin Cumhuriyet idaresi içinde aldığı güçlü merhalelerden biridir.

Çumra'yı Çumra yapan ruh, geçmişten bugüne uzanan bu devamlılıkta saklıdır. Bu coğrafyada toprağa bereket gözüyle bakılmış, ziraat bir emek ve şükür ahlakı olarak görülmüş, vakıf kültürüyle paylaşma, muhacir iskânıyla kardeşlik, demiryoluyla gelişme, sulama hamleleriyle üretim iradesi güçlenmiştir. Çumra'nın asıl zenginliği de bu tarihi süreklilikten, insanının alın terinden ve memleketine bağlılığından doğmuştur.

İsmet Özel, "İnsan ömrü içinde farkına vardığı mensubiyet bağlarının şuuruna vardığı nispette insan olur" der. Ben de bu toprakların bir evladı olarak Çumra'yı her zaman içimde taşıdım. Çocukluk hatıralarımda Çumra'nın sokakları, tarlaları, akşam

serinliği, büyüklerin duası, sofraların bereketi ve insanların birbirine duyduğu güven vardır. İnsanın memleketine dair hatırası, aradan yıllar geçse de eskimez. Tam aksine, zaman geçtikçe daha kıymetli hâle gelir. Çünkü memleket, insanın dönüp baktığında kendini bulduğu yerdir.

Çumra bana emeğin kıymetini, toprağın bereketini, ailenin gücünü ve insan olmanın sorumluluğunu öğretti. Devlet hizmetinde bulunduğumuz her görevde, bu topraklardan aldığımız terbiye ve birikim bize yol gösterdi. Milletimize hizmet ederken de Üstad Sezai Karakoç'un "İnsan insanla yeşerir" sözünde karşılığını bulan o derin hakikati, Çumra'nın sade ama güçlü insanında gördük; temiz yüreğinden, çalışkanlığından ve vakur duruşundan daima ilham aldık.

Memleket hasreti, insanın içinde sessizce büyüyen en temiz duygulardan biridir. Bazen bir türküde, bazen bir yol tabelasında, bazen bir tanıdık simada, bazen de çocuklukta duyulan bir ezan sesinde kendini hatırlatır. Memleket, gidince uzaklaşan bir yer gibi görünür, fakat gönülde daima en yakın mesafede durur.

Çumra'nın bugünlere ulaşması, geçmişten bugüne emek veren bütün büyüklerimizin, çiftçilerimizin, esnafımızın, öğretmenlerimizin, kanaat önderlerimizin, kamu görevlilerimizin, annelerimizin, babalarımızın ve gençlerimizin ortak başarısıdır. Her biri bu şehrin hafızasında iz bırakmış, Çumra'nın bugünkü güçlü kimliğine katkı sunmuştur.

Bugün Çumra, tarımıyla, üretimiyle, insan kaynağıyla, kültürüyle ve taşıdığı tarihî mirasla Konya'mızın müstesna ilçelerinden biridir. Çatalhöyük gibi insanlık tarihinin en önemli miraslarından birine ev sahipliği yapan bu coğrafya, geçmiş ile geleceği aynı ufukta buluşturma imkânına sahiptir. Bu yönüyle Çumra, köklü bir tarihin üzerinde yükselen güçlü bir gelecek tasavvurunun da merkezidir.

Çumra'yı anlamak için onu Konya'nın büyük irfan havzasından ayrı düşünmemek gerekir. Bu coğrafya, Hazreti Mevlâna'nın muhabbetinden, Şems-i Tebrizî'nin aşkından, Seyyid Harun Veli Hazretleri'nin manevî ikliminden, Sadreddin Konevî Hazretleri'nin hikmetinden, Hacıveyszâde Mustafa Efendi'nin hizmet ahlakından, Ali Ulvi Kurucu Ho-

caefendi'nin dava edebinden beslenen mübarek bir gönül yurdudur.

Bu topraklarda insan, toprağa bakarken emeği, komşusuna bakarken vefayı, büyüğüne bakarken edebi, evladına bakarken istikbali düşünür. Çumra'nın mayasında da bu irfan, bu edep, bu muhabbet ve bu hizmet şuuru vardır. Bizim memleket bağımızı güçlü kılan da tam olarak budur; kökü derinde, ufku açık, gönlü geniş bir medeniyet ikliminden gelmek.

Yahya Kemal Beyatlı'nın "Ne harabiyim ne harâbâtîyim; kökü mâzide olan âtiyim" mısraları, bizim medeniyet tasavvurumuzu çok güçlü biçimde ifade eder. Bizler geçmişı bir yük olarak görenlerden olmadık; geçmişimizi kök, hafıza ve istikamet olarak bildik. Çumra da bu anlayışın en güzel örneklerinden biridir. Bir asırlık tarihinde alın teri, emek, vefa, üretim, aile bağı ve komşuluk hukuku vardır. Bu değerler, bizi bugüne taşıyan güçlü bir mirastır. Çumra'nın geleceğe yürüyüşü de bu köklü mirasın üzerinde yükselecektir. Toprağıyla, insanıyla, üretimiyle, tarihiyle ve kültürüyle Çumra; mazisinden güç alan, ufkunu geleceğe çeviren bir memleket şuurunu temsil etmektedir. Bizim vazifemiz, bu emaneti korumak, yeni nesillere daha güçlü, daha müreffeh ve daha huzurlu bir Çumra bırakmaktır.

Çumralı kardeşlerime en kalbî mesajım şudur: Bu güzel ilçenin tarihi birikimini koruyarak, birlik ve beraberlik içinde daha güçlü yarınlara yürümek hepimizin ortak sorumluluğudur. Gençlerimizin eğitime, üretime, aile değerlerimize, kültürümüze ve kardeşlik hukukumuzla sahip çıktığımız müddetçe Çumra'nın yolu açık, bahti aydınlık olacaktır.

Bu vesileyle Çumra'mızın kuruluşunun 100. yılını gönülden tebrik ediyorum. Bu topraklara emek veren, dua eden, alın teri dökken, eser bırakan bütün büyüklerimizi rahmetle ve minnetle yâd ediyorum. Hayatta olan hemşehrilerime sağlık, huzur ve bereket diliyorum. Rabbim Çumra'mızın birliğini daim, bereketini bol, gençliğini bahtiyar, geleceğini aydınlık eylesin. Memleket, insanın kalbinde sakladığı en eski dua, en derin hasret ve en temiz vefadır. Çumra da bizim için böyle bir duadır; kökümüzdür, sevdamızdır, gönlümüzde taşıdığımız aziz emanettir.

NISSAN

Nissan Qashqai

**NISSAN'DA
BAHAR
COŞKUSU**

Belirtilen kampanya Nissan Qashqai Designpack versiyonunda geçerlidir.
Ayrıntılar www.nissan.com.tr'de.

%80
ÖTV
AVANTAJI

Ankara yolu üzeri Büsan San. Girişi No:220 Karatay/KONYA
0 332 345 13 13 - www.nissancelik.com

ÇELİK
MOTORLU ARAÇLAR

YENİ RENAULT CLİO

Türkiye'nin en çok tercih edilen modeli
Yeni Renault Clio, 6. nesliyle şimdi çok daha iddialı.

Fevziçakmak Mh. Ankara Yolu 4. Km
Büsan Girişi No:222, Konya

(0332) 345 0485

ÇELİK
MOTORLU ARAÇLAR

Faruk ÖZÇELİK

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı

ÇUMRA, BEREKETLİ TOPRAKLAR ÜZERİNDE KÖKLERİMİZDEN GELECEĞE

Bazı şehirler haritada herhangi bir yerden ibaret değildir; insanın hafızasına, karakterine ve ruhuna işleyen birer kimliktir. Hatıralarının yeşerdiği, hayatı anlamlandırıldığı kökleridir. Benim için de Çumra böyledir. Çocukluğumun ilk sesleri, ilk heyecanları ve ilk hayalleri bu bereketli topraklarda filizlenmiştir.

Çumra'mıza baktığımda yalnızca bir ilçenin yüz yıllık tarihini değil; toprağın emekle, suyun bereketle, insanın ise vefa ile buluştuğu büyük bir medeniyet hikâyesini görürüz. Bu hikâye, Anadolu'nun bağrında filizlenen ve bir asır boyunca her geçen gün güçlenerek büyüyen ortak hayallerin hikâyesidir.

Anadolu insanının çalışkanlığının ve azminin somut bir tezahürüdür Çumra. Çumra'nın tarihi, ülkemizin kalkınma idealinin yereldeki en güçlü örneklerinden biridir. Tarımsal üretimin artırılması, toprağın suyla buluşturulması ve kırsal kalkınmanın sağlanması

hedefleri doğrultusunda Çumra, ülkemizin öncü merkezlerinden biri hâline gelmiştir.

Bugün Çumra'nın başarı hikâyesine baktığımızda; yalnızca ekonomik göstergeleri değil, insan hikâyelerini de görürüz.

Bir çiftçinin evladının mühendis oluşunu...

Bir işçi ailesinin çocuğunun doktor oluşunu...

Bir köy okulundan çıkan gençlerin ülkenin dört bir yanında önemli görevler üstlenişini...

Çünkü kalkınma yalnızca yollar yapmak, fabrikalar kurmak ya da üretim rakamlarını artırmak değildir.

Gerçek kalkınma, insan yetiştirmektir.

Gerçek kalkınma, umut üretmektir.

Gerçek kalkınma, gelecek nesillere daha güçlü bir memleket bırakabilmektir.

Anadolu'nun kadim topraklarına hayat veren her damla su, burada yeni bir umudun kapısını aralamıştır. Sulama yatırımlarıyla birlikte bereketin

yüzünü gösterdiği bu topraklar, kısa zamanda Türkiye'nin en önemli üretim merkezlerinden biri hâline gelmiştir. Ancak Çumra'yı büyük kılan yalnızca verimli arazileri değildir; asıl zenginliği, çalışmayı ibadet bilen, üretmeyi vatana hizmet sayan insanlarıdır.

Ben de bu toprakların bir evladı olarak ne zaman çocukluğumun günlerini hatırlasam, zihnimde aynı manzaralar canlanır: Ufukta sallanan başaklar, yaz akşamlarının serin esintisi, komşulukla yoğrulmuş mahalle kültürü ve insanların yüzündeki samimi tebessüm... Çünkü insanın kökleri, toprağın derinliklerinde yaşamaya devam ediyor. Burada insanlar birbirlerinin sevincini paylaşmayı, zor zamanlarda omuz omuza vermeyi bilirler. Komşuluk kültürü, dayanışma ruhu ve ortak değerlere bağlılık, Çumra'nın görünmeyen ama en güçlü sermayesidir.

Memleketimin en kıymetli şeylerinden biri bu samimiyet iklimidir. İnsanların birbirine güven duyduğu, kapıların gönüllere açıldığı, selamın muhabbet olduğu bir hayat anlayışı... Belki de bizi biz yapan, hangi görevde olursak olalım memleketimize bağlı kılan en önemli değer budur.

İnsanlık tarihinin en önemli yerleşim merkezlerinden biri olan Çatalhöyük'ün hemen yanı başında yükselen Çumra, Sultan Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından bin yıl önce Anadolu türküsüyle başlatılan ve binlerce yıldır sürdürülen medeniyet yürüyüşünün bugünkü temsilcilerinden biridir.

Bugün tüm dünya hızlı bir değişim sürecinden geçmektedir. Tarımda dijitalleşme, yapay zekâ uygulamaları, akıllı üretim sistemleri ve sürdürülebilir kalkınma anlayışı, geleceğin dünyasını şekillendirmektedir. Bu yeni dönemde Çumra'nın sahip olduğu üretim kültürü ve birikimi, ilçemize önemli avantajlar sunmaktadır.

Türkiye Yüzyılı'nda yeni hedeflere yürürken, Çumra'nın önünde de yeni ufuklar açılmaktadır. Tarımın bilgiyle, emeğin teknolojiyle, üretimin yenilikçilikle buluştuğu yeni dönemde ilçemizin sahip olduğu birikim ve potansiyel, geleceğe dair umutlarımızı daha da güçlendirmektedir. İnaniyorum ki ikinci

yüzyılında Çumra, yalnızca bereketin değil; girişimciliğin, yenilikçiliğin ve sürdürülebilir kalkınmanın da öncü merkezlerinden biri olacaktır.

Önümüzdeki yüzyılın Çumra'sını inşa ederken geçmişimizden aldığımız ilhamı geleceğin imkânlarıyla buluşturmak zorundayız. Daha verimli üretim yapan, teknolojiyi daha etkin kullanan, çevreye duyarlı, gençlerine fırsatlar sunan ve katma değeri yüksek yatırımları çekebilecek bir Çumra hedefi, hepimizin ortak idealidir.

Çumra'nın üretim kapasitesi yalnızca bölgesel ölçekte değil, ulusal ölçekte de büyük önem taşımaktadır. Buğday, arpa, mısır, şeker pancarı, yem bitkileri ve birçok stratejik ürünün üretiminde Çumra önemli bir paya sahiptir. Türkiye'nin tarımsal üretim gücünün korunmasında ve gıda arz güvenliğinin sağlanmasında ilçemizin çiftçileri büyük bir sorumluluk üstlenmektedir. Güneşin ilk ışıklarıyla başlayan ve çoğu zaman gecenin ilerleyen saatlerine kadar süren emek, yalnızca ekonomik bir faaliyet değildir. Bu emek aynı zamanda milletimizin sofrasına ulaşan ekmeğin, şekerin ve bereketin kaynağıdır. Yüz yıl önce Anadolu'nun ortasında atılan adımlar bugün güçlü bir ilçeyi ortaya çıkarmıştır. Şimdi önümüzde yeni bir asır bulunmaktadır. Bu yeni dönemde hedefimiz yalnızca daha fazla üretmek değil; daha fazla katma değer üretmek, teknolojiyi tarımla buluşturmak, gençlerimize yeni fırsatlar sunmak ve sürdürülebilir kalkınmayı kalıcı hâle getirmektir.

Çünkü bu Çumra, geçmişte imkânsız görünen pek çok başarıyı gerçekleştirmiştir. Gelecekte de aynı kararlılıkla yoluna devam edecektir. Kuruluşunun yüzüncü yılında Çumra'mızı saygı, sevgi ve gururla selamlıyorum.

Bu toprakları bizlere emanet eden büyüklerimizi rahmet ve minnetle anıyor; bugün bu mirası yaşatan tüm hemşehrilerime şükranlarımı sunuyorum.

Bir asır önce ekilen tohum, bugün kökleri derinlere uzanan güçlü bir çınara dönüşmüştür.

İnaniyorum ki Çumra'nın ikinci yüzyılı; üretimin, sanayinin, kalkınmanın, bilimin ve refahın yüzyılı olacaktır.

Yavuz Selim KÖŞGER
Denizli Valisi

ÇUMRA

Uçsuz bucaksız bozkırın ortasında kaybolmuş gibi duran bir Türkmen köyünde doğan ve çocukluğunun bir kısmını şehir görmeden geçiren bir köy çocuğunun yeşille, çeşitli ağaçlarla ve her ne kadar mevsimine göre toz toprak veya çamur içinde olsa da birbirini kesen düzenli yollarla ilk tanışması çocuk hafsalasında muazzam bir farındalığa karşı gelir.

Türkmen köyleri tarafından şehre yaklaşırken Ziraat Mektebi'nin çitleri boyunca gümrah yeşillikleriyle çeşitli ağaçlar ve düzenli bahçeler traktör römorkünde toz-toprak içinde kalmış köylü çocuklarının gözlerinde çakmak çakmak bir 'hoşgeldin' sevincine vesiledir.

İlererken şartlı ters akışıyla size eşlik eden Çarşamba Çayı heyecanı yükseltir. Çaydan ayrılır ayrılmaz karşılaşılan tren yolu hemzemin geçidi heyecanın dozunu biraz daha artırır, hele başında şapkası üniformasıyla hemzemin geçidi bariyerini kapatmaya başlamışsa bir eski zamanlar görevlisi heyecan zirveye çıkar; şansın varsa dumanyılla, çufçuflarıyla bir kara tren veya homurtularıyla bir motorlu tren katarı köyün dinginliğinde alışık olmadığın bir süratle önünden geçecektir. Tren yolunun paraleli demir köprü ve az sonra üzerinden geçerek şehre vasıl olacağı şarıldaklı köprü şimdilik ilgi alanından uzaktır. Gerçi köydeki iş gücü yüzünden hayatın keyifli yönleri ilk gençlik yıllarından beri hep ıskalandığı için daha sonrada buralar filliyatta bir türlü ilgi alanına giremeyecek sadece orada yüzenlerin üzerinden atlayarak birbirlerine karşı böbürlendikleri ergen muhabbetlerine konu oldukça, zaman zaman da her yıl olduğu için artık sıradanlaşan, aslında oldukça acıklı boğulma hikayeleriyle ilgi alanına girecektir.

Aslında Çumra'nın kuruluş hikayesi biraz Hollywood filmlerindeki Amerikan kasabalarının kuruluşu gibidir. Esas Çumralıların inadı/öngörüsüzlüğü onları zamanla "İçeri Çumra" olmak zorunda bırakacaktır. Hicaz tren yolunu köyün yakınından geçirmemek pahalıya patlamıştır onlara. Sonuçta 12 km. güneydoğuya boş arazinin ortasına kurulur Çumra istasyonu. Birinci Cihan Harbi, İstiklal harbi derken Balkanlardan muhacir/mubadiller sökün eder. Tabiatıyla onları yerleştirecek uygun alanlar arar devlet. Çumra tren istasyonu bombos etrafıyla çok uygundur. İlk muhacir yerleşimciler dönemin Konya Valisi Cemal Bardakçı (Murat Bardakçı'nın dedesi) soyadına izafeten Bardakçı Mahallesi olarak adlandırılan yere iskan edilir. Sonra gelenler sonraki vali İzzet beyin adını taşıyan mahalleye... gelenlerde meslek sahibi demirci semerci, nalbant berber gibi olunca kısa zamanda etraf köylerinde gelmesiyle kümelenme oluşur ve ortaya bir kasaba çıkar nihayetinde 1926'da ilçe olur Çumra. Bu yüzden Çumranın -her ne kadar Konya'nın zamanla tüm ilçelerini domine eden baskın kültürü varsa da- çok uzun yüzyıllara dayanan bir tarihi ve şehir kültürü yoktur. Ama başka güzellikleri vardır: Bir kere 'imparatorluğun en uzun yüzyılında' yaşanan geri çekilmelerden kaynaklı imparatorluk bakiyesi bir sosyolojisi vardır. 93 harbinden gelen

Gürcü köylerimiz olduğu gibi Kırım harbinden gelen Tatar köylerimiz de vardır. Türkmen ve yörük boylarının envaisi mevcuttur. Bozoklusundan tutta avşarına ceritine sankeçilisine karakeçilisine. Selçukluyla yerleşen Kınık boyları ova köylerine ayrı bir kategori olarak bakmak lazım. Bozkır, Hadim Toroslar tarafından gelen 'dağlılar' kendilerini farklı gör-seler de tarihen büyük ihtimalle onlar da Selçukluyla gelen Kınık-Türkmen boylarıdır. Bir tutam roman biraz doğudan göç etmişlerle imparatorluk haritası kamilen ortaya çıkar. Haliyle bunların hepsi kendi kültürlerini taşımışlar şehre ve ortaya çok erken dönemde kozmopolit bir kültür çıkmıştır. Bunun oluşturduğu güzelliklere yoğunlaşmak lazım aslında. Gelelim Çumra benim için ne ifade eder bahsine:

Çumra benim için çocuklukta çıkış, bıyıklarının bile tertemediği bir ergenliktir.

Çumra kozadan ilk çıkış, ilk göz ağrısı, ilk aşkıdır.

Çumra Çarşı Camisi, hecelenen elifba rahmetli Hasan Hüseyin Hoca'dır.

Çumra 'bacakarası' sürmeye çalışılan bisiklettir.

Çumra biraz dedenin zoruyla gidilen Tahtaminareli Camisiyle Yenidoğandır.

Çumra yazın tozuyla kışın ayran gibi olmuş çamuruyla gelişmeyen yollardır.

Çumra -biraz İ. Özel'e nazire yaparsak- kavun kokan sokaklardır yazın. Kavun kokmuyorsa zaten öç almanın vaktidir kentten.

Çumra pancardır, fasulyedir, domatestir, kabaktır öncü çiftçiler değişirse de trendi yıldan yıla.

Çumra, istasyonda veya Okçu kantarında pancar boşaltmaktır.

Çumra poligam Dr. Ali Özsumen, masasının üzerinde dizi dizi ağzı kapalı bekleyen soğuk çaylarıyla Ahmet Kocaözer, Çumra Kızılay salonunda oynanan hamaseti bol tiyatro oyunu,

Çumra iple çekilen cumartesi, alınan Girgır ve her seferinde farklı yorumlanan ve sokaklar boyu 'deli zannedilesiye' birlikte gülünen yol arkadaşı Şaban,

Çumra, arzuhalci dükkanının camına astığı manifestolarla dünya startlarına devlet adamlarına kafa tutan arzuhalci İhsan,

Çumra bütün şehrin gençlerini 'sünnete uygun yaşasınlar' diye elden geçiren Tıkır,

Çumra sonradan namissiz tır şoförleri tarafından kötü şeylere alıştırlsa da aslında şehrin bir rengi olan, fistanını sürüyerek dolaşan Nayıl,

Ve en önemlisi;

Çumra, dünyanın neresine gidersem gideyim kibleyi tayin ederken kerteriz aldığım nirengi noktası,

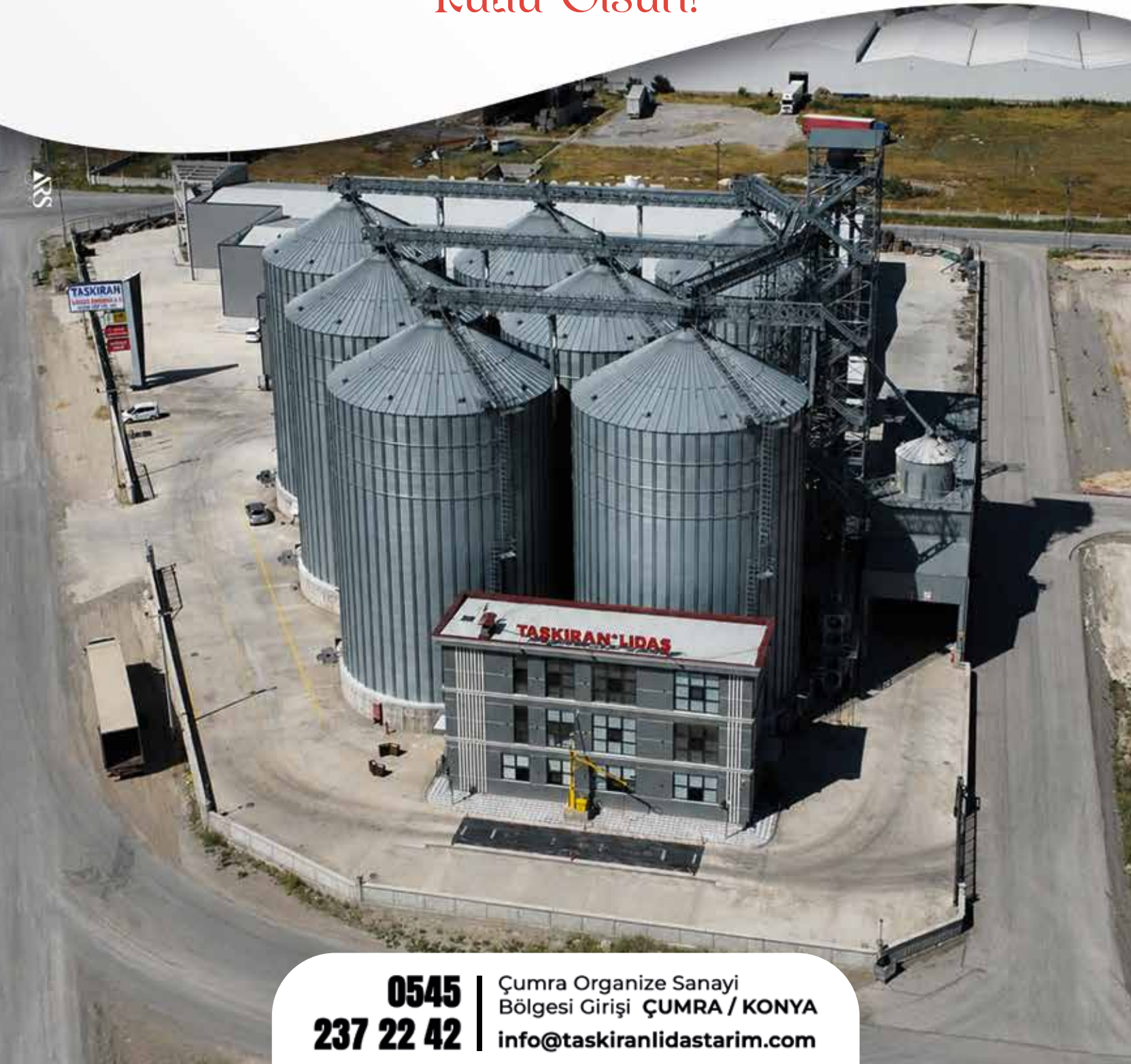
Çumra benim kimliğimi, kişiliğimi, istikametimi, fikrimi ufku-mu, vizyonumu oluşturan İmam Hatip Lisesidir.

Ve inanırım ki kiblesi olan insanların kerteriz alacağı bir köyü, bir şehri, bir vatani olmalıdır. Çumra benim şehrimdir, vatanımdır.

**GEÇMİŞİYLE GURUR DUYAN,
GELECEĞE YÜRÜYEN ÇUMRA**

**Çumramızın 100. yılı
Kutlu Olsun!**

**0545
237 22 42**

Çumra Organize Sanayi
Bölgesi Girişi ÇUMRA / KONYA
info@taskiranlidastarim.com

ÇUMRAMIZIN 100. YILI

Katlı Olsun!

KOOPERATİFİMİZİN AVANTAJLARI

TOPLU GÜÇ DAHA FAZLA KAZANÇ

Birlikte hareket ederek maliyetleri düşürür, gelirleri artırırız.

EKONOMİK FIRSATLAR

Akaryakıt, yedek parça, sigorta ve birçok alanda özel indirimler.

YASAL DESTEK VE DANIŞMANLIK

Mevzuat, belge işlemleri ve tüm süreçlerde yanınızdayız.

BİRLİĞİMİZ YOLUMUZ,
HEDEFİMİZ GELECEĞİMİZ.

DAHA GÜÇLÜ BİR SEKTÖR
İÇİN EL ELE!

*Birlikte Üretiyor,
Birlikte Büyüyoruz!*

**GÜÇLÜ
DAYANIŞMA**

**GÜVENİLİR
HİZMET**

**DAHA GÜÇLÜ
YARINLAR**

**EĞİTİM VE
BİLGİ PAYLAŞIMI**

Sektörel gelişmeleri takip eder, üyelerimizin bilgi ve yetkinliğini artırırız.

**GÜVENLİ VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR
TAŞIMACILIK**

Standartları yükselterek, sektörde güveni ve itibarı büyütürüz.

**BAŞKAN MURAT ÇINAR
0541 544 82 60**

www.cumratasiyicilar.com

Ramazan ERKOYUNCU

Pankobirlik Genel Başkanı

ÇATALHÖYÜK'TEN MODERN TARIMIN BAŞKENTİNE: KADİM ÇUMRA

İnsanlık tarihinin seyrini değiştiren Tarım Devrimi, binlerce yıl önce bu topraklarda filizlendi. Bugün ise aynı topraklar, modern mühendislik anlayışı ve güçlü sanayi altyapısıyla birleşerek Türkiye ekonomisinin en önemli üretim merkezlerinden birini oluşturuyor. Çumra, yalnızca bir ilçe değil; toprağın medeniyete dönüştüğü, üretimin ve kalkınmanın nesiller boyunca şekillendiği 9 bin yıllık bir hafıza merkezidir. Çumra'nın hikâyesi, insanlık tarihinin en büyük kırılma noktalarından biriyle başlar. Dünyanın en önemli arkeolojik alanlarından biri olan Çatalhöyük, yalnızca eski bir yerleşim yeri değil; insanlığın toprağı işlemeyi öğrendiği ilk büyük tarım laboratuvarlarından biridir. Avcı-toplayıcı yaşamdan yerleşik düzene geçişin en somut örneklerinden biri olan bu kadim merkezde insanlar, doğayı kontrol altına alma yolundaki ilk büyük adımlarını attı. Yabani bitkileri evcilleştirerek buğday ve arpa yetiştiriciliğine dayalı ilk planlı gıda üretimini başlattılar.

Binlerce yıl önce atılan bu ilk adımlar, modern çağda yeni yatırımlarla farklı bir boyut kazandı. Çumra'nın bugünkü kimliğinin şekillenmesinde 1894 yılında bölgeye ulaşan Hicaz Demiryolu ve 1908-1913 yılları arasında hayata geçirilen Konya Ovası Sulama Projesi belirleyici rol oynadı. Bu iki büyük yatırım, geniş ve kurak bozkırları kısa sürede üretim merkezine dönüştürürken, Çumra'yı bölgenin en önemli mühendislik ve kalkınma sahalarından biri haline getirdi. Cumhuriyet'in ilk yıllarında da Çumra, genç Türkiye'nin tarımsal kalkınma hamlesinde bir "ideal model" olarak seçilmiştir. Mustafa Kemal Atatürk'ün 1926 yılında trenle gerçekleştirdiği ziyaret sırasında bölgedeki sulama tesislerini ve tarımsal potansiyeli yerinde incelemesi, ilçenin geleceği açısından dönüm noktası oldu. Atatürk, Çumra'nın sahip olduğu üretim kapasitesinin ülke için örnek teşkil etmesi gerektiğini vurguladı. Bu doğrultuda yapılan yasal düzenlemeler sonucunda Çumra, 26 Haziran 1926 tarihinde resmen ilçe statüsü kazandı.

Aynı dönemde Balkanlar'dan gelen soydaşların bölgeye yerleştirilmesi, Çumra'nın sosyal ve ekonomik yapısına önemli katkılar sağladı. Bulgaristan, Yunanistan ve Romanya'dan gelen aileler, beraberlerinde getirdikleri tarımsal bilgi birikimi, disiplinli çalışma kültürü ve planlı yerleşim anlayışıyla bölgenin gelişiminde etkin rol oynadı. Bu kültürel ve ekonomik etkileşim sayesinde Çumra, modern tarım yöntemlerini Türkiye'de en hızlı benimseyen merkezlerden biri haline geldi.

Planlı kalkınma adımlarıyla gelişimini sürdüren ilçe, zamanla yalnızca tarımsal üretim yapan bir bölge olmaktan çıkarak güçlü bir tarım-sanayi ekosistemi oluşturdu. Günümüzde Çumra, tarladaki üretimini devasa entegre sanayi tesisleriyle buluşturarak Türkiye ekonomisinin stratejik

merkezlerinden biri konumuna yükselmiştir.

Türkiye, tarımsal üretim değerinde bugün **dünyanın ilk 7 ülkesi** arasında yer almaktadır ve Çumra bu gücün en önemli kalesidir. İlçe ekonomisinin %80'i doğrudan veya dolaylı olarak tarım zincirine dayanmakta, bu zincir tarladaki işçiden fabrikadaki mühendise kadar devasa bir istihdam ağı oluşturmaktadır.

Şeker pancarı, mısır, ayçiçeği, patates ve hububat üretiminde ülkenin lider bölgeleri arasında yer alan Çumra, aynı zamanda gelişmiş hayvancılık işletmeleri sayesinde et ve süt üretiminde de ulusal ölçekte önemli bir merkezdir.

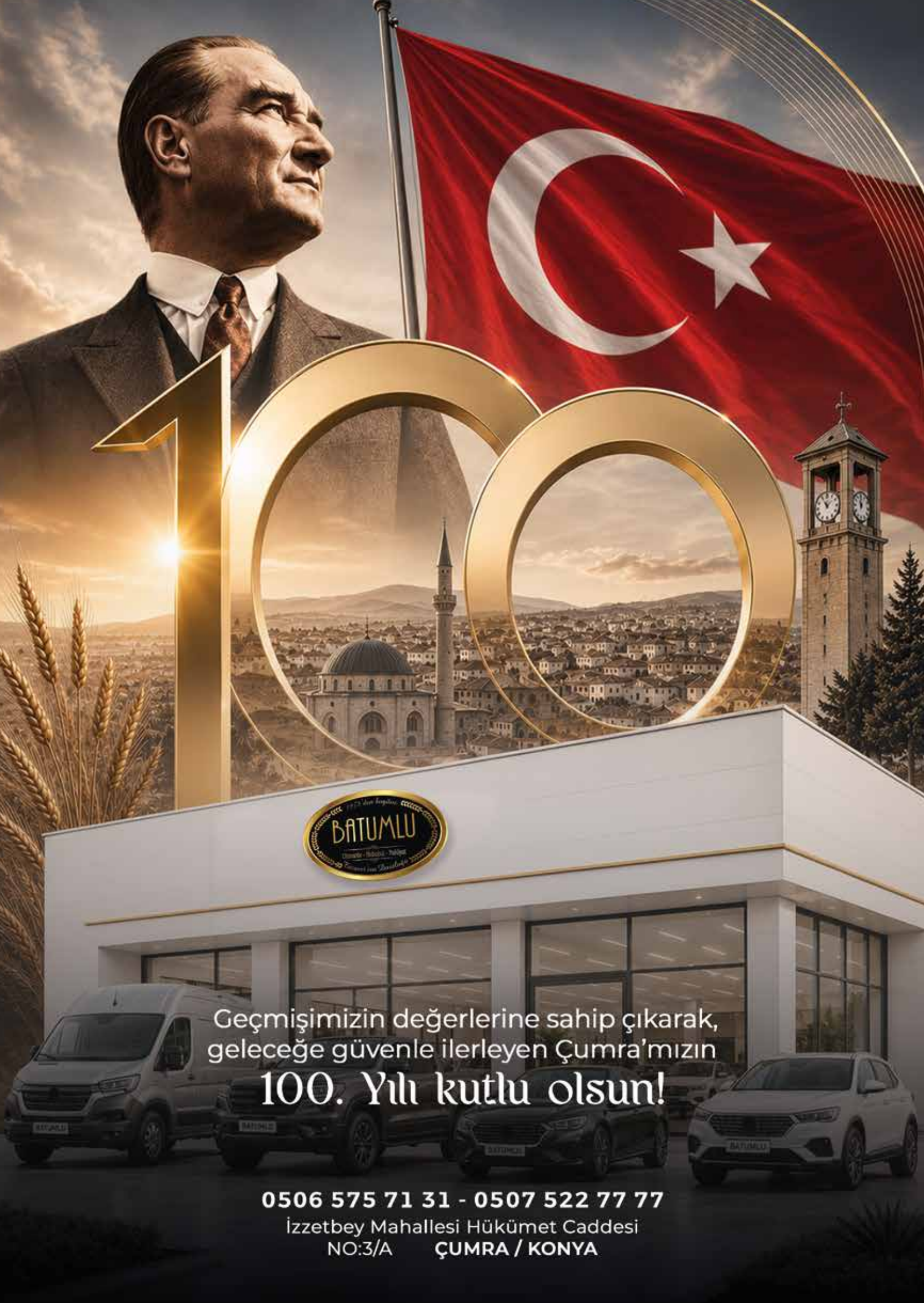
Bölgenin ekonomik gücünün en somut örneklerinden biri olan Çumra Şeker Entegre Tesisleri, yalnızca şeker üretimiyle sınırlı kalmayan bir sanayi yapısına sahiptir. Tesislerde sıvı karbondioksit, etanol ve biyoenerji üretiminin yanı sıra atıştırmalık ürünler, yem, ilaç şekeri, kuru küspe, sera üretimi ve enerji üretimi faaliyetleri yürütülmekte; böylece tarımsal ham maddeler yüksek katma değerli ürünlere dönüştürülmektedir. Bu yapı, tarlada başlayan üretim sürecinin sanayi ve teknolojiyle bütünleşerek çok yönlü bir ekonomik değer zinciri oluşturmasını sağlamaktadır.

İlçedeki aktif iş gücünün %80'den fazlasının bu değer zincirinden beslenmesi, Çumra'yı Konya'nın ekonomik gücü en yüksek dış ilçesi yapmaktadır.

Çumra'nın başarısının arkasındaki önemli unsurlardan biri de teknolojiyi üretim süreçlerine hızla entegre etmesidir. Akıllı sulama sistemleri, hassas tarım uygulamaları, yüksek kapasiteli modern traktörler ve dijital tarım teknolojileri bölgede yaygın biçimde kullanılmaktadır. Bu dönüşüm, tarımsal verimliliği artırırken aynı zamanda nitelikli iş gücüne olan ihtiyacı da güçlendirmektedir.

Ancak tüm bu ekonomik başarı ve üretim kapasitesinin sürdürülebilirliği, kritik bir unsur olan su yönetimine bağlıdır. Çumra'nın tarımsal hikâyesi tarih boyunca suyla birlikte şekillenmiştir. 20. yüzyılın başındaki ilk sulama projelerinden günümüzdeki Mavi Tünel Projesi'ne kadar su, ovanın can damarı olmayı sürdürmektedir. Artan üretim kapasitesi ve iklim değişikliğinin etkileri, su kaynaklarının etkin yönetimini yalnızca bölgesel değil, aynı zamanda ulusal ölçekte stratejik bir mesele haline getirmiştir.

Çatalhöyük'te atılan ilk tohumdan modern entegre sanayi tesislerine uzanan Çumra'nın 9 bin yıllık yolculuğu, toprağın bereketiyle insan emeğinin birleştiğinde neler başarabileceğinin en güçlü örneklerinden biridir. Geçmişten aldığı üretim kültürünü teknoloji ve sanayile harmanlayan Çumra, bugün yalnızca Türkiye'nin değil, dünyanın sayılı tarım merkezlerinden biri olma iddiasını sürdürmekte; bu köklü mirası suyun, toprağın ve emeğin gücüyle geleceğe taşıma-ya kararlılıkla devam etmektedir.

Geçmişimizin değerlerine sahip çıkarak,
geleceğe güvenle ilerleyen Çumra'mızın
100. Yılı kutlu olsun!

0506 575 71 31 - 0507 522 77 77

İzzetbey Mahallesi Hükümet Caddesi
NO:3/A ÇUMRA / KONYA

Mehmet Hamdi YILDIRIM

Hazine ve Maliye eski Bakan Yardımcısı

KADİM TOPRAKLARDA BİR ÜRETİM VE KÜLTÜR HAFIZASI

İçeri Çumra'nın Selçuklu dönemine kadar uzanan köklü yerleşim tarihi, bölgenin sadece bir coğrafya değil, aynı zamanda asırlardır devam eden bir yaşam kültürü barındırdığını gösteriyor. Bölgenin modern anlamda hareketlenmesi demir yolunun gelişle başlasa da kentin asıl kimliğini ve sosyo-ekonomik yapısını şekillendiren temel unsur göçmen ailelerin buraya yerleşmesi oldu. Bu büyük nüfus hareketiyle birlikte Çarşamba Çayı'nın varlığı ve Devlet Su İşleri'nin bölgede konuşlanarak devasa sulama projelerini hayata geçirmesi, Çumra'yı Anadolu'nun en stratejik merkezlerinden biri haline getirdi.

Çumra'nın demografik yapısı; göçmen aileler, yöruk-Türkmen köylere ve dağlık bölgelerden gelen yerleşik nüfus olmak üzere üç ana kültürel damardan besleniyor. Bardakçı Mahallesi gibi özel alanları, dağ köylerinden gelen çalışkan, temiz ve yüksek kültürlü göçmen aileler iskan ederek ilçede zengin bir kültürel mozağin oluşmasını sağladı. Göçmen ailelerin bu alanlara gelmesi, üretim modellerine de yansdı. Bunun en somut örneği, çok geniş bir alanda kurulan ve zamanla köylere de ilham veren meşhur Bağlık bölgesindeki bağcılık faaliyetleridir.

Kentin Konya merkezine olan coğrafi yakınlığı, sulama projelerinin tam odağında yer alması ve farklı kökenlerden gelen insanların yüksek iş ahlakı, Çumra'yı kısa sürede Türkiye genelinde parlayan bir üretim üssüne dönüştürdü. Tarımsal canlılığın yarattığı istihdam olanakları dışarıdan yoğun bir iş gücü göçünü de beraberinde getirdi. Gelen nüfusun önemli bir kısmının bölgeye yerleşerek ticarete atılması, ilçenin makro düzeyde ekonomik bir güç merkezi haline gelmesini sağladı.

Geçmiş yıllarda Çumra, coğrafi yapısı ve su zenginliği bakımından adeta Amsterdam'ı andıran bir su kenti hüviyetindeydi. Toprağa iki bel vurulduğunda yüzeye çıkan yeraltı suları ve yoğun yağış dönemlerinde ovaları kaplayan aslım suları, açılan drenaj kanalları vasıtasıyla ıslah edilerek kara parçaları tarıma kazandırıldı. Eski bir iç deniz tabanı olan bu

bereketli topraklarda suyun çekilmesiyle birlikte ilk etapta buğday, arpa ve yulaf gibi temel tahıl ürünlerinin üretimi tescillendi. Zamanla yüksek verimli bu alanlar; domates, fasulye, patlıcan ve biber gibi sebze üretiminin, son dönemlerde ise devasa ticari arazilerde havucun Türkiye'deki ana merkezi haline geldi.

Ancak geçmişte yüzeyde olan yeraltı su seviyesinin günümüzde üç yüz metre derinliklere kadar çekilmiş olması, bölgenin su yönetimi konusunda çok daha hassas ve dikkatli olması gerektiğine dair ciddi alarm sinyalleri veriyor. Kültürel zenginliğini insanlık tarihinin ilk yerleşim yeri olan dünya çapındaki Çatalhöyük mirasıyla taçlandıran Çumra, sanayileşme hamlesini de şeker fabrikasının kuruluşu ve hızla büyüyen Çumra Organize Sanayi Bölgesi ile üst seviyeye taşımayı başardı.

Çumra, kurulduğu günden bu yana eğitime gösterdiği yüksek duyarlılık sayesinde tıp, siyaset, bürokrasi ve mühendislik alanlarında ülkeye yön veren çok sayıda nitelikli insan kaynağı yetiştirdi. Kentin bu öncül rolünü gelecekte de sürdürebilmesi ve ekonomik yapısını koruyabilmesi için tarım ve hayvancılık politikalarında radikal bir otokontrol mekanizmasının devreye girmesi gerekiyor. Suyun verimli kullanımı adına yüksek miktarda su tüketen bitkisel üretim modellerinden vazgeçilerek, kuraklığa dayanıklı tahıl türlerine yönelmesi hayati önem taşıyor.

Hayvancılık sektöründe ise büyükbaş hayvancılığın sadece aile işletmeciliği düzeyinde sınırlı tutulması, buna karşın sulanamayan arazilerin uygun bitki örtüsüyle donatılarak meraların ıslah edilmesi önem arz ediyor. Islah edilen bu geniş meraların küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinde değerlendirilmesi, bölgeyi tarım ve hayvancılıkta çok daha sürdürülebilir bir dengeye kavuşturacaktır. Konya'nın güçlü sanayi altyapısına entegre olacak bir organize sanayi yapısı ve eğitime verilecek kesintisiz destekle birlikte Çumra, yüz yıllık birikimini yarınların güçlü Türkiye'sine aktarmaya devam edecektir.

FATİH RUSEN
EMLAK & GAYRİMENKUL

0 541 522 90 19

FATİH RUSEN
EMLAK & GAYRİMENKUL

Çumramızın
100. Yılı
Kutlu Olsun!

GR GÜLHAN RUSEN

NYX

KRYOLAN

Schwarzkopf

MAC

L'OREAL

ESTÉE LAUDER

CLINIQUE

Dior

ALIX AVIEN

SHISEIDO

GÜLHAN RUSEN
Beauty & Hair Center

MEHMET ALİ YAVUZ

19, 20 ve 21. Dönem Konya Milletvekili

BENİM SEVDAM ÇUMRA!

İçeri Çumra'mız, Selçuklulardan itibaren hayatın ve medeniyetin kök saldığı, asırlık bir geçmişe sahip kadim bir kasabamızdır. Çumra'mızın modern anlamda hareketlenmesi her ne kadar demir yolunun buraya gelişiyle başlamış olsa da, ilçemizi asıl şekillendiren, buraya ruh ve kimlik kazandıran esas unsur göçmen ailelerimiz olmuştur. Tabii bunun da öncesinde, Çumra'yı yeryüzünde böylesine önemli kılan Çarşamba Çayı'dır. Orada çok büyük bir Devlet Su İşleri projesinin uygulanması ve DSİ'nin o topraklarda konuşlanması, ilçemizin kaderini belirleyen en hayati adımlardan biridir.

Çumra'nın köylerinden bahsetmek, oradaki insan yapısını anlamak gerekir. Köylerimiz genellikle Türkmen dediğimiz yörük köyleridir; ancak dağ köylerimizden gelen insanlarla birlikte genelde üç ana meşrebe ait, birbiriyle kenetlenmiş muazzam bir yapı vardır. İnsanların burada toplanması, özellikle göçmen ailelerinin yerleşik hayata geçmesi bölgeye büyük bir imar getirdi. Bu imar sadece binalar yapmak, taş üstüne taş koymak anlamında değildi; üretim anlamında da toprağa hayat verdiler. Mesela Bağlık gibi devasa bir alanı sıfırdan kurup orada muazzam bağlar yaptılar. Dağlık köylerden gelen insanlarımız ise çalışkan, temiz ve son derece kültürlü insanlardı. Onların iskan edilmesi için yapılan Bardakçı Mahallesi, bu çalış-

kanlığın en güzel sembolü oldu. Bu vesileyle Çumra, farklı kültürlerin sevgiyle birleştiği, bir arada ürettiği çok özel bir kültür merkezi haline geldi.

Benim bu topraklara olan hizmet yolculuğum, 1980 yılında Adalet Partisi döneminde Devlet Su İşleri bünyesinde Sondaj Şube Müdürü olmamla başladı. İlk günden itibaren Çumra'nın su meselesini kendime en büyük dert edindim. Yörük ve Türkmen köylerimizde, ova köylerimizde, İçeri Çumra'da, Alibeyhüyüğü'nde ve Uzunkuyu'ya kadar giden o koca hat üzerinde, İnlı ve Okçu dahil olmak üzere bölgedeki sulama kooperatiflerinin kurulmasında, yeraltı su kuyularının çiftçimize kazandırılmasında çok büyük bir emek sarf ettik. Akabinde, rabbim nasip edip milletvekili olarak meclise gittiğimizde de bu sevdayı hiç bırakmadım. Türkmen Camili, Taşağıl, Uzunkuyu, Arıkören, Avdul, Erentepe ve Kuzucu mahallelerimizin tarımsal sulama kooperatiflerine gereken tüm ilgiyi gösterdim, çiftçimizin suyla buluşması için her türlü yardımı yaptım.

Milletvekili olduğum dönemde Çumra'mızın en öncelikli, en kronik dertlerinden birisi de kanalizasyon altyapısının olmamasıydı. Ankara'ya gider gitmez ilk iş olarak İçeri Çumra ve Çumra merkezinin kanalizasyon projelerini devletin resmi yatırım programına aldırıp ihale edilmesini sağladım. Sonradan iha-

le sürecinde bazı bürokratik ve teknik problemler yaşandıysa da işin peşini bırakmadık; süreç devam etti ve nihayetinde Çumra'mız modern bir altyapıya kavuştu. Sağlık alanında da ilçemizin ihtiyaçlarını çözmek için büyük çaba harcadık. O dönem bölgeye bir hastane yaptırılması için yer gösterilmesini talep ettim; ancak yer gösterilemeyince mevcut hastanemizin eksiklerini gidermeye odaklandık. Çumra Hastanesi'ne diyaliz merkezinin kurulması için gereken tüm levazımatı ve tıbbi malzemeyi kendi girişimlerimizle kurdurduk. Akabinde, bölgenin önemli bir yol güzergahı olması hasebiyle İçeri Çumra'mıza tam teşekküllü bir Devlet ve Trafik Hastanesi kazandırdık. Halkımızın bizden talep ettiği Çumra Meslek Yüksekokulu'nun açılışına vesile olmak da yine o dönemde bizlere nasip oldu.

Çumra demek, hiç kuşkusuz su demektir. Tarihe baktığımızda Cennetmekan Sultan Abdülhamid Han, Konya Ovası'nın ve Çumra'nın sulanması, Beyşehir Gölü'nün sularının Çarşamba Çayı vasıtasıyla bu topraklara akıtılması için Avlonyalı Ferid Paşa'nın önerisiyle tarihi bir talimat vermişti. Hatta bu devasa projeyi İstanbul, Hicaz ve Bağdat demiryolu hattını inşa eden Alman firmasının kapsamına aldırmişti. O günün zorlu şartlarında projenin yarısı tamamlandı ancak 1914 yılında Birinci Dünya Savaşı çıkınca Alman şirketi işi bırakıp ülkeden ayrılmak zorunda kaldı. Yarım kalan bu asırlık rüyayı tamamlamak, ovayı suyla beslemek bizim en büyük vazifemizdi. Mecliste verdiğimiz önergelerle Suğla Gölü'nü devasa bir baraj ve depolama alanı haline getirdik. Doğuş firmasının üstlendiği bu büyük projeye Beyşehir'den 240 milyon metreküp, Suğla depolama alanından ise 150 milyon metreküp suyu Konya Ovası'na, çiftçimizin emrine akıttık.

Milletvekili adayı olduğum ilk günden itibaren Göksu Nehri'nin sularını Konya Ovası'na akıtma projesini, yani Mavi Tünel davasını kendime şiar edindim. Bu doğrultuda Bağbaşı Barajı, Mavi Tünel, akabinde Bozkır Barajı ve Afşar Barajı projelerinin önermelerini bizzat meclise verdim ve bu devasa işleri sırasıyla DSİ'nin resmi yatırım programlarına aldirttim. Nihayetinde Bağbaşı Barajı ve Göksu Mavi Tünel projesi benim dönemimde tam 4 defa ihaleye çıktı; fakat o günlerin çeşitli siyasi ve ekonomik nedenleriyle bir türlü tamamlanamadı. Şükürler olsun ki en son mevcut hükümet bu projeleri hayata geçirerek bizim açtığımız o yolu tamamladı.

Elbette buralardan gelen su da bugünkü tarımsal hacim için kâfi değildir. Konya Ovası'na mutlaka dış havzalardan su aktarılması projesinin takip edilmesi gerekir. Örneğin Manavgat Nehri'nden pompajla, örneğin Fırat Nehri'nden Kızılırmak vasıtasıyla Karadeniz'in taşkın sularının Konya Ovası'na akıtılması yönündeki projeler durmaksızın izlenmelidir. Bizim ovamızda barajlar suyla dolduğu zaman, çiftçimiz de mutlu ve huzurlu bir hayat sürer. Biz bu vizyonla, Beyşehir Gölü'nü alttan desteklemek üzere Derebucak Barajı'nı da verdiğim önergeyle yatırım programına koydurmuştum. Beyşehir Köprüsü'nü ve Beyşehir'i Çumra'mıza bağlayan, suları Apa Barajı'na taşıyan o koca kanalın beton kaplama işlerini de yine kendi dönemimizde yaptırarak. Sulama projelerimiz ovada hala devam ediyor; şu an Afşar Barajı ile Bağbaşı Barajı arasındaki tünelde bazı teknik problemler olduğunu biliyor ve yakından takip ediyoruz. Önümüzdeki yıl bu tünel bittiği zaman barajlarımızda su adına büyük bir sıkıntı kalmayacaktır.

Suyun yanı sıra ilçemizin ekonomik geleceğini kuracak olan Çumra Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulmasını da milletvekilliğim dönemimde verdiğim çok sayıda meclis önergesiyle ve imar planı çalışmalarıyla bizzat sağladım. Bugün gururla izliyorum ki, Konya'dan dev sanayicilerimiz gelip oradan arsalar alıyor, yerleşiyor ve bacası tüten devasa fabrikalar kuruyorlar. Bu üretim hamlesi, eski bir parlamenter ve bu ilçenin bir evladı olarak benim için en büyük sevinç ve gurur kaynağıdır.

Görevde bulunduğumuz, milletin emanetini taşıdığımız süre boyunca Çumra'mızın her türlü derdiyle, her türlü problemiyle kendi öz işimiz gibi ilgilendik. 26 Haziran 1926 günü İçeri Çumra'da kurulan ve ardından 1936 ile 1952 yıllarında göçmen kardeşlerimizin gelip yerleşmesiyle büyüyen Çumra'mızın ilçe oluşunun 100. yıl dönümü vesilesiyle, bu toprakları vatan kılan başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere o günün tüm devlet büyüklerine sonsuz şükranlarımı arz ederim. Allah her birine rahmet eylesin. Çumra'mız bugün hem tarımda hem de sanayide muazzam bir gelişme gösteriyor. Ömrüm yettiğince, gücümün elverdiği ölçüde bu toprakların her derdiyle dertlenmeye gayret ettim. Ben Çumra'yı çok seviyorum, tabiri caizse tam bir Çumra fanatığıyım. Bizim bu topraklara, bu asil insanlara duyduğumuz sevgi, ürettiğimiz hizmetlerin en büyük kaynağı olmuştur. 100. yılımız kutlu olsun.

Ali GEBEŞ

21. Dönem Konya Milletvekili

KURULUŞUNUN YÜZÜNCÜ YILINDA ÇUMRA!

Çumra'nın kuruluşu olan 26 Haziran 1926 tarihi, Çumra için büyük önem taşır. 26 Haziran 1926 yılında ilçe olan Çumra'nın bugün kuruluşunun yüzüncü yılını kutlamaktayız. Ben Ali Gebeş olarak atmıştı yıllarda Çumra Cumhuriyet Lisesi Ortaokulunda okudum. Ki, Çumra'mızın o günlerini çok iyi biliyorum. O günlerin Çumra'sı ile bugünün Çumra'sı arasında çok büyük fark olduğunu inkâr edilemez. Çumra'mız çevre il, ilçe, kasaba ve köylerden göçle gelen çalışkan yiğit insanların oluşturduğu Çumra herkesin gıpta ile baktığı örnek şehir konumuna geldi. Ben tahsil hayatıma Çumra'dan sonra İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Işık Mühendislik Makine Bölümünü bitirdim. Makine Mühendisi olarak Konya DSİ 4. Bölge Müdürlüğü Sondaj Şube Müdürlüğü Kısıp Şefi, Baş Mühendis ve Bölge Müdür Yardımcısı olarak çalıştım. Ayrıca Makine Mühendisler Odası Konya Şube başkanlığı yaptım. 1999 yılında yapılan seçimlerde 21. Dönem MHP Konya Milletvekili seçildim. Konya DSİ'de çalışırken her zaman Çumra ile ilgili projelerin hayatiyete geçmesi noktasında çalışmalarım oldu.

Çumra verilen hizmetlerimizin karşılığını vermiş, her zaman daha çok çalışarak başarı elde edilmiştir. Elbette böylesi çalışan ve çalışkan insanlarıyla Çumra önde olmayı her zaman hak etmektedir. Tarımda, sanayide, ticaretle, Turizmde, eğitimde, belediyeçilikte, sporda hülasa her alanda Çumra hep en önde

olmuştur.

Çumralı olarak her alanda başarılı olmalıyız. Özellikle doksanlı yıllarda devasa projelerle Çumra kalkınmada şaha kalkmıştır. 1994 yılında MHP'li Belediye Başkanı Recep Konuk ile başlayan projelere MHP Genel Başkanı Dr. Devlet Bahçeli ve MHP Konya Milletvekili olarak bizler 57. Hükümet nezdinde katkılarda bulunarak Çumra Şeker Fabrikası izni alınması sağlanmıştır.

Her hâlükârda Çumra'mızın kalkınmasında gelişmesinde Ali Gebeş olarak katkılarda bulundum. DSİ'de çalıştığım dönemde ve sonrasında 21. Dönem Konya milletvekilliğim sırasında her zaman Çumra için gereğini yaptım.

Elbette Çumralı olarak durmak yok, daha çok çalışmaya mecburuz.

Bu çalışma temposu düşmeden, hızlanarak devam edilmelidir.

Bu çalışma hızına uyamayanlar kaybeder, bu hengâmede kaybolurlar.

Bu hıza ve çalışmalara devam edenler başaracaktır.

Herkes gücü yettiğince çalışmak durumundadır.

Çumra'mızın kuruluşunun 100. yılını böylesi duygular içinde kutluyorum.

Evet, Çumra tarımda, sanayide, ticaretle, turizmde, eğitimde, belediyeçilikte, sporda hülasa her alanda Çumra başarılarına devam edeceğine inanarak yazımı bitiriyorum.

KÖŞK RESTAURANT

LEZZETİN KÖŞKÜ

KÖŞK
RESTAURANT

LEZZETLİ
ET ÇEŞİTLERİ

ODUN ATEŞİNDE
PIŞEN KEBAPLAR

TAPTAZE
MEZELER VE
BOL YEŞİLLİK

KÖŞK
RESTAURANT

0547 571 96 32

Köşk Restaurant

Prof. Dr. Şaban Halis ÇALIŞ

Selçuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
YÖK eski Başkan Vekili

ÇUMRA: TARİHİN KAVŞAĞINDA DOĞAN KENDİNE HAS YENİ BİR RUH!

Çumra'nın inşası Türkiye Cumhuriyeti'nin de inşasıyla beraber başlamıştır. Cumhuriyet'in ilk yıllarına dönüp baktığımızda, 1923'teki Türkiye'nin büyük kuruluş sürecinin hemen ardından 1926 yılında ilçe ilan edilen Çumra, bana göre yeni devletin en özgün ve en başarılı yerleşim projelerinden biri olarak da değerlendirilebilir. Bozkırın ortasında değişik köyler, kasabalar, şehirler ve hatta değişik ülkelerden gelen insanların inşa ettiği yeni bir şehir.

Tabelasında yüz yıllık, genç bir tarihe sahip görünen bu ilçenin ruhunu aradığımızda ve arka planını değiştirmiş ise binlerce yıllık köklü bir medeniyet havzasında, oldukça zengin bir miras; kültürel ve toplumsal çeşitlilik karşımıza çıkıyor. Verimli bir coğrafyanın; uçsuz bucaksız gibi görünen ve masmavi gökyüzüyle birleşen kesintisiz bir arazinin tarihle buluştuğu yerdir Çumra. İlçenin geçmişinin uzandığı Çatalhöyük ise tarihsel olarak tarımın, ekinin (muhtemelen buğdayın) ve bu anlamda da kültürün merkezidir. Bu ilçedeki ekin, ekim ve tarımın köklerinin Çatalhöyük'e kadar uzandığını ve hala bu

kültürün burada yaşadığı söylememiz çok da yanlış olmayacaktır. Kelime kökeni olarak "kültür"ün zaten ekinden, ekmekten, tarımdan ve toprağı işlemekten geldiğini unutmamalıyız. Buğdayın ana vatanı olan bu ovada, binlerce yıllık tarım hafızası bugün Çumra'daki çiftliklerde, fabrikalarda ve tarım işletmelerinde; bunların da ötesinde tüm Çumra ovasında; tarlasında, bağında, bahçesinde ve bostanında yaşamaya devam ediyor. Elbette bunlarla da sınırlı değil. Yıllar önce Çatalhöyük'te onlarca yıl kazı yapan arkeolog Ian Hodder ile yaptığımız bir sohbette kendisine, "Bugünkü Çatalhöyük civarında yaşayan köylüler ile o dönemin insanları arasında bir bağ olabilir mi?" diye sormuştum. Gülümseyerek, "Kerpiç evlerin yapısı, ekmeğin pişirilen ocakların biçimi bile birbirine o kadar çok benziyor ki..." demişti.

Tarihsel mirasın yanında Çumra'yı sadece haritada bir nokta olmaktan çıkarıp onu bir "memleket" merkezi haline getiren ilk somut ve güncel kıvılcım ise aslında uluslararası bir mühendislik projesi olan Hicaz Demiryolu'dur. Hicaz Demiryolu bir başka büyük proje olan Konya Ovasının sulama projesi

ile tam da bu noktada, yani Çumra'da birleşir. Demiryolu hattı, Çarşamba Kanalı üzerindeki o tarihi köprü ve demiryolu istasyon binasıyla birleştiğinde, bu mekânda sadece bir ulaşım ve sulama aksı değil, kendine özgü bir yaşam alanı da kurulur. Mesela demiryolu ve istasyon inşası döneminde bu mekânda yükselen ve tamamen Alman mimari anlayışını yansıtan o meşhur evler Çumra'nın tarihini bir yandan gizemli bir hale getirirken öte yandan da bu ilçenin temellerine çağdaş dünya açısından başka uluslararası bir boyut da ekler. Osmanlı-Alman ortaklığının bir meyvesi olan bu proje, yirminci yüzyılın başındaki modern şehir kurgusunu ve rasyonel yerleşim mantığını doğrudan Çumra Ovası'na taşımıştır. Dolayısıyla Çumra, daha doğuşu itibarıyla uluslararası bir vizyonun, büyük bir imar ve ıslah projesinin tam merkezinde yer alarak hayata gözlerini açmıştır. İlçenin bu çok yönlü, çok boyutlu ve çok kimlikli yapısı, ilçenin doğasında var olan bir maya olarak görülebilir. Belki de bir kaderdir. Çünkü bu yapıyı pekiştiren ve Çumra'nın sosyolojik temelini oluşturan ikinci büyük adım olan "göç" olgusu bu kaderi günümüze doğru taşıyan bir gelişmeye dönüşür. Bu durum Çumra'ya ilk toplu sayılabilecek yerleşimciler/muhacirler Balkanlar'dan gelen göç dalgasıyla birlikte gerçeğe dönüşür. Romanya ve Bulgaristan'dan gelen muhacirlerin bu topraklara yerleştirilmesi, Çumra'nın varlığına hem maddi hem de manevi anlamda o dönem için son derece medeni, dışa açık ve dinamik bir karakter kazandırmıştır.

Zamanla ilçe büyüdükçe, bu yapı etraftaki ova köylerinden, Türkmen ve Yörük obalarından, "dağlı" diye tabir edilen bölgelerden gelen insanlarla muazzam bir sosyolojiye dönüşür. Bu sosyolojiye "Tıkr Hüseyin" figürüyle mücessem hale gelen başka sosyolojik unsurlar ve mesela elbette Abdalan-ı Rum da eklenir. Daha sonra afet bölgelerinden gelen vatandaşlarımızla, Anadolu'nun kadim renkleriyle ve kültürüyle beslenen Çumra, adeta minyatür bir Anadolu haline gelir.

Çatalhöyük'e bakarak en eski devirlerin, Dede Garıkın'a, Alemdar'a veya İçeri Çumra'daki Selçuklu dönemi camisine baktığımızda, bu topraklardaki derişhane ruhun, Ahi geleneğinin veya konuşulan dile baktığımızda da öz Türklerin izini bu ilçede sürmek mümkündür. Çumra'yı oluşturan ana omurga, Çum-

ra insanı -farkında olsun ya da olmasın- bu tarihsel, kültürel ve sosyolojik derinliği ruhunda taşır. Çumra'nın bugünkü maddi-manevi varlığının ve mesela özellikle ekonomik gücünün ve gelişmişlik düzeyinin arkasında yatan güç de asıl olarak buradan kaynaklanmaktadır.

Çumra, son dönem istatistiklere bakıldığında Türkiye'nin milli gelirden en yüksek payı alan, en gelişmiş, müreffeh ilçelerinden biri olarak öne çıkıyor. Bu zenginlik tesadüfi bir ekonomik gelişme değildir; arkasında olağanüstü bir çalışma azmini de barındırmaktadır. Bu da biraz da göçle beslenen toplumsal bir dinamizmden kaynaklanmaktadır. Örneğin, toprağı adeta tırnaklarıyla kazıyarak işleyen ve bugün ilçenin en önemli müteşebbisleri haline gelen "dağlıların" çalışkanlığı ve bu gelişmede oynadıkları rol elbette yadsınamaz. Göçmenliği, yörüklüğü, dağılığı ve Türkmenliği birbirine bağlamak, bu insanların kendilerinin buraya ait oldukları bilincini yaratmaları büyük bir mücadele azminin göstergesi olarak görülmelidir. Üstelik bu birliktelik, zamanla birbirini dışlayan değil, birbiriyle harmanlanan muazzam bir sosyolojik uyum felsefesi de üretmiştir.

Dolayısıyla benim pencereden bakıldığında Çumra'nın zenginliği, sadece maddi refahla veya ambarlardaki buğdayla sınırlı değildir. Bu mümbit coğrafya, toprağından fıskıran bereketin yanı sıra insan malzemesi açısından da her zaman çok verimli olmuştur. İlçenin yüksek gelir düzeyine paralel olarak seyreden yüksek eğitim ve kültür seviyesi, bunun en büyük kanıtıdır. Çumra'nın, her bölgede kolay kolay rastlanmayan Cumhuriyet Lisesi yanında Ziraat Lisesi gibi, Ticaret Lisesi, Endüstri Meslek Lisesi, İmam-Hatip Lisesi gibi değişik ve vizyoner eğitim kurumlarına ev sahipliğı yapması, Çumra'yı eğitim ve kültür açısından da oldukça zengin bir ilçe haline getirmiş bu da ilçenin nitelikli insan yapısını ayrıca güçlendirmiştir. Çumra bu yüzden Türkiye genelinde söz sahibi olan çok değerli siyasetçiler, bürokratlar, eğitimci, bilim insanı ve akademisyenlerin de yetiştiren önemli ilçelerimizden birisidir.

Tarihiyle, sosyolojisiyle, kültürüyle ve coğrafyasıyla bir bütün olan Çumra, Cumhuriyet'in en parlak, en üretken ve en başarılı projelerinden biridir. Ve ben, bu verimli toprağı, bu kendine has asil ruhun bir parçası olmaktan, bir Çumralı olarak anılmaktan her zaman büyük bir gurur duydum.

Kudret FİKİRLİ

Konyalılar Derneği Başkanı

KONYA'DA ÇUMRALI İSTANBUL'DA KONYALI OLMAK

Çumra ilçesi Konya'nın Güneydoğusunda kurulmuş çok eski yerleşim alanlarından birisidir. Tarihin en eski yerleşim alanlarından olan Çatalhöyük Çumra sınırlarındadır. Belki Çatalhöyük'e gerekli değer verilmiş olsaydı Çumra dolayısıyla Konya turizm geliri açısından ciddi bir gelirin sahibi olabilirdi.

Çumra, Çarşamba Çayı, DSİ'ye bağlı kanallar sayesinde belirli köylerinde sulu tarım yapılabilen Konya'nın önemli bir ilçesidir. Arazinin geniş ve her türlü tarıma elverişli olmasından dolayı merkez ve köyler ciddi göç almıştır. Çumra ve köylerinde Hadim, Bozkır, Taşkent gibi ilçelerden alınan göçler Çumra nüfusunu etkilemiştir. Yörüğü, Türkmen'i ve Tatarı ile tipik bir Türk ilçesi olan Çumra Selçuklu kültürünü yaşatmaktadır.

Eskiden Çumra'da buğday, arpa, pancar ve kavun ağırlıklı tarım yapılırken gerek teknolojinin gelişmesi gerekse yeni neslin kültür olarak geçmişe göre daha ileride olması tarımı hem daha çeşitli hale getirmiş hem de hangi alanda daha iyi verim alınabiliyor ise o alana kaymalar olmaya başlamıştır. Bu tespiti ortaya atarken okuma yazmayı askerde ali okulunda öğrenmiş bir babanın, imza atmasını bilmeyen parmak basan bir annenin çocuğu olarak yazıyorum.

Okçu yoluna kurulan Çumra şeker fabrikasının Çumra'ya kattığı değeri de unutmamak lazım. Bu izah etmeye çalıştığım sebeplerden dolayı Çumra Konya ilçeleri içerisinde belki de göç alan ama dışarıya çok az göç veren

bir yerleşim alanıdır. Bu arada 1926 yılında Çumra'nın ilçe olma talimatını veren Atatürk'ü yad etmemek olmaz. Çumra'nın Güvercinlik (Karamankırı) köyünde doğmuş önce ailesi Konya'ya oradan kendisi İstanbul'a göç etmiş bir Bozoklu olarak Konya'da Çumralı ama İstanbul'da Konyalı olarak sürekli cemiyet hayatının içinde olduk. Konya'ya göç etmiş çok az Çumralı olmuş benim gözlemlerime göre.

İstanbul'a gelince otuz yıldan fazla dernekçilik ile uğraşan ve imkanlar nispetinde hemşerilerine özellikle İstanbul'a okumaya gelen öğrencilere destek olan Konya Derneği'nin kurucularından olan ve on yılda başkanlığını yapmış birisi olarak şu tespitleri yapabilirim; Konyalı üllemlere itaatle büyümüş, hak aramada fazla ısrarcı olmamış genelde hep kanaatkar olmuş insanların çoğunlukta olduğu bir yapıya sahip. O nedenle de ülke genelindeki değerlerden yararlanmada diğer birçok ile göre genelde hep geride kalmış.

İstanbul'da il, ilçeler ve köylere ait olmak üzere belki yüz civarında dernek mevcut. Köy derneklerinin çoğu Bozkır ilçemize ait dernekler. Kendi aralarında uyumlu bir şekilde hemşerilerine hizmet etmeye devam ediyorlar. Bizler dağlısı ile ovalısı ile yörüğü ile Türkmeni ile kürdü ile İstanbul'da Konyalıyız. Bu bilinçte olduğumuz zaman siyasetçi bizi kullanacağı yerde bizler yasal haklarımızı almayı becerebiliriz. Ama maalesef bizler İstanbul'da bunu beceremiyoruz.

Sahada
sözümüz nettir;
Kalite!

ALMALI
YAPI - İNŞAAT

www.almaliyapi.com

Anadolu'nun bereketli topraklarında yükselen modern tarım sanayi vizyonunun en güçlü simgelerinden biri olan Çumra Şeker Fabrikası, yüksek üretim kapasitesi, ileri teknolojiye dayalı tesisleri ve hayata geçirdiği stratejik yatırımlarla Türkiye ekonomisine önemli katkılar sunarken, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğine ve bölgesel kalkınmaya da güçlü destek sağlıyor

Türkiye'nin üreten gücü: Çumra Şeker

2003 yılında atılan temelle, sadece bir fabrika değil, tarımsal endüstride ülkemize model olan bir vizyonla inşa edilen Çumra Şeker Fabrikası, dünya şeker sektöründe bir takvim yılı içinde tamamlanarak tarihe geçen ilk ve tek şeker fabrikası oldu. Tamamı öz kaynaklarla finanse edilen bu dev yatırım, 2004 yılında kısa sürede tamamlanarak faaliyete geçti. Hammaddesinin büyük bir kısmını 20 kilometrelik yarıçaptan temin eden bu eşsiz tesis, sadece verimlilikte değil, sürdürülebilirlikte de örnek teşkil ediyor. Çumra Şeker Fabrikası 10 bini aşkın noktadan bilgi toplayan gelişmiş otomasyon sistemiyle, pancar şekerini üretiminde en son teknolojiyi kullanarak, dünyanın en modern fabrikalarından biri olma özelliğini taşıyor. Kuru sistemle pancarı işletmeye alarak, günlük 3 bin ton şeker üretimi kapasitesine sahip tek tesis olarak sektörde fark yaratan fabrika, en modern akışkan yataklı kazanıyla enerji maliyetlerini asgariye indirirken, çevreye duyarlılığıyla da örnek teşkil ediyor.

Özel hijyenik şartlar altında, ilaç üretiminde kullanılacak yüksek kaliteli ilaç şekerini de gerçekleştirilen tesis, Türkiye'de ilaç şekerini üreten ilk tesis olarak ön plana çıkıyor. 120 bin tonluk, otomatik nem ve sıcaklık kontrolüne sahip üç dikey şeker silosuyla, ürün kalitesini uzun süre muhafaza eden ilk ve tek şeker fabrikası olarak öne çıkan tesis, şeker sektöründeki en iyi teknolojileri, en uygun maliyetlerle bünyesine katarak, dünya karması bir tesis oluşturdu. Kristal şekerden küp şekere, ilaç şekerinden sıvı şekere uzanan geniş ürün yelpazesıyla üretim yapan Çumra Şeker Fabrikası, Anadolu'nun bereketli topraklarında yükselen modern bir tarım sanayi vizyonunun en güçlü simgelerindedir.

ULTRA KLİMALI MODERN SERALAR

Konya Şeker, kurduğu klimalı ve ultra modern serasında, üretim sürecinde ortaya çıkan atık sıcak suyu kullanarak sıfır enerji maliyetiyle topraksız tarım yöntemiyle domates üretiyor; bu domatesleri ise Çatalhöyük markasıyla zincir marketlerde tüketicilerin beğenisine sunuyor.

DOKU KÜLTÜRÜ LABORATUVARI

Konya Şeker, patates tohumluğu üretiminde dışa bağımlılığı azaltmak amacıyla 2013 yılında Doku Kültürü Laboratuvarı kurmuştur. Üretimde fabrika atık enerjisi kullanılarak maliyet düşürülmekte, çevreye katkı sağlanmaktadır. Ayrıca yerli patates çeşidi

SANAYİYE KATMA DEĞER SAĞLAYAN YATIRIM

Türkiye'de şeker pancarından sıvı şeker üreten ilk ve tek tesis olarak, sanayinin ihtiyaçlarına yenilikçi çözümler sunan Çumra Şeker Fabrikası en modern arıtma tesisleriyle, doğaya ve çevreye saygılı üretim anlayışını benimsiyor.

TÜRKİYE'NİN İLK İLAÇ ŞEKERİ ÜRETİM TESİSİ

geliştirme çalışmaları da devam etmektedir. Yürütülen yoğun Ar-Ge faaliyetleri ve planlı üretim modeli doğrultusunda patates tohumculuğunda önemli bir dönüşüm gerçekleştirilirken, ithal tohuma olan bağımlılığın tamamen sona erdirilmesi yönünde önemli mesafe kat edilmiştir.

ATIŞTIRMALIK ÜRÜNLER FABRİKASI

Çumra Şeker Entegre Tesisleri bünyesinde yer alan Atıştırmalık Ürünler Fabrikası, sahip olduğu ileri teknoloji altyapısıyla, bugün dünyanın en modern üretim merkezlerinden biri konumuna ulaşmıştır. Şekerin girdi olarak kullanıldığı nihai ürünleri üreterek tarım sektöründe katma değer artmasına ve pancar üreticilerinin refah seviyelerinin yükselmesine katkı sunan Atıştırmalık Ürünler Fabrikası; kendi un fabrikalarımızda ürettiğimiz yüksek kaliteli unu da kullanarak unlu ve şekerli mamuller, çikolata, bisküvi, kek ve gofret üretimi gerçekleştirmekte, modern tesisleriyle ülke ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır. Bünyemize kazandırdığımız yeni üretim hatları, proses iyileştirmeler ve kapasite artışlarıyla, fabrikamızın hem yurt içi hem de global pazardaki konumunu her geçen gün daha da güçlendirdik.

BIYOETANOL

Yıllık 84 milyon litrelik üretim kapasitesiyle, ülke genelindeki kurulu kapasitenin %56'sını tek başına karşılayan Biyoetanol Üretim Tesisi, Türkiye'nin açık ara en büyük ve en stratejik biyoetanol üretim merkezidir. Şeker üretiminin yan ürünü olan melası, yüksek katma değerli biyoetanole dönüştüren tesis, çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlarken ülke ekonomisine de önemli bir değer kazandırmaktadır. Yerli tarımsal ürünlerden üretilen biyoetanolle Türkiye'nin enerji portföyünü çeşitlendiren tesis, büyük akaryakıt dağıtım şirketlerine tedarik sağlayarak, enerji alanında dışa bağımlılığı azaltma hedefi doğrultusunda stratejik bir rol üstlenmektedir. 2024 yılında, sadece proses iyileştirmelerle günlük üretim kapasitesini %30 artıran tesisi, kurulduğu günden bu yana

en yüksek üretim seviyesine ulaşmıştır. Bu proses iyileştirmelerden sonra günlük üretim miktarı ortalama 130 metreküpten yaklaşık 170 metreküpe çıkmıştır. Ayrıca Biyoetanol Üretim Tesisi bünyesinde kolonya üretimi de gerçekleştirilmektedir.

ORGANİK GÜBRE ÜRETİM TESİSİ

Biyoetanol üretimi sonrası ortaya çıkan şilempelerin değerlendirilmesi amacıyla, Biyoetanol Tesisi bünyesinde farklı kullanım alanları ve ürün gruplarına yönelik çeşitli organik gübrelerin üretimi gerçekleştirilmektedir. Tesiste üretilen organik gübre çeşitlerinin pazara sunulmasıyla birlikte, organik gübre fiyatlarında önemli ölçüde düzenleme sağlanmıştır. Uluslararası laboratuvarlardan onaylı olan bu ürünler, organik tarımı desteklerken aynı zamanda tarım ürünleri ihracatının artmasına da katkı sağlamaktadır.

YEM TESİSİ

Çumra Yem Tesisi'nde, kârlılık oranlarımızı rekor seviyede artırarak büyümeye devam ediyoruz. Yem Tesisi, günlük ortalama bin 500 ton yem üretme kapasitesine sahip olup, bu kapasiteyle yüksek kaliteli yem üretimi gerçekleştirmektedir. Fabrika yıllık 300 bin tonu aşan üretim ve satışıyla sektörün büyük oyuncularından biridir. Tesiste üretilen yemler, besicilik sektöründe hayvanların sağlıklı ve verimli bir şekilde beslenmelerini sağlayacak şekilde titizlikle formüle edilmektedir. Hayvancılık sektörüne katkı sağlamak amacıyla kurulan yem tesis, şeker sektörünün en çok destek verdiği alanlardan biri olan bu sektöre güçlü katkı sunmaktadır. Türkiye'nin en büyük üretim kapasitesine sahip tam otomasyonlu yem tesislerinden biri olan fabrika, yem teknolojisi ve hayvan besleme alanındaki gelişmeleri yakından takip eden uzman kadrosuyla yüksek kaliteli yemler üretmeyi hedeflemektedir. Mısır ve arpa gibi ürünlere olan talebi artıran tesis, bu ürünlerin ekim alanlarının genişlemesine katkıda bulunurken, hayvancılıkta verimliliği artırarak bölge hayvancılığının gelişimine güçlü bir destek sağlamaktadır.

ahlatenerji

ahlcarbon

ahloil

Türkiye’de ömrünü tamamlamış lastiklerin yaklaşık yüzde 20’sini ileri geri dönüşüm teknolojileriyle yeniden ekonomiye kazandıran Ahlat Geri Dönüşüm Enerji Anonim Şirketi yıllık 80 bin tonluk işleme kapasitesiyle piroliz yağı, geri kazanılmış karbon siyahı ve yüksek kaliteli çelik üreterek hem iç piyasaya hem de Avrupa’ya ihracat gerçekleştiriyor

Türkiye’de atık lastikleri “siyah altına” dönüştüren tesis

Konya’da faaliyet gösteren Ahlat Geri Dönüşüm Enerji Anonim Şirketi, atık lastikleri oksijensiz ortamda yüksek sıcaklıkta işleyerek enerji ve sanayi hammaddelerine dönüştürürken, Türkiye’nin yeşil dönüşüm ve döngüsel ekonomi hedeflerine stratejik katkı sağlıyor. Enerji güvenliği, hammadde arzı ve karbon emisyonlarının azaltılması gibi küresel önceliklerin öne çıktığı bir dönemde faaliyet gösteren tesis, atığı ekonomik değere dönüştüren entegre üretim modeliyle dikkat çekiyor.

ATIK DEĞİL, STRATEJİK HAMMADDE

Türkiye’nin farklı bölgelerinden lisanslı toplama kuruluşları aracılığıyla tesise getirilen ömrünü tamamlamış lastikler, önce mekanik olarak ayrıştırılıyor. Çelik teller ve tekstil lifleri ayrıldıktan sonra kauçuk yaklaşık bir santimetrelilik parçalar haline getiriliyor ve yüksek teknoloji reaktörlerde işleniyor. Ahlat Geri Dönüşüm Enerji Genel Müdürü Serdar Küçük, tesisin yalnızca atık bertaraf eden bir yapı olmadığını belirterek süreci şöyle açıklıyor: “Bizim yaptığımız işlem bir yakma süreci değil. Oksijensiz ortamda kontrollü sıcaklıkta kauçuğun moleküler yapısını ayrıştırıyoruz. Ortaya çıkan gaz yoğunlaştırılarak piroliz yağına dönüştürülüyor.”

DIŞA BAĞIMLILIĞI BİTİREN SİSTEM

Piroliz sürecinde oluşan gazın büyük bölümü yeniden enerjiye çevrilerek tesis içinde kullanılıyor. Böylece tesis yalnızca ilk devreye alma aşamasında kısa süreli doğal gaz tüketiyor, ardından kendi kendine yeterli hale geliyor. Küçük, üretilen piroliz yağının Avrupa pazarında güçlü bir karşılık bulduğunu belirtiyor: “Üretimimizin yaklaşık yüzde 70’ini Avrupa’daki enerji ve petrokimya sektörüne ihraç ediyoruz.”

KARBON SİYAHINDA İTHALATA KARŞI GERİ DÖNÜŞÜM ÇIKIŞI

Lastik üretiminin en kritik hammadde-
delerinden biri olan karbon siyahı, dünya
genelinde sınırlı sayıda ülkede yüksek
enerji maliyetleriyle üretiliyor. Türkiye
ise bu alanda önemli ölçüde dışa bağımlı
bulunuyor. Ahlat Geri Dönüşüm Enerji, atık
lastiklerden geri kazanım yoluyla karbon
siyahı üreterek alternatif bir tedarik modeli
oluşturuyor. Serdar Küçük bu durumu
şöyle değerlendiriyor: "Karbon siyahını
sıfırdan üretmiyoruz ancak atık lastiklerden
geri kazanıyoruz. Bu sayede hem döngüsel
ekonomiye katkı sağlıyor hem de ithalat
bağımlılığını azaltıyoruz." Şirket, sertifikas-
yon süreçlerinin tamamlanmasının ardın-
dan bu ürünü uluslararası pazara sunmayı
hedefliyor.

YILDA 12 BİN TON ÇELİK GERİ KAZANILYOR

Gerisi dönüşüm sürecinde lastiklerden
ayrıştırılan çelik teller yeniden sanayiye
kazandırılıyor. Tesis, yılda yaklaşık 12 bin
ton yüksek kaliteli çeliği döküm ve metal
sanayisinin kullanımına sunuyor. Bu model
sayesinde atık lastikler yalnızca enerji
değil, aynı zamanda metal ve karbon bazlı
sanayi hammaddelerine dönüşerek çok
yönlü bir ekonomik değer yaratıyor.

HER YIL 8 MİLYON LASTİK EKONOMİYE KAZANDIRILYOR

Tam kapasiteyle çalıştığında tesis yılda
yaklaşık 80 bin ton, yani yaklaşık 8 milyon
adet binek araç lastiğini geri dönüştürüyor.
Ahlat Geri Dönüşüm Enerji'nin yıllık 80 bin
tonluk geri dönüşüm kapasitesi, yaklaşık 8
milyon adet lastiğin çevreye bırakılmasını
önlemektedir. Bu miktardaki lastik, depo-
lama yoğunluğuna bağlı olarak yaklaşık
320 bin metrekarelik, yani 45 futbol sahası
büyüklüğünde bir alanı kaplayacaktır.

Ahlat olarak bu atıkları yeniden ekonomiye kazandırıyor, çevresel riskleri ortadan kaldırırken ülkemize stratejik hammadde ve enerji ürünleri kazandırıyoruz." Atık lastikler doğada yüzlerce yıl bozulmadan kalabiliyor. Aynı zamanda yangın ve çevre kirliliği açısından ciddi risk oluşturuyor. Biz bu atıkları yeniden ekonomiye kazandırarak hem çevreyi koruyor hem de ülkemiz için yeni ekonomik değer oluşturuyoruz."

240 BİN TON KARBON SALIMI ÖNLENİYOR

Uluslararası çevresel etki hesaplamalarına göre tesisin yıllık kapasitesi sayesinde yaklaşık 160 bin ila 240 bin ton karbondioksit eşdeğeri sera gazı emisyonunun önlenmesine katkı sağlanabileceği öngörülmüyor.

Bu çevresel kazanım;

- Yaklaşık 10-15 milyon ağacın yıllık karbon tutma kapasitesine,
- 35-52 bin aracın bir yıl trafikten çekilmesine,
- Yüz milyonlarca kilometrelik araç kullanımının önlenmesine eş değer bir çevresel fayda anlamına geliyor.

Şirket ayrıca karbon ayak izi hesaplamalarını tamamlayarak uluslararası karbon kredisi mekanizmalarına dâhil olmayı hedefliyor.

TÜRKİYE EKONOMİSİNE KATKI VE İSTİHDAM

Ahlat Geri Dönüşüm Enerji bugün yaklaşık 250 kişiye doğrudan istihdam sağlıyor. Çalışanların büyük bölümünü yerel istihdam oluştururken, yeni yatırımlarla bu sayının 450-500 kişiye çıkarılması planlanıyor. Şirket, geri dönüşüm sektörünün yalnızca çevresel değil, ekonomik kalkınma açısından da stratejik bir alan olduğunu vurguluyor.

HEDEF: KÜRESEL ÖLÇEKTE ÇEVRE TEKNOLOJİSİ MARKASI

Serdar Küçük, şirketin gelecek vizyonunu şöyle özetliyor: "Atıkları sorun olarak değil, ekonomik değere dönüşebilecek stratejik bir kaynak olarak görüyoruz. Hedefimiz, geri dönüşüm teknolojileri ve döngüsel ekonomi alanlarında Türkiye'yi uluslararası platformlarda temsil eden örnek kuruluşlardan biri olmak." Geliştirdiği ileri dönüşüm teknolojileriyle Ahlat Geri Dönüşüm Enerji, hem sanayiye yeni hammaddeler kazandırıyor hem de Türkiye'nin yeşil dönüşüm hedeflerine katkı sunuyor. Çevreyi koruyan, enerji verimliliğini önceleyen ve yüksek katma değerli üretim modeliyle faaliyet gösteren tesis, geri dönüşüm sektöründe stratejik bir yatırım olarak öne çıkıyor.

SERDAR KÜÇÜK KİMDİR?

Konya'nın Sarayönü ilçesinde doğan Serdar Küçük, ilk, orta ve lise öğrenimini Konya'da tamamladı. Selçuk Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun olduktan sonra Kaliforniya Üniversitesi'nde Uluslararası Ticaret eğitimi aldı ve KTO Karatay Üniversitesi'nde işletme alanında yüksek lisans yaptı.

Yaklaşık 20 yıl uluslararası lojistik ve taşımacılık sektöründe yönetici olarak görev yapan Küçük, 2025 yılında Ahlat Geri Dönüşüm Enerji A.Ş.'de Genel Müdür olarak göreve başladı.

Şirketin büyüme ve markalaşma sürecinde aktif rol üstlenen Küçük, geri dönüşüm teknolojileri, sürdürülebilir sanayi ve döngüsel ekonomi alanlarındaki çalışmalarıyla Türkiye'nin yeşil sanayi dönüşümüne liderlik ediyor.

www.ahlatenerji.com.tr

a-en
RECYCLING

ahloil

ahlcarbon

ahlatenerji

Çumra asırlık mirası, milyarlık yatırımlarla taçlandırıyor

Büyükşehir Belediyesi, ilçe oluşunun 100. yılını kutlayan Çumra'ya 2018 yılından bu yana güncel bedelle 3,2 milyar liralık dev yatırım kazandırırken; küresel ölçekteki Çatalhöyük Tanıtım ve Karşılama Merkezi ile asrın projesi olan Cephanelik yatırımlarını bu dev bütçenin de dışında tutarak bölgede tarihi bir kalkınma hamlesine imza attı

Konya'nın tarımsal ve endüstriyel üretimdeki en stratejik üslerinden biri olan Çumra, idari olarak ilçe oluşunun yüzüncü yılında tarihinin en büyük yerel kalkınma hamlesine şahitlik ediyor. Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen vizyoner projelerle, ilçenin hem altyapısı hem de üstyapısı baştan aşağı yenilenerek geleceğe hazırlanıyor. Şehrin geleceğine yön veren bu büyük dönüşüm kapsamında, 2018 yılından bu yana ilçeye aktarılan devasa bütçeler ve hayata geçirilen nitelikli eserler, Çumra'yı bölgenin parlayan yıldızı haline getirmeyi amaçlıyor.

ÇUMRA ÇEVRE YATIRIMLARINDA ÇAĞ ATLIYOR

Gelecek nesillere daha temiz ve yaşanabilir bir çevre bırakmak amacıyla Çumra'da hayata geçirilen en kritik projelerin başında, modern teknolojiyle göz dolduran Çumra İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi geliyor. İller Bankası koordinasyonunda tamamlanan bu çevre dostu dev tesis; Çumra ilçe merkezi başta olmak üzere İçerichumra, Alibeyhüyüğü ve Okçu mahallelerinden gelen evsel atıksuları en yüksek standartlarda arıtacak bir kapasiteye sahip. Geleceğe dönük nüfus projeksiyonları dikkate alınarak tasarlanan modern merkez, 2043 yılına kadar yaklaşık 71 bin 700 kişilik bir nüfusa kesintisiz hizmet sunabilecek. Günlük 9 bin 895 metreküp atıksu arıtma performansı sergileyen bu vizyoner yatırımın güncel yatırım bedeli ise toplamda 592 milyon 400 bin lira olarak gerçekleşti.

Çevre ve su yönetimindeki bu hassasiyet, ilçenin enerji ve su kaynaklarının korunmasında da kendini gösteriyor. Bu doğrultuda 58.4 milyon liralık güncel maliyetle yapımı tamamlanan Seçme HES Tesisi, Türkiye'nin su alma yapısı en uzun tesisi olma unvanıyla ilçeye kazandırılan en gurur verici mühendislik eserlerinden biri oldu. Sadece KOSKİ Genel Müdürlüğü eliyle su şebekesi ve kanalizasyon altyapısını güçlendirmek adına ilçeye tam 1.4 milyar liralık dev bir bütçe ayrıldı. Bu muazzam bütçe kapsamında ilçe genelinde 154.2 kilometre su şebeke hattı ile 20.5 kilometre kanalizasyon hattı döşenirken, temiz su arzının kesintisiz sürmesi amacıyla 3 adet yeni su deposu inşa edildi, mevcut 28 depoda ise kapsamlı bakım ve onarım çalışmaları yürütüldü.

MAHALLELERDEN ŞEHİR MERKEZİNE KONFORLU ULAŞIM AĞI

Çumra'nın geniş coğrafyasında yer alan tüm yerleşim yerlerini birbirine güvenle bağlamak amacıyla yol yapım ve yenileme çalışmalarına da büyük hız verildi. Büyükşehir ekiplerinin yoğun mesaisiyle ilçe genelinde tam 92 kilometrelik mahalle yolu tamamlanarak vatandaşların hizmetine sunuldu. Bu kapsamlı yol seferberliğinde 45 bin 760 ton sıcak asfalt dökülürken, merkez ve kırsal mahallelerin estetik görünümünü desteklemek adına 228 bin 152 metrekaRELİK kilimli parke taşı desteği sağlandı. Ayrıca ebediyete irtihal edenlerin anısına saygı ve hürmetin bir gereği olarak, ilçe genelindeki 43 farklı mezarlıkta detaylı bakım, onarım ve çevre düzenleme çalışması titizlikle gerçekleştirildi.

İlçenin sosyal yaşam kalitesini artıracak üstyapı yatırımları da hız kesmeden devam ediyor. Vatandaşların bir araya gelebileceği, sosyal ve kültürel etkinliklerini rahatça icra edebileceği 48.2 milyon lira günlük maliyetli modern Şehir Konağı Çumra'ya kazandırıldı. Mahallelerdeki sosyal bağları güçlendirmek amacıyla 55.6 milyon lira maliyetle Güvercinlik ve Yenidoğan Çok Amaçlı Salonları inşa edilirken; Büyükaşlama, Çukurkavak, Abditolu ve Taşağıl mahallelerine de toplamda 27.8 milyon liralık yatırımlarla modern Mahalle Konakları kazandırılarak halkın kullanımına sunuldu.

TARIMSAL KALKINMA VE SOSYAL POLİTİKALARDA GÜÇLÜ DAYANIŞMA

Toprağının bereketiyle bilinen Çumra ovasında üretimin durmaması ve çiftçinin elinin güçlendirilmesi amacıyla tarımsal desteklemeler de en üst perdeden sürdürülüyor. Yerel kalkınmayı kalıcı hale getirmek adına üreticilere fidan, fide, tohum, arıcılık ve modern ekipman desteği

sağlamak amacıyla 15.9 milyon liralık kaynak aktarıldı. Bunun yanı sıra yeşil dokunun ve tarımsal çeşitliliğin korunması hedefiyle 557.2 milyon liralık bütçeyle tam 222 bin 846 adet fidan, fide ve bitki desteği toprakla buluşturulurken, ilçenin estetik çehresine değer katan 9 bin 551 metrekaRELİK profesyonel peyzaj düzenlemesi hayata geçirildi.

Toplumsal dayanışmanın en güzel örneklerinin sergilendiği sosyal destek çalışmaları kapsamında ise 2018 yılından bu yana ihtiyaç sahibi 6 bin 665 vatandaşa düzenli olarak sosyal kart desteği ulaştırıldı. Aile bütçelerine katkı sunmak ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla da ilçede eğitim gören tam 18 bin 736 öğrenciye düzenli eğitim desteği sağlandı. Bu sayede Çumra'nın yarınlarını inşa edecek nesillerin eğitim hayatlarına çok daha güçlü ve güvende devam etmelerinin önü açıldı.

EĞİTİMDE MARKA MODELLER VE GENÇLİĞE YATIRIM

Çumra'da her yaştan vatandaşın ve özellikle gençlerin kişisel gelişimlerine katkı sunmak amacıyla eğitim kurumları tam kapasiteyle faaliyet yürütüyor. Kadınların ve ailelerin sosyal hayata katılımını artıran Aile Sanat ve Eğitim Merkezi (ASEM), eğitimde ulusal bir marka haline gelen KOMEK ve Genç KOMEK kursları ile çocukların akademik ve ahlaki gelişimini destekleyen Bilgehane, ilçedeki eğitsel faaliyetlerin merkez üssü konumunda bulunuyor. Çocukların ve gençlerin sosyal, kültürel ve sportif gelişimlerini destekleyen özel projelerde de binlerce evlada el uzatılıyor.

Milli ve manevi değerleri sporla ve sosyal hayatla harmanlayan projeler kapsamında bugüne kadar "Güle Oynaya Camiye Gel" çalışmasıyla camiye devam eden çocuklara tam 3982 adet bisiklet teslim edilerek yüzleri güldürüldü. Gençlerin tarihi miraslarını yerinde öğrenmelerini sağlayan "Atabey Gençliği Ecdadın İzinde" projesi kapsamında ise 2352

şanslı öğrenci profesyonel rehberler eşliğinde İstanbul kültür gezisine götürüldü. Yüzme Bilmeyen Kalmasın, İlk Oruç, Spor Okulları, Genç Seyyah ve Bilim Gezileri gibi çok yönlü etkinliklerle Çumra gençliği geleceğe çok daha donanımlı hazırlanıyor.

KÜRESEL ÖLÇEKTE İKİ DEV PROJE: ÇATALHÖYÜK VE YENİ CEPHANELİK

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin vizyonunu ve hizmet sınırlarını gösteren, ancak Çumra için yapılan 3.2 milyar liralık genel bütçe hesaplamasının tamamen dışında tutulan iki devasa proje daha bölgede yükseliyor. Bunlardan ilki, insanlık tarihinin en köklü yerleşim yerlerinden olan ve Çumra sınırlarında yer alan Çatalhöyük'ün eşsiz mirasını dünyaya tanıtmak amacıyla inşa edilen devasa Çatalhöyük Tanıtım ve Karşılama Merkezi oldu. Türkiye'nin en büyük karşılama merkezlerinden biri olma özelliğini taşıyan ve 4500 metrekarelik kapalı alana sahip olan bu modern tesis, 10 bin yıllık kadim mirası tüm dünyaya kusursuz bir arkeolojik vizyonla sunarak bölgeyi küresel bir turizm cazibe merkezine dönüştürdü.

Büyükşehir belediyesinin gerçekleştirdiği ve yine ilçe bütçesinin dışında kalan bir diğer muazzam stratejik yatırım ise Türk Silahlı Kuvvetleri ile yapılan protokol çerçevesinde hayata geçirildi. Sille bölgesinde, şehir merkezinin tam ortasında kalan eski askeri alanın taşınması amacıyla, tam 8.5 milyon metrekarelik devasa bir arazi üzerinde NATO standartlarına tam uyumlu modern ve yeni bir cephanelik inşa edildi. Milli Savunma Bakanlığı ile ortaklaşa yürütülen bu dev proje, büyükşehir tarihinin tek kalemden hayata geçirilen en yüksek bütçeli ve en prestijli savunma sanayii altyapı yatırımlarından biri olarak stratejik kayıtlardaki yerini aldı.

**100 YILDIR BÜYÜYEN,
GELİŞEN VE ÜRETEN ÇUMRA!**

100. Yılı kutlu Olsun!

Serkan ALKAN

Çumra Sanayici ve İş Adamları Derneği (ÇUMSİAD) Başkanı

ÇUMRA'NIN 100. YILI: GEÇMİŞTEN ALDIĞIMIZ GÜÇLE GELECEĞE YÜRÜYÜRÜZ

Bugün yalnızca bir ilçenin kuruluş yıl dönümünü kutlamıyoruz.

Bugün; bir asırdır alın teriyle yoğrulmuş toprağın, üreten insanların, fedakâr ailelerin, girişimcilerin, çiftçilerin, esnafın, sanayicinin ve bu topraklara gönül veren herkesin ortak başarısını kutluyoruz.

Çumra'mızın 100. yılı kutlu olsun.

Bir asır önce büyük umutlarla başlayan bu yolculuk, bugün Türkiye'nin en önemli tarım merkezlerinden biri, üretimin ve emeğin sembollerinden biri haline gelmiş bir Çumra gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Ancak bizler için yüz yıl geride kalan bir tarih değil, önümüzde duran yeni bir başlangıçtır.

Çünkü inanıyoruz ki; asıl mesele ilk yüzyılı tamamlamak değil, ikinci yüzyılı doğru inşa etmektir.

Bugün dünya değişiyor. Üretim anlayışları değişiyor. Teknoloji, yapay zekâ, dijital dönüşüm, enerji, lojistik ve sürdürülebilir kalkınma kavramları şehirlerin kaderini yeniden şekillendiriyor. İşte tam da bu noktada Çumra'nın yeni yüzyılına yön verecek büyük hedefleri ortaya koymak zorundayız.

Bizim hayalimiz sadece büyüyen bir Çumra değildir. Bizim hayalimiz; tarımda üreten, sanayide işleyen, teknolojiye gelişen, eğitimde yükselen, kültürde zenginleşen ve gençlerine umut veren bir Çumra'dır. Bizim hayalimiz; sadece Konya'nın değil, Türkiye'nin örnek gösterdiği bir üretim ve kalkınma modelini Çumra'da oluşturmaktır. Bu nedenle önümüzdeki dönemde tarım ve sanayiye birbirinden ayrı değil, birbirini tamamlayan iki büyük güç olarak görüyoruz. Toprakta çıkan her ürünün katma değer kazanarak işlenmesini, markalaşmasını ve dünya pazarlarına ulaşmasını hedefliyoruz. Organize Sanayi Bölgemizin güçlenmesi, yeni yatırım alanlarının oluşması, genç girişimcilerimizin desteklenmesi ve üniversite-sanayi iş birliklerinin artırılması bu vizyonun temel taşları olacaktır. Ancak biliyoruz ki gerçek kalkınma sadece ekonomik büyüklüklerle ölçülmez. Güçlü şehirler; eğitilmiş insan kaynağıyla, sosyal dayanışmasıyla, kültürüyle, ahlakıyla ve ortak hedeflere inanmış insanlarıyla yükselir. Bu yüzden gençlerimizin hayallerine sahip çıkacağız. Kadınlarımızın üretimde daha fazla yer almasını destekleyeceğiz. Çocuklarımızın daha güçlü bir geleceğe hazırlanması için üzerimize

düşen her sorumluluğu yerine getireceğiz. Şehrimizin sosyal, kültürel ve ekonomik gelişimine katkı sağlayacak her projede öncü olmaya devam edeceğiz. Çünkü biliyoruz ki gelecek kendiliğinden gelmez. Gelecek; çalışanların, üreticilerin, risk alanların ve birlikte hareket edenlerin eseridir.

Bugün Çumra'nın önünde çok büyük fırsatlar bulunmaktadır. Tarımda sahip olduğumuz güç, sanayide yükselen potansiyelimiz, genç nüfusumuz, girişimci ruhumuz ve stratejik konumumuz bize yeni yüzyılda çok daha büyük başarıların kapısını aralamaktadır. Ancak bu başarıların anahtarı tek bir kelimededir: Birlik.

Bir olursak daha güçlü oluruz. Birlik olursak daha büyük hedeflere ulaşırız. Aynı ideal etrafında kenetlenirsek yalnızca bugünü değil, gelecek nesillerin kaderini de değiştirebiliriz.

Siyasi görüşlerimiz, mesleklerimiz, düşüncelerimiz farklı olabilir. Fakat konu Çumra olduğunda hepimizin ortak paydası aynı olmalıdır: Daha güçlü bir Çumra, daha güçlü bir ekonomi, daha güçlü bir gelecek.

ÇUMSİAD olarak hiçbir ayırım gözetmeden, yalnızca Çumra'nın menfaatlerini merkeze alan anlayışımızla çalışmaya devam edeceğiz. İlçemizin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlayacak her projenin destekçisi, her güzel fikrin takipçisi olmaya devam edeceğiz. Çünkü bizler yalnızca bugünün değil, yarının da sorumluluğunu taşıyoruz. Bugün 100 yaşına giren Çumra'mıza söz veriyoruz;

Üreteceğiz.

Çalışacağız.

Birlik olacağız.

Geleceği inşa edeceğiz.

Ve ikinci yüzyılı; üretimin, kalkınmanın, yatırımın, bilimin, teknolojinin ve kardeşliğin yüzyılı yapacağız.

Bu duygu ve düşüncelerle başta Çumra'mızın kıymetli hemşehrileri olmak üzere, ilçemizin gelişimine katkı sunan geçmişten bugüne tüm büyüklerimizi saygı ve minnetle anıyor, geleceğin Çumra'sını inşa edecek gençlerimize güvenimizi ifade ediyoruz. Çumra'nın 100. yılı kutlu olsun. Geçmişimizden aldığımız güçle, geleceğe yürümeye hazırız.

Nice güçlü yüzyıllara Çumra.

LIDER ET DUNYASI

Muammer SARIKULAK

0536 302 1560

Tuncay SARIKULAK

0541 830 1741

İzzetbey Mah. 72425 Sok. No:5 Çumra

Yarım asırlık ticari hafızadan yarının Çumra'sına!

Çumra'nın köklü ticari hafızasından süzülüp gelen ve inşaat sektöründe güvenin sembolü olan firmalardan biri olan ve ilçenin ilçe oluşunun 100. yıl dönümünde Çumra'nın geleceğini inşa etmeye devam eden Avdanlı Hacı İnşaat ve Gayrimenkul, geçmişten bugüne uzanan başarı serüvenini ve ilçenin konut geleceğine dair stratejik öngörülerini paylaştı

Otobüs işletmeciliğinden sarraflığa, oradan da kentin imarına yön veren dev konut projelerine uzanan bu başarı hikayesini ve firmanın vizyonunu Avdanlı Hacı İnşaat ve Gayrimenkul'ün Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Örs anlattı. Ticari hayatlarına ailece otobüs işletmeciliğiyle başladıklarını belirten Avdanlı Hacı İnşaat ve Gayrimenkul Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Örs, babasının yedi ortakla birlikte Çumralılar Turizm'i işlettiğini ifade etti. 2000 yılında otobüs işletmeciliğini noktaladıktan sonra sarraf dükkkanı açarak ticarete devam ettiklerini ve bu işletmeyi 2005 yılına kadar sürdürdüklerini kaydeden Örs, 2005 yılında ise inşaat sektörüne adım attıklarını dile getirdi. Sektördeki 20 yılı aşkın süreçte Çumra'da 4 büyük kooperatif kurup başarıyla tamamladıklarını ve yap-sat projeleriyle birlikte bugüne kadar bine yakın daireyi sahiplerine teslim etmenin gururunu yaşadıklarını vurguladı.

ÇUMRA'DA DEV KONUT HAMLESİ: 300 DAİRELİK "BAĞLIK PROJESİ"

İlçenin çehresini değiştiren projeler hakkında detaylı bilgiler veren Mustafa Örs, bitmiş ve devam eden yatırımlarını şu sözlerle aktardı: "Tamamlanan projelerimiz arasında 160 dairelik büyük bir çalışmanın yanı sıra Sultan Han Konakları, Divan Konakları, Ömer Bey Konakları ve firmamızın adını taşıyan Avdanlı Hacı Bardakçı Siteleri yer alıyor. Şu an için çarşı merkezde yapımı hızla süren 3 farklı projemiz mevcut. İlçenin en büyük yatırımlarından biri olacak Bağlık Projemize start verdik."

İnşaat yapmadan önce çok sıkı bir hazırlık dönemi geçirdiklerini ifade eden Örs; arsa seçiminde konum, ana yola cephe olması, imar durumu, kat yüksekliği ve arsanın genel kullanım fonksiyonlarına büyük önem verdiklerini söyledi. Projelendirme safhasında ise yapı denetim kurallarına tam uyum, kullanılan tüm malzemelerin

CE belgeli olması ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı mevzuatlarına eksiksiz uygunluk gösterilmesi kırmızı çizgilerinin başında geliyor.

“İNSAN MEMNUNİYETİ VE DEPREME DAYANIKLILIK İLK SIRADA”

Çalışma prensiplerinin temelini insanı ve güvenliği koyduklarını belirten Mustafa Örs, “Bizim için ilkelerin başında arsa sahiplerinin ve bizden daire alan insanların mutlak memnuniyeti geliyor. Ancak her şeyden daha önemlisi, insanlarımıza depreme tam dayanıklı, güvenli yuvalar inşa etmektir” dedi.

Çumra Organize Sanayi Bölgesi'nin sektöre yansımalarını da analiz eden Örs, sanayileşmeyle birlikte ilçede yaklaşık 15 bin kişilik devasa bir istihdam kapısının açılacağını ve bu durumun konut talebini doğrudan etkileyeceğini vurguladı. Her yıl gerçekleşen evlilikler ve köylerden merkeze yaşanan göç dalgasına bir de sanayi istihdamı eklendiğinde Çumra'da konut ihtiyacının katlanarak artacağını söyleyen Örs, şu an üretilen konutların bile yetersiz olduğunu ve bu arz eksikliğinin kiralara yükselttiğini ifade etti.

EKONOMİK TEDİRGİNLİK VE KREDİ KRİZİ SEKTÖRÜ FRENLİYOR

Sanayi yatırımlarının sektöre can suyu olacağını ancak genel ekonomik konjonktür nedeniyle piyasada bir tedirginlik yaşandığını gizlemeyen Mustafa Örs, piyasa gerçeklerine dair çarpıcı uyarılarda bulundu. Maliyetlerin çok yüksek, satış fiyatlarının ise maliyet beklentilerinin altında kaldığını belirten Örs, bu dengesizliğin ve belirsizliğin üreticileri miktar azaltmaya ve temkinli olmaya zorladığını söyledi.

Normal şartlarda 200 dairelik bir projeye girebilecekken, ekonomik krizlerden dolayı bu yılı bekleme ve duraklama dönemi olarak gördüklerini aktaran Örs; konut kredilerinin tamamen kapatılması ve mevcut kredilerdeki faiz oranlarının afaki derecede yüksek olmasının hem üreticiyi hem de ev sahibi olmak isteyen vatandaşları derinden sarstığını sözlerine ekledi.

‘BİR ASIRLIK GURURLA YARININ GÜÇLÜ ÇUMRA’SINI İNŞA EDİYORUZ’

Avdanlı Hacı İnşaat ve Gayrimenkul olarak, ticari köklerin bulunduğu ve her bir köşesine hizmet etmekten onur duydukları Çumra'nın 100. Yılı'nı da kutlamayı ihmal etmeyen Örs, “Geçtiğimiz bir asır boyunca tarımın ve bereketin merkezi olan ilçemiz, bugün attığı sanayileşme adımlarıyla kabuğunu kırarak geleceğe çok daha güçlü ilerliyor. Biz de bu tarihi dönüm noktasında, kentin sadece bugünkü konut ihtiyacını karşılamakla kalmıyor, aynı zamanda gelecek yüzyıla miras kalacak güvenli, estetik ve sağlam yapılar inşa etme sorumluluğunu taşıyoruz. Çumra'mızın 100 yıllık birikiminden aldığımız güçle, hemşehrilerimizin hak ettiği modern ve yaşanabilir alanları oluşturmaya, kentin imarına değer katmaya kararlılıkla devam edeceğiz.” dedi.

Dr. Ahmet DANIŞIK

Avrupa Konyalılar Derneği Genel Başkanı

ÇUMRA: BİR ANADOLU KASABASINDAN DAHA FAZLASI

İnsan doğduğu yeri kolay kolay unutamaz. Aradan yıllar geçse, binlerce kilometre uzağa gitse, başka ülkelerde yaşasa bile çocukluğunun geçtiği sokaklar, ilk dostlukları, okul yılları ve memleketinin kokusu hafızasında yaşamaya devam eder. Çumra da benim için böyle bir yerdir.

1964 yılında Konya'nın Çumra ilçesinde dünyaya geldim. Çocukluğum bu güzel Anadolu kasabasında geçti. Babam ilçede marangozluk yapardı. Daha sonra, o yıllarda birçok insanımız gibi daha iyi bir gelecek kurma umuduyla Almanya'ya işçi olarak gitti. Biz de hayatımızın farklı dönemlerinde farklı coğrafyalarda yaşadık. Fakat memleketimiz Çumra, gönlümüzde hep aynı sıcaklığıyla kaldı.

Çumra, Konya Ovası'nın bereketli toprakları üzerinde kurulmuş, tarihi ve kültürel değerleriyle öne çıkan önemli bir ilçedir. İlçenin içinden geçen Çarşamba Çayı bölgeye hayat verir. Demiryolu istasyonu uzun yıllardır önemli bir ulaşım merkezi olan Çumra, bugün Karaman hattındaki Yüksek Hızlı Tren'in geçiş noktalarından biri olarak stratejik önemini daha da artırmıştır.

Ama Çumra'nın asıl gücü tren yollarında ya da modern tesislerinde değildir. Çumra'nın gerçek gücü insanıdır. Yürüğüyle, Türkmeniyle, muhaciriyle, dağlısıyla farklı köklerden gelen insanların kardeşçe yaşadığı bir Anadolu mozaiğidir Çumra. İnsanları çalışkan, dürüst, yardımsever ve misafirperverdir.

İlçenin ekonomisi uzun yıllar boyunca tarım ve hayvancılığa dayanmıştır. Son yıllarda Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması, TORKU'nun öncülüğünde gelişen gıda sanayisi ve Çumra Şeker Fabrikası ilçenin ekonomik yapısını daha güçlü hâle getirmiştir.

Benim hayatımda Çumra İmam Hatip Lisesi'nin ayrı bir yeri vardır. 1970'li yıllarda ilçenin ileri görüşlü ve fedakâr insanlarının gayretleriyle kurulan bu okul, yalnızca bir eğitim kurumu değildi. Aynı zamanda bir idealin ve umudun karşılığıydı. O yıllarda öğrencilerin büyük kısmı köylerden gelen ya da dar gelirli ailelerin çocuklarıydı.

Okulun en büyük zenginliği ise öğretmenleriydi. Onlar sadece ders anlatan insanlar değildi. Öğrencilerine sahip çıkan, onların dertleriyle ilgilenen, gerektiğinde bir baba, bir ağabey, bir dost gibi davranan fedakâr eğitim insanlarıydı.

Çumra İmam Hatip Lisesi, ilçe halkı için bir umut kapısıydı. Veliler, çocuklarının daha iyi yetişmesini ve memleketine, milletine faydalı insanlar olmasını istiyordu.

Bu okulun öğrencileri yalnızca dersleriyle ilgilenen gençler değildi. Yaşadıkları ilçenin kültürel ve fikrî hayatına katkı sunma sorumluluğunu da hissediyorlardı. Nitekim 1980'li yılların başında, Çumra İmam Hatip Lisesi öğrencilerinden oluşan bir grup arkadaş olarak önemli bir girişime imza attık.

Sahibi olduğum Yeniçağ Gazetesi, tamamen öğrencilerin kendi imkânları ve cep harçlıklarıyla finanse edilerek yayın hayatına başladı. O günlerin ekonomik şartları düşünüldüğünde bu çalışma büyük bir cesaret, fedakârlık ve idealizm örneğiydi. Gazetenin hazırlanmasından dağıtımına kadar her aşamada öğrenciler görev alıyor, ilçenin sosyal ve kültürel hayatına katkı sunmaya çalışıyordu.

Daha sonra gazetenin adı Çağrı Gazetesi olarak değiştirildi ve yayın hayatı bu isimle sürdü. Gazete, Çumra'nın kültür hayatında önemli bir yer edindi. İlçedeki gelişmeleri, gençlerin düşüncelerini ve toplumsal meseleleri okuyucularına ulaştırdı. Bu faaliyet aynı zamanda birçok öğrenci için gerçek anlamda bir okul oldu. Gençlerin yazma, araştırma, düşüncelerini ifade etme ve sorumluluk alma becerilerini geliştirdi.

Bugün geriye dönüp baktığımızda Yeniçağ ve Çağrı Gazetesinin yalnızca bir yayın faaliyeti olmadığını daha iyi görüyoruz. Bu tecrübe, Anadolu'nun küçük bir ilçesinde yaşayan idealist gençlerin neler başarabileceğini gösteren anlamlı bir örnek olarak hafızalardaki yerini koruyor. Yıllar sonra görüldü ki bu umut boşa çıkmamıştı. Bu okuldaki mezun olan öğrenciler arasında bakanlar, müsteşarlar, akademisyenler, savcılar, hâkimler, avukatlar, noterler, imamlar, öğretmenler, mühendisler ve birçok başarılı yönetici yetişti.

Çumra'nın hafızasında yer eden güzelliklerden biri de muhacirlere gösterdiği kardeşliktir. 1960'lı yıllarda Bulgaristan'dan gelen soydaşlarımız ilçeye yerleştğinde, Çumra halkı onları bağrına bastı ve yeni hayatlarına uyum sağlamaları için elinden gelen desteği verdi.

Bugün Çumra, geçmişe göre daha gelişmiş, daha güçlü ve daha müreffeh bir ilçedir. Buna rağmen, ne kadar değişirse değişsin, kendisini var eden değerleri korumayı başarmıştır.

Çumra'da doğup büyüyen insanlar dünyanın neresinde yaşarsa yaşasın, gönlünün bir köşesinde memleket sevgisini daima taşır. Çünkü Çumra yalnızca bir ilçe değildir. Çumra; çocukluğumuzdur, hatıralarımızdır, dostluklarımızdır, emeğimizdir, özlemimizdir ve köklerimizdir.

ÇUMRAMIZIN 100. YILI

Kutlu Olsun!

Orhan DEMİRCAN
0506 941 31 34

Seyit ÖZCAN
0542 625 59 64

Mustafa TOKSÖZ
İstanbul Çumralılar Derneği Başkanı

GURBETTEN DOĞAN BİRLİK RUHU

Çumralılar Derneğimizi İstanbul'da 2000'li yıllardan itibaren bir avuç Çumralı ile çeşitli zamanlarda bazen hemşehrilerin mekânlarında bazen de restoranlarda düzenlediğimiz gayri resmi buluşmalarla aslında fiili olarak kurmuştuk. Ancak çabalarımıza rağmen bir türlü arzuladığımız kaynaşma ve kalabalığa erişemedik. Bir süre ara verdik ta ki 2011 yılına kadar. Çevrenin de etkisiyle buluşmalarımız yeniden başladı ve 21 Mart 2012 günü mevcut başkanımız (kurucu başkanımız) Sn. Mustafa Toksöz ve bir avuç Çumralı tarafından hemşehriler arasında dayanışma ve yardımlaşmayı artırıcı faaliyetlerde bulunmak amacı ile kurulmuştur.

Derneğimiz şu anda ikramlı ve ikramsız toplantılar düzenler, Çumra nüfusuna kayıtlı maddi ihtiyaç sahibi ve İstanbul'a okumaya gelen lisans öğrencilerine aylık burs katkısı sağlar. Öğrencilerimiz için staj ve iş imkânlarında bağlantılarını kullanır. Gurbette yaşayan Çumralı'nın kültürel ve ekonomik gelişimine katkı sağlayıcı faaliyetlerde bulunur. İşini İstanbul'a taşımak veya İstanbul'da yaşamak isteyen hemşehriler için yine bağlantılarını kullanarak imkânları ölçüsünde destek olur.

Derneğimiz aralarında iş adamları, emekliler, avukatlar,

mali müşavir, kamu görevlisi, yöneticiler ve mühendislerden oluşan 16 kişilik bir ekip tarafından yönetilmektedir. Şuan resmi olarak asil-yedek ayrımı yapmadan aylık mutad toplanırlar.

2000'li yıllardan bu güne kadar elde ettiğimiz birikimin sonuçlarına kısaca ele alırsak; Hemşehrilerimizden kıymetli Kaymakamlarımız, Valilerimiz, Eski GSB Müsteşarımız ve Şimdiki ÇSGB Bakan Yardımcımız Sn. Faruk Özçelik ve yakın zamanda İçişleri Bakanı olarak atanan Sn. Mustafa Çiftçi beyefendi dernek merkezimizi ziyaret edip bizleri onure etmişlerdir.

Bazen dernek merkezimize Çumra kavununun ününü temin edip tatmak için arayan vatandaşlarımız da oluyor, eski zamanlarda askerlik yapmış ve Çumralı asker arkadaşını arayan da... Biz yine imkanlarımız ölçüsünde bu talepleri de karşılamaya özen gösteriyoruz.

Faaliyetlerimizden kısaca bahsederseniz;

Burs: İhtiyaç sahibi, Çumra nüfusuna kayıtlı ve İstanbul'a lisans eğitimi almaya gelmiş gençlerimizin ilgili tarihlerde başvuruları üzerine bir dizi araştırma gerçekleştiririz. Ardından küçük bir mülakat yaparız. Yapılan değerlendirme sonrasında kaynaklarımız müsaitse okul kapanana kadar

Allah'ın rızası için burs aktarımında bulunuyoruz. Şartları değişmemişse mezun oluncaya dek devam ederiz.

Hemşehri buluşmaları: Yaklaşık 800 Çumralı hemşehriyi düğün pilavında toplamak için her yıl belli bir zamanda davet ederiz. 600-700 arası katılım sağlanır, hasret giderirler. Bu buluşmalar defalarca hayırlı işlere (kız istemeler, yeni iş ortakları) bile vesile olmuştur.

Ziyaretler: Siyasette ve bürokraside görev alan Çumralı hemşehrileri belli aralıklarla ziyaret eder, onları da derneğimizde ağırlamak için davet ederiz. Kendimizi ve hemşehrileri tanırız. Hemşehrilerimizden gelen uygun talepleri kendilerine aktarır sorunlarına/taleplerine çözümler ararız.

Öğrenci buluşmaları: Her yıl dönem başında bizden burs alsın almasın Çumralı tüm lisans öğrencilerini kahvaltıda buluşturur birbirlerini tanımalarını sağlarız.

Tanıtım: Sosyal medyanın gücüne çok inanıyoruz. Aktif olarak kullanıyoruz. Bu konuda gerek takipçi sayılarımızla gerek ürettiğimiz içeriklerle kendi alanımızda rakip tanıyoruz.

DÜZENLEDİĞİMİZ BAZI ETKİNLİKLER:

- 21 Mart 2012 Dernek Kuruluşu
- 14 Nisan 2012 Yemekli Toplantı (Dernek Merkezinde 43 Kişi)
- 19 Mayıs 2012 Yemekli Toplantı (Yönetim Kurulu Üyemiz merhum İsmail Bekdik'in İşletmesinde 72 Kişi)
- 9 Haziran 2012 1.Olağan Genel Kurul Toplantısı (Dernek Merkezi)
- 28 Temmuz 2012 Ramazan İftar Yemeği (Dernek Merkezinde 96 Kişi)
- 13-16 Eylül 2012 I.Konexpo Sanayi ve Kültür Etkinliği Fuar'ında Stand ve Korteje Büyük Bir Sayı İle Katılım (Feshane Kongre Salonunda (Kortejde 26 Kişi))
- 08 Aralık 2012 İkranlı Toplantı (Dernek Merkezinde 59 Kişi)
- 26 Ocak 2013 I.Çumralılar Büyük Buluşma Gecesi (Güneşli Saafi Döner Toplantı Salonunda 236 Kişi)
- 13 Nisan 2013 Piknik İçin İstişare Toplantısı (Üyemiz Birol Batumlu'nun İşletmesinde 24 Kişi)
- 12 Mayıs 2013 I.Çumralılar Piknik Etkinliği (Kemberburgaz Kirazlıbent Mesire Yerinde 248 Kişi)
- 14 Temmuz 2013 Ramazan İftar Yemeği (Güneş Saafi Döner Toplantı Salonunda 318 Kişi)
- 12-15 Eylül 2013 Tarihleri Arasında Feshane'de KO-NEXPO Fuarında Stand

- 23 Kasım 2013 Geleceği Planlama Toplantısı (Ovalı Konya Sefaköy'de)
- 12 Ocak 2014 Arabaşı Gecesi (Güneştepe Kuba Camii/Güngören'de 280 Kişi)
- 16 Mart 2014 2.Olağan Genel Kurul Toplantısı (Dernek Merkezi)
- 06 Temmuz 2014 İftar Yemeği (Eminevim Konferans Salonu/Sefaköy'de 455 Kişi)
- 10 Ocak 2015 Arabaşı (Eminevim Konferans Salonu/Sefaköy'de 410 Kişi)
- 22 Mayıs 2015 Çumralılar Dayanışma Gecesi (Eminevim Konferans Salonu/Sefaköy'de 190 Kişi)
- 16 Ocak 2016 Konya Düğün Yemeği (Eminevim Konferans Salonu/Sefaköy'de 570 Kişi)
- 19 Haziran 2016 İftar Yemeği (Eminevim Konferans Salonu/Sefaköy'de 390 Kişi)
- 05 Şubat 2017 Kış Buluşması (Eminevim Konferans Salonu/Sefaköy'de 370 Kişi)
- 10 Haziran 2017 İftar Yemeği (Eminevim Konferans Salonu/Sefaköy'de 310 Kişi)
- 15 Ekim 2017 3.Olağan Genel Kurul İçin İstişare Toplantısı (Has Konya Mutfağı/Sefaköy'de 42 Kişi)
- 29 Ekim 2017 3.Olağan Genel Kurul Toplantısı (Dernek Merkezi)
- 08 Aralık 2017 Çumra Anadolu Lisesi Son Sınıf Öğrencileri İle Buluşma (Has Konya Mutfağı 40 Kişi)
- 24 Aralık 2017 Düğün Pilavı Etkinliği (Eminevim Konferans Salonu/Sefaköy'de 755 Kişi)
- 28 Nisan 2019 Düğün Pilavı Etkinliği (Eminevim Konferans Salonu/830 Kişi)
- 08 Aralık 2019 İstanbul'da Okuyan Çumralı Üniversite Öğrencileri İle Buluşma (Has Konya Mutfağı 45 Kişi)
- 26 Haziran 2021 4.Olağan Genel Kurul Toplantısı (Dernek Merkezi)
- 07 Kasım 2021 Düğün Pilavı Etkinliği (Bakırköy Botanik Park/480 Kişi)
- 26 Kasım 2023 Düğün Pilavı Etkinliği (Küçükçekmece Nikâh/Kongre Salonu 430 Kişi)
- 05 Mayıs 2024 Yönetim ve Öğrenci Kahvaltısı (Düzce)
- 01 Aralık 2024 Düğün Pilavı Etkinliği (Küçükçekmece Nikâh/Kongre Salonu 475 Kişi)
- 30 Kasım 2025 Düğün Pilavı Etkinliği (Küçükçekmece Nikâh/Kongre Salonu 400 Kişi)
- Her Eğitim/Öğretim Döneminde İstanbul'da Okuyan İhtiyaç Sahibi Lisans Öğrencilerine Burs

Finansman tercihlerinde toplam maliyet, erişilebilirlik ve öngörülebilirlik öne çıkıyor

Finansmana erişim koşullarındaki değişim ve finansal okuryazarlığın artması, tüketicilerin finansman tercihlerini değiştiriyor. Tasarruf finansman sektörünün 34 yıllık köklü kuruluşu Fuzul'un verilerine göre, katılımcıların yarısından fazlası karar vermeden önce farklı finansman türlerinin toplam maliyetlerini kıyasladıktan sonra tasarruf finansmanını tercih ediyor

Türkiye'de son yıllarda artan finansal okuryazarlık, konut ve araç sahibi olmak isteyen tüketicilerin karar alma süreçlerini daha analitik hale getiriyor. Bununla birlikte yüksek faiz ortamı ve krediye erişimde yaşanan zorluklar tüketicilerin alternatif finansman modellerine yönelmesine sebep oluyor. Tasarruf finansmanı; toplam maliyet, erişilebilirlik, öngörülebilirlik ve ödeme planı esnekliğini birlikte sunan yapıyla rasyonel bir seçenek olarak daha görünür hale geliyor.

Tasarruf finansmanına gösterilen talebin artması, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) denetiminde faaliyet gösteren sektörün büyümesine önemli bir hız kazandırdı. Finansal Kurumlar Birliği (FKB) 2025 yılı verilerine göre, tasarruf finansman sektörünün işlem hacmi yıllık yüzde 261,8 artışla 1,21 trilyon TL'ye, aktif büyüklüğü ise yüzde 251 artışla 323 milyar TL'ye ulaştı. Aktif katılımcılarının sayısı 1 milyonu aşan tasarruf finansmanı, Türkiye'de finansal sistem içerisindeki ağırlığını güçlendirdi.

Karar sürecinde toplam maliyet, erişilebilirlik ve esneklik birlikte öne çıkıyor

Tasarruf finansman sektörünün 34 yıllık köklü kuruluşu Fuzul tarafından paylaşılan verilere göre, tasarruf finansman modelini tercih eden müşteri profilinde son iki yılda önemli bir değişim yaşandı. Beyaz yakalı çalışanlar, girişimciler, ilk evini almak isteyen genç aileler ve büyükşehirler çevresindeki Anadolu illerinden gelen yeni katılımcılar belirgin biçimde artış gösterdi. Bu kitlenin karar sürecinde toplam maliyet hesabı önemli bir yer tutarken; erişilebilirlik, ödeme planı esnekliği ve öngörülebilirlik de tercih motivasyonunu güçlendiren unsurlar arasında öne çıkıyor.

2023-2025 döneminde Fuzul'e başvuran müşterilerin yüzde 60'ı banka kredisi ve diğer finansman seçeneklerinin toplam maliyetlerini kıyaslayarak görüşmeye geldi. Önceki döneme göre yaklaşık yüzde 25 artışa işaret eden bu oran, finansal okuryazarlığın karar sürecindeki etkisinin güçlendiğini gösteriyor.

Öngörülebilir ve esnek ödeme planı karar kriteri oldu

Tasarruf finansman modelini tercih eden tasarruf sahipleri teslimat hızından önce ödeme planı esnekliğini soruyor. Tasarruf finansman modelinin tercih edilmesinde, sabit taksitlerin sağladığı güven duygusu kadar, müşterilerin kendi bütçelerine en uygun ödeme

planını oluşturabilme esnekliği de öne çıkıyor. Modelin planlı birikim disiplini sağlaması ve ödeme sürecini öngörülebilir hale getirmesi de tüketicilerin tercih motivasyonunu güçlendiriyor. Dijital kanallar üzerinden sunulan şeffaf takip imkânı, taksitlerin ve teslim planının anlık görüntülenebilmesini sağlayarak müşterilerin karar sürecini kolaylaştırıyor. Tüm bu unsurları bir araya getiren tasarruf finansmanı, katılımcılar için sürdürülebilir ve öngörülebilir bir finansman modeli sunuyor.

Finansal okuryazarlığın artmasıyla birlikte tasarruf finansman modeline yönelik farkındalığın ve güvenin güçlenmesi, müşteri görüşmelerine de yansıyor. Fuzul'ün ortalama müşteri görüşme süreleri kısalırken, bu görüşmelerin sonucunda alınan katılım kararlarının oranları da önceki yıllara kıyasla yükseldi.

Fuzul Tasarruf Finansman AŞ Yönetim Kurulu Başkan Vekili Furkan Akbal,

finansal okuryazarlığın sektörün büyümesindeki en önemli itici güçlerden olduğunu vurgulayarak şunları söyledi: "Eskiden müşterilerin ilk sorusu çoğunlukla aylık taksit tutarı olurdu. Bugün ise bilinçli tasarruf sahipleri 'toplam maliyetim ne olacak?' sorusunu daha fazla gündeme getiriyor. Bu çok önemli bir değişim. Artan finansal okuryazarlık, müşterilerin finansman seçeneklerini yalnızca aylık ödeme üzerinden değil; toplam maliyet, erişilebilirlik, öngörülebilirlik ve ödeme planı esnekliğiyle birlikte değerlendirilmesini sağlıyor. Mevcut piyasa koşullarında tasarruf finansmanı, krediye erişimin zorlaştığı ve finansman maliyetlerinin yükseldiği bir ortamda daha görünür bir seçenek haline geliyor. Özellikle beyaz yakalılar, girişimciler ve genç ailelerin artan ilgisi, tasarruf finansmanının daha bilinçli ve planlı bir finansman tercihi haline dönüştüğünü gösteriyor."

Fuzul'ün finansal okuryazarlığı destekleyen dijital dönüşüm ve teknoloji yatırımlarını hız kesmeden sürdürdüğünü belirten Akbal, "Müşterilerimizin şeffaflık, anlık takip ve kişiselleştirilmiş finansal rehberlik beklentilerini teknoloji yatırımlarımızın merkezine aldık. Yapay zekâ destekli tasarruf planlama önerileri, ödeme davranışı analitiği ve mobil teslim simülasyonları gibi gelişmiş araçlar üzerinde çalışıyoruz. Sunduğumuz finansman çözümleriyle müşterilerimizi gelecek planlarına ulaştırırken, aynı zamanda onları güçlü bir eğitim ve farkındalık ekosistemiyle desteklemeyi hedefliyoruz."

Millî Takım'ın Olduğu Her Yerde

BİZ EV SAHİBİYİZ

fuzul

MİLLÎ TAKIMLAR ANA SPONSORU

Çumra Belediye Başkanı iken Çumra'ya kattığı kamusal alanlarla ilgili konuşan Çumra Belediyesi eski Başkanı Zeki Sayıcı, Çumra'yı gelişmiş bir ilçe yapanın 'Çumralılar' olduğuna dikkat çekerek, "Hayır işlerinde partililik olmadı!" dedi

Hayırda partici olmadık

Demokrat Parti, Adalet Partisi (AP) ve Doğru Yol Partisi (DYP) döneminin yaşayan tarihi, Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Yönetim Kurulu Üyeliği ve Petrol Ürünleri İşverenler Sendikası (PÜİS) Genel Başkan Yardımcılığı gibi görevlerde bulunan Çumra Belediyesi Eski Başkanı Zeki Sayıcı, Çumra'ya yapılan hizmetleri aktardı. Çumra'nın gelişimine katkı sunarak Çumra'yı gelişmiş bir ilçe yapan kişilerin, yine Çumralılar olduğuna dikkat çekti.

İLÇE OLDUĞUNDA 3 KAMU BİNASI VE 1 OKUL VARDI!

Çumra'nın ilçe oluşundan itibaren yapılan kamu hizmetlerinde Çumralıların emeği olduğunu ifade eden ve bu nedenle 'Çumra' da her şeyi Çumralılar yaptı' dedi. Çumra'nın ilçe olduğunda 3 kamu binası ve 1 okuldan başka hiçbir kamu yapısının bulunmadığını ifade eden Sayıcı, Çumra'ya daha sonra yapılan cami ve okul gibi hizmetlerin çoğunu Çumralıların yaptığını ya da Çumralıların yapımına başladığını söyledi; Hürriyet İlkokulu, Çumra lise ve ortaokulu, imam hatip lisesi ve Kızılay Toplantı Salonu ve Hizmet Binası örneklerini verdi.

HAYIR İŞLERİNDE HİÇBİR ZAMAN PARTİCİLİK OLMADI!

Bütün Çumralıların -babalarından gördükleri gibi- hayır işlerine koşma niyetiyle çalıştıklarını belirten Sayıcı, Türkiye'nin en modern ve en büyük kapasiteli yem fabrikalarından biri olan Çumra Yem Fabrikasının da 1978 yılında, bin 580 ortaklı olarak o dönemde kurulduğuna işaret etti. Kurulduğunda yöneticiliğinin de kendisine düştüğünü ifade eden Sayıcı, hayır işlerinde partililik olmadığına dair ise şunları söyledi: "İlçemizde o dönem bir hastane vardı ancak yetersizdi. Bu fabrika öncülüğünde hastane yapmaya karar verdik ve ilçemizde hayır işlerinde hiçbir zaman partililik olmadı! Bir toplantı yaparak, herkes ne kadar verebilecekse o konuşuldu. Bu hastaneyi -bütün ekipmanları dahil olmak üzere- ÇUM-PAŞ Yem Fabrikası ve Çumra halkı yaptı!"

'AYAKKABI BOYACISINDAN KAYMAKAMA KADAR HERKES YANIMIZDAYDI'

Çumra halkının el birliğiyle ilçeye yapılan ikinci hastanenin nice zorluklarla yapıldığına dikkat çeken Sayıcı, zorlukları kolaylaştıran 'insanlık örnekleri' ile ilgili, "Hastane için karyola alacak olduk, Meram Sanayi'deki bir ustaya söyledik ve 100 tane yaptırdık. Yatak alacakken gördüğüm bir yazının altındaki telefon numarasını aradım ve 100 tane yatak almak istediğimi söyledim. Hastane için olduğunu söyleyince,

bunun özel kategoride bir yatak olacağını söylediler. Tabi vatandaşların parasıyla yapılacak ve piyasanın yarı katını bize o özel yatağa verdiler, Allah razı olsun! Nakliye parası da vermedik.

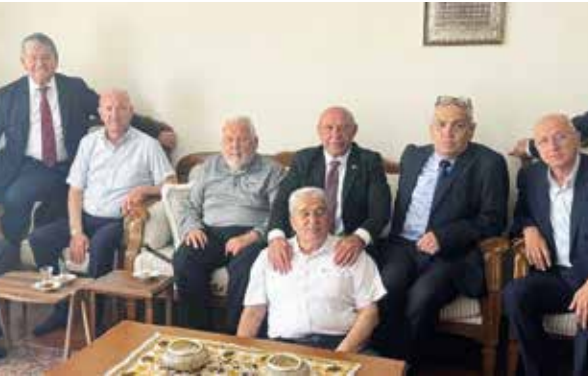
Nevresim alacak olduk, Mustafa Sert diye bir arkadaşım vardı ve ona söyledim. Hangi renk olması gerektiğiyle ilgili konuşurken, rengi farklı olursa normal fiyatın çok daha altında verebileceğini söyledi ve o şekilde hallettik. Bu şekilde hastanenin yapılması, inşaatından tesisatına kadar her şeyi, vatandaşlar elinden geldiği kadar yaptı. Kurban Bayramı'nda 10 tane pikap bularak deri topladık, derileri götürerek 38 bin 500 liraya sattık, ekibimiz yine her zamanki gibi Çumra'nın halkıydı. Bu parayı da hastaneye kullandık. Ayakkabı boyacısından kaymakama kadar herkes yanımızdaydı." şeklinde konuştu.

YEŞİL HASTANE Mİ OLUR?

Ameliyat masası getirilene kadar devletten hiçbir destek almadan hastaneyi hazır ettiklerini; hastanenin rengini ise bir hayırseverin ücretsiz olarak bağışladığı yeşil boya ile boyadıklarını ifade eden Sayıcı, hastanenin açılışından sonra dönemin valisinin ilçeye olan ziyaretinde hastane ile ilgili aralarında geçen diyalogu da paylaştı. Vali Necati Çetinkaya'nın ÇUM-PAŞ'ı ve Çumra'yı ziyaret için ansızın geldiği bir günde hastaneyi de gezdirmek istediklerini söyleyen Sayıcı, o anı şu ifadelerle aktardı: "Dönemin Valisi Necati Çetinkaya, bir gün ÇUM-PAŞ'ı ziyarete gelmiş. Daha sonra Çumra'yı gezdirmeye başladık ve yaptırdığımız hastanenin önüne de geldik. Bir Ramazan günüydü ve 'böyle yeşil hastane mi olur!' dediğini anımsıyorum. Ben de kendilerine, 'Bu boya bedava geldi, biz de yeşile boyattık. Yarın istediğiniz bir rengi bulup getirirseniz hangi renk getirirseniz getirin, boyarız' dedim. Çumra'da hiçbir siyasi görüşü tasdikleyip diğerlerini kenara atarak çalışmadım. 'Çumra' denildiğinde hala içimde bir coşku olur! Ancak artık gözlerde sarı nokta, ayaklarda tutmazlık var."

HER ÇUMRALI GENÇ, BABASINI ÖRNEK ALMALI

Çumralı gençlere nasihat niteliğinde öneride de bulunan Sayıcı, kendilerinin yaptığı gibi, şimdiki neslin de fahri çalışmalarda babalarını örnek almaları gerektiğini söyledi. Sayıcı, bu konuda, "Biz babamızdan aldık fahri çalışmayı, onlar da aynısını yapmalı. Ben ÇUM-PAŞ'ta yönetici iken para almadım, arkadaşlarım da almadı! Mecbur kıldıkları için bazı arkadaşlar sonradan maaş aldı ama biz yine de almadık. Her yetişen Çumralı genç, 'Çumra'ya ne yapabilirim' diye düşünmeli, düşünmesi lazım." ifadelerini kullandı.

KARKIN

KAYNAK TARIM

JEL TEKNOLOJİSİNİN GÜCÜYLE VERİMİN YENİ FORMÜLÜ

Bitki beslemede yüksek performans, maksimum çözünürlük ve etkili besin alımı için geliştirilen **SOLIS Jel Gübre Serisi**, üreticilere daha güçlü gelişim ve daha yüksek verim sunuyor.

BİR TEKNOLOJİ DÖRT GÜÇLÜ ÇÖZÜM

YÜKSEK
ÇÖZÜNÜRLÜK

HIZLI VE ETKİLİ
BİTKİ ALIMI

HOMOJEN
UYGULAMA

DAMLAMA, YAĞMURLAMA, PİVOT, HOLDER
VE DRONE UYGULAMALARINDA GÜVENLE
KULLANILABİLİR.

MAKSİMUM VERİM
OPTİMUM MALİYET

KAYNAK TARIM – ÇİFTÇİYE KAZANDIRAN ETKİN ÇÖZÜM.

Karkın mahallesi Çumra/Konya, Turkey, 42000

0531 651 14 58

Recep KONUK
Çumra Belediyesi eski Başkanı

RECEP KONUK: ÇUMRA'NIN VİZYONUNU DEĞİŞTİREN BAŞKAN

1994-1999 yılları arasında Çumra Belediye Başkanlığı yapan ve 1999'da Konya Pancar Ekiçileri Kooperatifi ve PANKOBİRLİK Genel Başkanlığına seçilen ve bu görevini 2021 yılına kadar sürdüren, 2015-2018 yılları arasında 25. ve 26. Dönem Karaman Milletvekili olarak TBMM'de görev yaptığı dönemde devlet nezdinde Karaman, Konya, Çumra ve çiftçilerin sesi olan Belediye Başkanlığı ve Konya Şeker'in Yönetim sorumluluğunu üstlendiği dönemde Çumra'nın kabuk değiştirerek çevre ile bölgenin tarımsal altyapısı ile uyumlu bir şekilde bir sanayileşme hikayesi yazmasına önderlik eden Recep Konuk ile Çumra'nın Kuruluşunun 100. Yılı için yaptığımız bu çalışmaya bir sohbet ile katkı vermesi için sözleşmiştik. Ancak bu röportaj Sayın Başkan'ın da elinde olmayan nedenler ile gerçekleşemedi. Topluluğumuzun peyder pey gerçekleştirmeye devam edeceği diğer çalışmalardan birinde Sayın Recep Konuk'un ağızından Çumra'ya yaptığı hizmetler ile o hizmetlerin gelmesine vesile olan vizyonu dinleyip, Çumra'mızın gelecek vizyonunu şekillendirmek için hemşerilerimize aktaracağımızdan eminiz. Bu yaptığımız çalışma için vardığımız röportaj mutabakatının baki olacağını ve kendisinden bu sözü aldığımızı kabul ediyoruz. Ancak Çumra'ya hizmet etmiş ve halen etmeye devam eden tüm Belediye Başkanlarımıza yer verdiğimiz bu çalışma 1994-2021 yılları arasındaki dönemde görev yaptığı çeyrek asrı biraz aşan sürede ilçemizi şeker sektörünün ve şeker sektörünün desteklediği gıda sanayinin referans noktası haline getiren, Anadolu'daki pek çok ilçe gibi teknolojiden, ekonomik hareketlilikten uzakta kalan ilçemizi teknoloji ve ticaretle buluşturacak tesislerin kutup yıldızı gibi doğmasına ve güneş gibi parlamasına vesile olan Recep Konuk'un ilçemize kazandıklarına değinmeden olmazdı. Belediye Başkanlığı döneminde altyapısını hazırladığı ve PANKOBİRLİK Genel Başkanlığı Döneminde fabrikaları ile TORQU markası ile tarımsal üretimi büyütmeye, ihracatı ile ilçemize yeni bir vizyon kazandıran yatırımların hikayesini, bu yatırımları yapmaya yönlendiren motivasyondan bağımsız olarak yani yapılanların ruhunu anlatmayı,

aklın öngördüğünü özetlemeyi Sayın Konuk'a bırakarak biz bu çalışmada gözün gördüklerini, herkesin bildiklerini, sonraki nesiller de bunları Çumra'ya Recep Konuk'un kazandırdığını unutmasın diye saymaya çalışacağız.

- En önemli ekonomik faaliyet alanı tarım olan Çumra'nın kabuklarını kırması için atılan ilk adım Çumra Organize Sanayi'nin kurulması
- Gelecekte daha da büyüyecek Çumra için Belediye tarafından gerçekleştirilen ve Türkiye'de o dönem bir örneği sadece Denizli'de gerçekleştirilen Döner Sermayeli Toplu Konut Projesinin hayata geçirilmesi ve konutların tamamlanarak teslimi
- Büyüme vizyonu çerçevesinde Çumra'nın altyapı ve yol çalışmaları (Bir türlü başlatılmayan Kanalizasyon Projesine yönelik hukuki problemlerin çözülüp, altyapı inşaatlarının başlatılması, İdari olarak zorlaştırılan Kanalizasyon çalışmalarının hukuk yoluyla Çumra'ya kazandırılması, Konya - Karaman karayolunun Çumra'dan da geçirilme çalışmalarının başlatılması, Konya - Çumra - Karaman etabının Konya - Kaşınhanı - Çumra çevre yolu ile birlikte tamamlanması, Çumra İçeri Çumra arası çift yol çalışmalarının Garaj - Sırçalı çift yol çalışmasının tamamlanması, Çumra giriş ve çıkışlara ilave köprülerin yapılması)
- Karaman - Konya Doğalgaz hattının Çumra'dan geçirilmesinin sağlanması (Çumra'da Sanayinin enerji ihtiyacının karşılanması açısından ve Çumra Şeker projesi açısından kritik altyapılardan biridir)
- Çumra - Okçu arasındaki küçük sanayi sitesinin mücavir probleminin çözümü ile büyümesinin önünün açılması
- Gül-Ap Salça Fabrikası'nın kurulması
- Sanayi ve ticarete büyüme vizyonu çerçevesinde iş insanların ticari faaliyetlerini kolaylaştırmak, Çatalhöyük'ün turizme kazandırılmasına destek sağlamak için modern bir otelin Belediye tarafından inşası
- Çumra Şehir Stadyumunun yenilenmesi ve ilave tesislerle geliştirilmesi
- Huzurevinin inşası (Mevcut Rehabilitasyon Merkezi)
- Çatalhöyük sahasının belediye mücavir alanı içerisine dahil edilmesiyle kazı çalışmalarının destekle-

nip dünya kültür mirasında yer almasının sağlanması ve Müze kurulma çalışmalarının başlatılması

- Çumra'nın tanıtım ve gelişmesinin altyapısı olan Çumra Çatalhöyük Anadolu Tarım Bayramı'nın Fuar ile birlikte düzenlenmesi

- Türkiye'nin en büyük Sulama Birliğinin Çumra'da kurulması ve Türkiye Ziraat Kurumunun Çumra'daki şubesinin Sulama Birliğine devrine öncülük edilmesi

- Konya'da ilk lavanta ekiminin Fransa'dan ithal edilen fidelerle başlatılması ve Çukurova Üniversitesi iş birliği ile geliştirilen proje çerçevesinde lavanta fidelerinin Çumra'da üretimine başlanması

- Sırçalı'da mesire yeri düzenleme çalışmalarının başlatılması ve tamamlanarak Çumralıların hizmetine sunulması

- Çumra'da kapsamlı bir ağaçlandırma çalışması başlatılması ve bu çalışmaları desteklemek için fidanlık kurulması

- Çumra Şeker Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin bir özel girişim olarak kurulması ve bu şirketin Çumra Şeker Fabrikasının projesini hazırlayıp, izin ve ruhsatlarını çıkarması, kota tahsisini yaptırması.

- Çumra Şeker Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin kuracağı fabrika için 5. Sınıf tarım arazisinin özel sanayi bölgesine dönüştürülmesi

- Çumra Şeker Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin kurucular tarafından fabrika projesini gerçekleştirmesi için Konya Pancar Ekicileri Kooperatifine devrinin sağlanması

- Konya Şeker'in projesi, ruhsatı ve izinleri hazır olmasına rağmen Çumra Şeker Fabrikası'nın inşasına başlamaması üzerine Belediye Başkanlığına aday olmayıp Konya Pancar Ekicileri Kooperatifini seçimlerinde aday olunması ve seçimleri kazandıktan sonra Çumra Şeker Fabrikası projesinin hayata geçirilmesi ve sadece Çumra'da yaklaşık binlerce kişiye fabrikalarda iş imkanı sağlayacak, binlerce çiftçinin daha çok pancar, patates, mısır, arpa, ayçiçeği, buğ-

day üretmesini, hayvancılık faaliyetlerini büyütmesini sağlayacak entegre tesislerin projelendirilmesinin başlatılması

- Çumra'yı şeker sektörünün lokomotif, entegre sanayi açısından rol model haline getiren ve içerisinde;

* Türkiye'nin en Modern Şeker Fabrikası'nın

* Sıvı Şeker Üretim Tesisinin

* Çikolata Üretim Tesisinin

* Şekerli Mamuller, Sert ve Yumuşak Şeker Üretim Tesisinin

* Unlu Mamuller Bisküvi, Kek, Gofret Üretim Tesisinin

* Küp ve Paketli Şeker Üretim Tesisinin

* İlaç Şekeri Üretim Tesisinin

* Un Fabrikasının

* Ultra Klimalı Modern Seraların

* Biyoetanol Üretim Tesisinin (Sıvı Karbondioksit Üretim Tesisi, Organik Gübre Üretim Tesisi, Kuru Buz Üretim Tesisi)

* Yem Fabrikasının

* Arı Yemi ve Sıvı Arı Yemi Üretim Tesisinin

* Çobanyıldızı Termik Santralinin

* Endüstriyel Atık Su Arıtma Tesisinin

* Trijen Santralinin

* Buharlı Küspe Kurutma Tesisinin

* Paketli Küspe Üretim Tesisinin

* Helva ve Lokum Üretim Tesisinin

* Fidan Üretim Merkezinin

* Doku Kültürü Laboratuvarının

* Akıllı Deponun

* Lisanslı Deponun yer aldığı ve ağırlıklı olarak bir fabrikanın ürettiği ürünü ya da yan ürünü bir diğer fabrikanın hammaddesi olarak kullandığı Türkiye'nin en büyük Entegre Tesisinin kurulması

- Çumra Şeker Entegre Tesislerini doğrudan Mersin Limanına bağlayacak 8 kilometrelik demiryolu hattının yapılması ve Çumra Şeker Entegre Tesislerinin 100 Milyon \$'ın üzerinde ihracat gerçekleştirmesi

* Recep Konuk'un basına verdiği röportajlar, açıklamalar ve yazılı kaynaklardan derlenmiştir.

**ÇUMRAMIZ 100 YAŞINDA;
GURUR, EMEK VE BAŞARIYLA!**

NURİ DOĞAN

TURİZM ve SEYAHAT AÇENTASI

İzzetbey, Gazi Cd. 72\C, 42500 Çumra\Konya

ÇUMRA ŞUBE TEMSİLCİSİ

SEDAT ULUPINARLI ☎ 0 544 447 2384

ABDUSSAMED ULUPINARLI ☎ 0 542 895 73 39

ÇUMRAMIZIN 100. YILI Kutlu Olsun!

NURİ DOĞAN
TURİZM ve SEYAHAT AÇENTASI

NURİ DOĞAN
TURİZM ve SEYAHAT AÇENTASI

Teknolojiyle işlenen bereket!

Çumra Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulan modern tesisle bölge mahsulleri yapay zekâ destekli teknolojilerle işleniyor, lisanslı depoculuk sistemiyle güvence altına alınıyor. Taşkiran Lidaş, çiftçinin emeğine değer katarken Çumra'yı tarımsal üretim ve sanayinin yeni merkezlerinden biri haline getiriyor

Çumra'nın ticari hayatında köklü bir geçmişe sahip olan Taşkiran ailesi, çeyrek aşırı geçen esnafılık tecrübesini organize sanayi bölgesine taşıyarak ilçenin tarım vizyonunu yeniden şekillendiriyor. 1995 yılından bu yana mobilya, beyaz eşya ve orman ürünleri sektöründe baba, amca ve abiyle başlayan bir başarı hikayesine imza atan aile, 2024 yılında Çumra Organize Sanayi Bölgesi'nde kurduğu tesisle tarım sektörüne güçlü bir adım attı. Taşkiran Lidaş Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Taşkiran, babası Mehmet Taşkiran ve abisi Zafer Taşkiran'la birlikte ay çekirdeğinden kabak çekirdeğine, arpadan mısıra kadar bölge mahsulünü işleyen, eleyen ve 2025 yılı itibarıyla da lisanslı depoculuk hizmeti sunan bir entegre tesisi ilçeye kazandırdıklarının altını çizdi.

TARIMSAL ÜRETİMDE ULUSAL GÜVENLİK VE DEVLET GARANTİSİ

Özellikle pandemi sürecinin ardından gıda arzı ve güvenliğinin milli bir mesele haline geldiğini ifade eden Gökhan Taşkiran, lisanslı depoculuğun hem piyasayı regüle etmek hem de üreticinin emeğini korumak adına kritik bir rol üstlendiğini vurguladı. Ticaret Bakanlığı ile Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) denetiminde, tamamen akredite uzman ziraat mühendisleri ve eksperlerle çalıştıklarını belirten Taşkiran, sistemin işleyişini şu sözlerle özetledi: "Çiftçimiz harman döneminde satış baskısı altında ezilmeden ürününü bize getiriyor. Standartlara uygun

testlerden geçen mahsul, doğrudan devlet güvencesi altında depolanıyor. Çiftçimiz, borsadaki hisse senedi mantığıyla çalışan Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) sayesinde, ürününe en doğru teklif verildiği anda dijital platformlar üzerinden satış emrini gerçekleştiriyor."

YAPAY ZEKA DESTEKLİ TEKNOLOJİYLE ÇUMRA MAHSULÜ MARKALAŞIYOR

Taşkiran Lidaş, sadece güvenli bir depo alanı sunmakla kalmıyor, aynı zamanda bölge tarımına ciddi bir endüstriyel güç katıyor. Şu an için 25 bin 200 ton aktif lisanslı kapasiteye sahip olan ve 40 bin tona kadar genişleme alanı bulunan lisanslı depo tesisine ilave olarak; 5.000 metrekare kapalı fabrika alanına sahip olan Eleme - Paketleme tesisinde ise son teknoloji Elek sistemleri kullanılıyor. Yapay zeka destekli renk ayırıcı (sortex) teknolojisi sayesinde, üreticiden alınan ay çekirdeği ve kabak çekirdeği el değmeden en üst kalite standardına getirilip, tasnif edilip çuvalanarak doğrudan son tüketiciye sunulacak aşamaya ulaştırılıyor. Tesisin ayrı bir hattında ise arpa, buğday ve yağlı ay çekirdeği gibi ürünler için profesyonel tohum eleme, ilaçlama ve paketleme işlemleri hem çiftçiler hem de büyük firmalar adına başarıyla yürütülüyor.

'DIŞA BAĞIMLILIĞI BİTİRMEK VE KENDİ TOPRAĞIMIZA DEĞER KATMAK İÇİN BURADAYIZ'

Yatırım için neden Çumra'yı seçtiklerine

dair kararlı bir duruş sergileyen Gökhan Taşkıran, temel gayelerinin ilçenin tarımsal işlemede dışa bağımlılığına son vermek olduğunu ifade ediyor. Çumralı bir iş insanı olarak büyüdüğü topraklara katma değer sağlamayı borç bildiğini belirten Taşkıran, "Çumra'nın mahsulünün eleme ve paketlenme gibi işlemler için başka bölgelere gidip gelmesi zaman, maliyet ve ciddi bir nakliye zahmeti doğuruyordu. Biz bu zahmeti bitirmeyi amaçladık. Kendi toprağımızın ürününü yine kendi memleketimizde işleyerek milli ekonomiye ve çiftçimize doğrudan katma değer sağlamak istiyoruz. Çumra

artık sadece ham madde üreten değil, teknolojiyi kullanarak kendi markalarını çıkararak bir sanayi merkezine dönüşüyor" açıklamasında bulundu.

"TARİHİN BAŞLADIĞI TOPRAKLARDA YEPYENİ BİR ÇUMRA DOĞUYOR"

İlçenin tarımsal gidişatını ve geleceğini oldukça parlak gören Taşkıran, küresel kuraklık riskine rağmen bu yılki yağışların ve doğru tarım tekniklerinin Çumra'yı çok daha ileriye taşıyacağını öngörüyor. Çumra'nın 100. kuruluş yılına özel de anlamlı

bir mesaj paylaşan Taşkıran, sözlerini şöyle tamamladı: "Çumra, asırlık bir ilçe olmasına rağmen aslında kökleri çok daha derinlerde olan bir coğrafya. Çatalhöyük'ten de bildiğimiz üzere, bu topraklarda tarih başladı. Belki günlük koşturmaca içinde bu büyük değer her an farkında olamıyoruz ama Çumra'nın son yıllarda sanayi, teknoloji ve tarımda gerçekleştirdiği büyük atılım ortada. Değerlerine ve toprağına sahip çıkan hemşehrilerimizle birlikte, önümüzdeki süreçte çok daha güçlü, müreffeh bir Çumra göreçemize yürekten inanıyorum."

Çumra Ticaret ve Sanayi Odası ikinci yüzyıla hazırlanıyor

Köklü geçmişiyle Çumra'nın ekonomik gelişimine yön veren Çumra Ticaret ve Sanayi Odası, Başkan Metin Kural'ın liderliğinde hayata geçirilen kurumsal dönüşüm, sanayi hamleleri, eğitim yatırımları ve teknoloji odaklı projelerle ilçeyi ikinci yüzyılına hazırlıyor. Çumra'nın kalkınma yolculuğunda önemli bir rol üstlenen oda, sürdürülebilir büyüme ve güçlü ekonomi hedefiyle çalışmalarını sürdürüyor

1969 yılında kurulan Çumra Ticaret ve Sanayi Odası, 57 yıllık köklü geçmişinde toplam 8 başkana ev sahipliği yaparak kurumsal kimliğini ve varlığını güçlü bir şekilde sürdürdü. Çumra Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Metin Kural, Çumra'nın kuruluşunun 100. yılı dolayısıyla yaptığı değerlendirmede, ilçenin ikinci yüzyılına hazırlanırken ekonomik kalkınma, kurumsal dönüşüm ve sürdürülebilir büyüme hedefleri doğrultusunda çalışmalarını kararlılıkla sürdürdüklerini ifade etti.

Başkan Kural, Çumra Ticaret ve Sanayi Odası'nın kuruluşundan bugüne kadar kanunların verdiği yetki ve sorumlulukların bilinciyle üyelerinin çıkarlarını gözetten bir kurum olduğunu belirterek, gelişen ve değişen dünyaya uyum sağlayarak bölge ticari ve sınai hayatının gelişmesi için çalışmalar yürüttüklerini söyledi.

"Çumra Ticaret ve Sanayi Odası ola-

rak, kuruluşunun 100. yılında Çumra'mızın geçmişine saygıyla bakarken, geleceğine de aynı kararlılıkla yön verme sorumluluğunu taşıyoruz" diyen Kural, üyelerin memnuniyetini artırmayı, oda hizmet kalitesini yükseltmeyi, kurumsal yetkinliği geliştirmeyi ve kaynakları verimli kullanmayı temel hedefleri arasında gördüklerini kaydetti. Kamu kurumları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşlarla ortak projeler geliştirerek ilçenin ekonomik ve sosyal gelişimine katkı sağlama-ya devam ettiklerini vurguladı.

KURUMSAL DÖNÜŞÜM VE KALİTE ODAKLI YÖNETİM

2013 yılında başkanlık görevine gelen Metin Kural döneminde, Çumra Ticaret ve Sanayi Odası'nın kurumsal kapasitesini güçlendirmeye yönelik önemli adımlar atıldı. Bu çalışmalar kapsamında oda, TS EN ISO 9001

Kalite Yönetim Sistemi Belgesi ile ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Belgesi almaya hak kazandı. Ayrıca Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Akreditasyon Sistemine dahil olma süreci de başarıyla başlatılarak kurumsal gelişim sürdürülebilir bir yapıya kavuşturuldu.

ÇUMRA'NIN EKONOMİK GÜCÜNE KATKI

Başkan Metin Kural'ın öncülüğünde yürütülen çalışmalar sonucunda, Çumra'nın üretim ve sanayi potansiyelinin daha güçlü şekilde temsil edilmesi sağlandı. Bu çalışmaların sonucunda 2019 yılının Mayıs ayında ilçeye yeniden resmi olarak "Sanayi" unvanı kazandırıldı. Bu gelişme, Çumra'nın bölgesel üretim gücünün ve ekonomik dinamizminin önemli göstergelerinden biri olarak değerlendirildi.

Bölgede girişimciliğin teşvik edilmesine büyük önem verdiklerini belirten Kural, yeni yatırımcıların ilçeye kazandırılması ve istihdam olanaklarının artırılması için yoğun çaba gösterdiklerini ifade etti. Çumra'nın üretim gücü, stratejik konumu ve girişimci potansiyeli sayesinde yatırım açısından her geçen gün

daha cazip hale geldiğini vurgulayan Kural, sürdürülebilir ekonomik büyümeye katkı sağlayacak projeler üzerinde çalıştıklarını söyledi.

Dış ticaretle ilgilenen firmaların uluslararası pazarlara açılması ve ihracat kapasitesinin geliştirilmesinin de öncelikli hedefler arasında yer aldığını belirten Kural, Çumra Organize Sanayi Bölgesi'nin doluluk oranının artırılması, yeni sanayi yatırımlarının ilçeye kazandırılması ve üretim altyapısının güçlendirilmesi için tüm paydaşlarla iş birliği içerisinde hareket ettiklerini kaydetti.

ÜYE ODAKLI HİZMET ANLAYIŞI

Çumra Ticaret ve Sanayi Odası tarafından ilçeye kazandırılan modern ve tam donanımlı hizmet binasıyla birlikte oda üyelerine sunulan hizmetlerin hızı ve kalitesi önemli ölçüde artırıldı. Kurumsal kapasitenin yükselmesinin yanı sıra sektörel seminerler, eğitim programları ve bilgilendirme toplantılarıyla üyelerin değişen ekonomik koşullara uyum sağlamaları desteklendi. Sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik faaliyetler düzenli olarak hayata geçirilmeye

devam edildi.

TEKNOLOJİ VE YENİLİKÇİLİK VİZYONU

Küresel teknolojik gelişmeleri ve endüstriyel yenilikleri yakından takip eden Çumra Ticaret ve Sanayi Odası, ilçenin vizyonunu büyütecek projelere de öncülük etti. Bu çalışmaların en dikkat çekici örneklerinden biri olarak Türkiye'nin yerli ve milli otomobili TOGG, kurumlar arasında ilk kez Çumra'ya kazandırıldı. Bu adım, ilçenin yenilikçi bakış açısını ve teknolojiye verdiği önemi ortaya koydu.

EĞİTİME VERİLEN DESTEK

Başkan Metin Kural döneminde eğitim alanındaki destekler de sürdürüldü. Özkan Atik İlkokulu ve Atatürk Ortaokulu gibi eğitim kurumlarına katkı sağlanırken, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından ilçeye kazandırılan TOBB Malazgirt İlkokulu'nun yapım sürecinde de oda aktif rol üstlendi. Okulun fiziksel ve eğitimsel ihtiyaçlarının karşılanmasında önemli sorumluluklar alındı.

GELECEĞE BIRAKILAN MİRAS

Başkan Metin Kural, geçmişten aldıkları güç ve tecrübeyle Çumra'nın ikinci yüzyılını daha güçlü bir ekonomi, daha yüksek istihdam ve daha sürdürülebilir bir kalkınma anlayışıyla inşa etmeye kararlı olduklarını belirtti.

Kural, "Bu anlamlı yılda, Çumra'nın gelişimine emek veren tüm büyüklerimizi rahmet ve minnetle anıyor; bugün bu başarı hikâyesini sürdüren üreticilerimize, esnafımıza, iş insanlarımıza, çalışanlarımıza ve gençlerimize teşekkür ediyoruz. Kuruluşunun 100. yılında Çumra'mızın haklı gururunu hep birlikte paylaşıırken, ikinci yüzyılına da aynı birlik, beraberlik ve kararlılıkla yürüyeceğine yürekten inanıyoruz" ifadelerini kullandı.

Çumra'nın 100. yılında geleceği inşa ediyoruz

Bir asırlık miras, yeni yüzyıllık hedefler! Bugün büyük bir gurur ve heyecanla Çumra'mızın ilçe oluşunun 100.

Yılıni kutluyoruz. Bir asır önce bereketli Anadolu topraklarında başlayan bu büyük hikâye, bugün üretimle, tarımla, sanayisiyle ve girişimci insanlarıyla Türkiye'nin örnek ilçelerinden biri haline gelmiştir. Çumra yalnızca bir ilçe değil; emeğin, alın terinin, üretimin ve kalkınmanın sembolüdür.

Boyacıoğlu Yapı İnşaat olarak yaklaşık 30 yıldır bu büyük hikâyenin bir parçası olmaktan onur duyuyoruz. Bu topraklarda doğduk, bu topraklarda büyüdük ve yine bu topraklara eser bırakmanın sorumluluğunu taşıyoruz. Kurulduğumuz ilk günden bu yana hedefimiz yalnızca bina yapmak olmadı. Bizler insanların güvenle yaşayacağı yaşam alanları oluşturmayı, ilçemize değer katmayı ve gelecek nesillere kalıcı eserler bırakmayı kendimize görev bildik.

İnşaat sektöründe edindiğimiz bilgi, tecrübe ve birikimi; yapı malzemeleri, hazır beton, emlak, yap-sat projeleri ve ticari yatırımlarla büyüterek bugünlere ulaştık. Ancak bizim için asıl başarı yükselen yapılar değil, o yapıların içerisinde huzurla yaşayan aileler, güvenle büyüyen çocuklar ve gelişen bir Çumra'dır. Çünkü biliyoruz ki şehirler

yalnızca yollarla, kaldırımlarla ve binalarla büyüzmez. Şehirler; vizyonla, üretimle, yatırımla ve geleceğe duyulan inançla büyüz.

İtibarını kalitesinden kazanan Boyacıoğlu Yapı İnşaat olarak, bugüne kadar attığımız her adımda kaliteyi, güveni ve sürdürülebilirliği ön planda tuttuk. Türk kültürünü ve aile yapısını koruyan, aynı zamanda modern yaşamın gerekliliklerini karşılayan projeler üretmeye özen gösterdik. Bizim için modernleşmek; köklerden kopmak değil, kültürel değerleri geleceğe taşımaktır.

Bu anlayışla geliştirdiğimiz projelerde aile mahremiyetini esas alan planlamalar, sosyal yaşam alanları, çocuk oyun alanları, kapalı otoparklar ve Türk aile yapısına uygun mimari çözümler üretmeye devam ediyoruz. Çünkü güçlü toplumların temelinde güçlü aileler, güçlü ailelerin temelinde ise huzurlu yaşam alanları vardır.

Bugün Çumra'nın ikinci yüzyılına adım attığı bu tarihi dönemde önümüzde çok daha büyük fırsatlar bulunmaktadır.

Konya Ovası'nın kalbinde yer alan Çumra, sahip olduğu tarımsal üretim kapasitesiyle ülmemizin en stratejik bölgelerinden biridir. Tarımda yaşanan teknolojik gelişmeler, üretim verimliliğinin artması ve tarıma dayalı sanayinin gelişmesi

ilçemizin ekonomik gücünü her geçen gün artırmaktadır. Bununla birlikte Organize Sanayi Bölgemizin büyümesi, yeni yatırımcıların ilçemize gelmesi, üretim tesislerinin artması ve sanayinin gelişmesiyle birlikte Çumra'nın önümüzdeki yıllarda çok daha büyük bir ekonomik merkez haline geleceğine inanıyoruz.

Bu büyüme beraberinde yeni ihtiyaçları da getirecektir.

Daha fazla konut...

Daha fazla ticari alan...

Daha fazla sosyal yaşam merkezi...

Daha fazla istihdam...

Daha fazla yatırım...

Bugün köyden merkeze doğru başlayan nüfus hareketliliği, yarının modern şehirleşme sürecinin habercisidir. Tarımda makineleşmenin artması, sanayide yeni iş imkanlarının oluşması ve genç nüfusun merkezde yaşamayı tercih etmesiyle birlikte Çumra merkezinin önümüzdeki yıllarda önemli ölçüde büyüyeceğini öngörüyoruz. Bu nedenle geleceği bugünden planlamak zorundayız.

Boyacıoğlu Yapı İnşaat olarak yalnızca bugünün ihtiyaçlarını değil, gelecek 20 yılın, 50 yılın ve hatta gelecek yüzyılın ihtiyaçlarını düşünerek

hareket ediyoruz. İnanıyoruz ki Çumra'nın ikinci yüzyılı; planlı büyümenin, modern şehirleşmenin, güçlü sanayinin ve sürdürülebilir kalkınmanın yüzyılı olacaktır. Bizler de bu dönüşümün içerisinde yalnızca yapı üreten bir firma olarak değil; gelişime yön veren, yatırım yapan ve bölgesel kalkınmaya katkı sağlayan bir kurum olarak yer almak istiyoruz.

Bugüne kadar temel faaliyet alanımız olan inşaat sektöründe güvenin ve kalitenin temsilcisi olduk. Ancak geleceğe bakışımız yalnızca inşaat sektörüyle sınırlı değildir. Dünyanın değişen ekonomik yapısı göstermektedir ki geleceğin güçlü kurumları; farklı sektörlerde faaliyet gösteren, yenilikçi yatırımları takip eden ve bulunduğu bölgeye çok yönlü katkı sağlayan yapılardan oluşacaktır. Bu anlayışla Boyacıoğlu Yapı İnşaat'ın gelecek vizyonunda yalnızca konut ve ticari projeler değil; tarım, sanayi, teknoloji, lojistik, yenilenebilir enerji ve bölgesel kalkınmaya katkı sağlayacak yeni yatırım alanları da bulunmaktadır.

Çumra'nın sahip olduğu tarımsal güç, üretim kültürü, girişimci insan kaynağı ve sanayi potansiyeli önümüzdeki yıllarda çok daha büyük fırsatlar sunacaktır. Bizler de bu fırsatları değerlendirerek şirketimizi yeni sektörlerle taşıyacak, bölgemize yeni yatırımlar kazandıracak ve yeni istihdam alanları oluşturacak projeler üzerinde çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Amacımız yalnızca büyüyen bir şirket olmak değildir.

Amacımız; büyüdükçe Çumra'yı büyüten, yatırım yaptıkça istihdam oluşturan, ürettikçe bölgesine değer kazandıran ve gelecek nesillere güçlü

bir miras bırakan kurumsal bir yapı oluşturmaktır. Çünkü bizler sadece bugünün değil, gelecek yüzyılın Boyacıoğlu Yapı İnşaat'ını inşa ediyoruz. Kurucularımızdan devraldığımız çalışma ahlakını, dürüstlüğü, güven anlayışını ve üretim kültürünü koruyarak; yeni neslin vizyonu, çağın teknolojileri ve geleceğin fırsatlarıyla şirketimizi daha güçlü yarınlara taşımaya hedefliyoruz. Hayalimiz yalnızca binalar yükseltmek değildir. Hayalimiz; Çumra'nın ekonomik gücüne, sosyal gelişimine ve bölgesel vizyonuna katkı sağlayacak yatırımların öncüsü olmaktır. Tarımın güçlendiği...

Sanayinin büyüdüğü...

Gençlerin memleketlerinde gelecek gördüğü...

Yatırımcıların güvenle geldiği...

Üreten, gelişen ve büyüyen bir Çumra...

İşte bizim gelecek hayalimiz budur.

Bu büyük dönüşümün içerisinde Boyacıoğlu Yapı İnşaat olarak üzerimize düşen sorumluluğun farkındayız. Geçmişten aldığımız tecrübe, bugün sahip olduğumuz güç ve geleceğe duyduğumuz inançla üretmeye, yatırım yapmaya ve Çumra'ya değer katmaya devam edeceğiz. Bir asırlık geçmişin mirasını taşıyan Çumra'mızın 100. yılını en içten dileklerimizle kutluyor; ikinci yüzyılda birlik ve beraberlik içerisinde çok daha güçlü yarınlara ulaşmasını temenni ediyoruz. Çünkü biliyoruz ki; büyük şehirler büyük vizyonlarla, büyük vizyonlar ise cesur hedeflerle inşa edilir.

Ve biz, Boyacıoğlu Yapı İnşaat olarak, Çumra'nın ikinci yüzyılında yalnızca binalar değil; değer, vizyon, istihdam, yatırım ve gelecek inşa etmeye devam edeceğiz.

Mehmet Zeki TÜRKER
Çumra Belediyesi Eski Başkanı

MEHMET ZEKİ TÜRKER ÇUMRA'YI ANLATTI

Çumra'nın kuruluşunun 100. Yılı sebebiyle çıkarılması düşünülen hatıra kitabı için biz gençlere de geçmişte Çumra'ya hizmet eden büyüklerimiz ile röportaj yapma görevi verildi. Arkadaşlarımızla yaptığımız görüşmeler sonucu bazı isimler belirledik. Belirlediğimiz bu isimlerle kimlerin görüşeceği konusunda da bir çizelge hazırladık. Bu paylaşımında bana röportaj yapacağım isim olarak bir dönem Çumra Belediye Başkanlığı görevi yapmış olan değerli büyüğümüz Mehmet Zeki Türker düştü.

Kendileri ile yaptığım görüşmede sorduğum sorulara içtenlikle ve samimiyetle cevap veren değerli büyüğümüz Mehmet Zeki Türker'e teşekkür ediyorum.

1- Öncelikle günümüzün gençleri ve sizi tanıyanlar için kendinizden kısaca bahsedebilir misiniz?

Konya Çumra İzzet Bey Mahallesi'nde 1951 yılında dünyaya geldi. İlkokulu Çumra'da Atatürk ve Hürriyet İlkokulu'nda okudu. Ortaokulu Çumra'da, liseyi Konya'da bitirdi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Almanca Bölümü'nü okudu.

1974 yılında Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde çalışma hayatına başlayan M. Zeki Türker, Akşehir Meslek Yüksekokulu, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü ve Diş Hekimliği Fakültesi'nde idari görevlerde bulundu.

1999 seçimlerinde siyasete atılan M. Zeki Türker, Milliyetçi Hareket Partisi'nden Çumra Belediye Başkanı seçildi ve bir dönem başkanlık görevini yürüttü.

1970'li yıllarda Çumra'da çıkan Çumra Postası ve Çığır gazetelerinde "Dosdoğru" adlı köşede "Beş Başlıklı" mahlasıyla yazılar yazdı. Yine Çumra'da yayımlanan mahallî bir gazetede "Barajspor'dan Çumraspor'a" isimli seri yazılar yazdı.

Araştırma ve arşiv toplama merakı onu ilgin ve havalisinde araştırmaya itti ve "Tarihî ve Sosyolojik Yönüyle Çumra Yörük Köyleri" kitabı ortaya çıktı. Üniversitede çalıştığı yıllarda Türkiyat Araştırmaları Dergisi'nde "Gençlik ve Millî Kültür" başlığı ile makaleleri yayımlandı. Ankara'da yayımlanan "Gök" isimli dergide de makaleleri yayımlandı. TÜRKAV Dergisi'nde de makaleleri yer aldı.

1876-1878 Osmanlı-Rus Harbi'nden sonra Balkanlar'dan Anadolu'ya gelen Şumnu göçmenlerinden "Pehlivan Koca Halil" ve Çanakkale gazisi, Yörük Camili Köyü'nden "Civan Ali" isimli iki hikâye kitabı basılma aşamasındadır.

Yayımlanan ve yayımlanmayan yüze yakın şiir çalışması olan M. Zeki Türker'in Ortadoğu Gazetesi'nde de yazıları yayımlanmıştır. Türkiye Gazetesi'nin Almanya'da yayımlanan nüshalarında Arif Şentürk ile birlikte Türk çocuklarının Almanya'da karşılaştıkları problemler ve çözümleri konulu röportajları çıkan M. Zeki Türker, evli ve üç çocuk babasıdır.

Belediye başkanlığı görevi yanında Çumra Sulama Birliği Başkanlığı, Çatalhöyük Çumra Belediyespor Başkanlığı ve Bisiklet Federasyonu üyeliği görevlerinde bulundu. Konya Yörükler Derneği, Çumra Yörükler Derneği ve TÜRKAV üyeliklerinde bulundu.

2- Başkanlık için aday olduğunuzda Çumra için plan ve projeleriniz nelerdir, 2.Dönemde Belediye Başkanlığı süreniz devam etseydi Çumra halkı için nasıl yatırımlar yapmak istiyordunuz?

1999 yılında belediye başkanı olarak seçildiğimde, Konya'mızın mega projeleri; Yüksek Hızlı Tren (YHT), Kültür Sarayı ve Mavi Tünel'di. Çumra'mızın ise kızıl elması Şeker Fabrikası'ydı. Çumra ilçemizin iki tane markası vardı. Bir tanesi tarım, bir tanesi de Çatalhöyük'tü. Yapacağımız bütün işlerin ana teması tarım ve turizm olmalıydı. Çalışmalarımızı bu iki ana tema üzerinde yürütmeliydik.

Çumra Belediye Başkanı olduğumda, "Çumra Şeker Fabrikası'nın dumanını tütüreceğiz." sözümüz üzerine, daha önce dönemin Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalın Erez tarafından verilmeyen yapım izni konusunda çalışmalar yapılmış; Başbakan Yardımcısı Doktor Devlet Bahçeli ve dönemin Sanayi ve Teknoloji Bakanı Ahmet Kenan Tanrıkulu ile gerekli görüşmeler yapılarak izin alınmıştır.

Çumra Şeker Fabrikası arazisi, mera olma hasebiyle Güvercinlik Belediyesi Belediye Başkanı Mümin Şen ile protokol düzenlenerek 3.500.000 metrekare arazi Çumra Belediye sınırlarına dâhil edilmiştir. Tarım arazisi olan bu arazi, Çumra Belediyesi'nin imar uygulaması sonucunda sanayi arazisine dönüştürülmüştür. Arazi, Konya Şeker Fabrikası Başkanı Recep Konuk tarafından Millî Emlak Genel Müdürlüğü'nden satın alınarak dönemin Tarım ve Köyşleri Bakanı Sami Güçlü, Konya Valisi ve Konya Şeker Başkanı Recep Konuk ile Çumra Belediye Başkanı Zeki Türker tarafından Çumra Şeker Fabrikası'nın temeli atılmıştır.

24 Eylül 2004 tarihinde tamamlanan fabrikanın açılışını dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan ve Recep Konuk ile birlikte yaptık. Böylelikle Çumra'mızın iki markası olan kavun ve Çatalhöyük'ün yanında, üçüncü ve en büyük markası olan Çumra Şeker'in yapımı Recep Konuk ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yine dönemimizde kanalizasyon ve yağmur suyu şebekesi inşaatına 13.04.2000 tarihinde dönemin Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın tarafından temel atılarak başlanmış ve bizim dönemimizde yüzde 60'ı tamamlanmıştır. Nasır Ersöz döneminde tamamlanarak Çumralıların hizmetine açılmıştır.

Recep Konuk döneminde arsası alınan Organize Sanayi'nin müdürlüğü oluşturularak arsa talep ve tahsis işlemleri dönemimizde başlamıştır. Doğalgaz hattı için dönemin Sanayi ve Teknoloji Bakanı Ahmet Kenan Tanrıkulu ile yapılan görüşmeler sonucunda, şehrimiz ve Adnan Kurban'ın destekleriyle proje değişikliği yapılarak hattın Güvercinlik Belediyesi sınırlarına kadar getirilmesi sağlanmıştır.

Recep Konuk döneminde başlatılan toplu konutlar, dönemimizde Çumra Belediyesi öncülüğünde yapılarak hak sahiplerine teslim edilmiş ve yeni toplu konut projelerine hız verilmiştir. Güvercinlik üst geçidinin yapılması için Karayolları Genel Müdürlüğü ile protokol yapılarak imar uygulaması ve kamulaştırılması belediye tarafından gerçekleştirilmiş, böylece Güvercinlik üst geçidi yapılmıştır.

İçme suyu şebekesinde eski asbest borular yeni borular ile değiştirilmiş ve dört adet içme suyu kuyusu açılıp şebekeye bağlanarak Çumra'nın 2050 yılına kadar su ihtiyacı karşılanmıştır.

18.05.2001 tarihinde mezbananın temeli atılarak dört ay gibi kısa bir sürede tamamlanıp hizmete açılmıştır. 21.05.2001 tarihinde temeli atılan sebze hali inşaatı da dört ay gibi kısa bir sürede tamamlanarak hizmete açılmıştır. Vatandaşın arazi alınarak imar çalışması yapılmış ve inşaatı hazır hâle

getirilmiştir. Böylelikle Çumra Belediyesi, mevcut varlıklarından bir metrekare arsa satmadan belediyeye yeni arsalar kazandırmıştır. Daha sonraki belediye başkanları döneminde bu arsalar satılmıştır.

Belediyemizin araç parkına 24 adet araç alınarak araç parkı güçlendirilmiştir. Konya ilçelerinde Çumra'da ilk defa hayvanat bahçesini açan belediye olduk. Bizim dönemimizden sonra hayvanat bahçesi de kapatılmıştır.

Dönemin Tarım Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in desteği alınarak Konya Tarım İl Müdürlüğü tarafından Çumra'mıza 500 elma fidanı dikilmiş; Çumra'mızda meyve yetiştiriciliğini teşvik ve destek amacıyla ilk defa yapılan 500 ağaçlık meyve fidanı bölgesine Hüsnü Yusuf Gökalp ismi verilmiştir.

2002 yılında Çumra şehir merkezinde trafik işaret ve sinyalizasyon çalışmalarını yaptık. Belediye itfaiye araçlarımız için 650 metrekare kapalı alana sahip yeni bir itfaiye garajı hizmete açılmıştır. Dönemin Belediye Başkanı Recep Konuk tarafından açılan Çumra-Kaşınhanı yolunun asfaltlama çalışması yapılarak karayolları ağına bağlanması için Karayolları Genel Müdürlüğü'ne müracaatımızı yaptık. Konya TEK ile görüşülerek elektrik şebekesi yer altına alınmıştır. Konya Telekom ile görüşülerek telefon hatları da yer altına alınmıştır.

Çatalhöyük Anadolu Tarım ve Turizm Bayramı düzenlenerek tarım ve turizmin tanıtımı yapılmıştır. Çumra için Çatalhöyük ve Çumra Şeker önemli markalarımız demıştik. İlk önce Çatalhöyük-Çumra arasındaki yolda asfalt çalışmasını yaptık. Türkiye'nin önemli turizm merkezleri olan Alanya ile Kapadokya arasındaki karayolunun Çatalhöyük'ten geçecek şekilde turizm yolu olarak açılması çalışmalarında bulunduk.

Çumra Belediyesi Çatalhöyük El Sanatları Araştırma Merkezi'ni kurduk. Çatalhöyük'teki duvar resimlerinden, Türkistan'daki Pazırık halılarından ve Anadolu'daki Yörük-Türkmen kilimlerinden esinlenerek Çatalhöyük kilimlerinin motiflerini hazırladık. "Çatalhöyük Kilimi" olarak Çumra merkezde kurduğumuz kilim atölyesinde üretime başladık. Türk Patent Kurumu'na başvurarak Çatalhöyük kilim patentini Çumra Belediyesi olarak aldık.

Dokunan kilimleri yurt içi ve yurt dışında tanıtmak amacıyla turizm bölgelerinde sergiler açtık. İlk sergimizi dönemin Antalya İl Turizm Müdürü Osman Siviloğlu'nun yardımları ile Antalya'da açtık. İkinci sergimizi İzmir Valisi ve Köy Hizmetleri Bölge Müdürü hemşehrimiz Mehmet Kaçmaz ve Kuşadası Belediye Başkanının yardımları ile Kuşadası'nda açtık. Üçüncü sergimizi İstanbul Sultanahmet'te, Yesevi Vakfı'ndan Erdoğan Aslıyüce ile açmayı planladık. Dördüncü sergimizi Kapadokya'da açmayı planladık. İlk yurt dışı sergimizi ise Almanya Frankfurt'ta hemşehrimiz Sait Özcan ile açmayı planladık ancak ikinci sergiden sonra görev süremizin bitmesi sebebiyle sergileri açmaya devam edemedik.

Açmış olduğumuz sergilerde, Yörük köylerinin millî

çerezi olan "kavurga"yı dağıtıyorduk. Ana Tanrıça Kibele motifinin bulunduğu heybe ve çantalar imal edip satıyorduk.

Selçuk Üniversitesi ile birlikte 2000 yılında "Ulustararası Çatalhöyük'ten Günümüze Çumra" kongresi düzenledik. Çatalhöyük evleri ve bozkır turizmi adı altında çalışmalar yaptık. İlçemizde Çatalhöyük ismi altında birçok sportif faaliyet ve yarışma düzenledik. İlçe esnafımızın isimlerinin başına "Çatalhöyük" ismini koymalarını sağladık. Üniversitemizde Çatalhöyük Araştırma Merkezleri'nin açılması girişiminde bulunduk.

Çumra, Çatalhöyük, Karapınar, Meke Gölü ve Ereğli Hitit Anıtları'nı tanıtmak için Karapınar ve Ereğli belediye başkanları ile "Turizm Güç Birliği"ni oluşturarak bölge turizmi adına çalışmalarda bulunduk. Çumra isminin Çatalhöyük ile birlikte anılması için "Çatalhöyük Kenti Çumra" logosunu hazırladık. Bizim dönemimizde yazışmalarda "Çatalhöyük Kenti Çumra" logosunu kullandık. Bizden sonraki dönemlerde ise "Çatalhöyük Kenti" yerine "Çatalhöyük Şehri" logosu kullanılmaya başlandı.

"Çatalhöyük'ten Günümüze Çumra'da Yetişen Bitki Deseni" sergisini açtık. Kültür Bakanlığı'ndan Çumra Çatalhöyük Müzesi iznini çıkarttık ancak açılışını gerçekleştiremedik. Selçuk Üniversitesi iş birliği ile Çatalhöyük'ten günümüze aromatik bitkiler ve ekolojik tarım çalışmaları yaptık. Çatalhöyük'ün tanıtımı için konferanslar düzenledik.

Şehrimize, Çumra Ovası'na hayat verecek olan su için; Çumra Belediye Başkanı ve Sulama Birliği Başkanı olarak dönemin Karkın Kasabası Belediye Başkanı ve Ova Sulama Birliği Başkanı İsmail Uluagaç ile birlikte Mavi Tünel Oluşum Grubu'nu kurduk. Dönemin belediye başkanları, siyasi parti ilçe başkanları, oda ve birlik başkanları olarak tek yumruk olduk.

Amacımız; tarım kenti Konya'dan bol verim almak, çiftçilerimizin yıllardır çektikleri sıkıntıları sona erdirmek, Çumra Ovası'nı daha fazla suyla buluşturmak ve ülke ekonomisine katma değer sağlamak. Bu amaçla dönemin siyasi iktidarının başı olan başbakan ve bakanlar başta olmak üzere hazırladığımız kitapçığı TBMM'de tüm vekillere ulaştırdık. Bu projenin hayata geçirilmesi adına tüm çabamızı sarf ettik.

"Su hayattır." felsefemizdir. Bu düstur ile yola çıkmış bir kardeşiniz olarak belediye başkanlığı ve Sulama Birliği Başkanlığı döneminde çiftçi kardeşlerimin "vahşi sulama" yönteminden vazgeçerek damlama ve yağmurlama sulama sistemine geçmelerini tavsiye ve zorunlu kıldık. İçinde bulunduğumuz çağda ve önümüzdeki yıllarda suyun önemi daha çok artacaktır. Sanayi ve tarım kenti Çumra için su hayattır. Çumra Kapalı Havzası'na dış havzalardan suyun getirilmesi elzemdir. Bu sebeple Mavi Tünel Projesi'nin bir an önce tamamlanması ve Çumra'da ekonomik hayatın canlılığı için bölge milletvekillerinin destekleriyle projenin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte endüstriyel bitkilerin ve çok su isteyen bitkilerin kontrollü ekimi sağlanmalı; az su isteyen bitkilerin Çumra Ovası için teşvik ve tarımsal destekleri artırılarak çiftçilerimizin planlı ekim programlarının Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanması elzemdir.

Şeker Fabrikası, Organize Sanayisi ve tarımı ile ekonomik yönden zirveye çıkan, Türkiye markası hâline gelen Çumra; sosyal ve kültürel alanda da aynı ölçüde marka olma yoluna gitmelidir.

Çumra Sanat, Edebiyat ve Kültür Topluluğu sosyal ve kültürel alanda çok güzel işler yapmaya başlamıştır. Bu gibi toplulukların Çumra'da çoğalması; sanat, edebiyat, kültür ve spor alanlarında Çumra'yı Türkiye genelinde tanıtacak etkinliklerin yapılması büyük önem taşımaktadır.

Çumra gibi bir ilçenin hedefi Türkiye birinci ligine yükselmek olmalıdır. Çumra'nın kendine has bir folklor ve halk oyunları ekibi, yine Çumra'nın bir tiyatro grubu olması gerekmektedir. Yöresel el sanatlarının üretildiği ve tanıtıldığı merkezlerin kurulması da büyük bir ihtiyaçtır.

3- 1 asırlık Çumra halkına ve gençlerine ne mesaj vermek istersiniz?

Günümüz gençlerinin en büyük problemlerinden biri olan kötü alışkanlıklardan korunmaları ve bunlardan uzak tutulmaları için aileler, okullar, sivil toplum kuruluşları, belediyeler ve kaymakamlıklar hep birlikte hareket etmelidir. Çocukların küçük yaşlardan itibaren spora, el sanatlarına ve faydalı hobilere yönlendirilmesi amacıyla el birliğiyle çalışılması gerekmektedir.

Çumra gibi bir yerde gençlerin en az yüzde 60'ının mutlaka lisanslı sporcu olması hedeflenmelidir. Özellikle Okçu Mahallemizin adını aldığı Karamanoğlu Beyliği'nin okçu alanı olması sebebiyle, Okçu Mahallesi'nde mutlaka bir okçuluk eğitim merkezi kurulmalı ve bu merkezin Türkiye'de marka hâline gelmesi sağlanmalıdır.

Yine Çumra Şeker'in başarılı bisiklet takımının yanında diğer amatör spor branşlarına da destek vermesi elzemdir. Güçlü bir kurumsal yapıya sahip olan Ziraat Odası, Esnaf Odaları ve Ticaret Odalarının da bünyelerinde sosyal ve kültürel etkinliklerde bulunacak birimler veya şubeler oluşturması gerekmektedir.

4- Gelecekte Çumra'yı nerede ve nasıl görmek isterdiniz?

Sonuç olarak, Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle kurulan Türkiye'mizin en genç yerleşim yerlerinden biri olan Çumra'nın; ekonomik, sosyal, kültürel, sportif ve turistik alanlarda gelişerek her yönüyle Türkiye'de ve dünyada marka bir şehir hâline gelmesi sağlanmalıdır.

Geçmiş yıllarda Çumra Belediyesi Başkanlığı yapmış ve Çumra Kültür Sanat Topluluğu kurucu üyelerinden Sayın Mehmet Zeki Türker'e en içten dilekelerimizi sunuyoruz. Saygılarımızla...

ARAFAT

HAC MALZEMELERİ

Hac ve Umre Yolculuğunuzda Yanınızdayız

“Kalpten niyet, **Arafat**’la bereket.”

Seccadeden zemzeme,
tesbihten ihram setlerine tüm ihtiyaçlar

Tek Adreste!

Musalla Bağları, Kazım Ayvaz Sk. No:187 Selçuklu KONYA

0332 236 00 70

0532 261 36 71

0546 542 44 94

Göz kuruluğu ve göz hastalıklarında lazer tedavi yöntemleri

Kronik göz kuruluğu tedavisinde de kullanılmaya başlanan IPL tedavisi hakkında bilgi veren Medica Sağlık Grubu Göz Hastalıkları Uzmanı Op. Dr. Yavuz Özpınar, IPL teknik olarak klasik bir lazer olmasa da benzer ışık enerjisi prensibiyle çalıştığı için oftalmolojide lazer tabanlı tedavi yöntemleri arasında değerlendirildiğini belirtiyor

Son yıllarda lazer teknolojisi kronik göz kuruluğu tedavisinde de kullanılmaya başlandı. Bu amaçla kullanılan yöntemlerden biri IPL (Intense Pulsed Light) tedavisi! Medica Sağlık Grubu Göz Hastalıkları Uzmanı Op. Dr. Yavuz Özpınar, IPL teknik olarak klasik bir lazer olmasa da benzer ışık enerjisi prensibiyle çalıştığı için oftalmolojide lazer tabanlı tedavi yöntemleri arasında değerlendirildiğini belirtiyor.

Bu tedavi özellikle Meibomian bez disfonksiyonuna bağlı göz kuruluğunda uygulanmaktadır. İşlem sırasında göz çevresindeki cilde kontrollü ışık atımları uygulanır. Medica Konya Hastanesi Göz Hastalıkları Uzmanı Op. Dr. Yavuz Özpınar, bu ışık enerjisi ile göz kapaklarındaki yağ bezlerinin fonksiyonunun düzenlenebileceğini, iltihabi süreçlerin azaltılabileceğini ve gözyaşı film tabakasının daha stabil hale getirilebileceğini belirtti. Ayrıca tedavinin genellikle birkaç seans şeklinde uygulandığının ve her seansın da kısa sürede tamamlanabilir olmasının altını çizdi.

LAZER İLE GÖZLÜK NUMARASININ TEDAVİSİ

Miyop, hipermetrop ve astigmat gibi kırma kusurlarının düzeltilmesi amacıyla yapılan lazer işlemleri halk arasında "göz çizdirme" olarak bilinmektedir. Bu işlemlerde hedeflenen yapı kornea yani gözün ön saydam tabakasıdır. Kornea şeklinin değiştirilmesiyle ışığın retina üzerine doğru şekilde odaklanmasını sağlandığını belirten Op. Dr. Yavuz Özpınar, şu açıklamalarda bulundu: "Tedavide Bu amaçla kullanılan başlıca lazer yöntemleri mevcuttur. Seçenekler arasında yer alan LASİK (Laser Assisted in Situ Keratomileusis) en yaygın uygulanan yöntemlerden biridir. İşlem sırasında korneanın yüzeyinde ince bir kapak (flap) oluşturulur. Bu kapak kaldırıldıktan sonra excimer lazer kullanılarak korneanın alt tabakasına mikron düzeyinde şekil verilir. Ardından kapak tekrar yerine yerleştirilir. Görme genellikle hızlı şekilde düzelir ve iyileşme süresi kısadır. Bir diğer tedavi seçeneği iLASİK (Intralase LASİK), LASİK yönteminin daha gelişmiş bir versiyonudur. Bu teknikte kornea kapağı mekanik bıçak yerine femtosaniye lazer ile oluşturulur. Bu durum kapağın daha hassas ve kontrollü

OP. DR. YAVUZ ÖZPINAR

şekilde hazırlanmasını sağlar. Daha yüksek teknoloji bir yöntem olduğu için bazı hastalarda daha güvenli ve öngörülebilir sonuçlar sağlayabilir" dedi.

Hastanın muayenesi sonrasında tercih edilen diğer lazer işlemlerin arasında PRK (Photorefractive Keratectomy) yönteminde de bahseden Op. Dr. Yavuz Özpınar, şöyle devam etti: "Bu yöntemde korneanın yüzey epitel tabakası kaldırılır ve excimer lazer doğrudan kornea yüzeyine uygulanır. Kapak oluşturulmaz. Bu nedenle kornea yapısı ince olan hastalarda tercih edilebilir. İyileşme süresi LASİK'e göre biraz daha uzun olabilir. TransPRK (Transepitelyal PRK), PRK yönteminin daha modern bir versiyonudur. Bu teknikte korneanın yüzey epitel tabakası mekanik olarak kaldırılmaz. Lazer hem epitel tabakayı hem de alttaki kornea dokusunu tek aşamada şekillendirir. Bu sayede işlem daha kısa sürede tamamlanabilir ve cerrahi temas azalır. SMILE (Small Incision Lenticule Extraction) daha yeni geliştirilen bir yöntemdir. Bu teknikte femtosaniye lazer kullanılarak kornea içinde ince bir doku parçası oluşturulur ve çok küçük bir kesiden çıkarılır. Böylece korneanın şekli değiştirilir. Kapak oluşturulmadığı için korneanın biyomekanik yapısı daha iyi korunabilir. Ayrıca bu

lazer işlemleri genellikle damla ile yapılan anestezi altında uygulanır ve ağrısızdır. İşlem sonrası hastalar kısa sürede günlük hayatlarına dönebilirler; ancak her hasta bu tedaviler için uygun olmayabilir. Kornea kalınlığı, göz numarası ve genel göz sağlığı mutlaka ayrıntılı bir muayene ile değerlendirilmelidir" dedi.

LAZER TEDAVİSİNDE BEKLENEN TEKNOLOJİK GELİŞMELER

Göz hastalıklarında lazer teknolojisi sürekli gelişmektedir ve gelecekte daha hassas, daha güvenli ve kişiye özel tedavilerin yaygınlaşması beklendiğini vurgulayan Op. Dr. Yavuz Özpınar, şu bilgileri verdi: "Bu alandaki önemli hedeflerden biri daha yüksek hassasiyete sahip lazer sistemleri geliştirmektir. Yeni nesil cihazlar sayesinde kornea veya retina üzerinde mikron düzeyinde daha kontrollü işlemler yapılması mümkün hale gelmektedir. Bir diğer önemli gelişme alanı yapay zekâ destekli lazer planlama sistemleridir. Bu sistemler hastanın kornea haritası, göz yapısı ve görme ihtiyaçlarını analiz ederek kişiye özel tedavi planlarının oluşturulmasına yardımcı olabilir. Böylece tedavi sonuçlarının daha öngörülebilir hale gelmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca retina hastalıklarında daha hedefe yönelik mikro lazer uygulamaları üzerinde çalışmalar da devam etmektedir. Bu yöntemlerin amacı retina dokusuna minimum zarar vererek hastalıklı alanları tedavi edebilmek ve görme fonksiyonunu daha iyi koruyabilmektir.

Gelecekte lazer teknolojisinin yalnızca kırma kusurlarının düzeltilmesinde değil, aynı zamanda presbiyopi (yaşa bağlı yakın görme sorunu) gibi durumların tedavisinde de daha etkin yöntemler sunması beklenmektedir. Bunun yanında lazerin ilaç taşıyıcı sistemlerle veya biyoteknolojik tedavilerle birlikte kullanıldığı yeni yaklaşımlar üzerinde de araştırmalar yapılmaktadır. Sonuç olarak lazer teknolojisi göz hastalıklarının tedavisinde önemli bir yere sahiptir ve gelişen teknoloji ile kullanım alanı giderek genişlemektedir. Daha hassas cihazlar, kişiye özel tedavi planları ve yeni cerrahi teknikler sayesinde gelecekte lazer tedavilerinin göz sağlığının korunmasında çok daha önemli bir rol oynaması beklenmektedir." dedi.

Kronik hastalıkların ilacı, fiziksel aktivite!

Hareketsiz yaşam, dünya genelinde birçok rahatsızlığı da tetikleyen unsurlardan biri!

Medicana Sağlık Grubu Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Uzmanı Uzm. Dr. Hacı Ali Tekkurt,

düzenli fiziksel aktivitenin kronik hastalıkların hem önlenmesinde hem de mevcut

hastalıkların yönetiminde en güçlü ilaçsız müdahale yöntemlerinden biri olduğunu belirtti

Fiziksel aktivite, iskelet kaslarının kasılması sonucu enerji harcanmasına neden olan her türlü vücut hareketidir. Modern yaşamın ve teknolojik gelişmelerin getirdiği hareketsizlik (sedanter yaşam), dünya genelinde birçok kronik hastalığın temel tetikleyicilerinden biri haline gelmiştir. Medicana Sağlık Grubu Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Uzmanı Uzm. Dr. Hacı Ali Tekkurt, düzenli fiziksel aktivitenin kronik hastalıkların hem önlenmesinde hem de mevcut hastalıkların yönetiminde en güçlü ilaçsız müdahale yöntemlerinden biri olduğunu belirtti.

Kronik hastalıklar terimi çoğu zaman kardiyovasküler hastalıklar, kanser, kronik solunum hastalıkları ve diyabet için kullanılmaktadır. Bu dört hastalık grubu erken ölümlerin büyük kısmından sorumludur. Medicana Konya Hastanesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Uzmanı Uzm. Dr. Hacı Ali Tekkurt, Kronik hastalıkların ortak risk faktörlerinden birisi olan fiziksel hareketsizlik, dünya genelinde ölüme neden olan risk faktörlerinin sıralamasında dördüncü sırada yer aldığını belirtti.

HAREKETSİZ YAŞAM VE FİZİKSEL AKTİVİTE YETERSİZLİĞİ ÖNEMLİ BİR HALK SAĞLIĞI SORUNU

Sağlık Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan bir araştırmaya göre Türkiye genelinde kadınların yüzde 87'si, erkeklerin yüzde 77'sinin yeterli ölçüde fiziksel aktivite yapmadığı belirlenmiştir. Hareketsiz yaşamın ve fiziksel aktivite yetersizliğinin ülkemiz için önemli bir halk sağlığı sorunu olduğunu belirten Uzm. Dr. Hacı Ali Tekkurt, şu açıklamalarda bulundu; "Düzenli yapılan fiziksel aktivitenin kronik hastalıklara karşı sağladığı temel faydalar ve etkileri vardır. Kalp ve damar sağlığı için düzenli fiziksel aktivite; kalp hastalığı, inme ve yüksek tansiyon riskini önemli ölçüde düşürür. Bazı çalışmalar kardiyovasküler hastalık riskinde yüzde 49'a varan bir azalma olduğunu göstermektedir. Kolesterol kontrolü yapmak, kötü kolesterolü (LDL) düşürürken, iyi kolesterolü (HDL) arttırarak damar sertliğini (ateroskleroz) önler. Orta şiddette fiziksel aktiviteler, ilerleyen yaşlarda ortaya çıkan hipertansiyona karşı koruyucudur. Kan şekeri kontrolü, egzersiz, hücrelerin insülin duyarlılığını artırarak kan

UZM. DR. HACI ALİ TEKKURT

şekerini düzenler ve Tip 2 diyabet riskini azaltabilir" dedi.

Hareketsiz yaşamın getirdiği sağlık sorunları her geçen yıl artarak devam etmektedir. Aktiviteyi yaşam biçimi haline getirmek çok önemli diyen Uzm. Dr. Hacı Ali Tekkurt, metabolizma hızını artırarak aşırı kilo alımını önlemek ve obeziteyle ilişkili kronik hastalıkların temelini kurutmaya destek olur. Düzenli fiziksel aktivitenin; başta meme, kolon, mesane ve akciğer olmak üzere en az sekiz farklı kanser türünün görülme sıklığını azalttığı da gösterilmiştir. Dünya üzerindeki kanser olgularının yüzde 25'inin sedanter yaşam tarzı ve aşırı kilodan kaynaklandığı bilinmektedir. Hareketlilik, kemik yoğunluğunu artırarak özellikle menopoz sonrası kadınlarda kemik erimesini önler. Kas kuvvetini koruyarak yaşlılarda düşme ve buna bağlı kırık riskini azaltır. Depresyon ve anksiyete semptomlarını hafifletir, stresi azaltır ve genel ruh halini iyileştirir. Beyne giden kan akışını artırarak bilişsel fonksiyonları korur ve erken bunama riskini düşürür. Ayrıca akciğer hastalıklarında fiziksel aktivite ve egzersiz uygulamaları hastalığın ilerlemesi ve alevlenmelerin önlenmesi, hastaneye yatış sıklığının azaltılması ve kardiyopulmoner kapasitenin artırılmasında önemli yaklaşımlardır" dedi.

DÜZENLİ FİZİKSEL AKTİVİTENİN KORUYUCU ETKİLERİNDEN FAYDALANMAK İÇİN RUTİN OLUŞTURUN

Fiziksel aktivite, kronik hastalıkların yönetiminde yalnızca destekleyici bir unsur değil, tedavi protokollerinin vazgeçilmez bir bileşenidir. Düzenli egzersiz; kardiyovasküler kapasiteyi artırarak, metabolik dengeyi sağlayarak ve inflamatuvar süreçleri kontrol altına alarak hastalığın seyrini olumlu yönde değiştirmekte, komplikasyon riskini minimize etmektedir açıklamasını yapan Uzm. Dr. Hacı Ali Tekkurt, şu bilgileri verdi: "Haftada en az 150-300 dakika tempolu yürüyüş, orta yoğunlukta aerobik aktivite veya haftada 75-150 dakika koşu, yine haftada en az 2 gün tüm ana kas gruplarını içeren kuvvet antrenmanları yapmak önemlidir. Hastaların fiziksel bağımsızlığını koruyarak yaşam kalitesini artırması ve psikolojik iyilik halini desteklemesi, aktivitenin bütüncül sağlık üzerindeki kritik rolünü kanıtlamaktadır. Bu nedenle, kronik hastalıklarla mücadele bireye özgü, sürdürülebilir ve multidisipliner bir yaklaşımla planlanan fiziksel aktivite programlarının yaygınlaştırılması hem toplum sağlığının iyileştirilmesi hem de sağlık sistemleri üzerindeki yükün azaltılması açısından stratejik bir öneme sahiptir" dedi.

Nasir ERSÖZ

Çumra Belediyesi Eski Başkanı

ÇUMRA'NIN 100. YILINA ÖZEL NASIR ERSÖZ BAŞKANLA DÖNEMİNİ KONUŞTUK

Merhaba Sayın Başkanım. Benim adım Merve Cura Kastamonu Üniversitesi Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans öğrencisiyim. Bugün Çumra Kültür Sanat Topluluğu'nun "Çumra'nın 100. Yılına" özel çıkaracağımız dergi için ilçemizde 2004-2009 yılları arasında belediye başkanlığı yapmış olan sizinle bir sohbet gerçekleştirmek istiyoruz.

Bizler Çumra Kültür Sanat Topluluğu olarak bugüne kadar birçok kültür ve sanat çalışması yaptık. Dergiler çıkardık, etkinlikler düzenledik, gençlerin kültürle, sanatla ve güzel uğraşlarla buluşması için çalışmalar yaptık. Amacımız gençlerin kendilerini geliştirmesi, güzel alışkanlıklar kazanması ve Çumra'nın kültürünü gelecek nesillere taşımaktır.

Sayın Nasir Ersöz başkanlık döneminde başarılı bir hizmet süreci geçiren sizin 100. Kuruluş Yılı'nı Kutlayan Çumra için söyleyecekleriniz vardır diye düşündük ve bu röportajı yapmaya karar verdik.

Merve Cura: Öncelikle günümüz gençleri ve sizi tanımayanlar için kendinizden kısaca bahsedebilir misiniz?

Nasir Ersöz: Ben Nasir Ersöz. 1962 yılında Konya'nın Çumra ilçesine bağlı Türkmen Camili kasabasında doğdum. İlkokul eğitimimi doğduğum köyde, ortaokul ve lise eğitimimi ise Çumra İmam Hatip Lisesi'nde tamamladım. Yükseköğrenimimi Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nde lisans, Sosyal Hizmetler alanında ise ön lisans eğitimi olarak sürdürdüm.

Meslek hayatıma Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde başladım ve yaklaşık 15 yıl boyunca çeşitli görevlerde bulunarak kamu hizmeti deneyimi kazandım. Bu süreçte toplumla iç içe çalışmanın, insan odaklı hizmet üretmenin ve kamu sorumluluğunun önemini yakından tecrübe ettim.

2004 yılında yapılan yerel seçimlerde Adalet ve Kalkınma Partisi'nden Çumra Belediye Başkanı seçildim ve 2009 yılına kadar bu görevi yürüttüm. Başkanlığım döneminde ilçemizin altyapı, kanalizasyon ve temel belediye hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik önemli projelerin hayata geçirilmesinde aktif rol aldım.

Belediye başkanlığım süresince vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını ön planda tutarak hizmet etmeye gayret

ettim. Çumra'nın bir evladı olarak ilçeme hizmet etmek benim için her zaman büyük bir onur olmuştur. 2009 yerel seçimlerde tekrar aday oldum fakat seçimi yaklaşık 30 oy kadar farkla kaybettik ardından Konya Büyükşehir belediyesinde göreve başladım,2016 yılında Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi sekreterliğinden emekli oldum, şu an aktif ticaretle ilgileniyorum.

Merve Cura: Başkanlık için aday olduğunuzda Çumra için plan ve projeleriniz nelerdi?

Nasır Ersöz: Göreve talip olduğumuz dönemde Çumra'nın en önemli ihtiyacının altyapı olduğunu görüyorduk. Hedefimiz; kanalizasyon, içme suyu, yol, kaldırım ve doğalgaz gibi temel hizmetleri tamamlayarak modern bir Çumra oluşturmaktı. Bunun yanında sosyal alanları artırmak, spor tesisleri yapmak, şehir estetiğini geliştirmek ve ilçemizi geleceğe hazırlayacak projeleri hayata geçirmek istiyorduk.

Merve Cura: Başkanlık sürenizde ilçemizde hangi projeleri gerçekleştirdiniz?

Nasır Ersöz: Görev süremiz boyunca birçok önemli çalışmayı hayata geçirdik. Yıllardır tamamlanmayan kanalizasyon çalışmalarını sonuçlandırdık. İçme suyu şebekelerini yeniledik. Doğalgazın Çumra'ya gelmesini sağladık. Yağmur suyu drenaj sistemleri oluşturduk. Çumramıza ilk kez Kilitli taş ve kaldırım çalışmalarını yaptık ve ilçe genelini çamurdan kurtardık, Elektrik hatlarının önemli bir kısmının yer altına alınmasına katkı sağladık.

İller Bankası Bölge Müdürlüğü ile iş birliği içerisinde yüzde 50 hibe desteğiyle Kanalizasyon Arıtma Tesisi Projesi'ni tamamladık. Daha sonraki süreçte KOSKİ tarafından proje geliştirilerek tamamlandı.

Kapalı Sebze Pazarı'nı hizmete açtık. Spor tesisleri, halı sahalar ve sosyal alanlar oluşturduk. Andezit Taş Fabrikası'nı kurarak belediyemize üretim ve gelir sağlayan bir tesis kazandırdık. Mezarlık alanını genişlettik ve ilçemizin gelecekteki ihtiyaçlarını düşünerek planlamalar yaptık.

Diğer hizmetlerimiz gibi ilk kez Çumramızda yaşayan engelli vatandaşlarımızın yanında olduğumuzu göstererek vatandaşlarımıza elektrikli sandalye hediye ettik,

Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak adına okullarında derece yapan öğrencilerimize bilgisayar hediye ettik.

Bu hizmetlerin gerçekleşmesinde Ankara'daki bakanlıklarımız, genel müdürlüklerimiz ve bürokratlara

rimizla sürekli görüşmeler yaptık. Çumra'nın sorunlarını çözüme ulaştırmadan ilçemize dönmediğimiz zamanlar oldu. Genelden yerele hizmet anlayışıyla Çumra'mıza çok önemli yatırımlar kazandırdık.

Merve Cura: 2. Dönemde Belediye Başkanlığı süreniz devam etseydi Çumra halkı için nasıl yatırımlar yapmak istiyordunuz?

Nasır Ersöz: İkinci dönemde sanayi yatırımlarını artırmayı, yeni konut alanları oluşturmayı, sosyal ve kültürel tesisleri çoğaltmayı hedefliyorduk. İlçemizin ekonomik gelişimini destekleyecek projeler üzerinde çalışıyorduk. Gençlerimiz için eğitim, spor ve kültür alanlarında yeni yatırımlar yapmayı planlıyorduk. Ayrıca şehir merkezinin daha modern bir görünüme kavuşması için çeşitli kentsel düzenleme projelerimiz vardı.

Merve Cura: 1 asırlık Çumra'nın halkına ve gençlerine ne mesaj vermek istersiniz?

Nasır Ersöz: Çumra'nın en büyük gücü birlik ve beraberliktir. Gençlerimiz eğitimlerine önem versinler, kendilerini geliştirsinler ve memleketlerine sahip çıksınlar. Büyüklerimizin tecrübeleri ile gençlerimizin enerjisi birleştiğinde Çumra'nın başaramayacağı hiçbir şey yoktur. Bu güzel ilçenin kıymetini bilmeli ve hep birlikte geleceğe taşınmalıdır.

Merve Cura: 100. yılını dolduran ilçemizi gelecekte nerede ve nasıl görmek istersiniz?

Nasır Ersöz: Çumra'yı tarımda, sanayide, eğitimde ve kültürde bölgesinin örnek ilçelerinden biri olarak görmek istiyorum. Güçlü altyapısı, gelişmiş sosyal yaşamı, üretken insanları ve modern şehir görünümüyle adından söz ettiren bir Çumra hayal ediyorum. Gençlerin ilçeden ayrılmak zorunda kalmadığı, yatırımcıların tercih ettiği bir Çumra gelecekte hepimizin ortak hedefi olmalıdır.

Merve Cura: Son olarak sizden 100. yıl mesajınızı almak istiyoruz.

Nasır Ersöz: Kuruluşunun 100. yılını kutlayan Çumra'mızın bu anlamlı yıl dönümünü gönülden tebrik ediyorum. Geçmişten bugüne ilçemize hizmet eden tüm belediye başkanlarımıza, yöneticilerimize, çiftçilerimize, esnafımıza ve vatandaşlarımıza teşekkür ediyorum. Çumra'nın bugünlere gelmesinde emeği olan herkesten Allah razı olsun. Birlik ve beraberlik içerisinde nice yüzyıllara ulaşmasını diliyor, tüm hemşehrilerimi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Merve Cura: Sayın başkanım benimle röportaj yaptığınız için ve kıymetli bilgiler paylaştığınız için teşekkür ederim.

Yusuf ERDEM

Çumra Belediyesi Eski Başkanı

YUSUF ERDEM: ÇUMRA 100. YILINA GİRERKEN...

1970'li yılların ikinci yarısıydı; bizlerin 10-15 yaş aralığında olduğumuz dönem. Çumra bu kadar kalabalık değil, apartmanlar yok, birçok ev kerpiçten, geleneksel evler. Mahallelerin birçoğunda yollar henüz toprak, sath kaplama dediğimiz micir asfaltı halen lüks sayılıyor; pek o kadar araç trafiği olmasa da günde 1-2 kez geçen bir araç her tarafı toz ediyor, bahçelere asılan çamaşırlar toza bulanıyor, toz bahçede oturanların üzerine adeta yağıyor. Yazın böyle de kışın rahat mı? Kışın da her yer çamur; Bazı yerlerde sel baskını sonrası açılmış drenaj-tahliye kanalları bile halen kapatılmamış; sinek, kurbağa her yerde. Mahallelerimizde yer yer 1000-2000 m2 büyüklüğünde boşluklar, biz yaştaki çocukların adeta cenneti gibi; bazen kavga etsek de çoğu kez bu alanlar bizim futbol, voleybol, çelik-çomak, bilye, zehir gibi oyunlar oynadığımız cennetimiz. Yolda sokakta karşılaştığımız büyüklerimizden çok korkardık; bir yanlışımızı görürler de babalarımıza söylerler diye. Elimizde bir sigara görseler, birbirimizle kavga ederken görseler kulaklarımızı çekerler, bizi uyarırlardı; yolda selam vermeden geçerse "aleyküm selam" diyerek selam vermemiz gerektiğini usulünce hatırlatırlar, biz de başımızı eğerek ve utanarak "selamünaleyküm" derdik. Bizler Bağlık Mahallesi çocukları idik ve mahallede bazen kavga, bazen oyunla, ama heyecanla ve aksiyonla zaman geçirirdik. Bizim için sınırlar, oyun pazarı ile çizilmişti ve ondan sonrası zengin çocuklarının yaşadığı bizim "Göçmen Mahallesi" dediğimiz Bardakçı Mahallesi ile bizim "Çarşı" dediğimiz İzzetbey Mahallesi vardı. En büyük aksiyon, Göçmen Mahallesi tarafından gelip de demiryolunun kenarından geçerek Fethiye köyü tarafına balık tutmaya giden yaşıtımız gençlerle olurdu. Sabah, Göçmen Mahallesinden gelip elinde oltalarla balık tutmaya gidenleri yolda görür, gülümseyerek ve hiç takılmadan gitmelerini seyrederdik. O gün akşamı iple çeker, dönüşte önlerine geçerek kavga ederek balıklarına el koyardık. Şimdi düşünüyorum da "niye yapıyorduk?", çocukluk işte, balık da yemezdik.

Yine o yıllarda Bağlık Mahallesi 2. Sokakta bir Sarıhacılı Koca vardı (Allah rahmet eylesin); hiçbir vakit namazını geçirmez, iki büküm bir şekilde yoldan giderken elindeki ağaç çubuklarını yolun kenarına dikerek camiye giderdi; 10 adım sayar, bir çubuk dikerdi. Çocukluk bu ya, onun camiye girmesinin ardından hemen o çubukları sökerdik. Çıkışta evine dönerken o çubukların söküldüğünü görür, bize hiç kızmaz, ailelerimize şikâyet etmez, ertesi gün aynı şekilde dikmeye devam ederdi. Bir de "İsimci Dede-

miz" vardı. Rahmetli Seydali Dayımız ile Tenzile Abamızın aile büyükleri; hangisinin babası olduğunu halen bilmem, güler yüzlü, tatlı dilli, ak sakallı bir dedemizdi. 5-6 yaşından beri yanına gider, O'ndan hikayeler dinlerdik. En sevdiğimiz yanı da biz çocukların hepsine bir "isim-takap" takmasıydı. Sorardık: "Dede bunun adı ne?", cevap: "Cüncük olsun". Hep beraber gülerdik. Ertesi gün bir başkası "Cüncük" olur, eski cüncük ise "Bincik" olurdu. Çok yaramazdık o yıllarda. Demiryolunun kenarında belki 2000, belki de 3000 m2'lik büyük bir boşluk vardı; bizim çoğunlukla oyun oynadığımız. Boşluğun arka tarafında da rahmetli Tefvik dayının meyve bahçesi ve daha gerisinde de kapısı 2. Sokağa açılan evi vardı. Meyve bahçesinin boşluk tarafındaki kerpiç duvarı bizler tarafından bir yıkıntı haline dönüştürülmüş vaziyette idi. Tefvik dayının bahçesi muazzamdı; kayısı, elma, kiraz, erik, armut, çeşit çeşit üzüm... aklınıza ne gelirse diyelim. Çok da iyi bakardı ağaçlarına Tefvik Dayı. Bizler de mahallenin çocukları olarak, çağla zamanından başlayarak Tefvik Dayı'nın bahçesine dalardık. Öyle ki, her ağacın dalında 1-2 çocuk olurdu. Tefvik Dayı bizleri görür görmez eline bir sopa kaptığı gibi peşimize düşerdi. Daha bir tanemizi yakalayıp dövebilmiş değildi ama biz kaçardık. Zaman zaman duvarın üzerine malzeme getirir örer, ama biz yıkar ve bahçeye yine dalardık. Bir gün yine biz boşlukta oynarken Tefvik Dayı duvarın yanına kadar gelmiş bize sesleniyordu:

-Hey çocuklar. Gelin bahçeden meyve yiye.

-Olmaz, dövceksin değil mi?

-Vallahi dövmeyeceğim. İsterseniz ben geri çekileyim, siz öyle gelin.

Tefvik Dayı evine doğru geri geri çekildi, bizler de yaklaşıp bahçe duvarına kadar vardık. Tefvik Dayı evin girişindeki kısma gelince hep beraber bahçeye girdik. Bir de ne görelim? Tefvik dayı bütün ağaçların altına elma sandıklarından basamaklar yapmış. Bize seslendi:

-Haydi istediğiniz meyveden, istediğiniz kadar yiye. İsterseniz evlerinize de kardeşlerinize de götürün.

Hayret, bu işte bir iş vardı. Acaba bizi tuzağa mı düşürecek?

-Sen eve gir öyle.

Dedik. Eve girdi, biz de sandıkların üstüne çıktık. Hem yiyoruz hem de boynumuzdan göyüğümüzün içine dolduruyoruz. Bir taraftan da gözümüz kapıda ne olur ne olmaz, elinde sopayla bizi bastırmasın diye. Neden sonra Tefvik Dayıyı unutmuşuz, Tefvik Dayı da gelmiş, bahçenin ortasında bir elma sandığına oturmuş bizi seyrediyor,

gülümsüyor, kızmamış. Sandıklardan indik, Tevfik Dayının yanına gittik.

-Dövmeyecek misin bizi.

-Yooo.

-Her zaman gelsek?

-Yine dövmem çocuklar. Ben sizden meyveleri kıskanmıyorum çocuklar. Ben sizin ağaçların dallarını kırmanıza kızıyorum. Sizi o yüzden kovalıyorum. Bu elma sandıklarının duvarın dibine dizeceğim. Siz ne zaman meyve yemek isterseniz bunları ağacın altına koyun, istediğiniz kadar yiyin. Yeter ki ağaçlara zarar vermeyin.

Bütün zevkimizi alıp gitmişti Tevfik Dayı. Bir daha bahçesine girmedik. Ama, Sarıhacılı Koca'nın yere ektiği çubukları da artık sökmüyor. Ağacın kıymetini de öğrendik. Dini bilgilerimizi de Akminareli Cami'de Hocamız rahmetli Veyis Hoca ile rahmetli Müezzın Ahmet'ten almıştık. İkinin de mekanları cennet olsun bizlere sureleri öğrettikleri gibi, Kur'an okumayı da onlar öğretti. Bazen Kur'an Kurslarından kaçsak da ailelerimizden aldığımız doğruluk ve dürüstlük üzerine aldığımız terbiye ve ahlaki onlarla perçinledik.

Zaman zaman Çarşamba Çayı'nın oraya kaçır, sığ yerlerde yüzmeye çalışırdık. Bir türlü öğrenemedik ne hikmetse çayda yüzmeyi. O yıllarda her yıl Çarşamba Çayında en az 3-4 çocuk bu kanallarda boğulurdu. Bir kısmı yüzmeye esnasında suya kapılıp gider, bir kısmı da kanala düşerek hayatını kaybederdi. 1980'li yıllarda, bizlerin 16 yaşlarında olduğumuz bir dönemde böyle bir olay gözlerimin önünde yaşandı. Galiba 1982 yılıydı; Şarıldak dediğimiz yerin tahliye kanalında 6-7 yaşlarında 2 çocuk kanala atılmış yüzmeye çalışırken suyun akıntısına kapıldılar. Çocuklardan biri güç bela beton kanala tutunabilmiş ve kurtulmuşken diğeri suya bir girip bir çıkıyor ve sürükleniyordu. Bizler yüzmeye bilmiyorduk; bilenler de suyun akıntısından cesaret edemiyordu. Orada, Taşkentliler denilen evden bir ip temin edildi, birileri ipi beline bağlayıp suya girebilirdi de çocuk kaybolmuştu. Bir saat kadar süren arama ve yoklamalardan sonra çocuğun cenazesi kapağa sıkışmış bir vaziyette bulundu. Meğer çocuk Konya'dan misafir olarak Çumra'daki akrabasının yanına gelmiş ve akrabasının çocuğuyla suya dalmış ve bu hazin sonla hayatını kaybetmişti. O arada bir de laf yayıldı; çocuğun ikizi de varmış ve aynı anda Konya'da trafik kazası geçirmiş ve o da hayatını kaybetmişti. İkiz kardeş olayı ne kadar doğrudur bilmem ancak gözlerimin önünde gerçekleşen bu olay beni çok etkilemiş, boğazıma bir şeyler düğümlemişti. O gün şunu söylediğimi hatırlıyorum: "Allah'ım, bir gün benim elimde bir imkân geçerse bir daha senin kulun bu günahsız çocukların bu çayda boğulmasına izin vermeyeceğim." Tabii ki o zamanlarda ne aklımızda Belediye Başkanlığı var ne de başka bir şey.

İşte böyle bir ortamda geçirdi Çumra'nın 20. Belediye Başkanı (Darbeler sonrası atanan 2 Belediye başkanı olan Kemal Kalender ve Atilla Koşer de dahil edilince) Yusuf Erdem çocukluk yıllarını. Şehit Koçak İlkokulu'ndan başlayan ve Çumra Cumhuriyet Lisesi ile devam eden ilk-orta öğretim hayatından sonra girdiği Üniversite Sınavlarında dereceye girerek, tercih ettiği Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesine de dereceyle girmiş ve okul sonrası girdiği yarışma sınavı ile Türkiye Kalkınma Bankası Ekonomi Uzmanlığı görevine başlamıştır. Başbakanlık'a bağlı bir kurum olan ve ihtisas alanı ülkenin kalkınması için projeler üretmek, fizibilite yapmak, fabrikalar kurmak, kurdurmak, uygun yatırım alanlarını tespit etmek ve yönetmek, gerektiğinde finansal destek sağlamak olan bu kurumda 20 yıl çalışıp, çoğu biriminde de yıllarca idarecilik yapıp yetişen Çumra'nın bu yoksul çocuğu bu kurumdan edindiği bilgilerle yer yer ülkenin Bakan ve hatta başbakanlarına danışmanlık görevlerinde de bulunmuştur.

Belediye Başkanlığı görevim öncesine ait Çumra'mı ve kişiliğimin oluşmasında çok önemli bir yeri olan ilçemin ve insanların güzelliğine ait kısa anekdotlarımı yukarıda izah etmeye çalıştım. Ekmeğini yiyip, suyunu, içtiğim, tozuyla da çamuruyla da olsa sevgisiyle, kültürüyle beslendiğim ilçemi hayatım boyunca hiç unutmadım. Yardım ve desteğim olabilecek olan her konuda gerek eski Çumra Belediye Başkanları ve gerekse Çumra insanı yardım ve destek istediklerinde emeğimi de çevremi de hiç sakınmadım, çözüm noktasında kimsenin siyasetine de kökenine de bakmaksızın elimden gelen her türlü destek ve katkıyı sağlamaya özen gösterdim. Bunları burada anmak ya da sıralamayı kendim açısından eskilerin tabiri ile "ar" ederim.

1984 yılına kadar zorunlu olmadıkça Konya'nın dışına bile çıkmamışken 2008 yılına geldiğimizde onlarca ülke görmüş, yüzlerce şehir gezmiş; yüzlerce fabrika ve tesis incelemiş, ülkenin kalkınması için sayısız proje ve fizibilitelere imza atmış Çumra'nın çocuğu bir Yusuf Erdem haline gelmişim. Bu arada gayri ihtiyari tuttuğum bir not defterine de gezdiğim yerlerdeki güzel uygulamaları, hoşuma giden, ilginç çalışmaları not etmişim. Dünyada o kadar güzel çalışmalar ve uygulamalar var ki, belki bunları bir insanın hafızasında toplaması, ya da üretmesi imkânsız denilebilecek şeylerdi. Belki birçoğu da farklı toplumlarda garip karşılanabilecek, "ne gereği var?" denilebilecek nitelikte idi. Ancak gerçekten de görülmeye değer nitelikte çalışmalar idi benim için. Zaman zaman bunların birçoğunu Çumra'mıza kazandırma fikri de aklımdan geçmiyor değildi. İşte 2008 yılında Çumra'ya Belediye Başkan adaylığı teklifi aldığımda gözümün önüne bu güzel uygulamalarla Çumra'nın gelebileceği nokta gözümün önüne geldi.

Çumra, gerek altyapısıyla, yolları, caddeleri, binaları, sanayi ve estetiği ile gerekse kültürel yapısıyla çok daha göze batan bir cazibe merkezi haline getirilmeli idi. Yeni doğmuş çocuğundan en yaşlı insanına kadar, kadından erkeğine bu ilçenin insanları çok daha iyi bir ortamda yaşamayı hak ediyorlardı. İlçede de bu potansiyel fazlasıyla vardı.

Gözümün önünde; bir çok tabuyu yıkmış, insanların yolda sokakta ailesiyle güven içinde gezebildikleri, gençlerinin her biri bir işin ucundan tutmuş belli bir harmoni ile çalışır olduğu, kahvehanelerinin hemen hemen bomboş olduğu, insanların piknik alanlarında ailesiyle hoş zaman geçirdiği, yaşlılarının sohbet ederek yürüyüşler yaptığı, birbiriyle ve kendisiyle barışık bir toplum halini aldığı bir ortam yaratmak, başka il ve ilçelerin insanları nezdinde de gerek kentsel güzelliği ve imkanları ile gerekse de zenginliği ile gıpta edilecek bir Çumra vardı. O Çumra "Anadolu'nun İsviçre'si" gibi olmalıydı.

-İlçe, 30 yıldır kurtulamadığı şu çamurlu ve tozlu yollardan kurtulmalı, insanların toz yutarak hasta olduğu dönem geride bırakılmalı idi.

-Kanserojen asbestli çimentodan borulardan gelen sağlıksız su sistemine son verilmeli, ilçe kaliteli suya kavuşturulmalı idi.

-Tamamına yakını kömürle ve soba ile ısınan kente doğalgaz behemehâl getirilmeli, insanlarımız duman solumaktan, odun-kömürle ve külle uğraşmaktan kurtarılmalı, bütün tehlikesine rağmen LPG-tüp ile sanki birer kurulu bomba halindeki mutfaklarımız güvenli-ucuz enerjiye kavuşturulmalı, Doğalgaz getirilmeli ve hayata geçirilmeli idi. Doğalgaz gelecek ibaresi slogan olmaktan artık çıkarılmalı, tezek marka doğalgaz kullanıyoruz esprisi sona erdirilip bir an önce kent, altyapıya kavuşup doğalgaz kullanan bir kent haline getirilmeli idi.

-Kent, ovada bir çöl görüntüsünden kurtarılmalı, her sokağı, her caddesi yaz-kış yeşil kalacak şekilde ağaçlandırılmalı idi.

-Gençlerimizin eğitimi için ve bilimsel gelişmenin de ilçe

tanıtımının da sağlanması için bir üniversite ya da fakülte oluşumunun, buna uygun bir kampüsün yapımının sağlanması gerekiyordu.

-Eskiyen Devlet Hastanemizin yenilenmesi ve bütün hizmetleri verebilen bir Bölge Hastanesine dönüştürülmesi gerekiyordu. İlçenin bir Geriatri merkezine ihtiyacı had safhada idi.

-Yürüyüş yolları yapılmalı, bisiklet yolları açılmalı idi.

-İlçede hizmet sektörü geliştirilmeli; en az bir adet yıldızlı otel ile insanların ailecek gidebilecekleri restoranlar açılmalı idi. İlçede yazlık ve kışık düğün salonları ihtiyacı had safhada idi. Bu tip hizmetler ile sağlık ocakları mahallelere taşınmalı idi.

-Bazı mahallelerde Kentsel Dönüşüme gidilmeli, Çarşı bölgesinin genişlemesinin önü açılmalı idi.

-Kent Merkezindeki en büyük ihtiyaçlardan olan Otopark Sorunu çözülmeli idi.

-Şehir Merkezinde Sosyal Donatı alanları çoğaltılmalı, ilçe 24 saat canlı bir ilçeye dönüştürülmeli idi.

-Kamu Hizmet Binaları, sınıflandırılarak toplulaştırılmış bir alana taşınmalı, bu binalardan boşalan alanlar değerlendirilerek büyük bir kent meydanı oluşturulmalı idi.

-İlçede yakında yetersiz olan cadde ve sokak yapısı gözden geçirilmeli yeni bir Şehir Planı hazırlanmalı idi. O zamana kadar da basit çözümler ile en dar sokak 15 metre, en dar cadde 20 metre olacak şekilde düzenlemeler yapılarak kent dönüşümü hızlandırılmalı idi.

-Yeni şehir planı ile ilçede imar alanının giderek genişlemesi ve tarım alanlarının betonlaşması önlenmeli, yeni şehir planı güneşin açısını ve şehrin nefes almasını sağlayan rüzgâr akımını dikkate alarak oluşturulmalı idi.

-Her mahallede çocuk parkları, ailelerin oturup dinlenebilecekleri, spor yapabilecekleri sosyal alanlar oluşturulmalı idi.

-İlk ve orta öğretim kurumları desteklenmeli, eksikleri giderilmeli idi.

-Şehre atanan kamu görevlilerinin konut yetersizliğinden günlük Konya'ya gidip gelmelerini önleyecek modern konut imalatına belediye öncülük etmeli, sektörün önü açılmalı idi.

-Çarşamba çayı kenarı rekreasyon alanına dönüştürülmeli, nehrin her iki tarafında da nehre en az 50 metre mesafedeki alanlar imar dışında tutulup yeşil alan ve dinlenme tesisleri, kafeterya alanları, piknik alanları, spor alanları gibi alanlar haline getirilmeli idi.

-Şehrin sanayileşmesinin önünün açılması için ve gençlerimizin iş olanaklarının artması için Organize Sanayi Bölgesi bir an önce hayata geçirilmeli, bölge tarımsal sanayinin ve gıda sektörünün öncüsü bir hale getirilmeli idi.

-Şehir merkezine toplanmış olan Galerilerin (Traktör veya Araba) şehir dışına, mümkünse Oto Sanayi Sitesine ve Araç Muayene İstasyonuna yakın bir bölgeye taşınmalı idi.

-Dolmakta olan şehir mezarlığı genişletilmeli, bir plan ve organizasyon çerçevesinde daha düzenli ve modern bir hale getirilmeli idi.

-Kıymeti şehir halkı tarafından çok fazla bilinmeyen, ancak uluslararası alanda bilinen değerimiz olan Çatalhöyük halka daha iyi tanıtılmalı, yerel rehberler yetiştirilmeli ve turizm açısından cazibe merkezi haline getirilmeli idi.

Bu anlamda şehrin Dünya Kültür Mirası kategorisine alınması için gerekli çalışmalar yapılmalı idi. Bu çerçevede ilçede bir müze kurulması için çalışmalar yapılmalı, en azından eski Halkevi Binası, Çatalhöyük Eserleri İmitasyon Müzesi olarak dizayn edilmeli idi.

-Şehrin bir Toplantı ve Kongre Merkezi ile Sinema-Tiyatro binası ihtiyacı açıkça görülmekte idi.

-Şehir içi hayvancılık şehir dışı kırsal bölgelere kaydırılmalı, evsel besicilik faaliyetleri kademeli olarak sonlandırılmalı idi. İlçede Türkiye'nin ilk modern On-line Hayvan Borsası kurulabilecek altyapı vardı ve bu yapılmalı idi.

Özetle, gözümün önüne gelen, hayal ettiğim Çumra, dışarıdan gelen insanların İçeri Çumra sapağında dönüp 12 km. içeri girdikten sonra etrafa baktıklarında kendilerini bir "Sahil Şehrinde" zannedecekleri kadar yeşil, temiz ve düzenli bir görsele sahip, içindeki insanların da mutlu huzurlu ve güvenle yaşadıkları, 1970'li yıllarda rahmetli Durmuş Ali ÇALIK'ın döneminde olduğu gibi herkesin ailesiyle çarşıda pazarda gezebildiği, düğünlerde herkesin eşiyile, çocuklarıyla bir masayı paylaşabildiği, piknik alanlarında, mesire yerlerinde gülüp eğlenip hayatını yaşayabildiği, insanların geleceğe umut ve güvenle bakabildiği, aynı oranda da şehrine sahip çıkabildiği bir Çumra geliyordu.

Çok mu zordu böyle bir Çumra oluşturmak? Hayal miydi? Hiç de zor değildi, hayal ise hiç değildi. Çünkü bu ilçenin insanları akıllı ve bunu becerme kapasitesine sahip insanlardı. Çünkü bunu geçmişte de başarı ile ispat etmişlerdi. Bu toprağın çocukları değil miydi, önce 2-3 inanmış kişiyle yola çıkıp, azmederek önce 18 kişiye sonra on binlerce kişiye ulaşarak herkesin hayal dediği Çumra Şeker Fabrikasının fizibilitesini yapıp, izinlerini, teşvik belgelerini alıp hayata geçirip kuran insanlar. Bu toprağın bir avuç insanı değil miydi, Konya Ovası Projesini, bir Mavi Tünel - Mavi Boğaz sloganıyla Başkentlere taşıyan, Kalkınma Planına "İz Bedeli" koydurup daha sonra da kulisini yaparak realize eden insanlar. Bu uğurda "Başbakanlıkta Konya Odası" haberleri yapılan ama yılmadan yoluna devam edenler de bu toprağın çocukları değil miydi? İnanmış bir avuç insanın, birlik ve beraberlik içinde neler yapabileceğini en iyi Çumra'nın insanı bilirdi. O yüzden yapabildik, yapacaktık.

Bu yüzden kabul ettim, hiç istemediğim halde siyasete girmeyi ve Belediye Başkanı adayı olmayı. İnanıyordum ki, siyaset hizmet etmek, hayalleri gerçeğe dönüştürmek için amaç değil, sadece bir araçtı. Biz bunu biliyorduk ve el ele verip, şehrimizi hayallerin ötesine taşıyabildik.

Sonuç olarak seçimler yapıldı ve 2009 yılı Nisan ayında Çumra Belediye Başkanı olarak, ilçemizi daha yaşanır bir yer haline getirmek, insanlarımızı daha mutlu bir geleceğe taşımak üzere göreve başladım. Yukarıdaki hedeflere ulaşabilmek üzere bir başlangıç olarak 100'den fazla proje geliştirmiştim ilk etapta hayata geçirmek üzere. Ancak, yeterince öngöremediğimiz bir kriz kapımızda bekliyordu. Çumra Belediyesi derin bir mali kriz içerisinde idi. Gelirleri giderleri karşılamadığı gibi çok yüksek bir borç ile de iç içe idi. Araç-makine parkı yetersiz, eskimiş ve yukarıdaki hedeflere yürüme noktasında imkânsız bir çıkmaz durumunda idi. Belediye, bırakın yukarıdaki stratejik hamleleri yapmayı, rutin işleri bile yapamayacak durumda idi. Bu durumu çok sorun etmemiştim. Çünkü tüm hayatım boyunca bu tip krizleri aşma üzerine birikimli ve tecrübeli idim. Bu durum, sadece planlarımı bir süre ertelememizi gerektirebilecekti.

Nitekim 1 yıl gibi bir süre içerisinde belediyeyi mali disiplini uydurabilmiş, kendi gelirleri ile giderlerini karşılar duruma getirmiştik. Bundan sonra hızla stratejik çalışmalara başlamak gerekiyordu. Bunun için araç ve makine parkında ciddi iyileştirmeler yaparak 3- 4 yıl sürecek hummalı bir çalışma başlattık. Öncelikle Çumra'yı yeni bir kimliğe kavuşturmakta omuz omuza çalışacağımız çalışma arkadaşlarımızı motive etmek, onların sorunlarını çözüme ulaştırmak gerekiyordu. Bütün çalışanlarımızın belediyeden alacaklarını (İkramiye ve maaş) ödeyip herkesi en iyi yaptığı işte görevlendirmek üzere bir ekip organizasyonu başlattık. Sonra piyasadaki itibarımızı geri kazanmak üzere Çumralı esnafı öncelikli tutmak üzere piyasa borçlarımızı ödeyip onlarla da eşgüdüm sağlamayı başardık. Sonrasında ilçede altyapı-üstyapı hizmetlerini hızlandırabilmek, kendi ihtiyaçlarımızı karşılayabilir hale gelmek üzere;

-2 adet Kilimli Taş Üretim Tesisi

-1 Adet Hazır Beton üretim tesisi ve mikserleri

-1 Adet Akaryakıt İşletmesi

-Çöp kovası, bank ve otobüs durakları imalat atölyesi kurduk. Akabinde hem gelir getirecek hem de halka hizmet götürecektir çalışmaları devreye aldık:

-Sırcalı Mesire alanının genişletilip hizmete açılması,

-Açık Hava Düğün Salonunun yapılması,
-Uygur Restoranının yapılması,

-Kır kahvesi, Başkan Köşkları, Tepe Restoranın büyütülüp halka hizmet verir hale getirilmesi,

-Belediye Otelinin revizyonu ve işler hale getirilmesi

-Kum Ocağı satın alınması. (İşletmeye açmakta geciktik)

Bu arada çalışanlarımızın koşullarını daha iyi hale getirebilmek üzere 1 adet Temizlik İşleri Hizmet Binası ile modern bir Fen İşleri Hizmet Binasını kendi imkanlarımızla hizmete açtık.

Nitekim yukarıdaki şekilde başladığımız çalışma hızında ivmemizi sürekli artırarak Çumra'nın çehresini değiştirmeye başladık. Bu çerçevede hedeflerimize ulaşmak üzere bütün ekip büyük bir aşk ve şevkle çalışıyordu. Çok kısa sürede;

-İlçe Doğalgaz ile kavuşturuldu. (08 Kasım 2010). İlçenin %80'i doğalgaz alabilir hale getirildi.

-Başta Konya Yolu Caddesi, Menekşe Caddesi, İstiklal Caddesi, Selçuklu Caddesi olmak üzere 23 adet cadde ve sokağımızı genişlettik. İlçe cadde ve sokaklarının %60'dan fazlası toz ve çamurdan kurtarılıp kilittir taşla kaplandı.

-İlçeye yaklaşık 56.000 adet ağaç dikilerek ilçenin havası ve estetiği değiştirildi.

-İlçeye başta Altınpark, Muhsin Yazıcıoğlu Parkı, Prof. Dr. Necmettin Erbakan Parkı olmak üzere 20'nin üzerinde yeni park ve çocuk oyun alanı yapıldı.

-Çumra Otogarını komple elden geçirildi ve estetik bir görünüme kavuşturuldu.

-Bütün mahalleler yeni çöp konteynerlerine kavuşturuldu.

-Kent estetiği gereği belli alanlar (Otogar Kavşağı, Sanayi Kavşağı gibi) genişletilip büyütülerek Çumra'nın temsili yapıları dikildi.

-Şehrin Merkezinde Kadın Kültür Evi açıldı.

-Çocuklarımız için Buz Pateni Pisti yapıldı.

-İlçede 1 ay sürecek Resim ve Heykel Sempozyumu düzenlenip, sempozyum sonucu 5 adet dev Çatalhöyük Konulu andezitten heykel yapıp kentin belirli noktalarına yerleştirildi. (Otogar Meydanına "Ters Boğa", Hükümet Meydanına "Cennete Çıkan Merdiven", Hükümet Caddesine "Çatalhöyükten Vazo", diğer ikisi Halkevi ve Sırcalı'ya dikilmiş eserler idi). Ayrıca Çumra'nın ilk itfaiye aracı bulunup restore edilerek çalışır hale getirilmiş ve şehrin merkezine yerleştirilmiştir.

-Çarşamba Çayı kenarı panel çit ile çevrilmiş ve yeşil alanlar oluşturulmuştur.

-Şehrimizin sembolü Çatalhöyük, Kültür Bakanlığı ile ya-

pılan iş birliği ile Unesco Dünya Kültür Mirası Listesine alındı.

Bunlar gibi başarabildiğimiz Mezarlık Genişletme projesinden tutun Galeriler Sitesinin taşınma projesine, kamyon garajının taşınmasından Kağıt Fabrikası yolunun genişletilmesine, Şehrin Elektrik ve Telefon altyapısının büyük oranda yer altına alınmasından tutun Spor alanındaki başarılarımıza, özel düğün salonları yapılmasına, Bardakçı Mahallesi İmar Özel Düzenlemesine, Tıp Konut Projesi uygulamasına, Şehre kazandırılan modern çok katlı binalardan tutun eğitime yapılan katkılara, otopark yapımına kadar daha onlarca proje ve çalışma saymak mümkün olmasına rağmen burada birkaçını saymakla yetinmek gerekir diye düşünüyorum.

Burada beni çok mutlu eden 3 konudan da özellikle bahsetmeden geçemeyeceğim. İlki, çocukluk ahdim olan ve gerçekleştirmenin imkanını bahsettiği için Allah'a her zaman şükrettiğim Çarşamba kanalı çevresinde yapılan düzenleme ile "artık çocuk ölümlerinin önüne geçebilmiş olmanın verdiği "bahtiyarlık"tır. Bu durumu "Ovamızın bereketinin bedelini çocuklarımızın canı ve kanı ile ödemekten kurtulduk" cümlesi ile açıklayabilirim. Ki bu konuda şimdi noter olan ve çocuklukta verdiğim sözü bilen Çumralı bir dostum, "Helal olsun dostum, sözünü unutmamışsın" diyerek kutladığında gözlerim dolu dolu olmuştu. İkinci konu ise Unesco Heyetinin Petersburg'da toplantıda "Çatalhöyük'ün Dünya Kültür Mirası Listesine Alınması" görüşmelerinin sürdüğü gece, saat gece yarısı 01: 00 civarında Türkiye'den giden Kültür Bakanlığı temsilcisinin beni arayıp "Gözünüz aydın Başkanım. Muradınıza erdiniz. Çatalhöyük listeye alındı" cümlesinden sonra yaşadığım sevinç oldu. Kabıma sığamayıp içimden sokağa çıkıp bağırarak gelmiştim. Nihayet üçüncü mutluluğumu Çumra Devlet Hastanesi projesinde verdiğimiz mücadele sonucu (Her ne kadar bölge hastanesi yapmayı başaramasak da) hastanenin temel atma töreninde yaşamıştım. Çünkü ben küçük kız kardeşimi Çumra Hastanesinin yetersiz kalması yüzünden Konya'ya nakil esnasından Kaşınhanı köprüsü üzerinde kaybetmenin acısını içimden hiç atamamıştım. Hastanenin müteahhidi gösterdiğimiz ilgi ve destek dolayısıyla Belediyeye gelip teşekkür ettikten sonra "Başkanım size minnettarlığımızı nasıl öderiz bilemiyorum. Bir emriniz varsa yerine getirmekten büyük mutluluk duyacağım" dediğinde "Esağfurullah. Bir ricam olacak: Bana yapabileceğiniz en büyük iyilik, hastanemizi bir an önce bitirmenizdir. Ben kardeşimi Konya yolunda kaybettim. Bundan sonra Çumra'nın çocukları yollarda ölmesin yeter. Bir gün bile önce bitirmeniz benim için servet değerindedir." demiştim. Müteahhit 1 yıl önce bitirme sözü verdiğinde sanki onlarca insanın hayatını kurtarmışım gibi sevinmiştim.

Gelelim başlayıp bitiremediğimiz ya da hiç başaramadığımız projeler konusuna.

1-Hastane projesini başlattık, görevden ayrıldığımızda proje %90 seviyesine gelmişti. Açılışı bizden sonraki dönemde gerçekleşti.

2-Galeriler Sitesi projesine başladık, gerçekleşmesi sonraki döneme yansıdı. Açılışını bizzat yapma imkânım oldu.

3-Üniversite-Fakülte projemiz üzerinde büyük mücadeleler verdik, Selçuk Üniversitesi bünyesinde 5 adet mühendislik bölümünün Çumra'da açılması konusunda Üniversite Rektörü ile mutabakata vardık, YÖK'ten gerekli kararı çıkarttık, yer konusunda Çumra Ziraat Meslek Lisesi'nin arazisinin bir kısmı (102 dekar civarı diye hatırlımda kalmış) uygun görülmüş, bu alanın Tarım Bakanlığı üzerine ve Milli Eğitim Bakanlığı üzerine olan tahsisleri kaldırılıp Üniversite lehine tahsisleri gerçekleştirilmiş, projesi hazırlanmıştır. Ancak inşaatına geçmek mümkün olmamış, bizden sonraki dönemlerde de maalesef konu üzerine düşülmediğinden proje sonuçsuz kalmıştır.

4-Çumra-Konya arası Hızlandırılmış Tren Projesine An-

karada Ulaştırma Bakanlığı nezdinde müdahil olunmuş, Çevresel düzenlemesinin ve Sanat Yapıları dediğimiz alt ve üst geçit düzenlemelerinin proje bazında yüklenici firmalar tarafından gerçekleştirilmesi şartımız kabul ettirilmiştir. Ancak uygulama aşamasında bulunamadığımızdan dolayı hemzemin geçitleri sonradan uygunsuz şekilde değiştirilmiş, ses duvarları yapılmamış, bir kısım alt geçitler iptal edilmiş ve maalesef sonuç Çumra'nın istemediği bir şekle bürünmüştür.

5-Çumra'nın yeni Şehir Planı, hiç kimseyi mağdur etmeyecek ve Çumra'nın geleceğini örgüleyecek şekilde uzun bir çalışma sonucu hazırlanmış, zemin etütleri çıkarılmış iken maalesef siyasi bencillik yüzünden gerçekleştirilememiştir.

6-Konya-Mersin arası Hızlı Tren Projesi'ne de müdahil olunarak Çumra'da bir Çatalhöyük İstasyonu açılması konusunda Bakanlıklar nezdinde yapılan girişimlerimiz olumlu sonuç vermiş, güzergâh değişikliği kabul ettirilmiş, proje onaylanmış, ancak henüz hayata geçirilmemiştir.

Bir dönem daha Belediye Başkanlığı'na devam etme durumum olsa idi, konunun en başında hayal ettiğim Çumra'yı mutlaka hayata geçirmek, ekonomisi daha da düzelmiş bir belediye olarak şüphesiz çok daha mümkün ve hızlı gerçekleşebilecekti. Ek olarak, yeni Büyükşehir Yasası çerçevesinde bütün kasaba köylerimiz için daha önce hazırlayıp planladığım "Hizmet Noktaları" projesini hayata geçirip tüm köy ve kasabalarımızı merkezle daha güçlü bağlara kavuşturmak, daha geniş bir hizmet ağı kurmak mümkün olacak, ayrıca Çumra'nın tüm kasaba ve köy yerleşim yerlerini daha geniş imkanlarla donatılmış modern köy anlayışıyla geliştirmek yönündeki her çalışması yapılmış projelerimizi başlatmış, köyler arası ulaşım projesini hayata geçirmek yönünde ilavelerimiz olabilecekti. Devam edebilseydik öngördüğümüz, hayal ettiğimiz Çumra ile şimdiki Çumra'yı karşılaştırdığımızda sadece canım acıyor. Canımız Çumra adına, Çumralı çocuklarımız, gençlerimiz, halkımız için acıyor. Tıpkı seçimin ertesi günü otogardaki ters boğa heykelini balyozla kırarken "Yusuf Erdem'in putlarını yıkıyoruz" diyen insanımızın cahilliğine, Konya Yolu'ndaki sütunları, sütunlar üzerindeki kırmızı beyaz acem borularını, tüm altyapı ve üstyapıyı, büyük bir milli serveti küreten, altındaki yağmur-kar suyu toplama sistemlerini dahi çöpe attıran siyasal bağnazlığa, İstiklal Caddesi, Mustafa Kemal Bulvarı, Konya Yolu üzerindeki, Demiryolu kenarındaki Kağıt Fabrikası yönündeki Flamingo ağaçları dahil yüzlerce ağacı söküp atan merhametsizliğe çok üzülüyorum; bunlar benim canımı çok yakıyor. Ne zaman "yıkıp-yok etmek" mantığından "taş üstüne taş koyma" anlayışına dönebileceğiz çok merak ediyorum.

100. Yılında Çumra Halkı bugünkünden çok daha iyi bir yerde olmayı fazlasıyla hak ediyor. Çumra Halkı, gönlü zengin, temiz ve dürüst bir halktır. Çumra'dan vatan haini de çıkmaz, devlet, millet, din düşmanı da. Bu güzel halk her şeyin en iyisine layıktır. 100. Yılında halkıma siyasal tercihleri konusunda bir sözüm olacak: "Herkes heybesinde ne varsa ancak ondan size ikram edebilir. Heybesi cehaletle, bencillikle, kin ve nefretle dolu insanları başınıza yönetici yapmayınız. Unutmayın ki -siyaset amaç değil, araçtır-, siyaset uğruna dostluklarınızı komşuluklarınızı feda edip incitmeyiniz. Her daim, Emaneti Liyakat Sahibi- ne Vermek Üzerine Birlik Olunuz.

Çumra'nın geleceği olan gençlerimiz de şunu söylemek istiyorum: "Gençler, sizler Anadolu'nun bağrından yetişmiş, iyi insanların çocuklarıdır. Sizleri gelecekte, Devletine, Milletine sahip çıkan, Adaleti her şeyin üzerinde tutan, okumuş, bilgili, birikimli, düşünen-araştıran fertler olarak görmek bizlerin en büyük bahtiyarlığı olacaktır. Kendinize güvenin, ufkunuzu açık tutun; sizler her zorluğun üstesinden gelebilecek yüreğe de zekaya da doğuştan sahipsiniz. Sizlere güveniyor, sizleri seviyoruz."

"MEDENİYETİN BEŞİĞİ ÇUMRA'MIZA VE ÇUMRA HALKINA NİCE YÜZYILLAR DİLERİM."

GROUNDSPEED

VOYAGER GT AS

Konfor ve performansı zirvede hissedin.

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ KONYA HASTANESİ: AKADEMİK BİRİKİM, SAĞLIK HİZMETİ VE TOPLUMA KATKI

Başkent Üniversitesi Konya Hastanesi, Türkiye'nin sağlık ve eğitim alanındaki önemli kurumlarından biri olan Başkent Üniversitesi'nin akademik birikimi ve kurumsal değerleri doğrultusunda hizmet vermektedir.

Prof. Dr. Mehmet Haberal'ın öncülüğünde temelleri atılan Başkent Üniversitesi, bilimsel üretimi, eğitim faaliyetleri ve sağlık hizmetleriyle ülkemizin gelişimine katkı sunan köklü bir kurumdur. Organ nakli başta olmak üzere sağlık alanında gerçekleştirilen birçok önemli çalışmaya ev sahipliği yapan üniversite, zaman içerisinde farklı bölgelerde oluşturduğu sağlık kuruluşlarıyla hizmet ağını genişletmiştir.

Bu yapının önemli bir parçası olan Başkent Üniversitesi Konya Hastanesi, kuruluşundan bu yana Konya ve çevre illerde yaşayan vatandaşların sağlık hizmetlerine erişimine katkı sağlamaktadır. Üniversite hastanesi kimliğinin getirdiği akademik sorumlulukla hareket eden hastanemiz, sağlık hizmetlerini bilimsel veriler, etik ilkeler

ve hasta güvenliği esasları doğrultusunda sürdürmektedir.

Modern tıbbın gerektirdiği teknolojik altyapı ve farklı disiplinlerde görev yapan sağlık profesyonelleriyle hizmet veren hastanemiz; kardiyoloji, çocuk kardiyolojisi, organ nakli, girişimsel radyoloji, genel cerrahi, kadın hastalıkları ve doğum, tüp bebek uygulamaları ile birçok tıbbi branşta faaliyet göstermektedir. Tanı ve tedavi süreçlerinde multidisipliner yaklaşım benimsenmekte, hastaların ihtiyaçları bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmektedir.

Başkent Üniversitesi Konya Hastanesi'nin en önemli özelliklerinden biri de eğitim ve araştırma faaliyetlerine verdiği önemdir. Üniversite hastanesi olmanın sorumluluğuyla geleceğin hekimlerinin ve sağlık profesyonellerinin yetişmesine katkı sunulmakta, bilimsel çalışmalar desteklenmekte ve sağlık alanındaki gelişmeler yakından takip edilmektedir.

Son yıllarda sağlık hizmetlerinin küresel ölçekte daha erişilebilir hâle gelmesiyle

birlikte hastanemiz, uluslararası hasta hizmetleri alanında da çalışmalarını sürdürmektedir. Uluslararası Hasta Birimi aracılığıyla farklı ülkelerden gelen hastaların başvuru, değerlendirme, tedavi ve takip süreçlerinde koordinasyon sağlanmakta; çok dilli iletişim desteği sunulmaktadır. Bu çalışmalar, Türkiye'nin sağlık alanındaki bilgi birikiminin farklı coğrafyalarla buluşmasına katkı sağlamaktadır.

Başkent Üniversitesi Konya Hastanesi, sağlık hizmetlerinin yanı sıra toplumla güçlü bağlar kurmayı da önemsemektedir. Gerçekleştirilen eğitim programları, farkındalık etkinlikleri, sosyal sorumluluk faaliyetleri ve bilimsel çalışmalarla toplum sağlığının geliştirilmesine katkı sunulmaktadır.

Geçmişten aldığı deneyim, üniversite geleneğinden gelen akademik gücü ve insan odaklı yaklaşımıyla Başkent Üniversitesi Konya Hastanesi; sağlık hizmeti, eğitim ve araştırma alanlarında topluma değer üretmeye, bilimin ışığında geleceğe katkı sunmaya devam etmektedir.

UÇAK BİLETİ -TREN BİLETİ OTEL REZERVASYONLARI- BALAYI PAKETİ

GEZİ ORGANİZASYONU VE ÖZEL GÜNLERİNİZDE
OTOBÜS VE MİNİBÜS TEMİN EDİLİR.

roatur.com.tr

Hürriyet Mahallesi T.Rüstem
Başkaner Cd No:26 Çumra\Konya

ROATUR

Detaylı Bilgi Ve Rezervasyon İçin;
0 545 447 20 20

Mehmet OĞUZ
Çumra Belediyesi Eski Başkanı

ÇUMRA'NIN 100. YILINA ÖZEL BAŞKAN MEHMET OĞUZ İLE DÖNEMİNİ KONUŞTUK

Merhaba Sayın Başkanım.
Benim adım Rukiye Sude GÖK, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü 2. Sınıf Öğrencisiyim.

Bugün Çumra Kültür Sanat Topluluğu'nun "Çumra'nın 100. Yılına" özel çıkaracağımız dergi için ilçemizde 2014- 2019 (yılları arasında) Belediye Başkanlığı yapmış olan sizinle bir sohbet gerçekleştirmek istiyoruz.

Bizler Çumra Kültür Sanat Topluluğu olarak bugüne kadar birçok kültür ve sanat çalışması yaptık. Dergiler çıkardık, etkinlikler düzenledik, gençlerin kültürle, sanatla ve güzel uğraşlarla buluşması için çalışmalar yaptık. Amacımız gençlerin kendilerini geliştirmesi, güzel alışkanlıklar kazanması ve Çumra'nın kültürünü gelecek nesillere taşımaktır.

Sayın Dr. Mehmet OĞUZ başarılı bir hizmet süreci geçiren sizin 100. Kuruluş Yılına Kutlayan Çumra için söyleyecekleriniz vardır diye düşündük ve bu röportajı yapmaya karar verdik.

Dr. Mehmet Oğuz Kimdir?

1973 yılında Çumra'nın Bağlar Mahallesi'nde doğdum. İlk, orta ve lise eğitimimi Çumra'da tamamladım. 1992 yılında Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni

kazandım ve mezuniyetimin ardından sağlık sektörünün çeşitli kademelerinde görev yaptım.

1998-2003 yılları arasında Batman İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdürlüğü ve İl Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundum. 2004 yılında memleketim Çumra'ya dönerek Beyza Tıp Merkezi'nin kuruluşunda yer aldım ve 2014 yılına kadar hekimlik görevimi sürdürdüm.

Başkanlık sürenizde ilçemizde hangi projeleri gerçekleştirdiniz?

2014-2019 yılları arasında Çumra Belediye Başkanı olarak ilçemize hizmet etme fırsatı buldum. Bu dönemde, seçim öncesinde vatandaşlarımıza taahhüt ettiğimiz 42 projeyi hayata geçirmekle kalmadık; merkezi hükümetimiz ve Konya Büyükşehir Belediyemizle uyum içerisinde çalışarak toplam 97 projeyi Çumra'mıza kazandırdık.

Görev süremizde Çumra Organize Sanayi Bölgesi'nin tüm sorunlarını çözüme kavuşturarak ilk etapta 1 milyon metrekarelik alanın tahsislerini gerçekleştirdik. Daha sonra 9,5 milyon metrekarelik genişleme sürecini başlattık. Bugün bu çalışmaların meyvesi olarak bölgemizde fabrikalar yükselmiş, binlerce vatandaşımıza istihdam kapısı açılmıştır.

Dönemde Belediye Başkanlığı süreniz devam etseydi Çumra halkı için nasıl yatırımlar yapmak istiyordunuz?

Yine dönemimizde Çumra'ya Ziraat Fakültesi kazandırılması için önemli adımlar attık. Çeşitli sebeplerle tamamlanamayan bu projenin ilerleyen yıllarda yeniden gündeme gelmesini temenni ediyorum. İlçemize modern bir şehir meydanı kazandırmak amacıyla birçok kamusal düzenleme gerçekleştirdik. Ayrıca yeni Hükümet Konağı ve Adliye projeleri için gerekli hazırlıkları yaparak ilgili kurumlara görüşmelerimizi tamamladık. Bugün bu projelerin hayata geçiriliyor olması bizleri ayrıca memnun etmektedir.

Çumra için hedeflerimizden biri de ilçemize bir çevre yolu kazandırmaktı. Konya-Karaman yolu üzerindeki köprülÜ kavşaktan başlayarak ilçemizin farklı noktalarını birbirine bağlayacak bu projenin ilerleyen süreçlerde tamamlanmasını ümit ediyorum.

Çumra Hakkındaki Düşüncelerim

Çumra; tarımda ve sanayide ülkemizin önde gelen ilçelerinden biridir. Verimli toprakları, üretken insanları ve gelişen sanayisiyle geleceğe umutla bakan bir ilçedir. İnanıyorum ki yöneticilerimizin gayreti ve vatandaşlarımızın desteğiyle Çumra çok daha ileri seviyelere ulaşacaktır.

1 asırlık Çumra'nın halkına ve gençlerine ne mesaj

vermek istersiniz?

Gençlerimiz ülkemizin ve milletimizin geleceğidir. Son yıllarda alkol, uyuşturucu ve kumar gibi zararlı alışkanlıklar önemli bir tehdit oluşturmaktadır. Gençlerimizin bu tür alışkanlıklardan uzak durmalarını, sporla, sanatla, kültürel faaliyetlerle ve sosyal çalışmalarla ilgilenmelerini tavsiye ediyorum. Ayrıca teknolojiyi bilinçli kullanmaları, kendilerini sürekli geliştirmeleri ve manevi değerlerine sahip çıkmaları büyük önem taşımaktadır.

Son olarak sizden 100. yıl mesajınızı almak istiyoruz?

Temelleri M.Ö. 7000'li yıllara uzanan Çumra'mız, insanlık tarihinin en eski yerleşim merkezlerinden birine ev sahipliği yapmaktadır. Böylesine köklü bir geçmişe sahip ilçemizin, gelecekte de üretimin, kardeşliğin, medeniyetin ve başarının merkezi olmasını temenni ediyorum.

Son olarak sizden 100. yıl mesajınızı almak istiyoruz.

İyi ki Çumra'da doğdum, iyi ki bu topraklarda hizmet etme fırsatı buldum. Çumra'nın her alanda daha ileriye gitmesi, ülkemizin örnek ilçelerinden biri olması en büyük arzumdur. Allah'a emanet olun.

Bizi kabul ettiğiniz ve sorularımızı cevaplandığınız için teşekkür ederiz.

Hedefimiz, gülen yüzünüz
MAVİ BAHÇE
KIR DÜĞÜN BAHÇESİ

Geçmişimiz Gurur, Geleceğimiz Umut!

Çumramızın 100. yılı
Kutlu Olsun!

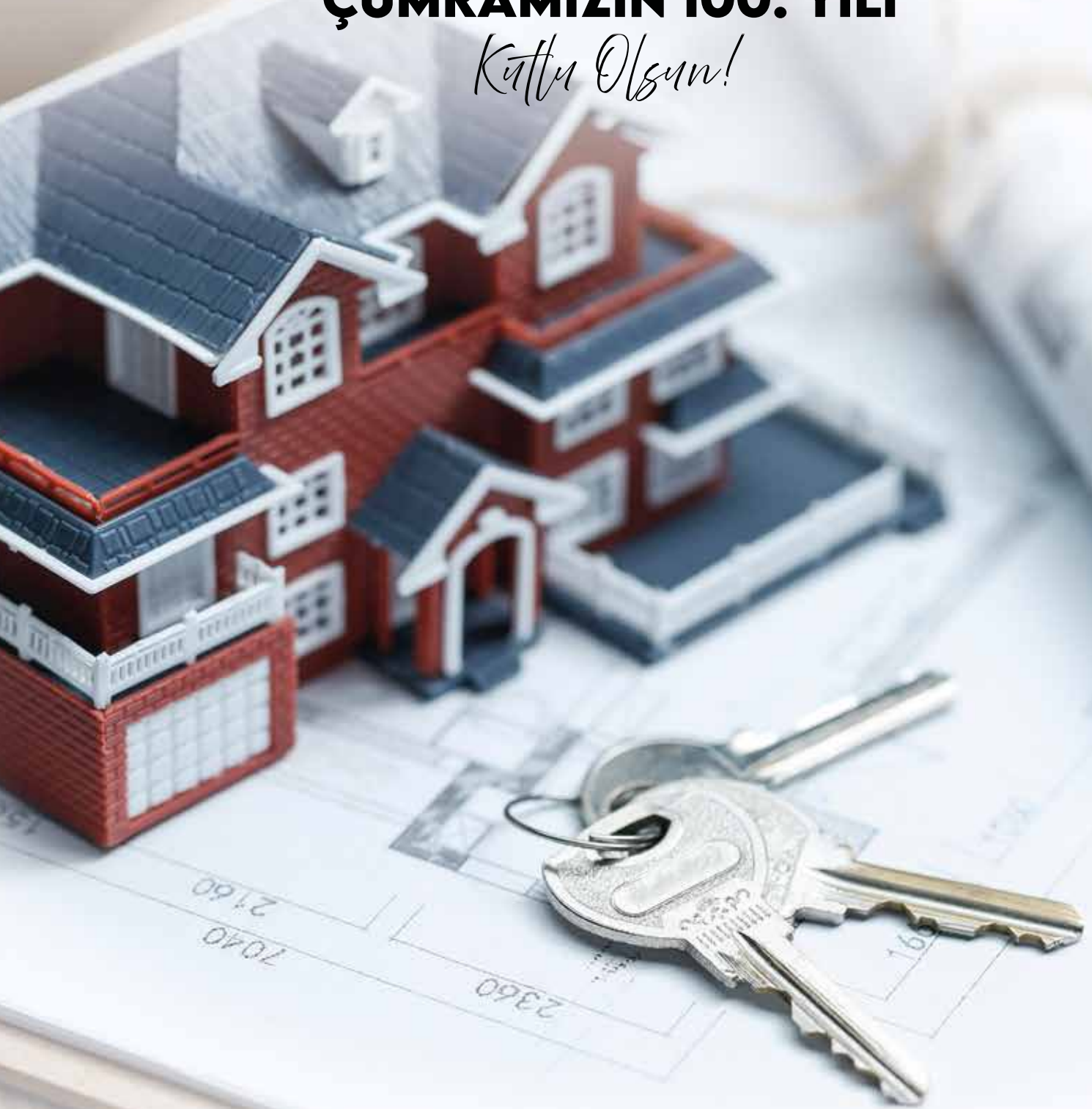

Baraj, Atatürk Cd. No:22, 42500
Çumra/Konya
0536 036 77 22

KÖKLÜ GEÇMİŞ, GÜÇLÜ GELECEK!

ÇUMRAMIZIN 100. YILI

Katın Olsun!

Güven ile satıp, memnuniyetle alın!

Hedefimiz, gülen yüzünüz

MAVİ EMLAK
Güvenimden

📍 cumramaviemlak

☎ 0536 036 77 22

Recep CANDAN
Çumra Belediyesi Eski Başkanı

YÜZÜNCÜ YILINDA ÇUMRA'MIZ

A-ÇUMRA'MIZIN GENEL DURUMU

Çumra'mız, Sultan Abdülhamit Han tarafından 1.890'lı yıllarda yaptırılan Hicaz Demiryolu güzergahı üzerindeki bir istasyon binası ve şantiyesi ile Beyşehir gölünün fazla sularıyla Konya ovasının sulanması projesinin tam merkezinde yaptırılan idari bina, lojmanlar ve şantiye binalarıyla daha önceden hiçbir yerleşimin bulunmadığı bu bölgede temelleri atılan ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında da resmi olarak ilçe vasfını kazanan bir yerleşim birimidir. Yani Hicaz Demiryolu ve Konya Ovası Sulaması gibi iki büyük hayırlı projenin kesiştiği noktada ve bu iki hayırlı proje sayesinde doğmuş bir ilçeyiz. Haremeyn'e giden yolda ve su hayrınının tam merkezinde olmak hepimiz için manevi açıdan da gurur duyacağımız bir olaydır. Yaklaşık 70.000 nüfusa sahip, dağlısı, ovalı, Yörüğü, Türkmen'i, Göçmeni, Kürdü, Çerkez'iyile adeta bir mozaik andıran ilçemiz tüm bu kültürel çeşitliliğini bir zenginlik haline getirebilmiş, huzur, barış ve kardeşlik içinde kaynaşmayı başarmış güzel ve yaşanabilir bir şehir haline gelmiştir.

Çumra'mız yaklaşık 10.000 yıllık maziye sahip Çatalhöyük'e, geç Hitit dönemine ait Türkmenkarahüyük'e, daha onlarca hüyük'e, Selçuklu ve Osmanlı eserlerine ev sahipliği yapmaktadır.

Bugün hızlı tren seferleriyle Konya, Karaman, Ankara, Eskişehir ve İstanbul'a doğrudan ulaşım imkânı olan Konya'nın merkez dışındaki tek ilçesidir.

Tarımsal üretimde ülkemizin en önemli bölgelerinden biridir.

Şeker Fabrikası ve entegre tesislerinde ve Organize Sanayi Bölgesindeki yüzü aşkın tesiste binlerce insanımıza iş imkânı, bölgemize ve ülkemize de önemli bir katma değer sunulmaktadır.

Daha güzel ve yaşanabilir bir şehircilik altyapısıyla, daha kaliteli eğitim kurumlarıyla, daha fazla ve kaliteli sağlık ve sosyal tesisleri, kültürel tesisler ve faaliyetler, daha iyi spor tesisleri ve altyapısıyla Çumra'mız Konya'nın dördüncü merkez ilçesi olmaya hak kazanan bir konumdadır.

Bize düşen ilçemizin hem maddi hem manevi olarak daha iyi, daha güzel ve daha yaşanabilir bir şehir olması yönünde omuz omuza çalışmaktır.

B- ÇUMRA BELEDİYESİ

2020 yılında göreve geldiğimde yaklaşık 320 personeli ile hizmet vermeye çalışan belediyemizin hizmet binası 70 yaşına dayanmış, zamanla yapılan uyumsuz eklemelere rağmen ömrünü tamamlamış durumda

idi. Araç gereç parkı da benzer durumda, çoğu eski hizmet araçları ve iş makinelerinin acilen yenilenme ihtiyacı vardı. Özellikle eski model pek çok kamyon ve iş makinesi çok yakıt harcıyor, sürekli arıza veriyor, tamir bakım masrafları aşırı yüksek oluyor ve hem de verimsiz çalışıyordu. 3,5 yıllık görev süremde araçlar ve iş makinelerinin önemli bir kısmını Allaha şükür yenileyebildik. Bu büyük yenileme süreciyle hem araçlarımız çok daha az masrafla çok daha verimli hale geldi, hem de personelin moral motivasyonu ve dolayısıyla da verimliliği arttı.

Geçmiş dönemlerde, çalışanlara daha ziyade başkana yakın veya muhalif oluşuna göre görevler verildiğinden kurumda büyük bir güvensizlik duygusu hakimdi. Ben elimden geldiğince kim kimin adamı olduğuna bakmadan hangi arkadaş hangi işte daha iyiye ona o görevi vermeye ve iş yapmadaki yeteneği, samimiyeti ve gayretine göre değerlendirmeye çalıştım. Bunu arkadaşlara da açık açık ifade ettim. Zamanla bu konuda samimi olduğumu gördükçe çalışan arkadaşlarımızın gayreti de çok arttı.

Çalışan arkadaşlarımızın haklarını mümkün olduğunca azami şekilde vermeye çalıştık. İşçinin alın terinden tasarruf edilemeyeceği ve işçinin hakkının mümkün olduğu kadar en iyi şekilde verilmesi gerektiği ilkesiyle arkadaşların haklarını verdik. Sonuçta da verdiğimiz kat kat fazlasını moral, işi sahiplenme ve verimlilik olarak aldık.

Belediyenin emlak vergisi, kira vb. gelirlerini tahsil etmede elimizden geldiğince disiplinli ve titiz davrandık. Hiç kimseye milletin hakkını kıyak geçmedik. Ucuz kirayla kullanmalarına izin vermeyip ihaleyle gerçek kira bedeliyle kiraya verdiğimiz bazı kiracılar bu sebeple bize düşman oldular. Sosyal medyada kimi gerçek kimseleri de çakma hesaplarla akla hayale gelmedik iftiralar attılar ve halen de bazıları bu çirkefliklerine devam ediyorlar. Küçük bir azınlık olan bu haramilerin böyle çirkef davranışları zorumuza gitse de doğrudan yana görünen ve kendisini sizin dostunuz olarak gösteren pek çok kişinin bu iftiracılara prim verdiklerini görünce insanın şevki daha çok kırılıyor maalesef. Böyle şerhler prim vermeyerek tüyü bitmedik yetimin hakkını elimizden geldiğince korumaya çalıştık. Böylece belediyemizin tüm gelir kalemlerinde önemli artışlar elde ettik.

Gereksiz ve israf niteliğindeki harcamaları kestik. Bu sayede giderlerimiz gözle görülür şekilde azaldı.

Belediyenin yegâne amacı olan insanımıza hizmete gelince hiçbir zaman cimri davranmadık. İmkanlar öl-

çüsünde hizmetin en iyisini sunmaya çalıştık. Hizmette harcama yaparken ve hatta borçlanırken Cenabı Hakka tevekkül ederek kendimize göre bazı riskleri de alarak harcama yaptık veya borçlandık. Allah'a şükür ki yıllık ortalama 100 km. sathı kaplama asfalt yol yaparken diğer hizmet ve yatırımlarımızı da bu şekilde yapabildik. Göreve devam imkânım olsaydı amacım iş makinesi ve araç filomuzu iki katına çıkarmak ve çok daha güçlü bir belediye olarak daha çok hizmet verebilmektir.

Belediye binamızın mutlaka yenilenmesi gerekiyor. Yeni Belediye Hizmet Binasının taslak projesini hazırlamıştık.

C-BELEDİYE BAŞKANLIĞI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİM

Benim anlayışına göre Belediye Başkanlığı hem hukuki ve siyasi açıdan son derece riskli hem de manevi sorumluluğu son derece ağır bir görevdir. Belediye Başkanlığı yaparken (miras yoluyla veya aileden zenginlik dışında) zengin olan kişi büyük ihtimalle çalışıyor demektir. Yani zengin olmak için yapılacak bir iş değildir. Bireysel olarak insanların isteklerini hiçbir zaman tam olarak yapıp onları mutlu edemezsiniz. En küçük bir menfaat çatışmasında en yakınınızdakilerin bile sizi üç kuruşa satmaktan çekinmeyeceğini görebilirsiniz. Bu yüzden insanlara şirin görünmek için yapılacak bir iş te değildir. İyilik yaptıklarınızın çoğundan vefasızlık görebileceğinizi baştan kabullenip nefsinizde buna takılıp kalmamayı ve çabalarınızın karşılığını ancak Allah'tan beklemeyi başarabilirseniz hizmet etmenin manevi hazzını tadabilirsiniz. Belediye Başkanlığı, tüm ilçenin ortak yararına olan hizmetleri elinizden geldiğince herkese adaletli şekilde dağıtarak Allah rızası için yapılması gereken son derece önemli bir görevdir.

İnsanların şahsi çıkarları için uygun olmayan talepleri geldiğinde ve siz de belediyenin ve ilçenin menfaatini ön planda tutarak bu şahsi ve uygunsuz talepleri geri çevirdiğinizde düşman kazanacaksınız demektir. Konuşurken Çumra'mızın iyiliği için kendisini feda edeceğini söyleyen pek çok kişinin üç paralık şahsi menfaati uğruna nasıl zorlama yollara başvurduğunu ve istediği olmayınca da nasıl bir anda düşman oluverdiğini yaşayarak ve üzülmeye gördüm. Hasılı dürüst başkanlık zor ve düşman üreten bir iştir.

D- BELEDİYE BAŞKANI SEÇİLME SÜRECİM

2019 mahalli seçimlerinde meclis üyesi adayı oldum. Nihayet yapılan seçim ve halkımızın teveccühü sonucu Rahmetli Halit OFLAZ'ın başkanlığında biz de meclis üyesi olarak hizmete başladık. Aynı dönemde Çumra'mızı temsilen Konya Büyükşehir Belediye Meclis üyeliği ve Büyükşehir Belediyesi Encümen Üyeliği görevlerinde bulundum.

2020 yılı yaz aylarında tüm Dünyada ve ülkemizde yaşanan Koronavirüs salgınında Halit OFLAZ kardeşimiz de bu hastalığa yakalandı. Nihayet 2020 Ağustos ayında da vefat etti. Allah rahmet eylesin. Rahmetli Halit kardeşimizin vefatı sonrası yasal olarak Belediye Meclisi kendi içinden bir başkan seçmesi gerekiyordu. Ben 1990 yılından itibaren Çumra'mızda kendi avukatlık büromda yalnız olarak hizmet veriyordum. Elimde takip etmek zorunda olduğum bir sürü dosyam ve işlerim vardı. Belediye Başkanlığı düşüncem olmadığı için aday da olmamıştım. Bu yüzden rahmetli Halit OFLAZ'ın vefatıyla belediye meclisinin seçimi arasındaki 10 günlük sürede benim tüm işlerimi tasfiye etmem veya bir başka avukat arkadaşına devretmem gerekiyordu. Öte yandan belediye meclisinde bu görevi yapmaya istekli ve şartları uyan fazla arkadaşımız da yoktu. Bu görevi yüklenmek zarureti ortaya çıkınca aynı dönemde İstan-

bul'dan Konya'ya yerleşmiş olan bir avukat arkadaşım-la görüştük ve büronun devamı konusunda kendisiyle anlaştık. Bu sayede işlerimizi aksatmadan bu yeni ve kutlu görevi yapabileme imkanını buldum.

Yapılan istişareler ve oylama sonucunda Belediye Başkanlığı görevi tarafıma tevdi edildi. Aday olmadan, seçime girmeden, hiç kimseye bir vaatte bulunmadan, hiç beklenmedik bir gelişmenin sonucu olarak bu kutlu vazifenin aciz omuzlarıma yüklenmesini manevi bir görev olarak kabul ettim ve görev süresi içinde elimden gelen en çok gayreti göstererek en iyi hizmetleri yapabilmek amaç ve niyetiyle Bismillah diyerek işe başladım.

Görevimi yaparken hiç kimseyi siyasi düşüncesine göre yargılamadan, mümkün olduğunca herkesi dinleyerek bana iletilen dilek ve talepleri elimden geldiğince yapmaya çalışarak görevimi yapmaya gayret ettim. Göreve başlarken bu kutlu görevin bir başlangıcının olduğu gibi bir sonunun da olacağını farkındaydım. İnsanlara kıyak geçme ve sonunda da insanlardan aferin alma gibi bir önceliğim hiç olmadı. Sivil Toplum Kuruluşları, Muhtarlarımız, Kamu Kurumlarımız, Meclis üyelerimiz ve Siyasi Partilerimizle diyalog ve istişareyle iş yapmaya çalıştık. Ekibimizle birlikte hep ilçemizin ve milletimizin ortak faydasını ön planda tuttuk. Yapabildiğimiz ve çok mutlu olduğumuz güzel işler yanında çok arzu etmemize rağmen yapamadığımız pek çok iş te oldu.

Görev sürem dolup emaneti teslim ettiğimde Çumra'mızda yine kendi işime dönüp, çarşıda pazarda herkesle selamlaşıp hâl hatır sorabiliyorum. Allah'a şükürler olsun ki Kamunun hakkını elimden geldiğince gözeterek ve koruyarak insanımıza en iyi hizmeti sunmaya çalıştım. Ne kadar şükretsem azdır ki Rabbim pek çok hizmete bizi vesile kıldı.

İnsanız, elbette eksiklerimiz ve hatalarımız vardır. Asla bu işi en iyi ben yaptım veya yaparım diyemem. O yüzden de bu hizmete doğrudan ve kendiliğimden talip olmadım. Bana bu zorlu ve kutlu görev tevdi edildi. Bu görevden önce kendi işimde daha fazla kazanıyordum. Hesap vereceğim çok daha az insanla muhataptım. Ama "Sizin en hayırlınız insanlara en faydalı olanınızdır" Hadisi Şerifindeki "Faydalı Olanlar" dan olabilmek ümidiyle Allah rızası için Çumra'mıza hizmetkar olmaya çalıştım. Takdir milletimizindir.

E- BELEDİYE BAŞKANLIĞIM SÜRESİNCE YAPTIĞIMIZ ÇALIŞMALAR ve ÇUMRA'MIZ İÇİN YAPILMASI GEREKEN İŞLER

Belediye Başkanı olarak çalıştığım süre zarfında bir yandan yol, kaldırım, temizlik, park bahçe düzenlemesi vb. rutin belediyeceilik hizmetlerini en iyi şekilde yapmaya çalışırken diğer taraftan ilçemizi istikbale taşıyacak yeni imar düzenlemeleri, şehir meydanı, yeni kamu hizmet binalarının planlanması ve yapımı, Toki ile toplu konutların yapımı, Organize Sanayi Bölgesine yeni sanayi yatırımlarının kazandırılması, Sırçalı mesire alanının tüm halkımız için yeni bir cazibe ve yaşam alanı olarak hizmete alınması gibi uzun vadeli hizmetlerin planlamalarını yapmaya çalıştık. Benden önce hizmet veren başkanlarımızın yatırımlarını korumaya ve iyileştirmeye gayret ettik. Diğer tüm kamu kurumlarımızla da uyum içinde çalıştık. Bu iş birliklerimiz sayesinde Hastanemiz, Okullarımız, Öğretmen evimiz, Camilerimiz, Kur'an Kurslarımız, Sosyal Hizmetler, Gençlik Spor ve daha pek çok hizmetin sunulmasına katkı sağladık. Üzerinde çalıştığımız ve ilçemiz için bazı önemli konulardaki düşüncelerimi maddeler halinde arz etmek istiyorum:

1- Çarşı merkezi dönüşüm projesi

Çumra'mız tarım ve sanayinin gelişmesine paralel olarak gün geçtikçe büyümektedir. İlçe merkezinin nüfusunun artmasının yanında köy ve kasabalarda ikamet

eden hemşerilerimizin de araçlarıyla günlük olarak Çumra ilçe merkezine gelip gitmeleri, özellikle bahar ve yaz aylarında tarımsal faaliyetler sebebiyle ilçemizde gündüz nüfusu çok daha kalabalık hale gelmektedir. Öte yandan yeni imar düzenlemesi yapılan mahallelerimize yapılan yeni konutlar ile sanayi sitesine yapılan yeni işyerleri dolayısıyla da nüfus yoğunluğu artmaktadır. Organize Sanayi Bölgesinde faaliyete geçen ve geçecek olan yüzlerce yeni fabrika ve çalışanları dolayısıyla bu artış önümüzdeki yıllarda daha da artacaktır. Bu durumda **Çumra'mızın çarşı merkezinin planlı şekilde yeniden yapılandırılmasına ve yeni bir şehir meydanına ihtiyacı vardı.**

Eski Askerlik Şubesinden Jandarmaya, oradan yıkılan PTT'ye ve oradan da Altınpark'ın köşesine kadar olan alanın tamamı yaklaşık 25.000 m2 dir. Bu alanda Hükümet, Adliye, Jandarma Polis Merkezi Kızılay, Ziraat Odası vb. kamu kurumlarının hizmet binaları mevcuttur. Fakat yaklaşık 15 tane kamu binasının hemen tamamı eski ve yıpranmış durumdadır. Ekonomik ömürlerini doldurmuşlardır. Zaten bu binalar yapılırken hiçbir imar düzenlemesine bakılmadan, sadece boş bulunan en yakın arsaya günü kurtarmak amacıyla gelişigüzel yapılmış olduklarından tam bir keşmekeş görünüm arz etmektedirler. Başta Hükümet Binası, Adliye binası, Jandarma binası olmak üzere PTT, Polis merkezi vb. binaların mutlaka yıkılarak yenilerinin yapılması zarureti vardır. Dayanaksız yapıldığından içine bir asansör bile kurulamayan mevcut Hükümet Binasında yaşlı ve engelli insanlarımızın çektiği zorluklar hepimizin malumudur.

Kamu hizmet binalarının yenilerini yaparken daha geniş arsalar, imar düzenlemesine uygun şekilde ve güzel mimari projelerle bu binaları yapmak ve bu arada tam da ilçemizin çarşı merkezinde yer alan bu bölgeyi aynı zamanda Yeni Şehir Meydanı olarak düzenlemek mümkün idi. Ben de bu amaçla çalışmalarımı yürüttüm. Jandarma ve Askerlik Şubesi binalarının tam da çarşının merkezinde büyük bir alan işgal ediyor olması ilçe merkezinin yeniden yapılandırılmasının önündeki en büyük engeldi. Görev süremde Jandarma'nın şimdiki bulunduğu yerden taşınarak bu bölgenin yeniden imarının düzenlenebilmesi için yoğun çaba sarfettim. Daha önceki yıllarda kapatılmış olan eski Askerlik Şubesi binasının yıkımını gerçekleştirdik. Esasen biz Jandarma'nın ilçemizin çevresinde daha dışarıda bir yere taşınmasını istemiştik. Ancak Jandarma Genel Komutanlığı şimdiki Toprak Mahsulleri Ofisinin doğu tarafından 5.000 m2'lik bir alanın kendilerine tahsis edilmesi halinde bu işleme muvafakat edeceklerini bildirdiler. Çevre ve Şehircilik Bakanımız Murat Kurum'un da desteğiyle ve yaklaşık üç yıl süren zorlu bir çalışma sonunda TMO Genel Müdürlüğü ile Milli Emlak Genel Müdürlüğü takas konusunda anlaşılabilir ve bu arsa İçişleri Bakanlığına tahsis edildi. Daha sonra da yeni Jandarma hizmet binasının yapımı için ihale süreci başlatıldı. Jandarma'nın bu şekilde merkezden taşınmasıyla ve eski Askerlik şubesinin boşalttığı alanla birlikte yaklaşık 8.000 m2 arsa ortaya çıkmış oldu. Bu arsanın yaklaşık 5.000 m2'lik kısmı Yeni Hükümet Binasına tahsis edildi. Şimdi bu arsaya hemşerimiz sayın İçişleri Bakanımız Mustafa Çiftçi'nin talimatıyla yeni Hükümet Binasının ve TMO'dan tahsis edilen arsaya da yeni Jandarma hizmet binasının yapım ihalelerinin tamamlandığını görmekten son derece mutluyum. İnşallah en kısa sürede hizmete girdiklerini de göreceğiz.

Görevde iken Tarım Kredi Kooperatifine Yeni Doğan Mahallesinde verdiğimiz arsa karşılığında merkezdeki arsayı ve mevcut binayı belediyemize aldık. Burayı da Ziraat Odası ile takas etmeyi planlamıştık. Çünkü Ziraat Odasının da çarşı merkezinden taşınması zorunludur.

İlçe Tarım Müdürlüğü ve Sulama Birliğiyle yakın olmaları onlar için ve çiftçilerimiz için de en uygunu idi. İnşallah bu takas işlemi yapıp Ziraat Odasının da buradan taşınması sağlanır. Yaptığımız imar düzenlemeleriyle belediyemize kazandırdığımız arsalarımızı yeni kaynak oluşturmak amacıyla değerlendirdik. Bu amaçla yaptığımız ihalelerle ve kat karşılığı inşaat sözleşmeleriyle yaklaşık 130 adet konut ve işyerinin beş yıllık sürede belediyemize kazandırılmasını sağlamıştık. Bu konut veya işyerlerinden Kızılay Derneğine de uygun yerlerde verilecek dükkanlar karşılığında arsa ve binası belediyemize alınır ve eskimiş haldeki düğün salonu yıkılarak bu alan yeni yapılacak olan Şehir Parkına dahil edilir.

Çarşı merkezinde yaptığımız yeni imar revizyonu ve Jandarma'nın taşınmasıyla Altınpark'ın köşesinden sebze pazarına giden Hıdır sokak ile Âdem Yavuz Caddesinin genişliklerini 15'er metreye çıkardık. Hıdır sokak sadece 6 metrelik çok dar bir sokak olduğu ve sebze pazarının olduğu günlerde yaşanan trafik sıkışıklığı düşünüldüğünde bu genişlemenin ne kadar önemli ve faydalı olacağını daha iyi anlarız. Bu iki cadde de fiilen genişletildiğinde çarşı merkezinin ve sebze pazarı çevresinin trafiği çok rahatlayacaktır.

Çarşı Merkezi Dönüşüm Projesinin uygulanacağı yaklaşık 25.000 m2'lik bu alanda tüm proje tamamlandığında sadece dört adet bina kalacaktır. Yeni Hükümet Binası 1.200 m2, Yeni Adliye Binası 1.500 m2, mevcut Adliye binası 600 m2, PTT, Telekom, Vergi Dairesi, Bilgehane ve Koski için de 1.500 m2 olmak üzere toplam yaklaşık 5.000 m2 ye oturan 4 adet bina bahçeleriyle birlikte yaklaşık 10 - 11.000 m2 kadar yer kaplayacaktır. Kalan 16.000 m2 alanın yaklaşık 8.000 m2 si yeni Şehir parkı ve çay bahçesi, 8.000 m2 lik kısmı ise Şehir meydanı olarak düzenlenebilecektir. Yeni Adliye Binası hizmete girdikten sonra ve yeni Şehir Meydanı da yapılırken şu anda Adliye olarak hizmet veren bina da okuma salonu, kütüphane veya şehir müzesi olarak ve bir bölümü de kafe olarak düzenlenip hizmete sunulabilir. Eğer bu alan arz ettiğim gibi bütüncül bir plana sadık kalınmadan bölük pörçük birtakım binalar rastgele yapılarak heba edilirse korkarım ki ilçe merkezini düzgün bir planlamayla yeniden inşa etme fırsatını bir daha uzun yıllar elde edemeyiz. Bu genel planlamayı da ilçenin sahibi olarak ancak Belediyemiz yapabilir ve takip edebilir. Başka bir kamu kurumu bunu yapamaz. Maaşesef ki her kamu kurumu ancak kendi hizmet binasını, bulabildiği arsaya ancak planlayıp yapabilir. Zaten bu bölgede tamamen plansız ve rastgele yapılmış 15 tane küçüklü büyüklü kamu binası vardı. Bunlardan Askerlik Şubesi ve PTT hizmet binaları zaten yıkılmışlardır. Kalanların çoğu da çoktan yıkılması gereken çürük binalardır. İlçemizin tam çarşı merkezinde, dört tarafında 15'er metre geniş caddeler bırakıldıktan sonra kalan 25.000 m2 gibi büyük bir alanı Çumra Belediyemizin başka türlü satın almaya veya kamulaştırmaya gücü yetmez. Bugün için bunun mümkün ve görece kolay olabilmesinin en önemli nedeni bu alandaki ilgili tüm kurumların İçişleri ve Çevre ve Şehircilik Bakanlarımızın da destekleriyle yeniden yapılanma projesine katkı sunmaya hazır olmalarıdır. Bu tarihi fırsat kaçırılmamalıdır.

Yeni Şehir meydanının altına kapalı otopark yapılmalıdır.

Sayın İçişleri Bakanımız Yeni Emniyet Müdürlüğü ve Polis Merkezinin yeni hizmet binalarının yapılması için de talimat vermişlerdir. Bu binalar da yapıldığında ilçemizin çok önemli iki ihtiyacı daha karşılanmış olacaktır.

2- Çatalhöyük Ticaret Merkezi

Bizden önce yeni yerine ve yeni binasına taşınan Cumhuriyet Lisesi ve Sağlık Meslek Lisesinin bulunduğu alanda ilçemizin çarşı merkezinde ticareti canlandı-

racak modern ve cazibeli bir ticaret merkezi yapımını planlamıştık. Bu amaçla yaptığımız proje yarışmasında halkımızın oylarıyla en çok beğenilen proje üzerinden Çatalhöyük Ticaret Merkezinin inşaatına başladık ve kaba inşaatını görev sürem içinde yaklaşık 10 ayda tamamlamıştık. Bu ticaret merkezi hizmete girdiğinde hem ilçemizin merkezinde güzel bir iş ve ticaret merkezi hizmete girmiş olacak hem de buradaki işyerlerinin satışından belediyemize yeni yatırımlar için önemli bir kaynak temin edilmiş olacaktır.

3- Cephe İyileştirme Projesi

Bağ-Kur ve Sönmezler çarşıları tamamen dışa kapalı ve tabiri caizse dört duvardan ibaret çirkin görüntüleriyle çarşı merkezimizde ticari canlılığı ve cazibeyi artıran değil bilakis öldüren bir durum arz etmektedirler. Biz bu sorunu çözebilmek için her iki kapalı çarşımızın dış cephesine Cephe Giydirmeye projesi hazırladık. Bu projeye göre her iki çarşıda da dükkânlar kör duvar halinden vitrinli hale getirilecekti. Belediye olarak biz de tüm çarşının dış cephesini kompozit kaplama ile modern ve cazibeli hale getirecektik. Bu proje de halen uygulanabilir. Yeni Ticaret merkezinin tamamlanması ile eş zamanlı olarak bu iki kapalı çarşının da cephe düzenlemeleri yapılmış olursa bu bölge ticari olarak çok daha cazibeli ve güzel bir hale getirilmiş olur.

4- Sebze Pazarının yenilenmesi ve Kapalı Otopark

Çumra'mızın yeni ve modern bir Sebze Pazarı ihtiyacı var. Biz Mevcut sebze pazarını kaldırıp buranın bodrumuna iki kat kapalı otopark yapılırsa ise iklimlendirmeli, asansörlü, mescidi, lavabosu ve diğer donatılarıyla yeni modern bir sebze pazarı yapmayı planlamıştık. Bu proje de halen yapılabilir durumdadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belediyemize devredilen köy ve beldelerdeki arsaların satışından elde edilecek gelir ile kentsel dönüşüm kapsamında bu proje finanse edilebilir.

5-Yeni Adliye hizmet binası

Yeni Adliye Binasının projesini Adalet Bakanlığı ile ortak protokol ile hazırlattık. Görev süremde henüz Jandarma şimdiki yerinde faaliyette bulunduğu ve yeni yerin tahsisi de tamamlanamadığından yıkılan Lise arsasına 5.000 m2 Adliye arsasının da tahsis yapılmıştı. Ancak şimdi Jandarma yeni yerine gideceği için kanımca Yeni Hükümet binasının yanına, eski Jandarma'nın bulunduğu arsaya Yeni Adliye hizmet binasının yapılması çok daha uygun olacaktır. Bu sayede hem Hükümet ve Adliye binaları yan yana yerleşmiş ve hem de şehrin hafızasında her iki kurumun bulunduğu yerler korunmuş olur. Her iki arsanın da mülkiyeti Maliye Hazinesi adına olduğundan takas yapılarak ve tahsisler değiştirilerek ilerlenebilir.

6-Yeni Belediye hizmet binası

Mevcut Belediye binamız çok eskidir ve belirli zamanlarda yapılan ilavelerle bugüne kadar gelebilmiştir. Zamanla artan çatlaklar ve yıpranmalar sebebiyle derhal yenilenmesi gerekmektedir. Zaten çok küçük olduğundan ihtiyaca da cevap verememektedir.

Mevcut belediye binamızın hemen devamında bulunan şahıslara ait üç tane eski bina da ömürlerinin sonuna gelmişlerdir. Bu binalar satın alınarak yıkılmalı ve eski Petrol istasyonunun olduğu alan ve arka tarafta yıkılan su deposu ve otopark alanı da dahil edilerek yeni bir parsel oluşturulmalı ve bu parsel Çumra'mızın önümüzdeki yüzyıllarına hizmet edebilecek Selçuklu tarzı üç veya dört katlı yeni Belediye Binası yapılmalıdır. Arka tarafta kapalı ve açık otopark da mutlaka yapılmalıdır. Mevcut belediye binasının bulunduğu bölgede yenisin yapılmasıyla şehrin hafızası da korunmuş olacaktır.

7- Konya Büyükşehir Belediyesiyle uyum halinde çalışmalarımız

Büyükşehir kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilçelerde, ana caddeler, meydanlar, su ve kanalizasyon hizmetleri, itfaiye, mezarlık hizmetleri ve ulaşım hizmetleri Büyükşehir belediyesinin yetkisi ve görevine dahil olmuştur. Bu nedenle de Çumra'mızın önemli hizmet ve yatırımlardan hakkını alabilmesi için büyükşehir belediyesiyle tam bir uyum içinde çalışılması gereklidir. Biz de güzel bir iş birliği ve uyumlu çalışma imkânı bularak ilçemize aşağıda sıraladığım önemli bazı hizmetlerin gelmesine vesile olduk.

Çatalhöyük Ziyaretçi Karşılama merkezi yapılıp hizmete sunuldu.

Çumra Atıksu arıtma tesisi tamamlanıp hizmete sunuldu.

Okçu, Karkın ve Alibeyhüyüğü beldelerimizin ana arterlerinin sıcak asfalt kaplamasını yaptık. Okçu yolu, Çatalhöyük, Kıbrıs, Âdem Yavuz, Caddeleri, Sanayi Sitesi yolu ve çarşı merkezindeki pek çok caddeyi yaklaşık 25 km. sıcak asfalt kapladık.

Köyler, kasabalar ve ilçe merkezinde toplam 400 km. yolun yüzey kaplaması yapıldı.

İçeriçumra beldemizdeki eski soğuk hava deposunu tamamen modernize ederek hizmete sunduk.

İçeriçumra'da Kabak çekirdeği eleme boylama tesisini hizmete sunduk.

Yenidoğan ve Güvercinlik mahallelerimizde yeni düğün salonları yapıldı.

Parklar Camiler ve mesire alanlarımız için pek çok ağaç, süs bitkisi, bank ve kamelya temin edilerek hizmete sunuldu.

Yenisu beldemize yeni düğün salonunun kaba inşaatını tamamladık.

Beş köyümüze halı saha, On beldemize ücretsiz kantar kazandırdık.

Alibeyhüyüğü, Okçu ve Karkın beldelerimizin ana caddelerini sıcak asfalt yaptırdık. Diğer beldelerimizde de ana caddelerde kilitli parke düzenlemesi yaptık.

Alemdar yolu üzerinde Atık aktarma Merkezini faaliyete geçirdik. Bu sayede mahallelerde çöpleri toplayan kamyonlar burada atıkları büyük sıkıştırma dorselere aktararak günde sadece dört sefer yaparak tüm atıkları Konya atık merkezine taşımaya başladı. Bu sayede günde 16 kamyon sefer yapmakta iken bunu dört kamyonla düşürerek hem yakıttan hem personelden ve hem de zamandan büyük tasarruf sağladık.

Bazı köylerde ve Organize Sanayi Bölgesinde üzeri açık halde ve çevreyi kirleten eski çöp sahalarının tamamen üzerlerini kapatarak ıslah ettik.

Belediyemizi E- Devlet sistemine geçirdik. İnternet üzerinden emlak vergisi ödeyebilme imkânı sağladık. Ayrıca Emlak kayıtlarını güncelleyerek kayıt dışılığı ortadan kaldırmaya çalıştık. Belediyemizin gelirlerini artırdık.

8- Kamu Kurumları ve Sivil Toplum Kuruluşlarıyla uyumlu çalışmalarımız

Görev yaptığım süre zarfında gerek kamu kurumlarıyla ve gerekse de ilçemizde faaliyette bulunan odalar, vakıflar ve derneklerimizle büyük bir uyum ve iş birliği halinde çalışmaya gayret ettik. Bu uyum ve iş birliği ile pek çok güzel ve hayırlı hizmete de vesile olma imkânı bulduk. Bu sayede;

Çevre ve Şehircilik Bakanımız, kıymetli hemşerimiz Sayın Murat Kurum'un talimatlarıyla Çumra Millet Bahçesi bakanlık tarafından Okçu beldemizdeki yaklaşık 60.000 m2'lik koruluk alanda tamamlanarak hizmete sunulmuştur.

Milli Eğitim Müdürlüğümüz ile yakın iş birliği ile Öğretmen Evinin yeni binasının tamamlanıp yaklaşık 130 kişilik temiz ve güvenilir konaklama hizmeti vermesini sağladık.

Milletvekillerimiz aracılığıyla ÖSYM ile yürüttüğümüz girişimler sonucu üniversite giriş sınavlarına öğrencile-

rimizin Çumra'mızda girebilmelerini sağladık. Stadyum çevresine yaklaşık bir kilometre bisiklet ve yürüyüş yolu yaptık.

Hastane yönetimimiz, Hastane derneğimiz ve hayırseverlerimizin katkıları ve belediyemizin öncülüğünde Devlet Hastanemizin acil servisini yaptığımız tadilatla 200 m2'den 400 m2'ye büyüttük. Bu şekilde hem acil serviste hizmet kalitesi ve kapasitesi arttı ve hem de hastanemiz bir üst dereceye yükselmiş oldu.

Halk Eğitim ile iş birliği ile Çatalhöyük temalı halı, kilim ve çini üretim atölyeleri kurduk ve çok güzel ürünlerin üretilmesini sağladık.

Fen Lisesinin faaliyete geçmesini sağladık. Yeni okul arsaları ürettik, yeni okulların hizmete girmesini sağladık. Üniversite kazanan öğrencilerimize maddi yardım yaptık.

Öğrencilerimize iftar programları düzenledik. Kültürel geziler düzenledik. Yarışmalar yaptık. Başarılı öğrencilerimizi ödüllendirdik.

Daha önce Sırçalı tepesinde bulunan Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün fidanlık alanını, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile yaptığımız protokol ile Ziraat Meslek Lisesi arsasından tahsis ettirdiğimiz 50.000 m2'lik alana taşıdık. Başta Belediye spor kulübümüz olmak üzere tüm amatör spor kulüplerini destekledik. Sportif faaliyetlere katılan gençlerimizi rehber hocalarımız ile kötü alışkanlıklardan uzak tutmaya ve ailesine ve ülkesine faydalı insanlar yetiştirmeye çalıştık.

Müftülük ve Cami derneğimiz ile iş birliği ve öncülük yaparak hayırseverlerimizin yardımlarıyla Ulu Camimizi büyütüp şadırvanını yeniledik ve çevre düzenlemesini de tamamlayıp hizmete sunduk.

Çarşı Camimizin temel güçlendirmesini yaptık, Kubbesinin ve minarelerinin bakım onarımlarını yaptık, çevre düzenlemesiyle birlikte hizmete sunduk.

Mezarlık Camimizin bakım ve tadilatını yaptık. Musalla alanını büyüttük.

Hayırseverlerimizin katkılarıyla 4-6 yaş Kur'an Kursları hizmete sunduk.

Vakıf ve derneklerimizle birlikte ihtiyaç sahiplerine ayni ve nakdi yardımlar dağıttık. Ramazan ayında camilerde çocuklarımıza hediyeler dağıttık.

Eski belediye otelinin bulunduğu binayı komple bakım onarıma aldık. Tamamen bakım ve tadilatını yaptıktan sonra önceden otelin olduğu alanı Sosyal Hizmetler İlçe Müdürlüğü olarak hizmet vermek üzere tahsis ettik. Bu sayede özellikle engellilerimizin ihtiyaç duydukları hizmetleri Konya'ya gitme ihtiyacı duymadan ilçemizde alabilmelerine imkân sağlamış olduk.

6 Şubat 2023 tarihinde Hatay, Adıyaman ve Kahramanmaraş başta olmak üzere 11 ilimizi ve bölgeyi derinden etkileyen büyük deprem sonrasında başta belediyemiz ve ilçemizdeki tüm gönüllü kuruluşlarımızla büyük bir yardım seferberliği başlattık. Onlarca Tır dolusu yardım malzemelerini deprem bölgesine gönderdik. İnşaatçılarımız, sanayicilerimiz ve belediyemiz iş birliği yaparak mahallelerimizde atıl durumdaki 65 adet konteynırı topladık. Komple bir yenileme ve düzenlemeyle bir ailenin zaruri barınma ihtiyacını karşılayabilecek bir ev şeklinde imalatını yapıp deprem bölgesine gönderdik. Hatay il merkezinde Öğretmenevimizle iş birliği yaparak iki ayrı noktada yaklaşık 15 gün süreyle mobil aşevi faaliyete geçirip bölge insanımıza sabah akşam sıcak yemek ikram ettik. Karkın beldemizdeki Afad konutlarında başta Karkınlı hayırseverlerimizin katkıları ve belediyemizin himayesinde depremzede ailelerimizi misafir ettik. Yeme içme ve barınma ihtiyaçlarını karşıladık.

Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu ve gönüllü kardeşlerimize program yapabilmeye imkân sağladık ve Çumra üzerine yazılan yazıları ciltler halinde basıp yayımlaya-

rak ilçemizin kültürel birikimini gelecek nesillere yazılı eserler halinde aktarabildik.

DSİ, Sulama Birliği ve Ziraat Odası ile iş birliği ile KOP ve Mavi Tünel projelerimiz kapsamında bulunan Bağbaşı Barajı, Bozkır Barajı, Afşar Barajı ve tünellerini başta bölge milletvekilimiz ve sayın Kaymakamımız olmak üzere DSİ bürokratları, muhtarlarımız, STK temsilcilerimiz ve birim amirlerimizle birlikte gezip yerinde inceleme imkânı bulduk.

İlçemizde tarım ve hayvancılık sektöründe faaliyette bulunan esnaflarımızla ve Ziraat Odamızla istişareler ve iş birliği yaparak Çumra Tarım Bayramını her sene Eylül ayı başında yaptık. Kavun bayramı ve ödüllü yarışmaları da bu fuar kapsamında düzenledik. Sırçalı'da yaklaşık 30.000 m2 yeni fuar alanı oluşturduk. Dolu dolu geçen fuar etkinliklerimiz ilçemizin tanıtımına ve ekonomisine de çok büyük katkılar sağladı. Amacımız fuar alanını 100.000 m2 ye büyütmek ve katılımcı firma sayısını 200'lere çıkarmaktır.

Çumra'mızın yetiştirdiği yazar, şair, eğitimci, gazeteci ve akademisyenleri bir araya getirerek üçüncü Çumra Sempozyumunu düzenledik. Çumra'mızın tarihini, bugününü ve geleceğini konuştuk. Eğitim, kültür, spor, tarım, sanayi ve turizm gibi farklı başlıklarda yapılan oturumlarda ilçemizin yetiştirdiği değerli insanlarımız daha güzel ve yaşanabilir bir Çumra adına çok güzel sunumlar yaptılar. Sunulan tüm tebliğleri ve konuşmaları bir kitap halinde yayımladık.

Belirli aralıklarla köylerde ve kasabalarımızda hemşerilerimizle istişareler yaparak o beldemizin sorunlarını ve çözüm yollarını birlikte değerlendirdik.

Her sene başında mahalle muhtarlarımızı tek tek davet ederek mahallesinin sorunları ve taleplerine dair görüşlerini aldık. Yıl boyunca o mahalleye yaptığımız ziyaretlerde kendi gözlemlerimiz ve ekip arkadaşlarımızın tespitleri ile muhtarlarımızdan gelen talep ve önerileri değerlendirerek, ortak akılla en doğru hizmeti sunmaya çalıştık.

Benim tecrübeme göre Belediyeciliğin bir yarısı sahadan gelen istek ve taleplerin yerine getirilmesi ise diğer yarısı da başkan ve ekibinin ilçeye ufuk açtıracak büyük projeleri düşünüp, çalışıp hayata geçirebilmesidir. Belediye başkanı bir açıdan kendi attığı pasa kendisi koşan futbolcu gibidir. Size hiç kimsenin söylemediği fakat ilçenin ihtiyacı olan bir işi kendiniz düşünür, projelendirir ve uygulamaya geçersiniz. Yani sürekli olarak durumdan vazife çıkarmak gereken bir görevdir. Sadece yasal çerçevede zorunlu görevlerin yapılması ilçenin gelişebilmesi açısından kesinlikle yeterli olmaz. Siz bir hizmet yaparsınız, bir kısım doğuştan muhalif - bu iş zaten belediyenin görevi değil mi niye bunun reklamını yapıyorsunuz derler. Ama bilmedikleri husus o hizmetin kendiliğinden yapılamadığı ve ancak bir başkanın o hizmetleri yapmayı dert edinip, üzerinde kafa yorması ve uzun gayretleri sonucunda ancak yapılabilir hale gelebildiğidir.

9- Belediyeye yeni gelir kalemleri oluşturma çalışmalarımız

Belediyecilik, kasanızda milyonlarca lira paranız varken hangi işleri nasıl yapsam şeklinde yürüyen bir iş değildir. Ankara'dan nüfusunuza göre gelen İller Bankası geliriniz personel maaşları ve cari giderlerinizi ancak karşılar. Yol yapımları, kaldırım yenilemeleri, yeni park bahçeler, yeni spor sahaları ve daha pek çok iş ve hizmeti belediye olarak kendi yerel gelir kalemlerinizle yapmak zorundasınız. Fakat Çumra Belediyesi olarak biz satıp satıp parasını harcayarak yatırım yapabilecek gayrimenkul zengini bir belediye değiliz. O yüzden tüm gelirlerinizi sıkı takip ve tahsil etmeniz ve hem de yeni gelir kalemleri oluşturmak için kafa yorup çalışmanız gerekir. Belki de belediyeciliğin en önemli yönlerinden

birisi budur. Yeni ve ilave gelir kaynağı oluşturamazsanız yeni ve büyük hizmetler yapamazsınız.

Biz bu amaçla aşağıda arz ettiğim bazı önemli adımlar attık.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız ile yaptığımız girişimler ve Sayın Bakanımızın talimatlarıyla köylerde ve beldeelerde bulunan yaklaşık 5.000 adet arsa rezerv alan olarak belediyemize devredildi. Bu arsaları belediyemiz rayiç bedelle satıp elde ettiği gelirlerle ilçemiz için ihtiyaç duyulan toplu konut ve işyeri üretimi, kapalı otopark, şehir meydanı, riskli binaların yenilenmesi vb. düzenlemeleri gibi kentsel dönüşüm projelerini yapabilir hale geldi. Bu arsaların bugün için yaklaşık değeri 50 milyon dolar civarındadır.

Yaptığımız imar düzenlemeleri sonucu belediyemize ait arsaları kat karşılığı ihale ettik. Bu şekilde oluşan 130 civarında konut ve işyerinin değeri yaklaşık 10 milyon dolardır.

Bodrumu kapalı otopark olmak üzere dört katlı ve toplam yaklaşık 20.000 m2 kapalı alana sahip olan Çatalhöyük Ticaret Merkezinin kaba inşaatını görev süremiz içinde tamamlamıştık. Bu iş merkezinde yer alan dükkan ve ofislerin satışlarından da tahminen 20 milyon dolar gelir elde edilebilir.

İstiklal Mahallemizde yeni imar düzenlemesi yaptık. Daha öncesinde 50.000 m2 bir taşınmazı İçerçümra'daki tarlayla takas etmiştik. Yaptığımız yeni imar düzenlemesiyle bu arsamız 400 konut yapılabilir hale geldi. Buradan da belediyemizin en az 100 konut elde etme imkânı doğdu. Bunun karşılığı da yaklaşık 8 milyon dolardır.

Çumpaş arsasının imar düzenlemesiyle belediyemize kazandırdığımız 15.000 m2 sanayi arsasının yaklaşık değeri de 2 milyon dolardır.

Belediyemiz uzun yıllardan beri Lille mevkisinden stabilize malzeme çıkarıp yolların altyapısında kullanmakta idi. Ancak bu iş yasal bir dayanağı olmadan fiili olarak yapılıyordu. Biz bu stabilize ocağının maden ruhsatını belediyemize aldık. Bu sayede belediyemiz hem kendi ihtiyacını karşılayabilecek ve hem de gerektiğinde piyasaya satışını yapıp buradan bir gelir elde edebilecektir. Ayrıca belediyemizin kendi adına bir taş ocağı açması uygun olacaktır. Bu sayede hem kendi ihtiyacı olan kum, filler, micir, blokaj ve stabilize malzemeleri kendi üretme ve hem de piyasaya satıp ek gelir elde etme imkânı olacaktır.

Bu saydığım işlemlerle belediyemize tahminen 90 - 100 milyon dolarlık yeni gelir kaynağı oluşturduk. Belediyenin kendi öz kaynakları ne kadar güçlü ise o kadar daha fazla iş ve hizmet yapabileceği imkânı olacaktır.

10- Organize Sanayi Bölgesinin gelişimi

Çumra Organize Sanayi Bölgesi önceden 40 parselden oluşan 1 milyon m2'lik bir büyüklüğe sahip iken bizden önceki başkanların gayretleri ile bu alan toplam 10 milyon m2'ye büyütülmüştür. Biz de görevde iken bu tüm alanın imar ve parselasyon planlarını yaptık ve yaklaşık 350 sanayi parselini yatırımcıların istifadesine sunduk. Bu bölgede mera işgalcisi durumundaki kişileri hukuki yollarla men ettik. Yaklaşık 52 km. yol altyapı ve kanalizasyon hattı ile elektrik ana hatlarının yapım ihalelerini de görev süremizde yaptık. Görev süremiz içinde 200 civarı yeni sanayi parselinin sanayicilere tahsisini yaptık. Bu parsellerin çoğunda yatırımlar tamamlanmış ve bir kısmında da halen devam ediyor.

Bugün için yüze yakın sanayi tesisi ise tamamlanmış ve aktif olarak çalışmaktadır. Tüm parsellerdeki sanayi tesisleri tamamlandığında bu bölgede yaklaşık 10 bin ila 15 bin kişi istihdam edilecektir.

Organize Sanayi Bölgesinin tüm altyapı hizmetlerinin (Trafo merkezi, Atıksu Arıtma tesisi vb.) en kısa sürede bitirilip bu bölge yeni sanayi yatırımları için daha cazip

hale getirilmelidir.

11- Toplu Konut ve İmar düzenlemeleri

Başta Organize Sanayi Bölgesinde ve Çumra Şeker entegre tesislerinde çalışanlar olmak üzere ev ihtiyacı olan binlerce genç insanımıza konut üretmek gerekmektedir. Belediyenin görevi bu konutların yapılabilirliği imar düzenlemeleri yapılmış bölgeleri hazırlayıp hizmete sunmaktır. Görev süremiz içinde İzzetbey, Bağlar ve Meydan mahallelerimizde yeni imar düzenlemelerini tamamlayıp bu bölgelerdeki yapılaşmaların önünü açtık. Yeni yapılan bu imar düzenlemesine uygun olarak da bu mahallelerimizde yoğun şekilde dönüşüm ve yapılaşma devam etmektedir. Ayrıca İstiklal Mahallemizin Çatalhöyük yolu ile Demiryoluna kadar olan bölümünde de yeni imar düzenlemesini ortalama 4 kat ve sosyal donatıları da içinde yer alacak şekilde tamamladık. TOKİ tarafından bu bölgede 200 sosyal konutun yapımı devam etmektedir. Başta Hürriyet Mahallesi olmak üzere Baraj ve Yenidoğan ve Yenimahalle'mize de "Yatay Mimariye uygun olarak, yeşil alanları, okulu, camisi, Kur'an kursu, sağlık kurumları vb. alanları da yer alacak şekilde" yeni imar düzenlemesinin yapılması gerekmektedir.

Yapımı yarıda kalan Buğday Pazarı projesi değişen ticari ve ekonomik şartlar sebebiyle cazibesini yitirmiş olduğundan bu arsanın çevresindeki arsalar da dahil edilerek en az 50.000 m2 lik bir alanda toplu konut projesine dönüştürülmesi gerekiyor. Bu durumda mevcut işyeri olarak yapılan yapıların büyük kısmı örneğin 400 konutluk bir sitenin spor tesisi, sosyal tesis ve kafeteryası vb. değerlendirilebilir. Üye işyeri sahiplerine de hakları karşılığında konut verilerek herkesin memnun kalması sağlanabilir.

Okçu beldemizde Fen işleri Müdürlüğü hizmet binasının bulunduğu alan mahalle içinde kaldığından can güvenliği, gürültü ve sağlık açısından buradan taşınmalıdır. Konya Şeker'den devraldığımız Eski Fethiye Kantarına Yeni Fen İşleri Müdürlüğü binasının yapılması ve Fen İşleri Müdürlüğü'nün buraya taşınması uygun olacaktır. Fen lisesi yanında kalan sıcak asfalt plenti ve sanayi sitesi ile Beylerce yolu üzerinde kalan soğuk asfalt plentini de bu alana taşınmaları uygun olacaktır. Okçu mahallemizdeki Fen İşleri Müdürlüğü'nün boşaltacağı bu alan da çevresiyle birlikte toplu konut ve sosyal tesisler için değerlendirilebilir.

Çarşamba çayının Sanayi köprüsü ile Batum köprüsü arasında, kanalın kenarında 50 metre yeşil kuşak düzenlemesini yeni imarla birlikte yaptık. İleriye dönük olarak Çumra merkezden geçen Çarşamba kanalının her iki tarafında da en az 50 şer metrelik yeşil alanların bir "Yeşil Kuşak" olacak şekilde düzenlenmesi çok güzel bir hizmet olacaktır.

İlçemizde tüm cenazelerin Mezarlık Camisinden kaldırılıyor olması sebebiyle mevcut Mezarlık Camimiz kalabalık cemaati almakta yetersiz kalmaktadır. Mezarlıklar Büyükşehir Belediyesinin sorumluluğundadır. Bu nedende Büyükşehir Belediyesiyle iş birliği yapılarak hayırseverlerimizin de katkılarıyla Mezarlık çevresinde Yeni Mezarlık Camisi ve otopark alanı ile geniş yolları da içine alan bir düzenleme yapılmalıdır.

Sokaklarımızın rakamlarla adlandırılmaları doğru değildir. Biz görevde iken Konya Büyükşehir Belediyesi ile eski sokak isimlerinin yeniden verilmesi konusunda vardığımız mutabakat ve kamuoyu desteği ile **eski sokak isimleri yeniden verilmelidir.**

Mevcut Adliye Binası, yenisi yapıldıktan sonra Şehir Meydanının ortasında ilçenin tarihi, kullanılan ev eşyaları, giysileri vb. sergilendiği bir **Şehir Müzesi olarak düzenlenebilir.** Ayrıca Çumra'mızı oluşturan Yörük, Türkmen, Dağlı, Ovalı vb. farklı kültürel değerlerimizi temsil eden örnek birer ev ve kullanılan eşyalar da şe-

hir müzesi olarak düzenlenip hizmete sunulabilir. İmar düzenlemesi yapılmamış ve imar yönünden sıkışık kalmış olan köy ve beldelerimizin yeni imar düzenlemeleri yapılmalıdır.

12- Yeni Büyük Cuma Camisinin planlanması ve yapımı

İlçemizin gelişmesinin sonucu olarak çarşı merkezindeki yoğunluk daha da artacaktır. Bu durumda önümüzdeki 10 yıllık sürede merkezdeki Camilerimiz, özellikle Cuma namazlarında yetersiz kalacaktır. Bakkalbaşı Mahallemiz henüz yeni imar planına göre yapılaşmaya başlamak üzereyken bu mahallenin çarşı merkezine bakan uygun bir bölgesinde, Bardakçı, Bağlar veya daha uygun başka bir mahallede de en az 15.000 veya 20.000 m²'lik bir alanda en az 10.000 kişilik yeni bir Merkez Camii için yer planlaması yapılabilir. Bugün için acil değilse bile **önümüzdeki 10 yıl içinde ilçe merkezinde büyük bir Cuma Camiine ihtiyacı vardır.** Sadece büyük bir cami değil, bodrumunda kapalı otoparkı, zeminde ise okuma salonu, derslikleri, aşevi, hamamı, çevresinde işyerleri ve çay bahçeleriyle ve kadınlara tahsisli alanlarıyla bir külliye olarak planlanabilir.

Cuma Camisinin 2.000 m² veya 3.000 m²'lik kısmı çift minareli, kubbeli büyük bir Camii olarak planlanırken son cemaat mahalli ise uzay çatılı olarak, çelik konstrüksiyondan ve gerektiğinde katlanarak belirli noktalara toplanan ve gerektiğinde ise akordeon tarzı açılarak 10.000 kişiyi alabilecek şekilde dizayn edilebilir. Böyle bir Cuma Camisinde, ilçe merkezindeki kadın erkek, çocuk isteyen herkesin tek bir imamın arkasında ve hep birlikte ibadet yapma imkânı bulunmuş ve Peygamberimiz SAV'ın bir sünneti de ihya edilmiş olur. Böyle bir ortamın bireysel olarak insanların manevi huzusunu nasıl artırdığı ve ilçe halkının büyük çoğunluğunun hep birlikte yaptıkları ibadetlerinin ardından yine hep birlikte yapacakları duaların getireceği manevi kazanımlar ve bereketler her türlü beklentinin de üzerinde olacaktır. Cuma namazlarının dışında, mübarek geceler, bayram namazları da hep birlikte değerlendirilebilir. Böyle bir Cuma Camisinin etrafında yer alacak çay ocakları, çorbaclar, simitçiler vb. esnaf- lar ve diğer sosyal tesisler de ilçenin ticari canlılığına da çok büyük bir katkı yapacaktır. Caminin kuzey tarafındaki uzay çatılı alan, haftada iki gün Pazar olarak ve diğer günlerde de şehir meydanı olarak da hizmet verebilir. Dolayısıyla ilçe merkezinde sosyal ve ticari canlılığı da olumlu şekilde etkiler.

Misal vermek gerekirse yapılması gereken Medine-i Münevver'e'deki Mescidi Nebeviyi ve dışarıdaki, gerektiğinde açılan güneşlikleri düşünüp bunu bizim bölgemiz ve iklimimize uygun hale getirmekten ibarettir. Böyle bir büyük Cuma Camisi hizmete girdiğinde tüm ülkeye de güzel bir örnek olur ve çevre köy ve beldelerden de insanlar sırf bu Camide namaz kılabilmek için ilçemize gelirler. Ulu Camimizi hep birlikte nasıl genişletip güzelleştirdiyssek inşallah yeni Cuma Camisini de yapabiliriz.

13-Çumra'mızın ihtiyacı olan önemli Ulaşım Projeleri

Çumra Şeker Fabrikası ve entegre tesisleri ile Organize Sanayi bölgemizdeki sürekli çoğalan fabrikaların oluşturduğu aşırı kamyon trafiğinden ilçe merkezini korumak ve can ve mal güvenliğini sağlayabilmek için Çumra'mızın bölünmüş yol standardında bir çevre yoluna ihtiyacı var.

Çumra - Şeker Fabrikası - Üçhüyük - Karahüyük - B. Aşlama - Karapınar yolunun Karayolları yol ağına alınarak bölünmüş yol olarak hizmete alınması gerekli.

Alanya - Mahmutlar - Taşkent -Hadim - Sarioğlan - Çumra bölünmüş yolunun Çatalhöyük güzergahı üzerinden Çumra - Çatalhöyük - Hayıroğlu Aksaray-

Kapadokya - Karadeniz yolu bağlantısının sağlanması güzel olur.

Çumra- Arıkören - Karaman yolunun açılması uygun olur.

Çumra'mızın ne kadar asfalt ne kadar parke ne kadar stabilize yolumuzun olduğu tam ve kesin olarak bilinmeli ve ayrıca Fen İşleri Müdürlüğü'nün yaptığı çalışmalarla birlikte bu bilgiler sürekli canlı şekilde takip edilmelidir. Çumra'mızın merkez, beldeler ve köylerin ayrı ayrı yol haritası ve veri tabanını oluşturmak için ön çalışma yapmıştık. Çumra'mızın gerçek bir yol envanterinin oluşturulması bundan sonra yapılacak olan yeni yollar ile tamir ve onarım planlaması açısından son derece elzemdir.

14- Sırçalı Mesire Alanı düzenlememiz

Sırçalı mesire alanı yaklaşık 250.000 m²'lik bir büyüklüğe sahiptir. Benden önce görev yapan başkanların hizmete sundukları alan yaklaşık 100.000 m² idi. Biz de görev süremiz zarfında, mesai arkadaşlarımızla birlikte yoğun bir çalışma ile geriye kalan 150.000 m² lik alanı da düzenleyerek hemşerilerimizin hizmetine sunduk.

Öncelikle daha önce belediyemizin asfalt şantiyesi olan alandaki hurda malzemeleri, Medaş tarafından hurdalık olarak kullanılan alandaki atık hurda malzemeleri, Eski kanalet hurdalarını ve komşu vatandaşların hayvanlık faaliyetleri dolayısıyla işgal ettikleri alanlardaki atık malzemeleri yüzlerce kamyonla buradan uzaklaştırdık. Boşalan alanlarda taş toplama makinesiyle bir ay kadar çalışarak yüzeydeki taş ve molozları toplayıp kamyonlarla bu alandan uzaklaştırdık. İnşaat temel kazılarında çıkan verimli topraklardan yüzlerce kamyonu tepeye taşıyarak yüzeye serdik ve böylece daha önce tamamen metruk ve adeta çöplük durumundaki yaklaşık 150.000 m² alanı peyzaj düzenlemesi yapılabilir hale getirdik. Daha önce Sırçalı mesire alanında bulunan Park ve Bahçeler müdürlüğümüzün hizmet alanını da yaptığımız protokol ile Ziraat Meslek Lisesinin bahçesinden tahsis ettirdiğimiz 50.000 m²'lik yeni alana taşdık. Park bahçeler müdürlüğünün taşınmasıyla boşalan bu alanı da yeni fuar alanı olarak düzenledik.

Sırçalı Mesire Alanının tamamını düzenleyen bir peyzaj mimari plan hazırladık. Bu plana göre araç, bisiklet ve yürüyüş yollarını açtık, elektrik, su, doğalgaz ve kanalizasyon şebekelerini döşedik. İki ayrı noktada 150 şer metrelik derin su kuyusu açıp pompalarını kurduk. Tepenin tüm peyzaj alanına sulama şebekesi döşedik. Yaklaşık 20.000 m²'lik bir alanda muhtemelen Türkiye'de ilk ve tek olarak **lavantalılarla "Misak-ı Milli"** haritası oluşturduk. Gerek yapraklı ve gerekse ibrelili ağaçlar diktik. İki taraflı olarak İhlamur, Çınar, At Kestanesi, Safora, İğde vb. yetişkin ağaçlarla gezinti yolları oluşturduk. Gezinti yollarına dekoratif kırmızı renkli stabilize malzemeyi Güneysınır'dan çektik. Konkasör tesisinde öğütüp yollara serdik.

Yaklaşık **30.000 m²'lik bölüme çeşitli meyve ağaçları diktik.** Dağ armudu, dağ eriği, alıç, vb bir kısmını dağ köylerimizden köklü olarak söküp naklettik. Bir kısım ağaçları ise aşılı meyve fidanları olarak diktik. Bu şekilde diktiğimiz binlerce ve çok çeşitli meyve fidanlarının yetişmesiyle bu bölgeyi her ziyaretçinin istifade edebileceği bir **"Meyve Ormanı"** haline getirmeyi amaçladık. Ceviz, Badem, Kiraz, Vişne, Erik çeşitleri, Kayısı çeşitleri, elma, armut, alıç, muşmula, hünnap, iğde, vb. pek çok ağacın meyvesinden uzun yıllar hemşerilerimiz tadabilsin arzu ettik. Bu meyve ormanı bölümüne ve mesire alanının diğer yeşil alanlarına böğürtlen, beyaz ve kara dut ve benzeri daha yüzlerce fidan daha dikilmesi gerekiyor. Özellikle sürekli meyve veren böğürtlen ve dut türleri ile meyvesi çok olan ve çok özel bakım gerektirmeyen ağaçların çoğaltılmasıyla bu meyve orma-

nımız İnşaAllah zamanla herkesin mutlaka görmek ve tatmak isteyeceği bir meyve bahçesi haline gelecektir. Bugün ortalama 5 yaşında olan ağaçlar tamamen verimli hale gelmişlerdir.

Mesire alanının tepe kısmında bulunan kaba inşaatı bitmiş durumdaki **Kafe ve Restoranın tamamlanarak hizmete açılmasına ihtiyaç var.** Bütçe imkanları tamamını bir anda tamamlayıp açmaya imkân vermezse önce ön cephedeki kafe ve seyir terası tamamlanarak hizmete sunulabilir. Daha sonra da arka cephede kalan Restoran tamamlanabilir. Organize Sanayi Bölgemizdeki fabrikalara, Şeker Fabrikası ve entegre tesislere, Çatalhöyük başta olmak üzere turistik amaçlı Çumra'mıza gelen insanlara güzel bir hizmet verecek şekilde kafe ve restoranın en kısa sürede tamamlanması elzemdir. Sırçalı mesire alanına güzel bir **Okuma Salonu** yapılmalıdır.

Sırçalı mesire alanına, sanat ve kültür faaliyetlerinin yapılabileceği, açık hava Sineması ve doğal yeşil alanı bozmayan **Amfi Tiyatro** gerekli

Sırçalı Mesire Alanına, güzel **butik yeni bir Camii gereklidir.** Mesire alanının tüm tesislerin faaliyete geçmesiyle çok daha fazla insanımızı ağırlayacağı aşikardır. Kalabalıklaşan ziyaretçiler için mevcut konteynir tarzı mescit yeterli olmayacaktır. Bu nedenle mesire alanının tepesinde, otopark alanının güneyinde belki çelik konstrüksiyon veya ahşaptan, kadın ve erkekler için tuvaletleri ve abdest alma bölümleriyle güzel butik bir Cami hem büyük bir ihtiyacı karşılayacak hem de tepede güzel bir silüet oluşturacaktır.

Çumra'mızın gün geçtikçe büyüyor ve gelişiyor olması sebebiyle şehir hayatında sıkılan insanlarımıza nefes alabilecekleri ve farklı aktiviteler yapabilecekleri bir yaşam alanı olarak Sırçalı mesire alanımızın büyütülmesine ihtiyaç vardır. İmkân buldukça çevredeki tarlalardan satın alarak bu alanı 500.000 m²'ye çıkarmamız güzel olacaktır.

Sırçalı mesire alanının uygun bir bölgesinde çevredeki tarlalardan satın alınacak alanlarla **Yaklaşık 100.000 m² fuar alanı** oluşturulmalıdır. Eylül ayı başında hem 50 yılı aşkın süredir aralıklı da olsa yapılagelen "Kavun Festivali" devam ettirilmiş olacak hem Şeker Pancarı, Kavun, Karpuz, Kabak, Mısır, Patates vb. ürünlerle ilgili yarışmalarla üreticiler teşvik edilmiş ve ülke genelinde ilçemizin isminin gündemde kalması sağlanmış olacaktır. Tarım Fuarı sayesinde pek çok tarım makinesi ve yeni teknolojiler bu fuarda tanıtılacak ve gerek katılan yüzlerce firma ve gerekse on binlerce ziyaretçi sayesinde ilçemizin ekonomisine büyük katkılar sağlanmış olacaktır.

Sırçalı mesire alanında spor sahaları hizmete sunulmalıdır.

Hali Futbol Sahası, Voleybol sahası, Basketbol Sahası, At Binme Tesisi, Bisiklet ve yürüyüş yolu ve Atış Poli-gonu yapılabilir.

Bu spor sahaları da yine şimdiki Sırçalı mesire alanının çevresinde satın alınacak yeni alanda 100.000 m²'lik fuar alanıyla birlikte planlanabilir. Yılda ancak bir iki hafta kadar süren Fuar organizasyonu dışında bu alan spor alanları olarak değerlendirilebilir.

Sırçalı'ya özellikle çocukların şehir hayatında göremedikleri koyun, keçi, at, eşek, tavuk, horoz, kaz, ördek, tilki, sincap, tavşan, geyik, ceylan, maymun, vb. evcil veya yarı evcil hayvanların da barındırıldığı ve birbirine zarar vermeyecek şekilde bu hayvanların mümkün olduğunca serbest bir ortamda yaşadığı en az 20.000 m² büyüklüğünde bir **mini hayvanat bahçesi** yapılması güzel olur.

Sırçalı mesire alanının yolları, elektrik ve doğalgaz hatları tamamlanmış ve sulama sistemi de tamamen faal hale gelmiştir. Gül bahçemiz, gül tünelimiz, kaya bahçe-

miz ve lavanta bahçesinin çevresindeki çeşitli süs bitkileri ve çiçeklerle çok güzel görüntüler ortaya çıkmıştır. Bundan sonra bu bölgeyi daha da güzelleştirmek amacıyla gül, papatya, nergis, karanfil, vb. farklı çiçeklerle, Hanımeli, Yasemin, vb. kokulu bitkiler ve kekik, biberiye vb. süs bitkileriyle de süslenmesi ve bezelenmesi gerekmektedir. Tüm mesire alanına ve özellikle de kamelyaların yanlarına serpiştirilecek şekilde yüz veya iki yüz Salkım Söğüt ağacı hem serin bir gölgelik hem de güzel bir görüntü oluşturacaktır. Zaten diktiğimiz yüzlerce İhlamur ağacı baharla birlikte etrafa çok güzel kokular yayacak ve yine tüm alana serpiştirilerek dikilecek olan İğdeler, Akasyalar, Erguvanlar, Hanımeli, Yaseminler ve mevcut Misak-ı Milli Lavanta bahçesiyle birlikte ziyaretçileri güzel kokuya doyuracaklardır.

Sırçalı mesire alanının çevresindeki taşınmazlardan belediyemizin bütçe imkanlarına göre satın alacağı uygun bir bölgesinde yaklaşık 30.000 m² lik bir alanda büyüklük ve küçükler, erkekler ve kadınlar için ayrı havuzların olacağı açık hava yüzme havuzu ve kaydırak tesisi insanlarımızın hizmetine sunulabilir. Sadece yaz aylarında çalışsa bile her zaman denize gitme imkânı bulamayan gençlerimiz için hem yüzme ve serinleme hem de arkadaşlarıyla ortak spor ve eğlence imkânı sağlanmış olacaktır.

Sırçalı'da Otopark alanlarının artırılması ve düzenlenmesi gereklidir.

15- Devlet Su İşleri şube müdürlüğünün bulunduğu alan DSİ ve Konya Büyükşehir Belediyesi ile iş birliği ile "Tarım Müzesi" olarak düzenlenebilir.

Çumra'mızın ortaya çıkışının birinci sebebi Hicaz Demiryolunun buradan geçiyor olması, ikinci sebebi de aynı projeye sonradan eklenen ve Almanlar ve Fransızlar tarafından yapılan Beyşehir gölünden Konya ovasının sulanması projesinin güzergahının buradan geçmiş ve dahası Osmanlı Devleti'nin ilk sulama idaresinin burada kurulmuş olmasıdır. Öte yandan ilçemiz Milattan önce 7.000 li yıllara dayanan bilinen en eski şehir hayatının kurulduğu Çatalhöyük'e de ev sahipliği yapmaktadır. Çatalhöyük tarım ve hayvancılığın da ilk yapıldığı yerleşim yerlerinden biridir. Bugün için de Çumra'mız ülkemizde modern tarımın en önemli merkezlerinden biridir. Bu nedenlerle ilçemiz bir "Tarım Müzesi" yapılmaya en layık konumdadır. Tarım Bakanlığı, DSİ, Konya Büyükşehir Belediyesi ve Çumra Belediyemiz iş birliği ile şu anki DSİ kampüsü açık alanıyla ve içindeki tüm yapılarıyla olduğu gibi korunarak ve bizim "Şarıldak" olarak adlandırdığımız tarihi sulama regülatörü ve çevresindeki sulama kanallarının bir bölümü de dahil edilerek Çatalhöyük'ten günümüze tarımda kullanılan alet ve makineler bu müzede sergilenebilir.

DSİ şube müdürlüğü için gerekli binalar Ziraat Meslek Lisesi arazisine veya çevredeki yeni ve uygun bir alana yeniden yapılabilir.

16- Konya - Çumra - Çatalhöyük Buharlı Lokomotif Turizm turları için Turizm Bakanlığı, KOP idaresi, TCDD ve Konya Büyükşehir Belediyesi ile işbirliği halinde çalışılmalıdır.

17- Çatalhöyük Müzesi ve Arkeopark'ının ilçemize kazandırılması için çalışılmalıdır.

18- Başta Çatalhöyük olmak üzere bölgemizdeki tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri yurt içi ve yurt dışı ziyaretçilerin daha kolay ziyaret edebilmeleri için **gezi turları** düzenlenebilir.

19- **Rakım'ın Değirmenin belediyemize kazandırılması gerekiyor.** Osmanlı döneminden kalan, Alman yapısı bu binanın satın alınıp çevresiyle birlikte tarihi dokusu korunarak bir müze veya eğitici atölye olarak hizmete sunulması gerekmektedir.

20- **Tarihi İstasyon binasının yanındaki arsaya Hicaz - Gar ve Müzesi yapılmalıdır.** Çumra'mızın Hicaz De-

miryolu projesi ve buna bağlı Sulama projesiyle doğduğu gerçeği göz önüne alınarak tarihi Hicaz Demiryolu tren seferlerini temsilen eski bir buharlı lokomotif ve bir yolcu vagonu bu müzede sergilenebilir. Yine Sultan Abdülhamit Han tarafından yaptırılan Hicaz Demiryolu Projesine dair tarihi görseller, objeler, araç gereçler, kıyafetler ile ova sulamasına dair tarihi bilgiler ve belgeler ile maketler bu müzede sergilenebilir. Aynı zamanda yeni ve modern gar binası ile iç içe yapılarak Çumra'mızdan trenle yolculuk edenlerin ilçemizin tarihini tanımlarına da imkân sağlanmış olur.

Görevde olduğum sürede TCDD yönetimi ile ortak iş birliği protokolü hususunda görüşüp onların da uygun görüşlerini almıştık. Taslak projemizi de hazırlatmıştık. Bu proje üzerinden veya daha güzeli yapılarak gerekirse Konya Büyükşehir Belediyesiyle de iş birliği yapılarak bu gar ve müze ilçemize kazandırılabilir.

21- Çumra Belediyemiz ve şirketi marifetiyle **Çatalhöyük motifleri ağırlıklı olmak üzere Halı ve Kilim dokuma ve çini üretim atölyeleri** tekrar faaliyete geçirilmelidir. Görevde olduğumuz sürede Halk Eğitim ile iş birliği halinde bu çalışmaları yapmıştık. Çatalhöyük motifli çini, halı ve kilim üretim ve satışının tamamen Belediye şirketimiz uhdesinde kurumsallaşarak sürdürülmesi gerektiği kanısındayım.

22- Özellikle ova köylerimizde yüzyıllardır yapılagelen ancak şehirleşme ile yok olmaya yüz tutan **"Tandır Ekmeği"** ve **"Tandır Böreği"** nin de üretimlerini yapmış ve güzel sonuçlar almıştık. Bu ürünlerin de belediye şirketimiz bünyesinde, ekşi mayalı hamuru ve tüm doğallığıyla aslına sadık kalınarak kurumsal olarak üretim ve satış ile hemşerilerimizin hizmetine sunulması gerekmektedir.

23- Belediyemiz ile ilçemizde faaliyetlerini sürdüren kültür ve sanat topluluğumuz işbirliği ile kültürel ve sanatsal faaliyetleri daha da zenginleştirerek sürdürmemiz gerekiyor.

24- Her kasaba, köy ve mahallemizin uygun bir bölgesine o beldedeki insanlarımızın yararlanabileceği **"Koruluk"** alanlar yapmamız gerekli,

25- Her köy veya beldeye tek tip köy konağı yapmak doğru değil. Her köy veya beldenin kendi ihtiyaçlarına uygun şekilde **köy odası, çok amaçlı salon, spor sahası ve park ve yeşil alan** hizmeti götürülmesi uygun olacaktır.

26- Çumra merkez dışında Okçu, Küçük Sanayi Sitesi ve İçericumra beldelerimize doğalgaz ulaştırıldı. Alibeyhüyüğü'nden başlayarak diğer **belde ve köylerimize de doğalgaz ulaştırılmalıdır.**

27- **Tavşanköprü, Alemdar, Apa, Obruk başta olmak üzere daha çok mesire alanı düzenlenerek hizmete sunulmalıdır.**

28- Çumra **Devlet Hastanemiz** ilave binaları tamamlanarak **tam teşekküllü hale getirilmeli, mümkün olduğunca hastaların Konya'ya gitmeden tedavi ihtiyacı burada giderilebilmelidir.**

29- **Belediyemizin daha iyi ve kaliteli hizmet verebilmesi için araç gereç parkı güçlendirilmeli. Yılda 200 km. satılacak kaplama, en az 250.000 m2 kilitli parke ve 10 km. sıcak asfalt yol yapabilecek hale getirilmeli.**

30- Konya Büyükşehir Belediyesinde ilçemize bir **"Bilgehan"** yapılması sağlanmalıdır. Komek Meslek **Edindirme kursları ve yabancı dil kursları** açılmalıdır.

31- **Başta emlak vergileri olmak üzere belediyenin elde etmesi gereken gelirler dikkat ve özenle tahsil edilmeli, Bir dahaki seçimde oy versinler diyerek popülist ve gevşek tutum sergilenmemelidir. Hakkı olan geliri tahsil edemeyen belediyeler hem yapmakla mükellef oldukları hizmetleri gereği gibi yapamazlar hem de bu şekilde aklı sıra kıyak yaptığını zanneden yöneticiler adaletsizlik ve zulüm yapmış olurlar. Sizin almanız ge-**

reken bedeli almayarak kıyak geçtiğiniz kişiler sizden hizmet isterken hiç taviz vermeyeceklerdir. Birilerine kıyak yaparak adil ve dürüst belediyecilik yapılamaz. Kıyak yaparak kimseye de yaranılamaz. Belediye yasal hakkı ve görevi olan gelirleri tam tahsil edebilmeli ki talep edilen hizmet ve yatırımları da en iyi şekilde yapabilsin.

32- Konya şehir içinde yapımı devam eden banliyö treninin Çumra'ya da gelmesi için çalışılmalı. **Konya – Çumra banliyö tren seferleri** başlatılabilirse sürekli ve ekonomik ulaşım imkânı sağlanmış olur.

33- **TMO** arsasından Belediyemize tahsis edilen 7.000 m2 alanda mevcut bulunan ve **taşıyapılı yatay depo** Konya Büyükşehir Belediyemiz tarafından Karapınar'daki gibi restore edilerek ve içindeki ahşap malzeme bakım onarımı yapılarak bir **okuma salonu ve kafe** olarak düzenlenip gençlerimizin hizmetine sunulabilir.

34- Çumra sınırlarında yer alan **Selçuklu – Osmanlı eserlerinin tanıtıldığı bir kitap** yayımlanmalıdır.

35- Çumra'mızda bulunan ve **Selçuklu – Osmanlıdan kalan eserler** (Camiler, Köprüler vb.) aslına uygun olarak **restore edilip** korunmalı ve ziyarete açık hale getirilmelidir.

36- Şehir Meydanı, İstasyon Parkı, Otogar gibi önemli noktalarda **Kavun heykelleri** sergilenmelidir. Yıkılan Sinema binası, Sağlık Meslek Lisesi ve Cumhuriyet Lisesi ile Su Deposu'nun aslına uygun ve ölçekli maketleri yaptırılıp yeni Şehir Parkında tarihi Çumra anıları olarak sergilenebilir.

37- **Amatör tiyatro, müzik ve teknoloji kulüpleri** kurularak gençlerin yetenekleri ortaya çıkarılmalıdır.

38- Çumra'mızın tarihi, coğrafyası, tabii güzellikleri, yerel kıyafetleri gibi değerlerimiz fotoğraflarla kayıt altına alınıp büyük bir **fotoğraf arşivi oluşturulmalıdır.** Biz bu amaçla Fotoğraf yarışması düzenlemiştik. Bu yarışma her sene hem amatörler hem de profesyoneller için ayrı ayrı düzenlenerek geleceğe güçlü bir fotoğraf mirası bırakılabilir.

39- Çarşamba çayının Demirköprü ile Şarıldak arasında kalan kısmı DSİ ile iş birliği yapılarak güzel bir havuz olarak düzenlenerek hizmete sunulabilir.

40- İçericumra'daki tarihi büyük Cami, Alibeyhüyüğü'ndeki büyük Cami ve diğer ihtiyacı olan Camilerimiz yine iş birliğiyle restore edilmeli, bakım onarımları ve çevre düzenlemeleri yapılarak hizmete sunulmalıdır.

41- Okçu beldemize yapılan Millet Bahçemizin bir bölümü **"Kır Düğün Salonu"** olarak düzenlenerek hizmete sunulabilir.

42- Demiryolunun arkasında kalan Baraj, Yenidoğan, Yenimahalle ve İstiklal mahallelerinin orta bölgesinde, bu bölge insanımıza hizmet verebilecek yeni bir Aile Sağlık Merkezi yapılmalıdır.

Bu kadar uzun bir yazıyı yazmamın amacı Çumra'mızın durumu, sorunları, çözüm yolları ve daha yaşanabilir bir ilçe olması adına yapılabilecek işler hakkındaki görüş ve düşüncelerimi siz değerli hemşerilerimizle paylaşmaktır. Ayrıca yayımlanacak olan 100. Yılda Çumra kitabı gelecek nesillere tarihi bir bilgi ve belge de olacaktır. Bu yüzden önemli gördüğüm konulara ilişkin düşüncelerimi ve önerilerimi ayrıntılı olarak ifade etmeyi faydalı buldum. Burada yazılanların hiçbirisi güncel bir eleştiri veya beklentiyle yazılmamıştır. Daha ziyade orta ve uzun vadeli işler ve hizmetlerle Çumra'mızın geleceğine dair tespit ve öneriler sunulmuştur. Bugün ve gelecekteki ilgililer doğru buldukları önerileri değerlendirirler, doğru bulmadıkları da bu sayfalarda ve satışlarda tarafımızdan tarihe düşülen notlar olarak kalır. Çumra'mız adına söylenmesi gerektiğine inandığım iki çift sözü bu vesileyle söyleyebilmiş ve yazarak tarihe not düşebilmiş olmak acizane benim için hem bir görev ve hem de büyük bir mutluluktur.

1981'den GÜNÜMÜZE ENERJİYE YÖN VERİYORUZ

Projeden, kurulumu
bakımdan, danışmanlığa
41 yıldır enerjiye yön
veriyoruz.

MUSTAFA
**DUTAR
GRUP**

Tarım ve Hayvancılık

DUTAR Tarım ve Hayvancılık
6000 mt² (Yerli ve İthal)
Büyükbaş ve Küçükbaş hayvan
yetiştiriciliği yapmaktadır. Tarım
alanında ise 650 dekarlık tarım
arazisinde mısır, yonca, fi,
reygras, mera otu, arpa,
ayçiçeği üreticiliği
yapmaktadır.

ELEKTRİK TAAHHÜT

MUSTAFA DUTAR Elektrik
-Kapsamlı Bakım İşleri
-Enerji Nakil Hatları
- Küçük Ek Tesis Yapım İşleri
- Reaktif Güç Kompanzasyon
Tesisleri
- Proje Taahhüt ve
Danışmanlık Hizmetleri
Alçak Gerilim - Orta Gerilim
Dağıtım Şebekeleri
- Cadde, Sokak & Orta Refüj
Aydınlatma Tesisleri
- MEDAŞ sınırları içerisinde
bulunan 38 adet işletmenin 7
bölgesinde (SELÇUKLU2,
MERAM2, ALTINEKİN,
SEYDİŞEHİR, BOZKIR, HADİM,
ERMENEK) arıza onarım
bakım işlerinin
hizmetlerini
vermektedir.

YATAY SONDAJ

MUSTAFA DUTAR Kazısız
Yönlendirilebilir Yatay Sondaj
Kazısız teknolojinin
yeniliklerinden birisi olan
yönlendirilebilir yatay sondaj
(HDD)yöntemi, karayolu,
demiryolu, akarsu, göl vb. gibi
engellerin altından su gaz
borularının ayrıca kablo
döşenmesi gibi işlerde
en uygun çözümlerden
birisidir.

Dinamik yapımız,
yenilikçi bakış açımız,
yarım asıra varan tecrübemizle
bulduğumuz sektörlere yön veriyor,
bizi tercih eden kurumlara
nitelikli hizmet sunuyoruz

MUSTAFA
**DUTAR
GRUP**

-DUTAR ELEKTRİK
-DUTAR TARIM& HAYVANCILIK
-DUTAR KAZISIZ YÖNLENDİRİLEBİLİR
YATAY SONDAJ

f @ in dutargrup

Hacı Yusuf Mescit Mah. Ali Emiri
Sokak No: 7, Karatay/KONYA

www.dutar.com.tr

444 76 40

Çumra Esnaf ve Sanatkarlar Odası kurulduğu günden bu yana gerçekleştirdiği çalışmalar ve hizmetler ile esnaf ve sanatkarın yanında olmayı sürdürüyor. Çumra Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Mustafa Altun, odanın çalışmalarını üyeleri ile uyum içerisinde yürüttüklerini belirtti

Çumra Esnaf Odası muhasebeden eğitime esnafın hizmetinde

1984 yılında kurulan Çumra Esnaf ve Sanatkarlar Odası kurulduğu günden bu yana gerçekleştirdiği çalışmalar ve hizmetler ile Çumralı esnaf ve sanatkarın yanında olmayı sürdürüyor. Çumra Esnaf ve Sanatkarlar Odası, odaya bağlı üyelerine yönelik mesleki ve teknik ihtiyaçlarının karşılanması, mesleki eğitim faaliyetleri, mesleğin genel menfaatleri yönünde çalışmalar yürütüyor.

ÜYELERLE UYUM İÇERİSİNDE ÇALIŞMALAR SÜRDÜRÜYOR

Çumra Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Mustafa Altun, uzun yıllardır oda başkanlığını sürdürdüğünü ve çalışmalarını oda üyeleri ile uyum içerisinde gerçekleştirdiklerini ifade ederek, "Çumra Esnaf ve Sanatkarlar Odası 1984 yılında kurulmuş olan, kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliği haiz, yöneticileri yargı gözetiminde bağımsız seçimlerle iş başına gelen bir meslek kuruluşudur esnaf ve sanatkar üyesine ihtiyaç odaklı kaliteli eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunmak, kamu kurumları, yerel yönetimler ve sosyal ortaklar ile iyi ilişkiler kurarak esnafın sorunlarının çözülmesine uygun ortamı yaratmak, esnaf ve sanatkarları her platformda en iyi şekilde temsil etmektedir.

Odamıza bağlı üyelerin; mesleki ve teknik ihtiyaçlarının karşılanması, mesleki eğitim faaliyetleri, mesleğin genel menfaatleri yönünde çalışmalarımızı yürütmekteyiz Meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güvenin hakim kılınması yönünde ülkemizin esenliği için sorumluluğumuzdur. Üyelerimizin çalışma konularına giren hususlarda haklarını korumak için üst kuruluşlarımızdan, Ticaret Bakanlığımızdan ve diğer resmi kuruluşlardan, takip edilmesi, çözümlenmesi konusunda gerekli çalışmaların yapmaktayız." ifadelerini kullandı.

'ÜYELERİMİZE YÖNELİK EĞİTİM FAALİYETLERİMİZ SÜRECEK'

Çumra Esnaf ve Sanatkarlar Odası olarak oda üyelerine yönelik eğitim faaliyetlerinin devam edeceğini ifade eden Başkan Altun, "Bütün meslek dallarında bulunan meslek komitelerimizle uyumlu bir çalışma gerçekleştirerek üyelerimizin sorunlarından ve isteklerinden bu komitelerimiz ve her bölgeden ve mesleklerden dağıtmaya çalışmaların özünde mesleğimizi zora sokabilecek faaliyetlerle ilgili sorunlarımızı dile getirmek ve sesimizi yetkili mercilere ' duyurabilmek amacı ile gerekli gayretler göstermekteyiz. Odamızdaki işlemler 5362 sayılı yasamıza yürütülmektedir. Üyelerimizin işleri odamıza geldiğinde hızlı bir şekilde çözülmektedir. Personelimize eğitimleri ve esnaflarımızın kurum ve kuruluşlardaki sorunları

için gerekli girişimler ve yapılması gereken istişare toplantıları yapılmaktadır.

Odamızın ve üyelerimizin lehine olan bütün konularda üyelerimizle birlikte uyumlu bir çalışma ortamı sağlanacaktır. Esnaf ve Sanatkarlarımızın yanında çalışan kalfaların, kursiyerlerin ve personellerin daha iyi iş anlayışı ile yetiştirilebilmesi ve yarınlarmıza emin adımlarla sektörümüzü taşıyabilmek için gerekli eğitim çalışmalarına devam edeceğiz. Üyelerimizin hastanelerde rahat hizmet alabilmeleri için girişimlerimiz sürdüreceğiz. Odamızda üyelerimizin muhasebe defterleri tutuluyor olup SGK işçisi olan üyelerimizin de SGK takipleri odamızca düzenli olarak takip edilmektedir. Ticari

hayatta esnaflarımızdan gelen isteklere göre çalışmalar yapılmaya devam edilecektir. Esnaf ve Sanatkarlarımız adalet iyilik cesaret vatanseverlik yardımlaşma mesleki yeterlilik ve kalite üretimi temel ilke edinerek milletimizin birlik ve beraberliğine hizmet eden ahilik kurumunun günümüzdeki temsilcileri ülke ekonomimizin bel kemiğidir.

Önümüzdeki süreçte esnaf ve sanatkarlarımızın dertlerine ses ve çözüm olmak üzerine çalışmalarını yürüteceğiz özellikle görev ve hizmet alanlarımızla ilgili olarak sizlerle istişare ve işbirliği içerisinde olacağımızı bilmenizi isterim bu vesileyle çalışmalarından dolayı tüm esnaf ve sanatkarlarımıza hayırlı bereketli bol kazançlar diliyorum."

ESNAFIMIZIN EMEĞİ, ÇUMRA'MIZIN GÜCÜDÜR!

ÇUMRA'MIZIN 100. YILI

Kutlu Olsun!

“
Gelenekten
Geleceğe
Emeğin ve Alın Terinin
Yanındayız.
”

Geçmişten aldığımız güçle geleceğe yürürken; birlik, beraberlik ve dayanışma ruhuyla ilçemizi daha güçlü yarınlara taşımaya devam edeceğiz.

Çumra'nın bugünlere gelmesinde emeği bulunan tüm büyüklerimizi rahmet ve minnetle anıyor, tüm hemşehrilerimizin Çumra'nın 100. yılını en içten dileklerle kutluyorum.

Mustafa ALTUN

ÇUMRA ESNAF VE SANATKARLAR ODASI BAŞKANI

Ali Umut TÜRKCAN

Prof. Dr. Öğretim Üyesi, Anadolu Üniversitesi Arkeoloji Bölümü, Eskişehir

ANADOLU'NUN BELLEĞİ ÇUMRA ÇATALHÖYÜK NEOLİTİK KENT YERLEŞMESİ VE İLÇEYE SONSÖZLER

Çumra'da 1993 yılı Ağustos ayında benim de 21 yaşında talebe olarak geldiğim ve zaten bir efsane olmuş Çatalhöyük Kazılarının ikinci dönemi zamanında başlayan ve aralıklarla 20 sene süren Çatalhöyük ve Çumralı olmamızın hikayesinde artık hemşerisi hissettiğim Çumra'ya benim de gönül borcum vardır. Bunu özellikle kazı başkanlığım döneminde ödemeye çalıştım, ne kadar oldu onu o dönemin Çumralı tanıkları kefil olursa, anlaşılır. Yeniden başlayan Çatalhöyük Kazıları sırasında, İngiliz Kazı Ekibi çatısı altında, farklı milletlerden kalabalık bir ekiple birlikte Çumra'da 3 yıl boyunca yaşadık ve anılar belgeledik, billendirdik o yıllar Recep KONUK ile gerçekten hareketli yıllardı. O yıllarda bizim 'Han' dediğimiz, Belediye Otelinde kalıyorduk. O zaman ilçe şimdikinden çok daha ufaktı tahmin edersiniz. Sofu'nun lokantası, Bağkur Çarşısı, cadde üstünde dükkanlar ve Ulu Caminin karşısında kahvehanesiyle; Çumra belki bizim için o kadardı ve burada yaşamak bizim için ilginç bir deneyimdi. O dönem, sıra dışı kişiliğiyle de dikkati çeken ve projeye yardımcıları olan Belediye Başkanı Recep Konuk'tu ve defalarca onu tanıma fırsatı bulmuştuk.

Arkeolog Ian Hodder Başkanlığındaki ekibin bir kısmı ile İngiliz Arkeoloji Enstitüsünün tahsis ettiği Land Rover'ı ile arabadan inen ve ilk defa Çatalhöyük'e ayak bastığımız büyük bir heyecanla. İlk olarak güney Höyüğün tepe noktasında ilk ölçümü olarak yeni hikayemizi orada başlatmıştık. Proje 25 yıl sürecek denmişti bizlere ve ben "25 yıl sonra acaba ben nerede olurum, yaşar mıyım" diye düşünmüştüm, sonrasında 30. yıla yaklaşmışken ve hiçbir zaman düşünmesem de 3. Dönem kazı ve araştırma projesinin ilk Türk Kazı Başkanı olmak da bana nasip oldu. Hayat böyle!

Konya'nın Çumra ilçe merkezinin 12 km. güneydoğusunda yer alan Neolitik Dönemin Çanak Çömlekli evresine tarihlenen Çatalhöyük, en son radyokarbon tarihlendirmelerine bağlı MÖ. 7100-5950 yılları arasında 1100 seneyi aşan bir yaşam döngüsü ile Neolitik Dönem olarak adlandırılan ve bugünkü yerleşik uygarlığımızın temellerinin atıldığı bir dönemin en büyük yerleşmesi olarak karşımıza çıkar. Yerleşik yaşama geçilmesi, şehirlerin doğuşu ve tarımın başlaması insanlık tarihinde dönüm noktası olarak kabul edilen gelişmelerdendir. M.Ö 11.000'lerde başlayan Küresel ısınma (Holosen dönem) ile avcılık ve toplayıcılıktan ürün yetiştirilmesine dayalı (tarım ve hay-

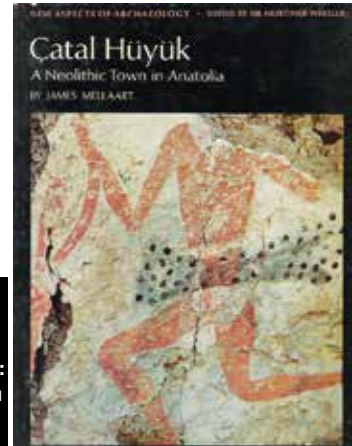
van besiciliği) farklı bir yaşam tarzına geçişi sağlayan, ilk konutların inşasını ve üretim iktisatının

Çatalhöyük Havadan Görünüm Eylül 2020

başlangıcı ile özellikle belli hammaddelerde (obsidyen, tuz, boncuklar, işlenebilir kompakt içerikli taşlar, bazalt v.b) taks ekonomisinin ticarete dönüşümünün ilk izlerini vermektedir. Çatalhöyük Neolitik dönemin daha geç aşamasında (M.Ö 8.bin sonunda başlayan ve M.ö 7.bin sonunda biten Çanak Çömlekli Neolitik dönemde) her aşamasının izlenildiği ve bütün bu olguların bir yerde artık daha geniş toplumsallaşma aşamasında ilk şehir denemesinde birleşen üretim, prestij ekonomisinin temellerini oluşturan, zengin inanç ve simgeci bağlarla gelişen uzun soluklu bir toplumu ortaya çıkarmıştır. Yerleşimin o döneme değin gelişmiş mimarisi, özel yapıları ve ortaya çıkarılan özellikli sıra dışı simgeci tasvir işleri (Duvar Resimleri, kabartmalar, boğa payeleri duvar eklentileri, taş ve kilden özel heykelticler, damga mühürleri v.b) Dünya Kültür Tarihinde

James Mellaart
"Anadolu'da
Neolitik bir Kasaba:
Çatalhöyük" Kitabı
ön kapak (1967)

ayrıcalıklı yerleşmelerden biridir. Yerleşim bütünüyle çok iyi biçimde bin seneyi aşan tabakaları ile korunarak günümüze gelmeyi başardığından, insanlığın tarih öncesi dönemlerinin aydınlatılmasında kilit bir role sahiptir.

Neolitik Dönem Anadolu'sunun sıra dışı ve görkemli yerleşmelerinden biri olan Çatalhöyük; ilk yerleşme planı krokisinden Dünya Kartografya servisine göre de Dünyanın ilk kent haritası, ilk duvar resimleri, ilk mühürler, ilk dokumalar gibi birçok ilkleri içinde barındırması nedeniyle insanlık tarihine ışık tutmaktadır. Yerleşmeye ait en eski buluntular, bilinen en eski tabaka olan 16. tabakada yaklaşık MÖ. 7100'e tarihlenmektedir. İçinde barındırdığı kentsel öğeleriyle "öncü kent" olarak betimleyebileceğimiz bu yerleşme, medeniyetin ve ziraatın temellerini anlamamızda anahtar bir yerleşim niteliğindedir. 2012 yılında Dünya Kültür Mirası Kalcı Listesine "Çatalhöyük Neolitik Kenti" olarak giren yerleşme¹ ilk olarak 1958 yılında İngiliz arkeologlar James Mellaart ve David French, Alan Hall tarafından keşfedilmiştir.

Söz konusu keşfin ardından Hacılar kazısı (1957) ile Anadolu Platosunda Neolitik Dönemin varlığını ortaya çıkarmış James Mellaart ile 1961 yılında başlayan kazı çalışmaları malesef 4 sene sürmüş ancak ortaya çıkardıkları ile kültür tarihinde iz bırakmıştır. Ancak böyle büyük ve önemli bulgulara sahip bir yerleşmenin daha onlarca sene açıklanamayan buluntuların sebebi ile arkasında birçok soru bırakarak kazı araştırmaları 1965'te sonlandırılmıştır. Yerleşmenin popülerliği Mellaart'ın en son bulguları o dönemin koşullarında detaylı ve renkli bir kitap ile yayınlanması ününü ve bilinirliğini artırmıştır. Çatalhöyük, Mellaart tarafından o dönem bilinen yerleşmelerin büyüklüğü ile karşılaştırılmış, ilk yayınlarda bir kent olarak, sonraki yayınlarda ise daha mütevazı şekilde (town) kasaba olarak adlandırmıştır. Bununla beraber, kendisinin de aktif katıldığı Filistin'de kazılan (Kathleen Kenyon) Neolitik Dönem Jericho (Tell es Sultan) da ortaya çıkarılan anıtsal kuleye sahip Neolitik dönem yerleşmesi ile Tunç Çağından önceki 'kentler' olarak 90'lı yıllara kadar Kentler veya Kentleşmenin öncüsü olarak tartışılmıştır. Özellikle Kent tarihçiliğinin önemli isimlerinden Jane Jacobsen (ABD) tarafından 'Yeni Obsidyen' Modeli içinde Çatalhöyük örneği kentin ticaret ile büyüyen bir olgu olduğu ve tarım, hayvancılığı başlattığı tartışılmıştır. Jacobsen, ilk kentleri oluşturan etmenleri incelediği yerleşik hayata geçişle ilgili bu kuramını, James Mellaart'ın Çatalhöyük keşiflerini ve bulgularını kullanarak geliştirmiştir.

Yerleşimde daha kapsamlı bir kazı yapılmadan ve değişkenlerin sayısını da gözönünde bulundurarak daha kesin bir bilgi elde etmeye çalışmak faydasız görünmektedir. O nedenle düşük olan veriyi tercih etmek ve nüfusun 5000 üzerinde olduğunu varsaymak gerekir. Belli bir döneme ait yerleşimin boyutlarını, o dönemdeki yaşanabilen ikamet yerlerini gösteren yerleşim alanını ve o dönemde her ikamet edilen birimdeki mezar sayılarını öğrenebilirsek ancak o zaman nüfus yoğunluğunun Çatal Höyük civarındaki bölgenin taşıma kapasitesiyle ilişkisini anlama yolunda kesin bir bilgiye ulaşmamız mümkün olacaktır. Bir yandan Çatal Höyük alanının nüfus taşıma kapasitesini belirlemek için, yerleşimin çevresindeki en az 5 km çapındaki bir alanı veya bir günlük

yürüme mesafesini ve çağdaşı olabilecek daha bulunamayan uydu yerleşmeleri düşünmek gerekir. Bugün Çarşamba çayının binlerce sene doldurduğu alüvyal fan içinde araştırma daha ileri tekniklere ihtiyaç duyar. Bu proje en başından beri Bülent Arıkan (İTÜ) ile dizayn edilmiş, sonra benzeri İngiltere ve İtalyadan Hocaların katılımı ile zenginleştirilmişti, ancak yapılamadı..

Mellaart, sürdürdüğü kazılar sayesinde Çatalhöyük'ün yerleşik tarımcılık ve ilk kentlerin ortaya çıkışının kökenleri ile ilgili araştırma ve çalışmalar açısından da önemli bir yerleşim olduğunu göstermiştir. Bazı bilim adamları Çatalhöyük'ü dünyanın ilk kenti kabul eder ve yerleşimde bulunan duvar resimleri sanat tarihçileri tarafından dünya tarihinde bir eşine daha rastlanmaz olarak tanımlanmaktadır. Daha sonraki yıllarda 20. yüzyılın önemli arkeologlarından Colin Renfrew (İngiltere) tarafından 1970'lerde döneminin Anadolu'da en erken yerleşmesi olan Çatalhöyük Orta Anadolu'nun, Avrupa'daki yerleşik tarımcılığın asıl doğduğu yer olduğuna ve muhtemelen Hint-Avrupa dilinin ve toplumunun anavatanı olduğu hipotezinde düşünmüş, tarımın kök kelimeleri ile bu kültürün Avrupa'ya yayılmasını Ön Hint-Avrupa dillerinin atası Anadolu ve dolayısı ile Çatalhöyük'ün de önemli bir merkez olduğunu öne sürmüştür. Yakın zamana kadar terk edilen bu kuram, bugün yeni filogenetik verilerle tekrar tartışılan bir konu haline gelmiş ve bakışlar yeniden Anadolu'ya çevrilmiştir. Yerleşme, Jacobsen, Renfrew ve dönemin birçok uzmanı tarafından hep tartışılmıştır. Özellikle Çatalhöyük Neolitik Dönem simgeçiliğinden etkilenerek bunun gelişimini ve etkilerini tartışanlardan biri de yine İngiltere'den Ian Hodder olmuştur. 1980'lerde yayınladığı makalelerin-

Kuzey Korugan ve kazılan Neolitik Dönem yapılar (2020)

de ve kitaplarında, Çatalhöyük simgeçiliğini bir başlangıç ve Avrupa Neolitik toplumunun simgesel bağlamda tetikleyicisi olarak görmüştür.

İkinci dönem kazı çalışmaları yine İngiltere (Birleşik Krallık U.K) adına Cambridge Üniversitesi McDonald Arkeolojik Araştırmalar Enstitüsü ve Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü'nün himayesinde Ian Hodder başkanlığında 1993'te başlamıştır. Mellaart'ın Londra Arkeoloji Enstitüsü'nde öğrencisi olan ve post modern düşüncenin kuramsal arkeolojide en büyük ismi Hodder'ın son dönem yazılarında ve kitaplarında Çatalhöyük ve simgeçiliğine ilgisi belirgindi. İkinci dönem araştırmalarında ilk araştırmalar, Höyük üzerinde başlayan sistematik ve yoğunlaştırılmış (intensive) yüzey araştırması sürecinden sonra 1995'te Mellaart Alanı olarak da adlandırılan Güneyde ve ilk defa daha alçak ve küçük olan Kuzey Höyük'te kazılara başlanmıştır.

¹ 2009 yılında Unesco Dünya Miras Geçici Listesine dahil edilen Çatalhöyük, 24.06-06.07.2012 tarihleri arasında St. Petersburg'da gerçekleştirilen Dünya Miras Komitesi'nin 36. Dönem Toplantısının 01.07.2012 tarihindeki oturumunda değerlendirilmiş ve alan Dünya Miras Listesi'ne iii. ve iv. kriterler kapsamında kültürel varlık olarak kaydedilmiştir. Bu kriterler aşağıdaki maddelerde görüldüğü gibidir.

Madde III. Yaşayan veya yok olmuş bir medeniyete ya da bir kültürel geleneğe ait eşsiz veya üstün bir tanıklık teşkil etmesi. Madde IV. İnsanlık tarihinin belli dönemi veya dönemlerini gösteren, üstün bir bina çeşidi, mimari veya teknolojik bütünü veya tabiat örneği olması.

1993, Çatalhöyük Araştırma Projesi ilk ekip
(Çumra/Baraj caddesi)

Projenin amaçlarından biri olarak arkeolojik alanın yapısını ve yapıların işlevlerini incelemek, böylece Mellaart'ın çözümsüz bıraktığı bazı önemli sorunları cevaplamak için modern kazı tekniklerini kullanmaktı. Bir yandan da Çatalhöyük'ün mistik gözükken bir çok olgusunu bilimsel zemine veya gerçeklerle kavuşturma isteği kuvvetliydi. Bu proje arkeolojik alanın ortaya koyduğu sorunlarla ilgilenerek, 1993'te Ian Hodder başkanlığında 25 sene sürecek uzun vadeli ikinci dönem projesini başlatmıştır.² Bu bir yerde Dünyada bilinen en uzun soluklu ve birçok alanda öncü olmuş arkeolojik projedir. Proje 1990'lı yılların başından itibaren internet ile bilişim devriminde yayınladığı saha verileri, bültenler ve en önemlisi ayrıntılı web raporları ile bilgi toplumunda şeffaflık ve paylaşımı hedeflemiştir (bkz. www.catalhoyuk.com). İlk olarak dönemin ruhunda küreselleşmenin bir parçası olmaya çalışan proje, Cambridge Üniversitesi tarafından hazırlanan internet sitesinde (<http://Catal.arch.cam.uk/catal/catal.html>) projeye ilgili bilgiler, yıllık olarak güncellenen özet bilgiler, tek tek kazı

alanlarını, bölgesel araştırmaları, mikromorfolojik bulguları, çömlekçilik örneklerini ve diğer konuları aktaran senelik uzman raporu ve özet bilgiler sunulması o dönemde ilkti.

Hodder Dönemi Projesi 2000'li yıllarda yerleşmeyi yine dünya sahnesine çıkarması ile küreselleşmiş şirketlerin de sponsorluğu ile çok geniş finans kaynakları ile projenin bir çok alanda yeni araştırmacıları istihdam etmiş ve kazı alanlarını genişletmiştir. Hodder aslında 25 senelik projeyi 3 ayrı çalışma evresinde ekip üyeleri yenilenen dinamik bir proje olduğunu belirtmiştir. Bugün yerleşmeyi gezerken gördüğünüz büyük teşhir alanları 2000'li yıllarda genişleyen kazılar ve buraların özel yapılarla kapatılma sürecinin sonuçlarıdır.

Çatalhöyük Kuzey Höyük ve Geçici Kazı Alanları Teşhiri
(2003) Tepeden (Foto Ali U.Türkcan)

Yerleşme, birbirini takip eden iki höyükten oluşur. İki höyüğün toplam alanı 450 m. uzunluğunda ve 275 m. eninde olup 21 m. derinliğe kadar Neolitik bulgular içermekte ve yaklaşık 32 dönümü kaplamaktadır. Höyüğün bulunduğu ova ekosisteminde, taban suyu seviyesinin düşmesi sebebiyle, daha derindeki hiç ince-

lenmemiş kısımlarda da 1999 sezonunda kazılar yapılabilmektedir. 6 ay süren bu kazılar sayesinde, Çatalhöyük'ün en eski tabakaları (Tabaka Xlla, b, c, d, e) ortaya çıkarılmış ve yerleşmenin başlangıç aşamasına ait dar bir alanda da olsa verilere ulaşılmıştır.³

Bu dönemde Mellaart'la başlayan kentleşme özellikleri, genişliği, figürinlerden duvar resimlerinin simgeçiliğinin çarpıcılığı hakkında sorgulamaların yerini daha çok kuramsal ve paleo çevre modellerini tartışmaları almıştır. Çatalhöyük, Ön Asya da bilinen en büyük Neolitik yerleşme niteliğini kazanmıştır.⁴

Günümüzden yaklaşık 9000 yıl önce kurulan ve uzun bir yaşam döngüsüne sahip (M.Ö 7100-5950) bu Neolitik dönem yerleşmesinde, James Mellaart ile başlayan kazı çalışmaları, birçok sıra dışı buluntu ve yeni olguları gözler önüne sererek o dönemde hem arkeoloji camiasının hem de medyanın dikkatini çekerek dünyanın en önemli arkeolojik keşiflerinden biri olarak tarihe geçmiştir.

14 hektar gibi o dönemde rastlanmayacak büyüklükte bir alanı kaplaması, en geniş zamanında yaklaşık 6000 ve üstü bir nüfusu barındırmış olabileceği gibi özellikleriyle Çatalhöyük, Neolitik dönemdeki diğer büyük çağdaşlardan ayrılmaktadır. Çatalhöyük'ün de bulunduğu Konya Ovası, günümüzde güney kesiminde Çarşamba Nehri'nin suladığı ve yağdığı zengin alüvyonlu topraklara sahiptir. Çatalhöyük gibi erken tarım toplulukları, yüksek yeraltı suyu bakımından zengin topraklarda veya ilkbahardaki sel sularının açıkta bıraktığı topraklarda ürün yetiştiriciliği yapmaktaydı. Alüvyonlu toprakların ilk çiftçiler tarafından bilinçli olarak kullanıldığı artık yaygın olarak kabul edilmektedir (Fairbairn, 2005).

Çatalhöyük, kazıldığı dönemde ve hala bazı ilkleri ve Anadolu Neolitikinde Göbekli Tepe'ye kadar örneği görülmeyen tasvir örnekleri ile özel ve gelişkin bir toplum yapısını bize sunmuştur. Bugün Göbekli Tepe kültürünün çekirdeğini oluşturan Şanlı Urfa Harran bölgesindeki anıtsal tapınaklar ve göz alıcı tasvirleri, yontuları hayranlıkla takip etmekteyiz. Neolitikin şafağında beliren bu sıra dışı yerleşmelerde ortaya çıkarılan Yukarı Mezopotamya sanatının temaları Neolitik Dönemin Kosmosunu bize göstermektedir. Bir yandan değişen tarım ve besicilik uygulamalarının dönem topluluklarını daha yerleşik ve tarımcı karaktere dönüştürdüğünü bilmekteyiz. M.Ö 8. bine doğru bu görkemli tasvir sanatının bölgede kaybolması ve hatta bazı yerleşmelerin terkedilmesi ile aradan geçen yaklaşık 1500 sene sonra Orta Anadolu'da M.Ö 7. binde Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'de benzer temalı duvar resimleri, boğa kültü ile ilişkili düzenlemelerin yeniden ortaya çıkması ile artık Kadın tasvirlerinin özellikle yontu ve kilde özellikle 'ana tanrıça' olarak tabir edilen şişman kadın tasvirleri ile yeni bir simgeçilik anlayışının Çatalhöyük'te çıktığını görmekteyiz.

³ Hodder, Ian. (2020)

⁴ Mellaart, J. (2003). Çatalhöyük Anadolu'da Bir Neolitik Kent. (Çev.) Gökçe Bike Yazıcıoğlu, Yapı Kredi Yayınları.

Göller Bölgesi'nden başlayarak Ege ve Balkanlara doğru genişleyen Neolitikleşme sürecinde, tarımcı yerleşmelerden ele geçen kadınlık uzuvları vurgulanmış şişman kadın heykelciklerinin yansıttığı berekete dayalı inanç sisteminin, binlerce yıl boyunca gelişerek, Anadolu'da Demir Çağ'ında Friglerle birlikte görülen Kubaba/Kibebe ana tanrıça inancının da temelini oluşturduğu düşünülmektedir.

Doğu Çatalhöyük topografik Plan ve Kazı alanlarını gösterir harita

Çatalhöyük'te özellikle 'Shrine' olarak adlandırılan kült yapılarında sıvalı duvarların üzerinde boyalı resimlere ve boğa kafataslarıyla birleşik sıva süslemelerine rastlanmaktadır. Buluntular arasında bazıları kadın olan pişmiş toprak figürinler ele geçmiştir. Bazı bilim insanları bunların "Ana Tanrıça" kültürüne işaret ettiğini düşünmüştür.

Özellikle Mellaart'ın höyüğün güneybatısındaki kazılarında ortaya çıkardığı 150'ye yakın yapı dikkat çekicidir. Bu yapılardan yaklaşık 50 adedi 'shrine'⁴ olarak görülmüş ve bu alanın bir "kült mekânları mahallesi" mi olduğu sorusu gündeme gelmiştir. Bahsedilen kült yapıları, tabakalar boyunca üst üste binmekte olup giriş kısımları da daima aynı cephede bulunmaktadır. Tüm bu veriler bahsedilen alanın gerçekten de özel bir tapınım mahallesi oluşturma ihtimalini artırmaktadır; ancak tartışmalar bir netlik kazanmamıştır. Mellaart'tan beri süren kazılarda ve yeni açılan alanlarda yerleşimin yoğun bir iskana sahip olduğu anlaşılmaktadır. Tabakalar boyunca takip eden mekanlarda ortaya çıkan duvar resimleri⁵, taştan ve kilden örneklerine çokça rastlanan (özellikle sıra dışı kadın temsilleriyle) heykelcikler, damga mühürler, ziynet eşyaları, özel üretim hançerler, topuzlar vb. gibi sayısız detaylar, bu dönem toplumunun ovanın ortasında bir ticaret ve zanaat merkezi yarattığını görmekteyiz.

Çatalhöyük'te tarafımın başkanlığında ilk defa Türkiye adına üçüncü dönem projesi 2020'de başlamıştır. İlk planlanan kazı çalışmaları, Neolitik Dönem Doğu Höyüğü'nde 'Kuzey Teras' adı verilen yeni alanda başlamıştır. Bu alan ayrıca Kuzey Höyüğün tepesindeki 1995-2017 yıllarına kadar süren kazı alanlarını örten Kuzey Koruganın batı bitişiğinde yer almaktadır.

1994 Çatalhöyük Güney Alanda temizlik ve belgeleme çalışmaları

Eski ve yeni dönem kazılarına rağmen, kent ölçeğinde düşünülen bu mega yerleşmenin birçok mahalleden oluştuğu ve "sokaksızlık" kavramı gibi cevaplanmayı bekleyen sorular hala mevcuttu. Bu sorunu çözümlenmek üzere, kazı başkanlığımızdaki araştırmalar sözedilen alanda (Kuzey Teras) yoğunlaştırılmıştı. Bu kazılarla olasılıkla bir sokak veya geçitle ayrılan yeni bir mahalle (quarter) içinde yeni yapılar ve mekanlar ortaya çıkarılmıştır.

Bugüne kadar bu mega yerleşimin sadece % 8 kadarı ile kazıldığını belirtmem, bu konuda yerleşime ait büyük resim ile vereceğimiz önemli detaylardan biridir. Bir yandan Hodder döneminde eski projenin ilk defa açtığı Kuzey Höyük'te genişlese de yeteri kadar derinleşemediği ve iki höyüğünde özellikle doğu tarafında herhangi bir çalışma yapmadığı görülmektedir. Bir yandan Mellaart döneminden sonra büyük bir göçük gibi duran Güneyde Mellaart alanının temizlenip, yeniden ölçümü yapılmış ve ilerleyen yıllarda yeni ev dizileri (özellikle orta tabakalarda) ortaya çıkarılmış, tepe kesimde Polonya ekibi höyüğün zirve kesimine yakın alanda (TP; TPC) son dönem tabakalarına ait bir dizi önemli ev grubu ortaya çıkarmıştır.

Çatalhöyük Kuzey Alan Bina 77 Duvar sıvası üstünde el resimleri

Bir yandan 1999 yılında höyüğün en eski tabakalarını anlamak ve tarihlendirmek için yapılan derinlik sondajı başarılı olmuş ancak ilerleyen senelerde genişletilemediği için malesef en eski tabakaların evleri ve yerleşim örgüsü, ve hatta sınırları hakkında çok bilgi sahibi değiliz, eski projenin son yıllarında ancak Tabaka X a kadar inen bazı yapılar ortaya çıkarılmıştır ancak hala erken dönemler üzerine mekansal bilgimiz sınırlıdır.

Çatalhöyük Neolitik Toplumu özellikle en geniş zamanında (orta tabakalarda) sosyal paylaşım esasında hane halkları üzerinden soy birlikleri ile birleşen mahallelerde ekonomik olarak daha eşitlikçi bir yapı gösteren bir toplum görünümündedir. Hodder'a göre, bize karmaşık gelen bu ritüellerin hayatın döngüsünde önemli anları hafızalarda tutması ile bellek varoluşu yansıttıkları; soyut ve geometrik formların da hane halkları ve kolektif alan arasındaki geriliminin dengelenmesi için olduğu da düşünülebilir. Özellikle

⁵ Bugüne kadar 200 ün üzerinde yapı ve mekân ortaya çıkarılmıştır.

⁶ Bugün Cumhuriyetimizin bellek mekanlarından olan Anadolu Medeniyetleri Müzeminin imkanlarında bir salonda en önemli örnekleri sergilenen, ancak Hodder döneminde ortaya çıkarılanla 30'u aşkın figüratif ve kompozisyonlu duvar resimlerinin tümü değildir

belli hayvan grupları ile dansların yer aldığı kalabalık dans sahneleri toplumsallaşmanın ilk mayası olan şölen etkinliklerinin izini net göstermektedir. Bir yandan daima evlerin Kuzey ve Kuzeydoğusunda konumlanan bu tasvirlerin, bazılarında birbirini üstüne kurulan yapılarda takip eden simge yırtıcıların (Akbabalar, Leoparlar, Boğalar) belki doğaya müdahale etme aracı olarak geniş bir kozmolojik dünyanın yansımaları gibidir.

Bir yandan cinsiyetsiz gibi duran ve yaban hayvanlarının üzerindeki sakallı sakalsız erkek tasvirleri de akla gizli eriliğin simgesi olabilecek ve yapılarda boynuzları ile kendini gösteren Boğa simgeciligi ve özellikle bereketi temsil eden doğurganlığı ile dişi erk arasındaki uyum veya tersine hane halkında değişen rollerin getirdiği gerilimler gibi bazen sayısız düşünceler ile bizi belki sadece yerleşik ve üretrek genişleyen bu Dünyanın surlarını barındırmaktadır. Çatalhöyük kazıldığı yıllardan beri bilimsel bulguları bir yana tasvir sanatlarındaki çeşitlilik ve zenginliği ile bugünkü kültürel kodlarımızın da katıldığı bu ütopyaları hep beslemiştir.

Bir yandan, höyüğün iskân edildiği binyılı aşkın zaman süresince sakinleri evlerini hep bir önceki katların üzerine inşa ederek günümüzde 21 metre yüksekliğinde bir höyük olarak gelmiştir, tabi buna aslında özellikle tepede en son aşınan tabakası ve geç dönem mezarlığını da eklemek gerekir. Çatalhöyük'te Neolitik dönemin kültürel yaşamına dair değerli ipuçlarının elde edildiği yapılar, yaşam alanı olarak kullanılmış olan evler ve onalara benzeyen ama ayrıntılarda ve donanımlarında bu evlerden ayrılan Mellart tarafından shrine olarak adlandırılan inanç yapılarıdır. Yerleşim örgüsünün en erken örneği Akeramik Neolitik Dönem Aşıklı Höyük'te rastladığımız (Kapadokya / Aksaray) benzetilen bitişken yerleşim dokusu, duvarları birbirine bitişik, girişlerin damlardan yapıldığı, insanların da damlar üzerinden geçerek köy içinde dolaştığı bir görünüme sahiptir. Aşıklı Höyük'te Ufuk Esin'in yatayda genişlediği yerleşimin örgüsü çok nettir. Burada olasılıkla Çatalhöyük'te de tekrarlanmış olduğunu düşündüren sokaklarla veya geçitlerle kesilen adalar veya mahaller gibi nettir. Neolitik Dönem Çatalhöyükte 5 ile 10 kişiden oluşan ailelerin yaşadığı evlerin ömrü ortalama 50 yıl civarındadır. Bir yandan terk edilen yapıların üst kısımları yıkılıyor, alt kısımları da toprakla doldurulup üzerlerine yeni evler inşa ediliyordu. Kuralda dörtgen kerpiç bloklarla duvarları, köşeler ve duvar ortalarında ahşap direklerle desteklenen ve çatıda ahşap kirişler üzerine kamış serilen ve kille sıvanarak inşa edilen evler, genellikle günlük yaşamın devam ettiği, yemeklerin pişirildiği bir oda ile depo olarak kullanılan bir başka bölümlerle veya yan odalardan oluşmaktadır. Bazı örneklerde evlere bitişik ağıl olarak kullanılan mekanlar da ele geçmiştir. Yaşam alanı olan odanın içinde hem ısınmak hem de yemek pişirmek için kullanılan ocaklar mevcuttur. Çatalhöyük'te arka arkaya sıralanarak kümeler meydana getiren evlere çatılardaki bir açıklıktan girilmekteydi, ayrıca

bunların arasında küçük avlular da bulunmaktaydı⁷.

Çatalhöyük 2003 yılı Deneysel Ev Uygulaması
(Foto Ali U. Türkcan)

Çatalhöyük'teki tüm yapılar güneşte kurutulmuş dörtgen kerpiçler, sazlar ve slva ile inşa edilmiştir. Kerpiçler keser yardımıyla biçimlendirilmiş tahta kalıplarda hazırlanmıştır. Yerleşimin içinde bulunduğu alüvyal ovada taş bulunmadığı için, duvar temellerinde taban seviyesinin altına inen altı sıra kerpiç kullanılmıştır. Pisé veya yığma şeklinde tauf tekniğinin bilinmediği, genelgeçer kanının aksine bu kerpiçlerin son derece kaliteli olduğu gözlenmiştir. Bir yandan Çatalhöyük Neolitik Dönem yapılarının temel bir özelliği olarak ve günümüze kadar Orta Anadolu'da süren yapı geleneğini belirleyen uygulama, neredeyse tüm yapıların tabandan tavana alçı ile sıvanmasıdır. Bir yandan bazı yapılarda alçı ve kirecin doğru oranlarda karıştırılarak günümüze kadar neredeyse bozulmadan gelen bu taban ve duvar sıvalarıdır. Bir yandan bazı Çatalhöyük'teki kerpiç yapılara direk, giriş ve mertek şeklindeki ahşap unsurlar eşlik ediyor ve özellikle kerpiç gözüken yapıların ve özellikle geniş yapılarda kenarlarında ve bazen köşelerde çatıyı destekleyen ahşap bir strüktürü söz konusudur. Evin geri kalan kısımları kadar özenle sıvanmış ve yuvarlatılmış kenarlıklara sahip olan bu platformlar, Türk evlerindeki sofa ve divanların prototipi olup; oturmak, günlük işleri yapmak veya uyumak için kullanılmışlardır. Sekilerin üzeri genelde dokumaların altına serilmek üzere kamış veya sazlardan örülmüş hasırlarla kaplanmıştır. Hiçbir yapıda beşten fazla seki bulunmamakta,

Kuzey Alan Neolitik Dönem Birey ve Mermer bilezik
(2003/ Ali Umut Türkcan Foto Arşivi)

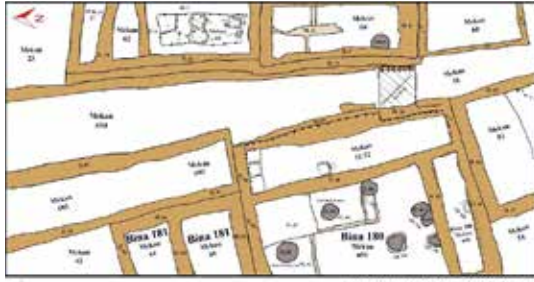
nadir örneklerde iki seki olabilmektedir. Sekilerin değişmeyen düzeni yalnızca evler için değil, iç donanımlarından kült mekanı olduğu anlaşılan yapılar için de geçerlidir. Bu yapılarda da ölümler platformların altına gömülmüştür. Bu platformların altına ölümler gömülmüştür. Evlerin en ilginç özelliklerinden biri de ölümlerin kireç ve alçı karışımından sıvalı sekilerin (platformlar) altına gömülmesidir. Bir başka deyişle ölümlerle yaşam... Atalarla torunlar nesiller boyu bu evlerin içinde bir yaşam döngüsü sürdürmüştür. Evlerdeki mezarların sayısı bazen genellikle bir mezar ile sınırlı olanlardan, 70 bireyin çıktığı mezarların ortaya çıkarıldığı (Bina 1) sıra dışı yapı örnekleri de keşfedilmiştir. Bu yapı içinde seçilen bireylerde yapılan yeni DNA analizleri de bunların arasında soy ilişkisinin yanısıra sosyal bağlarının yoğunluğu dikkat çekmiştir. Zaten evin ömrünü aşan (yaklaşık 50 yıl) birey sayısı

bu yapının bir evler üstü (supra household) ortak mezarlık olarak kullanıldığını göstermiştir. Çoklu şekilde defalarca aynı sekilerde defin yapılmış veya bazen toplu gömüler şeklinde ortaya çıkarılan mezarlar içerisinde ölünün erkek veya kadın olmasına göre değişen mezar hediyeleri bulunmuştur⁸. Bunun yanında günümüze kadar evlerin tabanları altından çıkan ve sayısı bugüne kadar büyük çoğunluğu mezarlardan gelen Neolitik döneme ait 840⁹ birey ve gömme hediyeleri de dikkat çekicidir.

Çatalhöyük'teki binaların inşası kadar değiştirilmesi ve terk edilmesi sırasında ritüel eylemler, kutsama gibi adakların bırakılması şeklinde bir olgu belirgindir; örneğin çeşitli sanat eserlerinin ve belirgin siğir, koyun kemiklerinden oluşan kümelerin özel olarak depolara veya geçiş alanlarına yerleştirilmesi şeklinde bir dizi ritüelin eşlik ettiğini belirtmek gerekir. Benzer şekilde binaların temellerinin atılması kapsamında temel dolgularına çoğunlukla hayvan parçaları atılmıştır. Ayrıca kerpiç duvarların yapımı, içlerine hayvan kemikleri veya öğütme taşlarının yerleştirilmesiyle de belirginleşmiştir. Bu bağlamda, yerleşimin kronolojisinde erken, orta ve geç dönemlere ait kanıtların gösterdiği gibi, kırık kenarlı taş aletler ve keskinlerin yanı sıra yaban öküzü ve özellikle kürek kemiği, çene kemiği ve boynuzlar gibi kemikler en önemli rolü oynamıştır.

Çatalhöyük'te mekanların içinde oluşturulan depolama alanları, üretim fazlası ürünlerin saklandığı yerler olarak dikkat çekmektedir. Bu alanlardan elde edilen bitki kalıntıları, her bir ürünün ayrı ayrı depolandığını göstermektedir. Ayrıca, toplayıcı toplumlarda doğadan toplanıp tüketilen badem, çitlembik ve üzüm gibi bitkilere ait meyve veya tohum kalıntıları da tespit edilmiştir. Bu bulgular, Çatalhöyük'teki tarım ve depolama uygulamalarının çeşitliliğini ortaya koymaktadır.

Neolitik dönemde Çatalhöyük'ün çevresinin oldukça sulak bir alan olduğu bilinmektedir. Bu döneme ait bitkisel kalıntıların arasında sulak alan bitkilerine ait kalıntıların mekânlarda bulunması, bu bitkileri yaşam alanlarında ve saklama alanlarında kullandıklarını göstermektedir. Özellikle zeminlerde hasır yapımında ve depolama alanlarında izolasyon

Kuzey Teras alanı genel planı (1/ 20 ölçek)

amaçlı kullanılmış olabilecekleri düşünülmektedir. Bu bulgular, Çatalhöyük'teki insanların çevrelerindeki doğal kaynakları nasıl değerlendirdiklerine dair önemli ipuçları sunmaktadır.

Çatalhöyük 2020-2024 yıllarında yürütülen üçüncü dönem kazı çalışmaları kapsamında "Kuzey Teras" olarak adlandırılan ve Kuzey Koruganın hemen bitişiğinde yer alan yeni bir alanda kazı çalışmaları başlatılmıştır (Şekil 1). Çatalhöyük'te 2021 yılı kazı çalışmalarında Neolitik Dönem Doğu Höyüğü'nde yeni ve geniş bir alanda başlanması planlanarak, "Kuzey Teras" adı verilen Kuzey Höyüğü'nün tepesindeki eski kazı alanlarını örten Kuzey Koruganın bitişiğinde 200 m²'lik bir alanda başlamıştır. Çalışmalar ilerledikçe bu yeni alanda ve eski projenin 1990'larda ortaya koyduğu bulgu-

lar ışığında, kent ölçeğinde düşünülen bu mega yerleşimin birçok mahalleden oluştuğu düşünülmektedir.

Çatalhöyük'te cevaplanmayı bekleyen sorulardan "sokaksızlık" kavramı ile ilgili olarak belirlenen bu alanda bir sokak veya geçitle ayrılan yeni bir

Kuzey Höyük, Kuzey Teras Kazı Alanı görünüm (2021) (Çatalhöyük Kazı Arşivi)

mahallenin (quarter) izleri ortaya çıkmıştır. Kuzey alanın üzerinde kazısı yapılmış tepenin üstündeki mahallenin uzantıları olan yapılar ve mekanları araştırılması hedeflenmiştir. Daha 1994 yılında Kuzey Höyük yüzeyinde yaklaşık 10'cmlik bir toprak örtünün sınırlarak planları dikkat çekici şekilde gözükken bu alanda sokak gibi uzanan uzun bir geçit ve onun altında yer alan yeni bir mahallenin evlerinin bir kısmı ortaya çıkarılmıştır. Kazı çalışmalarında, orta tabakalara ait (Tabaka VI, VII ve Hodder North F, G tabakaları) yeni bir mahallenin izlerine rastlanmıştır. Bu mahalle, Kuzey Alanın üstündeki eski kazı alanındaki yerleşim ile birlikte bütüncül bir yeni alanın ortaya çıkarılmasını hedeflemektedir (Türkcan vd., 2024). Daha 1994 yılında Kuzey Höyük yüzeyinde yaklaşık 10'cmlik bir toprak örtünün sınırlarak planları dikkat çekici şekilde gözükken bu alanda sokak gibi uzanan uzun bir geçit ve onun altında yer alan yeni bir mahallenin evlerinin bir kısmı ortaya çıkarılmıştır.

2000'li yıllarda kazılan sıradışı ayı olduğu düşünülen kabartması ile dikkati çeken ve bugün bir kısmı Kuzey Koruganın Batı çevre duvarında kalan Mekân 67'nin devamı niteliğinde olan mekân 66'da ağır ve hızlı bir yangının sonucunda karbonlaşarak korunmuş bir merdivenin parçası

Çatalhöyük Mekan 66 mermer figürin (Foto: Aşkın Karahan)

bulundu. Çatalhöyük genelinde ev kapatma ritüellerine ilişkin bu mekânda 2021 de önce yakılarak sonra da bir kısmı yapı molozu ile üstte ince steril bir dolgu ile kapatılmış bu mekânın iç bölme duvarının bitiminde son evresine ait terk edilmesinden hemen önceki adak nesnesi in situ obsidyenden yapılmış, nitelikli bir mızrak ucu ile mermerden yapılmış unik bir prizmatik gövdeli bir heykelcik ele geçmiştir. Göz ve ağız çukurları, kulak detayları belirginleştirilmiştir. Mekân 66 da fırının yakınında bir çene (mandibula) ve bölme duvarının doğu tarafında zemine bir koyunun bacak ve eklem kemiklerini simetrik olarak yerleştirdikleri anlaşılmıştır. Bir yandan Mekanın güneybatı bölümünde, yapının batı duvarına bitişik bir fırının, çevresinde tabanda çok sayıda in situ ezgi taşı, obsidyen aletler, kemik aletler, hayvan alt çene kemiği, ağırlığı bezelye olan tohumlar yanında bütün olarak peteksi dokusu, yuvarlak, içi bir parmak baskısı ile

⁸ Mellaart, J. (2003). Çatalhöyük Anadolu'da Bir Neolitik Kent. (Çev.) Gökçe Bike Yazıcıoğlu, Yapı Kredi Yayınları.

⁹ 2022 yılı itibarı ile ortaya çıkarılan Neolitik Dönem birey sayısıdır.

çukurlaştırılmış dikkat çekici organik karbonlaşmış kalıntının ilerleyen yılda yapılan özel analizler ile mayalanmış bir ekmeğe olduğu ortaya çıkmıştır. Böylece gastronomi tarihinde olasılıkla ilk defa mayalanmış ekmeğe olacak bir bulguya tarihe geçmiştir.

Ayrıca yapılan detaylı arkeobotanik çalışmalar sayesinde, dönemin çevresel koşulları ve insanların bu koşullara nasıl adapte oldukları hakkında da değerli veriler elde edilmektedir. Kuzey Teras alanındaki kazılar, Çatalhöyük'ün tarihine dair yeni bulgular sunmakta ve bölgenin arkeolojik önemini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Üçüncü dönem tarafımız kazılarında özellikle Polonya Ekibinin Höyüğü'nün Doğu Alanında yeni ve büyük bir alanda Höyüğü'nün final tabakalarında yerleşimin son evresine ait önemli bulgular ele geçmiştir. Çatalhöyük örneğinde ilk defa görülen bir yapı tipi ve 60 sene sonra Mellaart'ın bulunduğu „Shrine“ yapılarının bir benzeri yine bu alanda zengin ve unik küçük buluntularla (figürinler, mühür, kemik işleri dörtgen prizmatik üzeri figürlerle süslenmiş kil buluntular v.b.) önemli bulgular ortaya koymuştur.

Bu kadar zengin yapıları ve buluntuları ile Çatalhöyük'ün korunarak günümüze gelebilmiş olmasının nedeni terk edildikten sonra bir daha yerleşim görmemesi ve yapıların birçoğunun o dönemin sakinleri tarafından adaklarla gömülmesidir. Binlerce yıl boyunca kesintisiz biçimde yerleşim yeri olarak kullanıldıktan sonra neden terk edildiği de henüz aydınlatılmayan sorulardandır. Bugüne kadar özellikle 8.2 K olarak adlandırılan yaklaşık M.Ö.

6200'lerde ani iklim değişimi ile sulak alanların kuruması, zaman zaman kuraklığın artması ve dolayısıyla kaynakların tükenmesi, salgın hastalık veya toplumsal yapıdaki çözülmelerin buna yol açtığına yönelik görüşler mevcuttur. Birlikte bu fikirler henüz kanıtlanabilmiş değildir.

Çatalhöyük'te kemik ve obsidyen aletler de keşfedilmiş olmakla birlikte buluntuların büyük bölümü pişmiş topraktan yapılmıştır. Çatalhöyük'te kemik ve obsidyen aletler de keşfedilmiş olmakla birlikte buluntuların büyük bölümü pişmiş topraktan yapılmıştır. Bunların arasında damga mühürler bu dönemin ve Anadolu'nun en eski mühür geleneğinin örnekleridir. 60'a yakın damga mühür, bir kısmı (ayı, leopar, domuz, eller) eşsiz olan örnekleri ile Anadolu'da Tunç Çağı'na kadarki en büyük koleksiyonu oluşturmaktadır.

Kuzey Teras alanında M.66 da bulunan (2021) karbonlaşmış Meşe Merdiven detay (Foto Aşkın Karahan/ Çatalhöyük Kazı Arşivi)

ÇATALHÖYÜK 2021 Mekan 66 ekmeğe kalıntısı (Çatalhöyük Kazı Arşivi)

Ayı Formlu Damga Mühür 2005 (Çatalhöyük Kazı Arşivi)

Bir yandan, seramik, ahşap kaplar, öğütme taşları, kil top- lar, kemer tokaları, bızlar, bıçaklar vb. gibi her evden çıkan günlük kullanım eşyaları dikkat çekicidir. Dokumacılığa dair en eski örnekler olan karbonlaşmış keten dokuma kumaş parçaları da Çatalhöyük'te ele geçen değerli buluntular arasındadır. Çatalhöyük'de 1960'larda çıkan dikkat çekici buluntular, Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin önemli bir koleksiyonunu meydana getirmektedir. Yaklaşık 30'u aşkın Mellaart dönemi figüratif veya grafik süsleme kompozisyonlarına sahip Çatalhöyük duvar resimleri ve kabartmaları bugün Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin önemli bir koleksiyonunu meydana getirmektedir. Bir yandan, Ian Hodder döneminde ortaya çıkan örnekler Konya Arkeoloji Müzesi'nin salonlarında sergilenmektedir. Komşusu olan ve bugün Neolitik Dönem yerleşmesinin devamı olduğu anlaşılan M.Ö 6. binin ilk yarısına, ilk Kalkolitik Döneme tarihlenen iki tabakalı Batı Höyüğü'ne ise duvar resimleri, kabartmalar, zemin altı ölü gömme geleneğine rastlanan bir örnek bugüne kadar keşfedilmemiştir. Burada ortaya çıkan boyalı ve desenli seramik geleneğinin bazı örnekleri etkileyicidir. Bir yandan Doğu'da başlayan bitişik nizam dörtgen kerpiç yapı geleneklerinin içlerde payandalarla desteklenerek iki katlı yapıldıkları düşünülmekte ve bu dönemdeki diğer yerleşmeler ile uyumludur.

1961'den beri Çatalhöyük ve Can Hasan kazıları ve etrafında gerçekleştirilen birçok kazıdan (Boncuklu ve Gök Höyüğü /Seydişehir) elde edilen bulgular, her şekilde Anadolu'nun ve medeniyet tarihinin benzersiz bir dönemine ayna tutmakta ve yerleşimin özgünlüklerini de ortaya koymaktadır. Çatalhöyük'ün kesintisiz biçimde

Çatalhöyük Kazı ve Araştırma Ekibi 2022 yılı

bin yılı aşan ve hep içerden gelişen bir yerleşime sahne olması dikkat çekicidir. Bir yandan Neolitik dönemde olasılıkla büyüklüğü, sosyal karmaşıklığı, yerleşim örüntüsü, yoğunluğu ve olasılıkla yerleşmeye nerdeyse akan hammadde, zanaatkarlıkların en üst seviyesi ile kentsel karakter kazanması, sosyal ve teknolojik uzmanlıklar gösteren bir kültürel yapı, sanat ve dini inanışlardaki değişim ile yazısız bir uygarlık denemesinin ilk basamağı olarak özetlenebilir.

Çatalhöyük'ü Konya dışındaki benzer destinasyonlar ile de karşılaştırma- mız yerinde olacaktır. Bu sayede eksik kaldığımız ve iyi yaptığımız işleri de kıyaslayabiliriz. Çatalhöyük gibi UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde bulunan ve artık Konya'nın aksine Şehrin yıldızı olan ve hep Şanlı Urfa ile anılan Göbeklitepe bu kıyaslama için en doğru seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır. 2018 yılında UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınan Göbeklitepe, Çatalhöyük'ten yaklaşık

Şanlı Urfa Taş Tepeler ile Çumra Çatalhöyük'ü Karşılaştırırsak.

4000 yıl daha önceki bir zaman dilimine aittir. Ulaşılan karayolu düzenlemesi muntazam yapılmıştır. Bireysel ve grup halinde gelen turistler için her imkanı sunmaktadır. Ayrıca ciddi anlamda tanıtımı yapılan Göbeklitepe, ülkemizin büyük şirketlerinden birisi tarafından maddi anlamda da desteklenmektedir. 2019 yılında ilan edilen Göbeklitepe yılı etkinlikleri kapsamında da ziyaretçi sayısı ciddi anlamda artmıştır. Çatalhöyük'ün en yüksek ziyaretçi sayısına ulaştığı yıl olan 2019'da Göbeklitepe ziyaretçi sayısı 412.378 olarak kayıtlara geçmiştir. Bu sayı Çatalhöyük ziyaretçi sayısının 11 katından daha fazladır.

Çatalhöyük UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ndeki yerini Göbeklitepe'den 6 yıl önce almıştır. Hatta bu listede yer alan dünyaca ünlü destinasyon noktalarımız Efes, Bergama ve Afrodiasia'tan bile önce söz konusu listeye alınmıştır. En çok ziyaretçi alan Mevlvihane gibi bir destinasyona yakın bir konumda bulunması, zengin destinasyon ve turizm ürününü çeşitliliği Çatalhöyük ve Çumra açısından iyi değerlendirilememektedir. Bu durumun tersine döndürülmesi için daha önce söz ettiğimiz, yol, konaklama, yeme - içme ve alışveriş yerleri, alanda bulunan yürüyüş parkuru, tuvalet ve diğer kişisel ihtiyaç eksiklerinin giderilmesi gerekmektedir. Söz konusu eksiklikler giderildiğinde Çatalhöyük, en azından Göbeklitepe kadar ziyaret edilen bir destinasyon olacaktır. 2021 yılında Çatalhöyük Kazı Ekibi'nin alanda gerçekleştirdiği çalışmaların basınla paylaşıldığı günlerin akabinde artan ziyaretçi sayısının gözlenmesi bu varsayımı doğru olduğunu göstermektedir.

Göbeklitepe'nin Çatalhöyük'e kıyasla bu kadar çok tanınmasını sağlayan reklamlar ve film yapımları gibi çalışmalar yanı sıra, kazı ekibinin çalışma alanını genişleten sponsor desteği de önemli bir husustur. Bilim dünyasında ve popüler kültürde şaşkınlık yaratan buluşlara gebe bir nokta olan Çatalhöyük'ün daha fazla sponsor desteği ile desteklenmesi bilinirliğini arttıracığı gibi, merak duygusunu da harekete geçirerek ziyaretçi sayısını sürekli olarak arttıracaktır. Özellikle Başkanlığım döneminde 2021 ve

2024 yılları arasında nerdeyse her sene Ulusal ve Uluslararası medyada yer aldık, ancak bunun nerdeyse artan ilgi ile Çumra ilçemize nasıl kullanılabildiği tartışma noktasıdır. Bu nedenle kurumlarla yapılan eş güdümlü toplantılarda tasarlanan planlar olmadığı sürece ilçeye gündelik kazançlar haricinde bir şey getirmemiş gibidir. Ülkemizin en büyük sanayi bölgesine ve şirketlerine sahip olan Konya'nın sponsorluk konusunda Göbeklitepe'ye kıyasla eksiklerinden ziyade artışı bulunmaktadır. Önemli olan doğru planlama, Odaların ve belediyelerin birleştiği iradedir. Olmazsa olmaz bu irade ile olmadığı sürece öncelikli bilimsel amaçla gelen projemizi aşmıştır. Çatalhöyük'ün muhteşem bir turizm potansiyeli bulunmasına rağmen henüz bizim de yıllarca süren projelerimiz, özellikle Recep başkan (CANDAN/2020-2024), döneminde beraber geliştirilen vizyon projeler (orijinal malzemeden çeşitli deneyim salonları ile arkeopark, halk eğitim çalışmaları, konferanslar, turizm planlama v.b) hayata geçirilememiş ve dolayısı ile ilçenin dinamikleri harekete geçememiştir. Bu sadece Konya'ya bırakılmış gibidir, umarım değişir. İlçenin elindeki en değerli beşeri marka Çatalhöyük'tür.

SONSÖZ

Üçüncü nesil projede bir Türk kazısı olarak 2020 yılında Pandemi döneminin olumsuzluğunda başladığımız ve 2024 yılına sürdürdüğümüz dört senelik dönemde başta arkeologlar olmak üzere birçok ulusal ölçekte panel, sergi düzenledik, bir yandan uluslararası Kongrelerde birçok oturumda tartışmaya çalıştık. Kendi dönemimizde bu geçmişin yansıtılmaya çalıştığı Konya Büyükşehir Belediyesi'nin yaptırdığı ülkemizin en büyük ahşap kamu yapısı da olan Çatalhöyük Karşılama Merkezi'nin inşa edildiği ve tasarlandığı dönemin ekibi olarak arkamızdaki miras ve araştırma tarihçesi ile Çatalhöyük Araştırma Projesi'nde çalışmayı cesaret ve heyecanla dolu bir çalışma olarak gördük. Ayrıca, bu projenin yirminci yüzyılda gerçekleştirilen en büyük arkeolojik projelerden birinin devamı olduğunu bilmek bile başlı başına bizim için bir ödül olmuştur. Bu nedenle Çatalhöyük'te uygulanmakta olan gelişkin yorum ve incelikte uygulanan bilimsel yöntemleri kamu ve özellikle ülkemizle buluşturmayı da bir görev saydık.

Teşekkürler: Çumra Belediyesi ve başkan Recep CANDAN (2020-2024), Bilir İnşaat LTD. (Ankara) ve çalışanları, Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı (İzmir), Konya Büyükşehir Belediyesi, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı, Hakan Güler (yapımcı/ Polyvision), deteklerini esirgemeyen Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan, eski Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı Seyit Ahmet Arslan, Siret Uyanık (Küratör/Ressam), Kültür ve Turizm Bakanlığı Uzman İlçay İvgin (Arkeologlar Derneği Başkanı 2019-2022), Mevlana Müzesi Müdürü Naci Bakırcı.

Kaynakça

- Baird, D. (2002). Early Holocene settlement in Central Anatolia: Problems and prospects as seen from the Konya Plain. In F. Gérard & L. Thissen (Eds.), *The Neolithic of Central Anatolia: Internal Developments and External Relations During the 9th-6th Millennia cal BC*, Proceedings of the International CANew Round Table, Istanbul, 23-24
- Fairbairn, A. (2005). A history of agricultural production at Neolithic Çatalhöyük East, Turkey. *World Archaeology*, 37(2), 197-210. <https://doi.org/10.1080/00438240500094762>
- Hodder, I. (2006). Çatalhöyük: Leopardın Öyküsü; Türkiye'nin Antik "Kasaba"sının gizemleri günışığına çıkıyor. Yapı Kredi Kültür Sanat Yayınları.
- Hodder, I. (Ed.), (2021). *Peopling the Landscape of Çatalhöyük: Reports from the 2017 Excavations*. Çatalhöyük Research Project Series/British Institute at Ankara Monograph 53. Oxbow Books, London.
- Saitta, Dean.2016." Jane Jacobs, 'Cities First,' and the Virtues of Being Wrong". <https://www.planetizen.com/node/88912/jane-jacobs-cities-first-and-virtues-being-wrong> (ulaşım: 28.02.2025)
- Türkcan, A. U., Kurtuldu, S., Marciniak, A., & Aydın, O. (2024). 2022 yılı Çatalhöyük kazı çalışmaları. 43. Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu, Ankara, 85-101.
- Mallory, J.P. (2002). *Hint Avrupalıların izinde: Dil Arkeolojisi ve Mit*. (Çev. Müfit Günay). Dost Yayınları.
- Mellaart, J. (2003). *Çatalhöyük Anadolu'da Bir Neolitik Kent*. (Çev.) Gökçe Bike Yazıcıoğlu, Yapı Kredi Yayınları.

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

ÇUMRA'NIN YÜZÜNCÜ YILINDA EĞİTİM

Çumra, yüz yıl önce 26 Haziran 1926 tarihinde Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle ilçe olarak kurulmuştur. Mustafa Kemal Atatürk, 18 Mayıs 1926 günü Adana'dan trenle dönerken Çumra'da mola vermiş, "Bu şirin beldeyi güzelleştirmek ve geliştirmek lazımdır" diyerek Çumra'nın ilçe olmasını emretmiştir. Atatürk'ün "şirin belde" dediği Çumra, bu yıl bir asırlık süreyi geride bırakmış, sürekli büyümüş, gelişmiş, tarımsal zenginliklere, önemli turizm ve tarihi değerlere, fiziksel ve coğrafi güzelliklere sahip olmuştur. Aynı zamanda planlı şehirleşme çabalarına başlanmış, okullar açılmış, devlet kurumları ve sağlık hizmetleri yayılmış, bankalar, ticaret kuruluşları, sanayi ve tarım alanlarındaki çalışmalar hızlanmış, övgüye değer projeler gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte çevre il, ilçe ve köylerden, Balkanlardan çok sayıda göç almış, farklı kültür, gelenek ve düşünceleri birleştirmiş, çok sayıda başarılı insan yetiştirmiştir. Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana sürekli gelişen Çumra, 26 Haziran 2026 tarihinde kuruluşunun yüzüncü yılına ulaşmıştır.

Peki, Çumra için yüzüncü yılın önemi ve değeri nedir? Yüzyıl, nicelik olarak uzun bir zaman süresini içermektedir. Yüzyıl boyunca sürdürülen çalışmaların ve emeğin göstergesi olarak karşımıza çıkmakta, genellikle kutlamalar veya anma törenleri yapılmaktadır. Çünkü 100 sayısı hem kişisel hem kurumsal hem de evrensel düzeyde derin anlamlar taşımaktadır. Bu sayıdaki 1 rakamı otorite ve liderliği simgelemekte, iki sıfır ise gücün sonsuzluğunu ifade etmektedir. Yüz sayısı, tam bütünlük ve mükemmellik içermekte, güç, otorite, uzun ömür ve bereket anlamına gelmektedir. Yeni yüzyıl gibi yeni başlangıçları ve sonsuz olasılıkları temsil etmektedir. Bu nedenle yüzüncü yıl, kurum, kuruluş, şirket ve yönetimler için birer dönüm noktası olmaktadır. Tıpkı Cumhuriyetimizin ulaştığı gibi 100. yıla ulaşmak kurum, kuruluş ve şehirler için büyük değer taşımaktadır. Çumra'mızda bunlardan biri olmaktadır.

Çumra için yüzüncü yıl demek, bu şehrin tarihsel ve sosyal önemini, tarım, ekonomi, kültür ve turizmdeki ilerlemeleri sergilemek demektir. Kuruluşundan bu yana sistemli ve yoğun çabalarla gelişmesi demektir. Göçle gelen farklı kültürlerdeki insanların birlikte yaşamaları, çalışmaları, kaynaşmaları ve ortak gelecek oluşturmaları demektir. Yüzüncü yıl, sadece kutlama yapmak değil aynı zamanda Çumra'nın geçmişi ve geleceği üzerinde düşünmek demektir. Çumra'nın daha geniş kitlelere tanıtılması,

değerleri ve kültürünün kalıcı olması, ürettiklerinin Türkiye'nin dört bir yanına yayılması, uluslararası pazarlara açılması için fırsatlar oluşturmak demektir. Çumra'nın tarihi mirasının zenginliğini, gelişmesini, ilerlemesini ve modernleşmesini vurgulamak, geçmişteki zorlukların nasıl aşıldığını paylaşmak demektir. Aynı zamanda siyasi, akademik, bilim ve sanat dünyasının önde gelen isimlerini bir araya getirmek, yeni bilgileri paylaşmak, çözümler aramak ve Çumra'nın geleceğine yön vermek demektir.

Çumra'da Eğitim

Çumra'yı örnek bir şehir yapmak, ekonomik ve sosyal açıdan daha da geliştirmek ve her yönüyle geleceğe taşımak için eğitim çalışmaları çok önemli olmaktadır. Bilindiği gibi eğitimin temel amacı, öğrencileri dil, zihinsel ve sosyal yönden geliştirmek ve geleceğe hazırlamaktır. Eğitim gelecek için önemli bir insan yatırımı olmakta ve uzun çabaları gerektirmektedir. Eğitilmiş insanların varlığı her yönenin en değerli sermayesi olmaktadır. Bu amaçla erken yaşlardan itibaren çocukların dil, zihinsel ve sosyal becerilerini üst düzeyde geliştirme üzerinde durulmaktadır. İlkokuldan üniversiteye kadar sistemli eğitim çalışmalarıyla öğrencilere 21.yüzyılın bilgi ve becerileri kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bunlar düşünme, anlama, sorgulama, sorun çözme, sözlü ve yazılı iletişim, yeni bilgiye hızlı ulaşma ve uygulama, ekipte çalışma ve iş birliği yapma, teknoloji kullanma, liderlik ve proje yönetme gibi sıralanmakta ve geleceğin becerileri olmaktadır. Böylece öğrenciler geleceğe hazırlanmaktadır.

Eğitim öğrencileri geleceğe hazırlarken dünyamızdaki gelişmeleri de izlemektedir. Bilindiği gibi dünyamız teknoloji alanında baş döndürücü gelişmelere sahne olmaktadır. Özellikle yapay zekâ, robotik, nesnelerin interneti, otonom araçlar, 3D yazıcılar, nanoteknoloji, biyoteknoloji, kablosuz sensor ağları, artırılmış gerçeklik, enerji depolama, kuantum bilgi işlem gibi teknolojik atılımlar yeni bir değişimi ve dönüşümü başlatmış bulunmaktadır. Buna "Dijital Dönüşüm Çağı, Yapay Zekâ Çağı, Endüstri 5.0, Toplum 5.0, Süper Akıllı Toplum" gibi isimler verilmektedir. Her biri insanı merkeze alan, ekonomik kalkınma ve sosyal sorunları çözmek için bilim ve teknolojik yenilikleri önceleyen, yapay zekâ ve robotlarla arzulanan bir gelecek oluşturmaya çalışan girişimler olmaktadır. Bu süreçte insanların robotlarla birlikte çalışması hedeflenmekte, özellikle insansız robotlar, uzaktan kumandalı robotlar, bulut teknolojisi vb.

öne çıkmaktadır. Ayrıca hayatımıza yeni meslekler girmektedir. Bunların bazıları Bilgi İşlem Destekleyicisi, Yapay Zekâ İş Geliştirme Yöneticisi, Yapay Zekâ Destekli Sağlık Teknisyeni, Dijital Terziler, Finansal Sağlık Koçları, Siber Şehir Analisti, İnsan -Makine Ekib Yöneticisi, Kuantum Makine Öğrenme Analisti, Sanal Mağaza Asistanı gibi olmaktadır.

Eğitim bu gelişmeleri izlemek ve olası önlemleri almak zorundadır. Öğrencileri giderek dijitalleşen toplum ve iş yaşamına hazırlamak için teknolojik araçları kullanma, dil ve zihinsel becerileri geliştirme, dünyayı anlama, iş birliği yapma, sorumluluk alma, kendini ve mesleğini geliştirme gibi becerilere odaklanmak zorundadır. Dijital bir topluma nitelikli eleman yetiştirmek için bilgi teknolojileri okuryazarlığını geliştirmek, yaratıcılığı teşvik etmek, yaşam boyu eğitim sistemini hayata geçirmek gerekmektedir. Bireyleri robotlarla birlikte çalışmaya hazırlamak için robotların ve makinelerin yapamayacağı düşünme, sorgulama, akıl yürütme gibi beceriler kazandırmak, yeni meslekleri öğretmek ve 21. Yüzyılın becerilerini kazandırmak gerekmektedir. Bu gelişmeler ışığında Çumra'nın yüzüncü yılında neler yapılabilir?

Mevcut Durumu Geliştirme: Kuruluşunun yüzüncü yıl dönümünde 68.551 kişilik nüfus ile Konya'nın 4. büyük ilçesi olan Çumra'da eğitimin ilk önceliği okuma-yazma bilmeyenlerdir. Çumra'da okuma yazma bilmeyenler ile bir eğitim kurumundan mezun olmadığı halde okur yazar olduğunu beyan edenlerin sayısı 7.245'tir. Kendi kendine veya okuma yazma kursuna katılarak okuma yazma öğrenen bu kişilerin okuma yazma ile ilgili temel becerilerini geliştirme düzeyi bilinmemektedir. Ancak önemli bir kısmının gizli okumaz yazmaz olduğu tahmin edilmektedir. Bunların temel okuryazarlık becerileri geliştirilmiştir.

Çumra'da ilkokul mezunlarının sayısı 18.872' tir. Yani 3 kişiden biri ilkokul mezunudur. Ortaokul mezunlarının sayısı ise 17.964'tür. Buna göre Çumra'da yaklaşık 4 kişiden biri ortaokul mezunudur. İlkokul ve ortaokul mezunları toplamı 36.838 kişidir. Bunlar Çumra nüfusunun yarısını oluşturmaktadır. Bir başka ifadeyle Çumra nüfusunun yarısı ilkokul ve ortaokul mezunudur. Bu sayılar Çumra'yı Yapay Zekâ Çağına taşımak için yeterli değildir.

Lise mezunlarına gelince, Çumra' da lise ve dengi meslek lisesi mezunlarının sayısı ortaokul mezunlarının yarısından biraz fazla yani 11.397' tir. Bu durum 6 kişiden birinin lise mezunu olduğunu göstermektedir. Bu rakamlar ortaokul ve lise arasında bir kırılmanın olduğu, ortaokuldan sonra lise eğitiminin yarıya düştüğünü ortaya koymaktadır. Oysa lise eğitimi, yükseköğrenime, mesleğe, hayata ve iş alanına hazırlık dönemidir. Öğrencinin zihinsel, bedensel, duygusal ve ruhsal gelişiminin en fazla olduğu dönemdir. Lise, gençlerin zihnini şekillendiren önemli bir basamaktır. Öğrencilerin geleceğine yön vermektedir. Bu nedenle Çumra'da öğrencilerin lise eğitimine yönlendirilmesi için çalışılmalıdır.

Benzer durumlar üniversite mezunlarında da söz konusudur. Çumra'da yüksekokul ve fakülte mezunlarının sayısı 6.033 tür. Bir başka deyişle Çumra'da 11 kişiden biri üniversite mezunudur. Yüksek lisans mezunlarının sayısı 503, doktora yapanların sayısı ise 29 dur. Lisans ve lisansüstü mezunların sayısı 6.555'tir. Özetle, Çumra'da nüfusun üçte biri ilkokul, dörtte biri ortaokul mezunudur. Yani Çumra nüfusunun yarısını ilkokul ve ortaokul mezunları oluşturmaktadır. Lise ve üniversite mezunlarının sayısı hızla düşmekte, lise mezunlarının sayısı ortaokula göre yarı yarıya azalmaktadır. Çumra'nın gelişmesi

ve kalkınması için bu eğitim haritası oldukça zayıftır. Çumra'nın yeni yüzyılında lise ve lisans eğitimine ağırlık verilmelidir.

Anne Karnında Eğitim: Günümüzde eğitim anne karnında başlamaktadır. Yeni doğan bebeğin beyininde ortalama 100 milyar nöron vardır. Bu nöronlar doğum öncesinden başlayarak hızla gelişmekte, birbirleriyle bağ kurarak bebeğin görme, işitme, hareket etme, heyecan duyma gibi işlemlerini kontrol etmeye başlamaktadır. Nöronlar dışarıdan gelen uyarıcıların tekrar edilmesiyle harekete geçmekte ve gelişmektedir. Bebeklerin anne ve babasının sesini sürekli duyması, söylediklerini dinlemesi, kokularını alması, nöronları harekete geçirmekte ve beynin gelişmesini sağlamaktadır. Beyin araştırmacılarına göre doğacak bebeğin zihnini geliştirmek için yapılacak etkinliklerin başında anne karnındaki bebekle konuşma, ona seslenme, ninni ve şarkı söyleme ve hikâye okuma gelmektedir. Bebeğin anne karnında çeşitli ses ve kelimeleri duyması, ninnileri dinlemesi uyarıcı olmakta ve nöronları harekete geçirmektedir. Bu durum bebeğin dil ve zihin gelişimini hızlandırmaktadır. Çumra'da çocukların dil ve zihin becerilerini geliştirmek için anne karnında eğitime önem verilmeli ve anneler yapılacak etkinlikler hakkında yetiştirilmelidir.

Çocuk Eğitimi: Çumra nüfusunun önemli bir kısmını okul öncesi çağda bulunan çocuklar oluşturmaktadır. Bu durum Çumra'nın geleceğine yön verecek önemli bir güç olmakta, aynı zamanda iyi bir eğitimi de zorunlu kılmaktadır. İnsan yaşamının ilk yıllarında beyin yapısı ve gelişimi çok hızlıdır. OCDE'nin 2007 raporuna göre çocuklarda ilk altı yıl beyin sistemi hızla gelişmekte, altı yaşında beyin gelişiminin %90'ı tamamlanmaktadır (OCDE, 2007). Bu nedende aileler çocuk eğitimine önem vermelidirler. Onlara eğitici kitaplar seçerek sürekli okumalı, ninniler ve çocuk şarkıları öğretmeli, masallar anlatmalıdır. Günlük olaylar hakkında konuşurulmalı, dinleme ve konuşma becerileri geliştirilmelidir. Araştırmalar erken yaşlarda verilen dil eğitiminin çocuğun zihinsel gelişimi ile okuma yazma öğrenmesinde etkili olduğunu göstermektedir. Okula başlayınca kadar bu etkinlikler sürdürülmelidir. Okula başlayınca çocuğun okuma ve yazma becerileri üzerinde durulmalıdır.

Dil Becerileri: Bireysel becerilerin merkezini dil becerileri oluşturmaktadır. Dil öğrenmenin kalbi, insan beynini sınırsız bir becerisidir. İnsanlar dil becerileriyle öğrenir ve kendini geliştirirler. Dil becerileri denilince akla ilk olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerisi gelmektedir. Dili etkili kullanma ve iletişim becerisi, bilgiye ulaşma ve kullanma becerisi ile bilgi teknolojilerini kullanma becerisi de bu başlık altında ele alınmaktadır. Ayrıca düşünme, anlama, sorgulama, sorun çözme gibi zihinsel beceriler de önemli olmaktadır. Bu beceriler bireylerin iletişim kurma, yeni fikirler geliştirme, paylaşma, kültürü aktarma, geleceğine yön verme gibi süreçlerini kolaylaştırmaktadır. Bu durum dil becerilerinin okuldaki eğitimle sınırlı kalması yerine sürekli geliştirilmesini gerektirmektedir.

Dil becerileri içinde çocuk ve gençler için en önemli olanı okuma becerisidir. Okumak beyni uyarmakta, sinir bağlantılarını güçlendirmekte ve zihni aktif tutmaktadır. Araştırmalara göre bedendeki her organ gibi beyin de sürekli uyarılması gerekmektedir. Beyin, okuma sırasında bilgileri işler, kaydeder, fikirleri sınıflandırır, hikâyedeki olayları izler, karakterleri tanıtır ve sonuçlar çıkarır. Okuma aynı zamanda hayal gücünü ve duyguları da harekete geçirir. Farklı olay örgüsü, karakterler, diyaloglar ve ayrıntılar içeren

bir hikâyeyi okumak önemli bir zihin egzersizidir. Zihinsel sözlüğü geliştirir. Araştırmalara göre küçük yaştan itibaren düzenli kitap okuyan çocuklar çok sayıda kelime öğrenir ve uzun vadede zengin bir zihinsel sözlük oluşturur. Zengin kelime bilgisi, üniversiteye kadar akademik başarıyı olumlu etkiler, ders ve sınavlara yardım eder. Bu nedenle çocuk ve gençlerde kitap okumaya önem verilmelidir.

Zihin Becerileri: OECD'ye üye ülkeler, geleceğin anahtar becerilerinin merkezine zihinsel becerileri yerleştirmekte ve bunun zorunlu olduğunu belirtmektedirler. Zihinsel becerilerin kalbi düşünme ve sorgulamadır. Düşünme ve sorgulama karmaşık zihinsel süreçleri etkilemekte, harekete geçirmekte ve geliştirmektedir. Düşünme ve sorgulama üst düzey öğrenme becerilerini geliştirmekte, anlama, zihni yönetme ve bilginin zihinde kalıcı olmasına yardım etmektedir. Çocuklarda zihinsel becerileri geliştirmek için düşünme, anlama, sorgulama, sorun çözme, analiz, sentez ve değerlendirme gibi etkinlikler yaptırılmalıdır. Matematik ve fen becerilerine ağırlık verilmeli, eğitsel oyunlardan yararlanılmalıdır.

Sosyal Beceriler: Bireylerin dil ve zihinsel becerileriyle birlikte geliştirmesi zorunlu görülen sosyal beceriler de vardır. Bunlar başkalarıyla iyi ilişkiler kurma becerisi, iş birliği yapma becerisi, çatışmaları çözüme ve yönetme becerisi olarak belirlenmiştir. Ayrıca karar verme becerisi, amaçlarını seçme ve gerçekleştirme becerisi, ihtiyaçlarını, ilgilerini ve haklarını ifade etme ve savunma becerileri de geliştirilmelidir (OCDE,2005).

Çok Yönlü Düşünme: Geleneksel eğitimde zihin geliştirmeye fazla ilgilenilmediği için düşünme becerileri üzerinde yeterince durulmamıştır. Bu nedenle eğitim sürecinde uzun yıllar tek yönlü düşünme söz konusu olmuştur. Tek yönlü düşünme bilinen, alışılmış, doğrusal ve kontrol edilebilen bir düşünme biçimidir. Bu düşünme biçimi, ayrıntılı ve üst düzey düşünmeyi sınırlandırmakta, düşünme süreçlerini ve becerilerini geliştirmeyi engellemektedir. Zaten tek yönlü düşünme hızla değişen, çok kültürlü, çok merkezli ve küreselleşen bir dünyada geleceği görebilmek için yeterli olmamaktadır. Değişen ve gelişen çağa uyum sağlayabilmek için düşünmeyi öğrenmek, çok yönlü düşünmek ve üst düzeyde düşünmek gerekmektedir. Bir olayın görünüşü, arka plânı, amacı, zıtlıkları, süreci ve sonucu üzerinde düşünülmelidir. Olaylar, durumlar, düşünceler karşılaştırılmalı, arasındaki ilişkiler görülmeli, benzerlikler, zıtlıklar saptanmalı ve birleştirilmelidir (OECD,2005). Bu nedenle bireylere düşünme becerilerinin öğretilmesi zorunlu olmaktadır. Düşünme öğretilirken öğrencilere ne düşünecekleri değil, nasıl düşünecekleri öğretilmelidir. Bu şekilde düşünme zihinsel süreçleri harekete geçirmekte ve üst düzey öğrenmeyi geliştirmektedir.

Yetişkin Eğitimi ve Hayat Boyu Öğrenme: Öğrenme insanların en önemli ve doğal bir özelliğidir. Bu özellik anne karnında başlar ve hayat boyu sürer. İnsanlar ömür boyu öğrenirler. Doğumdan ölüme kadar yeni bilgi, beceri ve deneyimler kazanır ve kendilerini geliştirirler. Ev, okul, üniversite, işyeri, sosyal çevre, kütüphane gibi yerler öğrenme için ortam oluşturur. Bazı öğrenmeler eğitim kurumlarının resmi programlarıyla bazıları arkadaşlarla, televizyon izleyerek, dergi veya kitap karıştırarak, internette gezinirken, proje yaparken vb. gerçekleşir. Bireyin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, zaman, sosyal statüsü, ekonomik durumu vb. öğrenmeye engel değildir. İnsanlar her yerde, her koşulda öğrenir ve toplumdaki hızlı değişimlere uyum sağlarlar.

Bu çalışmalara hayat boyu öğrenme denilmektedir. Öğrenen birey önceki durumdan farklı biri olmakta, değişmekte ve gelişmektedir. Bu değişim önce zihinde başlamakta ardından davranış ve tutumlara yansımaktadır. Bu nedenle hayat boyu öğrenme ayrı bir önem taşımaktadır. Hayat boyu öğrenme bireyi geliştirme, toplumsal bütünleşmeyi gerçekleştirme ve ekonomik büyümeyi sağlamaktadır. Bunun için yetişkin eğitimi, sürekli eğitim, mesleki eğitim, öz yönelimli öğrenme gibi çalışmalardan yoğun olarak yararlanılmaktadır.

Hayat boyu öğrenme, yetişkinlere çeşitli bilgi ve beceriler kazandırarak kapasitelerini sonuna kadar geliştirme, zihinleri açma, yeniliklere uyum sağlamlarını kolaylaştırma, sürekli öğrenen, araştıran, sorgulayan, sorun çözen ve kendini geliştiren bireyleri yetiştirerek geleceğin toplumunu oluşturmaya amaçlamaktadır. Bu süreçte hayat boyu öğrenmenin dört temel ilkesi öne çıkmaktadır. Bunlar öğrenmeyi öğrenme, uygulamayı öğrenme, başkalarıyla birlikte yaşamayı öğrenme ve var olmayı yani ayakta kalmayı öğrenme olmaktadır. Ayrıca bireyin bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinliklerini içine almaktadır. Hayat boyu öğrenme sadece okullarla sınırlı değildir. Evde, işte, ailede, hayatın her alanında gerçekleşebilen bir öğrenmedir. Çumra'da yetişkin eğitimi ve hayat boyu öğrenme çalışmalarına da ağırlık verilmelidir.

Sonuç

Çocukları bugünün bilgileri ile yetiştirmek, onları gelecekte olmayan işlere, kullanılmayan teknolojilere ve eskimiş konulara hazırlamak demektir. Oysa eğitime düşen sorumluluk öğrencileri meraklı, araştıran, düşünen, tasarlayan, kendini yöneten, sorun çözen bireyler olarak yetiştirmektir. Başkalarının fikir, görüş ve değerlerine saygı duymalı, başarısızlığın üstesinden gelmeli ve sorunlarla yüzleşebilmelidir. Öğrencinin amacı sadece iyi bir iş bulmak ve yüksek maaş almak ile sınırlı olmamalı, arkadaş, aile, toplum ve dünyanın da gelişimini düşünmelidir. Eğitim çalışmalarında bu anlayışa da dikkat edilmelidir.

Sonuç olarak, Çumra tarih, tarım, turizm, ulaşım, kültür ve eğitim yönüyle çeşitli zenginliklere sahip bir şehirdir. Çatalhöyük gibi köklü bir medeniyetin bütün izlerini taşımakta ve kuruluşunda Gazi Mustafa Kemal'in silinmez imzası bulunmaktadır. Tarım yönüyle geniş ovaları ve verimli toprakları barındırmakta, topraklarında buğday, şeker pancarı, mısır, fasulye, nohut, mercimek, kavun, domates gibi onlarca ürün yetiştirilmektedir. Bu ürünlerle Türkiye'nin beslenmesine katkı sağlayan önemli bir üretim merkezi olmaktadır. Çok sayıda lider, siyasetçi, bilim adamı, bürokrat, doktor, mühendis, avukat, sanatçı, esnaf, çiftçi gibi yetenekli insanlar yetiştirmiştir. Yeni yüzyılda eğitim çalışmalarına ağırlık vererek daha nice beyinler yetiştirecek ve yeni yüzyıla güçlü bir imza atacaktır. Bu süreçte Çumralılara düşen en önemli görev, yüz yıllık bu emaneti, ikinci yüzyılda daha yükseğe taşımaktır. Çumra'mızın 100. yılı kutlu olsun.

Kaynaklar:

- Güneş, F. (2014). Türkçe Öğretimi Yaklaşım ve Modeller, Ankara: Pegem A Yayınları.
Güneş, F. (2015). Etkinliklerle Hızlı Okuma ve Anlama, Ankara: PegemA Yayınları.
OCDE (2007). Comprendre le cerveau: naissance d'une science de l'apprentissage, 18/06/2007.
OCDE (2005). La définition et la sélection des compétences clés, Résumé, 26/08/05

AYYILDIZ ET VE TAVUK CENTER

Çumra'nın yükünü çekiyorlar

1964 yılında kurulan ve köklü bir kooperatif olan S.S. 75 No'lu Çumra Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi, taşımacılık sektöründe Çumra'nın önemli bir yükünü çekiyor

Çumra'da gelişen tarım ve ticari hayat, ilçedeki sivil toplum hayatının gelişmesine de katkı sağlıyor. Bu anlamda en güzel örneklerden biri de S.S. 75 No'lu Çumra Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi. 1964 yılında kurulan ve oldukça köklü olan kooperatif, ilçedeki taşıma sektörüne can veriyor. Çumra Şeker fabrikasının kurulmasından sonra işlerin açılmasıyla daha da önem kazanan kooperatif, bugün ilçeye büyük bir katma değer sağlıyor. 126 üyesiyle ilçede adından söz ettiren bir sivil toplum örgütü haline gelen kooperatif, belirlediği hedeflerle daha da büyümeyi planlıyor.

ÖNEMLİ BİR KURULUŞ

S.S. 75 No'lu Çumra Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi Başkanı Murat Çınar, kooperatifin çalışmalarıyla ilgili bilgi verdi. Koope-

ratifin 1964 yılında kurulduğunun bilgisini veren Çınar, şu anda 126 üyesi olduğunu söyledi. Çumra Şeker'in kurulmasından sonra üye sayılarının arttığını dile getiren Başkan Çınar, "S.S. 75 no'lu Çumra Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi 1964 yılından itibaren taşımacılık sektöründe tek ve öncü firma olarak Çumra'da hizmet vermektedir. Başta en büyük iş ortağımız Konya Şeker A.Ş. olmak üzere Türkiye genelinde 200'e yakın firma ile çalışmaktayız. Kooperatifimiz 126 üyeye sahip olup 350 araç ile Türkiye'nin tüm bölgelerine günlük ortalama 100 araçlık sevkiyat yapmakta olup yıllık 500 milyon TL ciroya sahiptir. Araçlarımızın tamamında araç takip sistemi mevcut olup sürekli denetlenmektedir. Kooperatif 25 bin metrekaare park alanına sahip olup 7/24 kamera ve güvenlik personeli ile misafir araçlar dahil ücretsiz park konaklama yemek ve duş imkanı sağlanmaktadır."

ÇUMRAMIZIN 100.YILI KUTLU OLSUN!

SİGORTA VE ARACILIKTA
PROFESYONEL ÇÖZÜMLER!

MUSTAFA ALTUN
SİGORTA & ARACILIK HİZMETLERİ

MUSTAFA ALTUN
EMLAK & GAYRİMENKUL
0 555 425 44 96

Prof. Dr. Mehmet Serhat YILMAZ

ÇUMRA'NIN İLÇE OLUŞUNUN YÜZÜNCÜ YILI VE GELECEĞİ

Giriş

Tarih boyunca yerleşim merkezlerinin önem kazanması veya önemini kaybetmesinde coğrafi konum, ulaşım ve yol güzergâhları belirleyici bir unsur olmuştur. Ticaret yolları üzerinde bulunan şehirler, yalnız iktisadi açıdan değil, askerî, idarî ve kültürel bakımdan da gelişme göstermiştir. Nüfus ve ticari hareketliliğinin yoğun olduğu güzergâhlarda bulunan yerleşim birimleri, zamanla ticari merkezler haline dönüşmüştür. Bu yerler, zamanla hanlar, kervansaraylar, limanlar ve çeşitli ticari yapılarla büyüyerek bölgesel çekim merkezleri hâline gelmiştir. Buna karşılık ana ulaşım ağlarının dışında kalan yerleşim yerleri ise çoğu zaman küçük ölçekli kırsal merkezler olarak kalmış ve zamanla önemlerini yitirmiştir.

Antik çağlardan itibaren kara ve deniz yolları, şehirlerin kaderini belirleyen temel etkenlerden biri olmuştur. İpek Yolu, Baharat Yolu ve Roma yolları gibi uluslararası ticaret ağları üzerinde bulunan kentler iktisadi anlamda refaha ulaşmış ve aynı zamanda siyasi güç de kazanmıştır. Osmanlı döneminde de kervan yolları üzerinde bulunan Konya, Kayseri, Halep ve Bursa gibi şehirler önemli ticaret merkezleri hâline gelirken, ulaşım ağlarından uzak bölgelerdeki yerleşimler daha sınırlı bir gelişim göstermiştir. Bu durum, ulaşımın yalnızca ekonomiyi değil aynı zamanda demografik ve kültürel gelişimi de etkilediğini göstermektedir.

Sanayi Devrimi öncesinde karayolu ulaşımı ve taşımacılığı, büyük ölçüde insan ve hayvan gücüne dayanmaktaydı. Bu sebeple ulaşım hem yavaş hem de yüksek maliyetli bir yapıya sahipti. Büyük imparatorlukların, özellikle de Roma İmparatorluğu'nun inşa ettiği gelişmiş yol ağları istisna tutulduğunda, yollar çoğunlukla insan, hayvan ve tekerlekli araçların zaman içerisinde oluşturduğu güzergâhlardan meydana gelmekteydi. Teknolojik imkânların sınırlılığı ve coğrafi koşulların zorluğu, ulaşım ve nakliyat faaliyetlerinin sürekliliğini güçleştirmiştir. Bu nedenle, Osmanlı Devleti dâhil olmak üzere birçok devlet, ulaşımın düzenli,

güvenli ve işlevsel biçimde sürdürülebilmesi amacıyla çeşitli düzenlemeler yapmak ve birtakım tedbirler almak durumunda kalmıştır. Osmanlı Devleti, sınırlarının genişlemesine paralel olarak Anadolu ve Balkanlar'daki ana ve tali yol güzergâhlarının önemli bir kısmı üzerinde hâkimiyet sağlamıştır. Önceki devletlerden miras alınan bu yollar üzerinde ulaşım ve taşımacılığın güvenli, düzenli ve zamanında gerçekleştirilebilmesi amacıyla menzil ve derbent teşkilatları gibi çeşitli yapılar oluşturulmuş; mevcut kervansaraylara yenileri eklenerek yol altyapısı güçlendirilmiştir. Bunun yanı sıra, yolların bakım ve onarımından sorumlu olan kaldırıcılık ve köprücülük gibi kurumlar da ulaşım ağının korunması, işlerliğinin sürdürülmesi ve geliştirilmesinde önemli roller üstlenmiştir.¹

Sanayi Devrimi sonunda ise demiryolları yaygınlaşmaya başlamış, ulaşım güzergâhlarının etkisi daha da belirginleşmiştir. Demiryolu hatlarının geçtiği yerleşim merkezleri hızla gelişirken, hat dışında kalan bazı eski ticaret şehirleri gerilemeye başlamıştır. Benzer şekilde modern dönemde kara yolları, limanlar ve hava ulaşımı da şehirlerin ekonomik ve stratejik önemini belirleyen unsurlar arasında yer almıştır. Bu nedenle tarihi süreç içerisinde yerleşim merkezlerinin önemli veya önemsiz hâle gelmesinde yol güzergâhları ve ulaşım ağlarının temel belirleyicilerden birisi olduğu söylenebilir.

Yukarıdaki değerlendirmelerin ışığında Çumra'nın bir kaza merkezi olmasında tren yolu güzergâhının büyük etkisinin olduğu ve bu tercihin ulaşım merkezli düşünüldüğünü söylemek yanlış olmaz. Nitekim, Çumra Kazası merkezinin Çumra İstasyonu'nda oluşturulmasına karşı Başvekaletle ilçenin doğrudan Çumra'da (İçeri Çumra) kurulması talebini içeren bir telgraf gönderilmiştir. Bunun üzerine İçişleri Bakanı tarafından Başbakanlığa gönderilen 25 Ağustos 1926 tarihli yazıda geçen değerlendirmede, Çumra Kaza merkezinin istasyonda kurulmasının hem mülki idare inceleme heyeti hem de Konya Vilayeti tarafından uy-

* Kastamonu Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Tarih Bölümü Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Anabilim Dalı. myilmaz@kastamonu.edu.tr ORCID:0000-0003-3141-257X

¹ Ümit Ekin, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Ulaşım ve İletim Örgütlenmesi", Kadim, Sayı: 3 (Nisan 2022), s.46-47.

gun görüldüğü ifade edilerek, küçük idari merkezlerin tren yolları üzerinde bulunmasının idari ve iktisadi faydalarının açık olduğu belirtilmiştir.² Her ne kadar kaza merkezi olmasında turizm konusu düşünülmemiş ise de Çumra merkezî olarak Çatalköyük gibi önemli bir uygarlık merkezine yakınlaşmış ve geleceğini inşa etmede bir potansiyeli yakalamıştır.

1. Yüz Yıl Önce: Çumra'nın İlçe Olması

Tren güzergâhının Çumra'dan geçmesinden sonra Çumra'yı geliştiren en büyük yatırım eski Konya Valisi Ferid Paşa'nın Sadrazamlık döneminde Çumra'da kurulan Konya Ovası'nın Sulama Şebekesinin yapılmasıydı. Bu iş Bağdat Demiryolunu inşa eden Alman şirketine verilmişti 23 Kasım 1907'de şartname imzalanmış, 31 Ekim 1913'te kati kabul yapılmıştı. 6 Ekim 1913'te ihaleyi tamamlayan şirketle 5 yıllık bir işletme sözleşmesi imzalanmıştır. 19 Mayıs 1918'de işletme muamelatı sona ermiştir. Türkiye'nin ilk sulama şebekesi bundan sonra Türk mühendis ve işçileri tarafından yürütülecekti. Çumra Karyesi'nin (Köyünün) merkezi olan İçeri Çumra'nın o zaman içeri köy (derûn-i karye) olarak ifade edildiği anlaşılmaktadır. Çumra Nahiye olarak kurulduğunda da yine merkez aynı yerdedi. Mehmed Reşad'ın (V. Mehmed) saltanatının ilk aylarında, Konya Vilâyeti Meclis İdaresi'nce 5 Aralık 1909 tarihli İçişleri Bakanlığına (Dâhiliye Nezaret-i Celilesi) hitaben yazılan Çumra Karyesinin Nahiye olması için gerekçeli talep yazısından anlaşıldığına göre Çumra Nahiye haline getirilecektir. Muhtemelen aynı ay içinde talebin kabul ve onay süreci sonuçlanmıştır. Bu yazıda, nahiye olması için beyan edilen gerekçelerden Çumra'nın o dönemdeki tarihi gelişimi ve değişimini de anlamak mümkündür.³

Birinci Dünya Harbi'nin son günlerinde Çumra'nın kaza olması Konya Vilâyeti Meclisi Umumi Encümeni'nce kararlaştırılmış ve teşkil edilecek Çumra Kazasının sınırları tespit edilmişti. 8 Eylül 1918 tarihinde Konya Valisi'nin imzasıyla Dâhiliye Nezaret-i'nin müsadelerine arz edilmişti. Ancak bu talebin onaylanmadığı, akim kaldığı anlaşılmaktadır. Nitekim Çumra yıllar sonra kaza olacaktır. Çumra'nın kaza olması talebinin hemen arkasından Mondros Mütarekesi imzalanmış ve sonrası işgal yılları yaşanmıştı. Mehmed Vahdetin'in saltanatının ilk aylarında Çumra'nın kaza olarak teşkil edilmesinin kararlaştırılıp Dahiliye Nezaret-i'ne arz edilen izin talebinden anlaşıldığı kadarıyla Çumra Nahiyesi'nin bir kaza konumuna gelecek gelişmeyi sağladığı kanaati oluşmuştur.⁴ 2017 yılında Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan "Osmanlı Yer Adları" başlıklı çalışmada Çumra (17 Teşrinievvel 1920/ 360 S.İ.V.H.K) açıklamasıyla 1920'de kaza, 1924-1926 yılları arasında ise tekrar nahiye olarak gösterilmiş olup bu konunun araştırılması gerekmektedir.⁵ Bu durumun Milli Mücadele dönemindeki şartlara bağlı olduğu ve sürecin akim kaldığı şeklinde

değerlendirilebilir.

Neticte itibarıyla 1926 öncesi Çumra nahiye konumundaydı. Nahiye vasfı "Teşkilât-ı Mülkiyye Kânunu" ile ilga edilerek kaza olacaktır. Mülki teşkilatta çok büyük değişiklikleri içeren bu kanun içeriği ve gerekçeleri incelendiğinde üzerinde uzun süre üzerinde çalışıldığı anlaşılmaktadır. Mülkiye Teşkilâtı hakkında kanun tasarısı Dahiliye Vekâleti tarafından tanzim edilerek İcra Vekilleri Heyeti'nin 6 Mayıs 1926 tarihli toplantısında görüşülmüş ve TBMM'ne sunulmuştur. Tasarı, 13 Mayıs 1926 tarihinde Başvekil İsmet imzasıyla TBMM'ne gönderilmiştir.⁶

Kanun tasarısının maddeleri TBMM'de ayrı ayrı oylanarak kabul edilmiştir. Oturum Başkanı Kâzım Paşa (Özalp), her maddeyi müstakil olarak oya sunmuş; 10. maddeden sonra ise kanunun bütünü için açık isim usulüyle oylama yapılacağını belirtmiştir. İlk oylamada yeter sayı sağlanamamış; 287 milletvekilinden yalnızca 102 kişi oylamaya katılmıştır. Bunlardan 93'ü kabul, 9'u red oyu vermiştir. Bu nedenle görüşmeler ertelenmiş ve kanunun ertesi gün yeniden oylanmasına karar verilmiştir. 30 Mayıs 1926'da "Teşkilât-ı Mülkiye Kanun Lâyihası" ikinci kez oylamaya sunulmuştur. Oylama sonucunda 287 milletvekilinden 131'i oy kullanmış; 118 kabul, 12 red ve 1 çekimsiz oy çıkmıştır. İkinci oylamada yeter sayı sağlandığından kanun kabul edilmiştir.⁷

Sonuç olarak Teşkilat-ı Mülkiyye Kânunu nihayet TBMM'de 30 Mayıs 1926'da kabul edilmiştir. Kanun ile Çumra önce nahiye olmaktan çıkarılmış, ilçe olacak 18 yerleşim biriminde Hadim ve Cihanbeyli'nin de içinde olduğu listede yeniden teşkil olunan kazalar başlığı altında Çumra'nın ilçe olması TBMM'nde kabul edilmiştir.⁸ Çumra, 26 Haziran 1926 tarih ve 404 sayılı Resmî Ceride'de yayımlanan 877 sayılı Teşkilât-ı Mülkiye Kanunu ile ilçe olmuştur.⁹

Bu kanun ile Çumra'nın dışında pek çok yerleşim yerinin de idari yapısı değiştirilmiştir. Nitekim aynı kanunla on bir vilâyet kazaya, yirmi yedi kaza nahiyyeye tahvil ve altmış nahiye ilga olunmuştur. On sekiz kaza yeniden teşkil edilmiştir. On yedi kaza yeniden yapılandırılıp vilâyetlere bağlanmıştır. Bu kanun içeriğine göre aynı tarihte Konya Vilâyetindeki 4 nahiye ilga edilmiş, 3 kaza yeniden teşkil edilmiştir. 3 Numaralı Cetvele göre ilga olunan nahiye şunlardır: İnevi (Cihanbetli), Hadim, Hatırlı, Çumra. 4 Numaralı Cetvele göre yeniden teşkil olunan kazalar şunlardır: Cihanbeyli (İnevi), Hadim, Çumra. Yukarıda ayrıntılı bir şekilde belirtildiği gibi Teşkilat-ı Mülkiyye Kânunu ile Çumra Nahiyesi ilga olmuş ve Çumra Kazası kurulmuştur. Kanun içeriğinde herhangi bir açıklama olmamakla birlikte, Çumra Kaza merkezinin Çumra İstasyonu'nda tesis edildiği anlaşılmaktadır.¹⁰

25 Ağustos 1926 tarihli bir arşiv belgesinden anlaşıldığına göre Konya Vilâyeti'nde yeniden teşkil olunan

² BCA, 30-10-0-0 /66-440-14-2 (25.08.1926), Güven, age, s.43-44.

³ Cemal Güven, "XX. Yüzyılın İlk Yarısında Çumra (Çumra'nın İlçe Oluş Süreci)", 3. Çumra Sempozyumu, 30-31 Ağustos, 1-2 Eylül 2023, Çumra. [Sempozyum Bildiri Kitabı], ISBN: 978-625-98712-0-2, Çetinkaya Ofset, Konya-2023, s.27.

⁴ Güven, age, s.28.

⁵ (17 Teşrinievvel 1920/360 S.İ.V.H.K), Osmanlı Yer Adları, (Hazırlayan: Tahir Sezen), T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No: 26, Ankara, 2017, s.192.

⁶ Güven, age, s.29.

⁷ TBMM Zabıt Ceridesi, Devre: II, İçtima Senesi: III, İçtima: 110, Cilt: 25, (30 Mayıs 1926), s.663-674.

⁸ TBMM Zabıt Ceridesi, Devre: II, İçtima Senesi: III, İçtima: 109, Cilt: 25, (29 Mayıs 1926), s.613-614, 622-624.

⁹ "Teşkilât-ı Mülkiye Kanunu", Resmî Gazete, Sene:4, Numara:404, (26 Haziran 1926), s.1568.

¹⁰ Güven, age, s.30.

Çumra Kazası merkezinin Çumra İstasyonu'nda tesisine karşı Çumra Belediye Reisi ve bazı arkadaşları tarafından mezkur merkezin nefsi-i Çumra'da (Çumra'nın içi/ İçeri Çumra) tesisi talebini içeren Başvekâlete gönderilen telgrafname üzerine Çumra Kazası merkezinin istasyonda tesisi gerek mülki taksimat tetkik merkez heyetinin ve gerek Konya Vilâyeti'nin tasvibiyle icra kılınmış ve idari merkezlerin tren güzergahlarında bulunmalarındaki iktisadî ve idarî faydalar aşikar olduğu bildirilmiştir. Buradan anlaşılın Çumra kaza olduktan sonra, idari merkezin eskiden olduğu merkezde yani İçeri Çumra'da kalması için uğraş verilmiş, ancak gerekçesi açıklanarak uygun görülmemiştir.¹¹

1926 tarihinden itibaren ilçenin yavaş yavaş gelişmeye başladığı anlaşılmaktadır. 1936 ve 1951 yıllarında Balkanlardan Anadolu'ya yelen Balkan Türkü muhacirler Çumra ve muhitine yerleştirilmiştir.¹² Ayrıca Hadim, Bozkır, Ermenek gibi ilçeler ve yakın köy ve kasabalardan iç göç olarak giderek nüfus bakımından gelişme göstermiştir.

Çumra'nın ilk ve en uzun belediye başkanlığı yapan şahsiyeti Rakım Çumralı olmuştur (1926-1943). Rakım Çumralı¹³ 1943 yılında Konya'ya taşınmış, belediye başkanlığı görevinden de istifa etmiştir.¹⁴ Yerine ikinci Belediye Başkanı Ziya Yaymacı (1943-1947) seçilmiştir.¹⁵ Çumralı, Konya'da bir radyo satış mağazası açmış ve ticaretle meşgul olmuştur.¹⁶

Cumhuriyet döneminde demiryolu sayesinde tarım ürünlerinin Konya başta olmak üzere farklı bölgelere taşınması kolaylaşmıştır. Bu durum hem üretimi teşvik etmiş hem de Çumra'nın çevre yerleşimlerle iktisadi ilişkilerini güçlendirmiştir. Ulaşım imkânlarının gelişmesi ilçenin yalnız ekonomi hayatını değil, sosyal ve kültürel etkileşimi de artırmıştır. Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde sınırlı olan karayolu ağı zamanla genişlemiş, özellikle 1950'li yıllardan sonra tarımda makineleşme ve traktör kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte kırsal ulaşım daha da kolaylaşmıştır.

2. Gazi Mustafa Kemal Paşa ve Çumra

Gazi Mustafa Kemal Paşa, 8 Mayıs 1926 tarihinde Ankara'dan trenle Adana'ya yola çıkmıştır. 9 Mayıs'ta Konya'dan hareket etmiş, dolayısıyla Çumra İstasyonu'ndan geçmiştir. Tekrar Konya'ya dönene kadar 10 gün süren yurt gezisinde Tarsus, Mersin, Silifke, Tekir, tekrar Mersin, Adana, Dörtyol ve oradan trenle Konya'ya hareket etmişti. Bu gezi sırasında Adana dönüşünde 18 Mayıs 1926 tarihinde, salı günü Çumra'dan geçmiş akşamüzeri Konya'ya ulaşmış, geceyi Konya'da geçirmiştir.¹⁷

Prof. Dr. Cemal Güven Atatürk'ün Çumra'da karşılanması ve bu konudaki bilgileri Milliyet, Vakıf, İkdâm ve Babalık gazetelerine dayalı olarak aktarmıştır. Maiyet-

lerinde Cumhurbaşkanlığı Başkâtibi Tevfik (Bıyıklıoğlu), Başyaver Rüsuhi (Savaşçı) ve Yaver Muzaffer (Kılıç) yer almaktaydı. Konya'dan önce, Çumra İstasyonu'nda karşılanmışlar ve mola sırasında yakın bölgedeki sulama tesislerinde incelemelerde bulunmuşlardı. Mustafa Kemal Paşa'nın Konya'ya giderken 18 Mayıs 1926 Salı günü Çumra İstasyonu'nda karşılanması ve kısa bir müddet duraklama sırasında yaptığı incelemelere Babalık gazetesinde yer verilmiştir. Gazete; çoktan beri derin hasretle teşriflerine beklediğimiz Büyük Gazimizin Konya'mızı teşriflerinin haber üzerine sevgili Halaskarın hiçbir merasim arzu etmemelerine ve şehrimizi şerefliendirecekleri haberinin geç vakit vasıl olmasına rağmen otomobillerle Ordu Müfettişi Fahreddin, Kordolu Kumandan Vekili Naci Paşa, Vali İzzet, Cumhuriyet Halk Fırkası Müfettişi İsmail Hakki ve Belediye Reisi Kazım Bey Efendiler Çumra İstasyonu'na giderek resmî karşılama ve ihtiramda bulduklarını, halkın da Büyük kurtarıcıyı görebilmek istek ve arzusunu tatmin etmek için akın akın İstasyona koştuğu ifade edilmiştir. Gazetede, Mustafa Kemal Paşa'nın Çumra İstasyonu'nda duraklayarak Konya Ovası Sulama Sahası'nda ve İstasyon civarındaki Postalcık Barajı'nı ziyaret ettiğini ve barajın kapaklarını açtırıp kapattırıldığını, su verme uygulamasıyla ziraî mahsulat hakkında tetkiklerde bulduktan sonra trene bindiği belirtilmiştir. Tren Konya İstasyonu'na saat 18.50'de ulaşmıştır. Bu konuda bir diğer haber de İkdâm gazetesinde yer almıştır: "Gazi Hazretleri Konya'ya Vasıl Oldular Konya 18-Reis-i Cumhuriyet Hazretleri Çumra İstasyonu'nda Ordu Müfettişi Fahreddin, Kumandan Vekili Naci Paşalarla Veli İzzet, Halk Fırkası Müfettişi İsmail Hakki, Belediye Reisi Kazım beyler tarafından Nahiye halkının samimi tezahüratı arasında istikbâl edilmişlerdir. Gazi Paşa Hazretleri burada yirmi dakika kadar tevakkufla iska sahasındaki Postalcık Barajını ziyaret ederek bendin kapaklarını açtırıp kapatmışlar, tedkikatta bulunmuşlardır. Müşarünileyh Hazretleri on sekizi elli gece Konya'ya teşrif buyurmuşlardır".¹⁸

Gazetelerde yer alan haberlerden anlaşıldığı üzere 18 Mayıs 1926 Salı günü Çumra İstasyonu'nda Konya'dan karşılama için gelen mülki ve askerî erkan ile halkın katılımıyla coşkulu bir karşılama merasimi yapılmıştır. Çumra halkı Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ü görebilmek iştiaf ve arzusuyla İstasyona koşmuştu. Tren Çumra İstasyonu'nda yirmi dakika kadar duraklamış bu sürede Mustafa Kemal Paşa İstasyon civarındaki Konya Ovası Sulama Sahasında incelemelerde bulunmuşlar ve Postalcık Barajı bendinin kapaklarını açtırıp kapattırmışlar ve sulama işleriyle, ziraî mahsulat hakkında tetkikatta bulduktan sonra trene binmişlerdi. Tren Konya'ya 18.50'de ulaşmıştı.

¹¹ Güven, age, s.30-31.

¹² Mehmet Yılmaz, "Cumhuriyet Dönemi'nde Çumra Bölgesine Yapılan Göçler", 30 Ağustos-2 Eylül 2023, Çumra, Sempozyum Bildiri Kitabı, Çetinkaya Ofset, Konya, 2023, s.135-141.

¹³ Rakım Çumralı Rumî 1312 (1896/1897) Çumra doğumludur. Orta dereceli okul mezunu olup çiftçilikle uğraşmaktaydı. Halkevi Sicil Cetveli. BCA, 490.01.00.943.658-1 (07.10.1939). s.101-102.

¹⁴ Ekekon, 8 Nisan 1943, s.2.

¹⁵ Ekekon, 24 Nisan 1943, s.2.

¹⁶ Ekekon, 14 Şubat 1949, s.4).

¹⁷ Utkan Kocatürk, Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü, ATAM Yayınları, 5. Baskı, Ankara, 2025, s.467.

¹⁸ "Reis-i Cumhuriyet Hazretlerinin Seyahatleri", Milliyet, 20 Mayıs 1926, nr. 97, s.1. "Gazi Paşa Konya'da", Vakıf, 19 Mayıs 1926, nr.3011, s.1. "Gazi Hazretleri-Konya'ya Vasıl Oldular", İkdâm, 19 Mayıs 1926, nr. 10453, s.1. "Büyük Gazi Şehrimizde", Babalık, 19 Mayıs 1926, nr.2103, s.1. gazetelerinden aktaran araştırma için bakınız. Güven, age, s.28-29.

Buna göre Çumra'dan 18.00 civarında hareket edildiği anlaşılmaktadır. Pek çok kaynakta, Mustafa Kemal Paşa'nın Çumra'yı görünce "Bu şirin beldeyi geliştirmek, buraya önem vermek lazımdır. Çumra İlçe olmaya layıktır" diyerek verdiği emir üzerine Çumra'nın kaza merkezi haline getirildiği nakledilmektedir. Bu şekilde izahat yanlışır. Çumra'nın ilçe olmasını sağlayan kanun tasarısı Bakanlar Kurulu'nca TBMM'ne verilmişti. Yani Çumra'nın ilçe olacağı belliydi. Gazete haberlerinde yer almamakla birlikte muhtemelen M. Kemal Atatürk bu konuda bilgilendirilmiş ve Çumra'nın ilçe olacağını ve buna da layık olduğunu, bu güzel belde-nin gelişmesine önem verilmesinin gerekli olduğunu ifade etmiştir.¹⁹

3. Çumra Tarihine İlişkin Birkaç Başlık

Bu başlık altında Çumra'nın tarihi anlamda öneme sahip bazı mekanları ve bazı konular ele alınmıştır. Burada sanayi ve iktisadi alandan ziyade ilçenin tarihi ve kültürel hayatına zemin hazırlayan, kent kimliğini oluşturan unsurlar seçilmiştir. İlçenin kimliğinin korunması, tarihi mirasın tespit edilmesi, yaşatılabilmesi, genç kuşaklara aktarılması konusunda problemler var mıdır? Evet vardır ve bu konu Türkiye'de genel meselelerden birisidir.

3.1. İlk Modern Kadastro Çalışmaları

Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyıl ortalarında batılı anlamda ilk kadastro çalışmaları başlamış ancak ülke geneline yayılamamıştır. Balkan Savaşları (1912-1913) esnasında devlet, modern kadastronun zarur olduğunu görmüş, 5 Şubat 1912 tarihli Emval-i Gayri Menkûlenin Tahdid ve Tahriri Hakkında Kanun-ı Mukavkat ile taşınmazların sınırlandırılması ve tahririne karar vermiştir. Yeni dönemin ilk kadastro uygulaması Konya vilayetinin Çumra nahiyesinde başlamış, bahis konusu çalışma, Cumhuriyet dönemi kadastro faaliyetlerine geçişte müspet bir adım olmuştur.²⁰ 1913'te Hükûmet, Çumra civarına yerleştirilecek muhacirlere tahsis edilen arazinin taksimat ve tevziyatını tayin etmek için Çumra karyesine dört saat mesafede iskânı kararlaştırılan muhacirlere verilecek arazi için görevlendirilen heyetin iskân-ı muhacirin memuru, Tevfik Efendi, kadastro heyeti reisi, Murad Bey'dir. İlgililer Kargın ve Üçhöyük karyelerinde keşif yaparlar. I. Dünya Savaşı başladığında kadastro faaliyetine ara verildiği bilinmekte ise de 1917'de nahiye statüsünde bulunan Çumra'nın haritası hazır olup, savaşın sona erdiği 1918'de kaza haline getirilmesine hükmedilen Çumra'nın hudut ve arazisini gösterir bir haritanın Dahiliye Nezareti'ne takdim edildiği bilinmektedir.²¹

3.2. Konya-Bağdat Demiryolu ve Konya Sulama Projesi

Bu proje Çumra'nın kurulması sürecinde birinci derecede bir katkı sağlamıştır. 1597 km uzunluğundaki Konya-Bağdat demiryolu hattının, Konya'dan Bağdat'a ulaşmak üzere 1903 yılında yapımına başlanmıştır. Hattın Konya'dan sonraki ilk bölümü Konya- Karaman- Ereğli (Bulgurlu) tren yolu hattı kurulurken güzere

gâh üzerindeki boş bir arazi olan Çumra'da istasyon binaları yapılmış, ilk tren 1913 yılında hareket etmiştir. Ayrıca Çumra Ovası'nın sulanması maksadıyla Konya Ovası Sulama Projesi kapsamında yapılan yönetim binası da yine Almanlar tarafından inşa edilmiştir.²² 1907-1914 yılları arasında Çumra'da Bağdat Demiryolu hattı inşaatı ve Konya Ovası Sulama projesi kapsamında yönetim binası olarak kullanılan yapı, günümüzde Devlet Su İşleri Çumra Bölge Müdürlüğü'nün bünyesinde misafirhane olarak yeniden işlevlendirilmiştir.

1926 yılında ilçe statüsü kazanan Çumra, yaklaşık 10.000 yıllık geçmişe sahip önemli bir yerleşim merkezidir. İlçe merkezinin 12 km kuzeyinde bulunan ve dünyanın ilk yerleşimlerinden biri kabul edilen Çatalhöyük, bölgenin tarih öncesi dönemlerden itibaren iskân edildiğini göstermektedir. Çumra ve çevresi tarih boyunca Hititler, Frigyalılar, Lidyalılar, Persler, Romalılar, Selçuklular, Karamanoğulları Beyliği ve Osmanlı Devleti'nin hâkimiyetinde kalmıştır. İlçenin adının, bölgenin bataklık ve çamurlu yapısından ya da "Çemre" kelimesinden türediği ileri sürülmektedir. Osmanlı döneminde bataklıklarla kaplı olan bölge, 1907-1914 yılları arasında gerçekleştirilen ıslah çalışmaları ve Konya Ovası Sulama Projesi ile tarıma elverişli hâle getirilmiştir. Tarımsal üretimin geliştirilmesi ve ürünlerin demiryolu aracılığıyla taşınması amacıyla 1904 yılında tren istasyonu, ardından sulama tesisi yönetim binası inşa edilmiştir. Bu yapılar, Çumra'nın ilk modern kamusal yapıları arasında yer alarak kentin tarihsel ve kentsel kimliğinin oluşumunda önemli rol oynamıştır.²³ Çarşamba Kanalının açılarak, bataklıkların kurutulup ıslah edilmesi, Konya ovasının sulanması maksadıyla 1907-1914 yıllarında yapılan sulama tesislerinin işletme binaları da Çumra'ya inşa edilmiştir. Köprü'nün 1914 yılında açıldığı anlaşılmaktadır.

1938 yılında Eğirdir-Çumra arasında bir demiryolu hattının yapımı için 11 Ağustos 1938 tarihinde Genelkurmay Başkanlığı tarafından Başbakanlığa teklif edilen hattın 280 km uzunluğunda olacağı, askeri ve iktisadi bakımdan önem arz ettiği belirtilmiştir. Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak tarafından önerildiği anlaşılan hat için şu gerekçe gösterilmiştir: "Eğirdir-Beyşehir-Çumra bölgesi bilhassa iktisadi bakımlardan memleketimizin en verimli yerlerindedir. Eğirdir'den Şarka doğru demiryolunun bulunmamasından dolayı bu zengin bölgelerimizdeki iktisadi kaynaklardan zamanında ve istenildiği gibi istifade edilememekte bu yüzden ticari faaliyet ileri götürülememektedir. Eğirdir'le Çumra arası bağlandığı takdirde bölgenin iktisadi kalkınmasına ve ticari inkişafına büyük yardım edilmiş olacaktır".²⁴ Eğirdir, Gelendost, Şarkikaraağaç, Beyşehir, Seydişehir güzergahını takip eden hat Beyşehir'den itibaren Çarşamba Çayını takip ederek Çumra'ya ulaşması düşünülmüştü. Bu teklif hayata geçirilememiştir.

¹⁹ Güven, age, s.29.

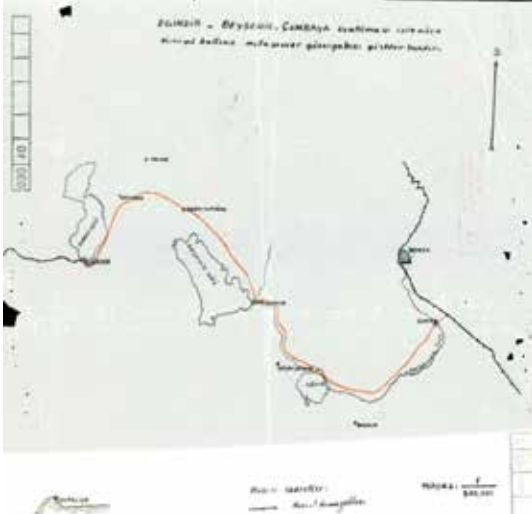
²⁰ Güler Yarı, "Osmanlı Devleti'nde Modern Tapu ve Kadastro Sisteminin Tesisi ve Defterhâne-i Âmiriye Nezareti: İdarî, Hukukî ve Malî Düzenlemeler ile Merkez ve Taşradaki Yankıları", Osmanlı Coğrafyası Kültürel Arşiv Mirasının Yönetimi ve Tapu Arşivlerinin Rolü Uluslararası Kongresi Bildirileri, Cilt: I, Ankara, 2013, s.33-34.

²¹ Yarı, age, s.63-64.

²² Mine Sungur, Huriye Alp Koç, "Çumra Kent Kimliğinde Bağdat Demiryolu ve Konya Sulama Projesi Ara Kesitinde Tarihi İstasyon ve Yönetim Binası", Kent Akademisi Dergisi, Sayı:18/1, (2025), s.354-356.

²³ Sungur, Alp Koç, agm, s.356-357.

²⁴ BCA, 030.10-151.72.2 (11.08.1938).

Eğirdir-Çumra Demiryolu Hattı Krokisi

3.3.Çumra İstasyon Binası

Çumra'nın en önemli imgelerinden birisi İstasyon Binasıdır. 1894 yılında Haydarpaşa-Bağdat demiryolunun yapımına başlanıp, 1913 yılında bitirilmesidir. 1913 yılında buradan ilk tren geçmiştir. Dolayısıyla Çumra'daki ilk bina İstasyon Binası olmuştur. Çumra istasyon binası Konya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 01.07.1998 tarih ve 231 sayılı kararıyla tescil edilmiştir. Yapı hakkında arşivlerden elde edilen ilk plan ve cephe çizimlerinde tek katlı ve daha küçük boyutlarda planlandığı görünse de proje ile uygulamanın farklılık göstermesinin nedeni hakkında verilere ulaşılamamıştır.²⁵

Çumra İstasyon Binası²⁶

3.4. Konya Sulama Projesi Tarihi Yönetim Binası

Çumra kent kimliğinin temelini oluşturan demiryolu hattı ile birlikte sulama projesi de kentin tarihsel geçmişi için önem arz etmektedir. Kentin ilk yapılarından olan yönetim binası günümüzde DSİ misafirhanesi olarak yeniden işlevlendirilerek korunması kent dokusunun devamlılığı için önemlidir. Çumra'da 1905'li yıllarda yapılmış olan Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğü'ne ait beş adet tarihi Alman yapısı bina bulunmaktadır. Bunlardan biri misafirhane olarak kullanılmaktadır. Günümüzde Çumra İstasyon binası ile birlikte, 1907-1914 yılları arasındaki Konya Sulama Projesi ve demiryolu inşaatı süresince Almanların yapmış olduğu yönetim binası da o dönemden kalan ilk yapılar ara-

sında olup yapım yılı ve mimarı hakkında kaynağa ulaşılamamıştır. Geçmiş dönemde İSKA adıyla ifade edilen Devlet Su İşleri Çumra Bölge Müdürlüğü'nün bünyesinde 241 ada, 1 parselde bulunan yönetim binası, 1 Temmuz 1988 gün ve 231 sayılı kararla korunması gereken kültür varlığı olarak tescillenmiştir. Tescilli yapı, Çumra DSİ 4. Bölge Müdürlüğü bahçesi içerisinde konumlanmıştır. Yapının geçmişten günümüze işlevsel değişimi hakkında bilgiler sınırlıdır. 1940-45 yılları arasında Çarşamba Çayı üzerindeki demir köprü'nün güvenliği için görevli askerlerin yapıyı kullandığını bilinmektedir.²⁷

76, Konya Sulama Projesi Tarihi Yönetim Binası

Sulama Projesi Tarihi Yönetim Binası²⁸

Kentin karakteristik özelliği açısından sahip olduğu tarihi mirasların özgünlüğünün korunması ve devamlılığı önem arz etmektedir. Yapılan çalışma ile Çumra'da yer alan istasyon binası ve yönetim binası hakkında; araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: Gerek TCDD gerek DSİ arşivlerinde veri ve belge sistematığının yeterli olmaması nedeniyle mevcut bilgilerin varlığı sorgulanmaktadır. Eksik bilgilerden kaynaklı olarak yapıların doğru bir biçimde değerlendirilmesini güçleştirmektedir. Tescil kararına bağlı olarak korunmasına rağmen yapıların özgünlüğünü bozacak uygulamaların uzman kontrolü dışında gerçekleştirilmesi, yapıların devamlılığı için cephe ve plan düzleminde gerekli onarım ve iyileştirmelerin yapılması kent kimliğinin sürdürülmesi açısından gereklidir. Kent kimliği ve silüeti açısından birer anıtsal belge niteliği taşıyan kamu yapısının rölöve, restorasyon ve restitüsyon projelerinin hazırlanarak arşivlerde kayıt altına alınarak geçirdiği değişimlerin

²⁵ Sungur, Alp Koç, agm, s.357-359.

²⁶ <https://www.cumra.gov.tr/tarihi-istasyon-binası> (29.05.2026).

²⁷ Sungur, Alp Koç, agm, s.359-360.

²⁸ Sungur, Alp Koç, agm, s.360,365.

belgelenmesi önerilmektedir.²⁹

3.5. Çumra Halkevi

Çumra Halkevi, 1939-1951 yılları arasında Çumra'nın kültürel ve sosyal hayatında önemli rol oynayan kurumlardan biri olmuştur. Cumhuriyet Halk Partisi tarafından yürütülen Halkevleri politikası çerçevesinde faaliyet gösteren kurum, eğitim, kültür, sanat ve sosyal dayanışma alanlarında çeşitli çalışmalar gerçekleştirmiştir. Halkevi için 1945 yılında yeni bir bina inşa edilmesine karar verilmiş; belediye, yerel yöneticiler ve halkın maddi katkılarıyla temel atma töreni 30 Ağustos 1945 günü Zafer Bayramı'nda atılmış, yapı kısa sürede tamamlanmıştır.³⁰

Çumra Halkevi Temel Atma Töreni (30 Ağustos 1945)

11 Ocak 1947'de törenle açılan bina, mimarî özellikleri ve işlevselliği bakımından dönemin dikkat çeken yapılarındandır. Çumra Halkevi bünyesinde konferanslar, tiyatro gösterileri, sportif etkinlikler, konserler ve sinema faaliyetleri düzenlenmiş; ayrıca kütüphane hizmetleriyle halkın kültürel gelişimine katkı sağlanmıştır. Özellikle köycülük, temsil ve spor kolları aracılığıyla toplumun farklı kesimlerine ulaşmıştır.

1939 yılında Çumra Halkevi Başkanlığına Kemal Karacan seçilmiştir. Daha sonra Rakım Çumralı, Rüstem Başkaner, Mehmet Şefik Okçu, Rifat Oktay, Ahmet Savaşçı, Dr. Ekrem Sevükmen ve Ahmet Ulutaş başkanlık görevinde bulunmuştur.³¹ 8 Ağustos 1951 tarihinde Halkevlerinin kapatılmasının ardından bina eğitim amaçlı kullanılmış, günümüzde ise restore edilerek kültürel işlevini sürdürmeye devam etmektedir.

3.6.Çumra'da Bir Gün:1939

1939 yılında Çumra basıl bir yerdi? Ziya Çalık isimli bir kişi "Çumra'da Bir Gün" başlığıyla Ekekon gazetesinde gözlemlerini aktarmıştır. Bu tarihte Çumra'yı kıymetlendiren ovaya su veren baraj ve su kanallarıydı. Çumra'nın iskân sahalarından biri olarak seçilmesinden dolayı göçmen kardeşlerin burada iskânına karar verilmiş ve dönemin valisi Cemal Bardakçı zamanında üç yüz ev yaptırılmıştı. İlçeye gelenlerin modern bir bina olarak inşa edilen Hükümet Konağı hemen dikkatini çekiyordu. Konut azlığı vardı. Çumra'nın merkez nüfusu 3.410 olmasına karşın ev sayısı 391 adetti. Üç yüz ev, göçmenler için yapılan evlerdi. İlçede elli üç dükkân, bir fırın, iki lokanta vardı. Su üç dört metre derinlikte kuyulardan alınmakta olup kireçliydi. Elmasun dağlarındaki kaynaklardan Dinek ve Karasınır'dan su getirilmesi kabil ise de bir hayli masraflıydı. İmkanlar sınırlı olup 1939 Belediye bütçesi 18.127 Lira olarak kabul edilmişti. Çumra bir istihlal merkezi olduğu halde hayat Konya'ya nispetle daha pahalıydı.³²

3.7.İlk Sağlık Kuruluşu: Hastane Binası

İlk hastane binası yapımında Çumra'yı İmar ve Güzelleştirme Derneği'nin katkısı büyüktür. 1949 yılında kurulan dernek 30 Aralık 1949 tarihinde ilk toplantısını yapmıştır.³³ Kaymakam Cavit Tevfik Okayüz'ün himayesinde kurulan derneğin ilk yöneticileri şu isimlerden oluşmuştu. Asil Üyelikler: Sabri Eren, Hüseyin Bursalı, Abdurrahman Sayıcı, Haydar Köse, Kâmil Altınsu, Mehmet Güdül. Yedek Üyelikler: Rüstem Başkaner, Eyyüp Duyuran, Ali Rıza Ercan, Rahim Başaran, Hasan Özdemir ve Ahmet Ulutaş. 1952 yılında Çumra'yı İmar ve Güzelleştirme Derneği tarafından hastane yapılmak üzere 1949 yılında başlanılmıştır. Basında ilgiyle takip edilen bu süreçte bağış yapan Çumralıların listeleri gazetelerde yayınlanmıştır.³⁴ 29 Ekim 1949 tarihinde hastanenin temel atma töreni yapılmıştır. 1953 yılında hastanenin inşaatı bitirilerek ilçe merkezinde İzzetbey Mahallesi Gazi Caddesi üzerinde hizmete açılmıştır. 1953 yılından 1983 yılına kadar sağlık ocağı ve sağlık merkezi olarak hizmet vermiştir. 1983 yılından itibaren hasta yatışları başlatılarak önce 25 yataklı daha sonra 50 yataklı hastane olarak hizmet vermeye devam etmiştir. 1985 yılında devlet vatandaş iş birliği ile ek hastane binası inşaatına başlanılmış 1989 yılında tamamlanarak 100 yataklı hastane olarak hizmete sunulmuştur. İlk hastane binası ise 1989 yılından sonra sağlık meslek lisesi olarak hizmet vermeye başlamıştır.³⁵

3.8.Elektriğin Gelmesi

1949 yılında Çumra'da 150-200 eve elektrik tenim edecek ve sokakları aydınlatacak tesisat ve santal kurulmuş olup 67,5 beygir gücündeydi. Gazete haberlerinden anlaşıldığı kadarıyla Cumhuriyetin ilanının 26. Yıldönümünde, 29 Ekim 1949 tarihinde

²⁹ Sungur, Alp Koç, agm, s.367.

³⁰ BCA, 490.1.0.0-1751.1111.1 (21.09.1945).

³¹ BCA, 490.01.00.943.658-1 (15.07.1939). BCA, 490.01.00.943.658-1 (07.10.1939). BCA, 490.01.00.943.658-1 (09.04.1940). BCA, 490.01.00.943.659-1 (05.04.1941). BCA, 490.01.00.943.659-1 (25.02.1941). BCA, 490.01.00.943.659-1 (14.03.1944). BCA, 490.01.00.943.659-1 (14.03.1944). BCA, 490.01.00.943.659-1 (26.01.1951). BCA, 490.01.00.943.659-1 (30.08.1945). BCA, 490.01.00.943.659-1 (11.05.1945).

³² Ziya Çalık, "Çumra'da Bir Gün", Ekekon, Yıl:5, Sayı:1197, (26 Birinci Teşrin 1939), s.2. İlgi yazı ekte verilmiştir.

³³ Ekekon, 2 Ocak 1950, s.3.

³⁴ Ekekon, 26 Ekim 1949, s.1.

³⁵ <https://cumradh.saglik.gov.tr/TR-672866/tarihcemiz.html> (29.05.2026).

Çumra'ya elektrik verilmiş ilk aydınlatma faaliyeti gerçekleşmiştir. Halk da evlerini elektrik tesisatına hazırlamaya başlamıştır.³⁶

4.Yüz Yıl Sonra: Çumra'nın Geleceği

İlçe geçmişi yüz yıla dayanan Çumra'nın geleceği nasıl şekillenecek? Bu, dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeler ve iklim değişikliği gibi farklı konuları hesaba katıp çok yönlü değerlendirilmesi gereken zor bir sorudur. Çumra, tarihi süreç içerisinde tarımsal üretim kapasitesi, sulama imkânları ve ulaşım bağlantıları sayesinde Orta Anadolu'nun önemli yerleşim merkezlerinden biri hâline gelmiştir. Özellikle Konya Ovası'nın tarımsal üretim potansiyeli içerisinde önemli bir yere sahip olan ilçe gerçekleştirilen sulama yatırımları ve tarımsal modernleşme politikaları doğrultusunda gelişim göstermiştir. İlçenin gelecek yüzyıldaki gelişim perspektifi değerlendirildiğinde, tarımsal dönüşüm süreçleri, iklim değişikliğinin etkileri, teknolojik modernleşme, kırsal nüfus yapısındaki değişimler ve kültürel mirasın tespit ve korunması gibi unsurların belirleyici rol oynayacağı söylenebilir.

Günümüzde tarımsal üretim süreçlerinde makineleşmenin yanı sıra dijital teknolojilerin yaygınlaşması, yapay zekâ destekli planlama sistemleri, tarım uygulamaları ve biyoteknolojik yöntemler, tarım sektöründe bir dönüşüm süreci oluşturmaktadır. Bu bağlamda Çumra'nın gelecekte yalnız geleneksel bir üretim merkezi olmanın ötesine geçip tarıma dayalı sanayi alanlarında gelişim gösterebileceği değerlendirilebilir. Ancak bu dönüşüm sürecinin en önemli belirleyicilerinden biri su kaynaklarının kontrollü kullanımı olacaktır. Konya Ovası'nda son yıllarda yer altı su seviyelerinde meydana gelen düşüşler ve kuraklık riskinin artması, bölgedeki tarımsal faaliyetlerin geleceği açısından önemli bir mesele olarak karşımızda durmaktadır. Bu nedenle gelecekte üretim miktarından çok verimlilik, teknoloji kullanımı ve sürdürülebilir kaynak yönetimi anlayışının ön plana çıkacağı öngörülebilir.

Bir diğer husus Türkiye'de gözlemlenen şehirleşme eğilimi ve kırsal nüfus hareketliliğinin Çumra'nın nüfus yapısını da etkileyebileceği anlaşılmaktadır. Özellikle tarım alanındaki faaliyetlerin köyden ziyade ilçede ikamet yoluyla yürütülmeye başlaması dikkate değer. Köylerde çocuk nüfusunun azalması, köy okullarının kapanması bir problem olarak önümüzde durmaktadır. İlçenin köylerle olan bağlantısının sağlıklı sürdürülebilmesi için bazı tedbirlerin alınması gerekebilir. Muhtemelen yakın gelecekte bazı büyük köylerin doğalgaz vesaire alt yapısının oluşturulup güçlendirilmesiyle ilçenin sağlıklı büyümesine katkı sağlanabilir. Büyükşehirlerde artan yaşam maliyeti, dijitalleşmenin sağladığı yeni çalışma imkânları ve ulaşım altyapısındaki gelişmeler, orta ölçekli yerleşim merkezlerini yeniden cazip hâle getirebilir. Bu durum, Çumra'nın gelecekte hem tarım alanında üretim merkezi hem de hayat kalitesi yüksek yerleşim yerlerinden birisi olmasına zemin hazırlayabilir. İktisadi yapı bakımından değerlendirildiğinde ise tarıma dayalı sanayi kuruluşlarının

çeşitlenmesi ve yerel üretimin markalaşma süreçlerinin güçlenmesi önem taşımaktadır. Tarımsal hammaddenin işlenmesi, depolanması ve ihracata yönelik üretim ağlarının gelişmesiyle birlikte ilçenin ekonomik yapısında daha bütünleşik bir model ortaya çıkabilir. Bu durum, yerel üreticilerin ulusal ve uluslararası pazarlardaki rekabet kapasitesini artıracak ortamı sağlayabilir.

Çumra'nın geleceği yalnızca ekonomik gelişmeler çerçevesinde değil, kültürel ve tarihsel mirasın korunması bakımından da ele alınmalıdır. İlçenin yakın çevresinde bulunan Çatalhöyük, dünya tarihinin en önemli Neolitik yerleşimlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu durum, bölgenin kültür turizmi, akademik araştırmalar ve kültürel kimlik bilinci açısından önemli bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Kültürel mirasın korunarak kalkınma süreçleriyle ilişkisinin kurulması, Çumra'nın yalnızca üretim odaklı bir ilçe kimliğiyle değil, aynı zamanda tarihi ve kültürel değerleriyle öne çıkan bir merkez olarak gelişmesine katkı sağlayabilir. Bu konuda Çatalhöyük'ün turizm açısından değerlendirilmesi ve geleceğe hazırlanması bağlamında Çatalhöyük Kazı Başkanı Prof. Dr. Ali Umut Türkcan'ın birikimi ve değerli görüşlerinden yararlanılabilir.³⁷

Sonuç ve Öneriler

Sonuç olarak Çumra'nın gelecek yüzyılının; tarımsal modernleşme, teknolojik dönüşüm, çevresel sürdürülebilirlik ve kültürel mirasın korunması ekseninde şekilleneceği ifade edilebilir. İlçenin gelecekteki gelişimi, sahip olduğu doğal kaynakları, ekonomik potansiyeli ve tarihsel birikimi sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda değerlendirebilme kapasitesine bağlı olacaktır. Bu çerçevede Çumra'nın, geleneksel tarım merkezi niteliğini korurken aynı zamanda modern kırsal kalkınma modellerinin uygulandığı örnek yerleşim alanlarından biri hâline gelmesi mümkündür. Bu konuda Çumra'nın geleceğini büyük oranda tarımın şekillendireceğini düşünüyorum.

Çumra'nın geleceği için iktisadi ve sanayi öneriler elbette olabilir, olacak ve olmalıdır. İlçenin iktisadi gelişmesiyle eş zamanlı olarak sosyal-kültürel gelişimi de son derece önemlidir. Sosyal ve kültürel etkileşim için bir mekân olarak Çumra Belediyesi Çatalhöyük Kültür ve Sanat Merkezi yerinde bir kararla yapılmış ve bir boşluğu doldurmuş görünüyor. Yapımına öncülük eden, karar veren ve emeği geçenleri kutlarım. Türk kültürü ve tarihi mirasın yaşatılması, genç kuşaklara aktarılabilmesi ilçenin geleceği açısından son derece önemlidir. Modernleşmenin getirdiği plansız ve sağlıksız büyüme gibi bir takım olumsuz gelişmelerin yaşanmaması için şehrin değerlerinin öne çıkarılması, korunup kollanması önem arz etmektedir. Bu bakımdan sosyal bilim alanında çalışan birisi olarak Çumra'nın gelecek yüzyılına, gelecek kuşaklara bir hatıra ve kültür mirası bırakabilmek için kültürel konu başlıları altında birkaç öneride bulunacağım.

Üçüncü Çumra Sempozyumu'nda Prof. Dr. Cemal Güven'in önerilerine katılarak burada tekrar etmek istiyorum. Çumra Tren İstasyonu'na, Postalcık Re-

³⁶ "Çumra'da Elektrik", Ekekon, 6 Temmuz 1949, s.2. Ekekon, 31 Ekim 1949, s.1.

³⁷ Ali Umut Türkcan, Sevim Kurtuldu, "Çatalhöyük Şehri Çumra (Çumra ve Çatalhöyük Neolitik Kenti-Turizm Açısından Bir Değerlendirme)", 3. Çumra Sempozyumu, 30 Ağustos-2 Eylül 2023, Çumra, (Sempozyum Bildiri Kitabı), Çetinkaya Ofset, Konya, 2023, s.186-189.

gülatörüne, Alman mimarisi ile yapılan lojmanların ve bir misafirhanenin olduğu yere, kuruluş tarihiyle ilgili açıklamalar olan panolar ve tarihi resimler konulmalıdır. Çumra'nın kuruluşuyla ilgili arşiv belgeleri ve süreli yayınlarda yer alan içerik, Çumra Kaymakamlığı ve Çumra Belediyesi web sitelerinde yayınlanmalı, kurumsal web sitelerindeki tarihi bilgiler yeniden gözden geçirilmelidir. Yine aynı sempozyumda Prof. Dr. Nurettin Bilici tarafından "Çumra Tarih ve Kültür Adası Projesi" başlığı altında sunulan bildirideki tespitleri ve "Çumra Çatalhöyük ve Tarih Müzesi" gibi önerileri yol gösterici niteliktedir.³⁸

a-Üçüncü Çumra Sempozyumu sonuç bildirisinde Çatalhöyük'ün Çumra için önemli bir marka değeri olduğu hatırlatılmış, Çumra'nın tanıtımı bakımından Çatalhöyük eksenli yaklaşımlara ağırlık verilmesi istenmişti. Bu önemli bir tespit ve öneriydi. Bu konuda çalışmalara, projelere ağırlık verilmelidir. Çumra'da tarihi mekanlar işlevsel hale getirilmek suretiyle turizme kazandırılabilir. Bu durum da sempozyumda ifade edilmiş, DSİ Kampüsü, TMO Kampüsü'nün birer kültür adasına dönüştürülebileceği ve müze oluşturulabileceği belirtilmişti.

b-Çevrimiçi bir "Çumra Ansiklopedisi" hazırlanmalıdır. Mali bakımdan masrafsız bir proje olacaktır, teknik açıdan da hasbi bir şekilde Çumralı akademisyenlerin bu konuda destek olmalarına yürekle inanıyorum.

c-Çumra'nın tarihinde önemli bir yeri olan muhaceret konusunda tarihe bir eser bırakmak adına göçmen evi olarak bilinen tarihi evlerden birisi korunmalı, kültür varlığı olarak tescil ettirilmelidir. Bu evler yok olmadan en azından yapı tekniği ve sair hususları içeren kayıtları ve fotoğrafları arşivlenmek üzere alınmalıdır. Hatta bir ileri adım ve Türkiye'de bir ilk olmak üzere "Muhaceret Müzesi" kurulabilir. Bu hususta İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ile temas kurulup bu projeye destek sağlanabilir. Yeni bir gelişme olarak bu nisan ayı içinde Selanik'teki tarihi Osmanlı Kışlasında "Mübadele ve Muhaceret Müzesi" adıyla bir çalışma başlatıldığını görüyoruz.³⁹

d-İlçenin tarih ve kültürüne ışık tutacak "Çumra Kent Müzesi" veya başka bir isimle bir müze açılabilir. Günümüzde ilçelerde müzecilik faaliyetlerinin geliştiğine, bu konuda duyarlılığın arttığına şahit oluyoruz. Kastamonu'dan iki örnek vermek istiyorum. "İnebolu Kent Müzesi" bunlardan birisidir. 2025 TÜİK rakamlarına göre ilçenin toplam nüfusu 19.678'dir. Bir diğer örnek de Taşköprü Kent Müzesi'dir. Bu müzeler ilçelere hareketlilik kazandırmıştır.

e-Anadolu'nun en eski tarım ve yerleşim alanı Çatalhöyük'ten mülhem bir "Tarım Müzesi" için Çumra'da olmasın. Bu müze bölgenin tarımsal gelişimini ve kültürünü yansıtan önemli bir eğitim ve kültür merkezi haline gelebilir. Müzede geçmişten günümüze tarım üretim süreçlerinin nasıl evrildiği, yöreye özgü tarımsal ürünlerin yetiştirilmesinde kullanılan yöntemler ve bölgede tarım tarihi açısından önem taşıyan gelişmeler, tohum örnekleri yer alabilir. Hatta tarım ürünleri, alet ve araçları bağlamında

traktörler, eski tarım aletleri, tohum çeşitleri, ziraat ile ilgili belgeler ve çeşitli tarım makineleri yer alabilir. Bu konuda Atatürk Üniversitesi Tarım Müzesi örnek olarak verilebilir.⁴⁰

f-Bir diğer öneri de "Halı ve Kilim Müzesi" olabilir. Korumaya ve maliyeti düşük olacağı tahmin edilen bu müzeler için uygun mekanlar araştırmak gerekecektir.

g-Çumra şehir merkezinde anıt yapılabilecek mekanlar belirlenmeli, şehrin yüzünü dışarıya tanıttak, yöre kültürünü yansıttak sanat eserleri ehil sanatçılara sipariş edilmelidir.

h-Çumra'ya ait bilgi, belge, fotoğraf gibi tarihe tanıklık edecek, ilçenin belleğini oluşturacak arşivlik malzemenin toplanıp tasnif edilerek araştırmacıların hizmetine sunmak üzere bir Çumra Belediyesi öncülüğünde bir "Şehir Arşivi" kurulmasını temenni ediyorum. Bu konuda Çankırı Belediyesi tarafından hizmete açılan Dr. Rıfki Kamil Urga Çankırı Araştırmaları Merkezi örnek gösterilebilir.

EK-1 Çumra'da Bir Gün

Çumra'mıza 1939 yılında ziyarete gelen Ekekon gazetesi yazarlarından Ziya Çalık'ın 26 Ekim 1939 tarihinde Ekekon gazetesinde yayınlanan "Çumra'da Bir Gün" başlıklı yazısı aşağıda verilmiştir. Ziya Çalık yazısında Çumra'ya ilişkin gözlem ve değerlendirmelerde bulunmakta, rakamlarla kazanın o yıllardaki durumu ve gelişimi hakkında önemli bilgiler vermektedir.

"Günden güne inkişafa doğru yürümekte olan Çumra trenle gelirken beyaz ve tek katlı evleriyle yepyeni bir şehrin zevkini sunmaktadır. Dümdüz ov üstünde bir vaha tesiri veren yeşil ağaçlar arasında büyük binalar ve bir tarata hendesi bir intizamla dizilmiş bembeyaz badanalı evleriyle Çumra tren yolcularının yüzüne güler gibi durmaktadır.

Çumra Konya'ya en yakın bir kazadır. Cumhuriyetin yapıcı ve yaratıcı eli buralarda ümran eserlerini bol bol vermiş, yabancı ellerde olan evlatlarını bağrına çekerek onları öz vatanda yaşamak bahtına kavuşturmuştur. Çumra'yı kıymetlendiren ovaya su veren baraj ve su kanallarıdır. Beyşehir Gölü ve Çarşamba Çayından gelen suları ovada taksim ve tevzi santralı olmasından dolayı Sulama İdaresi Çumra'nın kalbini teşkil eden ilk teşekkül olmuştur. Gerek bu tesisat ve gerek şimendiferin yapılması sırasında büro ve personel evleri olarak yapılan ilk evler Çumra kaza merkezinin hat boyunca kurulmasını temin saiki olmuştur.

Eski Çumra köyünün istasyona uzaklığı, kaza merkezinin hat boyunda kurulması esası tebellür ettirecek kasaba yavaş yavaş ittisa'ya başlamıştır. Kasabada ilk yapıcılık faaliyeti Vali İzzet Bey merhum zamanında başlar. Çok yakında Çumra'nın iskân sahalarından biri olarak seçilmesinden dolayı da burada göçmen kardeşlerin iskanı takarrür etmiş ve bunların iskanı için Vali Cemal Bardakçı Bey zamanında üç yüz ev yaptırılmıştır.

Çumra'dan çıkan bir yolcu, ilk önce geniş bir bulvarın ta karşısına isabet eden büyük, modern bir bina ile karşılaşır. Bu güzel kübik bina Hükümet Konağıdır. Caddenin üstünde tedricen evler yapılmaktadır. Fa-

³⁸ Nurettin Bilici, "Çumra Tarih ve Kültür Adası Projesi", 3. Çumra Sempozyumu, 30 Ağustos-2 Eylül 2023, Çumra, Sempozyum Bildiri Kitabı, Çetinkaya Ofset, Konya, 2023, ss.190-192.

³⁹ <https://birlikgazetesi.org/selanikteki-tarihi-osmanli-kislasi-mubadele-ve-muhaceret-muzesine-donusuyor/> (08.05.2026).

⁴⁰ <https://tarimmuzesi.atauni.edu.tr/muze-hakkinda/> (08.05.2026).

kat mevcuda nazaran ev adedinin noksanlığı, gayet tabii olarak ev buhranını meydana getirmektedir. Çumra'nın merkezinde nüfus 3410'dur. Fakat buna mukabil ev sayısı 391'dir. Yukarıda işaret ettiğimiz gibi bu üç yüz ev göçmenler için yapılan evlerdir. Kasabanın elli üç dükkânı, bir fırını iki lokantası vardır. Mezruata ehemmiyet verildiği halde, bu çevrede sebze ve meyve ekilmemektedir. Eskiden dikilmiş kavaklar, buraya şirin bir manzara vermektedir. Pazar kısmı çok iyi teşcİR (ağaçlandırılmış) edilmiş bir halde bulunmaktadır. Kasabada bir un fabrikası vardır. Mazotla işleyen bu fabrika yevmiye beş bin kilo kadar kaba, yani kepek ve paspallı un verebilmektedir. Çumra'nın en büyük dertlerinden biri sudur. Su üç dört metre derinlikte kuyulardan alınmaktadır. Fakat kireç miktarı %30'u bulduğundan suya çok ihtiyaç vardır. Elmasun dağlarındaki kaynaklardan Dinek ve Karasınır'dan su getirilmesi kabil ise de muazzam masraf ihtiyarına mecburiyet vardır. Su meselesi mevzubahis olurken belediye bütçesini göz önünde tutmak da gerektir.

1939 bütçesi 18.127 Lira olarak kabul edilmiştir ki, şehir yeni teşekkül etmekte olduğundan belediyeye birçok masraflar ve icaplar tevcih etmektedir. Mamefih buna rağmen belediyenin himmetiyle güzel güzel binalar da yapılmaktadır. Çumra bir istihlal merkezi olduğu halde hayat Konya'ya nispetle bir hayli pahalıdır. Bütün sebze, meyve, hatta koyun mıntıkası olan bu yerlerde yağ bile Konya'dan getirilmekte ve bundan dolayı fiyatları bir hayli pahalı bulunmaktadır. Bilfarz sade yağ Konya'da seksen kuruş olduğu halde burada bir liradır ve daha garibi bu yağ yetmiş kuruşa Çumralı müstahsil tarafından Konya'da satılmıştır. Bunun sebebi basittir. Müstahsil yağına toptan müşteri bulmağı, istihdaf ettiği gibi çok ihtiyaçlarını merkezden tedarik ettiğinden Çumra pazarında bu mecburi yükseliş hasil olmaktadır. Hatta ekmek, unun Konya'dan gelmesinden dolayı Konya narhından bir kuruş fazlasına satılmaktadır. Göçmenler adına on dükkân yapılmaktadır. Belediye de bu meyanda yaş sebze ve meyve satımı için bir hal yaptıracaktır. Cemal Bardakçı Mahallesi ile İstasyon Caddesi arasında geniş bir şose yapılmaktadır. Ortası çiçeklik olarak bırakılacak bu cadde, ilk kaldırım Konya yolunun başlangıcını teşkil edecektir".⁴¹

Kaynaklar

a-Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Osmanlı Arşivi (BCA)

BCA, 30.10.0.0-66.440.14.2 (25.08.1926),
BCA, 030.10-151.72.2 (11.08.1938). BCA,
490.01.00.943.658-1 (15.07.1939). BCA,
490.01.00.943.658-1 (07.10.1939). BCA,
490.01.00.943.658-1 (09.04.1940). BCA,
490.01.00.943.659-1 (05.04.1941). BCA,
490.01.00.943.659-1 (25.02.1941). BCA,
490.01.00.943.659-1 (14.03.1944). BCA,
490.01.00.943.659-1 (11.05.1945). BCA,
490.01.00.943.659-1 (30.08.1945). BCA, 490.1.0.0-1751.1111.1 (21.09.1945). BCA, 490.01.00.943.659-1 (26.01.1951).

b-Resmî Yayınlar, Kitap ve Makaleler

BİLİCİ, Nurettin, "Çumra Tarih ve Kültür Adası Projesi", 3. Çumra Sempozyumu, 30 Ağustos-2 Eylül 2023, Çumra, Sempozyum Bildiri Kitabı, Çetinkaya Ofset, Konya, 2023, s.190-192.

EKİN, Ümit, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Ulaşım ve İletim Örgütlenmesi", Kadim, Sayı: 3 (Nisan 2022), s.46-47.

GÜVEN, Cemal, "XX. Yüzyılın İlk Yarısında Çumra (Çumra'nın İlçe Oluş Süreci)", 3. Çumra Sempozyumu, 30 Ağustos-2 Eylül 2023, Çumra, (Sempozyum Bildiri Kitabı), Çetinkaya Ofset, Konya, 2023, s.25-44.
KOCATÜRK, Utkan, Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü, ATAM Yayınları, 5. Baskı, Ankara, 2025, s.467.

Osmanlı Yer Adları, (Hazırlayan: Tahir Sezen), T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No: 26, Ankara, 2017.

SUNGUR, Mine, ALP KOÇ Huriye, Çumra Kent Kimliğinde Bağdat Demiryolu ve Konya Sulama Projesi Ara Kesitinde, Tarihi İstasyon ve Yönetim Binası, Kent Akademisi Dergisi, Sayı:18/1, (2025), s.353-372.

"Teşkilât-ı Mülkiye Kanunu", Resmi Gazete, Sene:4, Numara:404, (26 Haziran 1926), s.1568.

TBMM Zabıt Ceridesi, Devre: II, İçtima Senesi: III, İçtima: 110, Cilt: 25, (30 Mayıs 1926), s.663-674.

TBMM Zabıt Ceridesi, Devre: II, İçtima Senesi: III, İçtima: 109, Cilt: 25, (29 Mayıs 1926), s.613-614, 622-624.

TÜRKCAN, Ali Umut, KURTULDU, Sevim, "Çatalhöyük Şehri Çumra (Çumra ve Çatalhöyük Neolitik Kenti-Turizm Açısından Bir Değerlendirme)", 3. Çumra Sempozyumu, 30 Ağustos-2 Eylül 2023, Çumra, (Sempozyum Bildiri Kitabı), Çetinkaya Ofset, Konya, 2023, s.186-189.

YARCI, Güler, "Osmanlı Devleti'nde Modern Tapu ve Kadastro Sisteminin Tesisi ve Defterhâne-i Âmi-re Nezareti: İdarî, Hukukî ve Malî Düzenlemeler ile Merkez ve Taşradaki Yankıları", Osmanlı Coğrafyası Kültürel Arşiv Mirasının Yönetimi ve Tapu Arşivlerinin Rolü Uluslararası Kongresi Bildirileri, Cilt: I, Ankara, 2013, s.33-34.

YILMAZ, Mehmet, "Cumhuriyet Dönemi'nde Çumra Bölgesine Yapılan Göçler", 30 Ağustos-2 Eylül 2023, Çumra, Sempozyum Bildiri Kitabı, Çetinkaya Ofset, Konya, 2023, s.135-141.

c.Gazeteler

"Büyük Gazi Şehrimizde", Babalık, 19 Mayıs 1926, nr.2103, s.1.

"Çumra'da Elektrik", Ekekon, 6 Temmuz 1949, s.2. "Gazi Paşa Konya'da", Vakıf, 19 Mayıs 1926, nr.3011, s.1.

"Gazi Hazretleri-Konya'ya Vasıl Oldular", İkdâm, 19 Mayıs 1926, nr. 10453, s.1.

Ekekon, 31 Ekim 1949, s.1. Ekekon, 8 Nisan 1943, s.2. Ekekon, 24 Nisan 1943, s.2. Ekekon, 14 Şubat 1949, s.4. Ekekon, 26 Ekim 1949, s.1.

"Reis-i Cumhur Hazretlerinin Seyahatleri", Milliyet, 20 Mayıs 1926, nr. 97, s.1.

Ziya Çalık, "Çumra'da Bir Gün", Ekekon, Yıl:5, Sayı:1197, (26 Birinci Teşrin 1939), s.2.

d.Web Veri Tabanı

<https://www.cumra.gov.tr/tarihi-istasyon-binası> (29.05.2026).

<https://birlikgazetesi.org/selaniikteki-tarihi-osmanli-kislası-mubadele-ve-muhaceret-muzesine-donusuyor/> (08.05.2026).

<https://tarimmuzesi.atauni.edu.tr/muze-hakkında/> (08.05.2026).

<https://cumradh.saglik.gov.tr/TR-672866/tarihce-miz.html> (29.05.2026).

⁴¹ Ziya Çalık, "Çumra'da Bir Gün", Ekekon, Yıl:5, Sayı:1197, (26 Birinci Teşrin 1939), s.2.

ATCILAR home.

Çumramızın 100. Yılı Kutlu Olsun!

ATCILAR home.

HALI SARAYI

FLORIA
IDEAL
KARMEN HALI

İZZETBEY MAH. HIDIR SOK. NO:30 42500 ÇUMRA / KONYA

0544 562 37 36

Dedesinin mirasını geleceğe taşıyor

Dedesi Abdullah Atcı'nın tesadüflerle başlattığı ticaret yolculuğunu üçüncü kuşak temsilcisi olarak sürdüren Bekir Aktaş, köklü esnaflık mirasını modern anlayışla buluşturuyor

Konya'nın köklü ilçelerinden Çumra'da, tesadüflerle başlayan bir ticari serüven bugün üçüncü kuşağın vizyonuyla dev bir işletmeye dönüştü. Çumra'nın tanınan ve sevilen esnaflarından Atcılar Mobilya'nın yönetimindeki genç isim Bekir Aktaş, dedesi Abdullah Atcı'dan devraldığı bayrağı gururla taşıyor. İlçede birçok ilke imza atarak hafızalarda yer edinen işletme, bugün farklı zevklere hitap eden geniş ürün yelpazesıyla Çumralıların evlerini süslemeye devam ediyor.

BÜYÜTEREK SÜRDÜRÜYOR

Üç kuşaktır devam eden bu köklü geçmişi omuzlarında taşıyan Bekir Aktaş, yalnızca bir işletmeyi değil, aynı zamanda büyük bir aile mirasını yaşatıyor. Çumra'da ticaretin kitabını yazan dedesi Abdullah Atcı'dan kalan dürüstlük ve esnaflık değerlerini günümüz trendleriyle harmanlayan genç kuşak temsilcisi, devraldığı sancağı daha da büyüterek yarınlarına taşıma kararlılığını sürdürüyor.

TESADÜFLE BAŞLAYAN ASIRLIK SERÜVEN

İşletmenin kuruluş hikayesi, planlı bir yatırımdan ziyade samimi bir dostluk ısrarına dayanıyor. Dedesi Abdullah Atcı'nın sektöre adım atışını anlatan Bekir Aktaş, her şeyin dedesinin bir hac arkadaşının getirdiği halıyı satması yönündeki ısrarıyla başladığını belirtiyor. Halıcılıkla filizlenen bu ticari yolculuk, zaman içerisinde yaşanan gelişmeler ve talepler doğrultusunda evrilerek mobilya sektörüne, ardından da beyaz eşya taşımacılığına uzandı. Beyaz eşya hamlesinin kaçınılmaz olarak elektronik ev aletlerini de beraberinde getirdiğini ifade eden Aktaş, bugün güçlü bayiliklerle bir evin ihtiyacı olabilecek her türlü eşyayı tek bir çatı altında sunduklarını dile getiriyor.

"KONYA'YA YAKIN OLMAK ESNAF İÇİN BÜYÜK DEZAVANTAJ"

İlçedeki ticari hayatı ve karşılaştıkları

zorlukları da samimiyetle değerlendiren Bekir Aktaş, Çumra'nın coğrafi konununun yerel esnaf üzerinde yarattığı baskıya dikkat çekiyor. Konya merkezine yakın olmanın lojistik bir kolaylık gibi görünse de ticari açıdan ciddi bir dezavantaj oluşturduğunu belirten Aktaş, yerel tüketicide bir "Konya hayranlığı" olduğunu vurguluyor. İlçede parası olanın alışveriş için merkeze gittiğini, parası olmayanın ise kendilerini tercih ettiğini söyleyen genç iş insanı, Çumra'da 10 bin TL'ye sundukları bir ürünün aynısını vatandaşların Konya'dan 15 bin TL'ye alabildiğini ifade ediyor. Bu durumun kar marjlarını ciddi şekilde düşürdüğünü belirten Aktaş, "Bu işin tadı kaçtı" diyerek yerel esnafın yaşadığı sitemi özetliyor.

"ÇUMRA, CENNETEKİ BİR KÖŞKÜR"

Yaşanan ticari zorluklara ve sitemlere rağmen ilçesine olan sevgisini ve bağlılığını gizlemeyen Bekir Aktaş, Çumra'nın potansiyeline ve güzelliğine yüreктen inanıyor. Türkiye'yi "yalancı dünyanın cenneti", Çumra'yı ise "bu cennetteki bir köşk" olarak tanımlayan Aktaş, yurtdışı deneyimlerine dayanarak coğrafyamızın kıymetinin bilinmesi gerektiğini savunuyor. Çumra'da sağlığı yerinde olan hiç kimsenin işsizlikten ya da fakirlikten şikayet etmeye hakkı olmadığını belirten başarılı esnaf, ilçede çok ciddi bir istihdam potansiyeli bulunduğunun altını çiziyor. Aktaş, açıklamalarını ilçesine duyduğu derin sadakati gözler önüne seren duygusal bir tebikle sonlandırıyor: "100 yıllık delikanlı Çumramızın 100. yılı kutlu olsun."

MEDYACTIVE
Dijital Ekran Çözümleri

DİJİTAL
EKRANLARDA
Markanızı
Öne Çıkarın!

MEDYACTIVE

**KONYA'NIN EN PRESTİJLİ AVM'LERİNDE
MARKANIZA YER AÇIN!**

Markanızı Binlerce Ziyaretçiyle Buluşturun.

MEDYACTIVE
**BURADA SİZİ
GÖRÜRLER!**
0332 842 00 42

**EVET
EVET!
TAM
BURADA**

**Yüksek
Görünürlük**

**Doğrudan
Hedef Kitle**

**Etkili ve
Dikkat Çekici**

**Fark Yaratan
Reklam Alanı**

Dijital ekranlarda markanızı binlerce ziyaretçiye ulaştırın!
Yüksek görünürlük ve etkili reklam fırsatlarıyla hedef kitlenize
doğrudan seslenin. Reklamınızı şimdi konumlandırın ve fark yaratın!

0332 842 00 42

@medyactive

info@medyactive.com

Ankara Cad.
Kentplus Office Center
B Blok 7.Kat No:55
Karatay/Konya

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ
Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı

ÇUMRA EKONOMİSİ

Giriş

İçinde bulunduğumuz 2026 yılı Çumra'nın ilçe olmasının yüzüncü yılına tekabül ediyor. İlçenin tarihi yüz yıllık gibi görünse de gerçekte mevcut topraklar üzerindeki yerleşim çok daha eskilere dayanmaktadır. Çumra'nın toprakları üzerinde dünyanın ilk toplu yerleşim yeri olan Çatalhöyük bulunuyor. Yani şehrin tarihi yüz yıl değil binlerce yıl öncesine dayanmaktadır. Biz bu çalışmada bu kadim şehrin özellikle ekonomik görünümünde ortaya çıkan gelişmelerle ilgili bazı gözlemlerimizi aktarmaya çalışacağız.

Çumra Kazasının Tarihçesi

Konya Vilayeti merkez kazasına bağlı **Çumra Köyü**'nün 1500 yılındaki nüfusu 350, 1540'daki nüfusu ise 625 civarındadır. 1844 yılına gelindiğinde Çumra 160 haneli 800 nüfuslu bir köydür. (Muşmal 2000: 253) Çumra'nın 1927 yılı nüfusu 2579 kişidir. (Bilici 2023a: 186) Bugün ise Çumra'nın nüfusu 70 bine dayanmıştır. **Çumra ismi, bugün adı İçeri Çumra olan yerleşim yerine aittir.** Çarşamba Kanalı'nın ve Tren İstasyonu'nun bulunduğu bölge ön plana çıkınca burası Çumra ismiyle kaza yapılır. Mustafa Kemal Atatürk trenle Adana'ya giderken Çumra İstasyonu'nda mola verir. Sulama tesis ve lojmanlarını gördükten sonra "Bu şirin beldeyi geliştirmek buraya önem vermek lazımdır. Çumra ilçe olmaya layıktır" der ve **26 Haziran 1926** tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Karar ile **Çumra ilçe olur.** "Çumra" isminin gerçek sahibi olan yer de "İç Mahalle" adıyla Çumra'nın bir mahallesi haline dönüşür. 1957 yılında ise mahalle olmaktan çıkıp "İçeri Çumra" ismiyle ayrı bir kasaba olur. (Bilici 2023'a: 186)

Mevcut Çumra'nın Altyapısı, Potansiyeli

Çumra kazası kuzeyinde Karatay, Meram; güneyinde Güneysınır, Taşkent, Hadim; güneybatısında Bozkır, güneydoğusunda Karaman ili; batısında Akören, Seydişehir; doğusunda Karapınar, Ereğli ilçesi ile çevrili olup yüzölçümü 2090,6 km²'dir. İlçe kullanım alanının %72,56'sı tarım arazisi, %16,04'ü çayır-mera alanı ve %3,75'i orman alanından oluşmaktadır. İlçenin deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1013 metredir. Batısında 1478 m yüksekliğinde, üzerinde bitki örtüsü bulunmayan (TRT verici kuleleri bulunan) Abaz Dağı, güneybatıda 1321 m rakımlı Kel Dağı, do-

ğuda ise Çumra ile Karaman hududunu birbirinden ayıran ovanın ortasında 2288 m rakımlı Karadağ bulunmaktadır.

Çumra'nın 2018 yılı itibarıyla toplam 8614 sigortalı çalışanı bulunmaktadır. Bunların ağırlıklı kısmı gıda ve eğitim sektöründe istihdam edilmektedir. İlçedeki işyeri sayısı 989'dur. İlk ve orta öğretimde 14 bin öğrenci öğrenim görmektedir. Öğretmen sayısı 859'dur. (Okullar: 44 ilkokul, 34 ortaokul, 16 lise). **(Çumra İlçe Raporu 2019)** Kazada faaliyet gösteren banka sayısı halen üçü devlet bankası olmak üzere sekizdir.

Tarım Şehri Çumra

1844 yılı Çumra'sı 160 haneli bir köy idi. Bu köyde her hanenin ortalama bir çift öküzü, bir binek hayvanı ve bir ineği ile yaklaşık 50 dönümlük arazisi vardı. Köylüler arazilerinde asgari geçimlerine yetecek ölçekte tahıl üretimi gerçekleştirmekte ayrıca kök boya bitkisi üretip, dokumacılık yapmakta idiler. Toprağı olmayan köylüler ise ırgatlık, çobanlık veya hizmetkârlık yapıyorlardı. (Muşmal 2000: 253) Günümüz Çumra'sı, üzerinde modern (verimli) tarım yapılan büyük arazileriyle **Türkiye'nin en verimli ovalarından birisi** haline gelmiştir.

2019 yılında yayımlanan (TÜİK kaynaklı) Çumra İlçe Raporu'nda yer alan verilere göre Konya toplamında şeker pancarı üretiminin %24'ü, mısır üretiminin %22'si, arpa üretiminin %9'u, buğday üretiminin %6,4'ü, havuç üretiminin %32'si, kavun üretiminin %24'ü, çerezlik kabak üretiminin %43'ü Çumra'da üretilmiştir. Bunlara ilave olarak ilçe topraklarında önemli miktarlarda karpuz, domates, turp, biber, kırmızılahana, ayçiçeği gibi ürünler üretilmektedir. Aynı kaynaktaki verilere göre sığır sütünde Konya toplamının %13'ü, koyun sütünde yaklaşık %9'u Çumra'da üretilmiştir.

"Tarım Şehri" haline dönüşen Çumra bu kimliğini Tarım bayramları ve festivalleri düzenleyerek kutlamakta ve herkese duyurmaktadır. Tarım bayramları 1970'li yıllarda Belediye Başkanı rahmetli Durmuş Ali Çalık tarafından "Kavun Bayramı" ismiyle başlatılmıştır. Son yıllarda festivaller Çumra'nın bir diğer zenginliği ile birleştirilerek "Çumra Çatalhöyük Tarım Bayramı" ismi altında yapılmaya başlanmıştır. Bu organizasyonlarla bir yandan başarılı üreticilere ödüller verilmiş öte yandan Çumra'nın tarım ve üretim potansiyeli ziyaretçilere ve tüm ülkeye tanıtılmıştır.

Tarım Sektörünün Sorunları

Tarım sektörünün en büyük sorunu su sorunudur. Çumra tarımı bugünkü ulaştığı seviyeye önce Çarşamba Çayı, Çay'ın sularının azalmasından sonra da yeraltı (kuyu) sulaması sayesinde gelmiştir. Kuyu sulamasına olan bağımlılık Çarşamba Çayı sularının ksilmesiyle daha da artmıştır. Yeraltından gelen sular 1988 yılında 40 m. derinlikten çıkarken günümüzde bu seviye 300-400 metrelere kadar inmiştir.

Benim çocukluk yıllarım olan 1960'lı yıllarda evimizin önüne kurduğumuz tulum baya 2-3 metre derinlikten su çıkardığımızı hatırlıyorum. Komşuların yardımıyla çıkardığımız buz gibi suyu içerken nasıl mutlu olduğumuz bugün gibi aklımda.

Sürekli yeraltı sularına yüklenilmesi obruk oluşumu yanında başkaca birçok iklim sorununa sebep olmaktadır. Bu yüzden yeraltı sularının azami ölçüde verimli kullanılması gereği bulunmaktadır. **Mısır, yonca, pancar gibi çok su tüketen ürünler yerine daha az suyla yetiştirilebilen ürünlere yönelinmesi gereği sürekli dile getirilmekte, hatırlatılmaktadır.**

Diğer yandan, Çumra dışından ovaya su getirilmesi çabaları da sürmektedir. Konya Ovası Projesi (KOP) kapsamında Mavi Tünel Projesi ile Toroslardan Akdeniz tarafına akan Göksu Nehri sularının Çumra (ve Konya) ovasına akıtılması için bir hayli çalışma (yatırım) yapıldığı bilinmektedir. Ancak maalesef bu çalışmalar henüz Çumra Ovasına katkı verecek seviyeye ulaşamamıştır.

Zaman zaman gündeme getirilen bir diğer tartışma konusu **Manavgat Çayı** sularının Çumra Ovası tarafına döndürülebilmesinin mümkün olup olmadığı hususundadır.

Turizm Şehri Çumra

Tarım Şehri Çumra'nın kimliğine 1950'li yıllardan itibaren yeni bir değer eklenmiştir: **Çatalhöyük.**

Çatalhöyük sıradan bir höyük olmayıp 200 bin yıldır dünya üzerinde var olan Homo Sapiens'in (insanoğlunun) göçebe yaşamdan yerleşik yaşama geçtiği ilk yerleşim yeridir. Bir diğer ifadeyle Çatalhöyük dünyanın ilk toplu yaşam yeri yani ilk şehridir. Ve de tüm dünyanın bilip tanıdığı bir yerdir. Çumra'nın 11 km doğusunda bulunan Küçükköy köyü yakınındadır. Burası aynı zamanda dünya üzerinde tarımın ilk yapıldığı yerlerden biridir. Çatalhöyük tüm bu vasıflarıyla **Konya'nın UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınmış tek tarih kültür varlığı (hazinesi)** olma özelliğini taşımaktadır.¹

Bugüne kadar Çatalhöyük'ün henüz %6-7 civarı bir alanı kazılabilmiştir. Bu çabaların sonucunda zamanımızdan 9 bin yıl öncesinin yaşamı ve insanları hakkında çok sayıda bilgi, belgelere ulaşılmıştır. Antik Şehirdeki kazılar devam etmektedir.

Çumra'nın turizm potansiyeline aşağıdakileri de ekleyebiliriz:

- 20. yy. başlarında inşa edilmiş DSİ alanında bulunan **Alman Evleri**,
- Şehir merkezinde bulunan **Halk Evi (Atatürk Evi)**,
- Çay Boyu **Şarıldak Köprüsü** ve yanındaki **Kurukafa**

Mehmet Efendi Parkı ve Anıtı²,

- Restore edilmeyi bekleyen **Rakımın Değirmeni**,
- Yine gün geçtikte sayıları tükenmeye yüz tutan (korumaya alınıp turizmin hizmetine açılması gereken) kerpiç **Göçmen Evleri**.

Çumra Turizminin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler

Konya tarafından Çatalhöyük'e gelen ziyaretçilerin çoğu Çumra üzerinden gelmek yerine Tatlıcak, Abditolu, Küçükköy güzergâhını tercih etmektedir. 45 km uzunluğundaki bu güzergâh Kaşınhanı, İçeri Çumra, Çumra üzerinden gelmeye göre 10 km daha kısa görünmektedir. (Konya Çumra arası 43 km, Çumra Çatalhöyük arası 12 km) Sonuç olarak Çumra'nın olan bir değerden Çumra'nın yararlanamaması gibi üzüntü verici bir tablo ortaya çıkmaktadır. O halde çare bulunması gereken husus, Çatalhöyük ziyaretçilerinin şehre gelmesini sağlayacak yol, yöntemlerin aranması olmalıdır. Bu şekilde hem Çumra'mızın tanınırlığı ve değeri yükselecek, hem de Çumra esnafına ve ekonomisine katkı sağlanmış olacaktır.

Biz bu konuda aklımıza gelen (yapılabilecek olan) önerilerimizi sıralayacağız.

-Yapılabileceklerden en önemlisinin Çumra-Çatalhöyük Yolunun Çumra'ya yakın bir yerde **Çatalhöyük Köyü** (Şehri, Arkeoparkı) inşası olduğunu düşünüyoruz. Şöyle: Burada 9 bin yıl öncesi Çatalhöyük evlerine benzer kerpiç evler inşa edilir. **Gelen turistlere 1-3 gün arası konaklama (9 bin yıl öncesini yaşama) imkânı sağlanır.** O dönem insanların giysilerine benzer giysiler içinde hizmet eden personel; o dönem yemeklerine benzer yemekler sunar. Sözü ettiğimiz alana **"Çumra Tarih/Kültür Adası"** ismi verilebilir.

-Çumra Tarih/Kültür Adası üzerinde **"Çumra Çatalhöyük ve Tarih Müzesi"** kurulması gerekir. Bu müzede Çumra tarihi; Çatalhöyük döneminden başlayarak sergilenir. Çatalhöyük'te bulunup Konya Arkeoloji, Ankara Anadolu Medeniyetleri gibi müzelere götürülen eserler bu müzeye getirilip bir araya toplanır.

-Kapsamı Çatalhöyük gezilerini de içine alacak şekilde genişletilen **"Çatalhöyük Çumra Tarım Bayramı"** her yıl aksatılmadan sürdürülür.

Çatalhöyük bağlamında aşağıdaki iki önerinin hayata geçirilmesinin de faydalı olacağını düşünüyoruz:³

-**Çumra olan ismimiz "Çatalhöyük Çumra" diye değiştirilmeli.** İsim değişikliği, dünya çapında bir değer olan Çatalhöyük'ün duyulmasına, bilinmesine katkı yapacak, bu şekilde Çumra ismimizin bilinirliği de artacaktır.

-Kazamızın ana giriş kapısı olan **İçeri Çumra tarafına (Karaman Yolu üzerine) Çatalhöyük Kapısı** (Anıtı; Ana Tanrıça, Tanrıça Kibele) inşası. Bu Kapı Anıtı, Çumra için eşsiz bir tanıtım görevini yerine getirecektir: Konya Karaman yolunu kullananlarda 15 km gibi yakınlarındaki insanlığın (Homo Sapiens'in) ilk toplu yaşam yerini görme arzusu uyandıracaktır. Yine aynı arter üzerine Konya'dan ve Karaman tarafından gelenlerin dikkatini çekecek şekilde **"Dünya'nın ilk şehrinin (toplular yerleşim yerinin) 15 km yakınıdasınız" gibi tabelalar** yerleştirilebilir. Ana Tanrıça Kibele heykelinin Tren İstasyonu'na yapılması da benzeri katkıyı

¹ 2024 yılı itibarıyla dünya genelinde UNESCO Dünya Miras Listesi'ne kayıtlı 1223 kültürel ve doğal varlık bulunmakta olup bunların 21'i Türkiye'dedir. (Gedik 2026: 7)

² **Kurukafa Mehmet Efendi**, XX. Yüzyılın başlarında kapanan Çarşamba Kanalı güzergâhının açılmasına öncülük eden ve Çumra'yı tekrar suya kavuşturan kişidir.

³ Bu iki öneriyi Çumra sevgisi ile dopdolu arkadaşlarımızdan biri olan Durmuş Ergün'den dinledim. Kendisine teşekkür ediyorum.

sağlayacaktır.

Bu arada tur organizasyonları kapsamında turistlere Çatalhöyük merkezli olmak üzere Karapınar Meke Krater Gölü, Karaman Karadağ Bin Bir Kilise Antik Şehri, Hadim Yer Köprü Şelalesi gibi komşu ilgi alanlarını da içine alacak şekilde alternatif gezi seçenekleri planlanabilir.

Bu önerilerin hayata geçirilmesi özellikle Konya (Mevlâna) ve Kapadokya gibi komşu ilgi alanları ziyaretçilerinden daha fazlasının Çumra'ya çekilmesine katkı yapacaktır.⁴

Sanayi Şehri Çumra

Çumra Şeker Fabrikası (TORKU): 2004 yılında hizmete açılan Çumra'nın gözbebeği Şeker Fabrikasının 150 milyon dolardan fazla bir maliyetle kurulduğu bilinmektedir.

TORKU, Anadolu Birlik Holding AŞ'nin şirketlerinden biri olan Konya Şeker AŞ'nin bir markasıdır. TORKU bünyesinde; kristal şeker, sıvı şeker, küp şeker, bonbon şeker, çikolata gibi çok sayıda ürünün üretimi yapılmaktadır. Adı geçen şeker fabrikasının küspe kurutma tesisi, atık su arıtma tesisi, katı yakıttan (kömürden) elektrik üreten elektrik santrali, sebze/meyve üretilen sera bölümü gibi ek üretimler yapılan kısımları da bulunmaktadır.

Çumra Şeker Fabrikası, Türkiye şeker sektörünün lider tesislerinden biri olarak bölge ekonomisine ve tarımına önemli katkılar yapmaktadır.

Çumra'da bulunan diğer sanayi kuruluşları:

-Bira Malt Fabrikası: 1979 yılında Anadolu Biracılık Malt ve Gıda Sanayi AŞ unvanıyla kurulmuş ve 1985 yılında malt üretimine başlamıştır. Bu tesislerde biranın ana hammaddesi olan malt üretimi yapılmaktadır. Üretimde hammadde olarak arpa kullanılmaktadır.

-Ambalaj Fabrikası: Işıklar Ambalaj Sanayi ve Ticaret AŞ Çumra Fabrikası 1982 yılında faaliyete başlamıştır. TORKU ile birlikte bu tesisler Çumra'nın tarım üretimine, istihdamına ve taşıma sektörüne kayda değer katkılar yapmaktadır.

Çumra'daki sanayi kuruluşlarına daha küçük ölçekli olan; Çum-Paş Yem Fabrikası, Hayvan Kreşi ile Çum-San Un Fabrikası ve Alibeyhüyüğü Belediyesi'ne ait yem fabrikasını da ekleyebiliriz.

Benim çocukluk gençlik yıllarında şehrin içinde olan tamirci, marangoz, demirci gibi esnaf grubu şehrin Okçu Köyü tarafında oluşturulan "**Küçük Sanayi Sitesi**"ne taşınmıştır.

Son olarak, daha yeni bir gelişme olan ve Çumra ekonomisinin büyüklüğünü çok daha ilerilere taşıyacağını düşündüğümüz **Çumra Organize Sanayi Bölgesi** yapılaşmasından söz etmemiz gerekir. Çumra'nın Aslım Çayırı (Fethiye) tarafındaki, özellikle tarıma elverişli olmayan geniş bir bölge bu amaç için tahsis edilmiştir. İstanbul, Kocaeli, Konya gibi sanayi bölgelerindeki yüksek doluluk oranları kazamıza olan ilgiyi artırmaktadır. Çumra, Konya Karaman aksında Konya'ya yakın pozisyonuyla bir cazibe merkezi konumuna gelmiştir. Burada başta tarıma dayalı sanayi (tarım araçları üretimi) olmak üzere tüm sektörlerde üretim yapan fabrikalar kurulmaktadır. Bu şekilde yeni daha büyük ölçekli yatırımlarla Çumra'nın istihdam, üretim kapasitesi çok daha büyüyecektir.

Çumra ekonomisini ileriye taşıyacak sektörlerden biri de **güneş enerjisi** yatırımlarıdır. Kârlı bir sektör olan bu alandaki yatırımların önümüzdeki yıllarda hızlanması beklenebilir.

Diğer Değerlendirme ve Öneriler

Çumra ekonomisini daha da güçlendirmek anlamında buraya kadar yaptığımız öneri ve değerlendirmelere aşağıdakileri ekleyerek çalışmamızı bitirebiliriz:

-Çumra'yı Karaman, Ulukışla, Pozanti üzerinden Mer-sin'e bağlayacak olan (**yük taşımayı da kapsayan**) **demiryolu projesinin** hayata geçirilmesi yük taşıma maliyetlerini düşürecek ve bölge ekonomisinin güçlenmesine önemli katkılar sağlayacaktır.

-Yine ulaştırma anlamında Tımarş/Kuzucu köyleri arasındaki bölgede yapılması planlanan **Çumra-Karaman Havaalanı Projesinin** gerçekleştirilmesi Çumra ekonomisi için bir diğer itici güç olacaktır.

-Kazada Konya'daki üniversitelere bağlı olarak faaliyet gösterecek Fakülte(ler) kurulması. Bu fakülteler şehrin ekonomisi yanında eğitim seviyesinin ve sosyal hayatının güçlenmesine de katkı yapacaktır.

Kaynakça

AKÖZ Alaaddin, ÜREKLİ Bayram (2001), "Selçuklulardan Osmanlılara Çumra'nın Yerleşim Süreci ve Değişiklikler", **I. Uluslararası Çatalhöyük'ten Günümüze Çumra Kongresi**, 15-16 Eylül 2000, Bildiriler, Çumra.

BİLİCİ Nurettin (2023a), Çumra Tarih ve Kültür Adası Projesi başlıklı tebliğ, **3. Çumra Sempozyumu Kitabı** (30 Ağustos-2 Eylül 2023), Çumra/Konya, s. 186-188.

BİLİCİ Nurettin (2023), 9 Bin Yıllık Delikanlı Çumra Der-gisi, **Geçmişten Günümüze Çumra**, Çumra Belediyesi Kültür Yayınları, 2. Cilt, Çumra, s. 26-31.

BİLİCİ Nurettin (2023), Çumra'dan Casteldefels'e, 9 Bin Yıllık Delikanlı Çumra, Çumra Belediyesi Kültür Yayınları, 2. Cilt, Çumra, 2023, s. 68-70.

BİLİCİ Nurettin (2005), Çumra: Geçmişin En Büyük Şehri, Geleceğin Parlak Yıldızı, **Dünya Gazetesi**, Koc-nuk Yazar, 1 Mart 2005.

Çumra İlçe Raporu 2019, Mevlana Kalkınma Ajansı (MEVKA), TR52 (Konya, Karaman) Düzey 2 Bölgesi.

Çumra Milli Eğitim Müdürlüğü Web Sayfası: **Çumra Ekonomisi**, ET. 24.2.2026.

GEDİK Gülşen (2026), **Kültürel Mirasın Korunmasında Vergilendirme ve Mali Teşvikler**, 2. Baskı, Ekin Yayınevi, Bursa.

KOP Eylem Planı Konya Karaman 2014-2023 Bölge Planı www.konyadayatirim.gov.tr/assets/upload/dosyalar/konya-karaman-2014-2023-bolge-plani.pdf

MUŞMAL Hüseyin, XIX. Yüzyılın Ortalarında Çumra'nın Sosyo-Ekonomik Görüntüsü (10353 Numaralı Temettuat Defterine Göre), **TÜRK_YAT ARASTIRMALARI DERGİSİ**. ET. 24.2.2026.

⁴ Ülkemizin en çok ziyaret edilen destinasyonu olan Mevlâna Müzesinin yıllık ziyaretçi sayısı 2-3 milyon civarındadır. Alınacak önlemlerle Çatalhöyük'ün 30.000 kişi civarında olan ziyaretçi sayısının çok daha yukarılara çıkarılabileceği değerlendirilmektedir.

EN DEĞERLİ
VARLIĞINIZI TAŞIYORUZ

Çumramızın 100. Yılı

Katılı Olun!

www.serttur.com.tr

İRTİBAT: 0544 228 14 34

Çolak İnşaat ve Petrol'den bölge ekonomisine güçlü katkı

Çolak İnşaat ve Petrol, inşaat, tarım ve akaryakıt sektörlerindeki köklü faaliyetleriyle bölge ekonomisine değer katmaya devam ediyor; Çumra'daki 16. projesinin ardından Karatay'da 96 dairelik yeni bir yatırıma hazırlanıyor

İnşaat, tarım ve petrol sektörlerinde faaliyet gösteren Çolak İnşaat ve Petrol, kurulduğu günden bu yana kalite, güven ve sürdürülebilirliği temel ilke edinerek bölgesine değer katmaya devam ediyor. Üç farklı alanda yürüttüğü güçlü faaliyetlerle öne çıkan aile şirketi, hem ticari başarıyı hem de bölgesel kalkınmayı bir arada sürdürüyor.

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE 16. PROJE GURURU VE KARATAY HAMLESİ

İnşaat alanında bugüne kadar imza attığı çalışmalara bir yenisini daha ekleyen şirket, Çumra'da 16. projesini hayata geçirmenin gururunu yaşıyor. Her projede sadece yapılar değil, insanların güvenle yaşayacağı yaşam alanları inşa etmeyi hedefleyen Çolak İnşaat, modern mimari anlayışı, sağlam mühendislik çözümleri ve müşteri memnuniyeti odaklı yaklaşımıyla bölgenin gelişimine katkı

sağlıyor. Şirket, Çumra'daki bu başarısının ardından vizyonunu Karatay'a da taşıyarak Orhangazi Mahallesi'nde 96 dairelik yeni bir projeye başlamaya hazırlanıyor.

TARIMIN KALBI ÇUMRA'DA ÜRETİME VE GELECEĞE YATIRIM

Tarımın kalbi olarak bilinen Çumra'da toprağın ve üretimin değerini bilerek hareket eden firma, tarımı yalnızca ekonomik bir faaliyet değil, geleceğe yapılan en önemli yatırım olarak görüyor. Verimli toprakların sunduğu imkanları en iyi şekilde değerlendiren Çolak İnşaat ve Petrol, gerçekleştirdiği tarımsal faaliyetlerle üretime destek olurken bölge ekonomisinin güçlenmesinde de etkin bir rol oynuyor.

AKARYAKIT SEKTÖRÜNDE KESİNTİSİZ HİZMET VE SOSYAL SORUMLULUK BİLİNCİ

Akaryakıt sektöründe faaliyet gösteren istasyonuyla bireysel ve ticari müşterilerine güvenilir, kaliteli ve kesintisiz hizmet sunan şirket, ulaşım ve lojistik faaliyetlerinin sürdürülebilirliği için sorumlulukla hareket ediyor. Müşteri memnuniyetini ön planda tutan hizmet anlayışı ve kaliteli ürün politikasıyla öne çıkan istasyon, sadece ticari bir işletme olarak değil, bölgenin ekonomik ve sosyal hayatına katkı sağlayan önemli bir hizmet noktası olarak görülüyor.

ÇİFTÇİNİN, NAKLİYECİNİN VE VATANDAŞIN GÜVENİLİR ÇÖZÜM ORTAĞI

Tarımın merkezi Çumra'da çiftçilerin, nakliyecilerin ve tüm vatandaşların ihtiyaçlarına hızlı ve güvenilir çözümler sunan Çolak İnşaat ve Petrol, güvene dayalı çalışma prensibiyle bölge ekonomisinin gelişimine katkıda bulunmayı kararlılıkla sürdürüyor.

ÇUMRAMIZIN
100. YILI
Kutlu Olsun!

İşimiz Hizmet
Derdimiz Çumra

Aytemiz

ÇOLAK
İNŞAAT - PETROL

İzzetbey Mahallesi Gazi Cd. No:2 Konya/Çumra
0332 447 10 55

Güvenilirliğin adresi: Serttur Turizm

1996 yılından bu yana Çumra'da taşımacılık sektörünün lider markası olan Serttur Turizm, 30'a yakın araçlık filosuyla öğrenci ve personel taşımacılığında güvenliğin adresi olmaya devam ederken; nesilden nesle aktarılan tecrübesiyle ilçenin ekonomik hayatına ve istihdamına güçlü bir katkı sağlıyor

Çumra'nın en köklü ve başarılı taşımacılık şirketi Sert Tur, hızla büyümeye devam ediyor. 1996 yılından bu yana taşımacılık sektöründe yer alan Mahir Sert ve ailesi, her geçen yıl üstüne koyarak geliştirdi ve Çumra'da bir marka haline geldi. Güvenlilik ve kalite bakımından da öne çıkan Sert Tur Turizm Genel Müdürü Sıtkı Sert, "Vatandaşların ilgisi bizleri bu noktaya getirdi." dedi.

ÇOK SANCILI BİR SÜREÇTEYİZ

Dünya ve ülkedeki krizler sürecinde yaşanan zorluklara dikkat çeken Sıtkı Sert, "Yüksek enflasyon sürecinde diğer bütün sektörlerde olduğu gibi bizler de çok sıkıntı çektik. Çalışmalarımızı oldukça aksatmadan devam ettirdik. Yakıt fiyatlarının yüksek olması, sanayi ve parça maliyetlerinin yüksek olması taşımacıları oldukça sancılı bir sürece sürükledi. İnşallah en kısa sürede bunu atlattır ve yeniden eski hayatımıza döneriz." ifadelerini kullandı.

30 TANE SERVİS İLE HİZMET VERİYORUZ

Kendisini tanıtan Sert Tur Taşımacılık Genel Müdürü Sıtkı Sert, "Taşımacılık işi yapıyoruz. 1996 yılında Yönetim Kurulu Başkanımız olan

babam Mahir Sert'in 1 servis olarak başladığı işi bizler yürütüyoruz. Şu anda Çumra'da 30'a yakın servis aracımız ile personel taşımacılığı ve okul servisi alanında vatandaşlarımıza hizmet veriyoruz. Aile şirketiyiz ve babamızın mesleğini sürdürüyoruz. Öğrenci ve personel taşımacılığı olarak öne çıkıyor ve bu alanda gerekli yatırımlarımızla büyümeye devam ediyoruz." şeklinde konuştu.

TECRÜBELİ ŞOFÖRLERLE ÇALIŞIYORUZ

Taşımacılık ve şoförlük mesleğinin zorluklarına değinen Sıtkı Sert, "Yaptığımız mesleğin elbette ki zorlukları var. Mesela şoför çalıştırmak oldukça maharetli bir iştir. Biz sonuçta can taşıyoruz. Araçlarımızın gerekli bakımlarını yapmaz isek bunun sonucunda ağır sonuçlarla karşı karşıya kalabiliriz. Ölümlü kazaların olmaması için her projemizde arkadaşlarımızla toplantı gerçekleştiririz. Nelerin yapılması ve yapılmaması konusunda çalışanlarımıza bu durumu anlatırız. Şoförlerimizin tecrübeli olmasına, taşıt anlamında ve şoförlük anlamında tüm belgelerinin bulunmasına dikkat ediyoruz. Bu konuda özenle çalışıyoruz. Bazen ufak tefek sıkıntılarımız oluyor ancak bu durumu en aza indirmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz." dedi.

FABRİKALAR İLE İLETİŞİM HALİNDEYİZ

Şu an devam eden etkinlikler hakkında konuşan başarılı iş insanı, "Hem Çumra içine hem Konya içine hem de il dışına talep doğrultusunda etkinliklerimiz var. Organize sanayideki fabrikalarımız ile iletişim halindeyiz, bu bağlamda personel de taşıyoruz. Her türlü insanın bir yere taşınması konusunda çalışmalarımız var. Talebe göre gerekli kolaylıklarımız da var." görüşünü belirtti.

BABA MESLEĞİNİ SÜRDÜRMEK İSTEDİM

Baba mesleğini sürdürdüğünü ifade eden Sıtkı Sert, şunları söyledi: "Taşımacılık olayını biraz önce de anlattığım gibi kardeşimle birlikte babamdan devraldık. Baba mesleğini sürdürmek istedik. Benim açımdan bu süreç zor olmadı. Çünkü keyifle, seveerek yaptığım bir iş haline dönüştü. Vatandaşlarımızdan bize talep arttıkça bu durum bizleri sevindirdi. Köklü ve kurumsal bir şirket olmamızda bu durum oldukça etkili. Güvenli ve güler yüzlü çalışanlarımızın da olmasıyla birlikte, insanları memnun etme derecesinde aldığımız geri dönüşler oldukça olumluydu. Bu durum böyle gelişince insanların bizi tercih etmesi de fazlaştı. Şuna inanıyorum: Biz işimizi doğru yaptıkça talep arttı. Reklam çalışmalarımız oldu. Reklam çalışmamızın yanı sıra en iyi reklamımızı insanlar yaptı. Öğrenci taşımacılığında ön plana çıktık. İnsanlarımızın kendi aralarında bizleri överek konuşması da

bizleri gururlandırıyor.”

PERSONEL TAŞIMAYI SÜRDÜRÜYORUZ

Araç sayılarını artırarak yatırımlarının devam ettiğini söyleyen Sıtkı Sert, “Şu an ağırlıklı olarak okul servisçiliği işinde olduğumuz için devam eden birçok projemiz var. Personel taşımacılığı yapıyoruz. Ekonomik anlamda sıkıntılı bir süreçten geçiyoruz. Araçlarımızın tamamını güncel tutmayı ve kalitemizi artırmayı hedefliyoruz.” dedi.

ŞEKER FABRİKASI ÇUMRA’YA OLUMLU YANSIDI

Çumra’da bulunan Şeker Fabrikasına dikkat çeken Sert Tur Taşımacılık Genel Müdürü Sıtkı Sert, “Çumra ekonomisinin çoğunluğu tarıma dayalı. Recep Konuk’un önderliğinde kurulan ve Ramazan Erkoyuncu liderliğinde devam eden Şeker Fabrikası, fabrikada çalışan 5 bin civarında personel ve bu çalışanların maddi kazançlarını Çumra’da harcaması ilçemize ekonomik canlılık

getirdi. Çumra ekonomisine tarımın yanı sıra Şeker Fabrikası’nın da oldukça katkısı oluyor. Şeker Fabrikası’nın burada yer alması, çiftçisinden esnafına birçok alanda bu iş olanaklarına kolaylık getirdi ve olumlu yansıdı. Konya ve Çumra arasında bir organize sanayimiz var; oranın da tam faaliyete geçmesiyle hem Konya hem de Çumra bu durumdan olumlu bir şekilde etkilenecek.” ifadelerini kullandı.

BİR OTOPARK SORUNUMUZ VAR

Çumra’nın eksiklerinin neler olduğunu ve yapılması gerekenler hakkında açıklamalarda bulunan Sıtkı Sert, konuyla ilgili şunları söyledi: “Belediye yapması gerekenleri yapacak. Çumra küçük bir yer, yapılacaklar belli boyutta. Ancak Çumra’nın çok ciddi bir sıkıntısının olduğunu düşünmüyorum. Servis şoförlüğü konusunda bakarsak, okulların açık olduğu zamanda 150’ye yakın araç aynı anda trafikte olabiliyor. Bazı sokaklarımız çok dar. Öğrenci alırken veya öğrenci indirirken zaman zaman zortluklar çekiyoruz,

gerginlikler oluyor. Saatlerle ve dakikalarla çalışan bir mesleğiz. Belirlenen saatte öğrencimizi veya personelimizi almakla yükümlüyük. Mesela bir öğrencimizi saatinde alamadığımız zaman velilerle tartışabiliyoruz. Ancak çok ciddi bir sorun değil, aşılabilir bir durum.

Bir otopark sorunumuz var ama biz toplum olarak buna hâlâ hazır değiliz. 10 katlı bir otoparkımız da olsa acil bir işimizin çıktığı anda ya sokağın ortasına ya da bir bankanın yanına aracı park edip gidebiliyoruz. Otopark kültürüne henüz hazır değiliz ancak şehir merkezine katlı otopark ve katlı alışveriş merkezi yapılırsa bu durum trafik açısından biraz daha rahatlamış olur. Çumra’da maaşını alan insan bu harcamasını Çumra’da tüketmeli. Ancak bu durum çoğu zaman böyle olmuyor. Burada maaşını kazanan bir insan parasını alıyor ve Konya’ya gidiyor, orada parasını harcamak istiyor. Bir açıdan baktığımızda onlar da haklılar. Çünkü Çumra’da sosyal bir etkinlik yok. Normal yapılacak bir etkinlik dahi yok. Yaşam alanı olarak yetkililerin bu durumu iyileştirmesi gerekiyor.”

UNUTAMAYACAĞIM BİR ANDI

Uzun süredir yaptığı meslek ile ilgili en ilginç anısını da anlatan başanlı iş insanı, konuşmasına şöyle devam etti:

“Bizim için önemli olan öğrencilerdir. Öğrencilerimizle birçok zaman duygusal bağ kuruyoruz. Ana sınıfında servisimiz ile taşıdığımız bir öğrenciyi lise son sınıfa kadar yine servisimiz ile taşımışlığımız var. Bu durum bizi oldukça gururlandırıyor ve sevindiriyor. Babam Mahir Sert’in ilkokulda, ortaokulda ve lisede taşıdığı bir öğrencinin çocuğunu şu an hâlâ biz taşıyoruz. Güvenli, kaliteli ve sürekli hizmet verdiğimiz için adam okul hayatından

sonra evlenmiş ve çocuğunu da bizim servise vermiş. Yani servis taşımacılığında nesil atlamışız. Bu durumdan oldukça keyif aldım ve hiçbir zaman unutamayacağım bir anımdı, gurur verici bir şeydi. Kendisi söylemişti bu durumu. Hatta benim ana sınıfına giderken serviste taşıdığım öğrencilerim şu anda liseye gidiyor ve beni gördüklerinde selam veriyorlar; bazen ben tanıyamıyorum ama bunları gördükçe iyi bir yolda ilerlediğimiz aklıma geliyor.”

BİZ GÖZÜMÜZ GİBİ BAKIYORUZ

Vatandaşların neden Sert Tur’u seçmeleri

gerektiği hakkında da konuşan Sert Tur Taşımacılık sahibi Sıtkı Sert, şu ifadeleri kullandı:

“Sert Tur’dan ziyade eğer çocuğunuzu okul servisine verecekseniz, kurumsal ve güvenilir firmaları tercih etsinler. İletişim kurabilecekleri insanlara çocuklarını emanet etsinler. Güvendikleri, bildikleri insanlarla çalışsınlar. Sonuçta o çocuklar bize emanet ve biz onlara gözümüz gibi bakıyoruz. Birçok insanımız ucuz diye çocuklarını başka servislere veriyorlar. Bu durumda bu servisçiler öğrenci ile ilgilenmiyor. Ancak bizde bu durum tam tersi. Çocuğunu emanet ederken bu durumun ucuzu olmaz. Para sorun olmamalı; burada tercih meselesi kalite ve güvenilirlik olmalı.”

Prof. Dr. Ramazan ACAR
Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi

ÇUMRADA MERA ISLAHI VE ÖNEMİ

MERA ISLAHI VE ÖNEMİ

- Mera ıslahı: Meraların verim ve kalitelerini yükseltmek ve otlayan hayvanların üretilen ottan (yem) daha çok ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak amacıyla mera üzerinde kurulan tesisler ve yapılan düzenleme ve uygulamalar şeklinde tanımlanabilir.
- Türkiye’de temel arazi varlıkları içerisinde en büyük değişim çayır-mera alanlarında yaşanmış ve bu değişim sürekli bu alanların aleyhine cereyan etmiştir. Son 70 yıl içerisinde doğal çayır ve mera alanlarında %61,5 oranında azalma olmuştur.
- Türkiye’de hayvancılık sektörü, kırsal ve ulusal ekonomi bakımından stratejik bir öneme sahiptir. Ülke için bu denli önemli olan sektörün sürdürülebilirliği ancak yem kaynaklarının varlığı ve temini ile mümkündür. Hayvancılıkta üretim maliyetleri içerisinde en büyük pay yem giderlerine aittir. Bu nedenden doğal çayır ve mera alanlarının hayvancılıkta rolü büyüktür. Mera alanlarının ise ülkede hayvancılığın ekonomik ve sürdürülebilir olması adına vazgeçilmez bir unsur olduğu açıktır (Altın ve ark., 2021).
- Çayır-meralar **14,6 milyon ha** ile toplam kara alanımızın **%18,8’ini** kaplamakta ve bu alanların tümü hayvan otlatılarak değerlendirilmektedir. Bu kadar önemli olmalarına rağmen, Türkiye’de meraların orta malı olmaları, onların gerekli bakımın ve ıslahın yapılmadan kullanılmalarına sebep olmaktadır. Aşırı otlatma sonucunda bitki örtüsü bütünlüğünü, dolayısı kapalılığını ve koruyuculuğunu kaybetmiştir.
- Ülkemizdeki meraların yalnızca yaklaşık **%12,4’ü** hayvanlar için yeterli ve kaliteli yem üretebilecek “iyi” veya “çok iyi” durumdadır; **%87,6** gibi büyük bir kısmı ise “orta” veya “zayıf” nitelikte kabul edil-

mektedir. (Zaman ve Aydın, 2025).

Mera ıslahında kullanılan çalı formundaki yem bitkilerinin fidan üretimi

Yer	Çayır Mera Alanı (ha)	%
Türkiye	14.616.687	
Konya	841.165	5.75 (Konya/Türkiye)
Çumra	34.091*	4.05 (Çumra/Konya)

(* Çumra toplam yüz ölçümünün **%16.32’** mera alanıdır.

Çumra’nın mera alanı bakımından yeri
(Kaynak; <https://konya.tarimorman.gov.tr/>) 2025

Büyük ve Küçükbaş Hayvan	Konya (Adet)	Çumra	
		Adet	% (Çumra/Konya)
Büyükbaş	Sığır Kültür	716.021	61.600
	Sığır Melez	210.804	10.883
	Sığır Yerli	17.558	806
	Manda	455	17
	Toplam	944.838	73.306
Küçükbaş	Koyun	2.931.323	167.412
	Keçi	272.297	10.951
	Toplam	3.203.620	178.363

Çumra Büyük ve küçükbaş hayvan varlığı
(Kaynak; <https://konya.tarimorman.gov.tr/>) 2025

ÇUMRA’DAKİ DOĞAL MERALAR VE ÖZELLİKLERİ

- Çumra ve çevresinin iklim özelliklerini etkileyen coğrafi faktörlerin başında karasallık gelmektedir. Buna bağlı olarak yazları sıcak ve kurak, kışları so-

ğuk ve kar yağışlıdır. Sahada uzun yıllar ortalama sıcaklık 12 C, uzun yıllar ortalama toplam yağış 294 mm'dir. Bölgede yağış miktarının azlığı, yağışın aylara ve mevsimlere göre dağılışındaki düzensizlik bitki örtüsü ve toprak nemini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çevrede görülen karasal step iklim özelliğinin sonucu, step vejetasyonunu ortaya çıkarmıştır. Bu bitkiler ilkbahar yağışları ile hızla gelişir ve çiçeklenirler. Yağışların kesilmesi ve sıcakların artması ile hızla sararır ve kururlar. İlçe sınırlarının güneybatı kısmındaki ormanlık sahada baltalık meşe (tohumdan gelen meşe olmayıp, kök ve kütük sürgününden gelen ağaçlar) ve bozuk ardıç karışık olarak bulunmaktadır. Yıllık yağış miktarının Çumra çevresinde 300 mm'nin altına inmesi zayıf bir vejetasyonun başlıca nedenlerinden biridir. (Yiğitbaşıoğlu,2000).

• Çumra çevresinde arazi varlığı, arazi kullanım kabiliyetine göre sınıflandırıldığında tarıma elverişli kabul edilen I. II. III. ve IV. sınıf arazilerin toplamı tüm arazinin %58'ini (152 605 ha.) oluşturmaktadır. Bu arazilerde de belli oranlarında drenaj, taşlılık, erozyon ve tuzluluk gibi problemler dikkati çekmektedir. İşlemeye uygun olmadığı ve devamlı bitki örtüsü altında tutulması gereken araziler olarak kabul edilen V., VI., VII. ve VIII. sınıf araziler ise toplam arazinin %52'sini (112 978 ha.) kapsamaktadır (Tapur ve Tuncer, 2012).

• Yapılan bir çalışmada Çumra topraklarının kalite değerleri orta ve düşük olup özellikle fiziksel ve biyolojik özelliklere bağlı kalitenin daha düşük olduğu tespit edilmiştir. (Negiş, 2019).

Çumra İlçesinin Jeomorfolojik Birimleri Haritası
(Tapur ve Tuncer, 2012)

Çumra meralarından görüntüler
(Türkmencamili ve Küçükköy)

MERA ISLAHINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

Bir meranın ıslahına karar vermeden ve ıslah çalışmasına başlamadan önce dikkat edilmesi gereken bazı noktalar vardır. Bunların önemli olanları şu şekilde sıralanabilir.

- 1) Çayır ve mera ıslahı çalışması yapılırken mutlaka mera uzmanlarının bilgisine başvurulmalıdır.
- 2) Yapılacak ıslah çalışmasını ekonomik olmasına dikkat edilmeli, elde edilecek kazanç, yapılan masraftan fazlaysa ıslah çalışmasına başlanmalıdır.
- 3) ıslah çalışması sırasında gerekli olacak malzeme, alet ve ekipman önceden hazır hale getirilmelidir.
- 4) Hayvanların beslenme ihtiyacını karşılayacak yem ve ot ihtiyacı önceden tespit edilerek, çayır ve meraların otlatmaya kapatıldığı dönemde, kullanıma hazır olmalıdır.
- 5) ıslah çalışması sırasında yapılan uygulamalarda, en ucuz ve etkili yöntemler tercih edilmeli, fazla masraflı uygulamalardan kaçınılmalıdır.
- 6) Çevrede yapılan başarılı uygulamalar takip edilerek, elde edilen tecrübelerden yararlanılmalıdır.
- 7) ıslah için mera seçilirken, toprak yapısına, arazinin eğimine, bölgenin iklim koşullarına vb. bakılmalı ve yüksek verim potansiyeli olan alanlar öncelikli olarak tercih edilmelidir.

MERA ISLAHINDA ÇALI FORMASYONU

YEM BİTKİLERİNİN KULLANIMI VE AVANTAJLARI

• Kurak step meralarda iklim değişikliği sonucunda verim düşüklüğü veya ürün üretilememesi problemlerini gün yüzüne çıkarmakta hem hayvanlar hem de insanlar için yem ve gıda krizine sebep olmaktadır.

• Hayvancılık değişen iklimten en olumsuz etkilenen sektörlerin başında gelmektedir. İklim değişiklikleri, doğrudan (hastalık, ölüm, verim düşüklüğü gibi) ya da dolaylı (yem sorunu) olarak hayvancılık sektörünü olumsuz etkilemektedir. Küresel ısınma ve iklim değişikliği sonucu oluşan; düzensiz yağış rejimleri, aşırı sıcaklığa bağlı kuraklık, zirai don, toprak tuzluluğu, mera alanlarının miktarının ve verimlerinin azalmasına neden olmaktadır. Buna bağlı olarak ta hayvansal üretimin en önemli girdisi olan yem fiyatların ve dolayısıyla hayvansal ürün maliyetlerin yükselmesine yol açmaktadır. Kaynakların azalmaması için alternatif yem kaynakları kullanılabilir. (Sarıözkan ve Küçüköftaz, 2025)

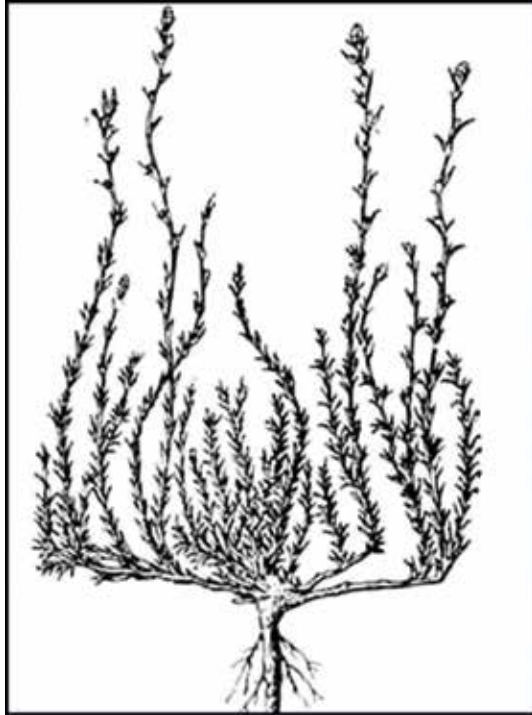
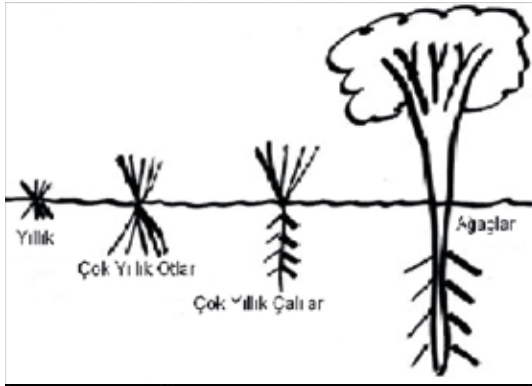
• Toprak seviyesinden itibaren aynı ya da yakın kalınlıklarda birçok gövdesi bulunan ve çok fazla boylanmayan (en fazla 3-5 m) odunsu bitkilere "Çalı" adı verilir.

• Toprak ve iklim şartlarının olumsuz olduğu kurak yerlerde yapılacak suni meralarda çok fazla hayvanı yeterince besleyecek yem elde etmek, otsu yapıdaki bitkilerle çok zordur. Bu gibi yerlerde alternatif yöntemlere ve bitkilere özellikle kurağa dayanıklı çalı formunda ki bitkilere öncelik verilmelidir.

• Çalılar çok yıllık olup, otsu bitkilere göre daha derinlere giden, daha fazla kök oluşturan, bu sebeple de daha geniş toprak katmanından su temin eden bitkilerdir. Yem değeri bulunan çalılar ağaçlara göre yüksek boylu olmadıkları için otlanmaya daha uygundur.

• Hayvanlar rahatlıkla ulaşım sağlayabilmektedirler. Bu sebeple dünyanın bir çok yerindeki marjinal alanlardaki mera alanlarının ıslahında kullanılmaktadır. Bu tip yerlerde otsu bitkilere göre daha uzun süre yaşarlar ve daha fazla ot üretebilirler.

• Kurak ve yarı kurak bölgelerde bitkilerin yetiştirilmesi özellikle çimlenme ve büyümenin ilk zamanların da oldukça zor ve risklidir. Riski azaltmak için tohum ekimi yerine, bitkileri kısmen gelişmiş kaplı fide şeklinde dikmek riski azaltabilir. (Acar,2017).

Farklı bitki formları ve dipten dallanan çok yıllık çalı (Bozkır otu)

ÇUMRA'DA YÜRÜTÜLEN MEVCUT ÇALIŞMALAR

- Çumra meralarında mera ıslah projelerinin yürütülmesinde en büyük problem ıslah süresi olan iki veya üç yıl ıslah edilen yerin otlatılmadan korunması olarak ifade edilebilir. Bu konuda mahallede veya Çumra ilçe sınırları içindeki meralarda tahsis edilen kullanıcı birimlerin yeterince bu konuda birlik oluşturmamaları, yerel yönetici ve halkın yeterince bilgi sahibi olamaması maalesef istenilen miktarda mera alanının ıslah edilememesinin diğer bir nedenidir. ıslah programına alınan mera hiçbir zaman kullanıcıların elinden alınmaz ve hatta bu tip teşebbüslerin önlenmesinde de etkilidir. Türkiye ortalamasına göre yüzde olarak daha az olan Çumra meraları ilçede hayvancılıktan geçinenler için vazgeçilmezdir.
- Çalı formundaki yem bitkileri ile susuz, gübresiz ve

mera tamamen bozulmadan yapılan mera ıslahında başarı oranı oldukça yüksek olmasına rağmen belirtilen sebeplerden dolayı ıslah programına alınan mera sayısı çok azdır.

- Çumra ilçe sınırları içinde dört mera programa alınma teşebbüsü sonucu şu şekildedir (Köylü talebi ile);

- Türkmencami mahallesi: talep neticesi proje ilgili inceleme kurullarından geçmiş, fakat sonra muhtarlıkça vazgeçilmiş ve bu sebepten uygulanamamış.

- Beylerce mahallesi: talep neticesi proje ilgili kurullarca onaylanmış ve ıslahı başarılı şekilde yapılmış, süreç devam etmektedir.

- Küçükköy mahallesi: talep neticesi proje ilgili kurullarca onaylanmış, uygulanma aşamasında süreç devam etmektedir.

- Fethiye mahallesi: talep edilmiş, ön kabul yapılmış ve proje ilgili kurula gönderilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

- Hayvancılık girdi maliyetlerinin en önemli unsuru olan yem giderlerinin, bölgelere göre değişmekle birlikte % 65-80'leri bulduğu ülkemizde, yem fiyatları da dikkate alınınca ekonomik bir hayvancılık yapmak çok zorlaşmıştır. Maliyeti düşürerek sürdürülebilir ve karlı hayvancılıkta görüldüğü şekli ile ucuz ve kaliteli yem kaynağı en önemli yeri almaktadır. Bu anlamı ile mera ıslahı bunların karşılanmasında baş vurulacak ilk iş. Aynı zamanda mera ıslahı erozyonu önler ve değerli gen kaynaklarımızın da korunmasını sağlar.

- Hayvancılıkta kaliteli kaba yem açığı olduğu bir gerçektir. Bu sebeple önemli ve ucuz yem kaynağı olan meraların korunması hayvancılık açısından hayati önem taşır ki dünyada gelişmiş hayvancılığa sahip ülkelerde buna oldukça dikkat edilir. Çumra'da olduğu gibi başka kullanım alanlarına tahsis edilerek küçük alanlar haline getirilmez. Hayvancılığın olduğu Çumra'da ilk yapılacak iş mera alanları korunarak ıslahı olmalıdır.

- Unutmayalım ki ithal bağımlılığı bu son kale olan meraların uygun metotlar ile ıslahına bağlıdır. Bu anlamda meraları korumak, tecavüzleri önleme, tahsis değişikliğine fırsat vermemek devletimizin ve milletimizin istikbali ile ilişkili olup, bu son dünya da ki durumla da ortaya çıkmıştır. Tarım ve bunun içinde hayvancılık stratejik bir öneme sahiptir.

KAYNAKLAR

- Acar, R.2017. İç Anadolu'daki Step meraların ıslahında uygulanabilecek yeni yöntemler. TarımTR Tarım ve Hayvancılık Sektör Dergisi.Sayı:20. Konya
- Altın, M., Gökkuş, A., Koç, A. 2021. Çayır Mera ıslahı. Palme yayınları no:2319. Ankara
- Negiş, H.2019. Çumra ovası, Çumra serisinin toprak kalite indislerinin belirlenmesi. Sel. Üniv. Fen Bilimleri Enstitüsü. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). S.189. Konya
- Sarıözkan, S. ve Küçükoflaz, M. 2020. İklim mi hayvancılığı yoksa hayvancılık mı iklimi etkiliyor? Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi, 17(3), 255-259.
- Tapur, T; Tuncer, B.2012. Çumra ilçesinde kırsal yerleşimler. Sel. Üniv. Sosyal Bilimler Enst. Dergisi. Sayı.27. S:277-295
- Yiğitbaşıoğlu, H. 2000. Konya-Çumra havalisinde arazi kullanım özellikleri ve başlıca sorunları. A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Coğrafya Bölümü.S:149-178
- Zaman, Cİ; Aydın, E. 2025. Türkiye'de mera varlığının hayvancılık sektörüne ekonomik katkıları. Türkiye'de Mera Yetiştiriciliğine Ekonomik Bakış. (Ed. E. Aydın ve M. Küçükoflaz) İksad Basımevi.S:3-36

D
DEMİRCİLER
PETROL

**EN İYİ
AKARYAKITI
MÜŞTERİ
MEMNUNİYETİNDEN
TANIRSIN!**

**UYGUN FİYAT ◀
GÜVENİLİR AKARYAKIT ◀
ÜSTÜN HİZMET ◀
DENEYİMLİ KADRO ◀**

dpet

Bağlar Mahallesi, Mustafa Kemal Blv. No:32, 42500 Çumra/Konya

Sadık GÖKCE

100. YILI KUTLUYORUZ

Cumra'nın ilçe oluşunun 100. Yılı kutluyoruz. 26 Haziran 1926 tarihinde Atatürk trenle Adana'ya geçerken veya Adana'dan dönerken bir süreliğine Çumra tren istasyonunda mola vermiş. Bu mola sırasında istasyon bölgesi ve çevresinin yeşilliğine hayran kalmış. Ve bu şirin yer ilçe olmalı diyerek fikrini belirtmiş. O tarihe kadar bugün İçeriçumra olarak bildiğimiz yer Çumra adı ile nahiye imiş. Rivayet edilen bu sözlerin sarf edildiği tarihten itibaren istasyon ve çevresinde yeni yerleşim yeri kurulmaya başlamış.

26 Haziran 1926 tarihi birçoğumuzun dile getirdiği gibi Çumra'nın kuruluş tarihi değil, eski Çumra'nın istasyon çevresine taşınması ve bugünkü yerleşim yerinin kurulmaya başladığı tarihtir. Aslında Çumra çok eski bir tarihe sahiptir. Karamanoğlu döneminde de yerleşim yeridir ve birçok eser vardır o dönemden kalma.

Biz bu yıl yani 2026 yılında Çumra'nın bugün kurulu bulunduğu yere taşınmasını ve ilçe olmasının 100. Yılı kutluyoruz. Kutluyoruz derken bütün Çumra'nın bu kutlamaya katıldığını düşünmeyin. Çumra halkının gündeminde böyle bir olay yok. Çünkü Çumra'yı yöneten seçilmişlerin gündeminde de böyle bir olayın yeri yok. Seçilmiş yöneticilerin gündemine girmeyen bir olayın halkın gündemine girmesi ve konuşulması da düşünülmez.

Çumra'da Kültür ve Sanat Topluluğu adında bir oluşum var. Bunlar Çumra kültürüne katkı yapmak ve gençleri kültür ve sanat alanına çekmek için beş yıldır faaliyetler düzenliyorlar. Ayda 16 sayfalık 9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA adı altında bir dergi çıkarıyorlar. Geçtiğimiz mayıs ayında bu dergi 60. Sayıya ulaştı. Her 12 sayıyı toplayarak cilt halinde tekrar bastırdılar. Bu 60. Sayı ile beşinci cilt tamamlanmış oldu.

Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu adı altında faaliyet gösteren bu topluluk her ay da bir gece düzenliyor. Çatalhöyük Şiir Akşamları adı altında düzenlenen bu etkinlikte Çumralı şairler şiir okuma fırsatı buluyor. Gençler tiyatro ve halk oyunları gibi faaliyetlerini sergiliyor. Yerel sanatçılar sahne alıp söyledikleri şarkı ve türkülerle geceye ayrı bir renk katıyorlar. Bu program da 4 yıldır devam ediyor. 50. Program yapıldı sanıyorum.

İşte Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu olarak faaliyet gösteren bu gayri resmi gönüllüler topluluğu Çumra'nın 100. Yılı'nın kutlanmasını kendisine dert edinmiş. Kendi başına kalkıp program hazırlıkları yapmış... Projelerini ve çalışmalarını seçilmişlerle paylaşmış. Bu programı birlikte yapalım diyerek!

Çumra'nın 100. Yılı için panel düzenlemişler. Değişik üniversitelerden Çumralı hocaları davet etmişler... Konser düzenlemek için girişimlerde bulunmuşlar. Şiir gecesi düzenlemek için hazırlıklar yapmışlar. 100. Yılda 100 fotoğraf adı altında bir sergi açmayı düşünmüşler. Çumra'nın etnografya zenginliğini tanıtmak için girişimlerde bulunmuşlar. Okullar arası hikâye, şiir, spor, resim vb. alanlarında yarışmalar düzenlemeyi kalkışmışlar... Tabii parasız ve mekânsız bu işlerin olamayacağını düşünmedikleri için elleri böğürlerinde kalmış. Kültür ve sanat yine öksüz kalmış. Yine mağlup olmuş para karşısında.

Fakat topluluk elemanları bütün bu olumsuzluklara rağmen yılmamışlar. Şu anda elinizde tuttuğunuz kitabı hazırlamışlar 100. Yıl anısına. Çumra'yı seven hocaların katılımı ile bir panel düzenlemeye karar vermişler. Çağrılarına kulak veren Yağız Ozan'ın katılımı ile bir konser verme kararı almışlar. Ve şiir gecesinde gerçekleştirme kararlılığı içerisinde çalışmalarına hız vermişler.

Bu arada Çumra Ticaret ve Sanayi Odası toplantı salonunu panel için tahsis etmişler. Çumra Gençlik Merkezi Yöneticileri ve Gençlik ve Spor Bakanlığı Çumra İlçe Müdürü de salonlarının kapısını açmış kutlamalar için.

İlçede yaptıkları çalışmaların karşılığını bulamayan Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu faaliyet gösterdiği beş yıl içerisinde Çatalhöyük için bir kitap hazırlamış. Yaşayan Çumralı Şairler Antolojisi adı ile bir şiir kitabı hazırlayıp yayınlamış. Toplam 60 sayıdan oluşan beş ciltlik bir Çumra kitabı hazırlamış. 2023 yılında ö dönemin belediye başkanı Recep Candan ile ortaklaşa Çumra Sempozyumu düzenlemiş. Ve son olarak da şu an elinizde tutmakta olduğunuz 100. Yıla özel bu kitabı hazırlamış. Yani Çumra'ya beş yılda 9 kitap kazandırmış.

Bütün enerjisini daha çok para kazanmaya odaklanmış olan Çumra 100. Yıl kutlamalarından sonra ben akıl balığı oldum, para işleri yoluna girdi bundan sonra biraz da olsa kültür sanatla ilgileneyim der mi? Neden olmasın diyorum kendi kendime... Ama hiç de ümitli değilim. Gençler hızla elimizden kayıyor. Kültür sanat ile ilgilenenler değil başka yerler kazanıyor gençlerimizi. Bu bizleri üzüyor. Göstermelik faaliyetler yerine gerçekten kültürü, sanatı, sporu ciddiye alan faaliyetlerin planlanıp uygulanmasını istiyor gönül. Ancak bu yönde bir istek ve çaba göremiyoruz ilçemizde...

Bütün olumsuzluklara rağmen Çumra'nın 100. Yılı kutluyorum. İnşallah bu bir dönüm noktası olur ve Çumra'ya hep birlikte sahip çıkarız.

ÇUMRAMIZIN İKİNCİ 100 YILI
Kutlu Olsun!

ÇUMRA CUMHURİYET LİSELİLER

Ali ALTUNTAŞ

ÇUMRA

Geçmiş ne kadar yakın ve taze... Henüz 100 yaşında, insan ömrü için uzun olan bu süre bir şehir için emekleme devresi... Yeni fethedilen bir bölgenin yerleşime açılması gibi bir şey... Ana kurucu nüfusun Bozkır, Hadim, Taşkent ve Ermenek gibi bir dönüm araziye tarla yapmak için kamyonlarca taşın toplanmak zorunda kaldığı, su kaynaklarının kıt, geçim şartlarının zor olduğu dağ ilçelerinden göçen çalışkan insanların oluşturduğu, yakın bölgelerde yaşayan yörük ve Türkmen köylerinden gelen göçlerle güçlenen, beş asır önce fethedilen balkan coğrafyasına giden "evlad-ı fatihan'ın" hicranlı geri dönüşleri ile zenginleşen Çumra...

Adını aldığı beldeye Konya - Mersin karayolunun üzerinde olan ama demiryoluna göre içeride kaldığı için "İçeri Çumra" denilmesine sessiz kalan Çumra...

Ülkemiz yağış ortalamasının yarısından biraz fazla olan yağışıyla sulama suyuna her zaman ihtiyaç duyan, kurak dönemlerde kuraklığı kıtlık derecesinde çok derinden hisseden, çok yağışlı dönemlerde de bazı yöreleri sular altında kalan Çumra...

Her ne kadar yağış miktarı az olsa da Çarşamba çayının getirdiği alüvyonlarla zenginleşen bereketli toprakların üzerinde binlerce yıllık bir geçmişe dayanan sulama kültürünün de etkisiyle modern tarım ve sulama tekniklerine kolaylıkla uyum sağlayan Çumra...

Dünyanın en netameli bölgesinde ve dünya tarihinin en karanlık sayfalarının açılmaya başlandığı bir dönemde ve daha da ilginç Osmanlı devletinin en zayıf döneminde ülkemizin ilk ve büyük sulama projesinin gerçekleştirildiği yer olan Çumra... (46.500 ha. 1907 - 1914)(Çumra Ovası İrva ve İska Komiserliği, Konya Ovası Sulama İdaresi, bugün DSİ Konya Ovası İşletme ve Bakım Şube Müdürlüğü) vb)

Son derecede kritik bir dönemde böylesine büyük bir

sulama tesisinin inşa edilebilmesi baht açıklığından başka ne ile izah edilebilir. Bahtın açığı, yine açık olsun Çumra...

Osmanlıdan Cumhuriyete aktarılan devlet borçlarının arasında Konya-Çumra Ovası sulama projesi için kullanılan kredilerin önemli bir yer tuttuğunu da unutmaya Çumra...

Ülkemizde arazi toplulaştırma uygulamasının yapıldığı ilk ve öncü yer olan, (1961 Kargın - Topraksu, halk arasındaki adıyla Sulu Ziraat) Hem DSİ, hem de Topraksu müdürlüklerinin genel müdürlük çalışanları için uzun yıllar bir okul ve eğitim merkezi gibi görüldüğü Çumra...

Turizmin ve seracılığın henüz yeterince gelişmediği 70'li yıllarda ilçeler arasında fert başına düşen milli gelir açısından hatırı sayılır yerlerde olan, bugün de Konya'nın en yüksek tarımsal gelire sahip, tarımda öncü ve sosyo-ekonomik açıdan gelişmiş ilçelerinden biri konumunda olan, verimli toprakları ve uygulanan modern tarım teknikleri sayesinde Konya Ovası'nın "Çukurova'sı" olarak bilinen Çumra...

Ülkemizin en zengin yeraltı su potansiyeline sahip olan ve bu zenginliği başka bir zenginliğe dönüştürmek için yapılan yarışın tabii sonucu olarak yeraltı su seviyelerinin 300 - 400 metrelere indiği Çumra...

Çernobil'den önce lezzetli kavunları ile isim yapan, sonrasında özel sektöre ait bir kağıt fabrikası ve son 20 yılda şehre önemli katkılar sunan Şeker Fabrikası ile adını öne çıkaran Çumra...

Sonradan ilçe olmanın dezavantajıyla Ortaokul ve Liseye geç kavuşan, bu sebeple Üniversite ve bürokraside adını duyurmakta geç kalan, siyasette ise her zaman ağırlığı olan Çumra...

Samimi, vefalı ve çalışkan insanların yaşadığı Çumra... Doğum günün kutlu olsun... Nice yüz yıllara...

ÇUMRALILAR

EV YEMEKLERİ

Lezzetin ve Kalitenin Buluştuğu Yer

EV YEMEKLERİ

SULU YEMEKLER

AÇIK BÜFE KAHVALTI

LAHMACUN

ETLİEKMEK

MEVLANA

PİZZA

IZGARA

KEBAP

KONYA
DÜĞÜN PİLAVI

TOPLU YEMEK
(CATERING)

0505 301 4004

guclucumralilarevyemekleri

bogazzamani

GÜÇLÜ ÇUMRALILAR
EV YEMEKLERİ AÇIK BÜFE
RESTORAN VE KAHVALTI SALONU

Hijyenik
Lezzetli
Kaliteli
Hizmet

İzzetbey Mh. Dumlu Cd. No:4 ÇUMRA/KONYA

Tarihin ilk tarım merkezlerinden Çatalhöyük'ün mirasını modern üretim teknikleriyle geleceğe taşıyan Çumra Ovası, Türkiye'nin gıda güvenliği ve tarımsal ekonomisinde kritik bir rol oynuyor. Bölgedeki bu yüksek verim potansiyelini destekleyen Beyoğlu Gübre; sektörün lider markalarıyla yaptığı iş birlikleri, kaliteli tohum tedariki ve bilimsel bitki besleme programlarıyla çiftçinin sürdürülebilir üretimdeki en güvenilir yol arkadaşı olmayı sürdürüyor.

Türkiye Tarımının Kalbi: Çumra

Konya Ovası'nın güneyinde yer alan Çumra, sahip olduğu verimli topraklar ve gelişmiş sulama imkânları sayesinde Türkiye'nin en önemli tarım merkezlerinden biri konumundadır. Tarihin ilk tarımsal yerleşimlerinden biri olan Çatalhöyük'e ev sahipliği yapan ilçe, binlerce yıldır üretim kültürünü yaşatmaya devam etmektedir.

Özellikle Mavi Tünel Projesi ve modern sulama sistemlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte Çumra tarımı son yıllarda büyük bir gelişim göstermiştir. Şeker pancarı, dane mısır, silajlık mısır, ayçiçeği, buğday, arpa ve yem bitkileri üretiminde Türkiye'nin önde gelen bölgeleri arasında yer alan Çumra, yüksek verim potansiyeliyle dikkat çekmektedir.

Çumra'da tarım yalnızca ekonomik bir faaliyet değil, aynı zamanda bölgenin yaşam biçimidir. Her sezon binlerce üretici, modern tarım tekniklerini kullanarak ülke ekonomisine ve gıda güvenliğine önemli katkılar sağlamaktadır. Teknolojinin tarımla buluştuğu bu verimli coğrafyada teknolojik tarım ekipmanları, kaliteli tohum kullanımı, dengeli gübreleme ve bilinçli bitki besleme uygulamaları her geçen yıl daha da önem kazanmaktadır.

Bugün Çumra, geçmişten gelen üretim kültürünü modern tarım anlayışıyla birleştirerek Türkiye tarımının geleceğine yön veren ilçelerden biri olmayı sürdürmektedir. Bereketli toprakları, çalışkan üreticileri ve güçlü tarımsal altyapısıyla Çumra, Anadolu'nun üretim gücünü temsil eden önemli bir tarım merkezidir.

BEREKETİN İZİNDE: ÇATALHÖYÜK'TEN MODERN TARIMA, ÇUMRA'NIN TARIM GÜCÜ BEYOĞLU GÜBRE

Anadolu'nun bereketli toprakları, binlerce yıldır tarımın ve üretimin merkezi olmuştur. İnsanlık tarihinin ilk yerleşimlerinden biri olan Çatalhöyük, yalnızca bir arkeolojik miras değil, aynı zamanda toprağın insan yaşamındaki vazgeçilmez rolünün de en önemli simgelerinden biridir.

Çatalhöyük'ün mirasını taşıyan Çumra Ovası ise günümüzde Türkiye'nin en önemli tarım merkezlerinden biri olarak üretmeye devam etmektedir. Verimli toprakları, gelişmiş sulama altyapısı ve çalışkan üreticileri sayesinde bölge; şeker pancarı, mısır, ayçiçeği, buğday, arpa ve yem bitkileri başta olmak üzere birçok stratejik ürünün yetiştirildiği önemli bir üretim havzasıdır.

Bu bereketli coğrafyada faaliyet gösteren Beyoğlu Gübre, yalnızca bir tarım tedarikçisi değil; üreticinin çözüm ortağı, danışmanı ve güvenilir yol arkadaşı olma anlayışıyla hizmet veriyor. Kurulduğu günden bu yana çiftçilerin ihtiyaçlarını yakından takip eden firmamız, tarımın değişen ve gelişen ihtiyaçlarına uygun ürün ve hizmetleri üreticilerle buluşturuyor

TARIMIN HER ALANINDA GÜÇLÜ ÇÖZÜMLER

Modern tarımın temelinde doğru besleme programı ve kaliteli tohum kullanımı bulunmaktadır. Beyoğlu Gübre olarak üreticilerimize kimyevi gübre, bitki besleme ürünleri ve tohum alanlarında geniş bir ürün yelpazesi sunuyoruz.

Kimyevi gübre grubunda sektörün lider markalarından Toros, Gübretaş, Gemlik ve Eti Gübre'yi çiftçilerimizle buluştururken; bitki besleme alanında öncü firmalarından Doktor Tarsa ve Altıntar markalarının yenilikçi çözümlerini üreticilerimizin hizmetine sunuyoruz. Tohum grubunda ise yüksek performanslı çeşitleriyle öne çıkan Progen ve Tasaco markalarının bayiliğini gerçekleştirerek bölgemiz tarımına değer katıyoruz.

Bu güçlü iş birlikleri sayesinde çiftçilerimize yalnızca ürün değil, aynı zamanda güvenilir kalite, teknik destek ve sürdürülebilir verim sunmayı hedefliyoruz.

VERİMLİLİĞİN ANAHTARI: DOĞRU BESLEME

Günümüzde tarımsal üretimde başarı yalnızca ekim yapmakla sınırlı değildir. Toprağın ihtiyaçlarının doğru analiz edilmesi, bitkinin gelişim dönemlerine uygun beslenmesi ve verimi etkileyen faktörlerin bilimsel yöntemlerle yönetilmesi büyük önem taşımaktadır.

Beyoğlu Gübre olarak üreticilerimize yalnızca ürün satışı gerçekleştiriyor; aynı zamanda doğru ürünün doğru zamanda ve doğru dozda kullanılmasını sağlayacak teknik destek hizmetleri de sunuyoruz. Tarla ziyaretleri, bitki gözlemleri ve üretici eğitimleri ile çiftçilerimizin her zaman yanında olmaya devam ediyoruz.

Özellikle bölgemizde yaygın olarak yetiştirilen hububat, şeker pancarı, mısır, ayçiçeği ve patates üretiminde yüksek verim ve kaliteli ürün elde edilmesi için bitki besleme prog-

ramlarının önemini farkındayız. Bu nedenle üreticilerimizin değişen ihtiyaçlarına uygun çözümler geliştirerek sürdürülebilir tarım uygulamalarını destekliyoruz.

ÇİFTÇİYLE BİRLİKTE BÜYÜYEN BİR MARKA

Tarım sektörü yalnızca ekonomik bir faaliyet değil, aynı zamanda ülkemizin gıda güvenliğinin temel taşıdır. Bu bilinçle hareket eden Beyoğlu Gübre, bölge çiftçisinin ihtiyaçlarını yakından takip ederek güvene dayalı uzun soluklu ilişkiler kurmayı ilke edinmiştir.

Başarımızın temelinde, müşterilerimizle kurduğumuz güçlü bağlar ve yıllar içerisinde oluşturduğumuz karşılıklı güven yer almaktadır. Her sezon yeni hedeflerle yola çıkan üreticilerimizin yanında olmak, onların başarılarına katkı sağlamak ve bölge tarımının gelişimine destek vermek en büyük motivasyon kaynağımızdır.

TOPRAĞA DEĞER, GELECEĞE NEFES.

Kaliteli ürünlerimiz ve uzman kadromuzla, verimli yarınlar için çiftçimizin yanındayız.

GÜBRE

Toprağı besler verimi artırır.

TOHUM

Kaliteli tohum, sağlıklı gelecek.

DOĞADAN ALIYORUZ,
DOĞAYA DEĞER KATIYORUZ.

BİTKİ BESLEME

Bitkinizi korur,
veriminizi yükseltir.

İzzetbey, 72411 Sokak No.24/B,
42500 Çumra/Konya

0541 633 58 24

Edip BATUMLU

Çatalhöyük Çumra Motorlu Araç Satıcıları Derneği Başkanı

ÇUMRA'NIN 100. YILINDA BİRLİKTE DOĞAN GÜÇ, GELECEĞE UZANAN VİZYON

2018 yılında Konya'nın Çumra ilçesinde faaliyet gösteren galerici esnafının ortak iradesiyle kurulan Çatalhöyük Çumra Motorlu Araç Satıcıları Derneği, Çumra ve Konya'da motorlu araç satıcıları mesleği adına kurulan ilk dernek olma özelliğini taşımaktadır. Kuruluşundan itibaren sektörün gelişimi, meslek mensuplarının haklarının korunması ve kurumsal yapının güçlendirilmesi amacıyla önemli çalışmalara imza atmıştır.

Adını, insanlık tarihinin en önemli yerleşim merkezlerinden biri olan Çatalhöyük'ten alan dernek, köklü geçmişten aldığı ilhamı geleceğe taşıyarak Çumra'nın ticari hayatına değer katmayı hedeflemektedir. Kurulduğu günden bu yana motorlu araç alım satım sektörünün gelişimine katkı sağlayan dernek, üyelerinin hak ve menfaatlerini gözetirken güvenilir, şeffaf ve kaliteli ticaret anlayışını da desteklemektedir.

Derneğin kuruluş sürecine öncülük eden Başkan Edip Batumlu, derneğin vizyonunu yerel sınırların ötesine taşıyarak Türkiye genelindeki sektör temsilcilerini bünyesinde buluşturan Motorlu Araç Satıcıları Federasyonu (MASFED)'na üyelik sürecini başarıyla tamamlamıştır. Ardından federasyon yönetim kuruluna seçilmesiyle birlikte Çumra ve Konya'nın sesi ulusal platformda temsil edilmeye başlanmıştır. Bu güçlü temsil sayesinde sektörün ihtiyaç duyduğu mesleki standartların bölgede yaygınlaşmasına önemli katkılar sağlanmış, motorlu araç ticareti alanında zorunlu hale gelen Mesleki Yeterlilik Belgesi sınavlarının bölgede ilk kez uygulanmasına öncülük edilmiştir. Böylece hem meslek mensuplarının belgeli ve nitelikli şekilde faaliyet göstermeleri desteklenmiş hem de sektörün daha güvenilir ve kurumsal

bir yapıya kavuşmasına katkı sunulmuştur.

Çatalhöyük Çumra Motorlu Araç Satıcıları Derneği, bugün de üyeleri arasındaki dayanışmayı güçlendiren, etik ticaret anlayışını benimseyen ve sektörün gelişimi için çalışan örnek bir sivil toplum kuruluşu olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Yerelden ulusala uzanan başarı hikâyesiyle dernek, Çumra'nın ticari hayatına değer katarken Konya'yı ve bölgesini sektörün öncü merkezlerinden biri haline getirme yolunda çalışmalarına kararlılıkla devam etmektedir. Kuruluşundan bugüne kadar ortaya koyduğu vizyon, birlik ruhu ve mesleki gelişime verdiği önem sayesinde Çatalhöyük Çumra Motorlu Araç Satıcıları Derneği, yalnızca üyelerinin değil, tüm sektörün geleceğine yön veren önemli bir yapı olmayı başarmıştır.

Bu yıl, Çumra'nın ilçe oluşunun 100. yılını büyük bir gurur ve heyecanla kutluyoruz. Bir asırlık geçmiş boyunca tarımın, üretimin ve ticaretin önemli merkezlerinden biri olan ilçemiz, gelişen ekonomisi ve güçlü esnaf yapısıyla bölgesine değer katmaya devam etmektedir. Çatalhöyük Çumra Motorlu Araç Satıcıları Derneği olarak, ilçemizin bu anlamlı 100. yılında Çumra'nın ticari ve sosyal gelişimine katkı sunmanın gururunu yaşıyoruz. Geçmişten aldığımız güç ve birlik ruhuyla, mesleğimizi daha ileriye taşımak, güvenilir ticaret anlayışını güçlendirmek ve gelecek nesillere daha güçlü bir sektör bırakmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

İlçemizin 100. yılını kutlarken, Çumra'nın gelişimine emek veren tüm büyüklerimizi rahmet ve minnetle anıyor; bugün bu başarıya katkı sağlayan tüm hemşehrilerimize teşekkür ediyoruz. Nice yüzyıllar boyunca birlik, beraberlik ve üretim ruhuyla büyüyen bir Çumra dileğiyle, 100. yılımız kutlu olsun.

KONYA Yenigün

GÜVENİLİR • TARAFSIZ • YEREL

Konya'nın Gündemi, Konya'nın Hafızası

40 yılı aşkın tecrübesiyle Konya'nın nabzını tutan, şehrin sesini geleceğe taşıyan gazete.

Yerel yönetimlerden ekonomiye, spordan kültür-sanata kadar Konya'da yaşanan her gelişmeyi tarafsız ve güvenilir habercilik anlayışıyla okuyucularına ulaştırıyoruz.

**Her gün yeni bir haber,
Her gün Konya'nın hikâyesi...**

HER YERDE YANINIZDA

Web, mobil ve sosyal medya hesaplarımızdan bizi takip edin.

GÜNCEL HABERLER

Konya ve Türkiye'den anlık, doğru ve güvenilir haberler.

DİJİTAL YAYINCILIK

Web sitemiz ve mobil uygulamamızla haberlere her an ulaşın.

VİDEO HABERLER

Özel röportajlar, olay yerinden görüntüler ve daha fazlası.

YEREL GÜNDEM

Konya'nın ilçeleri, mahalleri ve yerel yönetimlerden son haberler.

SPOR

Konyaspor ve amatör branşlardan en güncel spor haberleri.

YAŞAM VE KÜLTÜR

Kültür, sanat, etkinlik ve yaşam haberleriyle Konya'yı keşfedin.

66 Konya'yı Anlatan Gazete 99

Sedat ULUPINARLI

100. YILINDA ÇUMRAMIZI OKUYALIM

26 Haziran tarihi ilçe oluşumuzun başlangıç noktası olması sebebiyle Çumra ve Çumralılar için önemlidir. Çumra'mız 26 Haziran 1926 yılında ilçe olmuş ve artık o günden itibaren gelişmeye başlamıştır.

Kuruluşunun 100. yıldönümünde bugünlere gelişimde hizmeti geçen herkese en kalbi duygularıyla teşekkür ederim. Çumra'mızın bugünlere gelebilmesi için dün burada yaşayanlar nasıl çalışmışlar ve gayret göstermişlerse, daha ileriye gitmesi için bugün burada yaşayanlar ve yarında burada yaşayacak olanlar daha fazla çalışıp gayret göstermelidirler. Çünkü başarıya ulaşmanın yolu azimle ve inanarak çalışmaktan geçer.

Kuruluşunun 100. yılında Çumra'mızın masaya yatırılıp dünü, bugünü yarını ve tüm yönleriyle gözden geçirilmesi ve ikinci 100 yıl için plan ve programlarının yapılması gerekiyor. Yoksa rastgele kutlamalarla Çumra'mızın dünü, bugünü ve yarını değerlendirilmiş olamaz. Bu Çumra'yı hafife almak olur.

Bundan yaklaşık 100 yıl öncesi ile bugünlerin karşılaştırılması yapıldığı zaman memnuniyetle ifade edelim ki, Çumra'mızın birçok açıdan olması gerektiği yerde olduğu hatta daha da ileride olduğu görülür. Bunun yanı sıra birçok yönden de olmamız gerektiği yerin çok ama çok uzağında kaldığımızı belirtmek isterim. Şu an Çumra olarak içinde bulunduğumuz durum birçok açıdan çalıştığımız ve başardığımız kadar iyi bir yer olmasına rağmen, çalışmayıp ihmal ettiğimiz ve üzerine eğilmediğimiz konular açısından da hiç iç açıcı bir yerde değiliz. Bugün olduğumuz yer imkânlar dâhilinde yapılabilen bir çalışmanın ve gayretin neticesidir elbette. Şu an itibarıyla gelmiş olduğumuz durum bizi rehavete değil aksine daha çok çalışmaya sevk etmelidir.

Çumra'mızın 100 yıl önceki sıkıntılı ve sancılı günlerden bu güzel günlere gelmesinde elbette ki bugüne kadar Çumra'mızda idarecilik yapanların payı büyüktür. Bugünlere gelmek için gece gündüz demeden çalışıp çabalayan her kim varsa Çumra'mız adına kendilerine teşekkür ederim. Allah hepsinden razı olsun.

100 yıl önce ilçe olmuş ve 100 yıl içinde büyük başarılarla ve gelişmelere imza atmış bir ilçenin de elbette ki çözülemeyen sorunları olacaktır. Bunlar maalesef bizde de mevcuttur. Bu sorunlarında zaman içinde çözümünü beklemek çokta mantıklı gelmiyor. Çünkü gelecek zaman da kendi sorunlarıyla gelecektir. Bugün sorun varsa ve zamanda bu zaman ise, elde de imkân da varsa o zaman bu sorunların bir an önce çözülüp toplumun rahatlatılması gerekmektedir.

Geldiğimiz noktaya şöyle genel itibarıyla baktığımız zaman Çumra'mızın karnesine şunları not düşebiliriz. Şunu başta belirtmeliyim ki Çumra'mızın içinde bulunduğu ve başarılarıyla övündüğümüz durum bugünün ve dünün eseridir. Yani dünkü akıllı yatırımların ve programlı çalışmaların bugüne yansımalarıdır.

Ama Çumra'mızın bugün içinde bulunduğu ve bir türlü çözülemeyen sorunları bugünün değil sadece dünün eseridir. Yani geçmişte yapılan ihmallerin, kabul edilmeyen ve tamir edilmeyen hataların sonucunu bugün ki yönetimlere yüklemek yanlış olur. İçinde bulunduğumuz ve sıkıntısını yaşadığımız durumlar dünün ve dünkülerin yanlışlarıdır.

Çumra'mızda elbette ki çok mükemmel gelişmeler, faaliyetler, yatırımlar ve çalışmalar oluyor. Bunlarla elbette ki övünüyoruz. Ama Çumra'mızın eksikleri, yanlışları, ihtiyaçları ve ihmal edilmiş yanları da var. Bunları derdest edip yazmaya çalışalım.

Çumra'mızın son yıllarda yapılan atılım ve yatırımlarla sanayileşmede, tarımda, hayvancılıkta ve ulaşımda geldiği nokta kısmen memnun edicidir. Bu alanlarda yapacağımız daha fazla çalışmalar ve yatırımlarla daha çok başarı ve gelir elde edebiliriz. Çumra'mızın geleceği için bu şarttır. Çumra Şeker Fabrikamız başta olmak üzere yeni yeni canlanmaya başlayan organize sanayimizde hizmet eden fabrika ve atölyelerimizin, kâğıt fabrikamızın ve diğer üretim tesislerimizin Çumra'mızın gelişimine katkısı elbette ki çok büyüktür. Daha çok çalışarak bunların daha fazlasını hayata geçirmeye çalışmalıyız.

Tarımda ve hayvancılıkta Çumra'mız ve Çumralı çiftçimiz bundan 20-30 yıl öncesine nazaran çok daha ileri bir seviyede üretim yapmakta ve gelir elde etmektedir. Tarım ve tarımsal faaliyetler ile hayvancılık alanında teknolojinin nimetleriyle buluşmaya ve kaliteli ürün ve hizmetler ortaya koymaya başlamıştır. Peki yeterli mi, elbette ki hayır. Çumra'mız tarımda, tarımsal faaliyetlerde ve hayvancılıkta istenilen seviyeyi halen yakalamış değildir. Bugünkü bulunduğumuz seviyenin daha ötesi var ve oraya ancak ve ancak çalışmalarımızla varabileceğiz.

Çumra'mızın ulaşımdaki konumu istenilen seviyeye yakın durumdadır. Çumra'mızın ulaşımı karayolu ve demiryolu ile gerçekleştirilmektedir. Hızlı tren seferlerinin de başlamasıyla ulaşımın farklı yönlerde daha etkili ve hızlı olduğu muhakkaktır. Bu konudaki çalışmalarımızı daha da netleştirip ileri seviyelere taşınmalıyız. Çumra'mızın eğitim durumu belli bir gayretin olmasına rağmen hiç iç açıcı değildir. Maalesef istenilen seviye-

nin çok gerisindeyiz. İlköğretim, lise, yüksekokul ve üniversite seviyesindeki eğitim ve öğretim durumumuz hedeflenen ve istenilen yere bir türlü gelememi. Yeni yapılacak olan eğitim araştırmaları ve çalışmaları ile Çumramızda eğitim seviyesinin biraz daha ileri seviyelere taşınması gerekmektedir.

Üniversite sınavlarındaki çocuklarımızın başarısı bize Çumra'mızın eğitim durumunu yeniden gözden geçirip ele almamız gerektiğini ortaya koymaktadır. Bugünkü eğitim seviyemizle bizler çocuklarımızı ve Çumra'mızı maalesef daha ileriye götüremeyiz. Çumra'mızda eğitim konusu üzerinde ciddiyetle durulması ve araştırılması gereken bir konudur. Eğitim kimsenin şahsi gayretine terk edilemez. Eğitim bir ekip, inanç ve mücadele işidir.

Çumra'mızın turizm faaliyetleri ve kültürel çalışmalar konusundaki durumunun içler acısı olduğunu zaten bilmeyenimiz yoktur. Bugüne kadar iş başına gelen idarecilerin bir kaçı hariç bu konuda samimi gayret ve çalışmalarını maalesef göremedik. Yoksa Çumra sosyal bir hayatı, turizmi ve kültürel yatırımları hak etmiyor mu? Ediyorsa bu çalışmalar neden yapılmıyor.

Çumra'mızda acilen sosyal hayatın canlanması, kültürel faaliyetlerin yeniden önünün açılması, turizm çalışmalarının ön plana çıkarılması gerekmektedir. Bu faaliyetlerin yapılmadığı, sosyal hayatın ölü olduğu, kültürel faaliyetlerin kaybolduğu ve turizmin hiç hayat bulmadığı bir Çumra'yı geleceğe canlı ve heyecanlı bir vaziyette taşımanın mümkün olmadığı bilinmelidir. Bir ilçeyi medeni yapan unsurların başında sosyal hayat ve kültürel faaliyetler gelir. Maalesef Çumra olarak bunlardan da yıllardır mahrum kaldık ve kalmaya da devam ediyoruz. Gerekli çalışmaların kısa zamanda başlayıp mesafeler kat edileceğini ümit ediyorum.

Çumra'mızın ticarete geldiği ve olduğu nokta, gelmesi ve olması gereken nokta değil elbette ki. Bugüne kadar özellikle Pazar yerlerimizin çalışma ve sergileme sistemi konusunda düzenlemeler yapıldı. Çarşı merkezimiz başta olmak üzere kapalı çarşılarımızdaki çalışma sistemi ve sergileme düzeninin yeniden ele alınıp daha modern bir hale getirilmesi gerekmektedir. Vatanıştan çok sanki marifetmiş gibi kaldırımlara dikilen ağaçların, çöp bidonlarının, elektrik trafolarının ve esnaf malzemelerinin, arabaların ve bisikletlerin işgal ettiği kaldırımlarımızın halinin perişan olduğunu söylemeye gerek var mı bilmem. Bu konuda da gereken çalışmaların yapıp kaldırımların yaya trafiğine açılması gerekir. Bu sosyal toplumun bir gereğidir.

Bunları eleştirmek için yazmıyorum. Ben Çumra'yı yazıyorum. İçinde yaşadığım Çumra ile içimde yaşadığım Çumra'yı anlatıyorum. Hepimiz burada yaşıyoruz.

Çumra'mızın felç ve kanser olmuş trafik sorununun ve otopark sıkıntısının çözümü ve halkın bu konuda rahatlamasının temini için gereken çalışmaların yapılmadığını ve yaklaşık 25 yıldır ihmal edildiğini hepimiz biliriz. Bu konuda bir komisyon kurularak acilen kalıcı çözümler üretip Çumra'mızın trafik ve otopark sıkıntısının giderilmesi gerekiyor. Gelişmiş toplumlarda trafik ve otopark hizmeti böyle olmaz. Şehir girişi ve çıkışlarına trafik yönlendirme levhalarının düzenli bir şekilde konulup trafikteki akışkanlığın sağlanması gerekiyor. Trafik sinyalizasyon lambalarının yetersiz olmasının trafikte birçok sıkıntıyı ve düzensizliği beraberinde getirdiği malumunuzdur. Bunlarında kısa zamanda çözüme kavuşması Çumra'mızın trafikteki sıkıntılarının giderilmesini sağlayacaktır.

Çumra'mızda insanlarımızın oturup sohbet ettikleri park ve bahçelerimizin sayısının artırılması ve hizmet kalitesinin yukarı çekilmesi gerekiyor. Park ve bahçe bir kültür meselesi ve göstergesidir. Bu konuda çalışmalar elbette ki var ama sayıları ve hizmet kalitesi ar-

tılarak insanımızın hizmetine sunulmalıdır.

Konya'nın yakın olması nedeniyle başta sanayi esnafımız olmak üzere tüm esnaflarımız büyük maddi kayıplara uğramaktadırlar. İstenirse bununda önüne mutlaka geçilir.

İnşaat sektörü bir memleketin atar damarıdır ve hatta can damarıdır. İnşaat sektörünün canlı olması o ilçede işlerin iyi olmasını temin eder. Düzenli şehirleşme ve yapılaşma inşaat sektörünün eseridir. İlçede yapılacak olan inşaatlar ve binaların şehrin görüntüsü ve silüetini düzgün ve şehre yakışır bir halde ortaya koyması gerekir. Bu şehir planı ve düzeni açısından şarttır.

Çumra'mızda özellikle şeker fabrikasının ve diğer üretim tesislerimizin ilçemiz ekonomisine yapmış olduğu katkılardan, ilçe tarım ve hayvancılığın nispeten iyi durumda oluşundan ve ilçe ekonomisinin seviyeli oluşundan dolayı inşaat sektörü canlanmıştır. Ama geçtiğimiz yıllarda yerel yönetimce alınan yanlış bir karar gereği ilçemizin imar kat ve yapılaşmasını yakından ilgilendiren bir uygulamaya başlanmış ve ilçe inşaat sektörü felç edilmiştir. İnşaat sektörü neredeyse bitme noktasına gelmiştir.

Alınan bu kararlar aynı zamanda şehrin değişik sokak ve caddelerinde uygulanan farklı kat artırım ve imar izinleriyle şehrin görüntüsü, imar çalışmaları ve inşaat sektörü perişan edilmiştir. Halen de işin içinden çıkılmamıştır. Bu yanıştan bir an önce dönülmesi ve acilen bir çıkış bulunarak şehrin imar çalışmalarının ve inşaat sektörünün canlanmasının temin edilmesi gerekmektedir. Son zamanlarda yapılan çalışmalarla inşaat sektörümüzün yeniden canlanmaya başladığını görüyoruz ve devamının gelmesini bekliyoruz.

Bunlara ekleyecek çok şeyler var aslında ama daha fazlasına gerek yok. Birlikte yaşıyoruz zaten Çumra'mızda. Biz Çumralılar olarak idarecilerimiz, yatırımcımız, tüccarımız, esnafımız, çiftçimiz, öğrencimiz, memurumuz, çalışanımız ve emeklimiz olarak birlikte hareket edersek üstesinden gelebileceğimiz sorun yoktur. Çumra'mızın kalıcı sandığımız ve çözülemez dediğimiz sorunlarının akıl ve ekiple, plan ve proje ile ve samimi bir çalışma ile kısa zamanda halledileceği unutulmamalıdır.

Çumra'mızda sivil toplum örgütlerinin yani derneklerin, vakıfların, odaların, birliklerin, kooperatiflerin Çumra'mızın gelişmesi için daha aktif ve daha verimli olarak çalışmaları gerekiyor.

Kaymakamlığımızın öncülüğünde ilçede görev yapan kamu kurum ve kuruluşlarının zaman zaman toplantılar yaparak Çumra'mızın dünü, bugünü ve yarınını dair fikir alışverişlerinde bulunmaları lazım. Kalıcı ve etkili çözümlerin ortaya konulması lazım.

Belediyemizin Belediyecilik hizmetleri dışında daha farklı oluşumlara da öncülük etmesi gerekir. Geçmiş dönemlerde azda olsa bunların örneklerini yaşadık. Çumra'mızda yetişmiş, fikir üretebilen aydın ve hayat tecrübesi olan kanaat önderlerini ve aydın insanlarını toplayıp zaman zaman istişareler yapıp fikirleri dinlenmelidir. Şehir dışındaki bazı rüşünü ispatlamış örnek belediyelerin çalışmaları örnek alınıp güzel eserler ve çalışmalar ortaya konulmalıdır.

Çumra Kent Konseyinin siyasetten uzak bir şekilde acilen olması gerektiği şekliyle toplanmasına ve düzenli bir şekilde çalışmasına öncülük etmelidir. Çumra'mızdaki iş adamlarıyla ve çalışan kesimlerle zaman zaman toplantılar yapılarak istişareler edilmelidir. Yoksa sadece Belediyecilik hizmeti vermeye çalışmak bence sadece gelecek seçimlere kadar belediyeyi yönetmeye çalışmaktır.

Kuruluşunun 100. Yılı kutladığımız şu günlerde, geçmişte ve günümüzde Çumra'mıza hizmet edip eser bırakmış herkese teşekkür ederim.

'İstihdama ve bölgesel gelişmeye katkı sağlıyoruz'

Çumra Sanayi Sitesi Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Gökçe, sanayi sitelerinin istihdama ve bölgesel gelişmeye katkı sağladığına dikkat çekerek, hedeflerinin mevcut işyerlerini yenilemek olduğunu söyledi

Tarım ilçesi olan Çumra, son dönemlerde sanayileşme ile de adından söz ettiriyor. Çumra sanayileşmede önemli işlere imza atıyor. Çumra Sanayi Sitesi Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Gökçe, sanayi sitelerinin istihdama ve bölgesel gelişmeye katkı sağladığına dikkat çekerek, "Çumra Sanayi Sitesi 1986 yılında kuruldu. Tahir Çatal, Cumali Can, Ali Osman Yalçın, Abdurrahman Demirci, Sami Çam, İsmail Tongur, Sait Şahin Çumra Sanayi Sitesi kurucu esnaflarıdır. Düünden bugüne başkanlarımız ise Adnan Cerit, Mehmet Şimşek, Yunus Demirci, Hüseyin Durmaz, Mehmet Göktaş, Bayram Ekinci, Celalettin Öğüt ve Seyit Ali Devrim. Sitemiz 250 bin metrekare alan üzerinde kuruldu. Toplamda 550 işyeri ve 70'e yakın imalatçımız mevcut. İmalatçı esnaflarımız dışında sanayimizde tamirci, kaportacı, mobilyacı, mermerci, keresteci, motor revizyon, dalgıç pompa ve sondaj işleri yapan esnaflarımız yer almakta. Geçen zaman zarfında Çumra olarak gelişen ve büyüyen sanayi yapısına

sahip olduk. Organize Sanayi Bölgesinde fabrika ve işletmelerin açılmasıyla ise büyük bir sanayi üssü olma yolunda ilerlemiş olduk. Organize sanayimizin gelişmesi, sanayi sitemizde bulunan imalatçılarımız için de oldukça önemli. Çumra Sanayi Sitemizde toplam 4.000 kişiye istihdam sağlıyoruz. Sanayi sitesi yönetimi olarak esnaflarımız ile bir araya gelerek taleplerini dinlemek amacıyla toplantılar düzenliyoruz. Ramazan ayında ise iftar organizasyonları gerçekleştiriyoruz. Sanayi sitemiz istihdama ve bölgesel gelişmeye büyük katkıda bulunuyor." ifadelerini kullandı.

HEDEF İŞYERLERİNİ YENİLEMEK

Çumra sanayi sitesi yönetimi olarak en büyük hedeflerinin yetersiz kalan işyerlerini yenilemek olduğunu ifade eden Başkan Hasan Gökçe, konuşmasını şöyle sürdürdü. "Şuanda kullandığımız işyerleri yetersiz kalıyor. Bu nedenle Çumra Sanayi Sitesi yönetimi olarak öncelikli hedefimiz işyerlerinin

yenilenmesidir. İnşallah önümüzdeki süreçlerde sanayi sitemizi büyütme ve işyerlerimizi yenilemek adına çalışmalar yapmak istiyoruz. Yeni işyerlerini yaptığımızda sanayi sitemizde olmayan servisleri Çumramıza kazandırmış olacağız. Ayrıca sanayi sitemizde bulunan Çumra Mesleki Eğitim Merkezi'mizin yetersiz kalması sebebiyle mesleki eğitim merkezinin yenilenmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirdik. Bu konuda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Çumra'mızın medarı iftihar İçişleri Bakanımız Sayın Mustafa Çiftçi'ye ve bütün çalışma arkadaşlarına, Cumhuriyet İttifakı'nın bütün mensuplarına sonsuz teşekkür ediyoruz. Çumra Organize Sanayi Bölgesi'nde bölgenin çok büyük olmasına rağmen, sanayi sitemizde bulunan küçük esnaflara yer ayrılmamasının üzüntüsünü tüm esnaf arkadaşlar olarak yaşıyoruz. Bu üzüntünün yükümlülüğünü Çumra Belediyesi, STK başkanlıkları ve Çumra siyasetine bırakarak bu konuda yetkililerden gerekli destekleri beklediğimi ifade etmek istiyorum" dedi.

**GEÇMİŞTEN ALDIĞI GÜÇLE ÜRETEN,
GELECEĞE YÜRÜYEN ÇUMRA!**

ÇUMRAMIZIN 100. YILI

Kutlu Olsun!

Çumra Sanayi Sitesi Yönetim Kurulu Başkanlığı

Sedat ULUPINARLI

RECEP KONUK VE TORQU GERÇEĞİ (Çumra'nın Yüz Yılına Damgasını Vuran Adam)

Bir ülkenin kalkınabilmesi öncelikle sanayisinin, tarımının, turizminin, yönetiminin, ekonomisinin, ticaretinin, tanıtımının ve sosyal hayatının canlılığına bağlıdır. Bu saydıklarımızdan birkaçı birlikte eksik olursa o ülkenin kalkınması ya da tanıtılması mümkün değildir.

Kalkınma hamlesi yapan ülkelere bakarsanız bunların bir bütün halinde başarıyla yürütüldüğünü görürsünüz. Ama kalkınma hamlesi yapamamış, üretmeyen ve sürekli dışarıdan para ile alıp tüketme yoluna giden ülkelerin yukarıda saydığımız maddelerden sınıfta kaldığını ve dışa bağımlı hale geldiğini görürsünüz. Maalesef özellikle İslam dünyası bunun örnekleriyle doludur.

Ülkemizin son yıllarda başlattığı kalkınma hamleleri sadece bizim değil bütün dünyanın dikkatini çekmektedir. Ülkemiz kalkınıyor, geliyor, ekonomisini günden güne canlandırıyor. Elbette ki bu hem ülke insanının hem de idarecilerimizin akıllı ve aktif davranmalarının bir neticesidir. Ülkemizin bugünkü kalkınma hamlelerini ve çalışma azmini yıllarca ve sonuza kadar ara vermeden devam ettirmesi gerekir. Hem bugün dünya üzerinde sözü geçen ülkelerden birisi olmak hem de gelecekte bağımsız bir ülke olarak var olabilmeyi sürdürebilmek için bu kalkınmaya ihtiyacımız var.

Bugün burada böyle bir girişten sonra ülkemize katma değer kazandıran, ülke insanımızın ve de özellikle Çumra'mızın ve çevremizin onur ve gurur kaynağı olan, binlerce gencimize ekme kapısı aralayıp çalışma imkânı sunan Çumra Şeker Fabrikamızdan bahsetmeye ve O'nun kurucusu Sayın Recep Konuk'tan bahsetmeye çalışacağım.

Bir Çumralı olarak bilmemiz gereken bilgilerin başında Çumra Şeker ile ilgili önemli bilgiler gelir. Çünkü Çumra Şeker Fabrikası ve müşterilati Çumra'mızı dünden bugüne özellikle ekonomik ve sosyal olarak taşıyan ve yarınlarımızı da Allah'ın izniyle garanti altına alan dünya çapındaki dev yatırımların en önlerinde gelmektedir. Sahip çıkmak ve varlığının devam ettirilmesi için her zaman her türlü desteği vermek zorundayız.

Çumra Şeker Fabrikasının olmadığı ve civar il ve ilçelerdeki Şeker Fabrikaları ile idare etmek zorunda olduğumuz yılları yaşam itibarıyla iyi bilirim. Çiftçimiz perişan ve kazancıda ona göre idi. Gelirinin giderini zor karşıladığı dönemleri çiftçilerimiz gayet

iyi bilirler. Çumra'da şeker pancarı üreten çiftçimizin gelirinin Çumra'mıza en ufak bir katkısı olmuyordu. Şehir dışındaki başta çocuklarımızın eğitimi ve barınması olmak üzere ihtiyaçların karşılanması için kazanılan gelirin büyük kısmı Çumra dışına mecburen çıkıyordu. Çumra Şeker Fabrikasının kurulmasıyla Çumra'da kazanılan paranın ve elde edilen gelirin büyük kısmı Çumra'mızda kalmaya başladı ve Çumra'mızın gelişimine çok büyük katkılar sağladı. Çumra Şeker Fabrikası sadece Çumra'dan değil şehir dışından bile birçok kalifiye elemanın gelip Çumra'ya yerleşmesine ve kazandığını burada harcamasına zemin hazırlamıştır.

Çumra Şeker Fabrikası ürettiği ürünleri dünyanın birçok ülkesine ihraç etmesi sayesinde Çumra'mızın ve ülkemizin kaliteli ve doğal olarak bizden olan Torqu markasını tüm dünyaya duyurmuş ve tanıtımımızın yapılmasına zemin hazırlamıştır. Bugün ülkemizin en büyük alışveriş merkezleri ile birlikte dünyanın birçok ülkesinde Torqu markasını görmek göğsümüzün kabarmasına ve şöyle içten içe bir sevinç duymamıza neden olmaktadır.

İlçemizin ve çiftçimizin gurur kaynağı olan Çumra Şeker Fabrikamız aynı zamanda ilçemizdeki işsizlik sorununu neredeyse tükenme noktasına getirmiş ve çalışmak isteyen herkese kapılarını açmıştır. Cumhuriyet tarihinde ilk defa Çumra'mızda Belediye hoparlöründen anons edilerek Çumra Şeker Fabrikasına çalıştırılmak üzere eleman alınacaktır anonsları yapılmıştır. Sokaklarda gezen işsiz sayısı neredeyse Çumra'mızda yok denecek kadar azalmıştır... Peki, nerede bu insanlar... Bunlar Çumra Şeker Fabrikasında işe girmiş çalışıyorlar.

İş için yapılan müracaatların hepsi itina ile ele alınıp değerlendirilip ihtiyaca göre alım yapılıyor. Erkeklerimizle birlikte kadınlarımızın birçoğu da buradan kazandığı paralar ile evini ve çocukluğunu geçindiriyor. Ya da evine ek gelir elde ediyor. Bunların hepsi Çumra Şeker Fabrikamızın Çumra'mıza verdiği hizmetin sadece bir kağıdır. Bugün Çumra'da Şekerden gelir elde eden ev sayısı şekerden gelir elde etmeyen ev sayısını yakalamıştır.

Bütün bu hizmetleri ilçemize ülkemize ve insanımıza kazandıran ilçemizin ve ülkemizin en önemli beyinlerinden ve iş adamlarından Çumra Şeker Fabrikamızın kurucusu, Eski Çumra Belediye Başkanımız ve Ak Parti Karaman Milletvekili Sayın Dr. Recep Konuk

Beye ilçemiz, ülkemiz ve iş bulup çalışan kardeşlerimiz adına teşekkür ederim. Kolayı herkes başarır. Önemli olan sıfırdan alıp kurmak, başarmak, başarıyı yakalamak ve rakipsiz olabilmektir. Sayın Recep Konuk tüm Çumra halkı ve çiftçisi başta olmak üzere ekibindeki arkadaşlarıyla birlikte bu fabrikaları kurmuş ve rakipsiz olduğunu ortaya koymuştur.

Çumra Şeker Fabrikamızın Çumra'mıza yaptığı katlardan bazılarında değinmeden geçmek olmaz. Gerçi insanımız zaten biliyor bunları ama zaman zaman hatırlamakta ve hatırlatmakta faydalar vardır.

Çumra'mızdaki konut ihtiyacının sürekli artması ve yapılan onlarca ve yüzlerce konuta rağmen bu açığın kapanmamasının en büyük sebeplerinden birisi şüphesiz Çumra Şeker Fabrikamızdır. Sayın Recep Konuk Bey'in Çumralılara ve Çumra'mıza ne kadar kıymet verdiğini herkes bilir. Çumra'mızın esnafı kazansın ve şekerden elde edilen gelir kira vs. gibi nedenlerle Çumra'nın dışına çıkmasını diye Şekerde çalışanların Çumra'da ikamet etmelerini istemiş ve bu konuda da ısrar etmişti. Çumra Şeker Fabrikamız sayesinde dışarıdan çalışmaya gelen kardeşlerimizin ve evlenmelerin artması sayesinde yeni yeni ev ihtiyacı kendisini sürekli olarak gündemde tutuyor ve hissettiriyor. Bu alanda ne kadar yatırım yapılırsa yapılınsın ihtiyaca cevap maalesef istenilen ve beklenen oranda verilemiyor. Çumra'da konut ihtiyacı dün ne idiyse bugünde aynı şekilde devam etmektedir. Çumra'mız konut ihtiyacını karşılarken sosyal dokunun ve kültürel yapının da zenginleşmesi için gereken yatırım ve hamleleri yapmalı ve ihtiyaca cevap verebilmelidir. Ama yerel yönetimler Çumra'da birkaç dönemdir bu konuda maalesef sınıfta kalmış ve şeker fabrikasının hızına yetişememişlerdir.

İlçemizde mahalleleriyle birlikte her hafta sonu neredeyse 20 civarında düğün oluyor. Genelde davet icabı katılıyorum. Soruyorum "evlenen gençler ne iş yapıyorlar" diye. Aldığım cevap %70 hep aynı. "Çocuklar Çumra Şekerde çalışıyorlar hocam...Ya da Çumra Şekere müracaat ettik bekliyoruz inşallah" oluyor. Burası bir hizmet, rahmet ve bereket kapısı olmuştur artık ilçemiz için. Allah yokluğunu göstermesin. Çumra Şeker Fabrikamız hem çocuklarımız için hem de ailelerimiz için işsiz kalma korkusunun aşıldığı ve iş imkânının kendilerine sunulduğu bir bereket kapısı haline gelmiştir. Sebep olanlara sonsuz teşekkürler olsun.

Çumra'mızdaki araç ve de özellikle otomobil sayısının normalin çok üzerinde olması ve her geçen gün artmasının da en büyük sebeplerinden birisi yine Çumra Şeker Fabrikamızdır. Orada çalışan kardeşlerimiz ve evlatlarımızın hepsinin birer otomobili mutlaka bulunuyor. Bu kardeşlerimizin alış-verişleri sayesinde Çumra'mızda ticarete bir kaynama ve kazanma meydana geliyor. Yeni yeni araçlar alınıp satılıyor, evler alınıp satılıyor, ticarete bir kıpırtı meydana getiriliyor, evler kiralanıyor, bunları yapanların geneli halkımız ise de aslan payı yine de bazı memurlarımız ile Çumra Şekerde çalışan kardeşlerimiz ve işçilerimizdir. Araç sayısındaki bu hızlı artış ve yükseliş bazı sorunları ve ihtiyaçları da beraberinde getiriyor. Çumra Sanayi Esnafımızın ve sanayi sitemizin artan araç sayısındaki tamir ve bakımında meydana gelen ihtiyacı göz önüne almalı ve hem yedek parçada hem de tamir bakım ve onarımda araç sahiplerinin ihtiyaçlarına cevap verebilir hale gelmesi gerekiyor. Ki bakım tamir ve yedek parça gibi sebeplerden dolayı Çumra'da kazanılan paralar Konya'ya gitmesin.

Aslında en büyük sorunlardan birisi de Çumra'mız-

da ki otopark sorunudur. Bu bugünün yarattığı ve bugün meydana çıkan bir sorun değildir. Bu sorun yıllar öncesinin ihmalleri ve beceriksizlikleri sayesinde bugün haddinden fazla büyümüş hem belediyemizin hem de halkımızın başını ağrıtır hale gelmiştir. Ne yapıp edip bu soruna bir yol bulup kalıcı çözümler üretilmelidir. İlgililerin bu konuda çalışma yaptığını ve kafa yorduklarını biliyorum. Ama sanırım oda yetersiz ve sonuçsuz kalıyor.

Bugün Çumra'nın kahvehaneleri ve parkları eskisi gibi dolmuyor ve bomboş bekliyorsa bununda tek sebebi inanın Çumra Şeker Fabrikasıdır. Eskiden park ve kahvehanelerde işsiz güçsüz insanlar otururlar, kâğıt oynarlar vakit öldürürlerdi. Çünkü çalışacak bir yer ve bir fabrika yoktu. Ama Çumra Şekerden sonra Parklar ve Kahvehaneler kapanma seviyesine gelmiştir. Gençlerimiz çalışıyor ve kahvehanede parklarda oturacak vakit bulamıyor. Bu Çumra'mız ve de özellikle insanımız ve gençlerimiz için bir sevinç kaynağıdır.

Açık ve net olarak ifade ediyorum...Şayet Çumra Şeker Fabrikası kurulmasaydı ve bunca yatırımlar ilçemize yapılmıyaydı emin olunuz Çumra'mız hala 1990'lı yılları yaşıyor olacaktı. Bu bir arz talep meselesidir. Çumra Şeker Fabrikasının sayesinde Çumra'mızın gelir düzeyi yükselmiş, ihtiyaçları da o oranda artış göstermiştir. Ev ihtiyacı, yol ihtiyacı, Pazar ihtiyacı, alışveriş ihtiyacı, sanayi ihtiyacı, eğitim ihtiyacı da kendisini iyiden iyiye hissettirmiş ve gerekli hale gelmiştir. İdarelerimiz evet bu konularda mutlaka çalışmalar yapıyor ama daha fazla çalışmalı ve daha fazla mesai harcayarak daha fazla soruna çözümler üretilip ortadan kaldırmaya çalışılmalıdır.

Çumra'mızın bugüne kadar ki yöneticisi pozisyonunda olan insanlar devletin imkânlarıyla ve iş adamları da kendi çaplarında ve özel imkânlarla bu ihtiyaçlara cevap vermeye ve sorunlara çözüm üretmeye çalışıyorlar. Ama yeterince çalışılmasına rağmen sonuç itibarıyla bence yetersiz kalınıyor. Çünkü Çumra ortada. Yetersiz kalınmasının sebebi de yıllar öncesine dayanır. Yıllar öncesinden bugünler görülerek alt yapı çalışmaları, sosyal hizmet alanları, kültürel çalışmalar, ticaretin canlanması için yapılacak olan çalışmalar, ulaşımın daha kolay ve daha kaliteli olmasını sağlayacak etkenler daha aktif şekilde devreye sokulmuş olsaydı Çumra'mız bugün belki de çok daha farklı olacaktı.

Neyse bugün yapılan çalışmalar ve yapılan yatırımlar bir nebze de olsa Çumra'mızın köklü sorunlarına kalıcı çözümler sunmaktadır. Başarılıbilirse Çumra'mız için gayet olumlu adımlar atılabilmiş olacaktır.

Çumra'mız Çumra Şeker Fabrikamız sayesinde kabuğunu iyice kırmaya ve kendi varlığını kendi çalışmalarlarıyla ispatlamaya başlamıştır. Çumra'nın ve Çumralıların gelir seviyesi bir hayli yükselmiş ve yükselmeye de devam ediyor. Bunda İnanın Çumra Şeker Fabrikamızın rolü ve etkisi çok büyüktür. Çumralılar olarak bizlerde bu nimete sahip çıkmalı ve verebileceğimiz her türlü desteği her zaman vermeye çalışmalıyız. Torku varken başka markaların tercihi bizim için hep ikinci planda olmalıdır. Çumralılar olarak bizler marketlerden alışveriş yaparken Torku markasına dikkat etmeli ve gerekirse "Bizim olması yeter" diyerek Torku'yu tercih etmeliyiz. Torku'dan yaptığın alışveriş çocuk çocunun maaşı olarak sana zaten geri geliyor. Ama diğer markaların tercihi bizim paramızın ilçe dışına çıkması anlamına gelir. Oda olacak elbette ama Torku bizim hep birinci tercihimiz olmalıdır. Çünkü o bizimdir, ilçemi-

zindir, çiftçimizdir.

Çumra Şeker Fabrikamızın üst düzey yöneticilerinden birinden bir sohbet esnasında aldığım bilgidir. Çumra Şeker Fabrikasında yaklaşık 3500 kişi civarında evladımız aktif olarak çalışıyor. Bunların eşleri çocukları ve diğer tali yollarla buradan kazanç elde edenler, esnaflar vs. hesaplandığında Çumra Şeker Fabrikasından yaklaşık 20.000 civarında insan ekmek yiyor diyebiliriz.

Çumra ve Çumralılar olarak bizler bugünlerimizi önce Allah'a sonrada Çumra Şeker Fabrikamıza borçluyuz. Orada Çumra'mızın dünü bugünü ve yarınları yatmaktadır. Çumra Şeker Fabrikamız dünyada birçok ülkenin ve sanayicinin kurmayı beceremediği mükemmel üstü ve muhteşem bir yatırım ve gelir kapısıdır.

Çumra Şeker Fabrikası yokken de Çumra'da bir gelişme ve yenilenme çabası elbette vardı. Ama ya siyasetin ve siyasilere zayıflığından ya da bölge iş adamları ve yatırımcılarının kendilerine yeterince güvenemediklerinden olsa gerek Çumra kendisini ispatlayacak cesareti ve ortamı bulamamıştı. Şimdi öyle değil. Çumra Şeker Fabrikasının desteği ve varlığı sayesinde Çumra kendi kabuğunu kendisi kırma yoluna girmiş ve kendi göbeğini kendisi kesebileceğini ispatlamıştır.

Torku markası ve ismi aynı zamanda ülkemizin de milli onuru ve gururu haline gelmiştir. Sayın Recep Konuk Bey'in ve çalışma arkadaşlarının ortaya koymuş oldukları azimli ve gayretli çalışmalarından sonra Torku ülke çapındaki en büyük 500 şirketin içinde ilk sıralara gelebilmiş durumdadır. Bu hem Çumra hem de Konya ekonomisi için yaşanabilecek en büyük atılım ve yatırım atağıdır. Bu rastgele ve sıradan bir çalışmayla başarılacak bir durum değildir. Allah yardımcısı olsun Sayın Konuk başkanın ve çalışma arkadaşlarının. Bu gayretlerinden dolayı hepsini ilçem ve ülkem adına tebrik ediyorum. İyi ki varsınız ve iyi ki Çumra'dasınız...

Bugün birçok marketlerde ve alışveriş merkezlerinde Torku mallarının görünce insan haklı olarak seviniyor. Ama ilçemizde bile bazı bakkal ve alışveriş merkezlerinin raflarında Torku mallarını ya görmüyoruz ya da yetersiz görüyoruz. Buda inanin bizleri incitiyor. Torku 'ya bir Konyalı ve Çumralı olarak bizler sahip çıkmazsak kim sahip çıkacak. Raflarına Torku mallarını koyup satmaktan imtina eden market ve bakkallarımıza sesleniyorum. Sizler Torku'ya önem vermezsiniz Torku'yu satmaktan belki de kaçarsınız ama Torku 'da çalışan işçilere Torku'dan kazandıkları paralarla başka firmaların mallarını satarsınız. Peki, sahip çıkmaktan çekindiğiniz Torku Allah muhafaza zarar ederse ve bugün başka firmaların mallarını kendilerine sattığınız Torku çalışanları işsiz kalırsa o zaman hangi çalışana hangi firmanın malını satacaksınız. Onun için kendi malımız olan Torku'ya ve onu bu hale getiren zihniyete sahip çıkalım ve işi her zaman sıkı tutalım...

Çumra Şeker Fabrikamız çalışıyor kazanıyor büyüyor gelişiyor.

Çiftçilerimiz kazanıyor daha fazla çeşit ve miktarda ekip daha fazla kazanıyor.

Esnafımız kazanıyor müşteri kapasitesi ve mal kalitesinin artmasıyla daha fazla mal satıyor ve daha fazla kazanıyor.

Çalışanlarımız kazanıyor boş gezmeden kendilerine verilen işe ve aşa sahip çıkarak daha fazla mesaiye kalarak daha fazla kazanıyor.

Çumra'mız ve Konya'mız kazanıyor, ekonomisi daha iyiye gidiyor, daha fazla üretim ve istihdam meydana geliyor ve Çumra'mız kazanıyor.

Devletimiz kazanıyor ortaya konulan iş ve emeğin karşılığında üretilen ve elde edilen ticaretin neticesi olarak işsizliğe bir nebze de olsa çözüm getirmesiyle ve ekonomiye yaptığı katma değer vs gibi vergilerle verdiği destek ile devletimiz kazanıyor. Daha ne olsun kardeş Torku çalışıyor millet ve devlet kazanıyor...

ÇUMRA ŞEKER FABRİKASININ KURULUŞ HİKAYESİ

Çumra Şeker Fabrikası Çumra çiftçisinin belki de 50 yıllık hayali ve beklentisidir. Çumra topraklarının pancar ekimi için gayet elverişli olması ve üretilen pancarların şeker oranının yüksek olması Çumra çiftçisinin fabrika beklentisini artırmıştır. Çumra Torku Şeker Fabrikası kurulmadan önce Çumralı bazı çiftçiler ve girişimciler Çumra şeker fabrikası için çalışmalar yaptılar. Bu çalışmalar plan, proje ve fizibilite aşamalarında kaldı her nedense.

Çumra bir tarım memleketidir. En çok üretilen ürünlerin başlarında elbette ki pancar gelmektedir. Çumra'da üretilen pancarı işleyecek bir şeker fabrikasının olmaması çiftçinin iştahını kesiyor ve gayretini azaltıyordu.

Çumralı pancar üreticisi tarlasında ürettiği pancarı Konya Şeker Fabrikasına gönderiyor ve bu işin sıkıntısına katlanmak zorunda kalıyordu. Çiftçiler tarladan kaldırdıkları pancarları traktör kasalarına yükleyip tren istasyonuna geliyor ve oraya gelen kara trenin vagonlarına elleriyle ya da dirgenlerle saatlerce uğraşarak yükleyip Konya Şeker Fabrikasına gönderiyordu. Çoğu çiftçiler kendi kamyonlarıyla ya da kiraladıkları kamyonlarla ürettikleri pancarları Konya Şekerin kantarlarına kendileri götürüyor buda hem zaman hem de maddi kayba yol açıyordu. En büyük sıkıntılardan birisi de Çumra'da üretilen pancarların zamanında alınıp kantarlara çekilmemesi sebebiyle çoğu zaman pancarların yerinde çürümeye başlaması Çumra çiftçisi için büyük kayıplara yol açmakta idi.

Bütün bu zorluk ve sıkıntıları her sene artarak yaşayan çiftçiler Çumra'ya artık bir şeker fabrikasının yapılması ve pancarların Çumra'da alım yapıp işlenmesi gerektiğini dillendirmeye başladı.

Geçmiş dönemlerde birkaç kez Çumra'da bir şeker fabrikasının kurulma girişiminin sonuçsuz kalması yeni girişimcileri biraz tedirgin ediyordu. Yine de Belediye Başkanı Recep Konuk başta olmak üzere Çumra'nın ileri gelen akil insanları zaman zaman oturup bu konuyu konuşup kendi aralarında istişareler yapıyorlar ve bu istişareleri kayıt altına alıyorlardı.

Recep Konuk'un Belediye Başkanı olması Çumra Çiftçisi için özellikle bu konuda en büyük şanstı aslında. Çünkü Recep Konuk Belediye Başkanı olduğu gün itibarıyla hem belediye hizmetlerini ve yatırımlarını aksatmadan sürdürmüş hem de Çumra'nın ve Çumra çiftçisinin 50 yıllık beklenti ve hasretinin sona erdirilmesi için gerekli girişimlere başlamıştı. Çumra Şeker Kurulacaktı.

1998 yılı başlarında Konya Şeker Fabrikasının hava kirliliği, atık su problemi, trafik yükü, gürültü ve koku gibi bazı sebeplerden dolayı şehir dışına kaldırılmasına karar verildi. 01 Nisan 1998 tarihli resmi gazetede yayınlanan karara göre Konya Şeker Fabrikası en geç 5 yıl içinde şehir dışına çıkmak zorundadır. Cihanbeyli, Kulu ve Altınekin bölgelerinde yaşayan çiftçiler Konya Şeker Fabrikasının kendi bölgelerine taşınmasını temin etmek için hummalı bir çalışma başlattılar. Onların bu çalışmaları elbette ki yıllardır bir şeker fabrikasının hasretini çeken Çumra çiftçisini hareketlendirdi. Çumralı çiftçiler oluşturdukları

platformlarda Çumra'nın yöneticilerini, siyasilere, Çumralı bürokratları ve bölge milletvekillerini harekete geçmeye ve Konya Şeker Fabrikasının Çumra'ya taşınmasını temin etmeye çağırdılar.

Çumra'ya bir Şeker Fabrikasının kurulması için yapılan toplantılar ve atılan adımlar netice vermeye başlamış ve Çumra Şeker A. Ş.'nin kurulmasına karar verilmiştir. Çumra Şekere Fabrikasının kurucular kurulu olarak bilinen isimler şunlardır.

Recep Konuk, Dr. Ömer Yıldırım, Seyit Koyuncu, Konya Şeker A.Ş. Pankobirlik, Orhan Demirci, A. Erkan Güleç, İbrahim Çoban, Ramazan Erkoyuncu, Adnan Cerit, Yusuf Erdem, Ziya Altınyaldız, Ramazan Turan, Halis Karagöz, Hüseyin Demir, Ahmet Kalaycı, Ahmet Savran, Ali Altıntaş, Ahmet Yavuz, Hüseyin Borazan. Dünyanın en büyük Şeker Fabrikalarından birisi ve Türkiye'nin en büyük Şeker Fabrikası olan Çumra Şeker Fabrikası için sarf ettikleri gayretlerden dolayı kendilerine müteşekkirimiz.

Yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmalar ve çalışmalar neticesinde Çumralılar Recep Konuk Başkan'ın liderliğinde bir araya gelmişler, Çumra Şeker A. Ş.'yi kurmuşlar ve işin bürokrasi ve siyasi yönüyle uğraşmaya başlamışlardır.

Alman Sud Zucker firmasıyla yapılan görüşmelerin uzaması Çumra Şeker kurucuları ve çiftçiler üzerinde olumsuz etki yaptı. Bu arada Çumra Şeker'e fabrikasının yapımı için yeni bir Türk-Alma firması tarafından teklif yapıldığı öğrenildi. Bu firmanın sahipleri olan Muzaffer Şahin ve Hakkı Çiftçi ile Çumra Şeker yönetiminin görüşme yaptıkları, firma sahiplerinin Konyalı oldukları ve Konya başta olmak üzere değişik yerlerde büyük yatırımları olduğu bilgisi yayıldı. Bu şirketin Karmanda bir Şeker Fabrikası yapmaya çalıştığı ancak Karaman bölgesinde yeterli Pancar ekim sahasının olmaması sebebiyle vazgeçtikleri ve bu yatırımın Çumra bölgesine yapılabileceği kanaatine vardıkları belirtildi.

Daha öncesinde fabrikanın yapımı için heyetler halinde görüşmeler yapılan Alman Sud Zucker firmasının Çumra Şeker Fabrikasının yapımı için okey kararı alması Çumra'da ve Şeker yönetiminde sevinçle karşılandı. 12 Ocak 1998 Pazartesi günü Belediye Otelinde firma yetkilileri, oda başkanları, Belediye Başkanı ve çiftçilerin bulunduğu yaklaşık 200 kişilik bir gurup ile şirket yetkilileri görüştü ve mutabakat sağlandı. Bu haber tüm Çumra'da ve Çumra'nın dışında olup ta Çumra ruhunu taşıyan herkeste büyük bir sevinç yarattı. Çumra'da bir bayram havası oluştu bir anda.

Çumra Şeker A. Ş. Bölgede yeni bir şeker fabrikası kurmak için Türk Şeker A. Ş.'ye başvuruda bulundu. Buradan da olumlu yanıt alınması halinde fabrikanın yapımına hemen başlanacağı belirtildi.

Siyasi partilerin, bölge milletvekillerinin, bürokratların, halkın ve özellikle çiftçilerin ısrarı ve baskısı üzerine Çumra Şeker Fabrikasının kurulabilmesinin önü resmi olarak da açılmış ve her şey şekerle yani tatlıya bağlanmış oldu. Burada Şeker Fabrikasının fizibilite raporlarının hazırlanması ve yer tahsisinin yapılması dahil, bütün aşamalarında hizmeti geçen Milletvekili, bürokrat, Belediye Başkanı, Sivil Toplum Örgütü ve çiftçi gurupları başta olmak üzere herkese ayrıca teşekkür ederiz.

Bakanlar Kurulu'nun 02.07.1999 tarih ve 99/13098 sayılı kararı ile kuruluş izni verilen Çumra Şeker Entegre Tesislerimizin temeli, 27 Eylül 2003 tarihinde atılmıştır.

Çumra ilçesinde 5. derece tarım arazisi üzerinde yaklaşık 2.600.000 m2 alanda kurulan Fabrika'nın pancar işleme kapasitesi 17.000 ton/gün'dür. Çum-

ra Şeker Entegre Tesisleri, Konya Şeker'in üreticileri, yöneticilerin ve çalışanlarının olağanüstü gayret, çalışma, dayanışma ve performansları sonucu bir yıl gibi kısa bir sürede tamamlanarak, Sayın dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere, üst düzey devlet erkânının ve 50 bini aşkın vatandaşımızın katılımı ile 24 Eylül 2004 tarihinde açılışı yapılmıştır. Çumra Şeker Fabrikasının açılışının yapıldığı gün Çumra'da adeta bayram havasında geçti ve bunun etkisi günlerce devam etti.

Şeker pancarı cenneti olan Türkiye'de ve iklimsel uygunluğu açısından pancarın da en kalitelisinin yetiştirildiği yerlerden biri olan Çumra'da kurulan Çumra Şeker Entegre Tesisleri'nin makine ve teçhizatının tamamı Avrupa'nın en yeni teknoloji ve otomasyon sistemlerinden seçilmiştir.

Çumra Şeker Entegre Tesisleri'nin özelliği ve ilkleri;

- Günlük nominal pancar işleme kapasitesi 17.000 ton/gün olan Tesis, Türkiye'nin en büyük üretim kapasitesine sahip şeker fabrikasıdır.

- Pancar üreticisinin kendi öz kaynaklarıyla hayata geçirdiği, dünyada bir takvim yılında inşası tamamlanan ilk ve tek şeker fabrikasıdır.

- Dünyada pancar şekeri üretiminde kullanılan en son teknolojinin uygulandığı en modern fabrikadır. Tesis, 10 bin noktadan bilgi alarak bilgisayarlı otomasyon sistemi ile idare edilmektedir.

- 20 km. yarıçaplı alandan hammaddesini temin edebilen, dünyanın tek şeker fabrikasıdır.

- Kuru sistem ile pancarı işletmeye alan ve günde 2 bin 500 ton şeker üretebilen tek tesistir.

- Tesis, enerji maliyetini asgariye indiren en modern akışkan yataklı kazana sahip tek şeker fabrikasıdır.

- Türkiye'nin, şeker pancarından sıvı şeker üreten ilk tesisidir.

- Çevrecilik değerleri açısından, yılda 4,5 milyon fidan üreten sektörün tek ve en çevreci fabrikasıdır.

- En modern arıtma tesislerine sahip tek şeker fabrikasıdır.

- 80.000 tonluk, otomatik nem ve sıcaklık kontrolü sayesinde ürün kalitesini uzun süre muhafaza edebilecek 2 dikey şeker silosuna sahip ilk ve tek şeker fabrikasıdır.

- Bu fabrikada, şeker sektörü ile ilgili teknoloji en iyi hangi ülkede üretilmişse, orijinalinden ve en ucuz maliyetle alınmıştır.

Özet olarak; en iyilerden en iyi şartlarda dünya karması bir tesis kurulmuştur.

Şeker Fabrikası, Sıvı Şeker Tesisi ve diğer şekerli mamulleri üreten ilave tesisleri ve Biyoetanol Fabrikası ile birlikte toplam 340 milyon \$ yatırım maliyetine sahip olan Çumra Şeker Entegre Tesisleri, yılda 280.000 ton kristal şeker, 10.000 ton küp şeker, 140.000 ton sıvı şeker, 2.000 ton çikolata, 2.160 ton sert şeker, 84 milyon litre Biyoetanol, 70.000 ton melas, 360.000 ton karma yem üretebilmektedir.

Çumra Şeker Fabrikamız; 16.03.2006 tarihinde TÜV NORD, TÜV Teknik Kontrol ve Belgelendirme A.Ş.'den ISO 9001 - 2000 (Kalite Yönetim Sistemi) ve ISO - 22000 Gıda Güvenlik Sistemi sertifikalarını almıştır.

Torku lezzette yeni bir başlangıçtır

Torku markası, bir üretici kooperatifi olan Konya Şeker'in vizyoner bakış açısının sonucu olarak 2007 yılında ortaya çıktı. Arkasında 900 bin çiftçinin yer aldığı Konya Şeker'in şekerle başlayan çikolata çeşitlerine, bisküviye, lokuma, sert şekerlemeye, helvaya, et ve süt ürünlerine hatta dondurulmuş gıdaya kadar uzanan geniş bir ürün yelpazesini Torku markası altında üretmeye başlamasının temel iki

amacı vardı. Konya Şeker, Torku markasıyla hem üretici ortaklarının refahını artırmayı hem de tüketicilere tohumundan ambalajına her adımını kontrolü altında tuttuğu yüzde 100 doğal, güvenli, kaliteli ürünler sunmayı hedefledi. Konya Şeker'de 1999 yılında Recep Konuk'un başkanlığa seçilmesiyle tarım ve sanayi entegrasyonunda sağlam adımlar atılmaya ve bu hedefe yönelik yatırımlar tek tek hayata geçmeye başladı.

İlk adım 1950'li yılların en zorlu şartlarında kurulup ülke ekonomisine yıllarca büyük bir özveriyle hizmet etmiş Konya Şeker Fabrikası'nda atıldı. Fabrika, 50 milyon dolarlık yatırımla rehabilite edildi ve üretimin verimliliği artırıldı. 2003 yılında dünyanın en modern şeker fabrikalarından biri olan Çumra Şeker Fabrikası ile birlikte toplam 11 tesisten oluşan Çumra Şeker Entegre Tesisleri'nin temeli atıldı ve bu dev yatırım 2004 yılında faaliyete girdi. Bu adımlarla Konya Şeker, iki fabrikasında Türkiye'deki toplam şeker üretiminin yüzde 22'sini gerçekleştirmeye başladı. Bu üretim gücü, yönetimin vizyoner bakışıyla birleşerek katma değerli son tüketiciye yönelik yeni ürünlerin çoğalmasını ve hepsinin tek bir çatı marka altında toplanmasını sağladı.

Torku, verimliliğini artıran ve hızla büyüyen bu üretici kooperatifinin meyvesi; yüzde 100 doğal, güvenli ürünlerin çatı markası oldu.

Torku, sürekli büyümenin ve ürün yelpazesinde genişlemenin hikâyesi

Konya Şeker'in tohumundan başlayarak her şeyiyle kendi ürettiği şekeri, katma değerli ürünlere dönüştürmek kararlılığı önce Çumra Şeker Entegre Tesisleri bünyesinde, Çikolata Üretim Tesisi'nin kurulmasını sağladı. Çikolata Üretim Tesisi, 2010 yılında tamamlanan yeni tesislerle birlikte dünyadaki en modern teknolojiye sahip fabrikalardan biri haline geldi. Çumra Şeker Entegre Tesisleri'nde büyüme hiç durmadı, 2012 yılında Unlu ve Şekerli Mamuller, Çikolata, Bisküvi, Kek, Gofret Üretim Tesisleri eklendi. 2013 yılında da topraksız üretimin yapıldığı modern seralar geliştirildi. Konya Şeker, Torku markalı ürünlerinde kullandığı unu, yatırımını 2016 yılında tamamladığı Un Tesisi'nde üretmeye başladı.

Konya Şeker etliye de sütlüye de karıştı

Konya Şeker, ülkemizdeki et ve süt üretiminde yaşanan sorunların çözümü için elini taşın altına koyması gerektiğine inanarak harekete geçti. Et ve sütte araçlar nedeniyle oluşan, hem üreticinin hak ettiği geliri elde edemediği hem de tüketicinin başka ülkelerle kıyaslandığında çok yüksek fiyatlar nedeniyle satın alma gücünü yaşadığı tabloya dur demek için kolları sıvadı, etliye de sütlüye de karışma kararı aldı.

Konya Şeker, 2011 yılında dünyanın en büyük et-süt entegre tesisi olan Panagro'nun temelini attı. 'Tarladan Sofraya Torku Güvenilir Gıda Zinciri' ismi verilen tedarik modeli ile faaliyet gösteren Panagro Et-Süt Entegre Gıda Kompleksi'nde süt ürünlerinin üretimine 2013 yılında başlandı. Süt ve Süt Ürünleri Tesisi, tam kapasite çalıştığında günlük 2 bin ton çiğ süt işleyebilecek bir güce sahip. Et ürünlerinde ise üretim 2014 yılında başladı. Günlük bin 200 büyük, 3 bin küçükbaş işleme kapasitesine sahip Et ve Et Ürünleri Tesisinde, sucuktan kavurmaya tüm şarküteri ürünlerinin yanında dondurulmuş taze ve pişmiş köfte, döner gibi işlenmiş et ürünleri ile tüm değerli taze et üretimi gerçekleştirilebiliyor. Konya Şeker, Torku markasıyla Türkiye'nin taze et tüketiminin yüzde 15'ini tek başına karşılamayı hedefliyor. Torku ürünleri bugün şekerden çikolataya, unlu mamullerden, çikolata kaplamalı ürünlere, şekerleme-

ye, dondurulmuş patatesten süt ve et ürünlerine, bulgurdan meyve suyuna sirkeden şalgama kadar geniş bir yelpazede tüketicisiyle buluşmaktadır.

Konya Şeker'in gurur tablosu

Torku, 2007 yılında tüketiciye merhaba demiş yeni bir marka olmakla birlikte bir üretici kooperatifi olan Konya Şeker'in 63 yıllık birikimi üzerinde 900 bin üretici ortağın emeğiyle ortaya çıktı. Konya Şeker, tüketicilerine yüzde 100 doğal, güvenli, kaliteli ürünler sunmak için tohumundan ambalajına her adımını kontrolü altında tuttuğu büyük bir sistem oluşturdu ve ürettiği tüm ürünleri Torku çatı markası altında topladı.

Bugün tüketicilerimize anılarında kalan, çocukluklarında yemeğe doyamadıkları tüm lezzetleri Torku'da bulacakları ve kendi çocuklarıyla birlikte afiyetle tüketecekleri ürünler sunmaktan gurur ve mutluluk duyuyor.

Çumra Şeker Entegre Tesisleri'nin bölge ve Türkiye ekonomisine sağladığı katkıları şunlardır:

Bölge çiftçisine tarımsal destek sağlanmış,

Çiftçilerimizin eğitimine katkı yapılmış,

Çiftçilerimizin geliri artırılarak refah seviyeleri yükseltilmiş,

Elde edilecek yan ürünler sayesinde bölgede hayvancılığın ve

besiciliğin gelişmesine katkı yapılmış,

Kırsal alandan şehre göçün önlenmesine katkı sağlanmış,

İstihdam alanı yaratılarak, işsizliğin önlenmesine katkı yapılmıştır.

Çumra Şeker Entegre Tesisleri, şu fabrika ve birimleri bünyesinde bulundurmaktadır:

Şeker Üretim Tesisi

Sıvı Şeker Üretim Tesisi

Arı Yemi Şurubu Üretim Tesisi

Sert Şeker Üretim Tesisi

Fondan Şeker Üretim Tesisi

Çikolata Üretim Tesisleri

Şekerli Mamuller Üretim Tesisleri

Küp Şeker Üretim Tesisi

Paketli Şekerler Üretim Tesisi

Kandis Şeker Üretim Tesisi

Biyoetanol Üretim Tesisi

Buharlı Küspe Kurutma Tesisi

Çumra Yem Üretim Tesisi

Tarımsal Ar-Ge

Fidan Üretim Merkezi

Seralar

Çumra Şeker Entegre Tesisleri'nin bölge ve Türkiye ekonomisine sağladığı katkılar:

-Bölge çiftçisine tarımsal destek

-Çiftçilerimizin eğitimine katkı

-Çiftçilerimizin geliri artırılarak refah seviyeleri yükseltme

-Elde edilecek yan ürünler sayesinde bölgede hayvancılığın ve besiciliğin gelişmesine katkı

-Kırsal alandan şehre göçün önlenmesine katkı

-İstihdam alanı yaratılarak, işsizliğin önlenmesine katkı

(Not: Buradaki bilgilerin geneli Torku Şeker Fabrikası hakkında yayınlanan gazeteler, sosyal medya ve Fabrika'nın resmi internet sitesinden alınmıştır. Fabrika işleyen ve çalışan bir sistem olduğu için burada verilen rakamlar zaman içinde aşağı ya da yukarı yönlü değişiklik gösterebilir.)

Çumra'da iz bırakanlar arasında sanıyorum en derin ve en geniş izi o bırakmıştır. Bugüne kadar yapılmayan ya da yapılamayanları yapan, Çumra'nın tarımına, ticaretine, ekonomisine, turizmine, hay-

vancılığına, eğitimine, sosyal yaşamına, ulaşımına ve sanayiine en büyük katkısı yapan ve bugünkü modern Çumra'nın oluşumuna en fazla harcı koyan isimdir Recep Konuk Başkan.

Çumra deyince ilk akla gelen isimlerdendir Recep Konuk. Onun hayatı belli bir mücadele ile geçmiş, sürekli bir gayretin içinde olmuş, özellikle Çumra da olmayıp ta olması gerekenlerin varlığı için çalışmalarında bulunmuş ve harika sonuçlar elde edip üstün başarılar a imza atmış bir Çumra sevdalısıdır.

İnsanlar çalışıp çabaladıkları ve inanıp mücadele ettikleri zaman akıllarının bile ucundan geçmeyecek derecede memnuniyet verici sonuçlar elde ederler. Özellikle bu çalışmanın içinde kendisine inmiş bir millet ve sağlam bir ekip desteği varsa sonuçlar elbette ki memnuniyet verici olur. Dünya tarihinde insanların elde ettikleri sonuçlar ve başarılar hep bu iki sebebe dayanır. Başarılı olan ve başarıya imza atabilen insanlar asla yalnız değildirler. İşte Recep Konuk ta sırtını dayadığı ve kendisini asla yalnız bırakmayan bu iki sağlam sebep dolayısıyla dudak uçuklatacak ve gıpta edilecek başarılar a imza atmış bir Çumra sevdalısıdır.

O inandığı yolda nasıl başaracağını ve nasıl çalışması gerektiğini planlayarak bıkip usanmadan, azimle çalıştı ve tıpkı hedefe kilitlemiş bir füze gibi hedefi tam on ikiden vurdu. Onun başarısı Çumra'nın başarısı oldu. Onun çalışması ve gayreti Çumra'nın geleceği oldu. Onun ortaya koyduğu eserler Çumra'nın en büyük hazinesi oldu. Dünya üzerinde birçok devletin ve sermaye sahibinin bile cesaret edip yapmaya kalkışmadığı, dünyanın en büyük sistem ve tesislerinin kurulması onun ne kadar zeki, çalışkan ve gözü pek olduğunun ispatıdır. O kendisinin başarısının Çumra'nın başarısı ve kazanması anlamına geldiğini bildiği için korkmadan ve çekinmeden azimle çalıştı ve Çumra'yı, Çumra gençliğini ve Çumra çiftçisini ihya etti. Çumra'nın çiftçisinin, gençliğinin, fakirinin, yoksulunun, işsizinin ve yetiminin hayallerini gerçekleştirip yüzlerini güldürdü.

Recep Konuk tarafından temeli atılan fabrikalar ve üretim tesisleri kısa zamanda faaliyete geçerek binlerce insanın çalışıp ekmeğini kazandığı birer ekmek kapısı haline geldi. Buralardan sadece Çumra ve Çumralılar olarak bizler kazanmadık. Bu fabrikalardan elde edilen gelirlerden ortaya çıkan katma değerler ile devletimiz ve ekonomimizde kazandı. Recep Konuk tarafından sıfırdan kurulup temeli atılan fabrikaların hepsi bugün binlerce insanın gece gündüz vardiyalar halinde durmadan dinlenmeden çalışıp hizmet üretmektedirler. Çumra Şeker Fabrikasında doğan ve Torku adıyla anılan yatırımlar çiftçinin ve çevre insanının büyük desteğiyle tahmin edilene üzerinde büyüyerek bir dünya markası haline gelmiş ürünlerini hemen hemen tüm dünyaya ihraç eder hale gelmiştir.

Torku bugün iş arayanları iş umudu olmuş ve iş için müracaat edenlerin hemen hepsi uygun zamanlarda uygun işlere yerleştirilerek iş sahibi yapılmışlardır. Bütün bu yatırım ve hizmetlerin altında imzası olan Recep Konuk yaptığı bu çalışmalar ve ortaya koyduğu üretim tesisleriyle Çumra'mızın Medarı İftiharı olmuş, gönüllerdeki ve dualardaki yerini almıştır.

Bugün Recep Konuk denildiği zaman hafızalara kazınmış şu bilgiler geliyor gözlerimizin önüne.

Recep Konuk 1956 yılında Çumra İlçesine bağlı Türkmen Camili mahallesinde dünyaya geldi. Selçuk Eğitim Enstitüsünden mezun olan Konuk, Şanlıurfa ili Bozova ilçesinde öğretmenlik, lise ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünde idarecilik görevleri yaptı.

Bu arada işletme okuyan Recep Konuk 1985 yılında memuriyetten ayrıldı ve Çumra'da tarım ürünleri ve makineleri ticareti yapmaya başladı. İşinde başarıyı elde eden Recep Konuk yıllarca üst üste vergi rektortmeni oldu. 1994 yılında Milliyetçi Hareket Partisinden Çumra Belediye Başkanlığına seçilen Konuk o dönem Çumra Şeker A.Ş.'yi kurarak fabrikanın projelerini hazırlattı ve ruhsatını çıkarmayı başardı. Recep Konuk, yine o yıllarda ilk kez Çumra Sulama Birliği'ni kurarak uzun süre bu birliğe başkanlık etti ve o yıllarda suyun önemine dikkat çeken çalışmalar yaptı. 25. dönemde AK Parti Karaman milletvekili seçilen Recep Konuk 1 Kasım 2015 tarihinde yapılan erken genel seçimde tekrar Ak Parti Karaman 1.sıra milletvekili adayı olarak gösterilmiş ve 26. Dönem Karaman Milletvekili olarak seçildi.

1999'da Konya Pancar Ekicileri Kooperatifi ve Konya Şeker Yönetim Kurulu Başkanlığına seçilen Konuk, ilk olarak fabrika ile ilgili olarak rehabilitasyon yatırımlarını başlattı ve eskiyen fabrika teknolojisini yenileyerek işletme verimliliğini arttırdı. Yaptığı yatırımlar ve çalışmalar ile şirketin 12 yılda milyonlarca dolar tasarruf etmesini sağladı ve finansman sorununu iç dinamikleri harekete geçirecek şekilde çözdü. Konuk, 2004 yılında Konya Şeker'in ikinci fabrikası olan Çumra Şeker Fabrikasını hiç kredi kullanmadan tamamladı. Çumra'daki Entegre Tesisleri sıfır atıkla ve bütün yan ürünleri işleyebilecek şekilde projelendiren Konuk, sadece kristal şeker üreten Konya Şeker'in katma değerli ürünler üretmesi için de yatırımlar gerçekleştirdi.

Konuk'un göreve geldiği döneme kadar sadece kristal şeker üreten bir fabrikaya sahip olan Konya Şeker, bugün aralarında; Sıvı Şeker, Şekerli Mammuller, Sert Şeker, Şekerleme, Çikolata, Unlu Mammuller, Kek, Gofret, Bisküvi, Dondurulmuş Parmak Patates, Buharlı Küspe Kurutma, Biyoetanol, Damla Sulama, PVC ve Koruge Boru, Organik Gübre, Sıvı Karbondioksit, Tohum İşleme ve Üretim Tesisleri, Ham Yağ, Çuval ve Yem Fabrikaları, 37 Megavatlık Termik Santral, Ultra Klimalı Modern Sera ile Doğal Depo'nun da bulunduğu birçok yatırımı öz kaynaklarıyla finanse ederek tamamladı.

Bütün bu hizmetlerinin yanı sıra üzerine almış olduğu ve başarıyla yürüttüğü görevleri şu şekilde sıralayabiliriz.

Dünya Pancar ve Kamış Üreticileri Birliği ile Uluslararası Avrupa Pancar Üreticileri Konfederasyonu Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde yer aldı. Kazakistan Cumhuriyeti Konya Fahri Konsolosluğu görevini üstlendi. Çumra Belediye Başkanlığı, Çumra Sulama Birliği, Konya Pancar Ekicileri Kooperatifi, Konya Şeker San. Ve Tic. AŞ, Çumra Şeker AŞ, Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği, Anadolu Birlik Holding, Bilimsel Araştırma, Teknoloji, Eğitim ve Kültür Vakfı ve Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Mütevelli Heyeti Yönetim Kurulu başkanlıkları; Şeker Kurumu, Milli Kooperatifler Birliği ve Şeker Kurulu üyelikleri yaptı. Pankobirlik ve Konya Pancar Ekicileri Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini sürdürdü.

22 yıl boyunca pek çok başarıların, hizmetlerin ve ödüllerin altına imza attıktan sonra 29 Eylül 2021 tarihinde yapılan genel kurulda aday olmayacağını ve artık emekli olup istirahat etmek istediğini beyan ederek görevi seçimle iş başına gelen Ramazan Erköyüncü'ya devretti.

2000 yılından beri Pankobirlik Başkanlığı görevini başarıyla sürdüren ve Selçuk Üniversitesi tarafından 2009 yılında Türk tarımına yaptığı katkılar ve işletme alanındaki başarıları nedeniyle Ziraat Mühnen-

disliği ve İktisadi İdari Bilimler Fakültelerinin ortak önerisi üzerine Üniversite Senatosunun oybirliği ile aldığı kararla fahri doktorluk beratı verilen Recep Konuk, evli ve üç çocuk babasıdır. Kendisine Çumra'mıza ve Çumralılara vermiş olduğu değerden ve hizmetlerinden dolayı teşekkür ederiz.

Sayın Recep Konuk sadece Çumra'da ya da Konya ve Türkiye'de değil bütün dünyada örneğine az rastlanır bir gayret, çaba, azim, mücadele, başarı ve hayat öyküsüdür aslında. Recep Konuk Bey Çumra'mızın yetiştirdiği önemli siyaset ve iş adamlarının başında gelir. Kendisini Belediye Başkanlığı dönemlerinden beri tanırım. Hep Çumra için çalışmış ve Çumralılar için kafa yorup fikir üretmiş bir akıl insanıdır. Gerek Belediye Başkanlığı döneminde ve gerekse Pankobirlik Başkanlığı döneminde yaptığı iş ve icraatlar ile ortaya koyduğu eserleriyle Çumra'mıza ve ülkemize çok büyük hizmetler yapmıştır. Kendisinden Allah razı olsun.

Recep Konuk Bey üzerinden Çumra'ya şöyle bir bakarsanız, ekonomisinde, tarımında, ticaretinde ve siyasetinde hep onun izlerini ve eserlerini görürsünüz. Recep Konuk deyince Çumra ve Çumra şeker akla gelirken Çumra Şeker denirken de Recep Konuk Bey akla gelmektedir. Kısacası Çumra'mız bugünkü hali itibarıyla sayın Recep Konuk Bey'in izlerini ve eserlerini taşımaktadır... İnanmayanlar yirmi yıl önceki Çumra'yı şöyle bir gözlemlerin önüne getirsinler birde bugünkü Çumra'mıza şöyle bir tarafsız gözle baksınlar bana hak vereceklerdir. Çumra Şekerde çalışan ve Çumra şeker ürettiği malı ve ürünü verip oradan gelir elde eden kardeşlerimizin yatırımları hep Çumra'ya yönelmiş ve Çumra'mızın şekli ve şemali değişmiştir. Gelir düzeyi artmıştır. Sosyal hayatı etkilenmiştir.

Çumra'da ticaretin artması, inşaat sektörünün gelişmesi, tarımının canlanması, hayvancılığın bu seviyelere gelmesi elbette ki Recep Konuk Bey'in eserleridir.

Recep Konuk Başkanın hem Belediye Başkanlığı yaptığı dönemde hem de Çumra Şekerin kuruluş ve bugünlere geliş aşamasındaki hizmetlerinin aslında özel bir çalışma ile kitaplaştırılıp bundan sonraki nesillere örnek bir eser olarak aktarılmalıdır.

Recep Konuk Belediye Başkanı olduğu dönemde Çumra için faydalı çalışmalar yapmış, kalıcı eserlerin altına imzasını atmıştır.

-Kendisinin Belediye Başkanı olduğu dönemde yapılan çalışmalar ile Çumra Çatalhöyük uluslararası statü kazandırılarak özel koruma altına alınmıştır. Dünya çapında yaklaşık 30 kadar eserin koruma altına alındığı çalışmada Çatalhöyük'ünde bulunması Çumra halkı ve özellikle arkeologlar tarafından olumlu karşılanmıştır. Bu çalışma ile daha sonraki yıllarda Çumra Çatalhöyük'te yapılacak olan tarihi çalışmaların önü açılmış ve kazı ekiplerinin işleri kolaylaştırılmıştır.

-Recep Konuk Başkanın görevde olduğu dönemde Çumra Şeker ile ilgili çalışmalar başlamış ve dünyaca ünlü Alman Şeker Baronu olarak bilinen Sud Zucker ile kozmetik ve ilaç sanayiinde söz sahibi olan Wala şirketi yöneticileri yaptıkları gezi ve araştırmalar neticesinde Çumra'yı geleceğin ayrıcalıklı ilçesi olarak gördüklerini belittiler. Recep Konuk Başkanın daveti üzerine Çumra'ya gelen Sud Zucker firmasının dış yatırımlar müdürü Dr. Franzen ve yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Her Frech ilk defa Türkiye'ye geldiklerini ve Çumra topraklarının özellikle şeker pancarı ekimi için Almanya'daki topraklardan daha verimli olduğunu belittiler.

- Recep Konuk Başkan zamanında Çumra Beledi-

yesi Çumra- Konya yolu iki yönlü tretuvar ve aydınlatma çalışmaları, Konya-Çumra-Karaman arası yol bakım ve tamir çalışmaları ile Kaşınhanı-Çumra arasındaki yol çalışmaları süratle yapılip hizmete açılmıştır. Çumra şehir merkezinde asfaltsız yol ve caddede bırakılmamış, bütün yolların bakım ve tamirleri yapılmıştır.

-Başkan olduğu dönemde Çumra Çatalhöyük Belediye spora büyük katkılar sağlamıştır. Takımın 3. Lige çıkması için elinden gelen bütün gayreti sarf eden Recep Konuk Çumra Şehir Stadyumunda büyük bir modernizasyon çalışması başlatıp soyunma odaları, duş yerleri, lavabolar ve diğer odalar standartlara uygun hale getirilmiştir. Recep Konuk her fırsatta Çumra'nın diğer alanlarda olduğu gibi spor dallarında da başarılar elde etmesinin ve adını bu konuda da duyurması gerektiğini her fırsatta vurgulamıştır.

-Çumra'da denemek maksadıyla ilk lavanta ekimi bu dönemde başlatılmış ve Alman Wala Şirketiyle anlaşmalar yapılarak üretilecek olan lavantaların bu şirkete sayılması kararlaştırılmıştır. Üç yıl gibi bir zamanda verim alınabilen lavanta çiçeğinin ilk yılda çiçek vermesi bu işin Çumra'da daha da yaygınlaşacağına habercisi olmuştur. Recep Konuk'un girişimleriyle çiçekler Mehmet Erdoğan tarafından toplatılarak Almanya'ya gönderilmiştir.

-Recep Konuk Başkanın zamanında Çumra sanayisinin önünü açmak ve hızını artırarak üretime geçmesini sağlamak için Çumra Organize Sanayi Bölgesinin temelleri atılmıştır. MHP Genel Başkanı Sn. Devlet Bahçeli'nin temelini attığı törende konuşan Çumra Belediye Başkanı Recep Konuk "Çumra Organize Sanayi Sitemizi Çumra'nın en verimsiz toprakları üzerine kuracağız. Çumra'nın kalkınmasının önündeki engelleri kaldırıp sanayisi ve tarımıyla Çumra'yı bir marka haline getireceğiz" dedi. SS. Çatalhöyük Organize Sanayi Toplu İşyeri Yapı Kooperatifine çok sayıda üye kaydı alınmış ve bu alanda 1000, 2000, 3000 metrekareselik fabrika yerleri açılmıştır.

-Recep Konuk'un Belediye Başkanı olduğu dönemde Çumra'ya kazandırılan ve istihdam sağlayan yatırımlardan biriside GÜL-AB salça fabrikasıdır. Merkezi İstanbul'da bulunan Server Holding tarafından Çumra Belediyesinin desteğiyle Çumra'ya kurulan ve 16 bin metrekaresine toplam alan üzerine ve 4 bin metrekaresine kapalı alanı kapsayan salça fabrikasında yılda yaklaşık 30 bin ton domates işlenerek ekonomiye katkı yapmıştır. Recep Konuk açılıştaki yaptığı konuşmada Server Holding Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Esat Coşan Hoca efendiye ve yönetim kurulu üyelerine bu muhteşem yatırım ve fabrika için teşekkür ederek bu ve benzeri yatırımların devamının geleceği müjdesini verdi.

-Recep Konuk'un başını çektiği bir gurup Çumralının ortaya koyduğu irade ve çalışma ile Çumra Sulama Birliği kurulmuş ve gerekli yatırımlar yapılmıştır. 09 Şubat 1995 tarihinde Çumra Sulama Birliği Tüzüğü'nün geçici Maddesi gereğince yapılan ilk olağan meclis toplantısında toplam 110 Kişiden oluşan Çumra Sulama Birliği Meclisi, 106 üyenin katılımıyla çoğunluğu sağlamıştır. Birlik Başkanlığına aday olan Recep Konuk yapılan oylamada 106 üyeden 60 üyenin oyunu alarak, Çumra Sulama Birliğinin ilk Birlik Başkanı olarak kayıtlara geçmiştir. Çumra Sulama Birliği Encümenliğinde bulunan üyeler sırasıyla: Ahmet Yavuz, Mehmet Kınalı, Ahmet Topal, Nazım Çelebi, Orhan Demirci, Mustafa Çakır, Şadi Çelik ve Mehmet Yaymacı 'dır. Recep Konuk, 18 Ocak 1999 tarihine kadar bu görevini sürdürmüştür.

45 yılın tecrübesiyle Çumra'nın yarım asırlık güvencesi!

1981 yılından bu yana Çumra'da kadın modasının nabzını tutan Çelikler Çeyiz ve Eşarp'ın sahibi İbrahim Çelik, 45 yıllık esnaflık tecrübesiyle ilçenin ticari hayatına değer katarken, yeni yatırımlarla çehresi değişen Çumra'nın yeni yüzyılına büyük bir umutla bakıyor

Çumra'nın köklü esnaflık kültürünün en önemli temsilcilerinden biri olan İbrahim Çelik, 1981 yılından bu yana Çelikler Çeyiz ve Eşarp olarak ilçede faaliyetlerini sürdürüyor. Yarım asra yaklaşan meslek hayatı boyunca Çumra esnafının güvenilir yüzü olan Çelik, işletmesinin dünü, bugünü ve sektörün dinamikleri hakkında samimi açıklamalarda bulundu.

KADIN MODASININ ÇUMRA'DAKİ ADRESİ

Uzun yıllar çeyiz ürünleriyle hizmet veren ancak zamanla değişen tüketici alışkanlıklarına uyum sağlayan işletme, günümüzde ağırlıklı olarak şal ve eşarp satışına odaklanıyor. Ürün yelpazesinin genel olarak kadınlara yönelik olduğunu belirten İbrahim Çelik, şal, eşarp, yazma ve çorap gibi ürünlerle Çumra halkına hizmet vermeye devam ettiklerini ifade etti.

HER KESİME HİTAP EDEN UYGUN FİYAT VE GENİŞ ÜRÜN YELPAZESİ

Müşteri profilini ve hitap ettikleri kitleyi değerlendiren Çelik, daha çok orta kesime ve gençlere hitap ettiklerini söyledi. Çok büyük ve lüks markalar yerine, her bütçeye uygun, ulaşılabilir ürünleri tercih ettiklerini belirten tecrübeli esnaf, bu sayede yüksek bir satış sirkülasyonu yakaladıklarını ve müşteri memnuniyetini bu doğrultuda sağladıklarını dile getirdi.

HAFTALIK DEĞİŞEN TRENDLERE "AZAR AZAR, ÇEŞİT ÇEŞİT" FORMÜLÜ

Eşarp ve şal sektöründe modanın artık sezonluk değil, haftalık olarak değiştiğini vurgulayan İbrahim Çelik, bu hızlı tüketime ayak uydurmak için geliştirdikleri stratejiyi paylaştı. Modayı yakından takip ederek tasarımları sürekli yenilediklerini belirten

Çelik, ürünleri stoklamak yerine azar azar aldıklarını ve talebe göre devamını getirdiklerini, bu sayede dükkanda her zaman çok sayıda ve güncel çeşit bulundurdıklarını aktardı.

ÇUMRA'NIN YENİ YÜZYILINDA ÇEHRESİ DEĞİŞİYOR

İlçenin bu özel dönemi hakkında da konuşan İbrahim Çelik, Çumra'nın yeni yüzyılına büyük bir umutla baktığını ifade etti. Konya Valisi Mustafa Çiftçi'nin destekleriyle ilçenin çehresinin daha da güzelleşeceğine inandığını belirten Çelik, şu anda dükkanının tam karşısında yükselen yeni hükümet konağı inşaatına dikkat çekerek, bu yatırımın yakında hizmete girmesiyle bölgenin daha da değerleneceğini söyledi. Çelik, "Güzel bir yüzyılı geride bıraktık, inşallah hep birlikte çok daha güzel bir yüzyılı daha karşılar ve seyrediz" diyerek ilçenin geleceğine olan inancını vurguladı.

Çumra'nın 100. yıl vizyonunu gastronomiyle taçlandıran Köşk Restoran, Dilek ve Aziz Yorulmaz çiftinin 20 yıllık emeğiyle ilçede sosyal bir dönüşüm başlatarak lezzet rotası haline geldi

Çumra'nın gastronomideki yüzü: Köşk Restoran

Çumra'nın köklü geçmişini ve geleceğe uzanan vizyonunu sayfalarına taşıyan 100. yıl özel sayısına konuk olan Köşk Restoran, ilçenin gastronomi kültürüne değer katan ve yerel kalkınmanın en güzel örneklerinden birini sergiliyor. Yirmi yılı aşkın süredir eşi Aziz Yorulmaz ile birlikte lezzet sektöründe emek veren Dilek Yorulmaz, doğup büyüdükları Çumra'da oluşan başarı hikayesini içtenlikle paylaştı. Çumra'da gastronomi alanında bir ilke imza atan Köşk Restoran, ilçenin sadece yemek kültürünü değil, sosyal hayatını da dönüştürme iddiasını taşıyor.

20 YILLIK LEZZET YOLCULUĞU

Dilek ve Aziz Yorulmaz çiftinin gastronomi yolculuğu, 2009 yılında Çumra'da mütevazı bir menü ve geleneksel etli ekmekle başladı. Kısa sürede yakaladıkları büyük potansiyel ve gördükleri yoğun ilgi, onları üç katlı bir işletmeye dönüştürdü. Daha zengin bir mutfakta VIP hizmet vermek amacıyla henüz 5 ay önce açtıkları Köşk Restoran ile bir hayallerini daha gerçekleştiren Yorulmaz çifti, misafirperverliklerini restoranlarındaki profesyonellikle birleştirerek çalışmalarını sürdürüyor.

ÇUMRA İÇİN BİR İLK: KÖŞK RESTORAN

Dilek Yorulmaz'ın uzun yıllardır kurduğu hayalin gerçeğe dönüşmesiyle yaklaşık 5 ay önce kapılarını açan Köşk Restoran, Çumra'da önemli bir boşluğu doldurmuş durumda. İlçede özellikle kurumsal misafirlerini ya da dışarıdan gelen konuklarını ağırlayacak nezih bir mekân bulmakta zorlanan Çumralılar için Köşk Restoran adeta bir dönüm noktası oldu. Eskiden iyi bir akşam yemeği ya da prestijli bir ağırlama için Konya merkezine gitmek zorunda kalan ilçe halkı, artık bu konfora kendi memleketlerinde

ulaşıyor. İki katlı, geniş ve ferah mimarisi, özel olarak tasarlanmış VIP salonu ve 20 kişilik uzman kadrosuyla işletme, özellikle ailelerin ve kurumsal yapıların ilk tercihi haline geldi. Üstelik bu başarı sadece Çumra ile sınırlı kalmamış; mekân kısa sürede Konya merkezden ve çevre il Karaman'dan da misafir ağırlamaya başlamış.

HER ŞEY GÜNLÜK, HER ŞEY ÖZGÜN TARİFLERLE

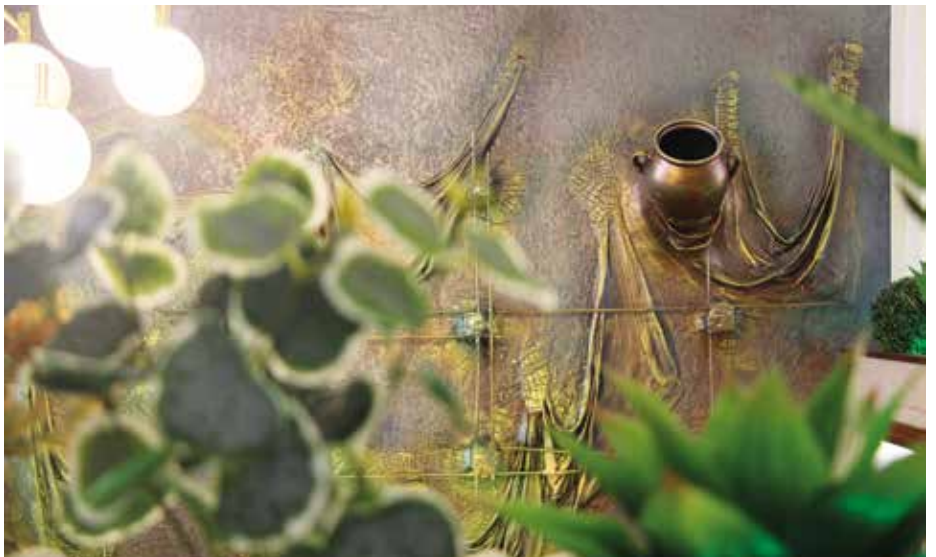
Köşk Restoran'ın başarısının ardındaki en büyük sır, hazır hiçbir ürüne yer verilmemesi ve mutfaktaki titizlik. Taş fırının başında hala ilk günkü tutkuyla Aziz Yorulmaz bulunuyor ve Çumralıların çok sevdiği o geleneksel etli ekmeği bizzat hazırlıyor. Menüde yer alan 50-60 çeşit yemeğin tamamı, işletmenin kendi özel reçeteleri ve tarifleriyle, günlük olarak taze malzemelerle hazırlanıyor. Dilek Hanım, mutfaktaki bu özgünlüğü "Bizim anlatmamıza gerek yok, müşterilerimiz bizi bizden daha iyi anlatıyor" sözleriyle özetliyor.

EV KONFORUNDA HİJYEN VE "KİŞİYE ÖZEL" HASSASİYET

İşletmenin en çok hassasiyet gösterdiği ve adeta bir takıntı haline getirdiği konu ise hijyen. Köşk Restoran'da ev sıcaklığını aratmayan masa örtüleri kullanılıyor ancak burada çok sıkı bir kural işliyor: Bir masaya sadece bir misafir bile otursa, o misafir kalktıktan sonra masa örtüsü hemen toplanıyor; yıkanıp, ütülendikten sonra yeni bir servis için tekrar masaya seriliyor. Amacın sadece kar etmek değil, misafirlerin kendilerini rahat, keyifli ve güvende hissetmelerini sağlamak olduğunu belirten Yorulmaz, konukların kapıdan çıkarken teşekkür edip "Çumra'ya böyle bir hizmet kazandırdığınız için sizinle gurur duyuyoruz" demesinin kendileri için en büyük kazanç olduğunu ifade ediyor.

"LÜKS MEKAN, PAHALIDIR' ALGISI OLUŞSUN İSTEMİYORUZ"

Yorulmaz çifti, Çumra'da bu kalitede ve bu konseptte bir ilk olmanın getirdiği bazı ön yargıları da kırmayı başardı. Şık ve lüks tasarımı sebebiyle ilk etapta oluşabilecek "yüksek fiyat" algısına değinen Dilek Yorulmaz, fiyat politikasını minimum seviyede tuttuklarını vurguluyor. Konya merkezdeki işletmelere kıyasla fiyatların oldukça makul ve orta seviyede olduğunu belirten Yorulmaz, "Gelen insanların gözü kesinlikle korkmasın. Fiyat algısına kapılmasınlar. Bizim amacımız ticari kaygılardan ziyade ürün kalitemize göre gayet makul fiyatlarla misafirlerimizi memnun etmek" diyerek tüm Çumralıları ve yolu Çumra'dan geçenleri bu lezzet durağına davet ediyor. Gelecek hedefleri arasında şubeleşmek de olan Köşk Restoran, Çumra'nın 100. yılında ilçenin modern yüzünü ve misafirperverliğini en iyi şekilde temsil etmeye devam ediyor.

Mehmet KARADAĞ
Çumra Ziraat Odası Başkanı

100. YILINDA TARIMIN BAŞKENTİ

Dokuz bin yıllık tarihiyle medeniyetlerin beşiği olan, tarımın ve alın terinin başkenti güzel Çumra'mızın ilçe oluşunun **100. yıl dönümünü** büyük bir gurur ve coşkuyla kutluyoruz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vizyonuyla temelleri atılan bu kutlu şehirde, geleceğe emin adımlarla yürümeye devam ediyoruz. 100 yıllık bu şanlı mirası geleceğe taşıyan tüm hemşehrilerimize sevgiyle ve saygıyla selamlıyor, ilçemiz için gerekli hizmetlerde emeği geçen herkesi şükranla anıyorum.

Bereketli ovası, çalışkan insanları ve kadim tarihiyle gözbebeğimiz Çumra'mızın ilçe oluşunun 100. yılını kutlarken, gelecek nesillere daha sağlıklı huzurlu bir emaneti teslim etmek için elimizden geldiği kadar mücadeleye ediyoruz.

Bölge, Osmanlı döneminde "Çarşamba Çayı"nın taşması nedeniyle genellikle bataklık ve sulak bir arazi yapısına sahipti.

1907-1914 yılları arasında yapılan sulama tesisleri ve Çarşamba Kanalı ile bataklıklar kurutuldu.

Bu ıslah çalışmaları sırasında inşa edilen binalar ve

istasyon, tarım arazileri modern Çumra'nın temelini oluşturdu.

Çumra "Tarımın Başkenti" ve Orta Anadolu'nun Çukurovası olarak da bilinmektedir. Modern tarım alet ve ekipmanlarının kullanıldığı, polikültür tarımın ve bilinçli tarımsal faaliyetlerin yapıldığı önemli bir ilçedir. Tarihi geçmişi Çatalhöyük'e dayanan, ilk yerleşimin yapıldığı, hayvanların evcilleştirildiği ve birçok tahıl ve baklagilin ilk üretime alındığı ve yetiştirilmeye başlandığı yerdir. Son yıllarda ki gelişmesi ve üretim miktarları ile önemli bir yere sahip olan bu ilçede bitkisel ve hayvansal üretim iyi bir noktaya gelmiştir.

Şimdi ise bölgemiz tarımda söz sahibi olmuş Şekerpancarı, Patates, Hububat, Çerezlik Ayçiçeği, Çerezlik Kabak, Mısır gibi ürünlerde kalite ve verim şampiyonu olmuştur.

Çumra'mızda ekilebilir arazimiz 1.350.000 dekar olup; sulak alanımız yaklaşık 1.000.000 dekar, kıraç alanımız ise yaklaşık 350.000 dekar. Bunun yanında 340.000 dekar çayır-mera alanımız, 78.000 dekar da orman vasfında alanımız mevcuttur.

Abdullah SUCU

ŞEHİRLER YAŞLANMAZ, BÜYÜR!

Gözlerimi açtığımda ilk gördüğüm, aklım ermeye başladığında ilk tanıdığım, havasını soluduğum, çocukluk ve gençlik çağlarımda sokak ve caddelerini arşınladığım, kışında ayazını yediğim, karını ve çamurunu çiğnediğim, yazında güneşinde yandığım ve tozunu yuttuğum, daha da önemlisi kültüründen beslenerek kişiliğimi oluşturduğum ilçem bir asrı devirdi.

Genç Cumhuriyetin ilk yıllarıyla birlikte "Cumhuriyet Şehri" olarak Türkiye'ye gözlerini açan Çumra; bir nesli bağrında besleyip büyüttükten sonra sonsuzluğa uğurladı. Sonra kucağında besleyip büyüttüğü ikinci nesli doğurdu. 2. Yüzyıla üçüncü neslin gençlik yıllarıyla girdi.

İlçe olmadan önce az da olsa belli bir nüfusa sahip olan Çumra ilçe olmasıyla birlikte cazibe merkezine dönüştü. Balkanlardan ve civar köylerden aralıklı süren göçler sonunda bugün 70 bine dayanan nüfusuyla orta ölçekte bir ilçe konumuna yükseldi. İlk yıllarında arazilerin ve yerleşim yerlerinin su baskınlarına uğraması, dönemin imkânsızlıkları ve yetersizlikleri nedeniyle yürümekte zorlanan Çumra o yıllarda bataklık, çamuru ve sivrisineği ile anılıyordu.

İlerleyen yıllarda dağ köylerinden ovaya inen ve ova köylerinde mukim çalışan insanların üretim araç gereçlerinin yaygınlaşmasına, ayak uydurması ile ekonomik bakımdan adımlarını sıklaştırarak koşmaya başladı. Yavaş adımlarla geçen neredeyse 50 yılın kaybını telafi edercesine atağa kalkarak, hayvancılıkta ve özellikle tarımda Türkiye'nin tarım başkenti adayları arasına girmeyi başardı.

Adını suyun toprakla olan fazla haşır neşiriyle çamurlaşmasından alan Çumra, o yıllarda insanlara az çile çektirmemiştir ama takip eden yılların ardından Çumralıların kaderi değişmiş, bahtları açılmıştır. 9 bin yıl öncesinden gelen medeniyetin ve tarımın beşiği Çatalhöyük, Çumra'nın genlerinde tekrar canlanmış, çamurundan ve tozundan geçilmeyen Çumra modern bir şehir olma yolunda ilerlemeye başlamıştır. Çumralıların Başkanlık göreve verdiği her Belediye Başkanının kendi vizyonları ve imkânları nispetinde yaptıkları çalışmalar, Recep Konuk önderliğinde kazandırılan gıda üssü TORKU, iskana açılan Organize Sanayi Böl-

gesi, verimli topraklar, ürün çeşitliliği ve modern tarım üretimi ile ilçenin ve ilçe halkının ekonomik gücü artmış, hayat standardı yükselmiştir.

Çatalhöyük Çumra Belediyespor kulübü bünyesinde faaliyet gösteren futbol takımları özellikle bisiklet ve halter sporu dallarında Avrupa şampiyonları yetiştirerek spor alanında da önemli başarılarla imza atmaya devam ediyor.

Bütün olumlu gelişmelerin yanında son yıllarda artan kuraklığa bağlı olarak yaşanan su sıkıntısı Çumra ve Çumralıların geleceği adına endişe ve korkuları artıran en büyük sorun olmaya başlamıştır. Bu soruna çare olması beklenen KOP'un gecikmesi ve ne zaman tamamlanacağını belirsizliği endişeleri daha da artırmıştır.

Elbette sorunlar sadece sudan ibaret değil. Ancak sürekli gelişmenin yaşandığı ve insanların toplu olarak yaşadığı yerlerde yeni yeni sorunların ortaya çıkmasının da kaçınılmaz olduğunu düşünüyorum. Önemli olan sorunları çözme iradesinin ve kararlılığının gösterilmesidir...

Kültürel zenginliğimize ve ilçemizdeki kültür-sanat çalışmalarına değinmezsek bu yazı eksik kalır. Dağlısı-Ovalısı-Türkmeni ve Yörüngüyle çeşitli olduğu kadar zenginliğiyle de önemli bir kültürel yapıyı bağrında harmanlayan Çumra, birlik-beraberliğin ve dostluk-kardeşliğin de önemli merkezlerinden biridir. Milli ve manevi değerlere olan bağlılığı ve saygısı ile de öne çıkan bir şehrimizdir. Bırakın ilçeleri çoğu ilerde bile olmayan bir birlikteliğe imza atan ve 2021 yılında faaliyetlerine başlayan Çumra-Kültür Sanat Topluluğu büyük bir boşluğu doldurmuş, yaptığı çalışmalar, gerçekleştirdiği etkinlikler ve ortaya koyduğu eserlerle Çumra'da tarihi bir başarıya imza atmıştır. Geçmişle gelecek arasında köprü ve Çumra ile ilgili kıymetli bir arşiv oluşturan topluluk Çumra'nın ilçe oluşunun 100.yılı konusunda da üstüne düşeni yapmıştır.

Son söz olarak;

Çumra'mızın ilçe oluşunun 100.yılı kutlar, ilçemizin bugünlere gelişerek ve büyüyerek gelmesinde emeği olan herkese şükranlarımı sunar, üreten Çumra olarak yürüyüşünün sonsuza kadar sürmesini dilerim.

Metin EREN

DOĞUP BÜYÜDÜĞÜM SOKAKLAR

Bazı vesilelerle Çumra'ya gittiğim zaman, doğup büyüdüğüm mahallenin parke döşeli sokaklarından geçerken, altmış yıl önceki yazın toz kışın çamur olan sokakları gelir aklıma. Yeni yapılmış, kimi tek katlı, kimi iki ve üç katlı evlerin yerindeki çoğu ölmüş, eski komşularımızı hatırlarım. Bir hüzün çöker içime. Şimdiyi yaşayan, geleceği tasarlayan zihnimiz, geçmişin izleriyle, doludur. Biraz düşünüp geriye baktığımız zaman, bu izler belirginleşmeye başlar, kimisi bölük pörçük, kimisi capcanlı anı olarak çıkar karşımıza.

Bahçeli evler, bahçelerin sokağa açılan kapıları... Bu nedenle, bahçe kapısı denmez, "sokak kapısı" denirdi. Hemen hemen her evin kapı girişine beton dökülür; bu işlem yapılırken, harcın içine, beton kurduğu zaman, dışarıya doğru üç beş santimetrelilik bir çıkıntı yapacak şekilde çelik bir levha konulması ihmal edilmezdi. Kazıyıcı işlevi görürdü bu levha. Yağmurda, çamurda, ayakkabıların altı orada kazınır, böylece sokağın çamurunun bahçedeki taşıdığı berbat etmesi önlenmiş olurdu.

Evlerin bahçe duvarları ya ak toprakla ya da kireçle badana edilmiştir. Birçok duvarda yarım daire şeklinde açılmış delikler görürsünüz. Bunlar kümes deliğidir. Birçok aile özellikle tavuk ve horoz olmak üzere kümes hayvanları besler. Az da olsa hindi ve kaz gibi kümes hayvanları besleyenler de vardır. Çocuklar, sokakta onlarla iç içe büyürler. Günümüzün çocukları, hindileri "Kabarmazsın Kel Fatma" diye kızdırmayı bilmezler. Hayatlarında bir kere olsun, annelerinin bir tasa koyup kendilerine verdiği buğday mısır karışımı yemi yerlere serpererek, "Gel bili bili" çağırısı eşliğinde tavukları yemeğe davet etmemiştir.

Bahçe duvarlarının üzeri kamların üzerine çamur sıva kaplamak suretiyle elde edilen çelenlerle örtülüdür. Bazı evlerin bahçe duvarlarının üzerinden meyve ağaçlarının dalları dışarı sarkar. Bahar gelip de ağaçlar olunca, bu ağaçlar çocukların hedefi olur. Taşla indirilir, ya da güçlü bir çocuğun omzuna çıkarak yolunur. Dolayısıyla yazın çağlalar kayısıya dönüşünce dışarı sarkan dallarda meyve görülmez.

Bahçe duvarları evleri sokaklardan ayıran bir sınırdır. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın deyimiyle "Sokak, evinizin kapısından başlayan hayat, ayrıldığınız zaman hüzün duyduğunuz arkadaş, bir humma gibi sizi saran ma-

cera ve yarın içine gireceğimiz bir kör dövüşüdür." Bizim kuşak sokaklarda büyümüştür. Gerek okul zamanları gerekse yaz tatillerinde hayat tüm renkleriyle, kokularıyla oralarda yaşanır, ilk hayat dersleri oralarda alınır.

Okullarda çift tedrisat eğitim görülür. Yani, bir dönem sabahçı olursunuz, bir dönem öğlenci. Günümüz çocukları gibi okul sonrası veya hafta tatillerinde dersane derdi yoktur. Okul vardır, ev vardır, sokaklar vardır. Öğlenci ve sabahçı olma durumlarına göre, ev ödevleri ya akşam yapılır ya da sabah. Bedelini göze almak kaydıyla, ev ödevi yapmayan çocuklar da olur kuşkusuz. Bedeli de ya azar işitmek ya kulağın çekilmesi ya bir tokat fiskeşi ya da avuçlara vurulan iki küçük cetvel darbesidir. Öğretmenler rahattır, şimdiki gibi en ufak şeyde öğretmeni şikâyet eden öğrenci ve lileri yoktur çünkü.

Günümüz çocuklarının dersanelerde, evlerde ders çalışarak ya da bilgisayar oyunlarıyla geçen saatleri, çocuklar için oyun zamanlarıdır. Ama ne oyunlar! Evimizin çapraz karşısındaki arsada yaptığımız futbol maçlarını saymıyorum bile. Saklambaç, çayır, on beş çöp, yağ satarım bal satarım, cereyan kaçtı vb. Son oyunların ortak noktası, ebe olan bir çocuğun çevresinde dönmesidir.

Güçlü, kuvvetli, dikkatli, çevik çocuklar ebelikten çabuk kurtulurlar. Ama zayıf çocuklar ebe oldular mı, kurtulabilirlerse aşk olsun. İşte o zaman sokağın merhameti devreye girer... Güçlü kuvvetli çocuklardan biri ebeleme noktasına doğru koşarken düşüverir. Bunu o kadar güzel yapar ki, zayıf çocuk bilerek düştüğünü fark etmez bile. Onuru incinmeden ebelikten kurtulur.

Kız çocukları seksek oynarlar, ip atlarlar. Bazen erkek çocuklar da eşlik ederler onlara. Yazımın başında üzerinden geçtiğim parke döşeli sokakların altında, yağmur dindikten sonra nemli kalmış toprağın üzerine bir sopanın ucuyla çizilmiş seksek çizgileri yatar. Biraz daha zorlarsanız, ip atlarken yere değen ip izlerini bile bulabilirsiniz.

Bazen top oynadığımız arsanın bir kısmı kurumaya bırakılmış kerpiçlerle, ya da arsa sahibinin eşinin yaptığı tezek yığınlarıyla örtülünce, top oynamak istediğimiz zaman, birbirine paralel sokaklar arasında kalan sokak boşluğu futbol sahamız olurdu. Bu boşluğun ba-

şına ve sonuna toplama taşlarla kale kurular, sokak çocuk çığıllıklarıyla dolardı. Bazen yol kenarlarındaki iki ağaç arası doğal kaleler olurdu. Bu şekilde oyun yanlamasına oynanırdı ama ne gam! Çocuklar için oyun olsun da ne olursa olsun. Her türlü koşulda, kıt imkânlar çok iyi değerlendirilirdi. Şimdiki aklımla düşünüyorum da eldeki malzemeyle yetinmeyi sokaklarda öğrenmişiz demek ki.

Eldeki malzemeyle yetinmek derken, çocukların yaratıcılıklarını kullandığı oyunları düşündüm. O zamanlar, iskambil kâğıtları pek yaygın değildi. Kim akıl etti bilmem, karton ambalajlı, Yenice, Kulüp, Gelincik Bahar gibi sigara paketlerinden keserek iskambil kâğıtları yapmıştık. Köşelere sayılar yazılmış, ortalarına güzel resim yapan bir çocuk tarafından maça, kupa, karo, sinek işaretleri çizilmişti. Sokağın bir köşesine oturup, pişti, papaz kaçtı gibi oyunlar oynardık. Arkadaşım Ahmet (Buhari) de yaratıcı özellikleri olan bir çocuktü. İlk tavlayı onun bir gömlek kutusu içine çizerek yaptığı tavla kutusuna, annelerimizin dikiş makinesinin çekmecesinden bulduğumuz birbirine benzer renkteki düğmelerle, tebeşirden yaptığımız zarları atarak öğrenmiştim. Satrancı da o öğretti bana. Ama abisinin aldığı gerçek bir satranç takımıyla. Son gelişinde, o günleri andık, bol bol da gülüştük.

Bazı yörelerde misket de denilen bilye oynadığımız günler... Bir naylon torba içine konulmuş, üzerinde renk renk halkalar bulunan çok sayıdaki cam bilyenin şingirtisi ne kadar hoştur! Bazı çocuklar, bu oyunda çok ustalaşmıştır, iki üç metre uzaklıktaki bilyeyi rahatlıkla vurabilirler. Günümüz çocukları bu oyunu pek bilmezler. O yüzden bilyenin baş ve işaret parmakları arasına alınıp, başparmağın verdiği itme hareketiyle atıldığını söylemem gerekiyor. Bilye oynarken kullandığımız, şimdi unutulmuş bazı kelimeler ve deyimler de vardı: Bakkaldan yeni alınmış, gıcır gıcır bilyelere "acer" denir, bunların vurula yıpranmış hale gelenleri "çakıt" olurdu. Bazı oyunlar, bitince kazanan bilyeleri geri vermek şartıyla oynanırdı. Böyle oyunlara "megeli bilye oynamak" derdik.

Sokak satıcılarından da bahsedeyim biraz. Çerçi dediğimiz satıcıları, örme bir sepet kenarlarına konulmuş horozlu şekerleriyle hatırlarım. Sepetin içinde de kenger sakızı olurdu. Bu sakızlar, ilk çiğnenmeye başladığı zaman biraz sert olur, yumuşadıktan sonra çiğnemeye doyum olmazdı. O dönemin şekerli sakızlarından olan Kent sakızı birden ağızda küçülüyordu. Bu sakızları genellikle içinden çıkan artist ve futbolcu resimleri için alırdık. Bir ara bir karton üzerine yerleştirilmiş boşluklara on bir kişilik üç büyükler kadrosunu yerleştirme kampanyası başlamıştı. Benim gibi birçok çocuk tuttuğu takımın futbolcularının resmini toplayıp o karton üzerine yapıştırıyordu. Tam takımı toplayana ödül vardı: Futbol topu. Her nedense hep bir resim eksik kalırdı. Kuşkusuz o yaşlarda hiçbirimiz bunun bir pazarlama taktiği olduğunu bilemezdik.

Mahallemizin bir şekerlisi vardı: Ömer Aga Kore gazisi olduğu için "Koreli" lakabıyla anılırdı. Başka yörelerde macun olarak bilinen bizim, ince tahta bir çitanın ucuna sarıldığı için "dolama şeker" dediğimiz bir şeker satardı. Omzuna astığı seyyar tezgâhıyla, bizim sokaktan geçerek, ağır ağır çarşıya doğru yürürdü. Tezgâhını genellikle okul önlerine kurardı. Dolama şekerin malzemesi olan macuna elma daldırılarak elmalı şeker elde edilir, elmalı şekerler, kalaylı bir bakır tepsinin içine dizilerek satılırdı.

Akşam serinliğinde seyyar satıcı Mevlit Ağa'nın "Haydi

Seyyarcı geldi" diyen sesini duyardık. Onu "Seyyarcı" adlı bir şiirimde anlattığım için, fazla söze gerek yok.

SEYYARCI

"Haydi seyyarcı geldi."
Böyle bağırır Mevlit Ağa,
Küçük dükkânını iterken.
Derken kadınlar, genç kızlar,
Dökülürler sokağa.
Neler bulunmaz ki orda:
Renk, renk düğmeler,
İğne, iplik, makara,
Çeşmeli marka kokalar,
Gelinlik kızlar çeyiz düzer.
Etamin kumaşları, kasnaklar,
Yün orlon çileleri,
Mezûro bile var.
Mahalle terzisinin
Çok işine yarar.
Alıcılar kesilince
"Haydi Bismillâh" der.
Geçer arkasına arabanın,
Ellerini tükürükler,
İter gücü yettiğince.
Bağırır aynı sözlerle
Öbür sokağın başına kadar.
Tekerli dükkânın etrafını
Yeni alıcılar sarar.
Mevlit Ağa mekik dokur,
Eviyle sokaklar arasında.
Etiliye sütlüye karışmaz
Akli ekmek parasında.

Mevlit Ağa'nın arkasından dondurmacı Mehmet amcanın dondurma arabası geçirdi. Bu sefer de çocuklar dondurma arabasının etrafını sarar, Mehmet abi bir an önce dondurmaya kavuşmak isteyen çocukları sıraya koymakta çok zorlanırdı.

Motorlu vasıtalar sayılıydı. Evimizin çapraz karşısındaki komşumuzun kapısında Garip Yazan Man kamyonu, bir sokak ötemizdeki küçük köylülerin Massey Harris Traktörü, manifaturacı Celal Kaldırım'ın siyah Volkswagen'i. Lacivert renkli Massey Harris'in çalıştırılması hayli zordu. Kasnağına halat sarılır, bu halatı üç dört kişi çeker, birkaç denemeden sonra ancak çalışırdı. Celal amca çocukları çok severdi. Bazı akşamüstleri Volkswagen'ine bindirirdi bizleri. İtişe kabayı doldurur, sıkış sokuş oturur, mahalleyi turlardık.

Bu yazımda doğup büyüdüğüm mahallenin birkaç sokağını anlatarak, altmış yıl öncesine gitmeye çalıştım. Şu anda içinde yaşadığımız, Çumra'nın ilçe oluşunun yüzüncü yılına gelinceye kadar çoğu sokaklar büyüdü, cadde oldu. İlçemiz şehir oldu. Artık yöneticiler küçük bir kasabayı büyütmenin sorunlarıyla uğraşmaktan çok, şehirleşmenin getirdiği sorunlarla uğraşıyorlar.

Sokaklarda oynayan çocuklar göremiyoruz artık. Sokak oyunlarının yerini bilgisayar oyunları aldı. Kuşkusuz, çocukluğumuzun tozlu çamurlu sokaklarını özleyen değilim. Ama insanoğlu yaşadığı çevreye uyum sağlayan bir varlık. Uyum sağlamakla kalmayıp çevresini de değiştiriyor. Değiştirirken kendisinin de değişmesi kaçınılmaz. Her dönemin kendisine özgü güzellikleri var. Yaşanan zor günlerin etkisi ortadan kalkınca, anılar da güzelleşiyor. Belki de insan güzel şeyleri hatırlamak istiyor. Ben de hatırladıklarımı yazmaya çalıştım.

Şeküre KOÇ

Çumra Organize Sanayi Bölgesi Sanayici ve İş Adamları Derneği (ÇOSİAD) Basın ve Tanıtım Birimi Başkanı

YERLİ ÜRETİMİN, YENİ ÜSSÜ ÇUMRA'NIN SANAYİ GÜCÜ: ÇOSİAD İLE ORTAK GELECEK

Çumra Organize Sanayi Bölgesi Sanayici ve İş Adamları Derneği (ÇOSİAD), bölgedeki sanayiciler ve iş adamları arasında iş birliği, dayanışma ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek amacıyla kurulmuş bir sivil toplum kuruluşudur. ÇOSİAD, Konya'nın Çumra ilçesindeki sanayi faaliyetlerini destekleyerek yerel ekonomiye katkıda bulunmayı hedefler. Derneğimiz, bölgedeki sanayi firmalarının rekabet gücünü artırmak, inovasyon süreçlerini hızlandırmak ve sektörel kalkınmayı sağlamak için çalışmalar yapmaktadır.

Sanayileşme, yerel kalkınmanın en önemli yapı taşlarından biridir. Bu noktada Çumra Organize Sanayi Bölgesi, her geçen gün büyüyen yapısıyla bölge ekonomisinin lokomotiflerinden biri haline gelmektedir. Ancak bu büyümenin sürdürülebilir olması, yalnızca üretimle değil; iş birliği, dayanışma ve ortak vizyonla mümkündür.

İşte tam da bu noktada Çumra OSB Sanayici ve İş Adamları Derneği (ÇOSİAD), bölgedeki sanayiciler ve iş insanları arasında güçlü bir köprü görevi üstlenmektedir. Kuruluş amacı doğrultusunda ÇOSİAD; iş birliğini artıran, ortak sorunlara çözüm üreten ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik eden önemli bir sivil toplum kuruluşu olarak öne çıkmaktadır.

ÇOSİAD, yalnızca bir dernek olmanın ötesinde, bölge-

deki sanayi firmalarının gelişimini destekleyen dinamik bir yapı sunmaktadır. Eğitim programları, iş geliştirme seminerleri ve ulusal-uluslararası ticari bağlantılarla üyelerinin rekabet gücünü artırmayı hedeflemektedir.

Derneğin en önemli hedeflerinden biri, yerli üretimin yeni üssü olarak yükselen Çumra Organize Sanayi Bölgesi'ni Türkiye'nin en güçlü sanayi merkezlerinden biri haline getirmektir. Bu doğrultuda yürütülen faaliyetler, yalnızca ekonomik büyümeyi değil; aynı zamanda inovasyonu, kurumsallaşmayı ve kalite odaklı üretimi de teşvik etmektedir.

ÇOSİAD'ın vizyonu, sanayicilerin küresel rekabette güçlü ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasını sağlamaktır. Bu hedef doğrultusunda çevreye duyarlı üretim süreçleri, sosyal sorumluluk projeleri ve nitelikli iş gücünün geliştirilmesine büyük önem verilmektedir.

Bugün ÇOSİAD çatısı altında yer alan sanayici ve iş insanları, yalnızca bir derneğe değil; aynı zamanda güvene dayalı güçlü bir iş ağına dahil olmaktadır.

Bu birliktelik, hem bireysel başarıyı hem de bölgesel kalkınmayı beraberinde getirmektedir.

Sonuç olarak, Çumra'nın sanayi yolculuğunda ÇOSİAD'ın üstlendiği rol oldukça değerlidir. İş birliği, dayanışma ve ortak hedefler etrafında şekillenen bu yapı, sadece bugünü değil, geleceği de inşa etmektedir.

GÜÇLÜ YAPI

Kaliteli Yaşam

İstiklal Mah. Çumra OSB
77770. Sk. No: 4 Çumra / KONYA

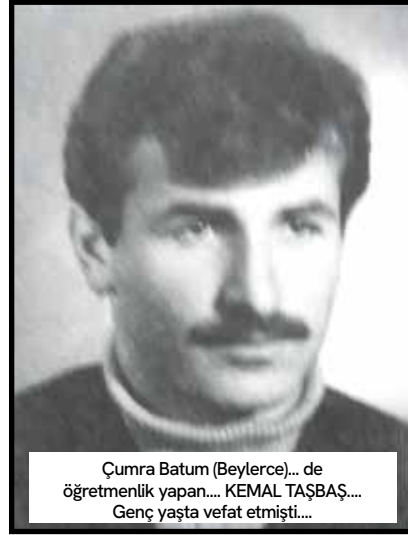
ecabetonprefabrik.com.tr
bilgi@ecabetonprefabrik.com.tr

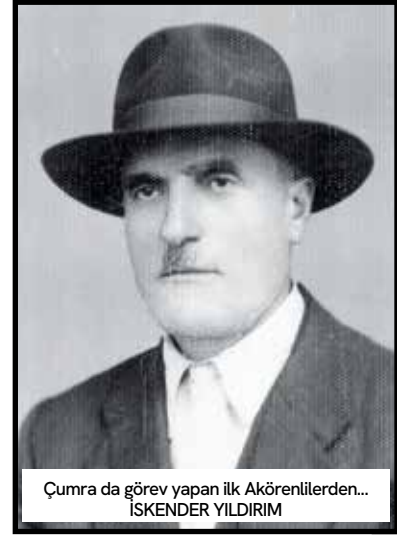
1950.... li yılların Çumra Nüfus Müdürü...
Akörenli (Kara) ALİ ERDOĞAN....

1984....89...yıllarının...Çumra Belediye Başkanı...
Akörenli.... MUSTAFA KEMAL EMBEL....

Çumra Batum (Beylerce)... de
öğretmenlik yapan.... KEMAL TAŞBAŞ....
Genç yaşta vefat etmişti....

Çumra da görev yapan ilk Akörenlilerden...
İSKENDER YILDIRIM

Geçmişten günümüze kadar gelen Çumra-Akören kardeşliği

Akören'de okuyanın çok olması ve Çumra'nın da ilçe olmasıyla özellikle 1930'lu yıllar sonundan itibaren eğitilmiş Akörenliler yeni ilçeleri Çumra'nın resmi kurumlarında görev almaya başladılar ve bu konuda zamanla ön plana çıktılar

Akören Tarihini kaleme alan Araştırmacı-Yazar Muzaffer Tulukcu, Çumra ve Akören'in tarih içerisindeki ilişkilerini kaleme aldı.

AKÖREN, ÇUMRA'YA BAĞLANDI

Akören 1914 yılında Nahiye olup, aynı tarihte Belediyenin kurulması ve ilkökulu eğitime başlaması ile her geçen gün kabuğunu kırarak gelişmeye başlamıştı. Abdülhamid Han döneminde Hicaz Demiryolu 1908 yılında hizmete başlamıştı. Bu proje ile İstanbul'dan Medine'ye ulaşan hat üzerinde 77 tren istasyonu kurulurken, 1913 yılında da Çumra'ya ilave tren istasyonu oluşturulmuştu. Cumhuriyet sonrası Gazi

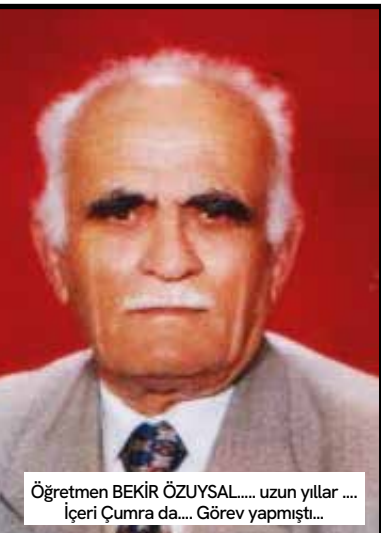
Mustafa Kemal'in öngörüsü ve talimatı ile 1926 yılında Çumra ilçe olmuştu.

Bu çerçevede Akören, Çumra'ya bağlanmış ne Nahiye-İlçe ilişkisi başlamış oldu. Artık Akörenli sağlık, nüfus, evlenme, askerlik, vergi, adliye, PTT gibi hizmetlerini Çumra merkezli almaya başladı. Tabii ki yeni kurulması nedeniyle Bozkır, Hadim, Ermenek ve çevre köylerden gelen yörük ve Türkmenler ile Çumra'nın nüfusu artmaya ve gelişmeye başladı. 1936 ve 1951 yıllarında Bulgaristan'dan gelen 300 kadar Türk göçmenlerle Bardakçı adı ile yeni bir mahallenin kurulması ile Çumra biraz daha büyüdü ve kültürü biraz daha gelişti.

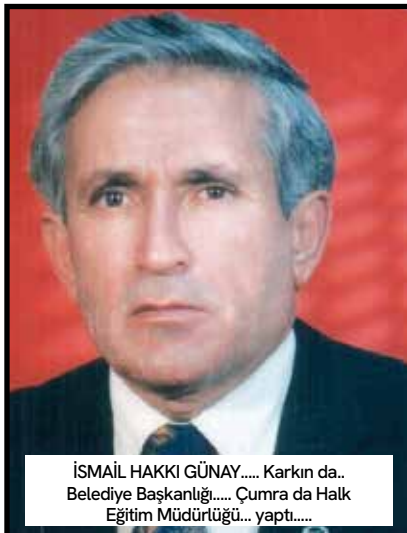
Gürcistan'da özerk olarak yaşayan Ahıska ve Acara Türklerinin önce Meram

Karadığın'e sonrası da 1931 yılında Çumra'ya gelip (Batum) Beylerce'ye yerleşmeleri ile Çumra nüfusu ve kültürü biraz daha arttı. Bu Türkler ilk yerleştiklerinde o bölge bataklıktı zamanla normale dönmüştü. Beylerce'deki 12 aile Çumra'ya renk katmıştı.

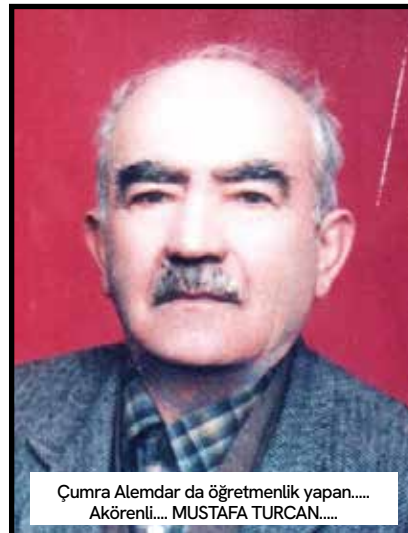
Akören'de çok okuyanın olması, bunda 1920'li ve 1930'lu yıllarda gelişmesi ile yeni kurulan Çumra için bir avantaj olmuştu. Çünkü Çumra'da ilkökul mezunları 1931 yılında henüz diploma almaya başlarken, Çumra henüz kurulmadan 6 yıl önce Akvıran ilkokulu mezun vermeye başlamıştı. Dolayısıyla bu çerçevede 1930'lu yıllar sonundan itibaren eğitilmiş Akörenliler yeni ilçeleri Çumra'nın resmi kurumlarında görev almaya başladılar ve bu konuda

Öğretmen BEKİR ÖZÜYSAL.... uzun yıllar
İçeri Çumra da.... Görev yapmıştı....

İSMAİL HAKKI GÜNAY.... Karkın da...
Belediye Başkanlığı.... Çumra da Halk
Eğitim Müdürlüğü... yaptı....

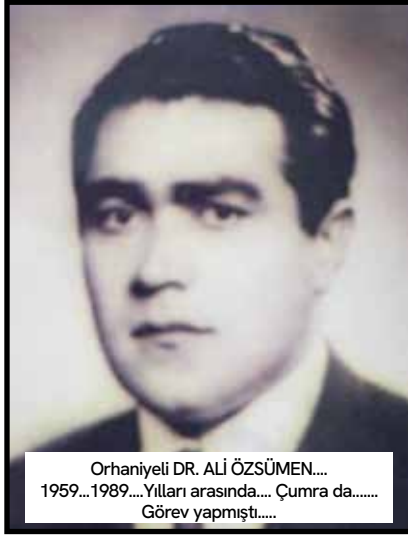
Çumra Alemdar da öğretmenlik yapan....
Akörenli.... MUSTAFA TURCAN....

Aslen İçeri Çumralı olan
MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ YAVUZ.... un...
Akörenlilere olan ilgisi... Hayli sıcaktı

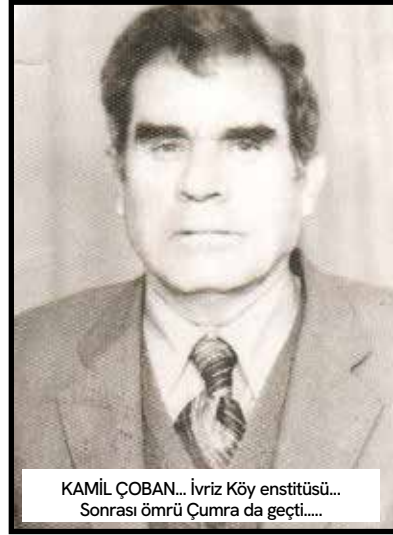
Çumra Dorla (Aydoğmuş)... ta... Vekil öğretmenlik yapan...RAHİMİ TULUKCU..

Orhaniyeli DR. ALİ ÖZSÜMEN... 1959...1989...Yılları arasında... Çumra da..... Görev yapmıştı.....

ÖĞRETMEN..... MUHARREM BİYİKLİ..... 1960 İhtilalinde ALİBEYHÜYÜĞÜ. nde... Belediye Başkanlığı..... yaptı..

KAMİL ÇOBAN... İvriz Köy enstitüsü... Sonrası ömrü Çumra da geçti.....

zamanla ön plana çıktılar. 1929 Yılında Konya İmam Hatip Okulu'ndan mezun olan ve Akören Alan köyünde öğretmenlik yapan Seyit Mehmet Alp, 1932 yılında Çumra'ya bağlı Aydoğmuş (Dorla) köyünde öğretmenliğe başlayarak bu konuda ilk Akörenli olmuştu.

Akörenli Ziraat Okulu mezunu Ali Rıza Ercan, 1936 yılında Meliha hanımla evlenerek Çumra Okçu'ya Çumra'nın ilk profesyonel elma bahçesini kurmuştu. (75 dönem)

Ali Rıza Ercan, sonrasında Çumra Devlet Su İşlerinde çalışmış ve 1950 yılında da Demokrat Parti'den Konya Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yerini almıştı. 1940 Yılında ise sonraki yıllarda Akören Belediye Başkanlığı'nda yapan Seyit Ali Yıldırım Çumra'da 3 yıl Maliye Defterdarlığı'nda memuriyet yapmıştı. 1940'lı yılların başında ise Hilim Çağdaş ve Mustafa Embel Çumra'da hayat mücadelesine başlamışlardı.

1945 Yılında Çifteler Köy Enstitüsü'nden mezun olan Halis Harmankaya (Küçükköy), Veyis Ersöz (Küçükköy), Mustafa Turcan (Alemdar), Tacettin Karaçelebi (Karkın), Mustafa Erkoç (Boruktolu), Ali Ertaş (Dedemoğlu), S.Ali Karaman (Karasınır), Muzaffar Özbakan (Güvercinlik) de öğretmenlik mesleklerine atılıp, sonrasında da Çumra'nın bazı köylerinde eğitime önemli hizmetleri olmuştu.

Sonraki yıllarda ise Hasan Yalçın (Kuzucu), Ömer Koçak (Algaran), Osman Gültekin (Dorla), İsmail Koçak (Türkmencami), Muran Cambaz (Elmasun) görev yaparak Çumra eğitimi için önemli hizmetlerde bulunan Akörenli öğretmenlerdi.

1949 Yılında tüm Türkiye'de ilçelerde de ortaokulların açılması çerçevesinde İçeri Çumra'da Çumra Ortaokulu adıyla açılan yöredeki ilk Ortaokul Akören için büyük bir umut kaynağı ve bu okuldan mezun olan Akörenlilerin içinde önemli görevlere gelen kişiler olmuştu.

İçeri Çumra'da Çumra Zafer Ortaokulu olarak 1949 yılında açılan bu Ortaokulda Ömer Ali Öncel Müdür Yardımcısı, Osman Gültekin öğretmen olarak hizmetlerde bulunmuştu. Söz konusu bu okulda Akörenli İsmail Öncel, Rahime Gültekin, Perihan Gültekin, Mustafa Aşık, Melahat Erdoğan (Bilgin), Şükrü Kınaç, Seyit Eruyar, M.Ali Taş, H.Ali Akceylan, A. Osman Karagedik, M. Ali Kayhan, Bekir Günay, İbrahim Taşkın, M.Ali Sarıkaç, İsmail Arbağ, İsmail Hakkı Ceylan ve Süleyman Gürbüz (Orhaniyeli) eğitim göreyerek kendilerini kurtarmışlardı. Bunların içinde sonraki yıllarda öğretmenlik yapan M. Ali Kayhan okul birincisi olmuştu.

1950'li yıllarda Arafa Karaçelebi, Duzcu Musa Öncel gibi bazı Akörenliler hayat mücadelesi için Çumra'ya taşınarak kendilerini ve çocuklarını kurtarmış oldular.

1928 yılında Harf İnkılabı vesilesiyle açılan Okuma Yazma Kursu'na katılan Hüseyin Karaman ve Mehmet Aydın 1929 yılında aldıkları öğretmenlik yapabilir diplomaları ile Akören'e dönerek köy odalarında yeni harflerle birçok Akörenlinin okuma yazma öğrenmelerine vesile olmuşlardı.

1913 Yılında Çumra'ya tren istasyonu yapılması çevre köyler gibi Akören içinde önemli bir artı olmuştu. Özellikle askerliğini yapmak için İstanbul'a köy Enstitüsü'nde eğitim yapmak için Ereğli İvriz'e gidecek olanlar için tren yolculuğu için Çumra Tren İstasyonu önemli bir artı olmuştu.

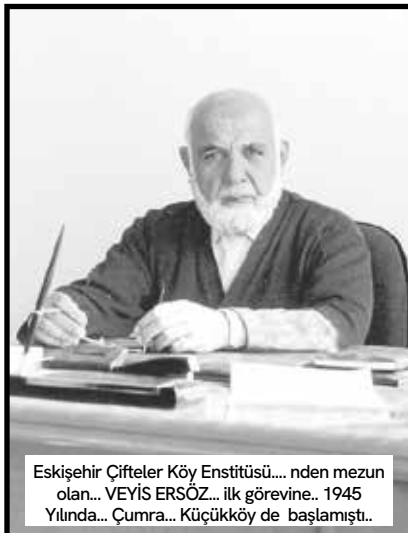
Nüfus, evlenme, sağlık, adliye gibi hizmetler için Çumra Resmi kurumları Akörenli için bir nimet olmuştu. Bu çerçevede günde bir sefer olan otobüs seferleri, sabah Akören'den hareket eder, İçeri Çumra üzerinden Çumra'ya ulaşır, Çumra'da işi olanlar iner, otobüs Konya'ya devam eder. Tekrar öğleyin Konya'dan hareket eden otobüs, resmi işi sonu Çumra'dan İçeri Çumra'ya gelen Akörenlileri alır ve öğleden sonra Akören'e dönmüş olurdu.

1950'li-1960'lı yıllarda Çumra ve köylerin de şu isimler öğretmenlik yaparak Çumra'nın eğitimine önemli katkıları olmuştu.

Kamil Çoban, İsmail Hakkı Güney, Halil Naci Kılıçarslan, İdris Öncel, Rahmi Tulukcu (Vekil), Seyit Ali Uzun, Abdurrahman Altıntaş, Mehmet Emin Bilgiç, Bekir Özuysal,

Çumra ya yerleşen... AÖRENLİ... MUSTAFA ERSÖZ.

Eskişehir Çifteler Köy Enstitüsü... nden mezun olan... VEYİS ERSÖZ... ilk görevine.. 1945 Yılında... Çumra... Küçükköy de başlamıştı..

İçeri Çumra da... Öğretmenlik... ve... Belediye Başkanlığı... yapan... OSMAN BAYRAKÇI.....

Çumra Okçu da ikamed eden... Akörenli ALİ RIZA ERCAN..... 1950...54 Yılında Konya Milletvekili olarak... Meclis teydi..

AKİF KARAOĞLU..... Bir zamanların...
Çumra... İstasyon Müdürü

1970 li yıllat... Çumra Uzunkeyü köyü
öğretmenleti.... Akörenli ALİ OSMAN
MUCUK... ve... MEHMET EMİN TULUKCU

1950 li yıllarda.... Algaran (Yenisu)
öğretmenlik yapan... Elim bir olay sonrası
vefat eden... ÖMER KOÇAK

AKÖRENLİ ARAFA KARAÇELEBİ AİLESİ...
de Çumra ya ...yerleşmişti...

Ömer Ali Kelek, Haydar Gençtürk, İsmail Hakkı Ceylan, Mükerrerem Mermer, Hasan Hüseyin Turgut, Muzaffer Özbakan, Veli Akceylan, Ahmet Diñç.

Kaza Çumra'da İlçe Sağlık Müdürü Orhaniyeli Ali Özsümen ve Müftü Ali Osman Ceylan görev yapan Akörenlilerdi. Bunu sonrasında Halk Eğitim Müdürü İsmail Hakkı Günay, İlköğretim Müdürü Halil Naci Kılıçarslan, Mal Müdürlüğü'nde Ali Karaburun, MEDAŞ'ta Mustafa Özdil, Orhan Güler, Halk Eğitim'de Mehmet Karabayır takip etmişti. Sağlık memuru Mustafa Avcı ise Apa Köyü'nde görev yapmıştı.

1960 ihtilali ile Öğretmen Osman Bayrakçı İçeri Çumra, İsmail Hakkı Günay Karkın, Kamil Çoban Karasınır, Muharrem Bıyıklı Alibeyhüyüğü, Mevlüt Sağdıç İsmail Belediye Başkanlıklarına getirilmişlerdi.

1960 yıllar ve sonrasında Çumra ve bağlı köylerde öğretmenlik yaparak Çumra eğitiminin yükselmesine vesile olan Akörenli öğretmenler ise şu isimlerden oluşuyor: M.Ali Kayhan, Abdullah Çoban, Beşir Çoban, M.Emin Pancar, Mustafa Abay, Osman Pancar, M.Emin Tulukcu, Rafet Kınaç, Kemal Taşbaş, Mustafa Arıcı, Hakkı Ertuğ, Ali Osman Mucuk, Mustafa Çalışkan, A.Osman Çakır, A. Osman Samancı, Abdülkadir Mermer, Abdurrahman Pancar.

1960-1970'li yıllarda Çumra Devlet Su İşlerinde Akörenli İbrahim Aczi Kurban, Halil Tulukcu, Kasım Çelebi, Halil Eraşık, İbiş Uğuz, Bahri Yoncalık'ın görev yaptığı bilinmektedir.

Akörenli Mehmet Öztürkmen Tarım Kredi'de Ramazan Özgür Uzun İlçe Tarımda, Ali Sarioğlu (Kayasu) Şeker Fabrikası Kooperatifinde, İrfan Güllkara Toprak Mahsulleri Ofisi, Aygül Öncel Tapu Müdürlüğü'nde görev yaparak Çumra'ya hizmet ederken, Abdurrahman Uğuz, Mustafa Aytan ve Abdullah Minik, Mehmet Ertaş, Hasan Tulukcu, İbrahim Yarımca'nın Çumra köylerindeki Camilerde İmamlık yaptıkları bilinmektedir.

1980 ihtilali sonrası Akörenli Kamil Çoban İçeri Çumra'da, İsmail Hakkı Günay ise Güneybağ'da Belediye Başkanı olarak görev yapmışlardı.

1984 yılında ise Akörenli olan Mustafa Embel Anavatan Partisi Adayı olarak seçimi kazanarak 1989 yılına kadar Çumra Belediye Başkanı olarak önemli hizmetlerde bulunmuştu. İçeri Çumralı Milletvekili Haydar Koyuncu ve Mehmet Ali Yavuz Akörenli hemşehrilerinin göreve getirilmesi, işe alınması gibi birçok olumlu hizmetleri tarihi bir vaka idi.

Akörenli Milletvekilleri Ali Rıza Ercan ve Abdullah Tenekeci ile gene Akörenli olan Gelirler Genel Müdürü Altan Tufan gibi bürokratların ilçeleri Çumra'ya hizmet için tercihte bulundular

Aslen Çumralı olan Selahattin Maraşlı, Kadir Caygın (Deli Kadir), İlhan Türe, Şerafettin Cambaz, Ayhan Türe, Muammer Bingöl ve Naci Uzun'un Akviran Kültürspor forması ile terledikleri, Selahattin Maraşlı ve İlhan Türe özel gayret ve yetenekleri

ile Akviran Kültürspor'un kırmızı-siyah formuyla gol kralı olma şerefine eriştikleri bilinmektedir.

Ayrıca Akören Karahüyükü Çifteler Köy Enstitüsü mezunu Tevfik Sağlam ve Hakkı Çivlik 1949 yılında Karkın ve Apasaraycık'ta öğretmenliğe başladılar.

1988 yılında kararın çıkması, 1999 yılında da Akören'in ilçe olup Konya'ya bağlanması vesilesiyle Çumra'nın sınır komşusu Akören'le olan dostluğu devam ediyor. 1992 Yılında Akörenli olan Muzaffer Tulukcu Çumra Belediyesi ve Karayolları'ndan aldığı destek ile Çumra stadı futbol sahasını özel gayreti ile çim yaparak kumdan kurtarmıştı.

Akören-Çumra kardeşliğinde tabi ki yaşanmış birçok hatıralar olduğu da malum. Bunlardan iki tanesini hatırlayalım. Vatan borcu için askere gidecek olan Akörenli gençler Hicaz Demiryolu vesilesiyle 1913 yılında Çumra'ya tren istasyonu yapılmadan önce genelde yürüyerek, bazen de at arabası ile önceleri Bozkır, İstiklal Harbi döneminde Seydişehir Askerlik Şubesi'ne giderdi. Çumra'ya tren istasyonu yapıp 1926 yılında da İlçe olmasından sonra durum değişti.

KÜMÜK M EVLÜT (KARAKEMİK) ASKER

Hacılar Mahallesi'nde ikamet eden 1930-1940'lı yılların Tahsildarı (Kümük) Mevlüt Karakemik (1914-23.05. 2006) 1934

Çumra Küçükköy ve Güvercinlik (Karamankırı)... nda öğretmenlik yapan... HALİS HARMANKAYA ve Eşi MİYASE HANIM

Akviran Kültürspor... un kırmızı - siyahlı formasını giyen iki çumralı.... İLHAN TÜRE (gol kralı.. en solda)..... ve.... NACİ UZUN (en sağda).

MUSTAFA KEMAL...OTOBÜSÜ....
1950...Li yıllar... Akören... Çumra... Konya...
Seferleri.... Dili olsada konuşsa..

Çumra Dedemoğlu nun ilk öğretmeni...
ALİ ERTAŞ ve ailesi.

HÜSEYİN KARAMAN... in... 1929...Yılında
Çumra... dan aldığı... B Sınıfında öğretmenlik
yapabilir diploması.

Konya 24.Noteri MEHMET YILMAZ GÜNAY...
gibi birçok Akörenli Çumra da doğup kendilerini
yetiştirdikleri hepimizin malumu.....

yılında askerlik için Çumra'ya gitmeden önce tertipleri ile beraber Mezarlık yanında toplanır. Her zaman ki gibi dualar edilir, askerlik harçlıkları ceplere konur, gözler biraz yaşlı, biraz gururlu, birbirine sarılmalılar, eller öpülür, vedalaşılır. Yürüyerek 41 km uzaklıktaki kaza (ilçe) Çumra'ya varılır. Çumra'ya bağlı tüm köylerden ve Çumra merkezde bulunan asker adayları Askerlik Şubesi'nde toplanır. Yoklamalar yapılır. Tüm askerlere içlerinde okuma yazması olup olmadıkları sorulur. 150'nin üzerinde asker adayından iki kişi çıkar. Bunun birisi (kümük) Mevlüt Karakemik, diğeri de bir başka köydendir. İkisine de bir yazı yazdırılır. Akörenli Mevlüt Karakemik'in yazısı beğenilir ve kendisine isterse Çumra Askerlik Şubesi'nde yazıcı olarak kalabileceği söylenir. O yıllarda silah kuşanmadan eğitim yapmadan asker mi olunur düşüncesiyle, Akörenli (Kümük) Mevlüt Karakemik trenle İstanbul'un yolunu tutarak asker olur.

VALLA HAKİM BEY 'ARKADAŞ YEDİK DEDİYE YEDİK- YEMEDİK DEDİYESE YEMEDİK'

Akören'de iki çoban dağda koyun gütmektedir. Çobanın biri saf mı saf, diğeri de cin mi cin. Cin olan arkadaşına döner:

-Gel len şu guzulardan birini kesip yiye-
lim. Her gün pilav, ayran, soğan bittik len.
Garnımız bayram etsin. Arkadaşı şaşkın.
-Tamam da köye varınca mal sahibine

ne diyeceğiz?

-Kolay len. Kurt kaptı deriz.

Tabi ki saf olan arkadaşı bu söze inanır. Guzunun biri kesilir mideler bayram eder, afiyetle yenir.

Akşama doğru sürü Akören'e ulaşır, beşer onar koyun-guzular evlere dağılır.

Guzusunun biri eksik olan sinirlenir.

-Hani lan benim guzu?

-Valla ağa kurt kaptı.

-Ne kurdu lan, kurt 5-10'una dalar, üç beşini yer, bir tane mi lan!

Der ve inanmaz, bunun bir oyun olduğunu anlar ve mahkemeye başvurur. O yıllarda mahkeme Çumra'dadır.

Duruşma günü gelir. İki çoban Çumra'dadır. Önce kurnaz olan Mahkeme Salonu'na alınır. O öbür tarafta çıkarken, mübaşir diğer kapıdan saf olan çobanı içeriye alınır.

Ömründe ilk defa mahkemeye gelen çoban içeri girer, nerede duracağını da bilmemektedir.

Hakim, elle işaret edip yerine geçmesini söyler, henüz soru bile sormamıştır. Çoban korkar ve ağlamaklı bir söz ile;

-Valla hakim bey arkadaş yedik dediyse yedik, yemedik dediyse yemedik.

Sözü ile hakim

-Ha siz bu kuzuyu yemişiniz!

der ve cezaı verir.

Bu iki örnekte olduğu gibi Akörenlinin Çumra ile ilgili birçok hatırası olduğu bir gerçek.

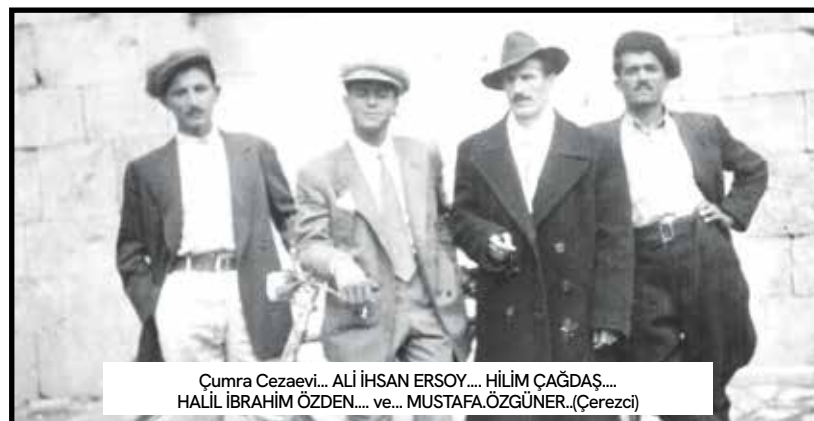
Halil..... MUAMMER BİNGÖL (Çumra dan geldi).... ve Ayhan Yalınz.

AKÖRENLİ... ŞAFAKÇI AİLESİ...de ..Çumra ya yetleşmişti..

Çumra Stadi... Cumhuriyet Bayramı... Gecit Merasimi...
Sol başta AkörenliHALİL NACİ KILIÇARSLAN.....

Çumra Cezaevi... ALİ İHSAN ERSOY.... HİLİM ÇAĞDAŞ...
HALİL İBRAHİM ÖZDEN.... ve... MUSTAFA.ÖZGÜNER...(Çerezci)

Nimet DÖNMEZ

Yazar

ÇUMRA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Konya'nın sanayi hamlesindeki en önemli kalelerinden...

Çumra Organize Sanayi Bölgesi (OSB), son yıllarda hem Konya hem de Türkiye ekonomisi için ciddi bir üretim ve istihdam merkezi haline geldi. Ancak hızlı büyüme, sanayi bölgelerinin en hassas dengesi olan "çevre ve halk sağlığı" faktörünü gölgelememeli.

Çumra OSB'de son dönemde ayyuka çıkan iddialar ve fiziki yerleşim hataları, bölgenin acil bir vizyon değişimine ve sıkı bir denetim mekanizmasına ihtiyaç duyduğunu gözler önüne seriyor.

Bir şehrin ya da ilçenin ekonomik olarak kalkınması, istihdam olanaklarının artması ve sanayi yatırımlarının çekim merkezi haline gelmesi şüphesiz gurur vericidir. Çumra Organize Sanayi Bölgesi (OSB) de tarım şehri Konya'nın sanayi hamlesindeki en önemli kalelerinden biri olma yolunda ilerliyor. Ancak ekonomik büyüme arzusu, insani yaşam standartlarının ve çevre sağlığının önüne geçtiğinde, o kalkınma bir başan hikayesi değil, toplumsal bir yük haline dönüşür. Bugün Çumra OSB'de yaşanan tam olarak bu tehlikeli sınır çizgisidir.

Sanayi bölgelerinin kurulmasında ve parselasyonunda en temel kural, sektörlerin birbirine olan fiziki ve kimyasal etkilerini doğru analiz etmektir. Çumra OSB'de ise akıl almaz bir planlama hatası göze çarpmıyor: Gıda üretimi yapan tesisler ile geri dönüşüm fabrikaları adeta omuz omuza faaliyet gösteriyor. İnsan sağlığını doğrudan ilgilendiren, steril ve maksimum hijyen şartlarında üretilmesi gereken gıda ürünleri, doğası gereği havaya gaz, toz ve kimyasal partiküller salma potansiyeli yüksek geri dönüşüm tesisleriyle komşu edilmiş durumda. Bu durum sadece "estetik" bir sorun değil, apaçık bir halk sağlığı ve gıda güvenliği tehdididir. Yarın bir gün bu yakınlıktan kaynaklı bir bulaşma krizi yaşandığında, Çumra'da üretilen gıda markalarının uğrayacağı prestij kaybının hesabını kim verecek?

Çumra kamuoyunda son günlerde yüksek sesle dillendirilen, hatta iddiaların ötesine geçip vicdanları sızlatan bir manzara var: Geri dönüşüm tesislerinin çevreye yaydığı atık ve kurumlar yüzünden, sanayi bölgesindeki sokak hayvanlarının bile siyaha boyandığı gerçeği.

Eğer bir bölgede kimyasal ya da endüstriyel kirlilik, sessiz kullar olan sokak hayvanlarının kürklerine kadar sinecek boyuta ulaşmışsa, orada alarm zilleri çoktan çalıyor demektir. Hayvanların rengini değiştiren bu hava ve çevre kirliliği, o fabrikalarda çalışan işçilerin ciğerlerine, Çumra'nın toprağına ve yer altı sularına ne yapıyor?

Buradan sormak gerekiyor: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü ekipleri ile yerel otoriteler bu bölgede ne sıklıkla denetim yapıyor? Cezai müeyyideler uygulanıyor

mu, yoksa "üretim aksamaları" diyerek çevre mevzuatları esnetiliyor mu?

Organize Sanayi Bölgeleri, sadece fabrikaların arsa satın alıp bina diktiği birer gayrimenkul alanı değildir. OSB'ler, kendi arıtma tesisleri, yeşil kuşakları, katı atık yönetim planları ve katı disiplin kuralları olan kurumsal ekosistemlerdir.

Çumra OSB'nin bugün geldiği nokta, bölgede güçlü, vizyoner ve çevre hassasiyeti olan bir yönetim mekanizmasının tam anlamıyla oluşturulmadığını gösteriyor. Başarılı bir OSB yönetimi, sadece fabrikalara yol ve elektrik götürmekle övünemez; o fabrikaların çevreye ve insana zarar vermesini engelleyecek yaptırımları da devreye sokmak zorundadır.

Çumra'nın sanayileşmesine karşı olmak, bugünün dünyasında rasyonel değildir; ancak "vahşi sanayileşmeye" karşı çıkmak bir vatandaşlık ve insanlık görevidir.

Çumra OSB yönetimi ve mülki idareciler acilen bir araya gelmeli ve şu adımları atmalıdır:

Sektörel Kümelenme Revizyonu: Gıda ve geri dönüşüm gibi birbirini tehdit eden sektörlerin arasına geniş yeşil tampon bölgeler kurulmalı, yeni parsel tahsislerinde bu kritik denge gözletilmelidir.

Geri dönüşüm ve kimyasal atık üreten tesislerin baca filtreleri, atık su deşarjları ve bertaraf yöntemleri anlak olarak denetlenmeli, kurallara uymayanlara tavan sınırdan cezalar kesilmelidir.

OSB genelinde modern arıtma altyapısı eksiksiz hale getirilmeli, sanayi bölgesinin gri ve loş havası, yoğun ağaçlandırma projeleriyle temizlenmelidir.

Çumra, Anadolu'nun en bereketli topraklarının üzerinde yer alıyor. Bu bereketi sanayinin isiytle, pasıyla ve kurumuyla kirlitmeye kimsenin hakkı yok. Çumra OSB, yarattığı ciroyla olduğu kadar, çevreye ve canlıya verdiği değerde de örnek bir bölge olmak zorundadır. Aksi takdirde, bugün kazanılan paralar, yarın kaybedilen sağlığı ve kirlitilen geleceği geri getirmeye yetmeyecektir.

Tam da bu yüzden, Çumra'mızın ilçe oluşunun 100. yıl dönümünü kutladığımız bu tarihi dönüm noktası, sadece geçmişin başarılarıyla övünme zamanı değil, aynı zamanda geleceğin yüz yılını planlama ve büyük bir özeleşiri yapma vaktidir. Bir asır önce tarımın, bereketin ve çalışkanlığın sembolü olarak temelleri atılan bu aziz ilçeye yakışan, sanayileşirken asırlık değerlerini ve toprağıni kurban etmek değildir. Çumra'nın 100. yıl gururu, ancak doğasına sadık, canlısına merhametli ve insan sağlığına saygılı bir üretim vizyonuyla taçlandırılabilir. Eğer önümüzdeki yüzyıla güçlü, sağlıklı ve müreffeh bir Çumra bırakmak istiyorsak; sanayideki bu çevre kirliliğine ve plansızlığa derhal dur demeli, kentnin asırlık hafızasına ve bereketli geleceğine hep birlikte sahip çıkmalıyız.

ALAGÖZ TURİZM TAŞIMACILIK

PERSONEL TAŞIMACILIĞI | ÖĞRENCİ TAŞIMACILIĞI | ARAÇ KİRALAMA

İzzetbey Mah. Halit Oflaz Cad.
No:17/A Çumra/KONYA

0543 458 80 19
0332 447 58 83

Bağımlılıkla mücadelede de örnek oluyor

Toplumsal sağlığın korunması ve geleceğimizin teminatı olan gençlerin zararlı alışkanlıklardan uzak tutulması adına yürüttüğü çalışmalarla adından sıkça söz ettiren Yeşilay, Çumra'da devrim niteliğinde adımlar atmaya devam ediyor

Bağımlılık sarmalının her geçen gün boyut ve tür değiştirdiği günümüzde, Çumra'da hayata geçirilen çok yönlü projeler ve koruyucu önlemler tüm şehre rehberlik edecek nitelikte başarılar üretiyor. Yeşilay Çumra İlçe Temsilcisi Gülay Kumru, ilçede yürüttükleri saha çalışmalarını, modern bağımlılık türlerine karşı geliştirdikleri stratejileri ve tıp literatürüne yön veren danışmanlık hizmetlerini kapsamlı bir röportajla paylaştı.

Tütün, alkol ve madde bağımlılığının yanı sıra dijital çağın getirdiği yeni nesil tehditlerle de topyekun bir savaş verdiklerini belirten Gülay Kumru, Çumra İlçe Temsilciliğinin imza attığı başarılar sayesinde Konya genelinde parmakla gösterilen ve örnek alınan bir konuma yükseldiklerini vurguladı.

DİJİTAL ÇAĞIN YENİ KABUSU: TEKNOLOJİ VE EKРАН BAĞIMLILIĞI GENÇLİĞİ TEHDİT EDİYOR

Modern dünyada bağımlılık profillerinin büyük bir değişim geçirdiğine dikkat

çeken Yeşilay Çumra İlçe Temsilcisi Gülay Kumru, Çumra genelinde yaptıkları bilimsel gözlemler ve saha taramaları neticesinde çok çarpıcı verilere ulaştıklarını aktardı. Günümüzde klasik bağımlılıkların yanı sıra özellikle teknoloji bağımlılığı, kontrolsüz tütün kullanımı ve dijital oyun düşkünlüğünün çocukları abluka altına aldığını ifade eden Kumru, ekran sürelerinin kontrolsüz şekilde uzamasının toplumsal bir risk barındırdığını söyledi. Sosyal medya mecalarında harcanan saatlerin ve sanal oyunların genç zihinlerde derin izler bıraktığını, bu durumun dikkat dağınıklığı, uyku kalitesinde bozulma ve akademik başarıda ani düşüşler gibi çok ciddi fiziksel ve psikolojik sonuçlar doğurduğunu dile getirdi.

Tütün ürünleriyle mücadelenin de bu zincirin ilk ve en kritik halkası olduğunu belirten Gülay Kumru, kimyasal bağımlılıkların çok büyük bir kısmının ilk olarak sigara kullanımıyla başladığını altını çizdi. Bu tehlikeli geçişi engellemek adına Çumra'daki tüm okullarda, gençlik merkezlerinde ve sosyal yaşam alanlarında kesintisiz farkındalık eğitimleri düzenlediklerini

aktaran İlçe Temsilcisi, Yeşilay'ın temel felsefesinin sadece bağımlılığı tedavi etmek değil, henüz problem ortaya çıkmadan önce koruyucu ve önleyici duvarları örmek olduğunu ifade etti. Genç kuşakları spor, sanat, kültürel faaliyetler ve gönüllülük projelerine yönlendirerek sokakların ve ekranların getireceği riskleri sıfırlamayı amaçladıklarını sözlerine ekledi.

OKULLARDAN YÜKSELEN GÜÇLÜ VİZYON VE GÖNÜLLÜ GENÇ YEŞİLAY HAREKETİ

Gençlerin zararlı alışkanlıklardan muhafaza edilmesi sürecinde Çumra'daki eğitim kurumlarını adeta birer stratejik üs olarak kullandıklarını belirten Gülay Kumru, okullarda gerçekleştirdikleri nitelikli atölye çalışmaları ve seminerlerin öğrencilerin bilinç düzeyini maksimum seviyeye çıkardığını söyledi. Alkol, kumar, madde ve dijital dünyanın tuzaklarına karşı gençlerin savunma mekanizmalarını güçlendirdiklerini ifade eden Kumru, oluşturdukları Genç Yeşilay yapılanmaları sayesinde öğrencileri sadece dinleyici konumunda tutmadıklarını, onları bizzat sahada görev alan birer sosyal sorumluluk kahramanına dönüştürdüklerini vurguladı.

Bu devasa mücadele ekosistemine öğretmenlerin ve velilerin de tam entegrasyonla dahil edilmesinin hayati bir zorunluluk olduğunu hatırlatan Çumra Temsilcisi, aile ve okul iş birliği sağlanmadığı takdirde tek taraflı çabaların yetersiz kalacağını belirtti. Eğitimciler ve anne-babalara yönelik düzenlenen özel seminerlerde, çocuklardaki ani davranış değişikliklerini fark etme, erken teşhis koyma ve kriz anlarında doğru pedagojik yaklaşımlar sergileme yöntemlerini aktardıklarını söyleyen Kumru, amaçlarının yalnızca bağımlılıktan uzak duran değil, aynı zamanda özgüveni yüksek, toplumsal sorumluluk bilincine sahip sağlıklı bir nesil inşa etmek olduğunu belirtti.

BAĞIMLILIĞA KARŞI EN GÜÇLÜ KALKAN: SEVGİ VE GÜVEN DOLU AİLE YAPISI

Röportajında aile kurumunun koruyucu gücüne özel bir parantez açan Gülay Kumru, bir çocuğun kişilik gelişiminde ve riskli davranış modellerinden korunmasında ebeveyn ilişkilerinin mutlak bir belirleyici olduğunu ifade etti. Bağımlılıkla mücadeleyi bireysel bir olgu olarak görmediklerini, tamamen aile merkezli bir süreç yönetimi uyguladıklarını belirten Kumru, çocuklarıyla sağlıklı, şeffaf ve güçlü iletişim bağları kurabilen, onları yargılamadan dinleyen ve ihtiyaçlarına karşı duyarlı olan anne-babaların en büyük panzehir olduğunu dile getirdi. Sevgi, yüksek ilgi ve güven ikliminde büyüyen çocukların dış dünyadaki zararlı akımlara kapılma ihtimalinin radikal bir şekilde düştüğü gerçeğini paylaştı.

Teknolojinin evlerin içine kadar sızdığı bu dönemde ebeveynlerin de dijital okuryazarlık ve farkındalık seviyelerini artırmaları gerektiği uyarısında bulunan Yeşilay Çumra Temsilcisi, çocukların internet ve sosyal medya kullanımını baskıcı olmayan ama kararlı bir rehberlikle yönlendirmenin önemine değindi. Ailelerin ev içinde kaliteli zaman geçirme pratiklerini geliştirmesi ve kendi teknoloji kullanımlarıyla çocuklarına doğru model olmaları gerektiğini savundu.

GİZLİLİK ESASINA DAYALI ÜCRETSİZ ŞİFA KAPISI: 115 YEDAM HATTI KAMUOYUNUN HİZMETİNDE

Bağımlılık sarmalına bir şekilde yakalanmış olan bireyler ve aileleri için hayati bir müjdeden bahseden Gülay Kumru, Yeşilay Danışmanlık Merkezi'nin (YEDAM) sunduğu profesyonel ve ücretsiz hizmetlerin önemine dikkat çekti. YEDAM'ın tütün, alkol, madde, kumar ve teknoloji bağımlılığı yaşayan herkese tamamen gizlilik ilkesine sadık kalarak, hiçbir ücret talep etmeden kapılarını açtığını belirten Kumru, bu sürecin sadece bağımlı kişiyi değil, tüm aile dinamiklerini yıpratın toplumsal bir yara olduğunu söyledi. Bu sebeple merkezlerde sadece danışmanlara değil, onların yıpranan ailelerine de uzman psikologlar ve sosyal hizmet uzmanları tarafından çok yönlü psikososyal destek sağlandığını aktardı.

Vatandaşların bu profesyonel şifa ağına ulaşmalarının son derece pratik olduğunu hatırlatan Kumru, Türkiye'nin dört bir yanından tek bir telefonla ulaşılan 115 YEDAM Danışma Hattı üzerinden uzman ekiplerle doğrudan iletişime geçilebileceğini, rehberlik, bilgi ve yönlendirme hizmetlerinden anında istifade edilebileceğini önemle duyurdu.

ÇUMRA HALKININ ASİL DESTEĞİYLE GELECEĞİN SÜRDÜRÜLEBİLİR MÜCADELE MODELİ KURULUYOR

Çumra halkının Yeşilay faaliyetlerine gösterdiği ilginin ve kurumsal aidiyet duygusunun her geçen yıl katlanarak artmasından büyük bir memnuniyet duyduklarını ifade eden Gülay Kumru, ilçedeki yerel yönetimlerin, kamu kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının tek bir vizyon etrafında kenetlendiğini söyledi. Düzenlenen stant çalışmaları, Yeşilay Haftası organizasyonları ve meydan etkinliklerinde halkın kendilerini asla yalnız bırakmadığını belirten Kumru, bu toplumsal mutabakatın başarıyı getiren en temel dinamik olduğunu vurguladı.

Bağımlılıkla mücadele kulvarında dünyanın en etkili ve ekonomik yönteminin "hiç başlamamak" yani önleyici tedbirler olduğunu hatırlatan Kumru, erken yaşta kazandırılacak yaşam becerilerinin bağımlılığa karşı en aşilmez barikat olduğunu söyledi. Sorun başladıktan sonra ise zaman kaybetmeden profesyonel ellere başvurulması gerektiğinin hayati önemini anlattı. Önümüzdeki dönemde Çumra genelinde yürütülen eğitim ve atölye çalışmalarını çok daha sistematik, kalıcı ve sürekli bir kurumsal yapıya kavuşturmayı hedeflediklerini müjdeleyen Gülay Kumru, gençlere hayatlarının kontrolünü kendi ellerinde tutmaları, kısa vadeli sahte kaçışlar yerine sağlıklı ve vizyoner bir yaşamı tercih etmeleri çağrısında bulundu. Ailelere ise evlatlarına verecekleri en büyük desteğin, onları anlamaya çalışan güçlü bir iletişim dili olduğunu aktardı.

Durmuş ERGÜN

ÇUMRA'NIN 100. YILINA ÖZEL

Merhaba Durmuş Bey
Bugün Çumra Kültür Sanat Topluluğu'nun çıkaracağı "Çumra'nın 100. Yılına" özel çıkaracağımız bir dergi için sizinle küçük bir sohbet yapmak istiyoruz.

Çumra Kültür Sanat Topluluğu olarak bugüne kadar birçok kültür ve sanat çalışması yaptık. Dergiler çıkardık, etkinlikler düzenledik, gençlerin kültürle, sanatla ve güzel uğraşlarla buluşması için çalışmalar yaptık. Amacımız gençlerin kendilerini geliştirmesi, güzel alışkanlıklar kazanması ve Çumra'nın kültürünü gelecek nesillere taşımaktır.

Bugün de sizlerin hatıralarını, yaşadıklarınızı ve eski Çumra'yı dinlemek istiyoruz.

Merve Cura: Önce sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Durmuş Ergün: Aslımız bizim içeriçumralı... 1943 yılında Çumra'ya gelmiş babam. Ankaralı amcalardan bir arsa almış. Ben doğma büyüme o evdeyim, Ergünler sitesinin olduğu yer. Demek istediğim çocukluğumuz orada geçti, o sokaklarda Çumra'nın tozlu yollarında. Ben 1949 doğumluyum, 1955 yılından sonra Çumra'yı iyi tanıyorum. 1956 yılında 1.sınıfa gittim. Çumra da olup biten her şeyi gözümün önüne geliyor. Çumra'da o yıllar sokaklar toz halinde, yağmur yağdığında sokaklar çamur olurdu. Çamurdan kurtarmak için şimdiki belediye caddesini beton yaptılar. Bizim evin oradan başlayıp şimdiki çarşı camisi ve hükümet caddesi de dahildi. Bir müddet böyle devam etti, çocukluğumuzda bu bizim işimize geliyordu. Beton yolda misket, çember çevirme, çelik çomak, topaç oynardık. Topaç betonun üzerinde çok güzel dönerdi. Çumra'nın çocuklarından topacı alan oraya giderdi. İlkokulu Atatürk ilkokulunda okudum.

1963 yılında ortaokulu bitirdikten sonra Konya Ticaret Lisesi'ne gittim. Otobüs vardı daha sonra dolmuşlar da işledi ama arkadaşımınla birlikte ev tuttuk, yurt yoktu. Ticaret Lisesi'ni bitirdikten sonra, Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine gittim. 4 yılı bitirdikten sonra İzmit SEKA Kâğıt Fabrikası Genel Müdürlüğü var oraya gittim daha sonra işe başladım. O zamanlar da işe gireyim diye bir korkum ve düşün-

cem yoktu. Oraya müracaat bile etmedim. Mustafa Camcı diye bir arkadaşım var onunla üniversitede aynı evde kaldık. O erken evlendi ve çalışmaya bir an önce başlamak istiyordu. Aynı bölümden mezun olduk o, Şekerbank'a müfettişlik imtihanına girmiş SEKA'ya da müracaat etmiş benim haberim yoktu. O zaman başvuru yok aslında gazete ilanına cevap veriyorsun. Onu çağırmişlar mülakata gel görüşelim diye. Mustafa Camcı çok yakın arkadaşım, bir gün yanıma geldi, ben de harmandan gelmiştim Temmuz ayıydı hiç unutmuyorum. Ya Durmuş ben İzmit'e gideceğim sen de gel, birlikte gidelim dedi. Kendisini mülakata çağırıldıklarını söyledi. Seni çağırmişlar, ben neden gideyim dedim. Sen gitmezsen ben de gitmem dedi, böylelikle birlikte gitmeye karar verdik. Annem rahmetliye dedim ki bana bir 100 lira ver. Annem de iyi tanır, Mustafa ile birlikte İzmit'e gideceğiz dedim. SEKA'ya vardık, 30-35 kişi falan çağırmişlar mülakat için. Orada görevli olan birisi bir form dağıttı. Bana da uzattı, müracaatımın olmadığını söyledim; sen üniversite mezunu değil misin sen de doldur dedi. Böylelikle ben de formu doldurmuş oldum. 2'de tekrar gelin dediler, mülakat odasına ilk çağırıldıkları kişi ben oldum. Mülakatın ne olduğunu bilmiyordum, uzun bir masa kurulmuştu ve etrafında takım elbiseli adamlar vardı. Nereli olduğumu, nereden mezun olduğumu ve askere gidip gitmediğimi sordular. Kıbrıs harekâtı vardı, ne olacağı belli olmaz şimdi çağırınlar şimdi giderim dedim. Nerede çalışmak istediğimi sordular. Efendim ben Konyalıyım, Konya'dan çıktıktan sonra nerede olsa çalışırım dedim. Cevap kâğıdı geldi, 1 Kasım'da işe başlayabilirsiniz dediler. Bu arada Mustafa müfettişliği kazandı. Ya Durmuş ben müfettişliğe gideyim sen de buraya gir dedi. Böylelikle ben SEKA'ya girmiş oldum. 8 sene falan çalıştım, oradan 1982 yılında Konya'da Işıklar Ambalaj kâğıt fabrikasına satış müdürü olarak geçiş yaptım. Satış müdürü arıyorlarmış; ticaret ve satışla ilgilenecek ama aynı zamanda kâğıdı iyi bilecek birinin olmasını istemişler. Işıklar Ambalajın sahipleri Bartınlıdır. Bartın'dan da SEKA'ya gidip gelirler ve SEKA'yı iyi bilirler. SEKA'daki tanıdıkları müdürlere

bize iyi bir eleman lazım demişler. SEKA'daki müdürlerde benim hem Konya Çumralı olduğumu hem de bu işe uygun olduğumu söylemişler. Devlette 10 milyon maaş alıyordum özele 30 milyon maaşla transfer oldum. Bana araba ve evime de telefon vereceklerini söylediler, o zamanlar her evde telefon yoktu. 3 yaşında bir kız çocuğum vardı ve eşim matematik öğretmeniydi. Ben geldim ve ben geldikten 6 ay sonra da onlar geldiler. 2. kızım burada doğdu. Sonra Çumra kâğıt fabrikasını kurduk. Çumra'da fabrikayı kurduktan 2 ay sonra ihracata başladık. Çumra'ya, Çaycuma'dan hazır kâğıt geliyordu daha sonra burada çimento torbası ürettiyorduk. Çimento fabrikaların çoğuna, çimento torbasını biz verdik. 1982 İran-Irak harbi vardı, oralara çimento torbalarını biz gönderdik. Kâğıt fabrikasında günde 60 kamyon yüklüyorduk İran ve Irak'a. Aynı zamanda gemilerle Ortadoğu'daki birçok ülkeye çimento torbası satıyordum. Günlerimin çoğu Mersin Taşucu'nda geçirdi. Konya havarisinin 360 tane kamyonu vardı. Bu sayıya köyler ve ilçeler de dahildi, bana 360 tane kamyon yetmezdi. Çok sıkıntılar çektik, dahasını söyleyeyim fabrikayı açtık ama şimdiki gibi telefon yok. İçeriçumra ve Çumra'da manyetolu telefonlardan vardı.

Ben ihracat yapıyordum, Konya'yla görüşme sağlamak için manyetolu telefonu çevireceğim, İçeriçumra PTT'sine yazdıracağım. O arayıp bulacak veya yurt dışı görüşmeleri için kızım çeviriyordu numaraları 5 saat sonra ya da ertesi güne kalan görüşmeler oluyordu. Hani biz bu şartlar altında ihracat yaptık. Orası ekme kapısı oldu bir ara 500 kişi çalışıyordu şimdi sanırsam 200 kişi falan var çalışan. 1982'de Çumra'nın köylerinde çalıştıracak adam bulamıyorduk. Çumra belediye hoparlöründen anons veriyorlardı adam bulmak için. Konya'da fabrika olarak bir Konya Çimento vardı başka da yoktu. Bir de tarım makineleri yapan Mustafa Bülbül abimiz vardı. İşçiler geldikleri zaman vardiya sistemini bilmiyordu. Biz de SEKA'dan dolayı biliyorduk, biz sanayi bölgesinden geldiğimiz için alışkındık. 1988 yılına kadar orada çalıştım. 1990 yılında kendi firmam olan KAM-SAN'ı kurdum. 3 sene yem fabrikası çalıştırdım ortak bir işletmeydi daha sonra kendi firmamı kurmaya karar verdim. 1990 yılından itibaren burayı devam ettiriyorum. Meyve ve sebze sektörüne hitap ediyorsunuz, onların ambalajlarını biz üretiyoruz. Pandemi zamanında bir teklif geldi. Bursa'da siyah incir ihracatçıları var. Avrupa Birliği plastik malzemeyle gıda alımını yasakladı. Bursa'daki ihracatçılar Fransa'da bir viyol keşfettiler, bu viyolun Fransa'da fabrikası var. Bursa'dakiler de malzemeyi Fransa'dan sipariş ediyorlarmış. Oradan gelip gitmesi sıkıntı olduğu için Türkiye'de bunu üretecek bir firma arayışına girmişler. Kâğıt fabrikalarından bunu yapacak olan biri çıkmamış. Denizli'de DENTAŞ diye bir kuruluş var. Türkiye'de büyük kuruluşların birçoğu bizi bilir. Orada beni tanıyan bir müdür; bunu yaparsa Durmuş abi yapar işini hem sever hem de bilir demiş. Beni aradı, bende numune göndermelerini söyledim. Avrupa'dan bir tane numune gönderdiler. Yaparım dedim bunu yapmak için kâğıdı çok iyi tanımak lazım, ben kâğıdın içinde yetiştim. Pandemi zamanında artık yorulduğumuz için işi sonlandırmayı düşünüyorduk.

Damadım inşaat mühendisiydi o da işini bırakacağını söyledi. Ben de düşüncemden bahsettim; bu viyol üretmek için ona ve arkadaşlarına sistemi anlattım, 8 aylık ar-genin sonucunda sistemi kurmuş olduk, başladık. Hem sebze ve meyve ambalajı hem de bu viyolü üretmeye devam ediyoruz.

Merve Cura: Çocukluğunuzda ve gençliğinizde nasıl bir Çumra vardı?

Durmuş Ergün: İlkokulu Atatürk'te okudum 4.sınıfa kadar. Hürriyet ilkokulu yeni kurulmuştu biz büyük olduğumuz için bizi oraya gönderdiler ve 5. sınıfı Hürriyet ilkokulunda okuduk. Okula Atatürk ilkokulunda başladım Hürriyet ilkokulunda bitirdim. 1950'li yıllarda sadece Atatürk ilkokulu vardı daha sonra Hürriyet ilkokulu kuruldu başka okul yoktu, daha sonra Şehit Koçak ilkokulu yapıldı. 1956'lı yıllara gelindiğinde Çumra'da ortaokul yoktu. Abilerimiz ortaokul için İçeriçumra'ya gidip gelirlerdi. Çumra'da ortaokul 1957'de yapılmaya başlandı. 1959 yılında kuruldu ve ilk öğrencilerini o zaman aldı. 1961'de ben 1.sınıfa başladım.

O günün şartlarını da söyleyeyim. Bir Bardakçı Mahallesi var bir de İzzetbey Mahallesi var sonra Bakkalbaşı oldu. Şimdi bulunan Yenidoğan mahallesi yoktu. Demir yolunun arkasında bir tane bina yoktu. Benim çocukluğumda sürümüz vardı, Çumra'da üç beş ailede koyun sürüsü vardı. 60'lı yıllarda koyunculuk yapıyoruz, besicilik yapıyoruz. Ben ortaokula giderken; koyunlara ve keçilere bakardım daha sonra çantayı alır okula giderdim. Bir gün babam dedi ki bu sene çoban tutmayacağım. Ama sen kuzu güdeceksin abime de sen koyunları güdeceksin dedi. Tamam dedik ama daha 8 yaşındaydım. 8 yaşında çocuğun koyun güdebileceğini düşünüyor musun? Çocuğun uykuya ihtiyacı olduğu zaman, şimdi hangi çocuğu o yaşta dışarıya gönderebilirsin? Evimiz yakındı, demiryolunun arka tarafına kuzuları ve koyunları sabah uykulu uykulu çıkartırdık. Demir yolunu atlattın mı her taraf boş arsa, biraz ilerde de ekin tarlaları vardı. Ben uyur kalırmışım, tabii kuzular nereye gider ekinlere girer zarar da verir. Koruma bekçileri var ya her gün bir tane kuzuyu alır götürürler akşam oldu mu babam kuzuları sayardı bakardı bir tane kuzu yok. Gider koruma bekçilerinden 50 lira 100 lira o günkü parayla ceza karşılığında kuzuyu alırdı. Bir gün dedi ki oğlum ödediğim ceza çoban parasını geçti, bırak şu işi. O zaman siğir sürüleri de vardı herkesin evinde birkaç tane inek vardı. İzzetbey Mahallesi'nde vardı, Bardakçı Mahallesi'nde vardı. Çoban İzzetbey Mahallesi'nin sürüsüyle Bardakçı Mahallesi'nin sürüsünü birleştir bizim evin önünden götürür demir yolunun arkasına şimdiki organize sanayi bölgesine götürür otlatır akşam da geri getirirdi.

Merve Cura: Gençliğinizde ve çocukluğunuzda en çok ne yapmayı severdiniz, arkadaşlarınızla nasıl vakit geçirirdiniz?

Durmuş Ergün: Gene çocukluğuma döneyim 1950'li 60'lı yıllarda sosyal faaliyet alanı pek yoktu, sinema da yoktu. Yanlış hatırlamıyorsam sinema 62'den sonra geldi, sinemacı Yusuf abimiz vardı. Tiyatro falan yoktu ama okula müsamere getirirlerdi. Öğrenciler toplanır Hacivat ve Karagöz yapılırdı.

O zaman çarşıdaki insanların gideceği şu an göre-

meyeceğiniz içkili lokanta vardı, meyhane de vardı. Temel'in meyhanesi meşhurdur. Çocukluğumuzda istasyonda vagonlara kavun doldururduk. Çumra'nın kavunu meşhurdur ve vagonlarla diğer şehirlere giderdi. Biz de vagonları doldurarak bazen 25 kuruş bazen 50 kuruş kazanırdık. Halk evinin köşesinde köfteci Temel'imiz vardı, çok hoşumuza giderdi. 15 kuruşa köfte yaptırırdık, şimdiki gibi köfteyi nerede bulacaksınız.

Merve Cura: O dönemlerde Çumralıların geçim kaynağı genel olarak neydi?

Durmuş Ergün: Çumra'nın ekonomisini anlatıyorum; koyunculuk var, inekçilik var, besicilik var. Herkes mutlu, herkes birbirini tanıyor, yardımlaşma var. Şimdi koyunlar sağılacak ya aslım dediğimiz organize sanayinin orada bizim çardağımız vardı. O çardağa çoban getirirdi. Sürüsü olan komşu teyzeleri, yengeleri götürür giderdim, onlar sağarlardı. Bir hafta ben götürürdüm birer hafta komşularımız götürürdü böyle değişim yapardık.

Merve Cura: Eski Çumra'da unutamadığınız bir anı ve olayları bize anlatır mısınız?

Durmuş Ergün: 1950- 1965 yılları arasında Çumra'da elektrik yoktu. Elektrik var, şöyle vardı. Bu anlattığım bizim ev var ya demiryolu kısmı. İtfaiye olarak kullanmıştı belediye orayı. Orada elektrik üreten, mazotla çalışan jeneratör vardı. O da Amerika Marshall yardımıyla belediyelere verilen jeneratörlerden biriydi. Sadık amca rahmetli vardı, jeneratörün etrafını yeşillendirdi. Bizim de hoşumuza giderdi, etrafı çok güzeldi. Sadık amca jeneratörü akşam 5'te çalıştırır, gece 12'de kapatırdı. Gece 12'den sonra Çumra simsiyah olurdu. 5'ten 12'ye kadar her ev aydınlanmazdı yani her evde elektrik yoktu. Bizim evde vardı, çarşı baraj caddesinde vardı; jeneratörün yetişebildiği yerlerde vardı. İçeriçumra'da zaten hiç yoktu, 1967 yılına kadar orada jeneratör bile olmadı. Elektrik 1967'de rahmetli Demirel zamanında geldi. Açılışlar falan yapıldı, elektrik gelince Türkiye biraz daha kalkındı. Çumra'ya elektrik o zaman bağlanmış oldu. O tarihe kadar Çumra'nın elektrik direkleri tahtadandı, telgraf direkleriydi. Bir anımı anlatmak istiyorum, ben çocukken Ulu Cami'ye teravihe giderken tahta direğe ayağımı vururdum; şapkalı lambalardan vardı, sönerdi, namazdan çıkıp dönerken tekmeyle vurdum mu lamba tekrar yanardı.

Merve Cura: Çumra'nın eski esnaflarından, büyüklerinden ve meczuplarından hatırladığınız kişiler var mı?

Durmuş Ergün: Durmuş Ali Çalık abi belediye başkanıydı onunla birlikte faaliyetlerde bulunurduk. Durmuş Ali abimiz farklı yerlerde bulunduğu için öngörüsü olan bir insandı. Çumra'nın meczuplarından rahmetli Nail ve Deli Aşş vardı. Biz çocukken onları kızdırırdık. Deli Aşş Hükümet Caddesi'nde dükkanların önünde otururdu. Nail onun yanına gittiğinde Deli Aşş kendi kendine söylenirdi. Nailde bakar bakar ya şu deliyi götürün gidin derdi.

Merve Cura: Eski Çumra ile bugünkü Çumra arasında sizce en büyük fark nedir?

Durmuş Ergün: O günkü Çumra'yı benim anlattığım gibi gözünde canlandır, hiçbir şey yok. Ortaokul yapıldı demiştik ya, ortaokul yapılmadan önce orası boş arsaydı, bir hamam var başka da bir şey yok.

Herkes hamamı kullanırdı, gelenek oydu. Evlerde banyo falan yoktu zaten. İzzetbey de kalabalık değildi, Hürriyet ilkokulunun orada birkaç yörük ailelerinden vardı. Batum yolu üzerinde 8-10 aile vardı. Tahmin ediyorum 50'li yıllarda nüfus 5000-6000 anca, belki o kadar bile yoktur. Bardakçı mahallesi bugünkü cami ile çaput pazarın olduğu kısmı kaplıyor. Bugünkü çaput pazarının olduğu arsa boş, o arsayı neden yapmışlar biliyor musun? Bardakçı mahallesi kurulduğunda 1936 yılında göçmenler oraya yerleştirildi. Orası halkın toplanma alanıydı o arsa o yüzden yapılmış. O zamanlar su da yok ve orada bir de kuyu vardı. Herkes evine suyu o kuyudan götürür giderdi ve o sudan içilirdi. Kuyunun olduğu yerde oluk akardı hayvanları da oradan sulanırdı. Çumra 1926 yılında kurulduğunda çok kimse yoktu. 1936 yılında mübadele yoluyla gelmiş olan göçmenler Bardakçı Mahallesi'ne yerleştirildi. Bardakçı Mahallesi de ismini Cemal Bardakçı isimindeki validen almış, İzzetbey de yine bir Konya valisiymiş.

Bağlık Mahallesi'nde bizim bağımız vardı, 10.000 metre kadardı. Göçmenler Bardakçı Mahallesi'ne geldikten sonra devlet onlara geçimlerini sağlamak için Bağlık Mahallesi'nde bağ verdi. 20'şer dönüm tarla verdi, böylece yerleşmelerine yardımcı oldu. Devlet, bağ ve tarla vererek bu insanların ekonomik olarak kalkınmalarını sağlamış. Bağcılık 63 yıllarına kadar güzel gitti, daha sonra 63 yıllarında Apa Barajı yapıldı, barajın yapılması ile oradan Çumra'ya göçler oldu. Apasaraycık Mahallesi derler, oradan gelenler otogarın arka taraflarına yerleştiler. Yavaş yavaş Çumra'ya göç başlayınca bağcılığın tadı kaçtı; bağdan üzüm alamaz olduk. Babam bağ sattı daha sonra bağcılığı bıraktılar. Sonra bugünkü Bağlık Mahallesi oldu, orası. Oranın temelinde bağ olduğu için Bağlık Mahallesi ismi verildi. Çumra'nın %80'ni, bugünkü oturduğunuz yerler İçeriçumralıdır. Çarşıdan bahsediyorum ya çarşının tamamı İçeriçumralıdır. Ulu Cami'nin yerini de onlar verdi, hibe ettiler. Rakım Çumralı İçeriçumralıların çoğuna teklif etmiş buraları alın diye. O zaman hiçbir şey yok ama ilçe olduğu için değerelebileceğini öngörmüş. Daha sonra Çumra yavaş yavaş hareket görmeye başladı. Barajdan sonra Bozkır- Hâdim tarafından göçler oldu. Ova köylerine, Çumra'ya ve İçeriçumra'ya katırlarla patates, soğan götürürler ve gittikleri yerlerde bunları satıp geçimlerini öyle sağarlardı. Onlar patates ve soğanla geçimlerini temin ederlerdi. 9, 10 yaşlarındaiken üzüm getirirlerdi, ben harman beklerdim. Bize saman ver derlerdi 2,3 çuval verirdim, bir köfe üzüm karşılığında. Babamgil üzümü nerden buldun derlerdi. Bir çuval saman ile aldığımı söylerdim kızmasınlar diye.

Çumra, İçeriçumralıların demiştik ya kendimizden örnek vereyim. Bizim hem İçeriçumra'da hem de Çumra'da tarla ve arazilerimiz var. Hem de nerde biliyor musun demiryolunu 100 m geçtikten sonra bir cami var o caminin bulunduğu ada bizimdir. Oradaki mahallenin tamamını biz verdik, satıldı yani arsaları. Orada bazı yerler var hem bizim hem de diğer İçeriçumralıdır. Aslında İçeriçumra diye bir şey yok, bugünkü 1926 yılında kurulan Çumra var. O kuruluş yeri bugünkü istasyonun olduğu alan boş bir arazi, Kurulurken neye göre burası ilçe olur demişler biliyor musun, bugünkü İçeriçumralıların olduğu alan

var sadece. Çumra'nın başkanlığını Rakım Çumralı'dan sonra 1950'den başlayıp 57'ye kadar belli bir döneme kadar İçeriçumralı amcalarımız yapmıştır. Zaten 1957 yılına kadar da İçeriçumra diye bir şey yok. Seçim döneminde mahallelerde değişiklik yaptılar. Aynı yerel yönetimdeki mahallelerin değiştiği gibi. Orası Çumra, burası da iç mahalle olsun dediler. 57-58 döneminde de iç mahalleye belediye verildi. Böylece bizim iç mahalle İçeriçumra oldu. Çumra ve İçeriçumra birbirinden ayrı değildir biz bunu hep tartışıyoruz. Hepimiz Çumralıyız, hatta babalarımızın kimliğinde iç mahalle diye yazar. Rakım Çumralı buranın geçiş dönemi için kuruculuk yapmış. Atatürk'ü karşılamaya İçeriçumralılar gelmiş, dedelerimizde karşılamaya gelenler arasındaymış. Burayı ilçe yapın dediğinde aklı erer kim var, sözü dinlenir onu söylemişler.

Bugünkü Rakımın Değirmeni diye bir bina var o bina çok kıymetli kimse o binanın kıymetini bilmiyor. O bina demiryolu hattı kurulurken Almanlar tarafından inşa edilmiştir. Demiryolu hattını yapan işçilerin kalması ve malzemelerin korunması için yapılmış. Yolunun altında sular geçsin diye toprak kanallar bulunuyordu. Şimdi o toprak kanallar bulunmuyor artık. Buradaki yerler Almanlar tarafından yapıldı. 1912-13'lü yıllarda Almanlar buradan gittikten sonra bu bina devlete kalmıştır. Hazine burayı satışa çıkartıyor. Rakım Çumralı burayı alıyor oraların arka taraflarında da Rakım Çumralı'nın kendi arazisi bulunuyordu. Konya havalisinde değirmen yok, ben burayı değirmen yapayım diyor. Ve o binayı değirmen yapıyor. O zamanlar elektrik yok, su değirmeni olarak çalıştırmıştır. Elektrik geldikten sonra jeneratöre bağlatmıştır. Un öğütmek için herkes oraya gelirdi, Konya'dan bile oraya gelirlerdi çünkü başka yerde yoktu. Orası tarihi olan kıymetli bir yer, sahip çıkılmalıdır.

Merve Cura: Eski günleri özlüyor musunuz, en çok neyi özlüyorsunuz?

Durmuş Ergün: Biz kendi aramızda, arkadaşlarımızla eğlenirdik. Yedi toplar oynardık, yedi kiremit oynardık. Akşam toplanır kızlı erkekli ip oynardık. Akşam üzeri mahallede toplanılır oturulurdu. Şimdi ki Atatürk okulunun yanında bir sinema daha açıldı Galip'in sinemasıydı. O sinemanın önü boş arsaydı yani bizim evin karşısı. Biz o boş arsaya buğday dökerdik, boş arsa ama yazlık sinemaydı. Römorku çekerdim duvarın dibine, bizim mahallenin kadınları toplanır römorka dolarlardı. Sinema seyredilerdi böylece, sinemacı gelir yav abi olmuyor böyle derdi. Komşuluk olduğunu söyledim, komşularımız için yapardım bunu. Çünkü kıymetli bir bağımız vardı. Biz o yıllarda televizyon aldık birkaç ailenin evinde vardı. Komşularımız televizyon izlemeye bize gelirlerdi. İnsan birbirlerini tanır ve herkes birbirini iyi bilirdi. Çumra'da çocukluğumu özlüyorum, sana anlattığım bu Çumra'yı özlüyorum. Neyi özlüyorum biliyor musun Çumra'ya o kadar kar yağardı ki o karı özlüyorum. İlkokula giderken Bardakçı Mahallesi'nde oturan göçmen amcalarımız vardı. O amcalar boylu postluydu, kuşaklarını kuşanırlardı. Okula gitmek için dışarı çıkardım kar belimi aşardı. Kardan adım atamazdık, o amcalar karı yararak kahveye giderlerdi. Onları beklerdim, onların izlerinden gider okula ulaşırdım. Bağkur Çarşısının olduğu yerde yazlık

sinema vardı, herkes birbirini tanırdı ve Çumra çok neşeliydi. Sinemaya giden 100 kişi varsa o 100 kişi birbirini tanırdı. Gırgır şamata birbirleriyle konuşurlardı, az yüksek sesle konuşan olursa onu uyarırlardı ama kimse kimseye alınmazdı. Mehmet Ağa konuşma ordan derlerdi, o derece samimiydi insanlar. Deli Havva diye bir komşumuz vardı, abla deli dolu bir kadın içi dışı bir. Oğlu var şoför Yaşar, bir gün yazlık sinemaya gittik. Film öyle bir heyecanlıydı ki millette çit yoktu. Deli Havva öyle bir Yaşarrrrr! Diye bağırdı ki... Oradan birisi ne bağıryorsun Havva abla yav dedi. Havva abla da oğlunu çağırıyor gel buraya neredesin diye. Düşünebiliyor musun samimiyeti...

Biz ilkokul ve ortaokul olarak çok iyi yetiştik bizi ortaokulda enstitü köy okulları öğretmenleri yetiştirdi, biz çok şanslıydık. Allah onlardan razı olsun bize kattıkları çok şey var. Hürriyet ilkokulu'nda 5.sınıfta Osman Özkan diye bir hocamız vardı çok kıymetli bir insandı. Coğrafya haritası vardı ya sınıflara asarlardı, coğrafya derslerinde sınıfa getirirdik. Bir gün harita yoktu ama öğretmenimiz o kadar güzel anlatmıştı ki ben haritanın bir kısmını çizmişim, resmim ve harita bilgim iyiydi ve bu hocalarımızın sayesinde oldu. Biz o derece iyi yetiştirmeye gayet ediyorlardı.

Merve Cura: Bugünün gençlerine söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Durmuş Ergün: Sosyal faaliyet alanı geniş değildi ama komşuluk vardı, insanlar birbirine saygılıydı. Düğün ve derneklerde birlik ve beraberlik olurdu. Kap kakak yardımları olurdu herkes birinin elinden tutardı. Bizim kazanımız vardı mesela bulgur kaynatacaksın, komşular kazanı bizden almaya gelirlerdi. Tanıdık olsun olmasın o kazan verilirdi. Çumra'nın ileri gelen aileleri ihtiyacı olan herkese yardım ederdi, insanlar arasında bir büyülenme göremezdin. İnsanlar varlıklı olduğu için değil saygın olduğu için saygı görürlerdi; sevilir ve sayılırlardı. İnsanların saygınlık kazanması için temelde bir kültürlerinin ve tarihlerinin olması gerekir. Hem de sorgulayıcı bir düşünce yapısına sahip olması gerekir. Diğer türlü insan paranın aracı haline gelir. Şimdilerde eskisi gibi bir kültüre sahip değiller insanlar, geleneklerine sahip çıkmıyorlar. Bu durum toplumumuz açısından ciddi bir sorun. Umarım geleneklerimize sahip çıkar ve kültürün insan gelişiminde önemli bir yaşam şekli olduğunu hatırlamış oluruz. Bunu temenni ediyorum. Çumra daha çok taze bir yer olduğu için kültürel gelişimi de geç olacaktır. 100 yıl geçmesi lazım bu kültürel ortamın oluşması için. Farklı kültürel yapıda insanlar olduğu için insanların kaynaşması ve anlaşması için uzun yıllar gerekebilir.

Merve Cura: Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Durmuş Ergün: Eklemek istiyorum Selçukluda her vilayetin bir giriş kapısı vardır. Çumra'nın da bir giriş kapısı olması gerektiğini düşünüyorum. Çumra İçeriçumra'dan başlıyorsa ışıklara doğru dönülen yerde. Selçukluyu, Çatalhöyük'ü, Çumra'yı temsil eden büyük bir giriş kapısı yapılmalıdır.

Merve Cura: Sizinle bu röportajı yaptığım için çok şanslı hissediyorum. Eski Çumra'yı canlı canlı yaşamış oldum. Bana kattığınız bu kıymetli bilgiler için size çok teşekkür ederim. Umarım bu yazıyı okuyanlar da Çumra'yı bizimle birlikte gezmiş ve tanışmış olurlar. Teşekkür ederim.

Vahdet KAYA

GÜNEŞ SPOR'DAN ÇUMRA SANAT'A VATANSEVERLERİN FAALİYETLERİ

Öncelikle, Çumra'mızın kuruluşunun 100. üncü yılının hepimiz için hayırlı, uğurlu olmasını diler, gelecek nesillerimizin bu topraklarda bizlerden çok daha güzel imkanlara kavuşarak, mutlu olmalarını temenni ederim.

Bu makaleyi kaleme aldığımında, ABD-İsrail devletleriyle İran arasında ki savaş yeni başlamıştı. Bu savaşın başlangıcı ve sonrasında yaşananlardan çıkarmamız gereken, hayati önem arz eden, çok önemli dersler vardır. ABD, Orta Doğu'ya yönelik planlarını uygulamaya ilk olarak 2003 yılında Irak devletine haksız yere saldırarak başlatmıştır. Büyük Orta Doğu (BOP) olarak adlandırdığı ve bizi yakından ilgilendiren bu projenin son iki halkasının İran ve Türkiye'nin parçalanması olduğu, konuya hâkim uzmanlar tarafından, yıllardır dillendirilmekteydi. Şimdi İran'a vahşice saldırdılar ve görünen o ki eninde sonunda bize de saldıracaktırlar. Amacım hepimizin bildiği bu konuyu anlatmak değil elbette. Bu makalede, ABD, İsrail ve bazı Avrupa ülkelerinin, vatanımızı parçalamak, güçleri yeterse yok etmek üzere uygulamaya koydukları planın, çok fazla dillendirilmemiş ayrıntılarına değinecek, sonrasında ise kendilerini Çumra'mızın gelişimine adanmış vatansever insanlarımızın iki farklı faaliyet alanından bahsedeceğim.

Başta İngiltere, Fransa ve Almanya olmak üzere birçok Avrupa ülkesinin bize olan düşmanlıkları çok eski tarihi olaylara dayanır ancak asıl hazmedemedikleri iki durumdan biri İstanbul'un fethi diğeri ise Kurtuluş savaşımızda aldıkları ağır yenilgidir. O günlerde ki başarımızın en önemli nedeni ise birbirlerine benzer yönleri oldukça fazla olan iki dehanın ordumuza komuta etmiş olmasıydı. Bilime ve sanata önem vermeye kalmayıp bizzat kendileri de uygulayıcısı olan bu iki dehadan biri, çağ ka-

payıp yeni bir çağ açan Fatih Sultan Mehmet Han diğeri ise Ulu önderimiz Mareşal Mustafa Kemal Atatürk tür. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethinde ordumuzun kullanacağı toprakların çizimlerini dahi bizzat kendisi yapmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ise yazdığı Geometri kitabıyla bilim adamlarımıza örnek olmuştur.

Şimdilerde ise baş düşmanlarımızdan biri ABD diğeri ise İsrail'dir. Bugüne kadar uluslararası hukukun azda olsa bir anlamı vardı ancak İran'a yaptıkları saldırılarda gördük ki, bu iki devlet ne uluslararası hukuku ne ülkeler arası yapılmış antlaşmaları ne de insan olmanın verdiği manevi değerleri dikkate almaktadırlar. Ne yazık ki, güçlü olan için her yolun mubah sayıldığı, her tür caniliğe baş vurmuş olsalar bile, diğer ülkelerin seyirci kalmaktan öte bir yaptırım olamayacağı zamana geçmiş durumdayız. ABD'nin asıl amacı Karadeniz'e açılmak iken İsrail'in asıl amacı su kaynaklarımıza el koymaktır. Kurdukları terör örgütleri sayesinde, hedefe koydukları ülkeleri hem maddi anlam da hem de moral olarak çöküntüye uğratarak zayıflatıyor, sonrasında ise hiçbir ahlaki değere sığmayan yollara başvurarak vahşice saldırıyorlar. Asla umutsuzluğa kapılmadan acilen gerekli tedbirleri almak zorundayız. İlk atacağımız adım ise Fatih Sultan Mehmet ve Atatürk'ün hayatını anlatmaktan ziyade düşüncelerini, bilim ve sanata verdikleri önemi, çocuklarımıza çok iyi anlatarak, onların izinden gitmelerini sağlamak olmalıdır.

Biz Türkler, dünyanın en hızlı organize olabilen tek milletiyiz. Bir devletimiz yıkıldığında, en kısa sürede yeniden ayağa kalkarak devlet kurmayı defalarca başarmışızdır. Top yekûn ölümü göze almış milletleri yok edecek silah henüz keşfedilmedi. Fakat bizim

en büyük zaafımız, yeteri kadar okuma alışkanlığı kazanamadığımız için tarihimizden ders çıkarmayı bir türlü başaramamamızdır. Din adamı görüntüsüne bürünmüş içimizdeki hainlerle vatanperver din adamlarımızı ayırt etmekte zorlanıyor, din adına söylenen her söze kolayca kanıyoruz. Unutmayalım ki bu konu, bizi parçalamaya çalışan ülkeler için en önemli silah, bizim ise en zayıf noktamızdır. Din gibi çok hassas bir konu hakkında duyduklarımızın doğruluğunu mutlaka araştırmalıyız. ABD ve İsrail'in, bizi yıkmak için uyguladıkları taktiğin diğer ülkelere yaptıklarından çok farklı olacağı görülmektedir. Bizimle silahlı mücadele de başarılı olamayacaklarını çok iyi bildiklerinden, bize içten çökertme yöntemini uygulamaya başlamışlardır. Başlamışlardır diyorum çünkü çocuklarımız arasında iyice yaygınlaşan; uyuşturucu bağımlılığı, bahis siteleri adı altında kumar oynama alışkanlığı, silahlı çeteler kurarak yaşlılarına işkence yapmak, internet vasıtasıyla arkadaşlık bağlarını koparmak, sanal oyunlara alıştırıp psikolojilerin bozmak gibi birçok zararlı faaliyetler hızla artmaktadır. Bütün bu saydıklarımı, sadece para kazanma yollarından biri gibi görmek büyük saflık olacaktır. Bu yöntemlerin tamamı gençliğimizi yok etme faaliyetleridir. İntihar eden gençlerimizin haberini almak sadece ailesini değil hepimizin içini dağlamaktadır. Son zamanlarda ülkemizde yaşanan, gencecik çocukların silahla okul basmalarında yine sosyal medyada ki, adı oyun ama gerçekte psikolojik harp silahlarının etkisi vardır. Cumhurbaşkanlığı forunda yer alan 16 yıldız çok şeyi ifade etmektedir. Merkezdeki Güneş Türk milletinin sonsuzluğunu simgelerken, 16 yıldız ise tarih boyunca kurulmuş olan büyük Türk devletlerini simgelemektedir. Elbette, bizi tarih sahnesinden silmeye kimsenin gücü yetmeyecektir ancak birlik olmayı başaramazsak çok büyük çileler çekmeye mahkûm oluruz. Dergimizde daha önce, bu konular hakkında makaleler yazdığım için daha fazla ayrıntıya girmeyeceğim.

Yukarıda anlatmaya çalıştığım konuları bir cümleyle özetlemem gerekirse, başta ABD ve İsrail olmak üzere düşmanlarımızın tamamı, bizi bölüp parçalamak için, çocuklarımızda ki vatan ve millet sevgisini yok ederek onları yararsız, bencil yaratıklar haline getirme yöntemlerine başvurmaktalardır. Çocuklarımız bizim geleceğimiz, vatanımızın ve milletimizin kıyamete kadar var olabilmesinin teminatıdır. Peki bizler çocuklarımızı psikolojik harp silahlarından nasıl koruyabiliriz? Asıl önemli olan soru budur. Tek başına bu işin üstesinden elbette gelemeyiz ancak, el-ele vererek üstesinden gelemeyeceğimiz hiçbir konu yoktur. Bu makalemde, uzmanların tavsiyelerinden ziyade, aynı amaç uğrunda yola çıkıp, farklı uygulama yöntemleriyle faaliyet göstererek, çocuklarımıza sahip çıkmaya, onlara yol göstermeye, sosyal aktiviteler düzenleyerek vakitlerini değerlendirmelerine yardımcı olan çok önemli iki faaliyetten bahsetmek istiyorum.

1973 yılında, hemşerimiz Cavit Eren'in önderliğinde ve rahmetli Şaban Bursalı'nın destekleriyle, gençlerimizi zararlı alışkanlıklardan korumak, onlara sporu sevdirmek ve boş vakitlerini iyi bir şekilde değerlendirmelerine katkı sağlamak amacıyla Güneş spor kulübünü kurmuşlardır. Başlangıçta sadece mahalle futbol takımından oluşan ancak daha sonrasında çocukların istekleri doğrultusunda, voleybol gibi, sporun farklı dallarını da barındıran bir spor kulübüne dönüşmüştür. Bu sayede çocuklarımızın birçoğu kahve köşelerinde vakit geçirmekten kurtulmuş, sigara, içki gibi zararlı alışkanlıklardan uzak kalmış, sağlam vücut ve güçlü psikolojik yapıya sahip olmuşlardır. Kurulduğu yıllarda önce ilçemizin mahalleleri arasın-

da turnuvalar düzenleyerek faaliyetlerini yürütmeye çalışırken daha sonrasında köylerimizdeki gençlerin de bu faaliyetlere iştirak etmesiyle, bir yandan daha fazla kitleye ulaşmış olurken diğer yandan da arkadaşlık ortamlarının genişlemesine katkı sağlamışlardır. 70'li yıllarda futbol topu alabilmek hele-hele forma yaptırabilmek gerçekten çok büyük bir mesele idi. Benim gibi 60 yaş üstü insanlarımız, o yokluk günlerinde böyle meşakkatli bir işi başarabilmenin zorluğunu çok iyi bilmektedirler. 1985 yılında resmi olarak kuruluşunu gerçekleştirdikleri Çumra Güneş Spor Kulübü faaliyetlerini günümüzde de sürdürmeye devam etmektedir. Sporun herhangi bir dalında, amatör ruhla faaliyet gösteren gençlerimizin, vatan dara düştüğünde ordumuza nasıl bir güç kattıklarını, kurtuluş savaşımızı anlatan tarihi belgelerden çok iyi anlıyoruz. Güneş sporun kurucuları arasında yer alıp hem yöneticilik hem de takım kaptanlığı görevini birlikte yürüten, 29 Mart 2021 tarihinde kaybettiğimiz Nihat Özkan'a Allah'tan rahmet diliyorum. Güneş spor denince ilk akla gelen kıymetli insanlardandı. Güneş spora camiasından ebediyete göçmüş bütün hemşerilerimizin mekanları cennet, ruhları şad olsun.

Soldaki resimde ayakta duranlardan takım elbiseli olan Cavit Eren, soldan üçüncü kişi ise rahmetli Şaban Bursalı'dır. İkinci resimde takımın kalecisi Cemal Bursalı'nın sağında ki kişi ise benim.

Günümüzde ise Gazeteci yazar Sadık Gökce, Anuş Gökce, Sedat Ulupınarlı ve Elif Mısral, gerek gazete ve dergi kanalıyla gerekse de Çumra Sanat Topuluğu çatısı altında yürüttükleri faaliyetler vasıtasıyla, çocuklarımızın bilim ve sanatla olan bağlarını güçlendirmeye çalışarak, her türlü zararlı alışkanlıklardan korumaya çalışmaları takdire şayan bir davranıştan öte tam bir vatanseverlik örneğidir. Konya Yeni Gün gazetesinin aylık ilavesi olarak çıkarılan **9 Bin Yıllık Delikanlı Çumra** dergisi; güzel ilçemizi ülkemize tanıtmak, ilçemizde doğup büyümüş ya da hizmet amacıyla bulunmuş insanlarımızın anılarını okuyucularına aktararak, gelecek nesillere bir kaynak oluşturmak (bir nevi ilçemizin tarihini yazmak da diyebiliriz), hemşerilerimiz arasında ki dostluk bağlarını güçlendirmeye çalışmak, ilçemizde yürütülen faaliyetler hakkında bilgi sunmak gibi çok önemli görevler üstlenmiştir. Yazarları arasında ülkemizin çok değerli akademisyenleri, Prof. Dr. Firdevs Güneş, Prof. Dr. Mevlüt Mülayim, Prof. Dr. Nurettin Bilici (Saygıdeğer hocalarımın isimlerini alfabetik sıraya göre yazdım) bulunuyor olması, derginin etkinliğini kat be kat artırmaktadır. Hocalarımız, kaleme aldıkları bilimsel makalelerle, büyük küçük bütün okurların ufkunu açarken, aynı zamanda çocuklarımıza

Rol model olmaları hepimiz için çok değerli bir hazine niteliği taşımaktadır. Böyle güçlü bir kadro hiçbir ilçeye nasip olmamışken bizim Çumra'mıza nasip olmuştur, bu yönüyle gurur duyuyorum fakat bu derginin, en azından her evin bir ferdi tarafından, mutlaka okunması gerekirken arzu edilen bu seviyeye henüz ulaşmadığı için de üzülüyorum. Bu kıymetli insanlar (Bütün Gazete çalışanları dahil) el birliği ile, çocuklarımızın geleceğinin çok iyi olması için çaba sarf ederken onların emeklerini boşa çıkarmamalıyız.

Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu'nun gerek ilçemizde yürüttükleri faaliyetlerle gerekse de sosyal medya aracılığı ile yaptıkları paylaşımlarla, bütün dünyaya ulaşılabilir bir konuma gelmiş olması, yine ilçemiz adına hepimizi gururlandırmaktadır. Atatürk'ün 'Bir millet sanattan ve sanatkardan mahrumsa tam bir hayata malik olamaz. Böyle bir millet bir ayağı topal, bir kolu çolak, sakat ve alil bir kimse gibidir. Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş olur.' sözü ile 'Yüksek bir insan toplumu olan Türk Milletinin tarihi bir özelliği de güzel sanatları sevmek ve onunla yükselmektir. Bunun içindir ki, milletimizin yüksek karakterini, yorulmaz çalışkanlığını, doğuştan gelen zekasını, ilme bağlılığını, güzel sanatlar sevgisini ve milli birlik duygusunu devamlı olarak ve her türlü vasıta ve önlemlerle bağlayarak geliştirmek milli idealimizdir.' ifadesi bizlere sanatın ne kadar değerli olduğunu, sanata gönül verenlerin vatanları için çok önemli birer görev üstlendiklerini hatırlatmaktadır. Çumra Sanat Grubunun bütün faaliyetleri hepimiz için bilhassa çocuklarımız için çok değerli girişimlerdir. Büyük şehirlerde yaşayan aileler, çocuklarının gelişimi için bu tür faaliyetlere hatırı sayılır derecede paralar ödemek zorunda kaldıklarını unutmamalıyız.

Ülkemizde güzel şeylerin yaşanabilmesi için illaki birilerinin fedakârlık yapması gerekmektedir. Çumralı olarak bu yönden şanslıyız çünkü milleti için her zaman fedakârlık yapmaya hazır olan insanlarımız geçmişte de vardı, günümüzde de varlar. Ancak bizim bu konuda ki tek eksik yönümüz, vatani ve milletin menfaati için çaba sarf eden insanlarımıza yeterince destek olamamamızdır. Halbuki onlar, yaptıkları çalışmalar için bir menfaat gözetmek şöyle dursun, maddi ve manevi zorluklara bile katlanmayı göze almışlardır. Gelişmiş ülkeler şanslarından dolayı kalkınmadılar, önce okumayı öğrendiler, sonrasında merak edip araştırmayı öğrendiler en sonunda da uygulama safhasına geçtikleri için zenginleşip güçlendiler. Unutmamalıyız ki, ABD'yi güçlü silahlara, yeni teknolojik gelişmelere sahip yapan, kimsenin merak edip incelemeye sahip yapmayan, kimsenin merak edip incelemeye sahip yapmayan, böceğinden, çiçeğine, toprağın altından üstüne, uzayına kadar, gözünün gördüğü her şeyi, trilyonlarca dolarını harcayarak yaptığı o belgeseller sayesinde. Bu meselenin en acı tarafı da bu işleri Müslüman'ım diye geçinen bizlerin yapması gerekirken onların yapıyor olmasıdır. Çünkü yüce yaratımızın bizlere, kutsal kitabımız vasıtasıyla, verdiği en önemli görev, yarattığı her şeyi araştırıp düşünmemizdir. Dinimizi çok iyi öğrenip, hurafelerden uzak kalarak bilime gereken önemi vermiş olsaydık, dünyanın en zengin ülkesi bizim olmamız gerekirdi.

Çumra'mızın gelecek nesilleri, kendileri için endişelenip bir şeyler yapmaya çalışan bu isimleri asla unutmayacağı gibi, onları örnek alıp benzer çalışmalar da bulunarak, kendilerinden sonra gelen nesillerin kardeşlik bağlarını güçlendirmek için çaba sarf edeceklerinden hiç kuşku yoktur. Hiçbir şahsi menfaat gözetmesizin, kendilerini doğdukları ya da nefes aldıkları bu toprakların insanlarına, maddi ve manevi fedakârlıkta bulunarak, hizmet etmeye çalışan bu fedakâr insanlara destek olmalıyız ki ilçemize hizmet edenlerin sayısı giderek artsın.

Düşmanlarımızın oyununu bozmak, sağlıklı nesiller yetiştirerek güçlü bir ülke haline gelmemize katkı sağlamak için, Çumralılar olarak acilen yapmamız gerekenlerin aşağıda sırladığım faaliyetler olması gerektiğini düşünüyorum.

*Siyasi görüşümüz ne olursa olsun, partizanlık sebebiyle aramızın bozulmasına hatta gönül kırıklığı yaşanmasına dahi asla müsaade etmemeli, aksine bütün halk olarak öz kardeşmişçesine kenetlenmeliyiz.

*Çocuklarımızı uyuşturucu, bahis oyunları ve sosyal medyada ki zararlı sitelerden korumak için büyük çaba sarf etmeli, gerekirse konunun uzmanlarından destek almalıyız.

*Çumra'mıza gönül vermiş insanlarımızın düzenledikleri sosyal faaliyetlere mümkünse ailecek iştirak ederek destek vermeliyiz.

*Çocuklarımızı bilimsel çalışmalara katılmaları için teşvik etmeliyiz.

*Gelecek yıllardaki en önemli silahın su olacağını daima hatırlayıp, tüketirken azami tasarrufu sağlamalıyız. Çocuklarımızın kurtuluşunun tek yolu bilimle, sanatla ve sporla uğraşmalarıdır. Belki ben göremem ama eninde sonunda bütün dünyanın saygı duyacağı, insanlığa fayda sağlayacak bir buluş yapacak bilim adamının ilçemizden çıkacağına inanıyorum. Merak edenler için bir kez daha hatırlatmak isterim ki, yazılarım asla siyaset içermez, benim tek çabam doğup büyüdüğüm topraklarıma dolayısı ile vatanıma bir nebze de olsa borcumu ödeme gayretinden öte bir amaç gütmemektedir. Sabırla sonuna kadar okuduğunuz için teşekkür eder saygılar sunarım.

Merve CURA

Kastamonu Üniversitesi Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

İÇİMDE YAŞAYAN ÇUMRA

// İnsan yaşadığı yere benzer
O yerin suyuna, o yerin toprağına benzer.”
Edip Cansever böyle der. Çumra’ya benzedim mi, bilemiyorum. Burada doğdum büyüdüm, burada öğrendim yaşamın çoğunu. Farklı yerler gördüm, farklı kültürlere şahit oldum, farklı insanlar tanıdım. Ama öğrendiklerimi anlamak, anladıklarımı işlemek, işlediklerimi öğretmek için Çumra’ya sığındım. Çumra’nın böyle bir tesiri var bende. Uzun bir yola çıkarım, gideceğim yerleri hayâl ederim. Nasıl bir hikâye beni bekliyor diye meraklanırım, hatta gideceğim güne kadar bunu düşünürüm. Bu hikâyeler benimle birlikte Çumra’ya dönerler, Çumra da taşır benim taşdıklarımı, yaşadıklarımı anlamak için eşlik eder Çumra’nın sokakları bana.

Çumra’nın toprakları bereketlidir, bağrında büyütür başaklarını. Kavununu saklar, baklasını büyütür, yeşilini serer. Toprak ananın üzerine doğar Güneş, kavurur tarlalarını. Sevdiklerim aynı gökyüzünü paylaşır benimle, benimle birlikte alırlar havasını. Bir ben değilimdir bunu hisseden, birçoklarını yetiştirmişti bu memleket. Yoğrulmuştur sıcakta, aşında, ocağında. İğde kokuları sarar yolun kenarlarını, bir başkadır Çumra. Bir başkadır insanının yardımı herkese kol kanat olur, herkesi bağrına basar. Renklidir Çumra; Türkmen’i, yörüşü, göçmeni, dağlısı, ovalı. Her kültürden bir iz taşır sırtında. Üç eteğiyle, entarisıyla, yazmasıyla...

Hikâyesi olmalı yaşadığımız yerin, yeni hikâyeler üretmesi için yaşam sunulmalı kaynağına. Çumra’nın büyüyüp, gelişmeye, üretmeye, sevmeye, sahip çıkılmaya, içindeki yaşadığı insanlara ihtiyacı var. Bir memleketi memleket yapan o memleketin insanlarıdır. Ve o insanların hizmet bilinciyle yetişmesi ve yetiştirilmesi şarttır. Peyami Safa “Matmazel Noraliya’nın Koltuğu” romanında hizmet bilincinin ne kadar önemli olduğunu bizlere anlatmıştır. Yazar gözlerimizin önüne 1949 Türkiye’sinin portresini çizer. Peyami Safa’ya göre ben’den sıyrılarak yeni bir kimlik kazanmak bireysel bir arayış değildir. Toplumsal oluşumun ve bu oluşumda meydana gelen her türlü felaketten uzak durmanın tek yoludur. ‘Ben’ biz olmayı öğrenemezse kişi benliği içinde kaybolacaktır. Bu kayboluş toplum içinde kimlik sorununu ve ruhsal yıkımı beraberinde getirecektir. Yazar bunu şu şekilde ifade etmektedir. Zamanımızda, Noraliya gibi Allah da kendini kaybedenler azdır. Harplerin, benliğini öldürmesini bilmeyen insana, yüksek bir

hedef uğrunda yok olmayı öğreten kanlı bir terbiye olduğuna işaret ediyordu. Dava bu değil mi? “Ben” kendisini “biz”e ve “biz”den daha üstün bir perspektife doğru aşmalıdır. Yoksa benlerin çarpışması ve boğuşması içinde parçalanma mukadderdir. Fertten millete, milletten insana, insandan Allah’a doğru aşmanın merhalelerini idealleştirmeyen ve kendi ölçüsünü yalnız kendisinde bulan insanın nasibi bugünkü dünya felaketinden başka nedir?

Yazara göre Hürriyet kanunların birey ile devlet arasında çizdiği bir sınır değildir; aynı zamanda ruhu ve iktisadi bir araya getiren temel bir kavramdır. Safa; ferdiyetin, şahsiyete yenilişi herkeste aynı derecede gerçekleşmediğini savunur. Hürriyet liyakate bağlıdır ve herkes için eşit bir hak olarak düşünülemez. Bu durum insanın toplum içerisindeki yerini belirler. İnsanın kendi yolunda gösterdiği irade zaferiyle kazanmış olduğu yüksek derecedir.

Ve insan bu irade zaferini ancak hizmet bilinci ile gerçekleştirebilir. Türkiye bir bütündür ve Çumra Türkiye’nin bir parçasıdır. Yani aslında ülkemizi temsil ediyor ve yaşadığımız yerlerde vatanımıza nasıl hizmet ediyoruz bunu da belirlemiş oluyoruz. Bunun için dikkatli olmalı ve bu bereketli toprakların aslında ne kadar önemli olduğunu bir kez daha kendimize bir borçmuş gibi hatırlatmalıyız.

Çocuklar ve gençler toplumun asıl kimliğini oluşturur. O çocukların içindeki yaşadığı toplumun yüklerine ihtiyacı vardır. Bu yüzden her biri toplumu oluştururlar. Çumra’nın yaşlılarıyla genciyle toplum olmaya ihtiyacı var. Yaşlıların dinlenmediği, gençlerin ihtiyacının karşılanmadığı bir Çumra düşünemiyorum... Ben bir Çumra hayâl ediyorum, eskilerde anlatıldığı gibi neşeli olsun. Çumra’ya sahip çıksın Çumra’nın büyükleri, Çumra’nın gençleri Çumra’ya hizmet etsin. Birlikte kurulsun düzen, düzen toplum için olsun. Bir Çumra hayâl ediyorum sazı olsun elinde bir ozanın, çalsın ya; Çumra’nın gençleri söylesin. Kültürün, sanatın, hamuru yoğrulsun; çocuklar oynasın. Ben bir Çumra’ya hayâl ediyorum içinde birlik olsun; teyzeler anlatsın, ablalar dinlesin.

Dünya kuruldu, insan oldu

İnsan insanla bir oldu

Ne zaman birlik bozuldu

İşte o zaman insan yok oldu.

Yeniden var olmaya ve vatan borcumuzu ödemeye Çumra’dan başlayalım. Çumra’yı hep birlikte yeniden sevgiyle kuralım.

**GELECEĞİN
ALTYAPISINI
BUGÜN
KURUN**

**SABİT HAT
HİZMETİ**

**GÜVENLİK KAMERASI
SİSTEMLERİ**

**ALARM VE YANGIN
TAKİP SİSTEMİ**

CANSİS Teknoloji
İşletmenizin ihtiyaç duyduğu iletişim, güvenlik ve bilişim altyapısını en üst düzeyde, güvenle kuruyoruz. İletişim sistemleri alanında sunduğumuz sabit hat çözümleriyle kesintisiz ve net haberleşme sağlıyoruz. Güvenlik alanında; yüksek çözünürlüklü kamera sistemleri, alarm ve yangın takip hizmetlerimizle her an yanınızda oluyoruz. Data sonlandırmadan güçlü network kurulumlarına, sunucu sistemlerine, personel takip çözümlerine, Altyapı ve veri hizmetlerine kadar tüm süreci profesyonelce yönetiyoruz. Size sadece güvenle kullanmak kalıyor.

**DATA S
HİZ**

CANSİS
TEKNOLOJİ

VERİYİ
GÜVENE,
İLETİŞİMİ
HIZA
DÖNÜŞTÜR

NETWORK VE SUNUCU
HİZMETLERİ

PERSONEL TAKİP
SİSTEMLERİ

KESİNTİSİZ GÜÇ
KAYNAĞI

CANSİS Teknoloji

İletişimden güvenliğe,
altyapıdan veri yönetimine
kadar tüm teknolojik
ihtiyaçlarınızı tek çatı altında çözüme
kavuşturuyoruz.

Sabit hat sistemlerinden güvenlik
kameralarına, alarm ve yangın takip
sistemlerinden data sonlandırma hizmetlerine,
personel takip sistemlerinden network ve sunucu
çözümlerine kadar sunduğumuz tüm hizmetlerde yüksek
performans, güvenilirlik ve hız odaklı
çalışıyoruz.

Güçlü markalarla desteklediğimiz altyapımız ve
alanında uzman teknik ekibimizle, işletmenizi
dijital geleceğe sağlam adımlarla taşıyoruz.

SONLANDIRMA
HİZMETLERİ

İlk yerleşimden tarım başkentine

İnsanlığın yerleşik hayata geçtiği ilk merkezlerden biri olan Çatalhöyük'e ev sahipliği yapan Çumra, binlerce yıllık medeniyet mirasını modern tarımla buluşturarak bugün Türkiye'nin en önemli üretim merkezlerinden biri olarak öne çıkıyor

Anadolu coğrafyası, insanlık tarihinin ilk adımlarından modern cumhuriyetin inşasına kadar uzanan devasa bir hafıza odası niteliği taşıyor. Bu hafızanın en canlı, en dinamik ve son dönemde tarımsal üretimiyle dikkat çeken merkezlerinden biri kuşkusuz Konya Ovası'nın kalbinde yer alan Çumra ilçesidir. Takvimler 1926 yılını gösterdiğinde resmi olarak ilçe statüsüne kavuşan bu özel topraklar, arkasında bıraktığı bir asırlık modern cumhuriyet tarihiyle gurur duyarken, bağrında taşıdığı binlerce yıllık geçmişle de dünyaya meydan okuyor. Bataklıklardan yeşeren modern bir kentin, insanlığın ilk yerleşim yeriyle kesişen hikayesi, adeta bir azim ve dönüşüm belgeseli sunuyor.

DEMİRYOLUNDAN DOĞAN MODERN BİR ŞEHİR

Bugün modern tarım teknikleriyle ve gelişmiş sanayisiyle adından söz ettiren yerleşimin resmi olarak tarih sahnesine çıkışı, aslında büyük bir altyapı projesine dayanıyor. Ondokuzuncu yüzyılın sonlarında, 1894 yılında ilk kazması vurulan ve 1913 yılında tamamlanan tarihi Haydarpaşa-Bağdat demiryolu hattı, bölgenin kaderini değiştiren ilk kıvılcım oldu. Tren yolu yapımı sırasında stratejik bir noktaya inşa edilen istasyon binası, bu topraklardaki ilk modern yapı olarak kayıtlara geçti.

İstasyonun ardından bölgenin çehresini değiştiren ikinci büyük hamle ise su yönetimiyle geldi. Çarşamba Kanalı'nın devreye alınması, bölgedeki amansız bataklıkların kurutulması ve geniş Konya Ovası'nın sulanması amacıyla 1907 ile 1914 yılları arasında devasa sulama tesisleri kuruldu. Bu tesislerin idari binalarının da istasyon çevresine inşa edilmesiyle,

geleceğin modern kent merkezi filizlenmeye başladı. İsim kökenine dair anlatılan efsanelerden biri arazinin geçmişteki çamurlu ve bataklık yapısına işaret ederken, bir diğeri ise "çemre" kelimesinden türediğini ileri sürüyor.

ÇUMRA'NIN İLÇE OLUŞUMU

Yirminci yüzyılın ilk çeyreğine kadar bölgede idari merkez olarak bugünkü İçericumra bölgesi kabul görüyordu. Mustafa Kemal'in Trenle Adana'ya seyahat ettiği esnada bu istasyonda mola veren Mustafa Kemal, pencerenden dışarıyı seyrederken yeni inşa edilen sulama tesislerini, lojmanları ve bölgenin stratejik konumunu derinlemesine inceledi.

Gördüğü potansiyelden etkilenen Mustafa Kemal Atatürk, yanındakilere bu şirin ve stratejik bölgenin mutlaka

geliştirilmesi gerektiğini belirterek, buranın ilçe olmayı fazlasıyla hak ettiğini ifade etti. Bu tarihi talimatın ardından vakit kaybetmeden çalışmalar başlatıldı ve 26 Haziran 1926 tarihinde çıkarılan 877 sayılı özel kanunla idari merkez resmen buraya taşınarak yeni bir ilçe doğmuş oldu.

GÖÇLERLE ZENGİNLEŞEN KÜLTÜREL MOZAIK VE MUTFAK KÜLTÜRÜ

Genç cumhuriyetin ilanından sonra planlı bir şekilde büyüyen bölge, kendine has dinamik bir nüfus yapısına sahip oldu. Kuruluş aşamasında yerli bir nüfusu bulun-

mayan kentin ilk sakinleri, 1936 ve 1950 yıllarında Balkanlar'dan, özellikle Romanya ve Bulgaristan'dan anayurda dönen göçmen aileler oldu. İlerleyen dönemlerde ise çevredeki Hadim, Bozkır ve Ermenek gibi dağlık ilçelerden, yakın köy ve kasabalardan gelen aileler burayı bir çekim merkezi olarak gördü.

Farklı coğrafyalardan gelen insanların oluşturduğu bu toplumsal yapı, herhangi bir çatışmaya meydan vermeden muazzam bir kültürel sentez yarattı. Göçmenler, Yörükler, Türkmenler ve dağlık bölgelerden gelenlerin taşıdığı gelenekler, özellikle mutfak kültüründe kendini gösteriyor.

Dağlık kesimlerin meşhur etli bulgur pilavı ve arabaşı çorbası, ovaların sofralarından eksik etmediği papara, sacarası, mantı ve hoşmerim tatlısı, Türkmenlerin şirlisi ve Yörüklerin damak çatlatan kakaç yemeği bu zengin mutfağın en önemli yapı taşları olarak varlığını sürdürüyor. Günlük yaşamda basma şalvarlar ve işlikler tercih edilirken, özel günlerde göçmen kadınların el tezgahlarında dokuduğu ipek ve kadife bindallılar, cepkenler bu kültürel çeşitliliğin görsel birer şölenine dönüşüyor. Her yıl mayıs ayında düzenlenen Lille Yörük Şöleni ise tüm dünyadaki Yörükleri bir araya getirerek akrabalık bağlarını canlı tutuyor.

İNSANLIĞIN ŞAFAK VAKTİ: ÇATALHÖYÜK NEOLİTİK KENTİ

İlçe merkezinin modern tarihi her ne kadar demiryolu hatlarına dayansa da, bölgenin asıl büyüleyici yönü merkeze sadece 12 kilometre mesafede yer alan dünya mirası Çatalhöyük'te gizlidir. İnsanlık tarihinin en önemli kırılma noktalarından biri olan yerleşik hayata geçiş, tarımın keşfi ve evcil hayvancılığın başlangıcı bu topraklarda şekillendi. Yaklaşık 14 hektarlık bir alana yayılan ve iki ayrı höyükten oluşan bu devasa Neolitik yerleşim, milattan önce 7400 yıllarına kadar uzanan 18 farklı katmanıyla adeta bir zaman tüneli sunuyor.

Dünyanın bilinen en eski haritasına ev sahipliği yapan bu kadim kent, ticaretin, tekstil dokumacılığının, heykel ve resim sanatının ilk örneklerinin verildiği, bakırın ve toprak kapların insan eliyle ilk kez işlendiği yer olarak kabul ediliyor. Taşıdığı bu muazzam evrensel değer sebebiyle Çatalhöyük, 2012 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne kalıcı olarak dahil edildi. 1993 yılından bu yana kesintisiz süren modern kazılardan çıkarılan eşsiz eserler, bugün Konya Arkeoloji Müzesi'nde sergilenerek insanlık tarihine ışık tutmaya devam ediyor.

MEDENİYETLERİN GEÇİŞ GÜZERGAHI VE TARİHİ YAPILAR

Çatalhöyük'ün parıltısının yanı sıra bölge genelinde Neolitik dönemin izlerini taşıyan Sırçalıhöyük, Seyithanhöyüğü, Ka-

rahöyük ve Alibeyhöyüğü gibi tam 13 adet tescilli höyük bulunuyor. Tarihsel süreçte Hititler, Frigyalılar ve Perslerin egemenliğinde kalan bölge, Kutalmışoğlu Süleyman Şah'ın 1075 yılında Konya'yı fethederek Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti

yapmasıyla tamamen Türk hakimiyetine girdi. Selçukluların ardından sahneye çıkan Karamanoğulları Beyliği ve sonrasında Fatih Sultan Mehmet'in bölgeyi Osmanlı topraklarına katması, coğrafyanın mimari kimliğini şekillendirdi.

Bugün İçeriçümra sınırları içinde yer alan ve 11-12. yüzyıllara tarihlenen Karamanoğlu İbrahim Bey Camii (Vakıf veya Esatpaşa Camii olarak da bilinir), bölgedeki en önemli anıtsal yapılardan biridir. Zaman içinde geçirdiği onarımlarla günümüze ulaşan bu ibadethanenin yanı sıra, asırlardır ovaya hayat veren Çarşamba Çayı üzerinde yükselen Dineksaray, Balçıkhisar ve Tavşanköprü gibi tarihi taş köprüler de Karamanoğulları döneminin mühendislik dehasını sergiliyor. Ayrıca yirminci yüzyılın başlarında Alman mühendisler tarafından inşa edilen 5 adet tarihi Devlet Su İşleri binası da günümüzde lojman ve misafirhane olarak varlığını koruyor.

ORTA ANADOLU'NUN ÇUKUROVASI: TARIMIN BAŞKENTİ

Sahip olduğu verimli toprak yapısı ve su kaynakları sayesinde bölge, günümüzde haklı olarak "Tarımın Başkenti" unvanını taşıyor. Toros Dağları'ndan doğarak Beyşehir Gölü'nün sularıyla birleşen ve Mavi Boğaz'ı aşarak ovaya ulaşan Çarşamba Çayı, bölgenin en büyük can damarıdır. Bu nehrin üzerine 1957-1962 yılları arasında inşa edilen Apa Barajı, hem sulama ihtiyacını karşılıyor hem de kıyısındaki sosyal tesisler ve olta balıkçılığı imkanlarıyla önemli bir rekreasyon alanı sunuyor. Merkeze yakın konumdaki şelalesi ve çocuk parklarıyla Sırçalı Mesire Yeri de doğaseverlerin uğrak noktaları arasında yer alıyor.

Toplamda 1 milyon 350 bin dekarlık devasa bir ekilebilir araziye sahip olan ovada, yaklaşık 1 milyon dekar sulanabilir alan bulunuyor. Geriye kalan kısımlar ise kıraç tarım, çayır, mera ve orman arazilerinden oluşuyor. Polikültür tarımın en modern aletlerle uygulandığı bu topraklarda üretilen şekerpancarı, patates, hububat, mısır, çerezlik ayçiçeği ve kabak çekirdeği gibi ürünler, sadece miktar olarak değil, kalite yönünden de Türkiye genelinde verim şampiyonluklarını elinde bulunduruyor. İlk tohumun binlerce yıl önce Çatalhöyük'te toprağa düşmesiyle başlayan tarım serüveni, bugün modern dünyanın en organize zirai üretim merkezlerinden biri olarak geleceğe yürümeye devam ediyor.

ANADOLU'NUN LEZZET MİRASI: COĞRAFI İŞARETLİ ÇUMRA KAVUNU

Bölgenin tarımsal zenginliği sadece endüstriyel bitkiler ve tahılla sınırlı kalmıyor; bu bereketli topraklar, damaklarda unutulmaz izler bırakan çok özel bir meyveye de hayat veriyor. Kendine has yoğun aroması, yüksek şeker oranı ve kendine özgü dokusuyla bilinen meşhur Çumra kavunu, bölgenin tarımsal başarılarını taçlandıran en önemli değerlerin başında geliyor. Geleneksel tarım yöntemlerinin modern tekniklerle harmanlandığı ovanın bu eşsiz lezzeti, kalitesi ve ayırt edici özellikleriyle resmi makamlarca da tescillenenek coğrafi işaret almaya hak kazanmış stratejik bir ürün olarak öne çıkıyor.

Mikroklima özellikleri gösteren ova ikliminin ve Çarşamba Çayı'nın beslediği verimli toprak yapısının bir araya gelmesi, bu kavunun dünya çapında bir kaliteye ulaşmasını sağlıyor. Lifli yapısı, sulu etli kısmı ve uzun raf ömrü sayesinde hem iç pazarda hem de ihracatta büyük talep gören coğrafi tescilli Çumra kavunu, yerel ekonomiye çok ciddi bir katma değer sağlıyor. Binlerce yıl önce Çatalhöyük'te başlayan tarım kültürünün günümüzdeki en tatlı elçisi olan bu ürün, yerel üreticilerin titizliğiyle korunarak geleceğe taşınan bir lezzet mirası olarak hak ettiği değeri görmeye devam ediyor.

BASKIN ALIŐVERIŐ MERKEZİ

ÇUMRAMIZIN 100. YILI
Kutlu Olsun!

BEYSU

Torku

İndirim bir gün değil, her g¼n!
Çumra'da boykot ¼r¼nleri satmayan tek market!

0535 566 56 67

Meydan Mahallesi Selçuklu Cd. No:6 Çumra/Konya

Anuş GÖKCE

YÜZÜNCÜ YILDA 100 DEYİM 100 ATASÖZÜ

Çumra'nın kuruluşunun 100. yıl dönümü münasebetiyle gençlerin ufkunu açacağını düşündüğüm bir yazı hazırladım. Gençlerin mutlu olmaları, hayata tutunmaları ve başarılı olmaları en büyük hedefimizdir. Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu olarak gençleri kazanmak için dört yıl boyunca her ay bir etkinlik düzenledik. Çumra'mızın kuruluşunun yüzüncü yıldönümü anısına hazırlanan bu kitapta gençlerin yetiştirilmesini, topluma kazandırılmasını konu olarak seçtim. Bunun için onların yüzünün gülmesi için mutluluk reçeteleri olan yüz tane deyim ve yüz tane atasözü hazırladım. Gelecek yüzyıllara yüzlerce, yüz binlerce mutlu güler yüz yetiştirmek için çalışmaktayım. Atasözleri bir milletin tarihinden, edebiyatından, kültüründen ve tecrübelerinden süzülen özlü sözlerdir. Deyimler de kesin bir yargı ifade etmeyen, fakat anlatımı güçlendiren kalıplaşmış kelime öbekleridir.

Sima, çehre, surat anlamın gelen "yüz" kelimesiyle ilgili 100 atasözü ve 100 deyim hazırlayarak gençlerimizin zihinlerine ve gönüllerine güzel bir dokunuş yapmak istedim.

100 Deyim

- 1) **Yüz akı:** Namus. Bu işten yüzümüzün akıyla çıktık.
- 2) **Ekşi yüz:** Abus çehre, asık suratlı.
- 3) **Yüze vurmak:** Bir kabahat yapanın yüzüne karşı söylemek ve mahcup etmek.
- 4) **Yüzü üstü bırakmak:** Nizamsız ve noksan bir halde bırakmak, ikmal ve tanzim etmemek.
- 5) **İç yüzü:** Satih dahili, bir şeyin iç tarafı. Bir şeyin mestur ve sır olan ciheti, bätini, hakiki sebebi. Meseleni iç yüzünü bilelim.
- 6) **Yüze bakmak:** Birinin utanacak bir sabıkası olmamak.
- 7) **Yüzüne bakılmaz:** Pek çirkin manzara. Göz zevkini bozan. Estetikten yoksun. Çirkin.
- 8) **Yüz bulmak:** Hüsnü muameleden cüret alıp ileri gitmek. Şımarık.
- 9) **Yüz tutamağı:** Bir kişiden görülen yardım ve iyilik karşısında ufak bir hediye vermek.
- 10) **Yüz çevirmek:** Terk etmek, feragat etmek, çekinmek. İçtinap etmek.
- 11) **Yüzünden düşen bin parça:** Pek abus ve bet çehre. Asık suratlı olmak.
- 12) **Yüz sürmek:** El etek öpmek.
- 13) **Sıcak yüz:** Cazibe, çekicilik.

14) **Yüzü sıcak:** Cazibeli, işveli, cilveli.

15) **Yüzde:** Pek edepsiz, pek ileri varmış.

16) **Yüzü pancar gibi olmak:** Öfkeden, heyecandan ve utanmadan dolayı kişinin yüzünün kıpkırmızı olması

17) **Yüz tutmak:** Utanmamak. Yüze karşı söyleyebilmek. Bir halin değişmeye başlaması & Harabeye yüz tuttu. İyileşmeye yüz tuttu.

18) **Yüzü tutmamak:** Utanmak, yüzüne karşı söyleyememek.

19) **Yüz karası:** Namussuzluk, arsızlık.

20) **Yüzü koyun:** Yüz aşağıya gelecek surette.

21) **Yüz yüze gelmek:** Yüz yüze görüşmek. Karşı karşıya gelmek

21) **Yüz görümü:** Güveyinin gelini ilk gördüğünde yüzünü görmeğe karşılık hediye vermesi.

21) **Yüz göz olmak:** Ast ile üst arasında hürmet ve vakar kalmaması. Kişilerin birbirine karşı saygısız olması. Münasebetsiz, teklifsizlik.

22) **Yüze gelmek:** Çekinmemek

23) **Güler yüz:** Güleç, güler yüzlülük, tazelik ve sevinç.

24) **Ne yüzle:** Nasıl, ne cüretle, utanmadan. & Ne yüzle yine geldi.

25) **Yüz vermek:** Lüzumundan fazla iltifat gösterek şımartmak.

26) **Yüz yazısı:** Köylerde gelinin yüzüne kadınların tel veya pul yapıştırmaları.

27) **Yüz yastığı:** Baş dayamaya mahsus yumuşak ve yassı yatak yastığı.

28) **Yüzü yok:** Önceden yapılmış bir fiil ve hareketinden dolayı mahcup olma. (**Şemseddin Sami, Kamus-i Türki, İkdam Matbaası, Dersaadet 1317**)

29) **Yüzsüz:** Utanması ve sıkılması olmayan,

30) **Yüzlü:** Şımarık. Yüzü olan, şerefli itibarlı.

31) **Yüze çıkarmak:** Dipten yukarı doğru çıkmak, şımarık. Ortaya çıkmak.

32) **Yüze gülen:** Riyakâr

*33) **Yüze gülmek:** Sahte bir şekilde ilgi göstermek.

34) **Yüzü gözü açılmak:** Çevreyle ilişkilerini geliştirmeye başlamak. Cinsi konularda bilgi sahibi olmak.

35) **Yüzü gülmek:** Sevinmek, ferahlamak.

36) **Yüzü kasap süngeri ile silinmiş:** Utanmaz, ahlâksız, hayasız.

37) **Yüzü sirke satmak:** Yüzünden memnuniyetsizliği anlaşılacak.

38) **Yüzü soğuk:** Sevimsiz, itici.

- 39) **Kara yüzlü:** Suçlu, lekeli ve günahkâr.
- 40) Zevale yüz tutmak: İhtiyarlamaya başlamak.
- 41) **Yüzlemek:** Yüze vurmak. Şımartmak.
- 42) Yüz üstü bırakmak: Bir işi tamamlamadan yarıda bırakmak. Dönüp yüzüne bakmamak, ardını aramamak.
- 43) **Yüzü dönmek:** Keskin aletin ucunun körelmesi.
- 44) Yüzü pek: Söylenmesi zor şeyleri bile rahatlıkla söylemek.
- 45) **Yüzü soğuk:** Sevimsiz, itici.
- 46) Yüzü yerde: Alçak gönüllü.
- 47) **Yüzünü yere koymak:** Secde etmek
- 48) Yüzü limon gibi olmak: Yorgunluktan veya stresten dolayı kişinin yüz renginin solması, sararması.
- 49) **Yüzü eğri:** Asık suratlı, somurtkan, küskün veya hoşnutsuz.
- 50) Yüzü suyu hürmetine: Hatırına.
- 51) **Yüzünden akmak:** Anlaşılmak.
- 52) Yüzünden kan damlamak: Çok sağlıklı olmak.
- 53) **Yüzüne kan gelmek:** Sağlığına kavuşmaya başlamak.
- 54) Yüzüne bakmama: Küsmek.
- 55) **Yüzünden okumak:** Görür görmez anlamak.
- 56) Yüzüne gözüne bulaştırmak: Becerememek.
- 57) **Yüzünü buruşturmak:** Memnuniyetsizlik, öfke belirtmek üzere surat asmak, burun kıvrırmak.
- 58) Yüzüne tükürmek: Kötü muamelede bulunmak.
- 59) **Yüzünü asmak:** Somurtmak. Surat asmak.
- 60) Yüzünü yıkamak: Tıraş olmak
- 61) **Yüzünün derisi kalın:** Utanmaz.
- 62) Yüzü allak bullak: Bir kişinin aldığı haberden veya herhangi bir şeyden dolayı yüz ifadesinin aniden değişmesi, şaşkına dönmesi,
- 63) **Yüzünde kan kalmamış:** Çok korkmak, heyecanlanmaktan veya şok yaşamaktan dolayı benzinin sararması.
- 64) Yüz suyu dökmek: Onurunu sarsacak şekilde yalvarmak. (**Doğan Türkçe Sözlük, atasözlerive-deyimleri.com**)
- 65) **Yüz eğmek:** Somurtmak, surat asmak. Alay etmek.
- 66) Eli yüzü düzgün: Derli toplu, yakışıklı veya güzel kimse
- 67) **Yüz suyu:** Ar, namus.
- 68) Yüz vurmak: Baş vurmak, müracaat etmek.
- 69) **Yüz vermemek:** İlgi göstermemek, yakınlık kurmasına izin vermemek.
- 70) Yüzü düşmek: Umduğu bir şeyi bulamayan, üzücü bir haber alan veya utanç duyan kişilerin moralinin bozulması, canı sıkılması, keyfinin kaçması.
- 71) **Yüzü kırış kırış:** Yaşlanma, yorgunluk, hastalık veya su kaybı durumlarından cildin porsümesi.
- 72) Yüzüne bakılır: Güzelce.
- 73) **Astarı yüzünden pahalı:** Bir işin ayrıntılarına, tamirine veya yan giderlerine harcanan emeğin, malın kendi değerini aşması durumunu ifade eder.
- 74) Yüzü surat hak getire: Bir kimsede ya da bir şeyde istenilen özelliklerin hiç birisinin bulunmaması. Allah hiçbir güzellik vermemiş.
- 75) **Yüzü mahkeme duvarı gibi olmak:** Çok sert ve ciddi, duygusuz, asık suratlı ve soğuk kimseler için kullanılır.
- 76) **Yüzü surat davul derisi:** Utanması, sıkılmaması olmamak. Arsız, yüzsüz. (**Doğan Türkçe Sözlük, TDK. Pdf. Yüz maddesi.**)
- 77) Yüzüne bakmaya kıyılmaz: Bir kişinin aşırı derecede güzel, sevimli, çekici ve narin olması
- 78) **Yüzüne gözüne dursun:** Hakkını helal etmemek.
- 79) Yüzüne hasret kalmak: Çok özlemek.

- 80) **Yüzüne çarpmak:** Bir kişiyi ayıplarını, kusurlarını yüzüne karşı söylemek. Verilen hediyeyi beğenmemek.
- 81) Yüzünü kara çıkarmak: Başkalarının yanında yanlışını ortaya çıkarmak. Utandırmak.
- 82) **Gün yüzüne çıkmak:** Gerçeklerin ortaya çıkması.
- 83) Gün yüzü göstermemek: Bir kimseye sürekli sıkıntı ve eziyet yapmak, huzursuz ve mutsuz etmek.
- 84) **Gün yüzü görememek:** Rahata erememek.
- 85) Yüz bulmak: İlgi görmek.
- 86) **Yüz üstü kalmak:** Eksik kalmak, tamamlanamamak.
- 87) Ters yüz etmek: Bir durumu tamamen değiştirmek.
- 88) **Yüzü bozuk:** Çirkin veya estetikten yoksun. Rengi solmuş, hastalıktan ve üzüntüden keyifsiz görünen.
- 89) Ağzına yüzüne bulaştırmak: Bir işi kötü bir şekilde yapmak.
- 90) **Yüzü kâğıt gibi olmak:** Kanı çekilip benzi solmak.
- 91) **Yüzü yumuşak:** Kırmaktan, üzmetten çekinen ve kimseye hayır diyemeyen. Kendisine yapılan talepleri geri çeviremeyen.
- 92) Yüze durma: Birinin hatırından çıkamama.
- 93) **Şeytan görsün yüzünü:** Biriyle hiç görüşmek istememek.
- 94) Ayıbını yüzüne vurmak: Kusurunu yüzüne karşı söylemek.
- 95) **Yüz göz olmak:** Gereksiz yere tartışmak.
- 96) Yüzünde güller açmak: Neşesi, mutluluğu yüzünden belli olmak.
- 97) **Yüzüne gelmek:** Birinin olumsuz bir durumunu, itirazı ve hakikati muhatabının yüzüne çekinmeden söylemesi
- 98) **Yüzünü gören cennetlik:** Çok uzun zamandır ortalıkta görünmeyen ve kendini özleten kişiler için kullanılır.
- 99) **Yüzünü göstermemek:** Bir kişinin uzun süre ortalıkta görünmemesi. Herkesten saklanması.
- 100) Yüz açıklığı: Gülümseme, yüz gülümseyişi (DLT, C:1, s.150)

Ata sözleri:

- 1) Yüz güzelliği hamamdan eve, huy güzelliği Urumdan Şam'a: Kalıcı olan huy güzelliğidir. Yüzü güzel olanı sadece yakın çevresi bilir, huyü güzel olanı herkes sever ve beğenir. Ünü birçok bölgeye yayılır.
- *2) **Yüz güzelliğine bakma, edep ara:** Bu söz Divan-ı Lügatit Türk'te şöyledir: "Yüze görme, erdem dile." Yüz güzelliğine, çirkinliğine bakma, edep, huy güzelliğine bak." (DLT C: III, s.143)
- 3) Yüz verdik deliye, geldi çıktı halıya: Değmemesine rağmen kendisine önem verilen kişinin utanmaz, şımarık davranışları.
- 4) **Göge savursa yüzüne düşer:** Göge tükürse yüzüne düşer. (DLT, C: II, s.1)
- 5) Harmanda tozun olsun, yemeye yüzün olsun: Çalışırken ortada görünmeyenlerin yemeye da yüzü yoktur. Bir işte başarı sağlamak için işin bir ucundan tutmak gerekir.
- 6) **Paranın yüzü sıcaktır:** Para görünce insanların isteklerinin yumuşaması, zor ve tehlikeli bir işi para karşılığında kabul etmek.
- 7) Ağız yer yüz utanır: İnsanların söyledikleri sözlerden dolayı kötü durumlara düşebileceğini belirtir. Kişinin söylediği bir söz ve eylemi onu utanılacak bir duruma sokabilir.
- 8) **Yüz verme arsız olur, az verme hırsız olur:** İn-

sanlara aşırı ve yetersiz ilgi göstermek olumsuz sonuçlar doğurduğunu anlatan bir atasözü. Birine fazlaca ilgi gösterilirse şımarır, az ilgi gösterilirse de hırsız olur. İlişkilerde dengeyi sağlamak ve ölçülü davranmak (tozlusözlük.com)

9) Yüz yüzden utanır: Bir kimseden bir şey isterken aracı kullanmamalı, istediğimizi doğrudan kendimiz istemeliyiz.

10) **Yüzü güzel olanın huyu da güzel olur:** Bir kişinin nasıl olduğu duruşuyla, gülüşüyle ve yüzüyle belli olur.

11) Ramazan'da yalan söyleyenin bayramda yüzü kara olur: Bir kişi manevi değerler ve sorumluluklar doğrultusunda yaşamazsa bu durum ona olumsuz bir şekilde yansıtacağını anlatır. Ramazan ayını oruç ve ibadetle geçirmeyen kişi sonunda nedamet ve pişmanlık duyar.

12) **Tarlada izi olmayanın harmanda yüzü olmaz:** Bir işin sonunda başarı elde edebilmek için önceden çaba sarf etmesi gerekir. İnsanlar bir işin başında iyi plan yapmalı, gayretli ve azimli olmalıdır.

13) Bağa bak üzüm olsun yemeye yüzün olsun: Bir işin başarıyla sonuçlanması için o işe gereken öznenin gösterilmesi, çaba sarf edilmesi ve sabırlı olunması gerekir.

14) **İsteyenin bir yüzü kara vermeyenin iki yüzü:** Darda kalanın, ihtiyacı olanın bir şeyi başkasından istemesinde utanılacak bir durum olmadığını belirtir. (atasözü.org)

15) El eli yıkar, el de yüzü yıkar: Bir kimseye yardım edildiğinde o kişi bunun altında kalmaz. Onun da sana bir faydası dokunur.

16) **Yüz ruhun aynasıdır:** Yüz bireyin ruh halini ve duygusal durumunu yansıtan önemli bir göstergidir. İnsanların duygusal ve ruh haline yansıyan yüzlerinin kişinin karakterinin belirlenmesinde yardımcı olur.

17) Asılsız söz, sahibine yüz karası getirir: Doğru olmayan söz söyleyen kişi sonunda utanılacak duruma düşer.

18) **İnsanın yüzü içinin aynasıdır:** İnsanların kendilerinin başkalarının gözünden görebileceğini ve bu geri bildirimlerinin bireylerin iç dünyalarını etkileyebileceğini yansıtır.

19) Balı dibinden yağı yüzünden ye: Bir şeyin değerini tam olarak anlayabilmek için hem avantajlarını hem de dezavantajlarını göz önünde bulundurmak gerekir. Bir şeyin tam olarak değerlendirilmesi için tüm yönlerini gözlemlemek ve dikkate almak gerekir.

20) **Yüz yüze bakmaya yer bırak:** Yakın ilişkilerde bulunup bu ilişkileri devam ettirmek için açık kapı bırakmak.

21) Gürleyerek gelen düşmandan, yüzüne gülümseyerek gelen düşman daha kötüdür (Kazak Atasözü): Niyetini açık olan düşmanla savaşmak, niyetini gizleyen düşmandan daha kolaydır. Karşıdakinin niyeti açık ise ona göre tedbir alırsın, ama ne yapacağı bilinmeyen düşmana karşı hiçbir tedbir alamazsın. İnsanı gafil avlar (**Gürsu, Uğur; Kazak Türkçesindeki ve Türkiye Türkçesindeki Atasözlerinin Karşılaştırılması Biçiminde İncelenmesi, İstanbul.edu.tr, Doktora Tezi pdf.**)

22) **Yüzsüzün yüzü gülmez:** Saygısız kişilerin başarıya ulaşamayacağını ifade eder.

23) Adamı adam eden paradır, parasız adamın yüzü karadır: Paranın bir kişiye toplum içinde saygınlık ve itibar kazandırır, parasız adam ise hor görülür

ve itibarını kaybeder.

24) **Adamın yüzü değil özü güzel olsun:** Bir kişinin dış görünüşünden ziyade karakterinin ve huyunun güzel olması gerektiğini ifade eder.

25) Aç tokun yüzüne bakmakla karnı doymaz: Bir şeyin yokluğunu çeken kimse o şeyi mutlaka elde etmek ister. Sadece ona bakmakla yetinmez.

26) **Akçası ak olanın bakma yüzünün karalığına:** Parası çok olan kimse birçok ayıbını parasıyla örter. Toplum tarafından onun ayıbı kusur sayılmaz.

27) Allah bile kul hatasını yüzüne vurmaz: İnsan hata yapabilir. Ancak bu hataları yüzüne vurmamak ayıptır. Affedici olmak gerekir.

28) **Alemin maskarası, dostunun yüz karası:** Davranışlarıyla toplumda yadırganan kişinin ailesine ve dostlarına da zararı dokunur.

29) Ağız yerse yüz güler: İnsanın yüzü karnı doyunca güler, mutlu olur. Aç insan mutlu olmaz.

30) **Akraba idik akrep olduk biz bize, ayrı düştük bakmaz olduk yüz yüze:** Akrabalarından bir kişi zarar gördüğü zaman ya da onlardan bir zarar gelirse aile fertlerinin birbirlerine zıtlaştıkları, kavga ettiklerini ifade eder.

31) Ar gözünden, kâr yüzünden bellidir: Bir kişinin onur ve ahlakı gözünden belli olur. Yaptığı iş ise düzgün olur, kazançlı çıkar.

32) **Arap Arap'a yüzün kara demiş:** Bazı kimselerin kendi kusurlarına bakmayıp başkalarının kusurlarını ayıplaması.

33) Rüzgâra tüküren kendi yüzüne tükürür: İnsan kiminle ne ile mücadele edeceğini bilmelidir. Kendi gücünü ve karşısındakinin gücünü tartmalı ve ona göre hareket etmelidir. Eğer kişi gücünün üstünde birine saldırırsa zararlı çıkar, yıpranır.

34) **Arsızın yüzüne tükürmüşler, yağmur yağıyor demiş:** Utanmaz kişiler başkaları tarafından ayıplansa bile umursamazlar. Hakaret görse bile işi pişkinliğe vururlar.

36) Aşı pişiren yağ olur, gelinin yüzü ağ olur: Güzel şey iyi malzeme kullanılarak elde edilir. Bunu başarabilen kişiler de övünmeye hak kazanır.

37) **Aşık yüz bulduğu yerde yatar kalır:** Âşık olan kişi sevdiğinden küçük bir iltifat görse daha fazlasını ister, cesareti artar.

38) Ayağına bakma başına bak, yüzüne bakma işine bak: Bir insanı değerlendirmek için dış görünüşü ölçü alınmamalı, onun yaptığı işlere de bakmalı ve öyle değerlendirmeli.

39) **Aynaya nasıl bakarsan yüzünü öyle görürsün:** Bir kişinin kendini ve dünyayı nasıl algılıyorsa öyle gördüğünü, kendi bakış açısına göre değerlendirdiği ifade eder. İyi bakarsa olumlu, kötü bakarsa olumsuz görür.

40) Bağı ağlayanın yüzü güler: Bağ budanırsa sürgün verir, meyve oluşur. Çalışan, emek veren kazanır.

41) **Burun yüzden götürülmez:** Bir yakını, bir akrabası uygunsuz işler yapa kişi ne kadar tepki gösterse de akrabalık ortadan kalkmaz.

42) Cıvıvde gözün, et yemeye yüzün olsun: Bir kişi bir şeyden faydalanmak istiyorsa mutlaka bir çaba sarf etmelidir.

43) **Çocukla yoğurt yiyen ağzına yüzüne bulaştırır:** Dikkatsiz ve beceriksiz kişilerle iş yapan başarılı bir sonuç elde edemez.

44) Dadıya dadanan evlat yüzüne hasret kalır: Bakıcı tutan annelerin çocukları annelerine değil dadılarına bağlanırlar, onlara daha çok değer verirler. Ana baba çocuk sevgisini doya doya yaşayamaz.

45) **Defteri temiz olanın yüzü ak olur:** Namustan ve dürüstlikle iş yapan insanlar yaptıkları işten dolayı başkaları tarafından ayıplanmazlar. Başkalarının yanında küçük düşmezler.

46) Dilencinin yüzü kara, torbası doludur: Aç gözlü ve görgüsüz insanlar ihtiyacı olmadığı halde yine de istemekten vazgeçmezler.

47) **Dost dostun ayıbını yüzüne karşı söyler:** Dostlar insanın ayıbını herkesin içinde değil tehada yüzüne karşı söylerler. Başkalarının yanında söyleyip küçük düşürmezler, ardından söyleyip dedikodu yapmazlar.

48) Dost yüzünden, düşman gözünden bellidir: Gerçek dostların yüzünden samimiyet, içtenlik ve sevgi okunabilirken, düşman olanların da gözleri nefretle doludur. Bu atasözünü insanların sadece yüz ifadelerine bakarak karar vermemek gerektiğini vurgular. Dostlar karşılık beklemeden her zaman yardımcı olurlar. Düşmanlar ise genellikle öfke, kin ve nefret duyguları sergiler.

49) **Doydum usandım yüzü güzelden, doyup usamadım huyu güzelden:** Kalp güzelliğini önemini vurgular. Birinin yüzü güzel olsa bile huyu kötü olursa kişinin gerçek değeri yansıtmaz. Bu durum kişilerde dostluk ve güven duygusunu zedeleyebilir.

50) Dosta çok varan, ekşi yüz görür: Bir kişi dostuna sık gidip gelirse ilk gördüğü ilgi ve konukseverliği göremez. Saygınlığı azalır.

51) **Elin eliyle bal yiyen yüzüne bulaştırır:** Başkalarının yardımlarıyla iş yapmak isteyenler hiç beklemedik bir sonuçla karşılaşabilirler.

52) Elli kemdir yüz karar, herkes dengini arar: İnsanın çoğu kez doğruyu bulmak için deneme yanılma yoluna gidebileceğini ifade eder.

53) **Er cimri olursa avrat yüzüz olur:** Karısına iyi bakmayan ve pinti davranan koca onu yanlış yollara sevk eder.

54) Evvel yediğin hurmalar, sonra yüzünü tirmalar: Geçmişte yapılan yanlışların, hataların ve kötü davranışların ileri de olumsuz sonuçlar doğuracağını, kişinin hayatını etkileyebileceğini ifade eder.

55) **Geldik yüze, çıktık düze:** Kasım ayından sonra gelen yüzüncü günde 15 şubatı soğuklar geride kalır. (lafsozluk.com)

56) Gider kazan karası, gitmez yüz karası: Maddi kayıpların ya da hataların telafi edilebileceğini; ancak insanın onuruna ve haysiyetine sürülen lekenin kolay kolay unutulmayacağına dikkat çeker.

57) **Gönül ister, yüz utanır:** Kişinin içsel isteklerinin ve arzularının dışa yansımaları utanabileceğini veya mahcup olabileceğini ifade eder.

58) Görümce, görmeyeyim (yüzünü) ölünce: İnsana kocasının kardeşi, kendi kardeşi gibi yakın olmaz. Gelin ile görümce arasındaki tatlı çekişmeleri, bazen de yaşanan anlaşmazlıkları esprili bir dille ifade etmek için kullanılır.

59) **Göz görmez, yüz utanmaz:** Doğruları ve yanlışları görebilmek için önce görmesini bilmek gerek. İnsanların görüşlerini ve duygularını bilmeleri gerektiğini belirtir.

60) Gül yüzüme, güleyim yüzüne: Başkalarına karşı hoşgörülü ve sıcakkanlı olursak onlar da bize karşı güler yüzlü olurlar ve iyi davranırlar.

61) **Güler yüz, tatlı söz yılanı deliğinden çıkarır:** Birşeyden bir şey isterken veya bir ricada bulunurken güler yüzlü davranıp kibarca istersek yerine getirir.

62) Güler yüzlü sirke satıcısı, ekşi yüzlü bal satıcısından daha çok kazanır: Ticarete müşteriye karşı

güler yüzlü olan daha çabuk alışveriş yapar. Asık suratlı bal dahi satırsa dönüp bakan olmaz.

63) **Güzel yüz nefsin sahibi, güzel ses ruhun rızkıcıdır:** Dış güzelliği insanın bedensel ihtiyacına cevap verir. Güzel söz de ruhu okşar, insanı dinlendirir. Fiziksel güzellik geçici olabilirken, güzel bir ses ruhu besler ve derin bir tatmin sağlar.

64) **Güzel yüzlü arama, güzel huylu ara:** Güzellik aldatıcıdır. Yüzü güzel huyu kötü kimse ile anlaşmak zordur.

65) Güzelin kadrini ne bilir ahmak, mürüvvet değil mi yüzüne bakmak: Güzellik sadece dış görünüşten ibaret değildir. Onu gerçek anlamda takdir edebilmek için derin bir anlayış gereklidir.

66) **Her yüze gülen dost olmaz:** Görünüşte dostça davranan, yüzünüze gülen herkesin gerçek dost olmadığını, bazı insanların sahte davranışlar sergileyebileceğini anlatır.

67) Herkesin içi ile dışı/ yüzü bir olmaz: Bir insanın dıştan görünüşüne bakıp, onun nasıl bir karaktere sahip olduğunu bilemeyiz.

68) **Hastayım nar isterim, gül yüzlü yar isterim:** Hastalık veya sıkıntı zamanlarında bile insanın güzelliklerine ve sevdiklerine olan ihtiyacın azalmadığını, aksine artabileceğini vurgular.

69) Hizmetkardır efendisini yüzünü ağartan: Birinin hizmetinde çalışan kişinin dürüst ve çalışkan olmasıyla patronunun itibarını yükselteceğini anlatır. İyi hizmetçi sahibini mahcup etmez, aksine yüceltir.

70) **İçtim üzüm suyunu, döktüm yüzün suyunu:** Sarhoş olan insan ağzına gelen her şeyi söyler. Gizli sırları aşikâr eder.

71) Kadının yüzünün kınası, erkeğin elinin kınası: Yolsuz ilişkiler kadın için hoş karşılanmadığı halde erkekler için normal karşılanması. Erkekler kendilerine övünme payı çıkarır. Ancak günah olan kadına da erkeğe de aynıdır.

72) **Kâğıdın yüzünü ağartan karadır:** Bir insan güzel olsa da ona bir fayda sağlamaz, yaptıklarıyla değer kazanır.

73) Kalbin şahitliği yüz şahitlikten kuvvetlidir: İnsan masumsa, kalbi temizse başka şahit aramaya gerek yoktur. Kalbin şahitliği diğer şahitlerden daha etkilidir. Bu durum yalan şahitlik gibi kötü davranışların daha etkili sonuçlar doğurabileceğini vurgular. Kalbin şahitliği Allah'a ve insanlara karşı duyulan duygu ve düşüncelerin temsilidir.

74) **Kara gözde olsun, yüzde olmasın:** Kara göz beğenilir. Sevilir. Kişinin utanılacak ve onurunu zedeleyen davranışlardan uzak durmasını ifade eden atasözüdür. Kişi yüz kızartacak bir şey yaparsa gözden düşer, kimse yüzüne bakmaz.

75) Kömürcü dükkanına giren yüzü kara çıkar: Kötü alışkanlıklar veya olumsuz arkadaşlıklar kişiye zarar verir. Kötü bir işle uğraşmanın sonu kötü olur. El içine çıkamaz.

76) **Lodos yüze buz, kara köz gibidir:** Lodos kış aylarında estiğinde insanın yüzüne buz gibi çarpar ve yakar, kar çok yağdığı zaman lodos eserse çabucak erir.

77) Yerdeki yüze basılmaz: Ağırbaşlı, nazik, alçak gönüllü kişilere kimse hor bakmaz. Onları hırpalamaz ve eziyet etmez. Darda kalan, çaresiz ve muhtaç olanın üzerine daha fazla gidilmez. Kişinin taşıyamayaacağı yükü ona yüklemek ayıptır, günahdır.

78) **Ne verisen elime onu süreyim yüzüne:** Birinden bir hizmet veya ödül bekleniyorsa, bunun karşılığında bir şeyler verilmesi icap eder.

79) Çarşamba yalan diyenin, Perşembe yüzü kara çıkar: Bir kişi yalan söylediği zaman mutlaka yalanı ortaya çıkar ve onu rezil eder.

80) **Ahmağa yüz, abdala söz söylemeye gelmez:** İnsan ilişkilerinde ölçülü ve dikkatli olunması gerekir. Ahmak kolayca aldatılabilir, çocuk da neyi nasıl yapacağını bilemez. Bunun için akıllı ve bilgili kişilere görev verilmeli.

81) **Acıkan yanağından (yüzünden) susayan du-dağından belli olur:** Kişinin ne durumda olduğu yüzünden belli olur. Karnı aç ise yüzü solgun olur. Susadıysa dudakları kurur. İhtiyaç ve sıkıntı içinde olan insan dışarıdan anlaşılabilir. Beden dilleri ve fiziksel durumları içinde bulunduğu durumu yansıtır.

82) Tatlı dil güler yüz, düşmanın kolunu bükür: Tatlı sözler herkesi etkiler. Tatlılıkla, gönül okşayarak söylenen söz, azgın düşmanı bile yola getirir. Bu bakımdan insan tatlı söz söyleyerek en inatçı kişiyi bile yola getirir. Aralarında dostluk ve samimiyet hasıl olur.

83) **Yüzünün ömrünce işmasını istiyorsan kalbinin sesini dinle:** Kalbinin esini dinleyen insanın yüzü ömür boyunca ışıır. Sadece akıl ve mantıkla meselelere yaklaşmak sorunları çözmede yetersiz kalır. Bazen duyguya, insanın sezgisine de önem vermek gerekir.

84) Gençliğin güzel bir yüzü, ihtiyarlığın güzel bir ruhu vardır: Gençlerle yaşlılar arasındaki farkları ve bu farkların insan hayatında ne kadar önemli olduğunu belirtir. Gençlik, yeni bir şeyler öğrenmek ve deneyimler yaşamak için meraklı ve kanının kaynadığı bir dönemdir. İhtiyarlık ise deneyimler ve tecrübelerinden yararlanarak daha derin bir bakış açısının kazanıldığı dönemdir. Bu atasözünde gençlerin yaşlılardan, yaşlıların da gençlerden öğrenecekleri çok şeyler vardır. bir

85) **Ölüm yüz aklıdır:** Onurlu bir ölüm utanç içinde yaşamaktan daha iyidir.

86) Güler yüz, gönül anahtardır: Güler yüz en zorlu kapıları bile açar. Buzları eriten ve iletişimin temelini oluşturan en güçlü sihirli anahtardır.

87) **Yüzü kızarmayanın, kalbi de sızlamaz:** İnsanların hatalarını fark edip utanmaları gerektiğini vurgular. Yüzü kızarmak, utanç, mahcupiyet veya vicdan azabı gibi duyguların yüze yansımalarıdır. Yaptıkları kötü işlerden dolayı hiç rahatsız olmuyor veya rahatsızlık duymuyorsa o kişilerin vidanı da yoktur. Kötülük yapmaya devam ederler. Utanmayan kişiler vicdansız olur. Vicdan sahibi olan kişiler hatalarını anladıkları zaman yüzleri kızarır ve kısa zamanda hatadan dönerler ve bunu telafi etmeye çalışır.

88) Yüzü gülmeyenin bahtı da gülmez: Yüzü gülmek bahtı talihi iyi olsun demektir. Yüzü gülmeyen kişinin dolayısıyla talihi de kötü olur.

89) **Yüzü ak olanın sözü de ak olur:** Yaptığı işte doğru ve ahlaklı olan kişinin ettiği söz dinlenir, herkes tarafından sevilir ve saygı duyulur.

90) Yüzü gülmeyen ev, güneşsiz eve benzer: Güneş girmeyen evde insanlar hem fiziki yönden hem de psikolojik yönden hasta olurlar. Bir evde aile fertlerinden birisi huzursuz olsa bu durum tüm aileyi etkiler. Hele anne ve babanın huzursuz olması evde mutluluk adına bir şey bırakmaz. Hepsi psikolojik yönden sorunlu birey olurlar.

91) **Yüzü gülmeyen dükkân müşteri çekmez:** Asık suratlı olan dükkân sahipleri bir şey satmak istediklerinde satamazlar. Müşterileri kaçıırırlar. Güler yüzü olanlar ise çirkin dahi olsalar satışları yüksek

olur.

92) Güler yüz dost kapısını açar: İnsanlara nazik ve güler yüzlü davranmak birçok zorluğu ortadan kaldırır. Her işi rast gider.

93) **Yüzü gülmeyen, gönül alamaz:** Bu ifade samimiyetin ve empatinin önemini vurgular. Güler yüz göstermeden, yani karşısındaki insana değer verdiğini söz ve yüz ifadesiyle belli etmeden kalpten bir özür dilemek ya da gönül almak, başkasını hoşnut etmek mümkün değildir...

94) Yüzü gülmeyenin işi de gülmez: Yüzü gülmeyenin işi de gülmez: Kişinin iç dünyasındaki huzursuzlukların yaptığı işlere ve dışarıya yansır. Halk arasında öksüz ve yetim olanın da yüzü gülmediği, yani kötü talihi olduğu kabul edilir. Bunun yüzü doğuştan gülmedi, onun için işleri hiç rast gitmedi denir.

95) **Yüzü gülmeyen, iş tutmaz:** Yüzü gülmeyen insanların yaptıkları işlerde başarısız olduğunu anlatan bir atasözüdür.

96) Yüzü gülmeyen dost tutmaz: Asık suratlı insanların insanlar arasında pek sevilmediğini, onun için kolay kolay dost edinemediklerini vurgular.

97) **Yüzü gülmeyenin bahtı açılmaz:** Asık suratlı olan kişilerin işleri yolunda gitmez.

98) Yüzü gülmeyen kapısı tutmaz: İki yüzlü, samimi-yetsiz ve dışarıda insanları arkalarından çekiştiren kişiler toplumda ve iş hayatında dikiş tutturamadığını vurgular.

99) **Güzel huylu olanın can verilir sözüne, çirkin huylu olanın kimse bakmaz yüzüne:** Dış güzelliğin gelip geçici olduğunu, kalıcı olanın ve insanı değerli kılanın güzel ahlak ve iyi huy olduğunu vurgular

100) Yüzü gülmeyen gönlü sevmez: Yüzü gülmeyen kişinin gönlünün de çoraklaştığı, sevmeyi, gülmeyi unuttuğunu vurgula. (Açıklamalı Türkçe Atasözleri ve Deyimleri Sözlüğü. yüz ile ilgili atasözleri | Türkçe Atasözleri Sözlüğü 2026)

Sonuç

Çumra kurulalı yüz yıl oldu. Yüz yılda gelinen noktada Çumralı gençler ne yapacağını bilememekte, ya yanlış yollara düşerek ailelerini ve kendilerini perişan etmekte ya da tamamen yaşamaktan vazgeçip ailelerini derin bir ıstıraba gark etmektedirler. Neticede gençlerin çoğunluğu mutsuz. Ben bu mutsuzluğun kökeninde birçok nedenler (ekonomik, politik, psikolojik, sosyolojik) olsa da en önemli sebebin manevi ve milli değerlerin gençlere verilmediği kanaatindeyim. Bu amaçla yüz yıllardır milletin imbiğinden süzüle gelen milli ve manevi değerlerimizi ihtiva eden atasözleri ve deyimleri derlemeye çalıştım. Çumra için en değerli varlığımız gençlerimizdir. Bir ikinci yüz yılda da gençlerimizin mutlu ve güler yüzlü olmaları için onlara rol model olabilecek atasözleri ve deyimleri bulup araştırdım. Bunun için pek çok sözlükten ve internet sitelerinden faydalandım. Bunlarda bulamadıklarımızı aklımızın erdiğince anlamlandırmaya çalıştım.

Okuyan ve düşünen, kültürü ve sanatı koruyan ve değer veren gençlerin yetişmesi en büyük hedefimizdir. Gençlerimizi kazanmak, onları maddi ve manevi bilgilerle donatmak, her şeyden önce onları sevmek hepimizin görevidir. Zengin fakat ruhsuz bir Çumralı gençlik Çumra'ya hiçbir değer katmaz. Yüz yaşını dolduran Çumra'da yeni yüzyılda daha ileri götürecektir mutlu ve güler yüzlü, motivasyonu yüksek, çalışkan gençlerin yetişmesi dileğiyle Çumra halkına nice yüzyıllar dilerim. Doğum günün kutlu olsun Çumra.

Duran ÇETİN

ÇUMRA'YI OKUMAK VE ÇUMRA'YI YAŞAMAK

Başakların hisirtisine, toprağın bereketiyle mayalanan sağlam karakterlerin eşlik ettiği yer: Çumra... Geçmişin dingin bilgeliğinden bugünün dinamizmine uzanan o derin hafızayı okumak ve yaşamak...

Anadolu, suskun görünen yüzünün ardında çağları saklayan derin bir hafızadır. Bu devasa hafızanın en diri en bereketli sayfalarından biri ise Konya Ovası'nın kalbinde atan Çumra'dır. İnsanlığın toprağa ilk kez kök saldığı, hayatın ritmini yeniden kurduğu Çatalhöyük'ten bugüne uzanan bu topraklar; yalnızca ekinlerin değil, emeğin, sabrın ve umudun da filizlendiği bir kültür beşiğidir.

Çumra'yı anlamak, uçsuz bucaksız tarlalarda rüzgârla dalgalanan buğday başaklarının hisirtisine kulak vermek kadar, o başakların gölgesinde büyüyen insanın iç dünyasına inebilmeyi de gerektirir. Çünkü burada toprak, yalnızca ürün vermez; insanın karakterini yorgurur, ona direnci, tevekkülü ve vefayı öğretir.

Bozkırın bu sessiz ama derin hikâyesini anlamlandırma noktasında edebiyat, en güçlü köprülerden biri olarak karşımıza çıkar. Çumra'nın bağrından kopup gelen yazarlar, şairler ve gönül insanları; bozkırın sessizliğini kelimelere dönüştürür. Onların satırlarında kerpiç evlerin dumanı tüter, soba başı sohbetleri ısınır ve tarladan dönen yorgun ama huzurlu insanların hikâyeleri can bulur. O metinlerin satır aralarında dolaşırken karşınıza çıkan kanaatkâr ve mütevekkil karakterleri gördüğünüzde "İşte Çumra ovasının hakiki sakinleri bunlardır." dersiniz. Geçmişin o tozlu yolları, bugünün insanının karakter inşasında sarsılmaz bir duruşa dönüşür. Zira geçmiş yalnızca hatırlanan bir zaman değil, geleceği kuran ve ufku belirleyen en kıymetli tecrübedir.

Çumra'da yaşam, mevsimlerin döngüsüyle ve tabiatın kusursuz ritmiyle eşsiz bir ahenk içindedir. Tohumun

çatlayışı, yağmurun düşüşü ve hasadın sevinci sadece ekonomik bir faaliyet değil; hayatın akışını belirleyen kadim bir dil gibidir. Tabiatla kurulan bu derin bağ, insana beklemeyi, şükretmeyi ve paylaşmayı öğretir. Zamanın getirdiği değişimlere rağmen özünü koruyan komşuluk hakkı, acının ve sevincin omuz omuza paylaşıldığı yardımlaşma ruhu, ilçenin en büyük manevi zenginliğidir.

Bu benzersiz kültürel iklimin meydana getirdiği değerler, Çumra sınırlarını aşarak bağrından çıkardığı kıymetli evlatları vasıtasıyla ülkenin dört bir yanına yayılmıştır. Toprağın verdiği disiplinle, ahlakla ve çalışkanlıkla yetişen isimler; bilimden sanata, eğitimden bürokrasiye, edebiyattan siyasete kadar pek çok alanda silinmez izler bırakmaktadır. Çumra, sadece buğday veya pancar veren topraklar değil; ülkesine hizmet edecek, köklerine sıkı sıkıya bağlı ve sağlam iradeli nesiller yetiştiren mümbit bir ovadır.

Bugünün ve geleceğin Çumrası, sahip olduğu bu derin mirası reddetmeden, çağın gereksinimleriyle buluşmaya hazırlanan aydınlık bir vizyonu temsil etmektedir. Geleneksel tarımın yerini modern üretim uygulamalarına bıraktığı bu yeni dönemde, Çumra'nın en büyük güvencesi yine kendi zengin kültürel genetiği olacaktır.

Netice itibarıyla Çumra; geçmişin dingin bilgeliğini bugünün dinamizmiyle harmanlayan, yarına güvenle yürüyen bir bozkır destanıdır. Bu topraklardan doğan her edebi metin, her eser ve her başarı; Anadolu'nun ruhuna düşen silinmez bir iz, unutulmaz bir hatıradır.

Rüzgâr, bu ovada başakları dalgalandırdıkça Çumra'nın hikâyesi yazılmaya devam edecek. Toprağında filizlenen umut, insanında pişen ahlak ve satırlara yansıyan vefasıyla bu bozkır destanı, nesilden nesile aktarılan en güzel miras olarak kalacaktır...

Duran ÇETİN

ÇUMRA

Konya Ovası'nın uçsuz bucaksız düzlüğünde, gökyüzünün toprakla kucaklaştığı yerdeyiz. Burası sadece altın sarısı buğday başaklarının değil, medeniyetin de yeşerdiği kadim topraklar: **Çumra**. Şehre girerken sizi karşılayan o engin düzlük, bağrında binlerce yıllık sırları ve yaşanmışlıkları saklar. Ufuk çizgisinin sonsuzluğu, insana hem küçüklüğünü hatırlatır hem de bu toprakların cömertliğini fısıldar.

İstasyon Binası

Çumra'nın bugünkü yerinde modern bir ilçe olmasının asıl sebebi Hicaz Demiryolu projesi kapsamında buraya döşenen raylardır. Şehir merkezindeki tarihi istasyon binası, Alman mimarisinin karakteristik özelliklerini taşıyan, dik çatıları ve sağlam taş yapıyla şehrin sembollerinden biridir.

1926 yılında Mustafa Kemal'in emriyle ilçe statüsü kazanan Çumra, bu istasyon binasının etrafında şekillenmiştir. Binaya baktığınızda, kara trenin dumanını ve o dönem Anadolu'sunun kalkınma hamlesini hayal edebilirsiniz. Burası bugün YHT ile Çumra'nın modern yüzünün de hafızasıdır.

Şeker, Kavun ve Domates

Şehre yaklaşırken bacasından tüten beyaz dumaniyle sizi selamlayan devasa yapı, Çumra Şeker Fabrikası'dır. Bu fabrika sadece bir üretim tesisi değil, Çumra'nın tarımsal kaderini değiştiren, çiftçinin pancarını "beyaz altına" dönüştüren bir teknoloji üssüdür. Türkiye'nin en modern şeker fabrikalarından biri olan tesis, Çumra'nın sanayi vizyonunu temsil eder. Tarlalardan sökülen pancarın, fabrikada işlenip sofralarımıza şeker olarak gelmesi, bu şehrin emeğinin en tatlı sonucudur.

Çumra'nın o bereketli topraklarına değinmeden bu yazı bitmez. Göz alabildiğine uzanan tarlalar, mev-

simine göre sarıya, yeşile ve birçok farklı renge bürünür. Buranın alametifarikası Çumra Kavunu'dur. Kendine has aroması, bal gibi tadı ve buram buram kokusuyla, bir dilimi bile yaz sıcağında ferahlamaya yeter. Ayrıca son yıllarda modern seracılıkla ve tarlarla üretilen Çumra Domatesi, kokusu ve lezzetiyle eski domatesleri aratmaz. Yol kenarındaki tezgahlardan bu taze ürünleri almadan Çumra'dan ayrılmak büyük bir eksiklik olur.

Ulu Cami: Çumra'nın merkezinde vakur bir edayla yükselen Ulu Cami, bir mimari yapı olmanın çok ötesinde, bu toprağın insanının inancını ve emsalsiz dayanışmasını temsil eder. Bin dokuz yüz elli yedili yıllarda kısıtlı imkânlarla rağmen Çumralıların alın teri, el emeği ve göz nuruyla meydana getirdiği bu eser, ilçenin manevi hafızasıdır. Belki asırlık devasa külliyelerin ihtişamını taşımaz ancak onun harcında, bozkır insanının samimi duaları ve toprağına duyduğu derin seveda vardır. Zamanla büyüyen cemaatine kucak açmak için yenilenip genişlese de o ilk günkü ruhunu, saflarında omuz omuza duran insanların mütevekkil duruşunda yaşatmaya devam etmektedir. Minaresinden gökyüzüne karışan ezan sesi, Çumra'nın telaşlı akışına dingin bir huzur, yüreklere ise serin bir inşirah sunar.

Sırçalı Mesire Yeri

Yaz aylarında ovanın sarısına inat Çumra'ya yeşil bir nefes üfleyen Sırçalı Mesire Yeri, ağaçların gölgesinde suların şırıltısıyla can bulan bir huzur sığınağıdır. Şelalesinin serinletici sesi, kuş cıvıltılarına karışarak Çumralılara eşsiz bir senfoni dinletir. Kurulan sofralarda ekmeğin paylaşıldığı, çaylar eşliğinde dost sohbetlerinin demlendiği bu yeşil doku, ilçe halkının hayatın telaşından sıyrılıp tabiatın şefkatine sığındığı ferah bir nefeslenme ve piknik alanıdır.

Çatalhöyük

Çumra gezisinin şüphesiz en heyecan verici ve en önemli durağı, dünya tarihinin yeniden yazıldığı yer olan **Çatalhöyük**'tür. Şehir merkezine ve modern hayata sadece 12 km uzaklıktaki bu Neolitik kent, bundan tam 9 bin yıl önce insanların ilk kez bir arada yaşamaya başladığı, ilk "şehirli" hayatın kurulduğu yerdir. Kendi arabanızla bu kısa mesafeyi katederken yolun iki yanındaki bereketli topraklar size eşlik eder. Bu yolculuk geçmişin selamıyla geleceğe yol alıyormuşçasına derinlikli bir tat bırakır.

Ören yerine adım attığınızda; bitişik nizam yapılmış, sokakları olmayan, çatıdan girilen o kerpiç evlerin replikaları sizi karşılar. O dönem insanların duvarlara çizdiği boğa başlarını, av sahnelerini ve leopar motiflerini incelerken tüylerinizi diken diken olur. Burada yürürken sadece bir antik kenti gezmezsiniz; insanoğlunun avcılıktan tarıma, göçebelikten yerleşikliğe geçişine şahitlik edersiniz. Toprağın altından çıkan her parça geçmişin hayat mücadelesini fısıldar.

Karamanoğlu Mirası

Çatalhöyük'ün derin sessizliğinden sonra bugünkü modern Çumra kurulmadan önceki yerleşim merkezi olan **İçeriçumra**'dayız. Burası, kasaba kültürünün ve eski dokunun hâlâ hissedildiği, tarihin dinginleştiği bir mahalledir.

Konya yolu üzerinde, İçeriçumra'ya vardığınızda sizi Karamanoğlu Beyliği'nin o vakur mirası karşılar: **Büyükcami**. İçeriçumra Mahallesi'nin kalbinde yer alan bu tarihi yapının harim kapısında "Karamanoğlu İbrahim Bey Camii" levhası sizi selamlar. Ancak bu kadim eser, halkın hafızasında zenginleşmiş; kimisi ona "Karamanoğlu Vakıf Camii" demiş, kimisi "Paşa Camii"... İsmi ne olursa olsun, taşlarına sinmiş o manevi ruh değişmeden günümüze kadar ulaşmayı başarmıştır. Kesme taş işçiliğinin sadeliğiyle harmanlanmış bu asil mabet, yüzyıllardır bu topraklarda Allah isminin yankılandığı huzur dolu bir sığınak gibidir. Caminin avlusunda oturup bir nefes soluklanmak, modern zamanın gürültüsünden sıyrılıp o eski, bereketli zamanların manevi havasını teneffüs etmek demektir.

Tavşan Köprü

Rotanızı suyun sesine doğru çevirdiğinizde, Çarşamba Çayı'nın bereketli suları üzerinde, tarihe meydan okuyan bir başka yapı durur: Tavşan Köprü. Selçuklu mimarisinin zarif kemer yapısını yansıtan bu köprü, yıllarca kervanların, yolcuların ve umutların üzerinden geçip gittiği bir geçittir. Suyun üzerindeki bu taş gerdanlık, özellikle gün batımında fotoğraf tutkunları için eşsiz bir kare sunar.

Ovanın Mavi Gözü Apa Barajı

Çumra'nın yaz sıcağında serinlemek isteyenlerin kaçış noktası sadece 40 km uzaklıktaki **Apa Barajı**'dir. Sadece sulama için değil, aynı zamanda bölge halkı için bir sayfiye yeri gibidir. Baraj gölünün etrafı, özellikle hafta sonları piknikçilerle dolar taşar.

Ancak buranın asıl müdavimleri balıkçılardır. **Apasaraycık** bölgesinde, meşelerin gölgesinin eşliğinde oltasını alıp göl kenarına kurulanlar için zaman durur. Barajın sularından çıkan o meşhur sazan ve levrek (sudak) balıkları tazeliği ve lezzetiyle bilinir. Göl kenarında yakılan meşeden bir ateş, semaverde demlenen çay ve taze tutulmuş balığın kokusu... Bu atmosfer, bozkırın ortasında bir sahil kasabası huzuru yaşatır.

Obruklar

Konya Ovası'nın jeolojik yapısının en ilginç tezahürleri olan obruklar, Çumra sınırlarında da karşımıza çıkar. Bunlardan en bilineni son dönemlerde suyu iyice azalmış olan **Timraş Obruğu**'dur. Masmavi suyu bazen yeşile çalan, derinliğiyle insanı ürperten ama bir o kadar da büyüleyen bir doğa harikasıdır. Sülfürlü suyu nedeniyle rengi mevsime göre değişen bu obruk, fotoğrafçılar için bulunmaz bir nimettir. Bir diğer doğa harikası ise hikayelere konu olmuş **Apasaraycık Obruğu**'dur. Yerin çökmesiyle oluşan bu devasa çukurlar, doğanın gücünü ve yer altı sularının gizemini gözler önüne serer. Bu obrukları ziyaret etmek, yeryüzünün derinliklerine bir pencereden bakmak gibidir.

Çumra'nın Manevi Hasadı

Çumra Ovası'nın o uçsuz bucaksız düzlüğü, sadece başakları değil, fikir ve gönül dünyamızı besleyen kalemeleri de yeşertmiştir. Ufka baktığınızda gökyüzünün toprakla birleştiği o çizgi, yazarların ve şairlerin ilham kaynağı olmuştur.

Bu bereketli toprakların balık avı ve doğasıyla ünlü **Apasaraycık**'ta doğmuş biri olarak birçok kitabımda bu toprakları severek kaleme aldım. Hikâye ve romanlarımda Anadolu insanının safiyetini, manevi değerleri ve aile bağlarını gelecek nesillere aktarmaya çalıştım. Özellikle "Toprak Gönüllüleri" romanımda bu coğrafyanın ruhunu yansıtmaya çalıştım; Çumra'nın geçmişi olan tozlu yollardan bugünün modern Çumra'sına kadar geçirdiği bütün gelişim evrelerini işleme-ye gayret ettim.

Çumra, sözlü kültürün ve halk şairliği geleneğinin yaşadığı bir yerdir. Tarlada hasat kaldırırken veya köy odalarında söylenen maniler, şiirler bu ovanın görünmeyen kültürel mirasıdır. İsmi çok duyulmamış yerel şairlerin dizeleri; bazen bir sitem, bazen bir hasret, bazen de toprağa duyulan şükranın ifadesidir. Aslında 9 bin yıl önce Çatalhöyük'te duvarlara resim çizenlerin mirasını, bugün kelimelerle resmeden torunlardır onlar.

Bir yüzünü Çatalhöyük ile kadim geçmişe, diğer yüzünü Şeker Fabrikası ile üreten bir geleceğe dönen Çumra; bağrına düşen her tohumu bin bir bereketle yeşerten cömert bir bozkır şehridir. Apa Barajı'nın hayat veren serin suları, obrukların derin gizemi, tarlalarından yükselen kavun tadı ve domates kokusuyla harmanlanan bu coğrafyada yolculuk etmek; hem göze hem damağa hem de gönüllere dokunan unutulmaz bir Anadolu masalıdır.

Elife MISRAL

ÇUMRA YÖRÜKLERİ DERNEĞİNİN KURULUŞU

Çumra'nın ilçe oluşunun 100. yılında, ilçemizin topraklarına, kültürüne, geçmişine ve birlik ruhuna emek vermiş oluşumlardan biri olan Çumra Yörükleri Derneği'ni anlatmak gerekiyordu.

Bu yazı ile Çumra Yörük Köylerinin yeniden ayağa kalkışını anlatmaya çalışacağım. Bu hikâye; yıllarca sessiz kalan bir topluluğun "Biz de varız" diyebilmesinin, kendi kimliğini, geleneklerini, ortak kültürünü Çumra'nın bütün renklerini karıştırarak geleceğin gençlerine taşımasının hikâyesidir de aslında. Bugün geriye dönüp baktığımızda görüyoruz ki; 1996 yılında yakılan o meşale yalnızca bir derneğin değil, Çumra'daki Yörük kültürünün ve Çumra'nın yeniden aynı ruhla çıktıkları yolun başlangıcı olmuştur.

Her şey 1996 yılında başladı. Eski Çumra Belediye Başkanlarımızdan Zeki Türker'in de anlattığı üzere, Sarayönü Çeşmelisebil'de gerçekleştirilecek yayla şenliğine gidilen bir yolculuk sırasında Eretepe'den Mehmet Erdoğan, Ahmet Samancı, Kuzucu Köyü'nden Hasan Ali Topal, Himmet Tömtöm ve arkadaşları kendi aralarında şu soruyu sordu:

"Bizim neden bir derneğimiz yok? Neden biz de kendi şölenimizi yapmıyoruz?"

Aslında bu soru, yıllardır içlerinde büyüyen bir duygunun dışı vurumuydu.

O yıllarda Yörük kültürü üzerine Faruk Sümer gibi araştırmacıların çalışmaları vardı; ancak Çumra Yörüklerini doğrudan anlatan kapsamlı bir kaynak, kültürel hafıza çalışması ya da yazılı eser bulunmuyordu. Bunun üzerine Zeki Türker, Mehmet Eröz ile yaptığı görüşmeler sonrası Çumra Yörükleri üzerine bir kitap çalışması başlatmaya karar verdi. Köy köy dolaşıldı; günlük yaşamlar, gelenekler, şairler, kullanılan kelimeler ve kültürel izler araştırıldı. Yapılan köy toplantılarında ise şölen düzenleme fikri giderek daha fazla destek görmeye başladı.

O dönem Arıkören Muhtarının söylediği şu söz, aslında yaşanacak sürecin özetiydi:

"Kitap şöleni, şölen de derneği doğurdu."

Gerçekten de öyle oldu. Çumra Yörüklerini anlatan kitap çalışması; kültürü, nüfusu, köyleri ve gelenekleri kayıt altına alırken, yapılan şölenler ve ortak çalışmalar sayesinde sekiz Yörük köyünü yeniden

birbirine yaklaştırdı. Yıllarca sessiz kalan bir topluluk, kendi kimliğini yeniden konuşmaya başlayacak ve o kozmopolit yapıyı aynı alanda aynı ruhla bir araya getirecekti.

İlk görüşmeler Zeki Türker'in evinde yapıldı. Ardından farklı köylerden, mesleklerden ve kurumlardan destek verebilecek isimlerin yer aldığı yaklaşık 18-20 kişilik öncü bir ekip oluşturuldu. Ahmet Savran, Osman Savran, Mehmet Erdoğan, Ahmet Erdoğan, Ramazan Çoban, Musa Tongur, Nafiz Koçak, Albay İbrahim Dinç, Hasan Ali Tongur, İsmail Önmez, Mahmut Taş ve Mustafa Çetin gibi isimler bu sürecin temel taşları oldu.

Böylece Çumra'daki yedi Yörük Köyü ile Karaman'a bağlı Kisecik Köyü aynı çatı altında buluştu. Kisecik, Arıkören, Yörükcamili, Eretepe (Sodur), İnli, Kuzucu, Dinlendik ve Okçu köyleri ortak bir birlik ruhuyla bir araya geldi.

O dönem Doçent olan Prof. Mehmet Büyükçanga derneğin logosunun hazırlanmasına katkı sundu. Tüzük çalışmaları yapıldı, köy toplantıları düzenlendi. Ahmet Savran, Veli Eker ve daha birçok isim büyük emek verdi. Uzun tartışmaların ardından derneğin adı "Çumra Havalisi Yörük Köyleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği" olarak belirlendi. Bu yapı, 2024 yılında yapılan tüzük değişikliğiyle "Çumra Yörükleri Derneği" adıyla yoluna devam ediyor.

Dernek, 1997 yılının Şubat ayında resmen kuruldu. İlk dernek bürosu, üyelerin büyük bölümünün Konya'da bulunması nedeniyle Nalçacı'daki Ay İş Hanı'nda açıldı. Daha sonra İstanbul Caddesi'nde ikinci büro faaliyete geçti.

Kurucu Başkan Mehmet Yılmaz'dı. İlk yönetimde Hasan Ali Topal, Hasan Ali Tongur, Mehmet Erdoğan, Ahmet Erdoğan, Hasan Ali Ersöz, Musa Tongur, İsmail Önmez, Arif Uslu, Naim Ertürk, Ahmet Savran ve Mehmet Ali Aykut vardı.

Derneğin kurulmasının ardından, birlik ve beraberliği güçlendirecek bir şölen yapılmasına karar verildi. Bunun için en uygun yer olarak; yedi köyün ortak merası ve tam ortasında bulunan Lille mevki seçildi. Lille yalnızca coğrafi konumuyla değil, tarihi geçmişiyle de Yörükler için önemliydi. İpek Yolu güzergâhında bulunan bu alan, konar-göçer Yörük-

lerin göç ve konaklama noktalarından biri. Ayrıca eski bir höyük olması ve burada bulunan "Çingiraklı Kuyu", Lille'yi coğrafi ve kültürel olarak özel bir yere taşıyordu.

Şölen tarihi konusunda uzun değerlendirmeler yapıldı. Mayıs ayının sulama dönemi olması nedeniyle katılımın düşük olacağı düşünülerek şölenin haziran ayının ikinci pazar günü yapılmasına karar verildi. Bu niyet Çumralı on binlerin aynı yolları geçerek ortak bir alanda toplanması demek olacaktı.

İlk şölenin hazırlıkları tam anlamıyla imece ruhuyla yürütüldü. Başlangıçta bazı belediyeler mesafeli yaklaşıp da zamanla destek vermek zorunda kaldılar. Özellikle dönemin Okçu Belediye Başkanı Mustafa Çakır'ın katkıları unutulmadı.

Dört ayrı komite kuruldu. Komite Başkanı Ahmet Savran ve ekibi, Şölen alanı tertip komitesinde Mehmet Erdoğan ve ekibi görev aldı. Alan düzenlemesi ve çadırların kurulması Ahmet Erdoğan ve arkadaşlarına emanet edildi. Basın ve protokol karşılama komitesi Mehmet Yılmaz ve ekibi tarafından yürütüldü. Bekir Küçükgök, Nihat Temel, Ünal Alcan, Zeki Türker ve daha birçok isim de farklı görevler aldılar. Her yaşta insan elini taşın altına koydu.

Aynı dönemde bölgede su kuyuları açılması ve ağaçlandırma çalışmaları da başlatıldı. Kuyularda su bulunmasa da dikilen ağaçlar belediyelerin desteğiyle sulandı ve yaşatıldı.

Aylar süren hazırlıkların ardından Haziran 1997'de ilk büyük şölen gerçekleştirildi. Yaklaşık 15- 20 bin kişinin katıldığı şölen; bakanların, milletvekillerinin ve çok sayıda protokol üyesinin iştirakiyle büyük yankı uyandırdı.

Ancak şöleni asıl anlamlı kılan şey kalabalık değil, birlik ruhu idi.

Yalnızca sekiz Yörük köyü değil; tam da amaçlandığı gibi Çumra'nın Türkmeni, Dağlısı, Göçmeni ve farklı köklerden gelen insanları da aynı sofrada buluştu. Ayrışmaların ötesinde herkes aynı soydan olduklarını yeniden hatırladı.

Şölenle etli pilav ve ayran ikram edildi. Bunun ya-

nında köy kooperatifleri, dernek üyeleri ve hemşehriler tarafından kurulan çadırlarda bükme ve saç böreği ikram edildi. Göçebe Yörük yaşamını anlatan kıl çadırlar kuruldu; içleri kültürü yansıtan objelerle donatıldı. "En Güzel Yörük Çadırı" yarışmaları düzenlendi.

Özellikle Zarife Veziroğulları'nın ve Murtaza Hava'nın (Özköylü) çadırları, yayık ayranı ikramları ve geçmiş Yörük günlük hayatını yansıtan eski eşyalarla şölenlere ayrı bir anlam kattılar ve hafızalardan silinmediler.

Şölenlerde özellikle Çumra Sağlık Meslek Lisesi'nin o dönem Kafkas Halk Oyunları ekibinin gösterileri unutulmaz görsel şölenler sundu. Eski bir Yörük oyunu olan gıncırdaklar kuruldu. Bir tür tahterevaliyi andıran bu oyun, geçmişi o günlere taşıdı. Ayrıca halat çekme, çuval yarışları, yağlı güreş müsabakaları ve rahvan at yarışları düzenlendi. Temsili kız isteme merasimleri, geçmiş kadın eğlencelerinden olan diğân çalma mizansenleri eşliğinde kına geceleri yapıldı. Büyük katılımlı çekilişler düzenlendi.

Sarıkeçili konar-göçer Yörükler de develeri ve sürüleriyle birlikte her zaman Lille'deki şölenlerde bulunarak destek verdiler.

İlk şölenin ardından orijinal Sarıkeçili kadın kıyafetlerinin diktirilmesi için Okçu Köyü'nden Ünzile Koyuncu'nun bilgi aktarımları ve Nursen Büyüksındır'ın katkılarıyla kıyafetlerin kalıpları çıkarılarak Halk Eğitim Merkezi'nde diktirildi. Bu aşamada Nursen Büyüksındır'ın büyük emekleri oldu. O dönem dikilen 20 takım orijinal kıyafetten bugün yalnızca dört takım kalmıştır ve bunların gelecek nesillere aktarılması gerekmektedir.

Böylece 1998 yılında yapılan ikinci şölen çok daha büyük, kapsamlı ve yüksek katılımlı gerçekleşti. Yaklaşık 40 bin kişinin katılımıyla bir köy derneğinin düzenlediği en büyük şölenlerden biri olma özelliğini hâlâ taşımaktadır.

Yıllar içinde Çumra Yörükleri Derneği yalnızca bir tabela derneği olmadığı gibi, sadece şölen düzenleyen bir yapı da olmadı. Ankara'ya dönemin bürokrat ve siyasileriyle yapılan görüşmeler netice-

sinde bölgeye hizmetlerin gelmesine katkı sundu. Dönemin Tarım Bakanı Sami Güçlü'nün desteğiyle vahşi sulamadan kapalı devre sulama sistemine geçiş sağlandı. Karaman yolundan başlayarak Eretepe, İnli ve Okçu'ya kadar olan yolun asfaltlama çalışmaları da bu dönemde yapıldı.

Dernek, kuruluşundan bugüne kadar yaklaşık bin öğrenciye burs desteği sağladı. Ağaçlandırma çalışmalarından sosyal yardımlara kadar pek çok alanda faaliyet gösterdi. Lille'de yağmur duaları ve şükür duaları gerçekleştirilerek ikramlarda bulunuldu.

Bu süreçte Mehmet Ali Şahin (Albay), Ramazan Çoban, Niyazi Yılmaz, Fevzi Ertürk, Himmet Tömtöm, Halil Yılmaz, Ahmet Sakız, Ali Osman Küçüktongur, Ayhan Karabulut, Haydar Çil, Selçuk Uysal, Sami Bilgi ve burada adı anılmayan nice insan büyük emek verdi.

O günden bugüne en büyük destekçilerimiz Sulama Kooperatif Başkanları ve Muhtarlarımız olmuştur. Çumra Belediyemiz, Belediye Başkanlarımız ve TORKU fabrikamız her zaman yanımızda olmuşlardır.

İlk dernek beyimiz Arıkören Köyü'nden Kemalettin Danişık'tır. Daha sonra Mehmet Ali Aykut, Doğan Uysal, Ahmet Çoban, Hasan Ali Ersöz, Ahmet Samancı, Osman Can, Mehmet Al, Veli Kılalı ve Ünal Alcan beylik poçusunu takmış, maddi ve manevi destekler vermişlerdir.

Kurucu Başkan Mehmet Yılmaz'dan sonra Albay İbrahim Dinç, Duran Çekirdek, Mustafa Çetin, Ali Tarlacı, Mustafa Can, Halil Şamancı ve Ertan Çakmak başkanlık görevlerinde bulundular. Bugün ise gençlerden oluşan yönetim kurulu ile İsmail Şahin derneğin başkanlığını sürdürmektedir.

Kadınlar ise bu yapının en güçlü taraflarından biri oldu. Ünzile Veziroğlu, Havva Özköylü (Murtaza Havva), Nurşen Büyüksindir, Ayşe Uyar, Şerife Kalay, Şerife Küçüktongur, Hediye Resul (Topal Hediye), Elif ve Songül Savran başta olmak üzere birçok Yörük kadını şölen organizasyonlarında, çadırların düzenlenmesinde ve kültürel çalışmalarında büyük emek verdi.

Hatice Demirci, Serap Ersöz, Oya Tarlacı, Zeynep Çetin, Gülden Uysal, Didem Küçüktongur, Hilal Polat, Rümeyza Gedik ve Mukaddes Tongur gibi genç kızlarımız şölenlerin yüzü oldu. Geleneksel kıyafetleri ve çalışmalarıyla kültürün yaşatılmasına büyük katkı sundular.

Derneğimiz, amaçları doğrultusunda farklı bölgelerdeki akraba ve soydaşlarımızla bir araya gelme fırsatı da yarattı. Karşılıklı ziyaretlerle hem tanışmalar sağlandı hem de dayanışma güçlendi.

Ayrıca Türkiye genelindeki Yörük- Türkmen şölenlerinde de derneğimiz soydaşlarımıza destek olmuş Burdur- Aziziye de ki akrabalarımız ile bağlarımız pekiştirmiştir. Özellikle Ertuğrul Gazi'yi Anma ve Yörük Şenlikleri'nde kurulan çadırlarla Çumra Yörük kültürü temsil edildi. O dönem Başbakan olan Recep Tayyip Erdoğan'ın karşılanmasında kadın kollarının gösterdiği çalışma büyük takdir topladı. Pandemi sürecindeki sessizlikten sonra yeniden hız kazanan dernekte, 2022-2023 yıllarında kadın kolları başkanlığı görevinde bulundum. 1997 yılında Çumra Kaymakamlığı görevim sırasında kuruluş aşamasına şahit olduğum dernekte, yıllar sonra aktif görev almak benim için büyük bir gurur oldu. Bu dönemde de kadınlarımız yine bizimleydiler.

2024 yılı itibarıyla çocuk yaşlardan beri derneğin çalışmalarında yer alan Hatice Demirci kadın kolları başkanlığına, Havva Ayşe Çelik ise başkan yardımcılığına getirilmiş; kadının var olduğu her yerde başarı ve birliğin oluşacağını göstermişlerdir.

Bugün derneğimiz, İsmail Şahin başkanlığında; Mustafa Daş, Onur Demirci, Serhat Kuşluk, Sinan Demir, Alptekin Çoban ve Ahmet Güzel'in bulunduğu genç, güçlü, azimli yönetimiyle yoluna devam etmektedir. Mustafa Çetin ve ben genç yönetimimize destek olmayı sürdürmekteyiz.

Çumra Yörükleri Derneği bugüne kadar tam 17 şölen gerçekleştirmiştir. Bu şölenlerde yalnızca Çumra'dan değil, Türkiye'nin dört bir yanından Yörük ve Türkmen dernekleri bir araya gelmiş, akrabalık bağları pekişmiştir.

2022 yılında 25. yılı, yani gümüş yılı büyük bir coşkuyla kutlandı. Çumra Belediye Düğün Salonu'nda düzenlenen programda emeği geçen başkanlara, muhtarlara, kooperatif başkanlarına ve destek veren isimlere 'Poşu Bağlama Töreni' yapılarak ahde vefa gösterildi. O gece Çumra'da büyük yankı uyandırdı.

Şimdi ise Çumra Yörükleri Derneği 30. yılına hazırlanmaktadır.

Çumra'nın 100. yılında geriye dönüp baktığımızda bu dernek, ilçemizde birliğin sağlanması, kültürün yaşatılması ve aynı kökten geldiğimizi hatırlatan bir oluşum olması sebebiyle ilçemizin 100. yılında önemli bir yapıdır.

Güçlü makineler, kusursuz temizlik

Geniş alanlarda üstün performans!
Promotto temizlik makineleri, AVM, otel
ve iş merkezlerinde hızlı, sessiz ve etkili
temizlik sunar.

promotto.com.tr

RO36

12.000-13.000 m²'ye
kadar alanlarda etkili

SC380B

1600 m²'ye kadar
alanlarda etkili

SC5200B

2500 m²'ye kadar
alanlarda etkili

Konya - Aksaray - Karaman

PROMOTTO
ENDÜSTRİYEL TEMİZLİK ÜRÜNLERİ

Ahmet YILDIZ

KURULUŞUNUN YÜZÜNCÜ YILINDA ÇUMRA! 26 HAZİRAN 1926'DAN 26 HAZİRAN 2026'YE YÜZ YIL GEÇTİ!

Gazi Mustafa Kemal Atatürk Adana trenle seyahat ederken Çumra İstasyonunda mola verdi. Çevreyi ve sulama tesislerini inceledikten sonra, "Bu şirin beldeyi geliştirmek lazımdır. Çumra ilçe olmaya layıktır. Diyerek talimat verdi. Bu sözlerin ardından Çumra 26 Haziran 1926 yılında ilçe statüsüne kavuştu.

İstasyonun kurulmasından önce bölge merkezinin İçeri Çumra olduğu bilinmektedir.

İstasyon çevresindeki bataklık kurutulması ve ovası sulamak için yapılan tesislerin tamamlanmasıyla Çumra gelişmeye başlamıştır.

30 Mayıs 1926 tarihli ve 877 sayılı kanunla resmileşen 26 Haziran 1926'da Çumra İlçe merkezi ilan edilmiştir. Konya'ya yaklaşık 43 km mesafede yer alan Çumra İlçemiz doksanlı yıllarda başlayan önemli yatırımlar atımlarla tren yolu ve Organize Sanayi paranelinde karayolları ağında duble yani çift gelişli gidişli yolumuz var.

Ayrıca Yüksek Hızlı Tren ve bölgesel tren seferleri önemli durk konumundadır.

Aşağıda daha geniş olarak bahsedeceğim Tarıma dayalı Sanayi Çumra Şeker Fabrikası yerleşkesi içinde onlarca fabrika ve doksanlı yıllarda kurulan Çumra Organize Sanayinde yüzlerce fabrika bulunmaktadır. Bunun yanında Çumra İlçesi 9 bin yıllık Çatalhöyük ile medeniyetin tohumlarının atıldığı merkezdir.

**

26 Haziran 2026 tarihi Çumra'mız için ayrı bir önem taşır değil mi?

26 Haziran 1926 yılında ilçe olan Çumra ilçe olarak kurulalı yüz yıl oldu.

Yüz yıl içerisinde ne gibi merhalelerden geçtiğini bizden yaşça büyük olanların daha iyi bilir.

Yılarca abonesi olduğum büyük düşünce adamı rahmetli Ahmet Kabaklı Hocanın kurucusu olduğu Türk Edebiyatı Dergisi Ağustos 1986 sayısında bugün rahmetli olan şair yazar, eski Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürü rahmetli Gültekin Samanoğlu çocukluk yıllarının geçtiği Çumra'yı anlatıyor;

Yıl 1933 Çumra İlçe olalı 7 yıl olmuş.

" BİR BAKKALI, BİR KAHVESİ, BİR BERBERİ BULUNAN, TREN İSTASYONLU KONYA'YA EN YAKIN KÜÇÜCÜK İLÇE OLAN ÇUMRA!

BİZ TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN KURULUŞUNUN 10. YILINI KUTLUYORUZ.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK HATIRASI ÇUMRA!"

Evet, bu anlatımdan sonra tam koca yüz yıl sonra 26 Haziran 2026'ya geldik.

Çevre İl, İlçe, Kasaba ve Köylerden göçle gelen çalışkan yiğit insanların oluşturduğu Çumra şimdi herkesin imrendiği şehir konumuna gelmiştir.

Özellikle doksanlı yıllarda yapılan devasa projelerle Çumra TARIMDA, TARIMA DAYALI SANAYİDE, TİCARETTE örnek gösterilen Tarım Dayalı Sanayi Merkezi olmuştur.

Konya-Kaşınhanı-Çumra-Adana yolu karayolları ağına alınmasının sevincini yaşıyoruz. Arının kovanına işlediği gibi geliş ve gidişli çift yol olarak işliyor. Bu yoldan gidip gelirken duygulanıyor ve gözlerim doluyor. Çumra'mızı yılların ötesine götüren böylesi güzellikleri bize yaşatan vizyon, ufuk sahibi Recep Konuk Başkanı saygı, sevgi ve dua ile selamlıyorum!...

Bugün Çumra Organize Sanayi Bölgesinde tüten fabrika bacaların gün geçtikçe çoğalması bambaşka güzelliştir.

ÇUMRA ŞEKER FABRİKASI VE YERLEŞKESİ İÇİNDE ONLARCA FABRİKA Çumra'ya moral ve hareketlilik, moral getirmiştir.

Bu moralle iş adamlarımız ve esnaflarımız Çumra Sanayisinde büyük gelişim sağlamıştır.

Çumra göç veren değil tekrar göç alan şehir haline gelmiştir.

Son yirmi yılda Çumra'ya yapılan TOPLU KANUTLAR bunun en bariz örneğidir. 80 yılda yapılamayan çok katlı modern binalar son yıllarda yapılmıştır.

Çumra Belediyesi yerel idare bu gelişmelere duyarsız kalmamalıdır.

Aynı hız ve disiplinle çalışarak çağın gereklerine uygun modern şehir çalışmalarına devam etmelidir.

Hemşerimiz rahmetli Gültekin Samanoğlu'nun 1933 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 10. Yılı münasebeti ile anlattığı bir bakkal, bir berber, bir kahvesi ve bir istasyonu bulunan Çumra'dan bugünlere yani yüzüncü yıla geldik.

Çumra'nın bugünlere gelmesinde başta Recep Konuk Başkan olmak üzere hizmet eden, hizmet üreten, emeği geçen herkese Çumralılar müteşekkirdirler. Kıyamete kadar hayır hasenat kapısı kapanmaz hizmet eden ve hizmet üretenlere selam olsun! Bil vesile Çumra'mızın İlçe oluşunun Yüzüncü Yılı'nı bütün içtenliğimle kutluyorum.

*

Çumralılar müteşekkiri olmadığımız olmayacağımız işleri burada böylesi kutlu günde anti parantez yazmak durumundayım. Bu yanlış bulduğum her fırsatta yazacağım. Çumra merkez ve diğer mahallelerde sokak adlarının değiştirilmesi noktasında çok şikâyet aldık. Ben birey ve aynı zamanda sokak isimlerinin oluşmasında emeği olan eski belediye çalışanı olarak muhatap oluyorum.

Ben üzerine düşeni yaptım. Daha önce gazetede yazılarımda sokak adlarının değiştirilmesi yanlış olduğunu "Rakım Çumralıdan rakamlı Çumra'ya" başlıklı yazı yazdım.

*

Rakım Çumralı 26 Haziran 1926 yılından 1940 yılına kadar belediye başkanlığı yapmıştır. Benim doğup büyüdüğüm Baraj Mahaltesinde Rakımın Değirmeni, Rakımın Elmalığı, Rakımın Kavaklığı, Rakımın Tarlaları, arsalıları diye anılırdı.

Baraj Mahaltesinde Atatürk Caddesi ile Yeni Mahalle arasında bulunan mevkiilerdi.

O yıllarda Çumra'da 7 Mahalle vardı; 1-İzzetbey Mahallesi 2-Bardakçı 3-Bağlar Mah. 4-Bakkalbaşı Mah 5 Baraj Mah 6-Meydan Mah. 7-Yenidoğan Mah. Daha sonra Çaybaşı, Yeni Mahalle, İstiklal, Cumhuriyet Ve Hürriyet Mahalleleri sonradan kuruluyordu.

Rakım Çumralıdan Rakamlı Çumra'ya başlıklı yazı yazdırmaya neden olan Çumra'mızın merkezde 12 Mahalle 500 cadde ve sokak bulunuyordu. Büyükşehir yasası ile caddelerimiz adları kalırken sokak adları rakam oluverdi.

Yerel idare olarak vebalını büyükşehir belediyesi üzerine attıkları sokak adlarını kaldırılmış hala adsız kaldık. Böylece sokak adları kayboldu! Derken meğer numara vermişler....

Ben onun içindir ki, Cadde adları dururken sokak adları rakamla değiştirildiği için böylesi başlık atmak durumunda kaldık.

Evet, hayret sessiz sedasız cadde adları hariç güzelim her biri ayrı mana taşıyan sokak adları buharlaştı. Yerine buz gibi soğuk RAKAMLAR alıverdi.

İZZETBEY MAHALLESİ çiçek adları BARDAKÇI MAHALLESİ Şehir isimleri, BAKKALBAŞI MAHALLESİ Tarihi olaylar, tarihi şehirler isimleri BARAJ MAHALLESİ Diş Türkler, tarihi şehir adları, YENİ MAHALLE Türk Yazar, şair, düşünürlerin adları, BAĞLAR MAHALLESİ Evliya, Türk Düşünür adları, HÜRRİYET MAHALLESİ Daha önce görev yapmış belediye başkanları adları.....

Hülasa bu isimler bu isimler çoğunlukla tarihe ışık tutan, tarihi kişileri ve olayları günümüze kadar getiren sokak envanterleridir. Çumra'daki Sokak isimleri de adeta şehrin hafızası yani belleğidir.

Çumra'mızda dünyanın güzelliklerini yaşatan Mahalle-

lerde bulunan çeşmelerimiz var. Evet, su akan sokak çeşmelerini, o mahallede doğan ya da o sokakta yaşayan önemli kişileri, kahramanların isimlerini sokak tabelalarında görmemiz mümkündür. O tabelalar mahallelerin kimliğidir adeta...

Mahallede ya da sokakta bulunan önemli tarihi yapılar (camii, köprü vb.), önemli kişiler veya şahsiyetler, önemli olaylar (savaş, zafer vb) ve bulunduğu yerin sosyal hayatına katkı sağlayan, sürekli halk tarafından kullanılan yapılar (çeşme, fırın gibi) mahalle ve sokak isimlerinin kullanılmasında en büyük etkenlerdendir. Bu yazımızda sokaklardan bahsedeceğiz. Çumra Sokak adlarına göz attığımızda; köklü Çumra tarihi adeta sokak isimlerine kazınmıştır. Elbette bunların hepsini yazmak mümkün değildir.

Evet, yukarıda da ifade ettiğim üzere buharlaşan bu güzelim isimler yerine soğuk mu soğuk rakamlara kalıverdik.

Dünden haberi olmayanların bugünü yaşamayı ve yarınların elinden tutması mümkün değildir.

Böylesi yapı içinde ne kazanacağız?

Bakkalbaşı Mahallesi Ridaniye Sokak N0 35 demek varken, 733678 nolu sokak ne manaya geldiğini anlayabilmiş değilim.

Bağlar Mahallesi sokaklar rakamla ifade ediliyordu. O yıllarda Türk İslam Düşünür ve Türk Büyüklerinin adlarıyla değiştirmiştik..

Bağlar Mahallesi sakinleri geldi sokak adlarından memnun olmadıklarını söylediler. Ben gayet olumlu karşıladım ve dilekçe ile hangi sokağın adını beğenmediyenseniz yazın dedim. Bağlar Mahallesi "BAHADDİN VELET SOKAK" görünce şaşırıp ve sordum;

--- Siz Bahaddin Veled kim biliyor musunuz?

--- Ne olacak piç manasına mı gelir ne? Veledi zina diye dedem pis çocuklara kızardı hem onu aklıma getiriyor.

---- Efendiler Bahaddin Veled Mevlana Celalettin'in babasının adıdır. Ulamaların babası, Sultânü'l-Ulema diye anılırdı. Dedim. Siz istemiyorsanız eski 3 nolu sokak olsun.

---- Aman Ahmet Efendi bizim böylesi müracaatımızı olmadı sadece seni ziyarete geldiğimizi say tamam mı? Deyip müsaade alıp çıktılar. Bahaddin Veled sokak öylece kalmıştı. Şimdi kör kazmayı vurup bu adların yerini rakamlar alıverdi.

Aklıma Yahya Kemal Beyatlı'nın "KÖR KAZMA" makalesini çağırırdı.

"Bütün Türkler bu şehirde herhangi bir binayı bu kışladan fazla beğenir, çünkü beyinleri "yeni" dedikleri mikropla aşılınmış bir neslin çocuklarıdır. Bu illet, bu "yeni" sar"asıyla son asır Türkleri kör kazmayı kaptılar, yıkılmadık ne resmî dâire kaldı ne konak; dağılmadık ne eşya kaldı ne de döşeme..."

Bu güzel yazıdan -haberdar olmayanların varlığını düşünerek- şu alıntıyı da yapalım:

"Şimdiye kadar Cemil Paşa gibi mütemeddinlerimiz bir yol açmak için Mimar Sinan'ın bir eserini kör kazma ile kökünden yıkar, bir iş yaptığına zâhib olurdu. Eğer itirâza uğrarsa halkın taassubundan şekvâ ederdi. Bu mütemeddinlere Gülhâne Parkı medhallnde Fâtih"ln geçtiği kapıyı yıkmamak bir dağ-ı derün oldu. Şimdi bize o kapı Gülhâne Parkı"na götürecek düz bir caddeden daha güzel görünüyor. Medeniyete dâir birçok kör itikadlarımız gibi kör kazmayı da bir tarafa bırakmalı..."

Alıntı ile yazımı bitiriyorum.

Gamze BUĞDAY
Tarih Öğretmeni

ÇUMRA'NIN 100. YILINDA BİR KÖY TÜRKMEN KARAHÜYÜK

Türkmen Karahüyük köyü önceleri Hotamış'ın bir obası olarak kurulmuş iken yörede daha çok Koca Doksan diye bilinen 1290[M .1873] kıtlığından sonra yine Hotamış Türkmenleri'nin Hacı Gözeller obasına mensuptur. Türkmen Karahüyük köyü Hotamış'ın batısında Büyük Aşlama Çumra Kara yolunun üstünde yer alır. Nüfusu 1892'de 404, 1990 da 758'dir. Köy, ilk önce Hotamış'a bağlı olan Hacı Gözeller obasının kurulduğu bir yayla iken daha sonra köy statüsü kazanmış, Hotamış'a bağlı kalmıştır ancak 14. 07. 1930'da buradan ayrılıp Çumra'ya bağlanması ile eski ismi Karahüyük olan köy Türkmen Karahüyük adını almıştır. Köyün kuzeyinde rakımı 1030 m olan yığma bir hüyük vardır. Hüyüğün ortasında bölmeli mahzenler olduğu ve İstiklal Harbi esnasında kaçakların buraya gizlendiği söylenir. Meşhur Döşeme Roma Yolu köyün Acı Kuyu Mevkii'nden geçmektedir. Köyün çevre ile bağlayan yol 1974'te stabilize edilmiş ve 1995 yılında asfaltlanmıştır. Köyün içme suyu açılan bir sondaj kuyundan sağlanır. Köye elektrik 1978 de gelmiş. Köyde 1942'de yapılmış bir cami ve 1932

de açılıp 1960'ta yenilenen bir ilkokul vardır. Okulun 1996-1997 yılı öğrenci sayısı 97'dir. Köy hayatının geçim kaynağı hayvancılık ve zirai üretimdir. Yani köy halkının büyük bölümü tarımla uğraşmaktadır... Türkmen Karahüyük köyünün nasıl kurulduğuna dair rivayet olarak eskiden su bazı kesimlerde bulunuyormuş ve birkaç tane deve kaybolmuş ve deve sahipleri bu develerin nereye gittiklerini merak edip aramaya çıktıkları zamanda bu develeri bulmuşlar. Develerin ayaklarının çamur olması köylülerin dikkatini çekiyor. Bu çamurun nereden geldiğini araştırırlar ve karşlarına üç kuyu çıkıyor ve obayı buraya taşımaya karar verip Karahüyük'e taşıyorlar. Köyden Kurtuluş Savaşı'na 90 kişi gitmiş sadece 3 kişi geri gelmiştir.

"KÖY GELENEKLERİMİZ".

DÜĞÜNLERİMİZ:

Köyde düğünlerimiz, öncelikle davet yani okuntu dağıtılır. Bu okuntu 4 ya da 5 kişilik gruplar ev ev gezip, ev sahiplerinin isimlerini söylenir. "Cuma Bayrağımız var, buyurun" diyerek davet edilirler. Bu davetler, düğünden 7 gün ve 10 gün önce baş-

larlar. Bu davet gezisinde; ailenin yengeleri, halaları, teyzeleri yer alır. Okuntu ise bir havlu, ya da bir kumaş parçasıdır. Dağıtılan kumaşlar ev sahipleri tarafında biriktirilip, kırkyama yapmak ya da kendi düğünlerinde dağıtmak için saklanır. Kız tarafı için düğün cumartesi günü başlarken, oğlan tarafı için cuma günü başlar. Cuma gününe gelmeden önce çarşamba ve perşembe günü yemek hazırlıkları başlar. Cuma günü Cuma namazından sonra köy halkına ve dışarıdan gelen misafirlere yemek verilir. Köy Halkı Cuma namazına gider ve düğün sahibi, Cuma çıkışı Cami cemaatine “Evide Bayrak dikimi var, bayrak yemeğine buyurun” deyip davet eder. Köy halkı davete gelir dualarla kazanlar açılır ve bereket olması için de para atılır, bununla birlikte Düğün evinin simgesi olan bayrak asılır Bayrağımız üstüne elma ve tütün yerleştirilir.

Elma: Türkistan kökenli Türk mitolojisinde halk inancının en derin sembolüdür. Gençlik, bolluk, bereket ve güzelliği simgeler ve gelinlerin bereketini temsil eder.

Tütün: Güç sembolü, koruyucu liderlik ve dirilişin sembolüdür.

Bayrağın altına ise bir koyun kesilir düğünün hayırlı olması için ve daha sonra yemekler dağıtılır. Cuma günü akşamı ise “Oğlan Başı” dediğimiz bir düğün olur. Oğlan tarafı tarafında düzenlenir ve buna köy halkı da katılır daha çok köy de ki kadınlarımız gelir. Cumartesi günü ikinci kınası dediğimiz nişan olur bu da kız tarafında olur. Oğlan tarafı kız tarafına gider, burada erkek tarafı lokum, bisküviyi tepsi ile dağıtılır. Peynir şekeri ve yer fıstığı da düğün heybesinde dağıtılır. Daha sonra İkinci ezanı okunurken erkek tarafının hanesinden bir kişi (yengesi), gelinin baş kısmına kına yakar başının ağrımasını için ve ikinci kınası biter. Akşamda kız başı dediğimiz kına olur geline kına yakılır. Pazar günü düğün yemeği olur Konya Pilavı dağıtılır. Öğle namazında sonra gelin alınmaya gidilir. Arabalara seccade ya da “Düğünümüze hoş geldiniz” havlusu bağlanır ve kız tarafına doğru yola çıkılır. Gelin eve gelince arabadan inince buğday, şeker, madeni para dolu tabağı etrafa saçar bereket için daha sonra koyun derisinin üzerinden geçer geçtiği yer sağlam olsun. Üzerlik yakılır nazardan korunsun, su testisini kırar bolluk, bereket ve kötü nazardan korunması içindir.

Yemeklerimiz:

Çirli Yemeği: Türk mutfağında tatlı ve tuzlu lezzetleri bir araya getiren çok eski bir geleneksel bir yemektir. Kökü Türkistan coğrafyasına uzanır. Eski dönemlerde Türkmen düğünlerinin baş yemeği olarak bilinir ve günümüzde de özel günlerde pişirilir. Yayla Çorbası, Bamya Çorbası, Topalak Yemeği ve Konya Tiridi ve Konya Düğün yemekleri

TÜRKMEN KARAHÜYÜK ARKEOLOJİ PROJESİ

Köyümüzde bulunan bu hüyük Çatalhüyük'ün yaklaşık 20 kilometre doğusunda konumlanır. Bu hüyük tarih boyunca hem ticari hem de askerî açıdan kullanılmıştır. Selçuklu ve Osmanlı döneminde kervanların geçtiği yolunun üstünde bulunan bu hüyük bir de bir mitoloji hikayesi vardır. Kelebek kapısı diye kapının olduğu ve o kapının ardında bir kadın ve bir köpeğin hüyükün içinde beklediği bir ateşin yakıldığı söylenir. Hüyükün içine girildiğinde küçük mağaralar bulunur, buradan insanların girdiği söylenir. Zamanla bu mağaraların ağız kapanmıştır. Günümüzde ise Hüyükte kazı çalışmaları vardır. Bu yıl 3 dönem kazıları başlayacak. Türkmen Karahüyük Anadolu'nun Roma öncesi döneminde tarihlenen en büyük antik kentlerinden biri konumundadır. MÖ. 3000 ile MS 50 yılları arasında kesintisiz yerleşim yeri olarak kullanılmıştır. Özellikle Hitit ve Demir çağları açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu Hüyük Krallıklar tarafından yönetilen bir şehirdir. Hititlerin kayıp başkenti Tarhuntassa veya Hartapu Krallığı'nın başkenti olmaya en büyük adaydır. Kazı 2019 yılında sulama kanalında bulunan Luvi hiyerolif yazıtı ile çalışmalar başlamıştır. Bu yazıtta Frigya Kralına (Muska Ülkesi) karşı zaferler kazanıldığı anlatılmaktadır. Hartapu'nun adı daha Kızıldağ ve Karadağ'da geçmektedir ama Krallığın Başkenti bilinmiyordu. Yapılan kazılarda Başkentini Türkmen Karahüyük olduğu neredeyse kesinleşmiştir.

Arkeolojik kazılarda Kıbrıs, Akdeniz, Mısır'dan getirilen yerel ürünlerin kalıntıları vardır. Parfüm şişeleri, oyuncak, seramik eşyalar çıkmıştır. 3000 yıllık tahıllar bulunmuştur. Buğday, arpa kalıntılarında rastlanmıştır. Bu krallığın sonunu büyük bir yangın getirmiştir, kül, yanık tabakaları kentin şiddetli bir saldırı ve kuşatma olduğunu yakılarak terk edildiğini göstermektedir. Bu yıkımdan sonra bölgedeki siyasi ve ekonomik güç Konya'ya taşınmıştır.

Hasan Hüseyin MISRAL

ÇUMRA'NIN 100. YILINA ÖZEL HASAN HÜSEYİN MISRAL İLE GEÇMİŞ ÇUMRA'YI KONUŞTUK

Çumra Kültür Sanat Topluluğu olarak Çumra'nın 100. Yaşı dolayısı ile hazırladığımız etkinlik için Çumra'nın aksakallarından Hasan Hüseyin Misral ile yaptığım söyleşi...

Merhaba Hasan Hüseyin amcacığım.

Benim adım Rukiye Sude GÖK Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü 2. Sınıf öğrencisiyim.

Çumra Kültür Sanat Topluluğu'nun çıkaracağı "Çumra'nın 100. Yılına" özel kitap çalışması için sizinle küçük bir sohbet yapmak istiyoruz.

Bugün de sizlerin hatıralarını, yaşadıklarınızı ve eski Çumra'yı dinlemek istiyoruz.

Hasan Hüseyin amcamızla uzunca bir sohbet gerçekleştirdik öncelikle bize kendini tanıttı.

Hasan Hüseyin amca 86 yaşında ve İnlı köyünde (o dönemlerde 60 haneli bir köy) doğup büyümüş. İlkokulu İnlı Köyünde bitiren Hasan Hüseyin amca 1952 senesinde okuldan ayrılıp 1952-1953 senelerinde kuzu güderek çobanlık yaptığını ve o zamanlar böyle olduğunu dile getirdi. 15 yaşında tarlalarda da çalıştığından bahsetti bizlere.

Mesleğini sorduğumuzda da Köyde yaşadığı zamanlarda çiftçilik yaptığını söyledi. 'O zamanlarda ekinler ekildikten sonra işler olmaz boş kalırdık sonrasında oda oda toplanır, oyun oynardık kumar falan bilmezdik bakkaldan bir şeyler alır onlarla oynardık' dedi Hasan Hüseyin amca.

Bizlere nasıl evlendiğinden de söz etti. 'O dönemlerde ne gelin damadı görür ne de damat gelini görür diye bahsetti. Hasan Hüseyin amcanın yöresine ve söylemine göre salgaraya evlenirdi. Bazen düğün de olmazdı, akşam namazı karanlığında götürürlerdi gelini' dedi.

'O zamanlarda cirit oynardık atlarla Kuzucu Köyünden gelirlerdi karşılıklı oynardık dedi. Tabi akşam çıkamazdık dışarıya babam bizi şöyle korkuturdu; 'akşam şeytan var dışarıda şeytan' der bizi korkuturdu. Halbuki şeytan falan da yokmuş bizi korkuturlarmış çocukken. Gizlice çıkıyorduk dışarı.

Çocukluğunda gençliğinde nasıl bir Çumra vardı diye de sorduk Hasan Hüseyin Amcaya bizlere şöyle yanıt verdi:

Çocukluğumda gençliğimde Çumra'ya hiç gelmedim

hep köyde kaldım. 16- 18 yaşlarımda Cumhuriyet Bayramı olurdu ona gelirdik. Para yoktu ki diye de ekledi.

Çumra'ya geldiğinde unutamadığın bir anın var mı diye de sorduk Hasan Hüseyin amcaya bize bayramdan bir anısını anlattı:

O zaman Cumhuriyet Bayramı kutlamasında davullar çalardı biz de arkalarında fener ile dolaşırdık, tabi paramız yoktu o zaman. Annemizden yumurta alırdık, hatta yalan söylemeyeyim bazen follukdan çalardık onu da götürür bakkala satardık. Parayı öyle bulurduk. Babamız para vermezdi bize, o anımı unutamam.

Bir de köyünde düğünlerinden bahsetti bizlere... Herkes birbirine yardım ederdi düğünlerde de dedi. Kadınların oynadığı avludan da bahsetti. 'Bir uzun ağaç olurdu, ortada kadınlar etrafında dolanırlardı. Ginciraklı derlerdi etrafında dolanır düğün yaparlardı erkekler gitmezdi oraya' diye anlattı.

O dönemlerde Çumralıların geçim kaynağı genel olarak neydi diye de sorduk ve biz tarım ve hayvancılık olduğunu söyledi.

Hasan Hüseyin amcamız bir dönem İnlinin futbol takımında da oynamış. Futbola askerden geldiğinde başlamış. '1963 de o zaman gençlerle buğday topladık harman yerinde, sonra onu satıp futbol malzemeleri aldık. O zaman başladım futbola. Bir ben bir de biraderim vardık 23 yaşına yakın diğer çocuklar hep 16-18 yaşındaydı. Birbirimize kenetlendiğimiz birçok futbol maçımız oldu çok güzel zamanlardı.

'Ben Çumra'ya 1966 senesinde taşıdım, param yoktu. 9 koyunu vardı hanımın, benimde 1 ineğim vardı. Buraya getirdik ev yok, saman yok, yem yok... Bir iki gün durdu sonra sattık onları. Sonra kahve açtım biraz çalıştırdım, biraz çalıştırmadım, batırdım. O da öyle gitti. Hanımın altınları da gitti ama iyi bir hanımım vardı çok iyiydi. Hiç başıma kakmazdı. Sonra su felaketi oldu. İlçeyi sular bastı. Ben de dilekçe verdim. Almanya çıktı bana. Beş kuruşum yok arkadaşlarımdan, abimden aldım yol parası gittim. Kazandım orada hanıma gönderdim Çumra'ya. 1971 de kendimi, 1973 de çocuklarımı götürdüm Almanya'ya. Oralarda aile yoktu. Hanımım hep eve kapalı kalırdı, o dönemlerde bunalıma girdi hanım. Dedim ona seni

Türkiye'ye bırakayım, bıraktım ama 6 ay sonra geri getirdim Almanya'ya. Orada çocuklarım büyüdü. Hepsinin zanaatı vardır. Para değil önemli olan zanaat önemli hepsinin de zanaatı vardır. Ortanca oğlum trafik kazası sonucu kaybettim, hanımım da dayanmadı o da şekerden öldü 8 sene oldu öleli.'

Hasan Hüseyin amca ile konuştuğunda duygular sel oldu. Geçmişini bizi de onu da duygulandırdı. 'Çoğu kişi demiş Hasan Hüseyin amcaya yeniden evlen diye o da demiş ki atın yanına eşek bağlamam evlenmem ben demiş. Yemeğimi yaparım, ütümü yaparım, çamaşır makinem var, bulaşık makinem var her şey kolay şimdi' dedi.

Eski günleri özleyorsunuz, en çok neyi özleyorsünüz diye de sorduk biz anlatmaya devam etti.

'Özlemez olur muyum çok özleyorum anlatılmaz' dedi. Bizim pantolonumuz yoktu, entari giyerdik, y-kaması aydan aya olurdu. Şimdi iki güne bir elbise değiştiriyoruz. Entarimiz karpuz suyu olurdu. Çok güzeldi. Benim hocam babamdı. Abam vardı büyüğüm birlikte büyüdük birbirimize kıyamazdık. Harmanı kaldırırdık elbise yok. Almazdı babam buğday çalardık satardık. Konya'da Suriye elbiseleri satılırdı onu da Konya'ya giden birini bulurduk yanımıza, bilen adamı, at arabasıyla gelir giderdik.

Hasan Hüseyin amca ile eski resimlere bakarken bir şey dedi 'hanımın resmi yok onu koymam' dedi. Merak ettik sorduk neden koymadığını.

Meğer çok sevdiği için onu görünce çok duygulanır, gözyaşlarını tutamazmış... O gün gözüne uyku girmezmiş... Bu sebeple hiçbir yere koymam onun resmini dedi.

Sonra da bir mâni ekledi

Öyle bir tohumdur

Ettik ettik bitmedi

Bu ne biçim züğürtlük

Kovduk kovduk gitmedi ... diye.

Bugünün gençlerine söylemek istediğiniz bir şey var mı dedim ve bizlere "söylesen de fark etmiyor gibi geliyor bana" dedi. Almanya'nın buralardan iyi olduğunu, hak ve hukukun olduğunu da ekledi. Sigortasız işçi çalıştırılmaz oralarda diye ekledi.

Çumra'nın eski esnaflarından, büyüklerinden ve meczuplarından hatırladığınız kişiler var mı?

Onlarla ilgili bir hatıranızı anlatır mısınız diye sorduğumuzda bize şunu anlattı.

Ayış diye bir kadından bahsetti ve İçeriçumralı Deli (Nail) Nayıl vardı. Akıllıydı ama herkes deli diyordu bi entarisi vardı. O her şeyi bitirdi nerede ne olacağını söylerdi. Ona kimse inanmazdı ama olurdu yangın olacak dersi olurdu ineğin buzağlayacak derdi buzalardı araba çarpı vefat etti o da...

Bugünün gençlerine söylemek istediğiniz bir şey var mı diye sorduk bir daha...

Dürüst olun, sevin, iyi geçinin, yalan söylemeyin...

Hasan Hüseyin amcanın sohbeti derin ve çok değerliydi. Yeri geldi güldük yeri geldi duygu seline kapılıp gözyaşlarımızı tutamadık.

Son olarak bize zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederiz.

Anlattığınız hatıralar Çumra'nın hafızasında yaşayacak.

Sağ olun, var olun.

HASAN HÜSEYİN MISRAL'A AİT GEÇMİŞ RESİMLER

Hasan Hüseyin MISRAL'ın Almanya'ya gitmeden önce çektiği bir fotoğraf

Hasan Hüseyin MISRAL'ın okul döneminden bir fotoğrafı

Hasan Hüseyin MISRAL'ın Futbol takımı

Hasan Hüseyin MISRAL'ın anne ve babası annesi 314 doğumlu babası 313

ROPÖRAJIMIZDAN KARELER

Mustafa Yavuz ÇOLAK

YÜZ YILLIK ATA MİRASIMIZ...

Ülkemizde kurucusu Atatürk'ün olduğu bir ilçenin insanı olmak büyük bir şeref. Çumra bize atanın bıraktığı paha biçilemez bir miras olduğu için yazıma başlık olarak bunu seçtim. Kuruluşunun 100. Yılı olması sebebiyle, eli kalem tutan Çumralı bir grup arkadaşımızla toplanmış, neler yapabiliriz diye konuşuyorduk...

"O günleri görenler şanslıydı, çok büyük heyecan yaşamış olmalılar" dedi bir arkadaşımız...

Sadık Gökçe de:

"Evet o günleri biz görmedik ama bu günleri görmek, yüzüncü yıla şahitlik etmek çok heyecan verici değil mi?" Derken, bizden bu duyguları dile getiren yazılar yazmamızı istemişti. Yüzüncü yılı bir kitap çalışmasıyla taçlandırmak ne büyük bir mutluluk, toprağımızın güzel insanlarına bizim de bırakabileceğimiz en güzel armağan olur bu demiştik...

Yüzüncü kuruluş yıldönümü hakkında köşe yazıları, şiirler yazıp besteler yapan başka Çumralılar da olacak, bu çok güzel bir fırsat şairler ve yazarlar için. Ortak fikir oluşturduktan sonra, hangi konuya nereden başlayayım diye düşünürken Ramazan Bayramı'na kavuşmuşuk bu arada. Bayramların eski tadı kalmadı ki diyor, kime sorsam aynı cevabı alıyorum. Biz milli ve dini özel günleri, bayramları coşkuyla, hissederek yaşamayı seven bir milletiz. Günümüzde bayramlar tatil fırsatı gibi görülüyor, sahile veya kayak merkezi olan otellere kaçıyor insanlar artık. Eski bayram günlerinde neler yaşanırdı diye hafızamı yokluyorum telaş ve hazırlıkların erken başladığı evler, insanlar geliyor gözümün önüne... Belgesel bir film çekiyor olsam kameraya şunlar yansırdı herhalde: Çumra'da alışveriş yoğunluğu vardır şimdi. Çarşı pazar esnafının da yüzünün güldüğü, deyim yerindeyse harman kaldırdığı günlerdir bayramlar... Hanelerde bir başka telaş; sarma saran, börekler açıp tatlılar yapan hanımlar çok yoğun ev mesaisi yapıyorlardı. Bayram şekerleriyle birlikte olmazsa olmazımız dediğimiz lokum ve bisküviler çoktan masaları süslemiştir,

şekerlikler çikolatalı envai çeşit şekerlerle misafirleri çocukları bekliyordur. 'Püsküt' derdik yerel dilde biz, yumuşak lokum arar bulurduk, asfalt mı yapacanız bununla diye takılırdı satan bakkallar, ne günlerdi bee o eski bayramlar. Bizim hane ilk defa babasız, buruk bir Ramazan Bayramı geçirdi bu yıl. Sabah erkenden hepimizi seferber edip, acele edin şimdi misafirler gelecek diyerek, bizi sofradan kaldırıp köşesinde yerini aldığı günler geliyor gözümün önüne... Çekilmiş taze kahve aldırır, kolonya şişesi hep dolu mu diye kontrol ettirir, etrafa emirler yağdırırken, çocukları sevindirir, çokça verin şekeri diye tembihlerdi... Hanemize müt-hiş bir ziyaretçi akını başlar, babacığımın elini öpmeye geleni çok olurdu. En az dört kilo şeker aldırırdı her bayram. Bu bayram hem onun yokluğu hem sadece bir kilo bile şekerin çikolatanın bitmediği bir ortamda en fazla içimi yakan da bir tek çocuğun dahi kapiya gelmediği bir bayram ilk defa yaşadığım ve hüzünle dolduğum bir gündü! O gruplar halinde cıvı cıvı sokakları dolduran, poşetlerine konulan şekerlerle mutlu olup yüzleri gülen çocuk sesleri son yıllarda kayboldu ortadan! Gerçi şivlilik günleri aldı bayramların yerini diyeceğim ama adı üstünde bayram bu kardeşim, nerde bu çocuklar diyesi geliyor insanın... Çumramızın yine güzel bir geleneğini unutmamak, yazmak lazım. Arefe günü neredeyse tüm halkımız, ikinci namazında mezarlık ziyareti için toplanır, Kur'an'ı Kerimler okunarak toplu dua edilmesinden sonra herkesin toprağa verdiği yakınlarının mezarları başında Fatihalar okuması... Mezarların bakımı, otun çöpün temizliği ve rengarenk çeşit çeşit çiçeklerle dolu mezarlar, içerde belli aralıklarla döşenmiş çeşmelerden taşınan ibriklerle sulanır... Büyük küçük herkes kabristandadır o gün, görülmeye değer manzaralar olarak insanda iz bırakır. Ziyaret ettiği mezarın başında herkesin yüzüne bir hüzün dalgası yayılır ama geçmişlerine karşı görevini yerine getirmiş olmanın huzuru vardır göz yaşlarında...

Yüz değil yüzlerce yıl geçse de unutulmaz bir özelliği

var bu topraklarda yaşayan insanlarımızla hep gurur duyacağız. Bu kadar renkli, çeşitli kültürlerin bir araya gelerek, bu kadar kısa bir sürede kaynaşıp asgari müştereklerde, milli ve manevi değerler etrafında tek yürek olabilmesi inanılmaz bir duygudur. Geçmiş dönemlerde herkesin kendini ait saydığı, halk dilinde misliyeti diye ifade edilirdi; kökeninden kültürel bağını koparmadığı bir yaşam biçimiyle toplumda yerini alır, bu durum birçok hikâye ve fıkraların konusu bile olurdu. Birbirine kız alıp vermeyen gruplardan şimdi Çumralılık ruhu öyle bir noktaya geldi ki; düğün, bayram, cenaze veya birlik beraberliğin test edildiği durumlar ortaya çıktığında, Selçuklulara kadar kökleri uzanan birçok il ve ilçelerden bile önde giden bu yüz yıllık delikanlıyla ne kadar gurur duysam azdır diye düşünüyorum ben... İşte geldik şimdi yüzüncü yılın eşliğine. O kültürel zenginliği asla yitirmeden yola devam ediyoruz. 100. Yıl ilk baharına çok muhteşem bir başlangıç yaptık, inşallah kuraklığın tesirlerinden kurtulur bu yıl çiftçimiz. Tüm meyvelerin çiçeğe durduğu Mart ayının son günlerini dualar ederek geçiriyoruz, çünkü geçen yıl dalından bir tek meyve koparamadı kimse! Don zararı her şeyin üstüne tuz biber ekmişti, Allah sabredenlere geçen senenin de hakkını verecek gibi bir his var içimde. 99. cu yıl, yani 2025 yılı zorlu geçmişti hepimiz için. Madem tarihe not düşüyoruz, bütün olumlu olumsuz ne yaşadıkça kaydedip gelecek nesilleri de uyarmak zorundayız. Çok yazıldı, çizildi ve tartışıldı ama son on yılda hepimizin ortak olduğu bazı yanlışları yazmazsam, başta kalemin davacı olur benden!

Su kaynaklarını hiç bitmeyecek gibi hor kullanan, göz göre göre, hatta sonucunu bile bile bu tükeniş müdahale etmeyen yetkili kurumlar ve başındaki sorumlular bu vebale ortaklıklar! Bana ne, benim dikili bir ağacım mı var? Diyen, seyirci kalan herkes yine bu ağır vebale ortaklıklar. Toprağa ve suya, çevreye ve doğaya ihanet etmiş olmakla kalmadık; ilime ve bilime, üretime ve milli ekonomiye sekte vurup besin zincirinin kırılmasına da zemin hazırladık! Havzamızda yeraltı su kapasitemize ve yüzey sularımızın durumuna göre plan yapıp idareli şekilde kullanmayı bilemedik ve toprağımıza, iklim şartlarımıza göre üretim planlaması yapmayı bir türlü beceremedik. Para eden ürüne göre ve herkes dilediği yere hiçbir ölçü veya kurala uymadan istediği ürünü ekti yıllarca. İyi paralar kazandıysa herkes çok mutlu, zarar ziyan ettiyse devlet başta olmak üzere herkes suçlu! Ama kimse suça sahip çıkmaz, öz eleştiri yapmaz, hep bir günah keçisi arar. Maalesef bizim karakteristik bir özelliğimizdir bu!

Aklımızı başımızdan alan sonuçlara vardı işin sonu. Apa Barajı bizim topraklarımızın verimli ovalarımızın can damarı, çiftçi ve üreticilerimizin de hayat sigortasıdır. İlk defa 2025 yılında göl yatağı kurudu; 1963 yılından beri, tam 62 sene aralıksız hayat verdiği ovayı öksüz yetim bıraktı! Öldü yani, hatta öldürüldü demek belki daha doğru bir tabir olur. Bundan dört ay önce, Kasım 2025'te göl yatağında çok garip duygular içinde, acı çekerek yürürken yaşadığım kaygıları anlatmak çok zor. Tek bir umudum vardı, bize bütün

günahlarımıza ve hatalarımıza rağmen merhameti, af ve mağfireti sonsuz Cenabı Allah'a el açıp niyazda bulunmak... Yüce Mevla kimin neyin hatırına veriyor bilemeyiz, onun hane halkına; yarattığı tüm canlı cansız varlıklar dahildir. Yeryüzü bir sofradır ve onun hane halkı arasında en eli uzununu da biziz! Kimin için veriyor bilemediğimiz o yeryüzü sofrasında kontenjanımız hep sınırsız sanıyoruz!!! Hep uyarıyor, ölçülü olmamızı, verdiği akıl nimetiyle düşünüp, haddimizi bilmemizi bize tebliğ ediyor ama ders almıyoruz, düştüğümüz gaflet uykusundan bir türlü uyanamıyoruz. Ve yüzüncü yılına ayak bastığımız günlerde, Mart sonu Nisan ayı başlarında Çumra'nın gündeminde halâ taban sularının durumu var. Bir türlü başka konulara geçiş bile yapmadan geldik buraya kadar. Birkaç konu başlığı daha ilave ederek bitirmek istiyorum yazımı...

Tarihi biraz gerilere götürdüğümde; 1970'li yıllarda, genç kızların ve kadınların tarlada üretimin en vazgeçilmez unsuru olduğu, çapasıyla ekonomiye büyük katkıda bulunduğu dönemin ekmeğini yiyor halâ Çumralılar desem ne dersiniz?

Çumra'da toplanıp, kerpiçten evler yapıp, kazandığını yeniden toprağa yatırıp, usul usul birbirine alışıp, kaynaşan kültürlerin bugün müreffeh bir şehir hayatına vasil olduğu bir tarım kentiyiz desem, bizi doğru tarif etmiş olur muyum acaba? Tarım toplumu diye tarif edilen kriterlere sahip miyiz, buna hangi halkaları eklersek yüzüncü yıla yakışan bir yaşam merkezi olabiliriz?

Bunun için elimizde ne tür argümanlar var?

Bu soruya doğru bir örnek göstererek cevap vermem gerekirse; sadece tarladan kaldırdığı ürünü satıp geçinen çiftçinin kafasına, tarım ve sanayinin entegrasyonunu sağlarsak daha çok kazanır, daha çok kalkınırız fikrini sokan bir Recep Konuk gerçeğimiz var bizim. Tek bir kişiyi öne çıkarmak, övgüler düzüp onu bulunmaz hint kumaşı yerine koymak; memlekete başarılı hizmetler vermiş diğer kıymetli insanları yok saymak değildir amacım! Her değerimiz için yeri geldiğinde objektif bir bakış açısıyla hakkını teslim etmek, yazarın sorumluluğu ve kalemin namusu olmalıdır. Yiğidi öldür hakkını yeme derler kültürümüzde, Recep Konuk başkanın eserleri ortada. Sadece Çumra'ya hizmet etmedi, dengeli bir şekilde diğer ilçelere üretim kapasitesine göre tesisler kurarak her bölgenin üreticisini kazandırmayı ilke edinmiş bir çiftçi önderi olduğu için yazılmaya değer işler başarmış, değerli bir insanımızdır. Allah yeni Recep Konuklar nasip etsin ülkemizde bir türlü yüzlerini güldüremediğimiz çiftçi kardeşlerimize. İşte sözünü ettiğim argümanlardan biri şu an elimizde kalan milli ekonominin can damarlarından olan TORKU markamıza sahip çıkmak, daha iyi noktalara taşımak, ben de Çumralıyım diyen her kardeşimin boynunun borcudur. O marka, yüzüncü yılımızda hepimizin gururla boynumuzda taşıdığımız bir altın madalya olmalıdır çünkü kızlarımızın, bacılarımızın alın teri akıtıp, çapasıyla var ettiği bir eseridir. Ve en büyük ailemizin, çiftçimizin ortak malı olarak yaşatılmalıdır.

Yüzüncü yılda dikkat çekmek istediğim bir diğer husus organize sanayi bölgemizde yükselen bacaların

Çumra için ne ifade ettiğidir. Uzun yıllar birkaç tesis ile âtil vaziyette bekleyen organize sanayi alanı şu an yatırımcıların akın ettiği bir cazibe merkezine dönüştü. Son yıllarda sanayi bölgelerinin deprem güvenliği olmayan bölgelerde, özellikle Marmara bölgesinde yoğunlaştığı, büyük riskler barındıran bu duruma çare arayan devlet yetkilileri ve yatırımcıların, hem deniz ve demiryolu taşımacılığına uygun hem deprem bölgesi dışında olması göz önünde tutularak bölge-mizi yatırım üssü olarak seçmesi ilçemizi geleceğin yıldızı yapabileceği bir hamledir. Eğer çok kıymetli tarım alanlarımıza zarar vermeden başarıyla bilirse bu iş, Çumra sadece ülkemizin değil, dünyanın da ilgi odağı ekonomi merkezlerinden biri olabilir. O günle-re Çumra'yı Çumralıyı hazırlamak, 100. Yıla yaklaşan adımların atılması için kurum ve kuruluşları, devlet büyüklerinin ilgisini organize sanayimize çekebilmek için her Çumralı; Kaymakam, Belediye Başkanı, siyasi parti temsilci ve yöneticileri, ile oda ve kooperatif başkanları dahil her türlü temsilcilerini faaliyete geçirmelidir. İlçenin konut alt yapısı dahil artacak nüfusa göre planlar yapılmalıdır. Ticaretin çok canlanacağı bu bölgede pastadan payını almalı Çumra.

Turizm yönünden de meseleye baktığım zaman, bana hep bu da olmaz ki dedirten, hayrete düşüren bir Çatalhöyük ören yeri meselemiz var, çok ama çok üzülmediğim bir konu. Bir türlü sahip çıkamadık ve mirasımızdır bizim burası diyemedik ya yuh olsun bize diye çığlık atasım geliyor! İnsanımızın birinci önceliği ve ilgi odağı olması gereken bir dünya mirasının ne yazık ki değerini anlayamadı büyük bir kesim. Toprak yığını, kerpiç çukuru ne buluyorlar orda diyen insanlarımız var inanır mısınız? Bir gün gelecek tüm insanlar görebilmek için oraya akacak, ne olur gelin sahip çıkın, daha sırları ortaya çıkmadı tam olarak. Zamanı geldiğinde öyle bir turizm kenti ve ekonomik değere ulaşacak ki burası, kıymetini bilebilirsek çocuklarımızın çeyiz sandığı gibi bir yer orası diye yazılar yazdım, oturup kalktığım insanlara anlatmak için çok çabaladım. Şimdi bizimle hiçbir bağı kalmamış gibi bir ziyaret yeri ve Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığının dört elle sarıldığı antik bir kent. Çabalayan bazı Belediye başkanları oldu ama halktan destek gelmediği için elimizde kalmadı doğal olarak. Konya bizim şehrimiz, ele gitmedi ama tarih boyunca hep 'ÇUMRA ÇATALHÖYÜK' diye anılan insanlığın ilk medeniyet merkezi için artık biz kararlar alıp söz söylemeye gücümüz ve yetkimiz yok!! Düşünüyorum da öyle stratejik bir yerde yaşıyoruz ki; ilk tarımın yapıldığı, ilk evcilleştirme, ticaret ve toplum hayatı ilk burada şekillenmiş. İlk ekmek burada pişirilmiştir. Bir tanrı inançları, tapınakları var mıydı daha ortaya tam olarak çıkmadı belki ama Kybele'nin heykeli Çatalhöyük'te bulunan en kıymetli ana tanrıça kabul edilmekte ve ilk tapınma ihtiyacı da burada olmuş olmalı. Daha nice ilklerin bu topraklarda ve yakın bölge hinterlandında meydana gelmesinin bir sebebi olmalıdır diye düşünüyorum. Mesela ilk tarım anıtı yine buraya oldukça yakın, Ereğli yöresi, Niğde Bor ve Kemerli Hisar topraklarında Milattan önce hüküm sürmüş Tuvanallılara aittir. Halkapınar'da İvriz Kaya Anıtı gören herkesi büyüleyen, taş kazın-

mış öyle etkileyici bir anıttır ki; kalemle resmini yapmaya kalksanız o kadar estetik olamaz herhalde. O devirde bunu başaran nasıl bir heykeltıraş ki, taş ruhunu işlemiş adeta. Bu tarım anıtı üç bin yıldan beri dev bir kayanın üzerinde insanlığa bir mesaj olarak o ilk günkü görkemli haliyle duruyor. Tarhudas bereket tanrısı olarak resmedilmiş, elinde buğday başakları ve üzüm salkımlarıyla, karşısında ondan dilekte bulunarak, bereketli ürünler isteyen Tuvana Kralı Varpalavas'ı temsil eder. Çatalhöyük 9 bin yıllık, İvriz Kaya Anıtı 3 bin yıllık ama ikisi de tarımın ve bereketin temsilcisi olarak topraklarımız üzerinde meydana getirilmiş eşi benzeri bulunmayan antik değerlerimiz. Lakin korumak, yaşatmak ve sahiplenmek gibi bir derdimiz olmamış bugüne kadar! Gelin yüzüncü yılın hatırasına bazı yanlışlarımızı ve eksiklerimizi gözden geçirelim, insanlığın ortak malı olan tarihi eserlere bakımımızı de-ğiştirelim kazanan biz oluruz...

Daha yazacak çok konu var ancak bize ayrılan alana önemli bulduğum konuları tespit ederek sizler için yazmaya gayret ettim. Hayvancılığı ele almak isterdim yerim daraldı. Çok büyük cephe yitiren hayvancılık sektörü ileride bize çok ağır faturalar ödetecek! Konyun keçi sürüleri yok, meralar boş, sofralarda et, süt, yoğurt eksik! Bu kıymetli besinlerden yeterince tüketmek çocuklarımız için hayati bir mesele, çünkü sağlıklı zeki çocuklar bunları yiyerek yetişir. Bu yüzden hayvansal protein açığımızı ancak üreterek kapatabiliriz. 100. Yılda ciddi tedbirler alarak hayvancılığı yeniden mecrasına geri döndürmeliyiz.

Yeni su kaynakları bulma umuduyla hayal kuran çiftçi kardeşlerime, en iyi alternatif küçükbaş hayvancılığa geri dönmektir, bunu iyi düşünün derim. Dileğimiz o zümrüt yeşili suların tekrar çarşambanın yatağında salınarak ovalarımıza akması, fakat zor dostum zor çünkü yerin altını üstüne getirdik, denge uzun vadede kurulur mu? Allah'tan ümit kesilmez. En iyi çözüm; elimizin altındaki mevcut kaynakları en verimli şekilde nasıl kullanırız üzerinde kafa yormalı. Tekrar ve ısrarla öneriyorum tarıma hayvancılığı ekleyip en iyi bildiği işe yeniden yönelen üretici asla pişman olmayacak iddiamı yineliyorum...

Son olarak; bugün ve gelecekte bunları okuyanlara karşı biz üstümüze düşeni yapmış olmanın huzurunu yaşamak istiyoruz. Çumra Kültür ve Sanat grubunu bunları gerçekleştirmek için kuran insanlarımız arasında biz de varız diyebilmek için yola çıktık. Ne hayaller kurduk, kurmaya da devam ediyoruz. İnsanları yüz yıl öteden bile güldüre bilen, yerine göre ağlatan, düşündürdüren sanat ve sanatçının gücüdür. Kültür ve sanatçı bir toplumun atan nabzı gibidir. Akıp duran pınara benzer; kurursa eğer hayat verdiği bünye hafıza kaybı yaşar! Atatürk'ün dediği gibi "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir" Sözün özü, bizler özellikle gençleri kültür sanat ailesine kazandırmak için hiç vazgeçmedik, onları bu sevedayla bir gün mutlaka tanıştırmak bizim hayallerimizi süsleyen bir hedefdir.

Söz uçar, yazı kalır atasözünü tutarak yüzüncü yılıma şahitliğimizi yerine getirdiğim için çok mutluyum. 100. Yılın kutlu, yaşın uzun olsun ÇUMRAM...

ÇUMRA'NIN 100. YILI

Kutlu Olsun!

YÖRPET

Okçu Mahallesi Plevne sk. No:2 Çumra/Konya
DURAN ÇEKİRDEK: 0542 261 64 64

Kemalettin DANIŞIK

ÇUMRA'NIN 100. YILINA ÖZEL ÇUMRA'DA İLKLERİN ADAMI KEMALETTİN DANIŞIK

Merhaba Kemalettin Amca Benim adım Merve Cura Kastamonu Üniversitesi Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans öğrencisiyim. Bugün Çumra Kültür Sanat Topluluğu'nun çıkaracağı "Çumra'nın 100. Yılına" özel çıkaracağımız bir dergi için sizinle küçük bir sohbet yapmak istiyoruz. Çumra Kültür Sanat Topluluğu olarak bugüne kadar birçok kültür ve sanat çalışması yaptık. Dergiler çıkardık, etkinlikler düzenledik, gençlerin kültürle, sanatla ve güzel uğraşlarla buluşması için çalışmalar yaptık. Amacımız gençlerin kendilerini geliştirmesi, güzel alışkanlıklar kazanması ve Çumra'nın kültürünü gelecek nesillere taşımaktır.

Bugün de sizlerin hatıralarını, yaşadıklarınızı ve eski Çumra'yı dinlemek istiyoruz.

Merve Cura: Önce sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Kemalettin Danişık: 1937'de Arıkören'de doğdum. 1946'da ilkökula Arıkören'de başladım. 1947'de Çumra'ya göçüp geldik. O zamandan beri Çumra'dayım ve Çumra'da çok işler yaptım. Askerliğimi Erzurum'da yaptım, askerden geldikten sonra abimle beraber bir cip aldık. 4 sene birlikte cip çalıştırdık. 5.sene Çumra'ya ilk defa taksi getiren benim. 1 hafta sifteh bile yapamadık çok lüks diye düşünüyorlardı. Köye gidince bize taksikle gelmiş, güterler diye

taksiye binmiyorlardı. Sonra yavaş yavaş alıştılar. 1964'ten sonra herkeste taksi oldu. 1973'de İl Genel Meclis Üyesi oldum, valilikte Çumra'yı temsil ettim. O sırada Arıkören'de modern çiftçilik yaptım çok güzel oldu. Köyümüzün 400 dekarlık üyeliğini 7000 dekara çıkardık. 1976'da şimdiki fırını kurmam gerekiyordu; Çumra'da ekmek kuyruğu olduğu için biz de ihtiyaç üzerine fırın açtık. Böyle bir ihtiyaç olduğunu rüyamda gördüm ekmekçiliğe başlamış olduk. O günden bugüne 50 senedir fırın ile uğraşıyoruz. 1986'da belediye başkanıyla anlaşamadığımız için Konya'ya sağlık ocağı kurdum. Bir sene uğraştım ama olmadı. 30 sene 40 sene önce Konya'da hasta bulamazdın, şimdi ise hastaneler hastalarla dolu. 1988'de Yörük düzenini kurduk, orada 5 sene yörük beyliği yaptım. Büyükbaş ve küçükbaş kurbanlık hayvan kestik 50 bin kişilik yemek verdik. 1990'da aşevi yaptım Çumra'da daha önce yoktu. 12 yıl herkese 50.000 kişilik yemek veriyorduk. Aşevini 12 sene sonra kaymakamlığa devrettim. Şu anda da fırıncılığa devam ediyoruz.

Çumra'ya taksiciliği getiren benim, Karaman ve Konya'da ekmek fabrikası yokken Çumra'ya ekmek fabrikasını kuran benim. Modernliği ve yeniliği çok severdim. Köyümüze de hizmet ettim. Yollarını ve çeşmelerini yaptırdım o zaman vilayet encümeni iddim.

Merve Cura: Çocukluğunuzda ve gençliğinizde nasıl

bir Çumra vardı?

Kemalettin Danişık: 50 seneye kadar Çumra yeşil-likten geçilmezdi çok yeşil bir Çumra vardı. Okçu köprüsünün oradan Bardakçı Mahallesi'ne kadar her taraf yemyeşildi. Dut ağaçları, akasya ağaçları olurdu bu zamanlarda çiçekler açardı. Çarşamba çayı güldür güldür akardı kurbağalar akşam oldu mu öterdi, ne güzel her şey neşeliydi. Çok yağış olurdu, her tarafı su alırdı. Belediye konutlarından ziraat bankasına kadar yüksek olduğu için bir şey olmazdı ama diğer tarafları su alırdı. İki tane sığır toplama yerimiz olurdu birisi sebze pazarının olduğu alan birisi de çaput pazarının olduğu alandı. Akşam oldu mu sivrisineklerden geçilmezdi o yüzden kapıyı ve pencereyi örterdik. Bu toplama yerlerinden aslım denilen yere dağılırdı.

Merve Cura: Gençliğinizde ve çocukluğunuzda en çok ne yapmayı severdiniz, arkadaşlarınızla nasıl vakit geçirirdiniz?

Kemalettin Danişık: 15 yaşındayken babam vefat etti, bakkal dükkanı vardı, o öldükten sonra 57'ye kadar devam ettik. Sonra muavinlik yaptım, ehliyet aldım, ehliyet aldıktan sonra şoförlük yapmaya başladım. 1963'de Mekke'ye otobüs yolculuğu başladı. 1964'te yani ikinci senesinde 35 kişiyle hacıya gittik. 5 sene hacıya gittik 45 ila 50 gün sürerdi; bunun 2 haftası yol olurdu. 5 senede böylece hac şoförlüğü yapmış oldum. Kurduğumuz fırının benzeri başka bir yerde yoktu, rakibim fırınımı patlattı ama ben mücadeleyi bırakmadım. Her sabah 100 kişinin evine 3 sefer taşı ile yemek gönderirdim. 300-500 kişilik iftar yemekleri veriyordum bu bizim dönemimizde çok önemliydi. Aslında bakarsan ömrümüz hayata atılmakla geçti.

Merve Cura: O dönemlerde Çumralıların geçim kaynağı genel olarak neydi?

Kemalettin Danişık: Hububat; buğday, arpa, fasulye, kavun. Vagonlara kavunlar yüklenir Adana'ya giderdi. Kavun bayramları olurdu çok güzel geçerdi. Çumra'mız çok sulak çok yeşildi; ayağını vurduğun vakit su çıkardı. Neredeyse her şey bedavaydı; patates 10 kuruş, soğan 10 kuruş, ekmeç 20 kuruş.

Merve Cura: Eskiden Çumra'da geçim kaynağı genel olarak neydi ve hangi ürünler ekilirdi?

Kemalettin Danişık: Kavun, domates o kadar bereketliydi ki bankalar para yetiştiremezdi. Çumra o kadar ihya oldu ki, herkes altına araba aldı. Bisikleti olmayanın bile arabası oldu. 30 sene önce herkes doymuştu paraya. Şimdi aldığı arabayı da beğenmiyorlar eskiden her şey tatlıydı. Bulgur pilavını yiyordun, ayranını içiyordun tadı vardı.

Merve Cura: Eski Çumra ile bugünkü Çumra arasında

sizce en büyük fark nedir?

Kemalettin Danişık: Çumra'nın güzelliği şuydu, Özal'a kadar para kazanmak yoktu. Bizim buranın çiftçisi esnaftı bir teneke helva getirirlerdi bir çift köfe zeytin 30 kuruştur bir köfe 25-30 lira tutardı. Zeytinle helva bitene kadar idare ederlerdi. Ne yapıyorsun Ali emmi, Hacı emmi dediğin vakit; helvanın da zeytinin de günü bitiyor ama elhamdülillah bugüne çıktık. Buğday işletip tekrar yerine koyacağız derlerdi. İlla para kazanalım da şunu alalım diyen yoktu. Herkesin amacı helvasıyla zeytinini yerine koymaktı. Eskiden eşler de olgundu eşi de hanımı da idare etmeyi biliyorlardı. Kuru soğan yenirdi ama tatlıydı. Ve kimse sırrını dışarıya vermezdi.

Merve Cura: Eski günleri özleyorsunuz, en çok neyi özleyorsunuz?

Kemalettin Danişık: Eski günleri özleyorum, eskiden taksi çalıştırdığımda sabaha kadar uyulmadığım olurdu. Araba temizlenmesi gerekirdi Fatma Hanım temizlerdi. Eskiden tutkunluk vardı; yok ben yapamam denmezdi. Bir de yolda asfalt yok, her yer toz içinde. Araba ona rağmen temiz olurdu. Herkes görgülü ve görenekliydi.

Merve Cura: Eskiden olan bir anınızı anlatır mısınız?

Kemalettin Danişık: Ben Kırkpınar ağalığına heves ediyordum. Benim dostum 1995'te Kırkpınar ağalığını aldı. Orada o hevesimi de almış oldum. Aslında Kırkpınar ağalığını alacaktım, o zaman kola bayılığım vardı patronum boş ver kurulu bir düzenin var dedi. Tokat'tan pehlivanım geldi, güreşiyordu pehlivanım arkasında Çumra Yörük Beyi yazıyordu. Şeref dübünde idim, hakem Kemalettin Danişık'ın pehlivanı kazanmıştır diye anons etti, aşağı inip pehlivanla kucaklaştık.

Merve Cura: Bugünün gençlerine söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Kemalettin Danişık: Büyük küçük ölmüş kızım, kimse kimseyi tanımıyor şimdi. Komşu komşuyu tanımıyor eskiden öyle değildi. Eskiden çok samimi dostluklar vardı. İnsanlar birbirine yardımcı oluyordu, yarım ekmeği bile varsa onu başkasıyla bölüşürdü. Gençler için çok üzülüyorum bir şey yapmak için çabaları yok. Biz kendimizi bildik bileli hayatımızı kurmak için çalıştık. Eski çok arayacaklarını düşünüyorum, bir şey yapacaklarında tecrübeli insanların fikirlerini almıyorlar. Amaçları olsun ve her zaman bir büyüklerine danışsınlar.

Merve Cura: Bize zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederiz.

Anlattığınız hatıralar Çumra'nın hafızasında yaşayacak.

Sağ olun, var olun.

Ümmüruman ÇATAL

ÇUMRA 100 YAŞINDA ZAMANIN AYNASINDA BİR ASIR: TOPRAĞIN VE HAFIZANIN KENTİ ÇUMRA

Çumra, bir asrı geride bırakmanın gururunu yaşarken; Çumra Kültür Sanat Topluluğu olarak bizler, bu yüz yıllık mirası sadece bugün değil, yarınlara da eksiksiz aktarabilmenin sorumluluğunu taşıyoruz. Bu amaçla çıktığımız yolculukta kıymetli bir insanla birlikteyiz. Şimdi, zamanı biraz geri sarmaya; pencereleri hep sevgiyle, kapıları ardına kadar komşuluğa açılan o eski Çumra'yı okumaya davet ediyorum. Çünkü köklerini unutan şehirler yarınlarını inşa edemezler.

Ben Ümmüruman ÇATAL 01.08.2004 doğumluyum. İçeriçumra da doğdum, büyüdüm. Şimdilerde resimle ilgileniyor farklı çalışmalar yapmakla uğraşyorum. Şimdi ise çok sevdiğim sevgili anneannemle birlikte eskilere bir göz atalım.

- Merhaba anneanne bugün Çumra Kültür Sanat Topluluğu'nun çıkaracağı Çumra'nın 100.yılına özel bir dergi için seninle küçük bir sohbet yapmak istiyoruz. Çumra Kültür Sanat Topluluğu olarak bugüne kadar birçok kültür ve sanat çalışması yaptık. Dergiler çıkardık, etkinlikler düzenledik, gençlerin kültürle, sanatla ve güzel uğraşlarla buluşması için çalışmalar yaptık. Amacımız gençlerin kendilerini geliştirmesi güzel alışkanlıklar kazanması ve Çumra'nın kültürünü gelecek nesillere taşıması. Bugün de sizlerin hatıralarını yaşadıklarınızı dinlemek istiyoruz.

- Öncelikle seni biraz tanıyabilir miyiz? Kendinden biraz bahseder mısın?

-Hoş geldiniz sefa getirdiniz kuzum. Allah emeğinizi yağlı etsin. Ben Aliye KAYAR 16.01.1944 doğumlu-

yum 82 yaşındayım.

-Doğma büyüme Çumralı mısın aneanne? Yoksa başka bir yerden mi Çumra'ya taşındınız?

-Aslen Bozkır kayacilar köyünde doğdum. Ayvalca köyüne gelin gittim sonra da Çumra'ya taşındık.

- Peki aneanne çocukluğunuzun geçtiği Çumra'yı anlatır mısın?

- Bizim zamanımızda Çumra' da herkes birbirini tanırdı kuzum bir şey olduğunda çekinmeden kapılarını çaldık şimdi çekinir olduk. Eskilerde evde pişen yemeğin kokusu komşuya gittiğinde hemen bir tabağa koyardık komşuya da verirdik. Hiç kimse bir şeyini esirgemezdi bağlarımız kuvvetliydi çok şükür. Değer kıymet bilinirdi. Kapı önlerinde erkek kız çocuğu demeden akşama kadar oyunlar oynardık; saklambaçlar, misket oyunları, yedi kiremit, üç üçüm, körebe oyunları oynanırdık hiç durmazdık. Şimdiki gibi tadı tuzu yok ki. Analarımız balkondan ya da kapı önünden "Hadi artık, ezan okundu eve gel!" diye seslenirdi o saf ve masum günler vardı. Akşamın ne zaman olduğunu bile anlamazdık. O zamanda çocukluğumda darlık çoktu para pul ne arasın çok yokluk çektik. Bizim zamanımızda kıymetliydi, şimdilerde hiçbir kıymeti yok paranın...

Bu günleri bize hatırlattığınız için teşekkür ederim Yüreğine sağlık aneanne

-Sizin çocukluğunuzun Çumra'sı nasıldı? Evler, sokaklar, mahalleler nasıl görünürdü?

- Şöyle bi bakınca her yer ışıl ışıl değildi tabi bizim evler kerpiçtendi. Bahçelerimiz vardı, içinden sular geçerdı, ırmak boyları vardı. Bizim çocukluğumuzda zaman yavaş akardı eskiden evler böyle miydi yeşilliği bol, insanlar kalenderdi, huzur vardı kuzum huzur. Çoğu ev kerpiçti amma tuğladan olan evlerde

vardı. Sıcak yaz günlerinde serin, kış aylarında sıcacık olurdu. Sokaklar bile evimizdi. Eskiden yollarda şimdiki gibi asfalt yoktu, toz, toprak yağmur yağdığında toprak kokusu mahalleyi sarardı. Bi sevinirdik bi sevinirdik yağmur yağdığında hemen çıkardık yollara suyun içinde zıplardık üstümüz başımız sırlıklam olurdu.

Hüzün doldu yüreği anneannemin üzüldüğünde değildi içindeki özlemi görüyordum.

-Peki aneanne geçiminizi nasıl sağladınız? Neler ekip biçerdiniz? - Eskiden geçim çok zordu şimdilerde ne var? Kiminin hayvanı bile yoktu ilkin bizimde yoktu sonradan oldu. Bir sıkıntısı olan diğerinin kapısını çalmaktan çekinmezdik. Eskiden arpa buğday ekerdik. Öküzümüz vardı bi onla sürerdik. Traktör falan yoktu Şimdi her şey kolay, kolay olmasına da o eski tat o eski bereket yok.

- Aneanne eski günleri özlüyor musun?

- Hem özlüyom hem özlemiyom niye soracan şimdi çok yokluk çektik kuzum geçim ona göreydi rahmetli deden varken sağım solumdu yolum yoldaşımı eskiler özlenmez mi Şimdi çok şükür geçimimiz yerinde de sağım solum eksik... İkimizin de gözleri doldu şöyle bir uzaklara daldı ..

- Son olarak aneanne gençlere vermek istediğin bir nasihat var mı?

- Kadir, kıymet bilin. Sevdiklerinize sarılın kuzucum. Yolunuzu şaşmayın. Allah yolunuzu, bahtınızı açık etsin, zorlaştırmasın kolaylaştırsın.

Anneannem beni kırmayıp sohbet ettiği için çok kıymetli daha fazla yormadan sohbetimizi kısa tuttum. Ağzına, yüreğine sağlık aneanne. Anlattığın hatıralar Çumra'nın hafızasında yaşayacak. Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Çumra'nın lezzet güvencesi: Ayyıldız Et Tavuk Center

Çumra'da yerli besi etleri ve günlük taze tavuk ürünlerini kendine has özel baharat lezzetiyle sunan Ayyıldız Et Tavuk Center'ın sahibi Muhammet Ayyıldız, kaliteden ödün vermeyen hizmet anlayışıyla ilçenin lezzet duraklarından biri olmaya devam ederken, Çumra'nın 100. yılında birlik ve kalite vurgusu yapıyor

Çumra'nın köklü esnaflık kültürünü nesilden nesle taşıyan Muhammet Ayyıldız, 18 yaşından bu yana büyük bir tutkuyla sürdürdüğü kasaplık mesleğini ilk günkü heyecanı ile devam ettiriyor. Sektörde uzun yıllara dayanan tecrübesiyle ilçenin güvenilir markalarından biri haline gelen Ayyıldız Et Tavuk Center, 13 yıl önce taşındığı şimdiki modern yerinde, kaliteden ödün vermeyen hizmet anlayışıyla Çumra halkını ağırlamayı sürdürüyor.

TEZGÂHLARDA ÇUMRA OVASI'NIN YERLİ BESİ LEZZETİ

Müşterilerine sundukları et ürünlerinin kalitesine ve menşesine büyük önem verdiklerini vurgulayan işletme sahibi Muhammed Ayyıldız, tamamen yerli üretime odaklandıklarını belirtti. Tezgâhlarında yer alan etlerin titizlikle seçildiğini ifade eden Ayyıldız, "Biz işletme olarak genelde kendi yerli Çumra'mızın besi hayvanlarını, en randımanlı danalarını kesiyoruz. Kuzu etinde de yine aynı şekilde Çumra'mızın yerli kuzularını tercih ediyoruz. Beyaz ette ise kalite güvenliği açısından ağırlıklı olarak Şenpiliği ürünlerini tercih ederek müşterilerimize sunuyoruz" dedi.

8 KİŞİLİK UZMAN KADRO VE BÖLGEYİ ÇEKEN GİZLİ FORMÜL: ÖZEL BAHARAT

Bugün 8 kişilik uzman ve dinamik bir ekiple hizmet verdiklerini dile getiren

ren tecrübeli esnaf, müşteri ağlarının sadece ilçe merkeziyle sınırlı kalmadığını söyledi. Çumra'nın yanı sıra çevre köylerden ve hatta Konya merkezden de yoğun bir müşteri kitlesine sahip olduklarını belirten Ayyıldız, tercih edilme sırlarını şu sözlerle paylaştı: "Bizim tavuk ürünlerimiz her zaman günlük ve taze gelir. Ancak bizi asıl öne çıkaran ve özellikle aranan bir işletme yapan unsur, kendi hazırladığımız özel baharatımızdır. Sırf bu özel baharat karışımımız için gelen çok sayıda müşterimiz var. Bu baharat, özellikle mangal üzerinde ete son derece farklı ve enfes bir lezzet katıyor." Piyasada sürekli değişkenlik gösteren fiyat hareketliliklerine de değinen Ayyıldız, tavuk fiyatlarının yerinde durmadığını, bir düşüşü bir yükselerek piyasa şartlarına göre şekillendiğini ifade etti.

"HERKES İŞİNİ İYİ YAPARSA ÇUMRA'MIZ DAHA DA GÜZELLEŞİR"

İlçenin kuruluşunun 100. yılına dair duygu ve düşüncelerini de içtenlikle paylaşan Muhammed Ayyıldız, Çumra sevgisini ve ilçenin geleceğine olan inancını şu anlamlı sözlerle özetledi: "Biz öz be öz Çumralıyız ve memleketimizi çok seviyoruz. İlçemizin gelişmesi için basından esnafına kadar herkesin gayret ettiğini görmek gurur verici. Aslında formül çok basit: Herkes kendi işini en iyi, en düzenli ve en kaliteli şekilde yaparsa, Çumra'mız hak ettiği vizyona ulaşır ve çok daha güzel bir seviyeye yükselir."

MATBAA

Kuraklık tehdidine karşı kararlı adımlarla yön veren S.S. Çumra Eretepe Sulama Kooperatifi, hayata geçirdiği altyapı hamleleri ve bilinçli üretim stratejileriyle Konya Ovası'nda sürdürülebilir tarımın rehberi oluyor

Çumra'da suyu yöneten vizyon

Konya Ovası'nın kalbinde, bereketli toprakların suya duyduğu hasreti dindirmek için 1980 yılından beri aralıksız çalışan bir topluluk var: S.S. Çumra Eretepe Sulama Kooperatifi. Kurulduğu günden bu yana Eretepe Mahallesi'ndeki çiftçilerin en büyük destekçisi olan kooperatif, bugün de tarımsal sulamada üreticinin en güvenilir limanı olmaya devam ediyor.

Ticari kar amacı gütmeyen, tamamen çiftçinin menfaatine odaklanan bu köklü çınar, günümüzde 116 üyesi ve aktif olarak hizmet veren 35 adet su kuyusuyla bölge tarımına hayat veriyor. Amacı, kuyuların aksadamlara çalışmasını sağlamak ve suyu çiftçilere en hızlı, en adil şekilde ulaştırmak olan kooperatifin başında ise vizyoner bir isim bulunuyor: Yönetim Kurulu Başkanı Ergün Kızıl.

2 YILDA 20 YENİ KUYU VE GÜÇLENEN ALTYAPI

Mevcut yönetim olarak 1 Temmuz 2021 tarihinde yapılan seçimle göreve geldiklerini belirten Başkan Ergün Kızıl, direksiyona geçerek geçmez kooperatifin acil ihtiyaçlarını

belirleyerek işe koyulduklarını ifade ediyor. Geçmişle kıyaslandığında, yönetimin iki yıl gibi kısa bir sürede imza attığı başarılar dikkat çekici boyutta. Kendilerinden önceki son 20 yılda görev alan yöneticilerin toplam 14 kuyu vurduğunu hatırlatan Başkan Kızıl, kendi dönemlerinde bu sayıyı katlayarak sadece 2 yıl içinde 20 adet yeni kuyu açtıklarını ve çiftçilerin kullanımına sunduklarını gururla aktarıyor.

Altyapı ve lojistik alanında da adeta bir yenilenme seferberliği başlatılmış. Kooperatifin her an ihtiyaç duyduğu 1 adet kepçe bünyeye katılırken, personelin arazi kontrollerini ve elektrik açma-kapama işlemlerini daha güvenli yapabilmesi için de önemli adımlar atılmış. Eskiden motosikletle yapılan bu tehlikeli ve yavaş takibin yerini, arızalara anında müdahale edilebilmesi için alınan Toros marka binek arazi aracı almış. Ayrıca trafo, pompa ve kuyularla ilgili malzemelerin ivedilikle taşınması ve tamiratların gecikmeden yapılması amacıyla kooperatife Isuzu marka 4X4 arazi aracı pikap kazandırılmış. Bölgenin kanayan yarası olan sezon sonu hırsızlık olaylarına karşı da önlem alınarak elektrik kabloları

yer altına taşınmaya başlanmış ve bu çalışmalar hız kesmeden devam ediyor.

“ASLA SULANMAZ” DENİLEN 1000 DÖNÜM SUYLA BULUŞTU

Erentepe Sulama Kooperatifi, sadece mevcut alanları korumakla kalmıyor, tarıma kazandırılmaz denilen topraklara da can suyu oluyor. Kooperatif kurulduğundan beri sulama sahası içinde yer alan ancak coğrafi şartlar nedeniyle “asla sulanmaz, imkanı dahi yok” gözüyle bakılan 1000 dönümlük arazi, mevcut yönetimin azmiyle tarıma açıldı. Tam 4000 metre yer altı borusu döşenerek gerçekleştirilen bu proje, bölge tarımı için adeta bir dönüm noktası oldu.

Gelecek nesillere olan sorumluluklarını sadece su yönetimiyle sınırlı görmediklerini belirten Başkan Kızıl, “Toprak, su ve orman varsa hayat vardır” düşüncesiyle hareket ettiklerini söylüyor. Atalarından emanet aldıkları bu verimli toprakları gelecek nesillere en yeşil şekilde teslim etmeyi borç bildiklerini vurgulayan Kızıl, köy genelinde kooperatif adına 1000 adet ağacı toprakla buluşturarak anlamlı bir ağaçlandırma çalışmasına da imza attıklarını ifade ediyor.

YERALTI SULARINDAKİ TEHLİKE VE RADİKAL KARARLAR

Madalyonun diğer yüzünde ise tüm sulama kooperatiflerinin ortak derdi olan kuraklık ve azalan su rezervleri yer alıyor.

Yeraltı sularının her geçen yıl daha da aşağı çekildiğini derin bir endişeyle dile getiren Ergün Kızıl, son 5 yıldır kuraklıkla iyiden iyiye mücadele ettiklerini belirtiyor. Konya Ovası'nda ve kendi bölgelerinde baş gösteren bu su krizine karşı ise Erentepe yönetimi oldukça radikal ve kararlı bir duruş sergiliyor.

Gelecek yıllarda üyelerin susuzluktan mağdur olmaması adına, göreve geldikleri andan itibaren ikinci ekimlere kesinlikle müsaade etmediklerini açıklayan Başkan Kızıl, su tüketimini kontrol altında tutmak için az su tüketen ürünlere yönelmenin şart olduğunu söylüyor. Bu konuda hem yerel yöneticilere hem de Tarım Bakanlığı'na büyük görevler düştüğünü ifade eden Kızıl, ülkemizin yarı kurak iklim yapısına uygun ulusal politikalar geliştirilmesi gerektiğinin altını çiziyor.

Türkiye'deki su tüketiminin sektörler arası dağılımına da dikkat çeken Kızıl, toplam suyun yüzde 72'sinin tarımda, yüzde 12'sinin sanayide ve yüzde 16'sının içme suyunda tüketildiğini belirterek, tüm sektörlerin aynı kalitede su kullanmasının büyük bir yanlış olduğunu, hangi alanda olursa olsun su kullanıcısı olan insanın bilinçlendirilmesinin hayati önem taşıdığını vurguluyor.

YAĞIŞLAR UMUT VERİCİ AMA TASARRUF ŞART

Bu yıl hem kış hem de bahar yağışla-

rının oldukça verimli geçtiğini ve yüzleri güldürdüğünü belirten Başkan Ergün Kızıl, bu olumlu tabloya rağmen tedbirin asla elden bırakılmaması gerektiği konusunda çiftçileri uyarıyor. Tarımın ülkemizde en fazla su tüketen sektör olmaya devam ettiğini hatırlatan Kızıl, tarımsal su kullanım alışkanlıklarının değişmemesi durumunda mevcut su kıtlığının geri dönülemez bir su krizine dönüşme riskinin çok yüksek olduğunu söylüyor.

Büyükşehir Belediye Kanunu ile su havzalarının korunması ve baraj yapımı gibi görevlerin yerel yönetimlere devredildiğini belirten Kızıl, belediyelerin su satışından elde ettikleri gelirleri tamamen su yatırımlarında kullanması gerektiğine işaret ediyor.

Olası bir su krizinin tarım sektörüne vuracağı darbeyi en aza indirmek için sulama yönetimine gereken önemin verilmesini isteyen Erentepe Sulama Kooperatifi Başkanı Ergün Kızıl, Türkiye'nin öncelikli hedefleri arasında yer alması gereken çözüm yollarını ise şu stratejik adımlarla özetliyor: Tarımda mutlak suretle kısıtlı sulama modeline geçilmesi, sistemlerin basınçlı sulama yöntemlerine göre projelendirilmesi, açık sistemlerden vazgeçilerek su kayıplarını en aza indiren kapalı borulu sistemlerin yaygınlaştırılması, kurumlar arası güçlü bir koordinasyonun sağlanması ve hepsinden önemlisi, çiftçi eğitimlerine çok daha fazla ağırlık verilerek bu eğitimlerin tüm ülkeye yayılması.

Mustafa Sami DEMİRCİ

S.S. Okçu Sulama Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı

ÇUMRA'MIZIN YENİ YÜZYILINDA ÜRETİCİMİZİN VE TOPRAĞIMIZIN YANINDAYIZ

Tarımın başkenti güzel Çumra'mızın köklü kalkınma yolculuğuna tanıklık etmek ve bu topraklara hizmet üretmek, bizler için en büyük gurur vesilesidir. S.S. Okçu Sulama Kooperatifi olarak, kurulduğumuz 1968 yılından bugüne kadar her zaman üretici odaklı bir hizmet anlayışını benimsedik. Yarım asrı aşan tecrübemizle, bugün tam 40 bin dekar tarımsal sulama sahasında üreticilerimizin can damarı olmaya devam ediyoruz. Çağın getirdiği yenilikleri yakından takip ederek, geleneksel tarımın gücünü günümüz teknolojilerine entegre otomasyon sistemleri ile buluşturuyor; topraklarımızın en verimli şekilde sulanmasını sağlıyoruz. Çumra'mızın kuruluşunun 100. yılında, ilçemizin ve

tarımımızın bugün geldiği nokta hepimiz için son derece sevindirici ve umut vericidir. Bizler, tarımın en önemli paydaşlarından ve tedarikçilerinden biri olarak, bu başarıyı daha da ileriye taşımakta kararlıyız. Çumra'mızın ve tarım sektörümüzün önümüzdeki yeni yüzyılda, modern altyapısıyla dünya tarımının en ön saflarında yer almasını yürekten temenni ediyoruz.

Bu anlamlı dönüm noktasında, ilçemizin kuruluşunun 100. yılını en içten dileklerle kutluyorum. Tarım kenti olan bu güzel coğrafyamızın gelecek yüzyılda kuraklık ve felaketlerden uzak kalmasını; birlik, beraberlik ve teknolojik dönüşümle çok daha verimli, çok daha bereketli yarınlara ulaşmasını diliyorum.

**Çumra'nın 100. yılında; üreticimizin,
tarlamızın ve emeğimizin yanında
olmaya devam ediyoruz.**

ÇUMRAMIZIN 100.YILI

Kutlu Olsun!

Mustafa Sinan ÜMİT

ÇUMRA NASIL TANINIR?

İlçemiz 100 yaşında ama geçen yıllardaki bir televizyon yarışma programında üzümlere gördük ki beş harfli ilçemizin üç harfi verildiği halde yarışmacı 'Çumra' diyememişti. Çünkü Çumra'yı duymamıştı. Bu üzücü sonucu başka şekillerde de gördük. 100 yaşındaki ilçemiz maalesef tanınmıyor, bilmiyor. O halde ne yapmalı?

2023 yılında heyecanla duyduğumuz Çumra Çatalhöyük Buharlı Tren Projesi tamamlanırsa ilçemiz dünya çapında bilinen bir adres olabilir.

Nevşehir peribacaları 30 yıl önce balon turizmini başlattı. Bugün yılda 600.000 kişi balon için bölgeye geliyor. 30 yıl evvel bir balon vardı, şimdi 156 balon var. Nevşehir peribacaları Dünya çapında bir balon turizmi adres haline gelmiştir.

Çumra Çatalhöyük arasındaki 12 kilometreyi buharlı trenle geçmekte aynı çarpan etkisini Çumramıza yapacaktır. Yurtdışındaki buharlı tren dernekleri ve reklam ajanslarının yeni adresi Çumra Çatalhöyük buharlı tren seferleri olacaktır.

Tanıtımı gastronomi yönüne gelince iki unsur öne çıkıyor: kazılarda bulunan 8600 yıllık ekmeğin önemli bir tanıtım unsurudur çünkü dünyanın en eski ekmeğidir. Bu konuda TÜBİTAK ile çalışmalar yapan Ulaş Teker kaya ustamıza destek verilmelidir. Yolunuz Eskişehir'e düşerse 5000 yıllık küllü oba ekmeği bir büyükşehir hizmeti olarak belediye ekmeği büfelelerinde satılmaktadır.

Gastronomi konusunda ikinci örnek Osmanlı mutfağından ve Fatih Sultan Mehmet Mehmet'in çok sevdiği kavun dolması olacaktır. Kavun diyarı Çumra'da kavun dolması yemeğinin bilinmeye bir hatadır ve çözüme ulaşılmalıdır.

Hem şehrimiz hocazade Vedat Milor'un Çumramıza geldiğini ve Çatalhöyük ekmeği ile kavun dolması

yedigini düşünelim.

100 yaşındaki ilçemiz 100 misli tanınır ve bilinir hale gelecektir.

23 Nisan Çocuk Bayramında dünya çapındaki çocuk hikayeleri yazarımız Yalvaç Ural'ın doğum yeri Çumramıza gelmesi sağlanmalıdır. Belirli miktarda çocuk kitapları alınır ve Çumralı yazarımız Yalvaç Ural '23 Nisan, Çumra' tarihli olarak kitap kitaplarını imzalar. 81 yaşındaki yazarımızın Çumramıza davet edilmesi bir vefa konusudur ve yerli yabancı basınında haber değeri yüksektir.

1958 yılında Çumra'da Sürgün cezası yaşayan ünlü sanatçımız Ruhi Su adına bir an evi düzenlenmeli ve cezasını bitirip Ankara'ya dönerken Çumra istasyonunda verdiği ve bütün Çumra'nın meydanı doldurduğu tarihi konser bir resim olarak istasyon duvarına işlenmelidir. Büyük boyuttaki bu resim tren yolcularını da kar yolundan geçenleri de bilgilendirecek şekilde düşünülmelidir.

Ruhi Su'nun eşi Sıdıka Su'yu ziyaret eden bir dostumuz, " ruhi Çumra'yı hiç unutmadı, orayı her zaman sevgiyle anlattı" derdi.

Ünlü sanatçımızın Çumra sevgisine biz de 68 yıl sonra yine sevgiyle cevap verelim.

Ruhi Su Anı Evi ve Çumra İstasyonundaki Ruhi Su 1958 konseri tablosu ilçemiz sanat alanında bilinir bir yere getirecektir.

Buharlı tren, Çatalhöyük marka 8600 yıllık formülü olan ekmeğin, Osmanlı mutfağından kavun dolması, ayrıca şahıs planında Vedat Milor ve Yalvaç Ural'ın ilçemize gelişleri, Ruhi Su Anı Evine uğramaları ilçemiz dünya çapında bilinir hale getirecektir. Bunlar gerçekleştiği zaman televizyondaki yarışmalarda tek harfi verilince bile Çumra ismi derhal hatırlanacaktır. 100. yaşın hayırlı olsun sevgili ilçem.

Tarım Sektörünün

ÜRETİM DESTEKÇİSİ

peron

Hayalin gerçeğe dönüştüğü yer!

Ünlerşen Gayrimenkul olarak yalnızca gayrimenkul sunmuyor; geleceği şekillendiren yaşam alanları ve sürdürülebilir yatırımlar için **çözüm üretiyoruz.**

Güven, kalite ve yenilikçi bakış açımızla; bugünün ihtiyaçlarını yarının fırsatlarıyla buluşturuyor, her adımda değer oluşturan **projelere imza atıyoruz.**

Çünkü biz, gayrimenkülü sadece bir yatırım değil; geleceğe bırakılan **kalıcı bir değer** olarak görüyoruz.

ÜNLERSEN
Gayrimenkul

ÇUMRA'NIN YENİ YAŞAM NOKTASI

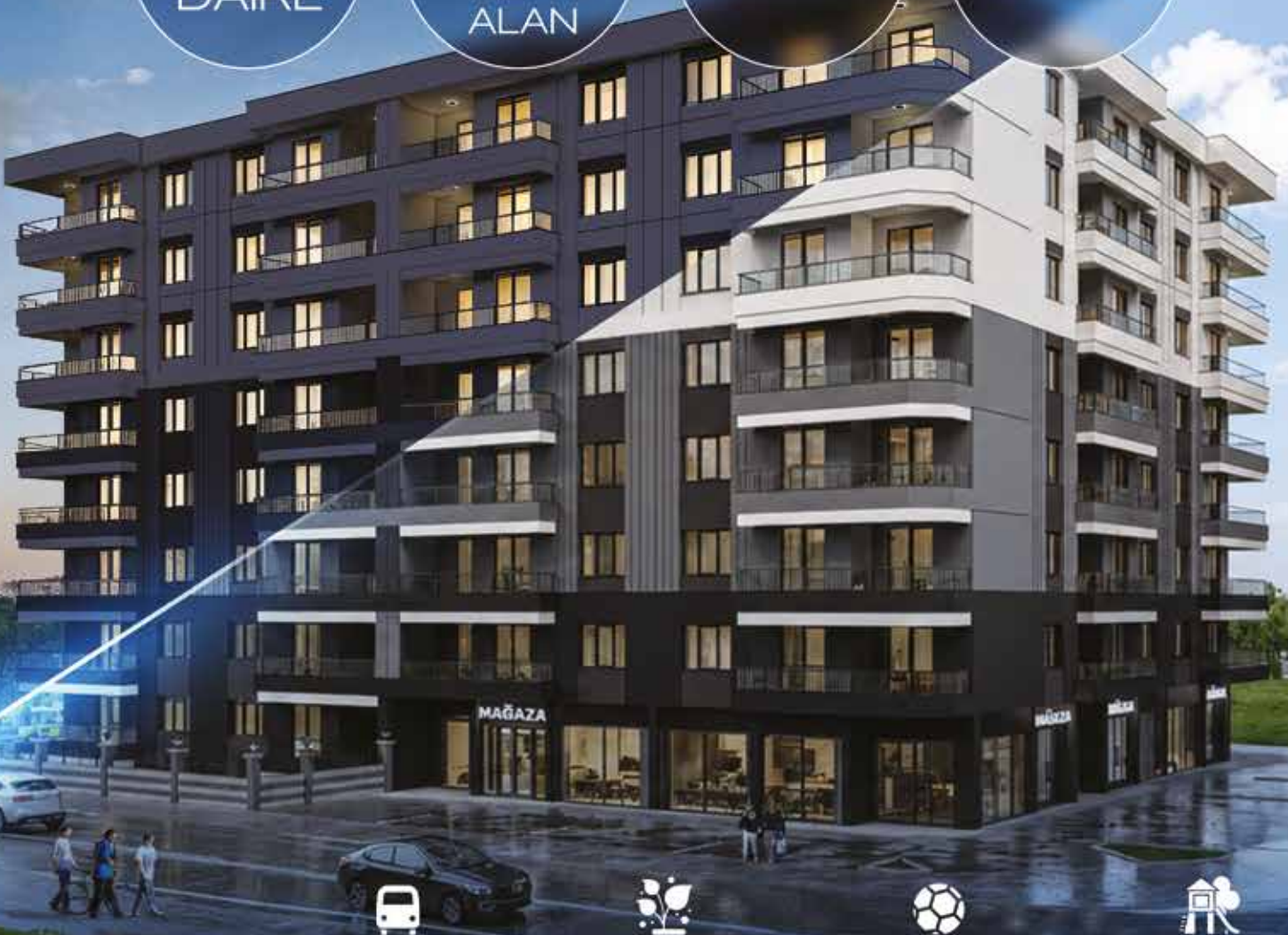
Reha Konutları, Çumra Otogarı'na yakın konumuyla ulaşım avantajı sunan modern bir yaşam projesidir.

44
DAİRE

4
TİCARİ
ALAN

2+1

3+1

ATOMEDIA

Çumra
Otogarı'na Yakın

Peyzaj ve Açık
Yaşam Alanları

Spor Alanları ve
Sahaları

Çocuklar İçin
Oyun Alanları

+90 332 265 10 78 | WWW.ERKOYUNCU.COM.TR
ESENLER MAH. BULGUR DEDE SK NO:1/3 S PLAZA,
SELÇUKLU/KONYA

ERK Erkoyuncu
İnşaat Ltd. Şti.

100 YILLIK ÇUMRA'YA YAKIŞAN ESERLER, GELECEĞE GÜVENLE YÜZYILLIK HEDEFLER

Bir asırlık Çumra'nın yükselişine ortak olmaktan onur duyuyor,
Boyacıoğlu Yapı İnşaat olarak Çumra'nın gelişim yolculuğunda
üretmeye, yatırım yapmaya ve değer oluşturmaya devam ediyoruz.

SERKAN ALKAN
0534 484 11 71

BOYACIOĞLU
İNŞAAT · YAPI · NAKLIYAT

İLHAMİ ALKAN
0532 565 63 62